

בית
החורית

מתוק מדבש

הדפוס
הממלכתי
ירושלים

בעזרת השי"ת

ספר

אדרא זוטא קדישא מנקד

מתוך ספר

הזהר הקדוש

מהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

עם הפירוש הנפלא

מתוק מדבש

מאת הגה"ק המקובל רבי דניאל פריש זצוקלל"ה
המפרש כל מלה ומלה בדרך קל וקצר

-כולל תפלות ובקשות ושירי בר יוחאי-

יוצא לאור במהדורה חדשה ומתוקנת

ערב ל"ג בעומר תשפ"ה לפ"ק

התנצלות המו"ל

היות והשקענו עמל רב ודמים מרובים שיצא הספר מבורר ומנופה כסולת נקיה בלא שגיאות, ובכל זאת כבר אמר נעים זמירות ישראל שגיאות מי יבין, ואפשר שנשארו אי אלו טעויות הדפוס וכדומה. בקשתנו מכל הלומד בספר באם ימצא טעות כל שהיא להודיענו, ותודתנו נתונה בזה למפרע, כדי שנוכל לתקנה בחוצאה הבאה בע"ה.

כל הבעלות והזכויות שמורות להמו"ל

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לסדר או לקלוט בכל דרך ובכל אמצעי אלקטרוני אופטי או מכני או אחר - כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה. הן ליחיד הן לשמוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה באיסור מוחלט אלא ברשות מפורש בכתב מהמו"ל.

נדפס בארץ ישראל

Printed In E. Israel

ניתן להשיג

בטל. 02-50-222-33

ת.ד. 5315

פעיה"ק ירושלים תובב"א

תפלה קודם לימוד הקבלה מהאר"י זלה"ה

(מקורה מתחילת ספר פרי עץ חיים)

רבוּן הָעוֹלָמִים וְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים אֲבֵי הָרוֹזְמַיִם וְהַסְלִיחוֹת, מוֹדִים

אֲנִינִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יְהוֹשֻׁעַ ^{יֵאָהֲרֹנָה} ^{אֲדוֹן הַכֹּל} ^{הַיְהוּת הַחַי וְהַחַיִּים} ^{תְּקוּן וּבִעֲלֵי חִסְדֶּיךָ} ^{וּבִעֲלֵי הַמַּוְהוֹת כּוֹסֶם} אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי

אֲבוֹתֵינוּ בְּקִירָה וּבְהַשְׁתַּחוּוִּיהַ שְׁלֹכְרִבְתֵּנוּ כְּתוֹרֶתְךָ ^{תְּקוּן וּבִעֲלֵי חִסְדֶּיךָ} ^{וּבִעֲלֵי הַמַּוְהוֹת כּוֹסֶם}

וּלְעֲבוֹדָתְךָ עֲבוֹדַת הַקָּדָשׁ, וְעֲתֵת לָנוּ חֶלֶק בְּסוֹדוֹת תּוֹרָתְךָ

הַקְדוּשָׁה, מָה אָנוּ, וּמָה חַיֵּינוּ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָּנוּ וְחֶסֶד גָּדוֹל

כָּזֶה, עַל כֵּן אֲנִינִי מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ שֶׁתִּמְחֹזֵל וְתִסְלַח

לְכָל חַטָּאתֵינוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ, וְאַל יִהְיֶה עֲוֹנוֹתֵנוּ מִבְּדִילִים בְּיָדֵינוּ

לְבִינָה. וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִקְּדֶשְׁךָ יְהוָה ^{יֵאָהֲרֹנָה} ^{אֲדוֹן הַכֹּל} ^{הַיְהוּת הַחַי וְהַחַיִּים} אֱלֹהֵינוּ

וְאַלֹהֵי ^{תְּקוּן וּבִעֲלֵי חִסְדֶּיךָ} ^{וּבִעֲלֵי הַמַּוְהוֹת כּוֹסֶם} אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּכַוֵּן אֶת לִבֵּנוּ לְיִרְאָתְךָ

וּלְאַהֲבָתְךָ, וְתִקְשִׁיב אֲזִינוֹךָ לְדַבָּרֵינוּ אֵלֶּה, וְתַפְתּוֹחַ לִבֵּנוּ הָעֶרֶל

בְּסוֹדוֹת תּוֹרָתְךָ, וְיִהְיֶה לְמוֹדֵינוּ זֶה צִוִּית רּוּחַ לְפָנֶיךָ כֶּסֶף כְּבוֹדְךָ

כְּרִיחַ גִּיחוּחַ, וְתִאֲצִיל עָלֵינוּ אֹר מִקּוֹר גְּשֻׁמֵּינוּ בְּכָל בְּרוּיָתֵנוּ,

וְשִׁיתְנוּצֵנוּ צִיצוֹנוֹת עֲבָדֶיךָ הַקְדוּשִׁים אֲשֶׁר עַל יָדָם גָּלִית דְּבָרֶיךָ

אֵלֶּה בְּעוֹלָם, וְזִכּוֹתֵם וְזִכּוֹת אֲבוֹתֵם וְזִכּוֹת תּוֹרָתֵם וְתַמִּימוֹתֵם

וְקִדְשָׁתֶם יַעֲמוּד לָנוּ לְבַל גָּפְשֵׁל בְּדַבָּרִים אֵלֶּה, וּבְזִכּוֹתֵם תִּתְּאִיר

עֵינֵינוּ בְּמָה שֶׁאָנוּ לוֹמְדִים, כְּמֵאֲמַר גְּלִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל גַּל

עֵינֵי וְאַבִּיטָה גִּפְלָאוֹת מִתּוֹרָתְךָ. יְהִי לְרָצוֹן אֲמָרִי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי

לְפָנֶיךָ יְהוָה יְהוֹשֻׁעַ ^{יֵאָהֲרֹנָה} ^{אֲדוֹן הַכֹּל} ^{הַיְהוּת הַחַי וְהַחַיִּים} ^{תְּקוּן וּבִעֲלֵי חִסְדֶּיךָ} ^{וּבִעֲלֵי הַמַּוְהוֹת כּוֹסֶם} אֱלֹהֵינוּ וְגִוְאֵלֵי. כִּי יְהוָה

יִתֵּן וְחִכְמָה מִפִּי דַעַת וְתַבִּינָה:

מבוא

פשט רמז דרוש סוד של התורה הקדושה

משה קיבל תורה מסיני ומסרה וכו' (צ"ש מס' אבות), ומובא (צ"ש ספר שער המלות להאריז"ל) כי יש בתורה הקדושה ד' חלקים, פ'שט ר'מז ד'רש ס'וד (ר"מ פרד"ס), ואת כולם קיבל משה מסיני, ובכל חלק מהפרד"ס יש בו גם כן פרד"ס. כגון הגמרא אפשר ללמוד בדרך הפשט שבפשט כביאור רש"י, ובדרך הרמז שבפשט כסימני הזכרון הנמצאים בתלמוד, כמו הסימן יע"ל קג"ם (הנוכח נמס' סנהדרין דף כז ע"א), ובדרך הדרש שבפשט כמו כל ספרי הדרשות והמוסר, ובדרך הסוד שבפשט כמעשה מרכבה (נמס' חגיגה נפרק אין דורשין).

הפרד"ס שיש בספר הזהר הקדוש

גם בספר הזהר עצמו יש בחינות פרד"ס, חלק גדול מן הזהר הוא בדרך הפשט, כמו חלק הנקרא "מדרש הנעלם" שהוא בדרך כלל בלשון הקודש, ומובן לכל יודע ספר, ומובאים עוד בזהר הקדוש דברים נפלאים להבין הרבה מאמרי חז"ל בתלמוד ובמדרשים, וכמה סיפורים מרבי שמעון והחבריא קדישא שלו, ומשאר תנאים. וכן יש בזהר הקדוש חלקי רמז ודרוש המועתקים ומובאים פעמים רבות בהרבה ספרי מוסר (כמו נספר קצ' ישר, יסוד וטוֹרַת הענוה, פלא יועץ, ונהרנה ספרי מסדות, ועוד). וכן חלק הסוד מצוי ומועתק בהרבה ספרים, ובפרט בספר המוסר הגדול ראשית חכמה, אשר בתרגומו ופירושו בדרך כלל הוא שוה לכל נפש.

ספר הזהר הקדוש, מחברו, ומפרשיו

הנה כשם שזכה אחרון שבתנאים "רבי יהודה הנשיא" הנקרא רבינו הקדוש, לחתום בספר את ששה סדרי משנה, שבהם נקבצו והוסכמו עיקרי ההלכות שבפשט, כן זכה התנא הקדוש "רבי שמעון בן יוחאי" לחתום בספר את הזהר הקדוש, שבו נקבצו עיקרי היסודות והדרשות שבכללות סתרי התורה. וכשם שאין אנו יכולים להבין את ביאור המשניות והתלמוד בלא המפרשים, כך אין אנו יכולים לטעום מתורת הסוד מבלי הקדמות וביאורים של המפרשים המקובלים שיגעו בהבנת ספר הזהר הקדוש.

הדפסת הזהר הקדוש

בידוע הן הש"ס והן הזהר הקדוש, לא עלו על שולחן הדפוס סמוך לחיבורם, כי תלמוד בבלי נשמר בהעתקות כתבי היד ולמדו בו רבים, עד שהגיע זמן

הדפסתו "בונציא שנת רפ-ג" (לפני מ"פ שנה), אבל הזהר הקדוש הגם שנשמר בכתבי היד מעת חבורו (שנמסר ערך כשמונים שנה אחר מרץ צ"ט שני), עם כל זאת לא פורסם ברכים מיד כשהיה אפשר להדפיסו, כי נהגו בו גדולי הדורות הסתר וצניעות רבה, ורק אחר מ"ג שנים אחר הדפסת הש"ס, בשנת שי"ח, בהסכמת גדולי הדור, ובפסק הצדיק רבי יצחק דלטאש ז"ל, עלה גם ספר הזהר הקדוש בדפוס בעיר מנטובה, וזכה אורו מאז להתפשט בעולם כולו.

צורך הגדול של למוד הזהר הקדוש וסתרי התורה ביותר בדורות האחרונים
כתב הרב יעקב צמח (שהיה מגורי האריז"ל, נהקדמת עץ המים), וז"ל "כל גילוי חכמה זו דוקא עתה, הוא להיות שעומדת הרשעה לכלות, ומצד זה נלחמת היא ביותר עד שגברו התאות במאד, ונתרחקנו משורשנו העליון, ועל ידי שנעסוק בחכמה זו בדורות גרועות אלו, נשיג מגן וצינה לאחוז באבינו שבשמים", עכ"ל. הרי לנו טעם נכון להדפסת ספר הזהר הקדוש ולחיוב לימודו ביותר עתה בעקבתא דמשיחא.

מפרשי הזהר הקדוש ונתיבותיהם

מעת הדפסת הזהר הקדוש לפני יותר מארבע מאות שנה עסקו בו גדולי ישראל בהתמדה, מהם שביארו אותו בספריהם בפרטות על הסדר, וכמעט הקיפו בביאורם את כל הזהר הקדוש, (כמו הרמ"ק ז"ל בספרו אור יקר, ובעל המקדש מלך, והגר"א, ועוד), ורבינו האריז"ל בספרו עץ חיים ובשמונה שערים, העמיד ובנה יסודותיו בדושים שלמים בהנהגה האלהית, כפי שקיבל מאליהו הנביא ז"ל, ורוב דרושיו שורשיהם מן הזהר הקדוש. וכן כל גדולי ישראל הספרדים והאשכנזים חסידים וליטאים, כולם על יסודות הזהר הקדוש ודרושי האריז"ל, הורו והנהיגו ברכים את דרכי העבודה האלהית לכלל ישראל הקדושים, וכולם כאחד נתחברו להשלים עצמם בחלק הנסתר שבתורה, שעיקרו מצוי בספר הזהר הקדוש.

טעם למיעוט העוסקים בזהר הקדוש

אמנם עם כל זאת לא היה ספר הזהר הקדוש לנחלת הכלל, כי רבים משכו את ידיהם מספר זה להיותו סתום וחסר פירוש מסודר על כל מאמרי הזהר, כי המפרשים הקודמים בלבם הרחב ביארו טפה וכיסו טפחים, ופירושם היה רק לאלו שכבר נכנסו בפרדס, ואילו את הדברים הפשוטים לא פירשו כלל, כי סמכו על המעיין שמבין אותם מעצמו, כך שגם בריבוי המפרשים עדיין לא היה קל ללמוד ולהבין את הזהר הקדוש.

יסוד ביאור "מתוק מדבש" שהפך את לימוד הזהר להיות שוה לכל נפש והנה זכה דורנו לפירוש "מתוק מדבש" שבו נלקטו ונשאבו ביאורי הזהר הקדוש מתוך מפרשיו ומבאריו הרבים, בבחינת יין ישן בקנקן חדש, והביאור מיוסד לפרש כל חיבה ותיבה על הסדר, ובתוספת הקדמות וביאורי ערכים מתוך הזהר ומפרשיו הנמצאים במקומות אחרים, והכל על דרך היותר מובן ופשוט להיות שוה לכל נפש, כך שבחיבור זה עתה יכול גם כל יחיד ויחיד לעסוק בהבנה, וממנו וממקורו יכול להבין ולהשכיל גם בספרי החסידות וספרי המוסר הרבים.

תועלת למוד הזהר עם ביאור "מתוק מדבש"

כאמור תועלתו של ביאור ה"מתוק מדבש" שנכתב בדרך קלה וברורה להיות שוה לכל נפש, עד שכל מי שיראת ה' נגעה אל לבו, יכול מיד לעסוק כפי ערכו בזהר הקדוש עם ביאור זה, כי מי שנפשו חשקה ללמוד ולהבין רק את חלק הנגלות והפשט שבזהר הקדוש, בשבילו הדפסנו חלק זה באותיות מרובעות, ואת חלק הזהר העוסק בסתרי תורה הדפסנו אותו באותיות רש"י, להיות היכר בין חלק הנגלה לחלק הנסתר.

לבן מי שעוסק בחלק הפשט והנגלה בתורה הקדושה, בש"ס ופוסקים, יכול ללמוד בזהר בחלקים המסומנים לנגלה עם ביאורינו, ועל ידי זה יקנה לעצמו שלימות להבנת הש"ס והמדרשים כנ"ל, ועוד שיפתח ויסלול לעצמו דרך בהכרת ספר הזהר בכלל, ולאחר זמן יוכל לעסוק גם בחלק הנסתר שבזהר.

ובן מי שנפשו חשקה בתורת הסוד, והוא עדיין מן המתחילים, כי אין בידו עדיין הקדמות בסתרי תורה, הנה גם הוא יכול לעסוק מיד בספר הזהר על הסדר, ומתוך לימודו מעט מעט יבא לתכלית הנרצה להבין את כל סתרי הזהר הקדוש וכתבי האריז"ל, כי נתנו דעתנו היטב גם עבור המתחילים, ולמענם הקדמנו בפרטיות הרבה פעמים הקדמות וביאור ערכים, כדי שבנקל יעמדו על המאמר שלפניהם ויבינוהו כפי ערכם, ומכאן ישיגו פתח לעסוק גם בכל ספרי תורת הנסתר בכלל.

ומי שזכה ויש בידו הקדמות בחכמת הנסתר, ישיג תועלת גדולה במתוק מדבש, כי יהיה לו הביאור למורה דרך איך ללמוד את ספר הזהר עם מפרשיו בעיון, כפי השגתו.

והנה זה שנים רבות שהרב המחבר זצוקללה"ה וזיעוכי"א הגיד שיעור בישיבות המקובלים "אנשי מעמד" ו"שער השמים" שבעיה"ק ירושלם ת"ו, ושם נתיסד

ביאורו ה"מתוק מדבש" ביגיעה רבה לילות כימים, ובדיבוק חברים מקשיבים כפי שנלמד והוסכם בשיעוריו ברכים הנ"ל.

את ביאורו "מתוק מדבש" שיבחו ועיטרו גדולי הדור בהסכמותיהם הנלהבות, הגאב"ד בעל מנחת יצחק כותב בהסכמתו, "ספר יקר ונכבד ביאור צח ונחמד, אמינא גם אנא לפעלא טבא איישר, ויבואו רבים וגם שלמים ויהנו מנופת צוף". והבד"צ דעיה"ק כתבו "ועל ידי ביאורו זה יהיה בנקל להמתמסרים ללימוד הזהר הקדוש להבין עד כמה שאפשר בזמן הזה". ראש ישיבת המקובלים שער השמים כותב "הנה לא אכחד, כי בעברי על פירושו נתפעלתי מאד מאשר הגדיל לעשות, וכי יהיה הפירוש מעתה שוה לכל נפש". אחריו כותב הרב רבי יעקב הלל שליט"א ראש ישיבת המקובלים אהבת שלום, "והנה התועלת והנחיצות של פירוש כזה הוא גדול מאד, ואין ספק שחסד גדול זכה המחבר לעשות עם הלומדים, לאסוף הכל בסדר נאה ומקוצר כשולחן ערוך, והכל מתוקן לסעודה".

הסכמות נלהבות אלו שניתנו לרב המחבר זצוקללה"ה וזיעוכי"א מעטרים את חיבורו הענק "מתוק מדבש" על הזהר הקדוש ט"ו כרכים, ועל תקוני הזהר ג' כרכים, ועל זהר חדש ג' כרכים, ועל תקוני זהר חדש כרך אחד, סך כולם כ"ב כרכים שזכו להיות עולים על שולחן מלכים ברוב פאר והדר.

שאר ספרי הרב המחבר "מתוק מדבש" שנדפסו בהסכמת גדולי הדור הנה הרב המחבר ביאור "מתוק מדבש" מוניטין יצאו לחיבוריו היקרים העוסקים גם בדרך הנגלה, והם: ספר כונת הברכות, וספר ימי הבחורות, וספר שמירת המחשבה, וספר יום החופה לחתן, וספר יום החופה לכלה, ספר קדושה וצניעות, ספר הכתר שבצניעות, ספר וספרתם לכם, ספר אוצר הזהר ד"כ, ועוד.

קריאת קודש אליך יהודי יקר

והנה אחר ראותינו כל זאת, (מהלס קו מג) מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה', אשר עשה עמנו דור עקבתא דמשיחא בהגלות ביאור "מתוק מדבש", ואכן יש קונה עולמו בשעה אחת להביא ברכה אל ביתו, את ספר הזהר הקדוש עם ביאור מתוק מדבש, למען יגהה בו בקביעות, ויזכה לברכת "רואה עולמו בחייו", שהרי לימדנו בעל התולדות יעקב יוסף בשם הבעל שם טוב הקדוש, במקום שאדם חושב - שם הוא מונח כולו, ובהיות האדם עוסק בהבנה בספר הזהר כפי מדרגתו, הרי כולו מונח בחייו בהיכל רשב"י הקדוש, שהעיד על עצמו כי יכול הוא לבדו לפטור את העולם כולו מן הדין.

גם יזכה הלומד לסייע לברכת כלל ישראל העולה על הכל, כי הובטחנו על ידי הרעיא מהימנא קדישא (נספר הוהר הקדוש פ' נשא דף קד ע"ג) בזה הלשון. "ובגין דעתידין ישראל, למטעם מאילנא דחיי, דאיהו ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי", שפירושו (נממוק מדנש), ולפי שעתידים ישראל, הם התלמידי חכמים שעד עתה עסקו בפשטות בתורה, אבל באחרית הימים גם הם עתידים לטעום מעץ החיים שהוא ספר הזהר, דהיינו שיתעסקו בו עד שיטעמו טעם עץ החיים, היינו קדושת ספר הזהר, ובזכות זה יצאו על ידו מן הגלות ברחמים וחסדים. והוסיף על כך רבי אברהם אזולאי (וקנו של המיד"ב), בהקדמתו לפירושו "אור החמה" על הזהר, "ואחר שבזכות זה, עתיד לבא מלך המשיח, ולא בזכות אחר, אין ראוי להתרשל". ובעל "הדרת מלך" (מ"ג דף קכ"ד ע"ג) הוסיף, "ולכן בשכר זאת הלימוד, בפירוש ספר הזהר הקדוש, א"ל חי, חלקנו ימהר, יחיש גאולתנו, אמן כן יהי רצון.

חיבור אדרא זוטא

א. האדרא זוטא נדפסה בספר הזהר הקדוש בפרשת האזינו מדף רפז ע"ב ועד דף רצו ע"ב (נצילוריו כך טו עמ' שנת-תקל"ט).

ב. חיבור האדרא זוטא היה ביום הסתלקותו של רשב"י מהעולם, שאז היה שעת רצון כי היה במעמדו גילוי שכינה, וניתן לו רשות לדרוש בסודות השתלשלות והתפשטות האורות העליונים שבפרצופי אבא ואימא, ובז"א, וציין הרבה חילוקים שיש בין ז"א ואריך אנפין. הנה סודות אלו לפי רוב מעלתם, לא נתגלו לפני כן באדרא רבא. (אד"ו דף רפז ע"ג, נצילוריו עמ' שנת-ת"א)

ג. את דרושי האדרא זוטא באו לשמוע הקב"ה והשכינה הקדושה, ונתוספו גם כל נשמות הצדיקים שבגן עדן, ובפרטות כתוב שבאו נשמת רב המנונא סבא וסביבו שבעים צדיקים כנגד שבעים סנהדרין, וכן נשמת רבי פנחס בן יאיר, שיצאו כולם ממשכנם שבגן עדן כדי ללוות את נשמת רשב"י בפטירתו. (אד"ו דף רפז ע"א, נצילוריו עמ' תג)

ד. את הדרושים שבאדרא זוטא דרש רק רשב"י לבדו, לפני הששה חברים שנשארו בחיים מהאדרא רבא. ושאר החכמים שבאו לבקרו, יצאו מחוץ לחדר האדרא, כי לא יכלו לסבול את אש השכינה שסיבבה את מעמדם. (אד"ו דף רפז ע"ג, נצילוריו עמ' שנת-ת"ד)

ה. רשב"י העיד כי כל ימיו היה משתוקק לראות את יום הסתלקותו זה, שבו השיג וגילה מה שלא הורשה כל ימי חייו להשיג ולגלות, ובסודות שגילה עשה עטרות גדולות לכבודו של הקב"ה. (אד"ו דף רנ"ב, ציאו"ט עמ' טו)

ו. רשב"י נסתלק במיתת נשיקה בהיותו דורש בפסוק (תהלים קל"ג) "כי שם צוה ה' את הברכה - חיים עד העולם", ואור השכינה האיר בפניו עד שלא יכלו החברים להביט בו באותו הזמן, אשרי חלקו, זיעוכי"א. (אד"ו דף רנ"ב, ציאו"ט עמ' טז)
(עמ' תקל"ה-ו)

הזמנים שנהגו ישראל קדושים לעסוק באדרות

הנה כבר הקדימונו בזה המקובל הרי"ז מרגליות ובנו הרב שלמה אליעזר זצ"ל (נפמ"ה ונעקמה לאד"ה ע"ס צאו"ט "אדר הוזהר") בליקוט ארוך ונאה מכתבי האריז"ל והמקובלים, ומכתבי החיד"א, והרוצה לרוות צמאונו יעיין שם, אכן לאהבת הקיצור אנו נעתיק כאן רק את רשימת הימים המסוגלים שנהגו ישראל הקדושים לעסוק באדרות, והם:

לילות ראש השנה, יום הכפורים, הושענא רבא, ליל שביעי של פסח, ליל חג השבועות, יום ל"ג בעומר. על מצבת קבורת רחל ע"ה שלש פעמים בשנה, והם: בבין המצרים, בחדש אלול, בעשרת ימי תשובה. ועל קבר שמואל הנביא ע"ה כליל פטירתו. וכן ביום הארצי"ט של נוחי הנפש ע"ה - טוב וחשוב לעלית הנשמה לעסוק בהאדרות הקדושות.

ובדאי לציין מה שכתב המקובל רבי אברהם אזולאי (וקנו של המיד"ה ג"ס המקונן הנ"ל) אנהם גלאנטי, נספרו אור החמה על האד"ה דמשכנא שזפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב) בזה הלשון: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתעטר" בא רבי שמעון מגן עדן מעוטר כמלך בעטרתיו בראש, ויושב בגוון, עכ"ל.

תוכן הענינים

מבוא	ט
חיבור אדרא זוטא	יא
מאמר השייך לאדרא זוטא קדישא	א
האדרא זוטא קדישא	ז

סדר תפילות

אגרת הרמב"ן	קסז
תפלת השל"ה הקדוש	קסח
תפלת בנים על אבות מהשל"ה הקדוש	קע
תפלה להצלחה מרבנו תם זיע"א	קעב
תפלת אבות על בנים	קעג
תפלת בנים על אבות	קעו
תפלה להצלחה בתורה	קעד
תפלה לזיווג הגון	קעד
תפלה לשמירה מהחיד"א זיע"א	קעה
לחש לעין הרע	קעז
תפילה קצרה על כל צרה שלא תבוא	קעה
אני מאמין להמתקת הדינים	קעה
תפילות לבטל גזירות רעות מסידור הרש"ש זיע"א	קעט

ניגוני ל"ג בעומר

בר יוחאי	קפא
ואמרתם כה לחי	קפו
אשרינו מה טוב חלקנו	קפח
אמר רבי עקיבא	קצ
תפילה נאה כשמספרים הילדים בפעם הראשונה	קצא
סגולת בעל "מתוק מדבש" זיע"א	קצב

מֵאֲמַר הַשֵּׁנִי לְפָנֵי אֲדָרָא זוטא

תְּנוּ רַבָּנָן, כְּשִׁחְלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, עָאלוּ קַמִּיה, רַבִּי פִנְחָס, וְרַבִּי חִיָּיא, וְרַבִּי אַבָּא, אָמְרוּ לֵיהּ, מֵאֵן דְּהוּא קָיִמָא דְעִלְמָא שְׂכִיב, אָמַר לוֹן, לֹא בִי דִינָא דְלַעֲלָא מְעִינִין בְּדִינָאי, דְּהָא אָנָּא חֲזָאי דְלִית אָנָּא מְתִיב לְמַלְאָכָא וּלְדִינָא דְלַעֲלָא, דְּאָנָּא לָאו כְּשָׂאָר בְּנֵי נָשָׂא.

אָלָא הָאֵי דִינָא דִּילִי, קִדְשָׁא בְּרִין הוּא דִּינִיָּה, וְלֹא בִי דִינִיָּה, וְהִינּוּ דְאָמַר דּוֹד, בְּבַעוּתִיָּה קַמִּיה (תהלים מג א) שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי, וְכֵן שְׁלֵמָה אָמַר, (מ"א ח נט) לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ, הוּא בְּלַחֲדוּי, וְלֹא אַחֲרָא.

דְּהָא תַּנִּינָן, כְּשִׁהָאָדָם הוּא שׁוֹכֵב, בִּי דִינָא דְלַעֲלָא מְסַתְּפִין בְּדִינוּי, אֵית מְנַהוֹן דְּנֻטָּאן לְכַף זְכוּת, דְּאֲחֻזִּין זְכוּתִיָּה דְּכַר נָשׁ, וְאֵית

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

כתב ביין הרקח שמאמר זה שייך לפני אדרא זוטא, ולכן צרפנוהו כאן

תְּנוּ רַבָּנָן שְׁנֵי חֻקִּים, כְּשִׁחְלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, עָאלוּ קַמִּיה נִכְסוּ לְפָנֵי לְבָקְרוּ, רַבִּי פִנְחָס וְרַבִּי חִיָּיא וְרַבִּי אַבָּא, אָמְרוּ לֵיהּ אָמְרוּ לוֹ, מֵאֵן דְּהוּא קָיִמָא דְעִלְמָא שְׂכִיב מִי שֶׁהוּא צָדִיק עֲמוּד הָעוֹלָם הֵיטְכָן שְׂיָמוּת, אָמַר לוֹן אָמַר לְהֶם אֵין אֲנִי מְתִירָא מִן הַמִּיתָה וְלֹא מִדִּינוּ שֶׁל בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה, כִּי לֹא בִי דִינָא דְלַעֲלָא מְעִינִין בְּדִינָאי לֹא הַבֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה יַעֲיֵנוּ בְּדִינִי, דְּהָא אָנָּא חֲזָאי דְלִית אָנָּא מְתִיב לְמַלְאָכָא וּלְדִינָא דְלַעֲלָא כִּי אֲנִי רוּאָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ כִּי אֵין דִּינִי נִמְסָר לְבֵית דִּין שֶׁל מַלְאָכִים, וְלֹא לְדִינִים שֶׁל מַעְלָה (אוֹלִי הוּא הַבֵּית דִּין שֶׁל צִדִּיקִים), דְּאָנָּא לָאו כְּשָׂאָר בְּנֵי נָשָׂא כִּי אֲנִי אֲנִי כְּשָׂאָר בְּנֵי אָדָם, (כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן זָכָה עַל יְדֵי הַפְּלָאָת גִּלְיָה הַסּוּדוֹת, לְמַעְלָה גְּדוּלָה יוֹתֵר מִכָּל צִדִּיקֵי דוֹרוֹ).

וְהַמְשִׁיךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּבָרָיו וְאָמַר אָלָא הָאֵי דִינָא דִּילִי קִדְשָׁא בְּרִין הוּא דִּינִיָּה וְלֹא בִי דִינִיָּה אָלָא הַדִּין שְׁלִי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֶצְמוֹ יוֹדֵן אוֹתוֹ וְלֹא בֵּית דִּינוּ, וְהִינּוּ דְאָמַר דּוֹד בְּבַעוּתִיָּה קַמִּיה וְזֶה שְׁאָמַר דּוֹד בְּתַפְלֹתוֹ לְפָנָיו, שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי אֶתָּה לְבַדְּךָ, וְכֵן שְׁלֵמָה אָמַר, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ דְּהִינּוּ הוּא בְּלַחֲדוּי וְלֹא אַחֲרָא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ וְלֹא אַחֵר.

דְּהָא תַּנִּינָן כִּי לְמִדְּנוּ, כְּשִׁהָאָדָם הוּא שׁוֹכֵב עַל עַרְשׁ דְּרִי, בִּי דִינָא דְלַעֲלָא מְסַתְּפִין בְּדִינוּי הַבֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה מְעִינִים בְּדִינוּ, אֵית מְנַהוֹן נוֹטִין לְכַף זְכוּת יֵשׁ מִהֶם שְׁנוּטִים לְכַף זְכוּת, דְּהִינּוּ דְּאֲחֻזִּין זְכוּתִיָּה דְּכַר נָשׁ שְׁמֵרָאִים אֶת זְכוּתָיו שֶׁל אָדָם, וְרוּצִים

מִנְהוֹן דְּנִטְאן לְכַף חוּבָה, דְּאַחֲזִיין חוּבָה דְּכַר נָשׁ, וְלֹא נָפִיק אִינִישׁ מִן דִּינָא, כְּמָה דְּהוּא בְּעִי.

אָבֵל מֵאֵן דְּדָאִין לִיה מְלָפָא עֵילָאָה דְּשְׁלִיט עַל כּוּלָא, הוּא טַב, וְלֹא יָכִיל אִינִישׁ לְמַהוּי בְּהוּא דִּינָא בַר טַב, מֵאִי טַעְמָא, דְּהָא תְּנִינָן, מְכִילוּי דְּמְלָפָא עֵילָאָה נָטוּ לְזָכוּתָא תְּדִיר, וְהוּא כּוּלִיָּה צַד רַחֲמָנוּתָא, וּבִידּוּ לְשִׁבְקָא לְחֻטְאִין וְחוּבִין, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים קל ד) כִּי עֲמַךְ הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּוְרָא, כִּי עֲמַךְ הִסְלִיחָה וְלֹא עִם אַחֵר.

וּבִגִּין כֶּךָ בְּעֵינָא קַמִּיה דְּהוּא יָדִין דִּינָאִי, וְאַנָּא אֵיעוּל תְּלִיסַר אַבְבֵי לְעֵלְמָא דְּאָתִי, דְּלֹא אַעֲבְרוּ לוֹן בַּר אַבְהָתָא, וְלֹא יְהָא מֵאֵן דִּימְחֵי בִּידִי, וְעוֹד דְּלֹא אַתְּבַע רְשׁוּתָא מִנְהוֹן.

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

שְׁהַבִּית דִּין יִכְרִיעַ אוֹתוֹ לְכַף זָכוּת, וְאִית מִנְהוֹן דְּנוּטִין לְכַף חוּבָה וְנִשׁ מִהֶם שְׁנוּטִים לְכַף חוּבָה, דְּאַחֲזִיין חוּבִיה דְּכַר נָשׁ שְׁמַרְאִים אֶת הַחוּבוֹת וְהַחֲטָאִים שֶׁל הָאָדָם, וְרוּצִים שְׁהַבִּית דִּין יִכְרִיעַ אוֹתוֹ לְכַף חוּבָה, וְלֹא נָפִיק אִינִישׁ מִן דִּינָא כְּמָה דְּהוּא בְּעִי וְאִין אָדָם יוֹצֵא מִן הַדִּין כְּמוֹ שֶׁהוּא רוּצֵה, כִּי אִפְשָׁר שֶׁעַל יְדֵי הַקְּטָרוֹג, הַבִּית דִּין יִכְרִיעַ אוֹתוֹ לְכַף חוּבָה.

אָבֵל מֵאֵן דְּדָאִין לִיה מְלָפָא עֵילָאָה דְּשְׁלִיט עַל כּוּלָא אָבֵל מִי שְׁדֵן אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן הַשּׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, הוּא טַב הוּא וְדָאִי טוֹב, וְלֹא יָכִיל אִינִישׁ לְמַהוּי בְּהוּא דִּינָא בַר טַב וְאִין הָאָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת בְּדִין הַהוּא רַק טוֹב, וּמִפְּרֵשׁ מֵאִי טַעְמָא מֵהוּ הַטַּעַם, וְאָמַר דְּהָא תְּנִינָן כִּי לְמִדְנָה, מְכִילוּי דְּמְלָפָא עֵילָאָה נָטוּ לְזָכוּתָא תְּדִיר כִּי מִדּוּתִיו שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן בְּרוּךְ הוּא נוֹטוֹת תָּמִיד לְזָכוּת, וְהוּא כּוּלִיָּה צַד רַחֲמָנוּתָא וְהוּא כְּלוּ צַד הַרְחָמִים, וּבִידּוּאִי יִשָּׂה לְכַף זָכוּת, וּגְדוּלָּה מְאֹדָה כִּי אֵף אִם יִמְצָא חַיִּב הָרִי וּבִידּוּי לְשִׁבְקָא לְחֻטְאִין וְחוּבִין בִּידּוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַחֹל וְלִסְלוֹחַ עַל חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, הָדָא הוּא דְּכְתִיב זֶהוּ שְׁכָנוֹב כִּי עֲמַךְ הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּוְרָא, וּמִפְּרֵשׁ רַק כִּי עֲמַךְ הִסְלִיחָה, וְלֹא עִם אַחֵר.

וּבִגִּין כֶּךָ בְּעֵינָא קַמִּיה דְּהוּא יָדִין דִּינָאִי וּלְכַף בְּקַשְׁתִּי לְפָנָיו שֶׁהוּא יָדוֹן אֶת דִּינִי, וְאַנָּא אֵיעוּל תְּלִיסַר אַבְבֵי לְעֵלְמָא דְּאָתִי וְאִנִּי אַכְנָס וְאֵעֲבֹר דְּרָף שְׁלִשָּׁה עָשָׂר פְּתָחִים לְעוֹלָם הַבָּא, דְּלֹא אַעֲבְרוּ לוֹן בַּר אַבְהָתָא שְׁלֹא עֲבְרוּ אוֹתָם רַק הָאֲבוֹת, וְלֹא יְהָא מֵאֵן דִּימְחֵי בִּידִי וְלֹא יְהִיָּה מִי שִׁיעֲכַב בִּידִי, וְעוֹד דְּלֹא אַתְּבַע רְשׁוּתָא מִנְהוֹן וְעוֹד שְׁלֹא אַצְטְרַף לְבַקֵּשׁ רְשׁוֹת מִהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מִלֵּה, וְחֻמוֹן בִּי מַרְעִיָּה דְלֹא הָוָה הוּא תַמָּן, תְּוֹהוּ, וְלֹא הָוָה יָכִיל חַד מְנַהוֹן לְמַלְלָא בְּפּוּמִיָּה, מְדַחִילוּ רַבָּה דְּהוֹת עֲלִיהוֹן, עַד דְּהוּ יְתָבִי סָלִיק לֹון רִיחִין דְּבוֹסְמִין סְגִיִּין, וְכָל חַד וְחַד מְנַהוֹן אֲתִיִּישֵׁר חִילִּיָּה, עַד דְּחֻמוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהָוָה מְמַלֵּל מַלְיָן, וְלֹא הָוּ חֻמָּאן אַחֲרָן בַּר מִינְיָה.

לְבַתֵּר עֵידָן, אָמַר לֹון רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֲמִיתוֹן מִיָּדִי, אָמַר לִיָּה רַבִּי פִּנְחָס, לֹא, אֱלֹא כּוּלָּנָא תְּוֹהִין עַל דְּלֹא חֲמִינָא לָךְ בְּבִי מַרְעָךְ זְמָן רַב, וְכַד חֲמִינָא לָךְ סָלִיק לֹון רִיחִין דְּבוֹסְמִין דְּגַנְתָּא דְּעַדָן, וְשְׁמַעְנָא קָלָךְ מְמַלֵּל, וְלֹא יִדְעָנָא מֵאן מְמַלֵּל עִמָךְ.

אָמַר לָהּ, וְלֹא שְׁמַעְתוֹן מִלֵּה אַחֲרָא בַר מִדִּידִי, אָמְרוּ לָאוּ, אָמַר לֹון, לִית אַתוֹן חֲזִיין לְמַחְמִי סָבַר אֲפִין דְּעַתִּיק יוֹמִין.

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מִלֵּה אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אִיזָה שֵׁם, וְחֻמוֹן בִּי מַרְעִיָּה דְלֹא הָוָה הוּא תַמָּן וְרֵאוּ אֵלּוּ שְׁהִיוּ אֲצִל מִשַּׁת חֲלִיו שְׁהוּא אִינוּ שֵׁם, תְּוֹהוּ, וְלֹא הָוָה יָכִיל חַד מְנַהוֹן לְמַלְלָא בְּפּוּמִיָּה תְּמָהוּ, וְלֹא הָיָה יָכוֹל שׁוּם אֶחָד מֵהֶם לְדַבֵּר בְּפִיו, מְדַחִילוּ רַבָּה דְּהוֹת עֲלִיהוֹן מִיָּרָאָה הַגְּדוּלָּה שְׁהִיתָה עֲלֵיהֶם. עַד דְּהוּ יְתָבִי בְּעוֹד שְׁהִיוּ יוֹשְׁבִים שֵׁם, סָלִיק לֹון רִיחִין דְּבוֹסְמִין סְגִיִּין עָלוּ לָהֶם רִיחוֹת שֶׁל מִינֵי בְּשָׂמִים רַבִּים, וְכָל חַד וְחַד מְנַהוֹן אֲתִיִּישֵׁר חִילִּיָּה וְנִתְחַזַּק כְּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם, עַד דְּחֻמוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן עַד שְׁרָאוּ שׁוֹב אֵת רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמִשְׁתּוֹ, וְהָוָה מְמַלֵּל מַלְיָן וְהָיָה מְדַבֵּר דְּבָרִים עִם אֶחָד, וְלֹא הָוּ חֻמָּאן אַחֲרָא בַר מִינְיָה וְלֹא הָיוּ רוֹאִים שׁוּם אַחַר חוּץ מִמֶּנּוּ.

לְבַתֵּר עֵידָן אָמַר לֹון רַבִּי שְׁמַעוֹן לְאַחַר זְמָן קֶצֶר אָמַר לָהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֲמִיתוֹן מִיָּדִי רֵאִיתֶם אִיזָה דְּבַר, אָמַר לִיָּה רַבִּי פִּנְחָס אָמַר לוֹ רַבִּי פִּנְחָס, לֹא לֹא רֵאִינוּ כְּלוּם, אֱלֹא כּוּלָּנָא תְּוֹהִין עַל דְּלֹא חֲמִינָא לָךְ בְּבִי מַרְעָךְ זְמָן רַב אֱלֹא כְּלָנוּ תְּמָהִים עַל שְׁלֹא רֵאִינוּ לָךְ בְּמִשַּׁת חֲלִיךְ זְמָן רַב, וְכַד חֲמִינָא לָךְ וּבְשָׂרְאִינוּ אוֹתָךְ, סָלִיק לֹון רִיחִין דְּבוֹסְמִין דְּגַנְתָּא דְּעַדָן עָלָה לָנוּ רִיחוֹת בְּשָׂמִים שֶׁל גֶּן עֵדֶן, וְשְׁמַעְנָא קָלָךְ מְמַלֵּל וְשְׁמַעְנָנוּ אֵת קוֹלְךָ שְׁאִתָּה מְדַבֵּר עִם אַחֵר, וְלֹא יִדְעָנָא מֵאן מְמַלֵּל עִמָךְ וְלֹא יִדְעָנוּ וְלֹא רֵאִינוּ מִי הוּא הַמְּדַבֵּר עִמָךְ.

אָמַר לָהּ שְׁאֵל מֵהֶם, וְלֹא שְׁמַעְתוֹן מִלֵּה אַחֲרָא בַר מִדִּידִי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם דְּבוּרִים שֶׁל אַחֵר חוּץ מִדְּבוּרִי, אָמְרוּ לָאוּ לֹא שְׁמַעְנוּ, אָמַר לֹון אָמַר לָהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן, לִית אַתוֹן חֲזִיין לְמַחְמִי סָבַר אֲפִין דְּעַתִּיק יוֹמִין אֵין אַתֶּם רֹאִים לְרֵאוֹת אֵת הַסִּבְרָת פְּנִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אָמַר לוֹן, אֵימָא לְכוּ מְלָה, תְּוֹהֲנָא עַל רַבִּי פִּנְחָס, דְּלֹא חָמָא, דְּאָנָא חֲמִית לִיה כַּעַן בְּהֵוָה עֲלָמָא, לְתַתָּא מְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִי.

וּכְעַן שְׁדָרוּ בְּדִילִי מְלַעֲיָלָא, וְאַחֲזוֹן לִי אֶתְרִי דְּצַדִּיקָא לְעֲלָמָא דְּאֶתִי, וְלֹא אֶתִּישָׁר בְּלָבָאִי דּוּכְתָאִי, בַּר עִם אַחִיָּה הַשִּׁילּוֹנִי, וּבְרִירְנָא דּוּכְתָאִי וְאַתִּינָא, וְאַתּוּ עֲמִי תִלַּת מָאָה נִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקָא, וְעִילָא מְנַהוֹן אָדָם הָרָאשׁוֹן דִּהוּה יְתִיב גַּבָּאִי, וְהוּא הוּה מְמַלֵּל עֲמִי, וּבָעָא דְּלֹא יִתְגַּלִּי חוּבִיָּה לְכָל עֲלָמָא, בַּר הֵהוּא דְּאֶמְרָה אוּרִיתָא בְּגִינִיָּה, וְאַתְכִּפְסִי בְּהֵהוּא אֵילָנָא דְּגִנְתָּא דְּעֶדֶן.

וְאַנָּא אֲמִינָא לִיה דְּהָא חֲבָרִיָּא גִלּוּ, אָמַר הֵהוּא דְּגִלְיִין חֲבָרִיָּא בִּינִיָּהוּ שְׁפִיר, אָכַל לִשְׁאָר בְּנֵי עֲלָמָא לֹא, מֵאִי טַעְמָא, דְּחָס קִדְשָׁא בְּרִיף

מתוך מדבש

אָמַר לוֹן אֵימָא לְכוּ מְלָה אָמַר לָהֶם אָגִיד דְּבַר, תְּוֹהֲנָא עַל רַבִּי פִּנְחָס דְּלֹא חָמָא תְּמָה אֲנִי עַל רַבִּי פִּנְחָס שְׁלֹא רָאָה, דְּאָנָא חֲמִית לִיה כַּעַן בְּהֵוָה עֲלָמָא לְתַתָּא מְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִי שְׁאֲנִי רְאִיתִי עֲתָה אֶת מְקוֹמוֹ הַמוֹכֵן לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁהוּא לְמִטָּה מִמְּקוֹם רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנִי, וּמֵאַחֵר שְׁכָל כֹּף גְּדֻלָּה מַעֲלַת רַבִּי פִּנְחָס, הִיָּה רְאִי שְׁיִרְאָה אֶת אָדָם הָרָאשׁוֹן כְּשֶׁהִיָּה מְדַבֵּר עֲמִי כְּדִמְפָּרֵשׁ וְאִזִּיל.

וְהַמְשִׁיף רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶת דְּבָרָיו וְאָמַר וּכְעַן שְׁדָרוּ בְּדִילִי מְלַעֲיָלָא וְעֲתָה שְׁלַחוּ בְּשַׁבְּלִי מְלַמְעָלָה, וְאַחֲזוֹן לִי אֶתְרִי דְּצַדִּיקָא לְעֲלָמָא דְּאֶתִי וְהָרָאוּ לִי אֶת הַמְּקוֹמוֹת שֶׁל הַצַּדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא אֶתִּישָׁר בְּלָבָאִי דּוּכְתָאִי וְלֹא הִיָּה יֶשֶׁר בְּלָבִי לְבַחֵר אֶת מְקוֹמִי, בַּר עִם אַחִיָּה הַשִּׁילּוֹנִי רַק עִם אַחִיָּה הַשִּׁילּוֹנִי הִנָּבִיא, וּבְרִירְנָא דּוּכְתָאִי וְאַתִּינָא וּבַחֲרַתִּי אֶת מְקוֹמִי וּבִאֲתִי בַּחֲזָרָה, וְאַתּוּ עֲמִי תִלַּת מָאָה נִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקָא וּבִאֲוִי עֲמִי לְלוּוִתִּי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת נִשְׁמוֹת צַדִּיקִים, וְעִילָא מְנַהוֹן אָדָם הָרָאשׁוֹן דִּהוּה יְתִיב גַּבָּאִי וּלְמַעַלָּה מֵהֶם אָדָם הָרָאשׁוֹן שֶׁהִיָּה יוֹשֵׁב אֲצִלִּי, וְהוּא הוּה מְמַלֵּל עֲמִי וְהוּא הִיָּה מְדַבֵּר עֲמִי, וּבָעָא דְּלֹא אֶתְגַּלִּי חוּבִיָּה לְכָל עֲלָמָא וּבִקְשׁ מִמֶּנִּי שְׁלֹא אֲגַלֶּה חֲטָאוֹ לְכָל הָעוֹלָם, בַּר הֵהוּא דְּאֶמְרָה אוּרִיתָא בְּגִינִיָּה חוּץ מִמָּה שְׁאֶמְרָה הַתּוֹרָה עָלָיו, וְאַתְכִּפְסִי בְּהֵהוּא אֵילָנָא דְּגִנְתָּא דְּעֶדֶן וְנִתְכַּפְּסָה וְנִעְלַם בְּמִשְׁלָל שֶׁל עֵץ הַדַּעַת שֶׁבָּגַן עֶדֶן.

וְאַנָּא אֲמִינָא לִיה וְאֲנִי אֲמַרְתִּי לוֹ, דְּהָא חֲבָרִיָּא כְּבָר גִּלּוּ כִּי הַחֲבָרִים כְּבָר גִּלּוּ סוּד חֲטָאוֹ, אָמַר לִי אָדָם הָרָאשׁוֹן, הֵהוּא דְּגִלְיִין חֲבָרִיָּא בִּינִיָּהוּ שְׁפִיר מֵה שְׁגָלוֹ הַחֲבָרִים בִּינִיָּהם הוּא יָפָה, אָכַל לִשְׁאָר בְּנֵי עֲלָמָא לֹא אָכַל לִשְׁאָר בְּנֵי אָדָם לֹא יָגִלוּ, וְשׁוּאֵל מֵאִי טַעְמָא מֵהוּ הַטַּעַם, וּמִשִּׁיב דְּחָס קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא עַל יִקְרִיָּה כִּי חָס הַקְּדוּשׁ

הוא על יקריה, ולא בעא לפרסומי חוביה, אלא בההוא אילנא דאמר דאכל מניה.

וקדשא בריך הוא גלי לי ברוח הקדש, ולחברייא דלישתעו אינון ביניהו, ולא לדרדקי דחברייא, ולאינון דייתון לעלמא, דהוא (דף כד ע"ב) מלה דלא ידעי כל אינשי וטעיין ביה, לאו משום חובתא דחב, אלא משום יקרא דשמא עילאה, דבני נשא לא זהירין ביה, וכתוב (שמות ג טו) זה שמי לעלם, וייתון למשאל מה דלא צריכין לון.

והיינו דכתיב (שם יט כא) פן יחרסו אל יהו"ה לראות ונפל ממנו רב, מאי ונפל ממנו רב, הכי גזרנא, האי חברא דאורי שמא קדישא לכולא, הוא נפיל ואיתא בההוא חובה יתיר מניהו, דכתיב ונפל ממנו רב, הרב נופל ונתפס באותו עון.

מתוך מדבש

ברוך הוא על כבודו, ולא בעא לפרסומי חוביה ואינו רוצה לפרסם את עונו לכל, אלא בההוא אילנא דאמר דאכל מניה אלא בעין הדעת שאמר הפתוב שאכל ממנו.

והמשיך רבי שמעון ואמר וקדשא בריך הוא גלי לי ברוח הקדש, ולחברייא דלישתעו אינון ביניהו והקדוש ברוך הוא גלה לי ברוח הקדש את סוד חטא אדם הראשון, ולחברים שידיברו ביניהם בלבד, ולא לריוקי דחברייא ולא שיגלו אותו לצעירים שבין החברים, ולאינון דייתון לעלמא ולא לאותם שיבאו מעתה לעולם, דהוא (דף כד ע"ב) מלה דלא ידעי כל אינשי וטעיין ביה כי הוא דבר סוד שאין כל האנשים מבינים אותו וטועים בו, ועל פן אין לגלות חטאו לאחרים, לאו משום חובתא דחב ולא משום החטא שחטא, שהוא חטא גדול, אלא משום יקרא דשמא עילאה אלא משום כבוד שם העליון של הקדוש ברוך הוא, דבני נשא לא זהירין ביה שבני אדם אינם נזהרים לכבודו כראוי, וכתוב וזה שמי לעלם לעלם כתוב, שהוא לשון העלם והסתור, שפרשו שצריך להעלימו ולהסתירו, וייתון למשאל מה דלא צריכין לון כדי שלא יבאו לשאל מה שלא ראוי להם לשאל.

והיינו דכתיב וזהו שכתוב פן יחרסו אל יהו"ה לראות ונפל ממנו רב, ושאל מאי ונפל ממנו רב מה פרושו, ומשיב הכי גזרנא כף אמרנו והסכמנו, האי חברא דאורי שמא קדישא לכולא זה החבר שמונה את השם הקדוש לכל, הוא נפיל ואיתא בההוא חובה יתיר מניהו הוא נופל ונמצא באותו העון יותר מן התלמידים, כי היה לו לחוס על קדשת השם ולבדוק בתלמידיו אם הם ראויים לדעת את סוד השם הקדוש, כי

קריב לגבה רבי אלעזר בריה, אמר ליה אבא, מה אנא התם, אמר ליה זבאה חולקת ברי, זמן סגי יהא דלא תתקבר גבאי, אבל בההוא עלמא דוכתא ידידי ודידך ברירנא, זכאין אנן עם אינון צדיקנא, דזמינן אינון לשבחה למארי עלמא, דאינון מלאכים דמשמשין קמיה, הדא הוא דכתיב (תהלים קמ יד) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך.

מתוך מדבש

אולי ישתמשו בשם הקדוש לדברים שאינם ראויים, דכתיב ונפל ממנו רב שפרושו הרב נופל ונתפס באותו העון של גלוי סוד השם הקדוש למי שאינו ראוי.

הנה רבי שמעון דרש והזהיר בפסוק זה את הרב שלא יגלה סוד למי שאינו הגון, וכמו כן יש לתלמיד לזהר בזה, וכמו שכתב הרב בעל בן איש חי בסוף ספר רב פעלים חלק ג שו"ת סוד ישרים סימן י"ג.

וזה לשונו, ודע שכל ענין סוד, ובפרט הפגנות של התפלות דעבדי בהו עובדא לעלא בבנין ותקון העולמות העליונים ופרצופים העליונים, אם לא קבל בהם האדם הקדמות בעל פה מן רב מבהק, עליו ועל פיוצא בו נאמר "ויאמר ה' אל משה בד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות ונפל ממנו רב", פרוש אל יהרסו לעלות אל ה' בכונות התפלה, אף על פי שעוסקים על פי הראיה שרואים הדברים מסדרים בספר נגד עיניהם ומכניזין במה שרואין נגד עיניהם, הריסה היא מתקרא, אם הוא באפן שנפל ממנו "רב", כלומר שחסר מהם רב ללמדם סוד הדברים המסורים מפה לאזן, כן יש לומר בדרך צחות.

קריב לגבה רבי אלעזר בריה נתקרב אליו בנו רבי אלעזר, אמר ליה שאל ממנו אבא, מה אנא התם אבי מה מעלתי שם, והיכן יהיה מקומי בגן עדן, אמר ליה רבי שמעון אביו, זבאה חולקת ברי אשרי חלקך בני בעולם הבא, אבל דע לך כי אחר פטירתך זמן סגי יהא דלא תתקבר גבאי זמן רב יהיה שלא תקבר אצלי (כמבאר במסכת בבא מציעא דף פד עמוד ב), אבל בההוא עלמא אבל בעולם העליון, דוכתא ידידי ודידך ברירנא המקום שלי ושלך בריתי ובחרתי להיות ביחד, זכאין אנן עם אינון צדיקנא אשרי לנו יחד עם אותם הצדיקים, דזמינן אינון לשבחה למארי עלמא שהם עתידים לשבח לרבון העולם, דאינון מלאכים דמשמשין קמיה שהם מלאכים המשמשים לפניו, הדא הוא דכתיב זהו שכתוב אף צדיקים יודו לשמך ומתי יהיה זה, כאשר ישבו ישרים את פניך.

האדרא זוטא קדישא

תאנא, בההוא יומא דרבי שמעון בעא לאסתלקא מן עלמא, והוה מסדר מלוי, אתכנשו חבריא לבי רבי שמעון, והוה קמיה רבי אלעזר בריה, ורבי אבא ושאר חבריא, והוה מליא ביתא.

מתוך מדבש

מאמר המסמן כאן להשמטות שבסוף הספר, נדפס גם בזהר חדש פרשת בראשית (דף כד עמוד א-ב) ונתבאר שם בסייעתא דשמיא בבאורנו, עין שם. (ומובא לעיל עמוד א אכן דע, כי שם מספר שרבי שמעון חלה וברר את מקומו בגן עדן, אבל זכה שנתרפא והוסיפו לו שנות חיים, וכאן מדבר לאחר זמן, ביום פטירתו ממש. (זין הרקח, ועין לקמן בבאורנו עמוד 8תקלו)

האדרא זוטא קדישא

בסייעתא דשמיא למדנו את האדרא זוטא קדישא צרכים שמי פעמים, עם חברים טובים מקשיצים ישיבת אנשי מעמד, (מלבד זה למדנו בצמירותא עם ידידנו הרב הגאון מוהר"י ליצרמאן שליט"א, עם כמה מפרשים, ומתוך למודנו חזר והוציא לאור את ספרו היקר "שערי האדרא" על שני האדרות, והוא קצור מפמה מפרשים, וגם משם הבאתי לפרושנו). דרך כלל פרשנו את האדרא קדישא עם פרוש היפה שעה ופרוש זין הרקח, שהם מעתיקים את דברי האר"ז ל שצשערי המגנים. ואם כי היה צריך לזין אחר כל כמה פסוקים ושורות מראה מקומות מדברי האר"ז, אל כל כדי להקל על הלומד שלא יתבלבל על ידי רבוי העיונים, לא ייגמתי את המקורות, ורקמתי על העיונים שצספרים הנצרכים, ומי שרוצה ללמד צעיון ולעין במקורות, ימצא אותם בצספרים ההם שמהם שאבתי פרושי בסייעתא דשמיא.

ודע שכל מקום שנוכח באדרא זו מלת "אדרא" היינו האדרא רבא קדישא שצפשת נשא מדף קכו עמוד ב, עד דף קמה עמוד א.

ביום הסתלקות רבי שמעון בר יוחאי נתבנסו החבריא לשמע מננו סודות התורה תאנא, בההוא יומא דרבי שמעון בעא לאסתלקא מן עלמא למדנו, כי באותו היום שרבי שמעון רצה להסתלק מן העולם (בנראה שהיה תלוי ברצונו. אי נמי "בעא" פרושו שהיה צריך להסתלק מן העולם, וידע יום הסתלקותו, כי הצדיקים מרגישים הדברים אשר יארגעו לאדם קדם מותו, והגם כי ידיעה זו משללת מבני אדם, אבל הצדיקים מרגישים ויודעים כל דבר רוחני, אור החיים הקדוש פרשת ויחי, בראשית מז כט), והוה מסדר מלוי והיה מסדר דבריו, רצונו לומר שהיה מצוה את ביתו בדרך בני אדם לפני הסתלקותם, וגם היה מסדר בינו לבין עצמו את סתרי התורה שהיה בדעתו לגלותם ביום ההוא, אתכנשו חבריא לבי רבי שמעון נתאספו החברים לביתו של רבי שמעון, כדי לשמע מננו רזי התורה, ולהיות נוכחים בשעת הסתלקותו, והוה קמיה והיו לפניו רבי אלעזר בריה, ורבי אבא, ושאר חבריא ביחד היו ששה חברים כדלקמן, שהם

זְקִיף עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְחָמָא דְּאַתְמָלִי בֵּיתָא, בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר, בְּזִמְנָא אַחְרָא כַּד הוּינָא בְּבִי מַרְעִי, הוּה רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר קִמָּאי, וְעַד דְּבִרְינָא דּוּכְתָאִי, אֹרִיכוּ לִי עַד הַשְּׁתָּא, וְכַד תִּבְנָא אֶסְחָר אֶשָּׂא מִקִּמָּאי, וּמַעְלָמִין לֹא אַתְפֹּסֵק, וְלֹא הוּה עָאל בַּר נָשׁ אֶלָּא בְּרִשׁוּתָא, וְהַשְּׁתָּא חֲמִינָא דְּאַתְפֹּסֵק, וְהָא אַתְמָלִי בֵּיתָא.

עַד דְּהוּוּ יְתָבִי, פִּתַּח עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְחָמָא מַה דְּחָמָא, וְאֶסְחָר אֶשָּׂא בְּבֵיתָא, נִפְקוּ כָּלְהוּ, וְאַשְׁתָּאֵרוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ וְרַבִּי אַבָּא, וְשָׁאָר חֲבֵרָא יְתָבוּ אַבְרָאִי.

מתוך מדבש

נִשְׁאָרוּ אַחַר שְׁנִסְתְּלִקוּ שְׁלֹשָׁה חֲבֵרִים בְּאֶדְרָא רַבָּא (כַּמְבָּאָר לְעִיל דָּף קמ"ד עמוד א), וְהוּה מְלִיאָ בֵּיתָא וְהָיָה הַבֵּית מָלֵא מִהֶרְבָּה חֲכָמֵי הַדּוֹר שְׁבָאוּ לְבַקֵּר אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּחִלּוֹ.

זְקִיף עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן הָרִים רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶת עֵינָיו, וְחָמָא דְּאַתְמָלִי בֵּיתָא וְרָאָה שְׁנַתְמָלָא הַבֵּית מִהֶמְבָּקָרִים הָרַבִּים, בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל שְׁלֹא נִגְלָתָה הַשְּׂכִינָה בְּאֵשׁ כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה רְגִילָה תָּמִיד כְּדִלְקָמֶן, וְלִכְּן הָיוּ יְכוּלִּים לִפְנֹס כָּל מִי שֶׁרָצָה בְּלִי רִשׁוּת, וְאָמַר, בְּזִמְנָא אַחְרָא כַּד הוּינָא בְּבִי מַרְעִי בְּזִמְנָא אַחַר כְּשֶׁהָיִיתִי חוֹלָה, (הוּא מַעֲשֶׂה הַנּוֹכַח בְּזֵהר חֲדָשׁ פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית דָּף כ"ד עמוד א, בְּדָפּוּס לִיוֹרְנו), הָוָה רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר קִמָּאי אֹז הָיָה רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר לִפְנֵי, שְׁבָא לְבַקְרֵנִי, וְעַד דְּבִרְינָא דּוּכְתָאִי וְעַד שֶׁבִּרְתִּי מְקוּמִי בְּגֵן עֲדָן אֶצֶל אַחֵיהּ הַשְּׁלוּנִי הַנִּבְיָא (כַּמְבָּאָר ש"ס), אֹרִיכוּ לִי עַד הַשְּׁתָּא הִתְמַיְנוּ לִי עַד עֵתָה, וְהוֹסִיפוּ לִי שְׁנוֹת חַיִּים, וְכַד תִּבְנָא וּכְשִׁחְזֹרְתִי מִן הַגֵּן עֲדָן וְחִזְרֹתִי לְבִרְיָאוּתִי, מֵאִז אֶסְחָר אֶשָּׂא מִקִּמָּאי הָיְתָה אֵשׁ הַשְּׂכִינָה מְסַבֶּכֶת אוֹתִי תָּמִיד, וּמַעְלָמִין לֹא אַתְפֹּסֵק וּמַעְלָם לֹא נִפְסַק הָאֵשׁ, וְלֹא הוּה עָאל בַּר נָשׁ אֶלָּא בְּרִשׁוּתָא וְלֹא הָיָה אָדָם נִכְנָס לְבֵיתִי אֶלָּא בְּרִשׁוּת שְׁמוֹת דָּף י"ד עמוד א), וְהַשְּׁתָּא חֲמִינָא דְּאַתְפֹּסֵק וְעֵתָה אֲנִי רוֹאָה שְׁנִפְסַק הָאֵשׁ, וְהָא אַתְמָלִי בֵּיתָא וְלִכְּן נִתְמָלָא הַבֵּית מִן הֶמְבָּקָרִים, (אוֹלִי מִחֲמַת שְׁאִתְרַע מְזִלְיָה בְּיוֹם הַסְּתָלְקוּתוֹ, נִסְתָּלְקָה מִמֶּנּוּ הַשְּׂכִינָה וְנִפְסַקָה הָאֵשׁ).

מִרְאוֹת אֱלֹקִים נִתְגַּלּוּ לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי וְהָאֵשׁ סִבְכָּה אֶת הַחֲכָמִים שֶׁבְּבֵיתָא עַד דְּהוּוּ יְתָבִי בְּעוֹד שְׁכָל הַחֲכָמִים הָיוּ יוֹשְׁבִים, פִּתַּח עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶת עֵינָיו לְרִאוֹת מִרְאוֹת אֱלֹהִיִּם, וְחָמָא מַה דְּחָמָא וְרָאָה מַה שֶׁרָּאָה, דְּהֵינּוּ שֶׁרָּאָה אֶת גְּלוֹי הַשְּׂכִינָה, וְאֶסְחָר אֶשָּׂא בְּבֵיתָא וּמִיד סִבְכָּה אֵשׁ הַשְּׂכִינָה אֶת כָּל הַחֲכָמִים שִׁישְׁבוּ בְּבֵיתָא, וְלֹא יָכְלוּ לְסַבֵּל אֶת הָאֵשׁ, לְכֵן נִפְקוּ כָּלְהוּ יֵצְאוּ כָּל הַחֲכָמִים וְגַם הַחֲבֵרִים, וְאַשְׁתָּאֵרוּ וְנִשְׁאָרוּ בְּבֵיתָא עִם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ, וְרַבִּי אַבָּא בְּלִבְדָּא, וְשָׁאָר חֲבֵרָא יְתָבוּ אַבְרָאִי וְשָׁאָר הַחֲבֵרִים יִשְׁבוּ מִבְּחוּץ, וְהִתְמַיְנוּ שֵׁם לְרִאוֹת אֵיךְ תִּהְיֶה הַסְּתָלְקוּת רַבִּי שְׁמַעוֹן.

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, פוק חזי אי הכא רבי יצחק, דאנא מערבנא ליה, אימא ליה דיסדר מלוי, ויתבי לגבאי, זכאה חולקיה.

קם רבי שמעון, ויתבי וחייו וחדיו, אמר אן אנון חבריא, קם רבי אלעזר ואעיל לון, יתבו קמיה, זקיף ידוי רבי שמעון ומצלי צלותא, והוה חדי, ואמר, אנון חבריא דאשתכחו בבי אדרא יודמנון הכא.

נפקו כלהו, ואשתארו רבי אלעזר בריה, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי חייא, אדהכי עאל רבי יצחק, אמר ליה רבי שמעון, פמה יאות חולקך, פמה חידו בעי לאתוספא לך בהאי יומא, יתיב רבי אבא בתר כתפוי, ורבי אלעזר קמיה.

מתוך מדבש

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, פוק חזי אי הכא רבי יצחק צא וראה אם ישנו כאן רבי יצחק, דאנא מערבנא ליה שאני ערבתי בעדו להולוכו עמי לגן עדן בעת הסתלקותי (בנוסף בפרשת ויחי דף ריח עמוד א), אימא ליה דיסדר מלוי אמר לו שייסדר דבריו, דהיינו שיצוה את ביתו, ויתפלל על עצמו בדרך בני אדם לפני מותם, ויתבי לגבאי ואחר כך ישב אצלי, כי משיבנס למחצתי שוב אין לו רשות לצאת, ולא לדבר פלוס, זכאה חולקיה אשרי חלקו, שיזכה לעלות עמי יחד לגן עדן.

רבי שמעון בר יוחאי קם לכבוד ביאת השכינה ונשמות הצדיקים

קם רבי שמעון לכבוד ביאת השכינה ונשמות הצדיקים, ויתבי וחייו וחדיו ומיד ישב וישח ושמח לקראת ביאת השכינה, אמר אן אנון חבריא שאל איפה הם החברים שהיו באדרא רבא למה יצאו לחוץ עם שאר החכמים, קם רבי אלעזר, ואעיל לון והכניס אותם, ונכנסו עמם גם חכמים אחרים, יתבו קמיה ישובו כלם לפני רבי שמעון, זקיף ידוי רבי שמעון ומצלי צלותא הרים רבי שמעון את ידיו, והתפלל תפלתו בהרמת ידים, שלא יפשל ולא יטעה בגלוי רזי התורה, והוה חדי והיה שמח על מנת חלקו, ואמר אנון חבריא דאשתכחו בבי אדרא ואמר כי רק אותם החברים שהיו נמצאים בבית האדרא (דפרשת נשא), יודמנון הכא רק הם יודמנו וישארו כאן לשמע את הסודות שאגלה.

נפקו כלהו יצאו כל שאר החכמים, ואשתארו ונשארו רק ששה חברים, והם, א. רבי אלעזר בריה, ב. ורבי אבא, ג. ורבי יהודה, ד. ורבי יוסי, ה. ורבי חייא. אדהכי עאל בתוך כך נכנס רבי יצחק שהוא היה חבר הששי. אמר ליה רבי שמעון לרבי יצחק, פמה יאות חולקך פמה יפה חלקך, פמה חידו בעי לאתוספא לך בהאי יומא פמה שמחה צריכה להתוסף לך ביום הזה, שאתה זוכה להסתלק מן העולם עמי

אמר רבי שמעון, הא השתא שעתא דרעותא הוא, ואנא בעינא למיעל בלא כסופא לעלמא דאתי, והא מלין קדישין דלא גליאן עד השתא, בעינא לגלאה קמי שכינתא, דלא יימרון דהא בגריעותא אסתלקנא מעלמא, ועד כען טמירין הוו בלבאי, למיעל בהו לעלמא דאתי.

וכך אסדרנא לכו, רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חברייא ירחשון בלבייהו, קם רבי אבא מבתר בתפוי, וייתיב רבי אלעזר בריה קמיה, אמר ליה, קום ברי, דהא אחרא יתיב בההוא אתר, קם רבי אלעזר.

מתוך מדבש

ביחד. יתיב רבי אבא בתר בתפוי ישב רבי אבא אחורי בתפוי של רבי שמעון, ורבי אלעזר קמיה ורבי אלעזר נשאר לפניו.

אמר רבי שמעון, הא השתא שעתא דרעותא הוא הנה עתה שנגלתה השכינה, מוכח שפעת היא שעת רצון לגלות סתרי התורה, ואנא בעינא למיעל בלא כסופא לעלמא דאתי ואני רוצה לכנס בלי שום בושא לעולם הבא, לכן והא מלין קדישין דלא גליאן עד השתא הנה אותם דברים הקדושים שלא גליתי עד עתה, והם סודות של תקוני פרלופי אצל ואמא אצל גליתי באדרא רבא, בעינא לגלאה קמי שכינתא אני רוצה עתה לגלותם לפני השכינה, דלא יימרון שלא יאמרו עלי בגן עדן, דהא בגריעותא אסתלקנא מעלמא כי בחסרון נסתלקתי מן העולם, דהיינו שהסתרתי לצאר את עניי פרלופי אצל ואמא טרם הסתלקותי, ועד כען טמירין הוו בלבאי ועד עתה היו שמורים ונעלמים בלבי, כי דעתי היתה שלא לגלותם בעולם הזה כלל, למיעל בהו לעלמא דאתי ורציתי לכנס בהם לעולם הבא, ולרש אותם שם, (כמבאר השעם לקמן דף רצא עמוד א).

רבי שמעון בר יוחאי צוה על רבי אבא לכתב הפודות ברמיוה

וכך אסדרנא לכו ועתה כך אני מסדר את אפן שמיעתכם את סודות התורה, רבי אבא יכתוב כל מה שישמע, כי הוא יודע להעלים ולהלביש את הסודות דרך רמז שלא יבינו אותם אפלו חכמי הדור ההוא, אלא יהיו מצנעים למשמרת עד הדור האחרון, ורבי אלעזר ברי ילעי דהיינו ילמד ויחזר בפיו, כי הוא יכול לעסק בהם, לפי שהוא יכול להסתיר הסוד בלשון סתום וקצר, ושאר חברייא ירחשון בלבייהו ושאר החברים אין להם רשות רק להרהר בלבם אבל לא יוציאו מפייהם, קם רבי אבא מבתר בתפוי מיד קם רבי אבא מאחורי בתפוי של רבי שמעון, וישב במקום הראוי לשמע ולכתב, וייתיב רבי אלעזר בריה קמיה ורבי אלעזר נשאר יושב לפניו, אמר ליה אביו, קום ברי דהא אחרא יתיב בההוא אתר קום בני, כי אחר יושב במקום הזה, שבאה נשמת צדיק גדול מן הגן עדן והיא תשב באותו המקום, מיד קם רבי אלעזר.

אתעטף רבי שמעון, וייתיב, פתח ואמר, (תהלים קטו י) לא המתים יהללו י"ה ולא כל יורדי דומה, לא המתים יהללו י"ה, הכי הוא ודאי, אינון דאקרון מתים, דהא קדשא בריך הוא חי אקרי, והוא שארי בין אינון דאקרון חיים, ולא עם אינון דאקרון מתים, וסופיה דקרא כתיב, ולא כל יורדי דומה, וכל אינון דנחתין לדומה, בגיהנם ישתארו, שאני אינון דאקרון חיים, דהא קדשא בריך הוא בעי ביקריהון.

אמר רבי שמעון, כמה שניא שעתא (דף רפח ע"א) דא מאדרא, דבאדרא אזדמן קדשא בריך הוא ורתיכוי, והשתא הא קדשא בריך הוא

מתוק מדבש

אתעטף רבי שמעון נתעטף רבי שמעון בטליתו וייתיב וישב על מטתו, פתח ואמר לפרש מה שכתוב לא המתים יהללו י"ה ולא כל יורדי דומה, וקשה כפל הלשון, כי מה בין מתים לבין יורדי דומה שהוא הקבר, ומשיב כי מה שכתוב לא המתים יהללו י"ה אין הפרוש על המתים שכבר נפטרו מן העולם, אלא הכי הוא ודאי כף הוא ודאי, שהפונה היא על אינון דאקרון מתים אותם הרשעים שבחיייהם נקראים מתים, דהא קדשא בריך הוא חי אקרי כי הקדוש ברוך הוא נקרא חי, לפי שהוא חי לנצח, והוא שארי בין אינון דאקרון חיים והוא שורה בין הצדיקים הנקראים חיים אפלו במיתתם, ולא עם אינון דאקרון מתים ולא עם אותם הרשעים שנקראים מתים גם בחייהם, וסופיה דקרא כתיב וסוף הפסוק שכתוב ולא כל יורדי דומה היינו וכל אינון דנחתין לדומה וכל אותם הרשעים שאחר מיתתם הם יורדים ונמסרים בידו של מלאך דומה, שהוא שרו של הגיהנם, להיות נדונים שם, בגיהנם ישתארו הם ישארו בגיהנם לעולם, ולא יזכו להלל את ה', לאפוקי מי שירד לגיהנם לפי שעה בשביל איזה חטא, או אחר קבלת ענשו עולה משם, והוא גם כן ראוי להלל לה', ועם כל זה שאני אינון דאקרון חיים שונים הם צדיקים הגמורים שנקראים חיים, דהא קדשא בריך הוא בעי ביקריהון כי הקדוש ברוך הוא רוצה בכבודם, לכן לכבודם באה השכינה עמם מן הגן עדן.

בשעת ההסתלקות נתוספה מעלה יתרה על עת גלווי הסודות שבאדרא

אמר רבי שמעון, כמה שניא שעתא (דף רפח ע"א) דא מאדרא כמה משנה לטובה שעה זו מבשעת האדרא, דבאדרא אזדמן קדשא בריך הוא ורתיכוי כי באדרא נודמן הקדוש ברוך הוא ומרכבותיו, רצונו לומר שאז בא רק הקדוש ברוך הוא עם מלאכי המרכבה, והשתא הא קדשא בריך הוא הכא ואתי עם אינון צדיקייא דבגנתא דעדן ועתה נתוספה מעלה יתרה, כי השכינה נגלתה כאן ובאה עם נשמות הצדיקים שבגן עדן,

הכא, ואִתִּי עִם אֵינוֹן צְדִיקֵיָא דְבִגְנֹתָא דְעָדָן, מַה דְּלֹא אַעֲרֵעוּ בְּאֲדָרָא, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיהוֹן דְּצְדִיקֵיָא, יִתִּיר מִיִּקְרָא דִּילִיָּהּ.

כְּמָה דְּכְתִיב בִּירְבָּעָם, דְּהוּה מְקִטָּר וּמְפֻלַּח לְעִבּוּדָה זָרָה, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֹרִיךְ לִיָּהּ, וְכִיּוֹן דְּאֹשִׁיט יְדִיהָ לְקַבְּלֵי דְעָדוּ נְבִיאָהּ, אֲתִיבֵשׁ יְדִיהָ, דְּכְתִיב (מ"א יג ד) וְתִיבֵשׁ יָדוֹ וּגּוֹ', וְעַל דְּפֻלַּח לְעִבּוּדָה זָרָה לֹא כְתִיב, אֲלֵא עַל דְּאֹשִׁיט יְדִיהָ לְעָדוּ נְבִיאָהּ. וְהִשְׁתָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרָא דִּילָן, וְכִלְהוּ אֲתָאן עֲמִיָּהּ.

אָמַר, הָא רַב הַמְּנוּנָא סָבָא הָכָא, וְסַחְרִנְיָה שְׁבָעִין צְדִיקֵי, גְּלִיפֵן בְּעִיטְרִין,

מתוך מדבש

כְּדִי לְשַׁמַּע סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁאֲגִלָּה, מַה דְּלֹא אַעֲרֵעוּ בְּאֲדָרָא מַה שְּׁלֹא נִזְדַּמֵּן בְּאֲדָרָא, כִּי שֵׁם לֹא בָּאוּ נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים מִגֵּן עָדָן, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיהוֹן דְּצְדִיקֵיָא יִתִּיר מִיִּקְרָא דִּילִיָּהּ וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רֹצֵה בְּכַבּוּדָם שֶׁל הַצְּדִיקִים יוֹתֵר מִכְּכּוּד עֲצָמוֹ, לְכֵן הֵבִיא אֹתוֹ אֵת נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים מִהֵנָּה עָדָן לְלוֹת אֵת נִשְׁמָתִי.

וּמֵבִיא רָאִיָּה אֵיךְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁשׁ עַל כְּבוֹד הַצְּדִיקִים יוֹתֵר מֵעַל כְּבוֹד עֲצָמוֹ, כְּמָה דְּכְתִיב בִּירְבָּעָם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בִּירְבָּעָם, דְּהוּה מְקִטָּר וּמְפֻלַּח לְעִבּוּדָה זָרָה שֶׁהִיָּה מְקִטָּר וְעוֹבֵד לְעִבּוּדָה זָרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְלָכִים א' יג א) וִירְבָּעָם עֲמֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֹרִיךְ לִיָּהּ וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמְתִּין מִלְּהַעֲנִישׁוֹ, וְכִיּוֹן דְּאֹשִׁיט יְדִיהָ לְקַבְּלֵי דְעָדוּ נְבִיאָהּ וְכִיּוֹן שֶׁהוֹשִׁיט יָדוֹ כְּנֶגֶד עָדוּ הַנְּבִיאָהּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם פְּסוּק ד) וַיִּשְׁלַח יָרְבֶּעָם אֶת יָדוֹ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר תִּפְשֶׁהוּ, אֲתִיבֵשׁ יְדִיהָ מִדְּנִתִּיבֶשָׁה יָדוֹ, דְּכְתִיב וְתִיבֵשׁ יָדוֹ וּגּוֹ', וְעַל דְּפֻלַּח לְעִבּוּדָה זָרָה לֹא כְתִיב וְעַל שֶׁעָבַד עִבּוּדָה זָרָה לֹא כְתוּב וְתִיבֵשׁ יָדוֹ, אֲלֵא עַל דְּאֹשִׁיט יְדִיהָ לְעָדוּ נְבִיאָהּ אֲלֵא עַל מַה שֶׁהוֹשִׁיט יָדוֹ לְעָדוּ הַנְּבִיאָהּ, הָרִי רָאִיָּה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁשׁ עַל כְּבוֹד הַצְּדִיקִים. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהִשְׁתָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרָא דִּילָן וְעַתָּה בְּעַת הַסְתַּלְקוּתִי רֹצֵה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּד שְׁלָנוּ, לְכֵן וְכִלְהוּ אֲתָאן עֲמִיָּהּ כָּל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים בָּאוּ עִמּוֹ מִהֵנָּה עָדָן.

שְׁבָעִים צְדִיקִים מִגֵּן עָדָן בָּאוּ לְשַׁמַּע בְּשִׁמְחָה אֵת גְּלוּיֵי הַסּוּדוֹת

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא רַב הַמְּנוּנָא סָבָא הָכָא הָרִי רַב הַמְּנוּנָא סָבָא נִמְצָא כָּאן, שְׁגָם הוּא בָּא מִגֵּן עָדָן עִם שְׁאָר נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, וְאוֹתוֹ נָקַב בְּשֵׁמוֹ בְּמִיחָד, לְפִי שֶׁהִיָּה מִשְׁרַשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְסַחְרִנְיָה שְׁבָעִין צְדִיקֵי וְסִבִּיבוֹ בָּאוּ שְׁבָעִים צְדִיקִים כְּנֶגֶד שְׁבָעִים סִנְהֶדְרִין שֶׁהִתְיַצְּבוּ עִם מִשָּׁה בְּפֶתַח אֶהֱל מוֹעֵד, וְזֶה הַכְּבוֹד נִעֲשֶׂה לוֹ לְפִי שֶׁרַב הַמְּנוּנָא סָבָא הִיָּה נִיצוּץ מִנִּשְׁמַת מִשָּׁה רַבְּנוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, גְּלִיפֵן בְּעִיטְרִין הֵם הָיוּ חֲקוּקִים וּמַעֲשָׂרִים בְּעֶטְרוֹת מְרַקְמוֹת מַעֲשֶׂה

מְנַהֲרִין כָּל חַד וְחַד מְזִיְהָרָא דְזִינְוָא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין,
וְהוּא אֲתִי לְמִשְׁמַע בְּחִדּוּתָא אֵלִין מְלִין דְּאַנָּא אִימָא.

עַד דְּהוּא יְתִיב, אָמַר, הָא רַבִּי פְּנַחֶס בֶּן יֵאִיר הָכָא, אֲתִקִּינוּ דּוּכְתִּיָּה,
אֲזִדְעֻעֻעוּ חֲבֵרְיָא דְהוּוּ תַמָּן, וְקָמוּ וַיֵּתְבוּ בְּשִׁיפּוּלִי בֵּיתָא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר
וְרַבִּי אָבָא אֲשֶׁתְּאָרוּ קָמִיָּה (נ"א עֲמִיָּה) דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאֲדָרָא אֲשַׁכְחָנָא דְכָל חֲבֵרְיָא הוּוּ אָמְרִי, וְאַנָּא
עֲמָהוּן, הִשְׁתָּא אִימָא אָנָּא בְּלַחּוּדָאִי, וְכָלְהוּ צִיִּיתִין לְמַלּוּלִי עַלְאִין
וְתַתְּאִין, זַפְּאָה חוּלְקִי יוֹמָא דִּין.

מתוך מדבש

חוּשֵׁב, מְנַהֲרִין כָּל חַד וְחַד אֶחָד מֵהִשְׁבָּעִים צְדִיקִים הָיָה מְאִיר, מְזִיְהָרָא דְזִינְוָא
דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא מְזַהֵר זִיו עֵתִיקָא קְדִישָׁא, דְּהֵיִינוּ שְׁקָצְלוּ הָאֶרֶס מֵאֲרִיךְ אֲנָפִין, סְתִימָא
דְּכָל סְתִימִין שְׁהוּא סְתוּם מִכָּל סְתוּמִים, דְּהֵיִינוּ אֲרִיךְ אֲנָפִין סְתוּם תוֹךְ פְּרָלוּפִי אֶזְלָא וְאִמָּא,
שְׁהִס סְתוּמִים תוֹךְ פְּרָלוּפִי זַעִיר אֲנָפִין וְנִקְצִיָּה, וְהוּא אֲתִי לְמִשְׁמַע בְּחִדּוּתָא אֵלִין מְלִין
דְּאַנָּא אִימָא וְהוּא בָּא לְשַׁמֵּעַ מִתּוֹךְ שְׁמָחָה אֶת סִתְרֵי הַתּוֹרָה, מֵה שְׁאֲנִי אֲגַלָּה הַיּוֹם.

רַבִּי פְּנַחֶס בֶּן יֵאִיר יָרַד מִלְּמַעְלָה לָלוּת אֶת נִשְׁמַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי יוֹחָאי לְגַן עֶדֶן
עַד דְּהוּא יְתִיב בְּעוֹד שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן הָיָה יוֹשֵׁב, אָמַר לְהַחֲבִירִים, הָא רַבִּי פְּנַחֶס בֶּן יֵאִיר
הָכָא הָרִי רַבִּי פְּנַחֶס בֶּן יֵאִיר חָמִי בָּא לְכָאן, שְׁגָם הוּא בָּא מִן הַגֶּן עֶדֶן לְשַׁמֵּעַ סִתְרֵי
תּוֹרָה שְׁאֲגַלָּה הַיּוֹם, וְלָלוּת אֶת נִשְׁמַתִּי לְגַן עֶדֶן, אֲתִקִּינוּ דּוּכְתִּיָּה הֲכִינוּ מְקוֹם מְכַבֵּד
בְּשִׁבְלִי, אֲזִדְעֻעֻעוּ חֲבֵרְיָא דְהוּוּ תַמָּן נִזְדַּעְזְעוּ הַחֲבֵרִים שְׁהִיוּ שָׁם, כִּי לֹא יָדְעוּ אִיָּה מְקוֹם
כְּבוֹדוֹ, וְקָמוּ וַיֵּתְבוּ בְּשִׁיפּוּלִי בֵּיתָא לְכָן כָּלָם קָמוּ מִמְּקוֹמָם וַיֵּשְׁבוּ בִּירְכַתִּי הַבֵּית, וְרַבִּי
אֶלְעָזָר וְרַבִּי אָבָא אֲשֶׁתְּאָרוּ קָמִיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן רַק הֵם נִשְׁאָרוּ לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּי
הֵם הָיוּ צְרִיכִים לְשַׁמֵּעַ הַיֵּטֵב כָּל דְּבָרָיו.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאֲדָרָא אֲשַׁכְחָנָא דְכָל חֲבֵרְיָא הוּוּ אָמְרִי בְּאֲדָרָא נִמְצְאוּ שְׁכָל
הַחֲבֵרִים הָיוּ אוֹמְרִים, כִּי שָׁם הָיָה הַסֵּדֶר שְׁכָל אֶחָד מִן הַחֲבֵרִים אָמַר מֵאִמָּר אֶחָד,
וְאַנָּא עֲמָהוּן וְגַם אֲנִי אֲמַרְתִּי עִמָּהֶם, אָבָל הִשְׁתָּא אִימָא אָנָּא בְּלַחּוּדָאִי עֲתָה אֲנִי אוֹמֵר
בְּלִבְדִּי, אֶת כָּל הַסּוּדוֹת שֶׁבְּאֲדָרָא זֶה, וְכָלְהוּ צִיִּיתִין לְמַלּוּלִי וְכָלָם מְקַשְׂיָבִים לְדַבּוּרִי, בֵּין
עַלְאִין הַמְּלָאכִים הָעֲלִיוֹנִים, וְתַתְּאִין וּבֵין הַצְדִּיקִים הַתַּחְתּוֹנִים שֶׁבָּאוּ מִן הַגֶּן עֶדֶן, זַפְּאָה
חוּלְקִי יוֹמָא דִּין אֲשֶׁרִי חֲלָקִי עֲתָה בְּיוֹם הַזֶּה.

כַּמַּז גֵּעַן מִיִּס שַׁעַר יג פָּרָק ג, כִּי הָאֵלֶם קְדָמוֹן נִקְרָא עֲמִיקָא דְעִמְקִין, אוּ עֲמִיקָא קְדִישָׁא, וְגַם הַפֶּלֶת רִישֵׁן
שֶׁהֵם, הַשְּׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִמְקָא, וְהַפֶּלֶת דְּאֲרִיךְ אֲנָפִין, וְהַפֶּלֶת דְּאֲרִיךְ אֲנָפִין, וְכָלְהוּ אֲרִיךְ אֲנָפִין, נִקְרָאִים

פֿתח רבי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר (שיר ז יא) אָנִי לְדוּדִי וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ, כָּל יוֹמִין
 דְּאַתְקַטְרָנָא בְּהַאי עֲלָמָא, בְּחַד קְטִירָא אַתְקַטְרָנָא בִּיה בְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וּבִגִּין כִּךְ הִשְׁתָּא וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ, דְּהוּא וְכָל סִיעֲתָא קַדִּישָׁא דִּילִיהּ,
 אָתוּ לְמַשְׁמַע בְּחֻדְהָ מַלְיִן סְתִימִין.

וּשְׁבַחָא דַּעֲתִיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, פֿריש וְאַתְפָּרֵשׁ מִכָּלָא,
 וְלֹא פֿריש, דְּהָא כָּלָא בִּיה מִתְדַבְּקִין, וְהוּא מִתְדַבֵּק בְּכָלָא, הוּא
 כָּלָא.

מתוך מדבש

גַּם עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, לִפִּי שְׁאֵדָם קַדְמוֹן שָׂנוּ מִלְגָּשׁ אֹר חָסִין סוּף בְּרוּךְ הוּא מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם, עֵין שֵׁס. וְכָל
 הַפֿרָק ז' הַזֶּה, הוּא הַקְדָּמָה לְהַצִּין מֵאַמְרִים הַבָּאִים בְּעֻמָּת ה', וְסוּב לְלַמֵּד אוֹתוֹ.

רבי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי כָּל יְמֵי נִתְדַבְּקָתִי וְנִתְקַשְׁרָתִי בְּקֶשֶׁר אֶחָד בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא

פֿתח רבי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר מַה שְּׁכָתוּב אָנִי לְדוּדִי פְּרוּשׁוֹ כְּשֶׁאֲנִי מִשְׁתַּוָּקֵק לְדוּדִי שֶׁהוּא
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ אִזְ גַּם הוּא מִשְׁתַּוָּקֵק אֵלַי, וְאָמַר כִּי כָּל יוֹמִין
 דְּאַתְקַטְרָנָא בְּהַאי עֲלָמָא כָּל הַיָּמִים שֶׁהֵייתִי מְקַשֵּׁר בֵּינָה הַעוֹלָם, כְּלוּמַר כָּל יְמֵי חַיִּי, בְּחַד
 קְטִירָא אַתְקַטְרָנָא בִּיה בְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקֶשֶׁר אֶחָד נִתְקַשְׁרָתִי וְנִתְדַבְּקָתִי בְּהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, רְצוּנוֹ לומר רבי שְׁמַעוֹן הַעִיד עַל עֲצָמוֹ שְׁכָל יְמֵי חַיָּיו כָּל יוֹם וְיוֹם עַל יְדֵי עֶסֶק
 הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת הֵיזָה עוֹלָה מִדְּרָגָה אַחַת עֲלִיוֹנָה מִשָּׁל אֶתְמוּל, וְהֵיזָה מוֹסִיף עוֹד קֶשֶׁר חֲדָשׁ
 בְּאַהֲבָתוֹ לַמָּקוֹם, וּבִגִּין כִּךְ הִשְׁתָּא וְלִכְךָ עָתָה בַּעַת הַסְתַּלְקוּתִי, וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ עָלִי כָּל
 חֲשָׁקוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּחֶשֶׁק רַב אֵלַי, וְרָאִיָּה לְדַבֵּר דְּהוּא וְכָל סִיעֲתָא קַדִּישָׁא דִּילִיהּ שֶׁהוּא וְכָל
 הַמַּחֲנֶה הַקְדוּשָׁה שְׁלוֹ, דְּהֵינּוּ כָּל בְּנֵי הַיְּשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים, אָתוּ
 לְמַשְׁמַע בְּחֻדְהָ מַלְיִן סְתִימִין בְּאוֹי לְשִׁמְעַת בְּשִׁמְחַת לֵב בְּדִבְרֵים סְתוּמִים.

וּשְׁבַחָא דַּעֲתִיקָא קַדִּישָׁא וְהַשְׁנֵחַ שֶׁל עֲתִיקָא קַדִּישָׁא שֶׁהוּא "אֵדָם קַדְמוֹן" לְכָל הַקְדוּמִים,
 סְתִימָא דְכָל סְתִימִין שֶׁהוּא סְמוּס וּמִלְגָּשׁ תּוֹךְ עֲמִיק וְאַרְיֵךְ אֲנָפִין, שְׁגַם הֵם
 סְמוּמִים וּמִלְגָּשִׁים תּוֹךְ אֲבָל וְאַמָּא וְזַעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה, פֿריש וְאַתְפָּרֵשׁ מִכָּלָא הוּא פְּרוּשׁ
 וּמַגְדֵּל וְנִעְלָם מִכָּל הַפֿרָטִיפִים, דְּהֵינּוּ מֵאֲבָל וְאַמָּא וְזַעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה שְׁחִין לָהֶם זֶה שׁוֹס
 הַשָּׂה, וְגַם הוּא מַגְדֵּל מִעֲמִיק וְאַרְיֵךְ אֲנָפִין שְׁגַם הֵם חֵינִס מִשְׁיָגִים מֵהוּמֹת, וְלֹא פֿריש
 וְעַם כָּל זֶה חֵינֹס נִפְרָשׁ וְנִגְדֵּל לְגַמְרֵי מַהֵם, דְּהָא בְּכָא בִּיה מִתְדַבְּקִין שֶׁהֵרִי כָּל פֿרָטִיפִי
 הָאֵלִילוֹת מִתְדַבְּקִים זֶה וּמִלְגָּשִׁים עָלָיו, וְרָזוּס וְחִפְסָס לְקַבֵּל שִׁפְעַת מִמֶּנּוּ, וְהוּא מִתְדַבֵּק
 בְּכָא וְהוּא מִתְדַבֵּק וּמִתְלַבֵּשׁ בְּכָלֵם, וְרָזוּס לְהַשְׁפִּיעַ בָּהֶם, (ה"ג ד"א) וְהוּא הוּא בְּכָא וְהֵרִי
 הוּא הוּא הַכּוֹלֵל אֵת כָּל הָעוֹלָמוֹת שֶׁנֶּאֱמָרוּ תּוֹךְ הַלְמָנוּס.

עתיקא דכל עתיקין, סתימא דכל סתימין, אתתקן ולא אתתקן, אתתקן בגין לקיימא כלא, ולא אתתקן בגין דלא שכיח.

כד אתתקן, אפיק תשע נהורין, דלהטין מניה מתקונוי, ואינון נהורין מניה מתנהרין ומתלהטין, ואזלין ומתפשטין לכל עיבר, כבוצינא דמתפשטין מניה נהורין לכל עיבר, ואינון נהורין דמתפשטין, כד יקרבו ל' למנדע לון, לא שכיח אלא בוצינא בלחודוי, כך הוא עתיקא קדישא, (הוא) בוצינא עלאה סתימא דכל סתימין.

מתוך מדבש

בחינת אדם קדמון נקרא עתיקא דכל עתיקין סתימא דכל סתימין ואדם קדמון נקרא עתיקא דכל עתיקין העתיק של כל העתיקים, סתימא דכל סתימין והסתום מכל סתומים, כי עתיק ואריך אנפין נקראים עתיקין וסתימין כלפי אצא ואמא וזעיר אנפין וגקביה, ואדם קדמון נקרא עתיק וסתימ גם כנגד עתיק ואריך אנפין, אתתקן ולא אתתקן והוא נתפסן ולא נתפסן, ומני והדר מפרש, כי אתתקן בגין דקיימא כלא הוא נתקן ונתלבש בעתיק כדי לקים ולהסיות את כל העולמות, כי עקר התקון הוא התלבשות הפרטופים זה בזה, שעל ידי זה מתעבה האור קצת וגם מתמעט, ואז יכולים הסתומים לקבל את האור וספסע, וכל אתתקן אצל זה לא נקרא תקון והתלבשות, בגין דלא שכיח לפי שאינו נמצא ומשג אפלו לעתיק, כמו שאי אפשר לאדם להשיג את הנשמה שבתוך הגוף, ואדם קדמון הוא בתוך עתיק כנשמה בתוך הגוף.

פרצוף אריך נתקן מתשע אורות האדם קדמון שנתלבש בעתיק

כד אתתקן כשאלם קדמון נתפסן ונתלבש בעתיק, אפיק תשע נהורין על ידו הוליא ומקן עתיק תשעה אורות, שהם תשע ספירות של אריך אנפין (וספירה העשירית היא המלכות בחינת הנקבא שבו, שלא נתגלה באריך אנפין). דלהטין מניה מתקונוי שהם לוחים ומאירים מאדם קדמון מתקוניו ולבושיו, דהיינו באמצעות עתיק, ואינון נהורין מניה מתנהרין ומתלהטין ואלו התשעה אורות של אריך אנפין מאירים ומתלהטים ממנו, דהיינו שהם מקבלים הארתם מאדם קדמון, ואמר לשון מתנהרין כנגד השם מ"ה שבו, ומתלהטין כנגד השם צ"ן שבו, ואזלין ומתפשטין לכל עיבר והולכים ומתפשטים לכל כדי עולם האצילות, כבוצינא דמתפשטין מניה נהורין לכל עיבר כנר הדולק שמתפשטים ממנו אורות המאירים לכל כדי הבית, ואינון נהורין דמתפשטין ואותם האורות המתפשטים מן הנר, כד יקרבו ל' למנדע לון כשיתקבצו לדעת ולקאות מהיכן צא האור, לא שכיח אלא בוצינא בלחודוי וראו שלא נמצא רק הנר לבדו שממנו נתפשט האור הממלא את כל הבית. כך הוא עתיקא קדישא שהוא אדם קדמון, בוצינא עלאה

וְלֹא שְׂכִיחַ בַּר אֵינֹן נְהוּרִין דְּמִתְפַּשְׁטֵן דְּמִתְגַּלְיִין וּטְמִירָן, וְאֵינֹן אַקְרוּן
שְׂמָא קְדִישָׁא, וּבְגִין כֵּךְ כֹּלָא חַד.

וּמַה דְּאָמְרִי חֲבֵרְנָא בְּסִפְרֵי קְדָמָא, דְּאֵינֹן דְּרָגִין דְּאִתְבְּרִיאוּ, וְעִתִּיקָא
קְדִישָׁא אֲתַגְלִי בְּהוּ בְּכָל חַד וְחַד, מְשׁוּם דְּאֵינֹן תְּקוּנִין דְּעִתִּיקָא
קְדִישָׁא, לֹא הִשְׁתָּא עֵידָנָא לְהַנִּי מְלִין, דְּהָא אֲמִינָא לֹון בְּאֲדָרָא קְדִישָׁא,
וְחִמִּינָא מַה דְּלֹא יִדְעָנָא הָכִי, וְעַד הִשְׁתָּא אֲסֵתִים בְּלִבָּא מְלָה, וְהִשְׁתָּא

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

שֶׁהוּא נֶר הָעֲלִיּוֹן, סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין שֶׁהוּא סְתוּם מִכָּל סְתוּמִים, לְפִי שְׁאוּרוֹ סְתוּם
צִמְשֵׁעַ סְפִירוֹת שֶׁל אֲרִיךְ אֲנֹפִין, וְעַם כָּל זֶה אֵדָם קְדֻמוֹן הוּא הַעֲקָר וְשֹׁרֵשׁ לָהֶם וְלִכְל אֲזוּרֹת
דְּהֲאִילוֹת, כִּי הוּא מְאִיר אֶת כָּל עוֹלָם הָאִילוֹת.

וְעַתָּה מְבַשְׂיף לְפָרֵשׁ אֶת הָאֲרֵת אֲרִיךְ אֲנֹפִין

וְאָמַר וְיָא שְׂכִיחַ בַּר אֵינֹן נְהוּרִין דְּמִתְפַּשְׁטֵן דְּמִתְגַּלְיִין וּטְמִירָן וְאֵין יָכוֹל לְהַמְצִיא
וּלְהַאֲרִי שְׁפַע אֲרִיךְ אֲנֹפִין אֵלָּא עַל יְדֵי אֵלוֹ הָאֲזוּרֹת שֶׁהֵם פְּרָטוּפֵי אֲבָא וְאָמָא וְזַעֲרִי
אֲנֹפִין וְנִקְבִּיָּה הַמִּתְפַּשְׁטִים וְנִגְלִים צְעוֹלָם הָאִילוֹת, אֲבָל גַּם הֵם נִסְתָּרִים שְׁאִין מְשִׁיגִים אֹתָם,
וְאֵינֹן אַקְרוּן שְׂמָא קְדִישָׁא וְאֵלוֹ הַשְׁפַּע סְפִירוֹת שֶׁל אֲרִיךְ אֲנֹפִין צְרוּף הַמְלָכוֹת שֶׁלוֹ
נִקְרָאִים שֵׁם הַקְּדוֹשׁ הוּי"ה, כִּי קוֹץ הִי' הוּא הַכֶּתֶר שָׁוִי, י"ה אֲבָא וְאָמָא שָׁוִי, וּי"ה שָׁבַע
מַחֲמוֹנוֹת שָׁוִי, וּבְגִין כֵּךְ בִּפְּאָ חַד וְלִכְךָ לְפִי שֶׁתְּשַׁע סְפִירוֹת הֵם שֵׁם הוּי"ה אֶחָד, לְכֹן
כָּלֵם יַחַד הֵם פְּרָטוּף אֶחָד צְלִי שׁוּם פְּרוּד.

אֲעִיד לְפָנֶי תְּקוּדָשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַצְדִּיקִים עַל אֲמִתּוֹת תְּקוּן פְּרָצוּפֵי הַחֲבִמָּה וּבִינָה
וּמַה דְּאָמְרִי חֲבֵרְנָא בְּסִפְרֵי קְדָמָא וּמַה שֶׁאָמְרוּ חֲצִירֵי הָרָאשׁוֹנִים שְׁדַּצְרִיָּהֶם כְּתוּבִים
צִסְפִּירִים הַקְּדֻמוֹנִים, דְּאֵינֹן דְּרָגִין דְּאִתְבְּרִיאוּ שְׁאוּטֵם הַמְדְּרָגוֹת שְׁנַצְרָאוּ, שֶׁהֵם
הַשְׁבָּעָה מְלָכִים דְּנִקְדִּים שְׁנַצְרָאוּ תַחְלָה, וְאִזּוּ הִיוּ צִצְחִינֵת מִד סְמִכָא כְּעֵין מְדְרָגוֹת הַסֵּלֶם זֶה
פַּחַם זֶה, וְעִתִּיקָא קְדִישָׁא אֲתַגְלִי בְּהוּ בְּכָל חַד וְחַד וְעִתִּיקָא קְדִישָׁא נִתְגַּלֶּה צֶהֱם צֶכָל
אֶחָד וְאֶחָד, דְּהֵינִי הַכֶּתֶר דְּנִקְדִּים הָאִיר צֶהֱם צֶכָל אֶחָד וְאֶחָד לְעִמּוֹ, כִּי הִיוּ נִפְרָדִים זֶה
מִזֶּה, וְהַטַּעַם שֶׁהָאִיר צֶהֱם מְשׁוּם דְּאֵינֹן תְּקוּנִין דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא לְפִי שֶׁהֵם תְּקוּנִים
שְׁנִתְקֵנוּ עַל יְדֵי עִתִּיקָא קְדִישָׁא שֶׁהוּא הַכֶּתֶר דְּנִקְדִּים, לֹא הִשְׁתָּא עֵידָנָא לְהַנִּי מְלִין
אֲבָל אֵין עִמָּה הַזֶּמֶן לַעֲסֹק צְעִינָן זֶה שֶׁל הַנִּקְדִּים, דְּהָא אֲמִינָא לֹון בְּאֲדָרָא קְדִישָׁא כִּי
כָּזֶר אֲמִרְתִּי וְצִחֲרִתִּי אֹתָם צֹאדְרָא קְדִישָׁא, אִיךְ נִתְקַן מִהֶם כָּל עוֹלָם הָאִילוֹת, וְחִמִּינָא
מַה דְּלֹא יִדְעָנָא הָכִי וְשֵׁם רִאשִׁי וְנִתְגַּלֶּה לִי מַה שֶׁלֹּא יִדְעָמִי לְפָנֶי כֹן שֶׁהוּא כֵךְ, דְּהֵינִי
שְׁנִתְגַּלֶּה לִי כָל עֲנִינֵי תְּקוּנֵי פְּרָטוּפֵי הָאִילוֹת, וְעַד הִשְׁתָּא אֲסֵתִים בְּלִבָּא מְלָה וְעַד
עִמָּה הִיוּ סְתוּמִים צְלָצִי עֲנִינֵי תְּקוּנֵי פְּרָטוּפֵי אֲבָא וְאָמָא, וְהִשְׁתָּא אֲנָא בְּצִחֲדוּדֵי וְעַכְשָׁו

אנא בלחודאי אסהידנא קמי מלכא קדישא, וכל הני זכאי קשוט דאתו למשמע מלין אלין.

גולגלתא דרישא חנורא, לאו ביה שירותא וסיומא, קולטרא דקטפוי, אתפשט ואתנהיר.

ומניה ירתון צדיקייא ארבע מאה עלמין דכסופין לעלמא דאתי, מהאי קולטרא דקטפא, דהיא גולגלתא חנורא, נטיף טלא פל יומא

מתוק מדבש

אני בלבדי צלי סיוע הסגרים כמו באדרא רבא, אסהידנא קמי מלכא קדישא לעיד על אמסת תקונס לפני המלך הקדוש צרוך הוא, וכד הני זכאי קשוט ולפני כל אלו הנשמות של צדיקי אמת, דאתו למשמע מלין אלין שצאו לשמע את דברי הסודות שאני מגלה. וקראם "זכאי קשוט" משום דכתיב (חבקוק ב ד) ולדיק צאמונתו יסיה.

מהחורתי שבראש האריך נשפע בתמידות הפל לבחינות חזעיר אנפין ונקביה גולגלתא דרישא חנורא הגלגלת של ראש הלצן, דהיינו הכתר של אריך אנפין שעור ראשו הוא במראה לצן המורה על פכלית הרחמים, לאו ביה שירותא וסיומא אין זו התחלה וסיום, רצונו לומר כשנאצל אריך אנפין לא היה זו שום גלוי ורצו להתחלת הנאצלים שהוא אצא, וכל שכן לא לסופם שהוא המלכות. ואמר שהגלגלתא נקרא קולטרא דקטפוי שפרושו דבוק החורתי, ויחבן שנקרא "קולטרא" מטעם שהחורתי נלקטים ונדבקים בעור הגלגלת עצמו, והחורתי הם כעני הקטף שמהם נוטף בשם הטוב שהוא הטל דלקמן, (וקטף הוא עץ של צמחים, כדמצינא בצריחא של קטרת, "העץ אינו אלא שרף הנוטף מעני הקטף"). אתפשט ואתנהיר והאור החורתי מתפשט ומאיר לכל פרנסי האלילות.

ומניה ירתון צדיקייא ארבע מאה עלמין דכסופין לעלמא דאתי ומארבע חורתי של אחורי רישא דאריך אנפין, יורשים הצדיקים המשרשים צדינה שבה סוד עולם הבא, הארה מועטת שהיא ארבע מאות אורות נעלמים ונחמדים, (הטעם למספר הזה, כי מ' עלמין הם כנגד ד' יודין שששם ע"ב שש צד' חורתי דאחורי רישא דאריך אנפין, וכל י' כלולה מ' הרי מ', ועין באדרא דף קכח עמוד ז), מהאי קולטרא דקטפא דהיא גולגלתא חנורא ומנה הדבוק החורתי, שהוא ראש הלצן של אריך אנפין, ורצונו לומר מהארבע חורתי דאחורי רישא דיליה, נטיף טלא פל יומא נוטף ויורד שפע הנקרא טל כל יום, דהיינו בתמידות

לההוא זעיר אנפין, לאתר דאתקרי שמים, וביה זמינן מיתניא לאחזיא
לזמנא דאתי, דכתיב (בראשית כו כח) ויתן לך האלהים מטל השמים,
ואתמלייא רישיה, ומההוא זעיר אנפין נטיף לחקל תפוחין, וכל חקל
תפוחין נהירין מההוא טלא.

האי עתיקא קדישא טמיר וגניז, וחכמתא עלאה סתימאה, בההוא
גולגלתא משתבח, ודאי בהאי עתיקא לא אתגלזיא אלא רישא
בלחודוי, בגין דאיהו רישא לכל רישא, חכמתא עלאה דאיהי רישא

מתוך מדבש

צלי הפסק, לההוא זעיר אנפין לאתר דאתקרי שמים לזעיר אנפין שהוא המקום
הנקרא שמים (לפי שמציא את הפסוק מטל השמים, מכנה כאן לזעיר אנפין בשם שמים), וביה
זמינן מיתניא לאחזיא לזמנא דאתי ועל ידי הטל הזה עתידים הממים להחיות
לעתיד לבא, דכתיב ויתן לך האלהים מטל השמים ראונו לומר שיתקן צדק את
יעקב שיתן לו הקדוש צדק הוא טל מזעיר אנפין הנקרא שמים, להחיות את הממים
לעתיד לבא, וסדר ירידת הטל הוא כי ואתמלייא רישיה תחלה מתמלא ראשו של
זעיר אנפין בשפע הטל, ומההוא זעיר אנפין נטיף לחקל תפוחין ומזעיר אנפין
נוטף וגממשך הטל לשדה התפוחין שהוא המלכות (שנקראת חקל תפוחין קדישין, וטעמו מנאר
בשער הכונות בדרושי קבלת שבת), וכך חקל תפוחין נהירין מההוא טלא וכל חקל תפוחין,
דהיינו כל ספירות המלכות מאירים מזה הטל, וממנה ירד הטל על קברי הצדיקים
להחיותם.

המחא סתימאה שהיא החכמה דאריך משכנה בחלק התחתון של הגלגלתא
האי עתיקא קדישא זה העתיקא קדישא שהוא אריך אנפין, טמיר וגניז הוא נסתר
באצא ואמא וגנוז בזעיר אנפין ונקציה, וחכמתא עלאה סתימאה וחכמה העליונה
הסתומה, דהיינו המסח סתימאה הסתום בקרומא דאורא, בההוא גולגלתא משתבח
נמצא צוה הגלגלתא, כי רק מס הסתמה נמצא בתוך הגלגלתא דאריך אנפין, כי הציגה
דאריך אנפין ירדה לגרון דליה, ודאי בהאי עתיקא ודאי שצוה העתיקא שהוא אריך
אנפין, לא אתגלזיא אלא רישא בלחודוי אינו מגלה רק ראשו בלבד, כי מהגרון ולמטה
מלבש בפרושי אצא ואמא וזעיר אנפין ונקציה, והטעם לזה בגין דאיהו רישא קבץ
רישא לפי שהוא ראש לכל הראשים, ראונו לומר שאריך אנפין הוא ראש לראשי פרושי
האילנות, שהם ראשים לכל פרושי עולמות צריאה יצירה עשיה, ולכן הם מלבישים עליו
כדי לקבל ממנו הארה גדולה, ובשביל זה חכמתא עלאה דאיהי רישא ביה סתים
חכמה העליונה שהיא המסח סתימאה שהוא גם כן ראש אחד מסת רישין דלקמן צו

ביה סתים, ואקרי מוחא עלאה, מוחא סתימא, מוחא דשכיך ושקיט,
ולית דינדע ליה בר איהו.

תלת רישין אתגלפן דא לגו מן דא, ודא לעילא מן דא, רישא חדא
חכמתא סתימאה, דאתפסייא ולא מתפתחא, וחכמתא דא סתימאה,
רישא לכל רישי דשאר חכמות.

רישא עלאה, עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין, רישא דכל רישא,

מתוך מדבש

סתום, ומפרש ואקרי מוחא עלאה שהמחא סתימאה נקרא מנ עליון, לפי שהוא משרש
דעמיק, מוחא סתימא ונקרא מנ הסתום, לפי שאינו נפתח ונחלק לל"ב שצילין כמו
הסכמה דזעיר אנפין, מוחא דשכיך ושקיט ונקרא מנ השוכך ושקט, לפי שהגבורה
דעמיק המלצשת צו היא שם כפויה ושקטה, ולית דינדע ליה בר איהו ואין שום פרנוף
יודע ומשיג צמהותו כלום, כי אינו מתלבש בשום פרנוף, חוץ ממנו, ורק הוא יודע את
עלמו.

תלת רישין שלשה ראשים, שהם מחא סתימאה דאריך אנפין, וגלגלתא שהוא הכתר דאריך
אנפין, וכללות השלש ראשונות דעמיק הנקרא רישא דלא אתידע, כדמפרש ואזיל,
אתגלפן דא לגו מן דא נחקקו זה לפניו מנה, כי המחא סתימאה הוא פוך חלק
הסתומון של הגלגלתא (כמנאר בעץ חיים שער כג פרק א), ודא לעילא מן דא וזה למעלה
מנה, כי הרישא עלאה דלא אתידע דעמיק, הוא למעלה מכתר דאריך אנפין, ומתחיל
לפרש ממטה למעלה, רישא חדא חכמתא סתימאה ראש אחד הסתומון שצדק, הוא
מחא סתימאה, דאתפסייא שנתכסה בקרומא דאורא, ולא מתפתחא ואינו נפתח ונחלק
לל"ב שצילים, וחכמתא דא סתימאה וחקמה זו הסתומה שהיא המחא סתימאה, רישא
דכ"ב רישי דשאר חכמות הוא הראש לכל הראשים של כל החכמות של פרנופי האצילות,
לפי שכלם נמשכו ממנו (וכל חכמה נקראת "ראש" על שם הכתוב (סהלס קיא י) ראשית חכמה).

רישא דלא אתידע הוא השלש ראשונות דעמיק הדבוק באין סוף שפלבוש
האדם בקדמון

רישא עלאה הראש השני שהוא למעלה מן המחא סתימאה, עתיקא קדישא סתימא
דכ"ב סתימין הוא נקרא עתיקא קדישא הסתום מכל סתומים, והיינו הכתר שהוא
הגלגלתא דאריך אנפין, הסתום ונעלם אפלו מן המחא סתימאה. וראש השלישי הוא רישא
דכ"ב רישא הראש של כל ראשי פרנופי האצילות שכלם נאצלו ממנו, ועם כל זה הוא

(דף רפח ע"ב) רִישָׁא דְּלָאוּ רִישָׁא, וְלֹא יָדַע, וְלֹא אֶתְיָדַע, מַה דִּהְיִי בְּרִישָׁא דָּא, דְּלֹא אֶתְדַבֵּק בְּחֻכְמָתָא וְלֹא בְּסוּכְלָתָנּוּ, וְעַל הַאי אֲקָרִי (במדבר כד י"א) בְּרַח לָךְ אֶל מְקוֹמֶךָ, (יחזקאל א' יד) וְהַחֲיִיתָ רְצוּא וְשׂוֹב, וּבִגְזִין כֶּף עֲתִיקָא קְדִישָׁא אֲקָרִי אִין, דְּבִיהַ תְּלִינָא אִין.

וְכָל אֵינֹן שְׁעָרַי, וְכָל אֵינֹן נִימְיוֹן, מִמּוֹחָא סְתִימָאָה נִפְקִין (תליון),

מתוך מדבש

(דף רפח ע"ב) רִיבְשָׁא דִּדְאָו רִיבְשָׁא רַחֵם שְׁלִי אֲפֻשֶׁר לְכַוְּנוֹתוֹ בְּשֵׁם רַחֵם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא דְּצוּק בְּתַכְלִית הַדְּצוּק בְּאֵין סוֹף צְרוּךְ הוּא הַמְלָכֶשׁ בְּאֶדֶם קְדָמוֹן, וְלֹא יָדַע וְהוּא בְּעָלְמוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ, וְלֹא אֲתִידַע וְכָל שָׂנִן שְׁאִינוֹ נוֹדַע לְשֹׁאֵר הַפְּרָלוּפִים, מִזֶּה דִּהְיוּ בְּרִיבְשָׁא דָּא מִה שֵׁיט בְּרַחֵם הֵנָּה, כְּלוּמַר אֵינוֹ בְּחִינָה וְכַמָּה חֲלָקִים לְקַח מֵהֶשֶׁם בִּין שְׂבוּ, (כַּמְבָּאֲרִים כֹּל הַסְּפָקוֹת שֶׁשֶׁ בָּזָה, בְּעֵין חַיִּים שֶׁעַר יֵצַע שֶׁעַר עֲתִיק), דִּלְלָא אֲתִידַבֵּק בְּחֻבְכֻמָּתָא שְׁאִינוֹ מִשָּׁג לֹא לִחְכָמָה דִּלְאִילוּת, וְלֹא בְּסוּבְכִדְתָּנוּ וְלֹא לְבִינָה דִּלְאִילוּת, הַגֵּם שֶׁהָאֹר צָא אֵלֵיהֶם דֶּרֶךְ הַמַּעֲטָה, לְכֹן נִקְרָא רִיבְשָׁא דְלֹא אֲתִידַע, וְעַל הָאֵל אֲקָרִי וְעַל זֶה הַרִיבְשָׁא דְלֹא אֲתִידַע אֵנוֹ קוֹרְאִים וּמְרַמְזִים מִה שֶׁכְּמוֹצֵב בְּרַח דָּד אֵל מְקוֹמוֹד לְאוֹנוֹ לֹמַר מִצָּרָה מְלַעֲיִן וְלִחְקָר צוּ, לְפִי שְׁאִינוֹ מִשָּׁג, וְגַם עַל זֶה נֶאֱמַר וְהַחַיִּית רְצוּא וְשׁוֹב כְּעֵין חַיִּית הַקֹּדֶשׁ שֶׁהִם רָלוֹת וְשָׂבוֹת וְאִינֶם נִחוּת כֻּלָּל, כְּמוֹ כֵּן כֹּאשֶׁר הַשֶּׁכַּל רַךְ לְעֵין צוּ לְהַצִּין עִמָּךְ הַדְּבָר, מִיָּד לְרִיךְ לְשׁוֹב וְלִחוֹזֵר לְאַחֹר וְלֹא לְהַעֲמִיק צוּ בִּיחֻתָּהּ, כִּי מִמִּילָא לֹא תַשִּׁיג, לְפִי שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ מִה שֵׁיט בְּשֵׁלֶשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעֲתִיק, וְהַשְׁבַּע תַּחֲמוֹנוֹת שְׂבוּ מִתְלַבְּשִׁים בְּאַרְיֵךְ אֲנָפִין, וּבִגְדֵין בְּדָ עֲתִיקָא כְּדִיבְשָׁא אֲקָרִי אֵין וּבְשִׁבִּיל זֶה עֲתִיקָא קִדְשָׁא שֶׁהוּא אֲרִיךְ אֲנָפִין נִקְרָא אֵין, דְּבִיחָה תִּלְיִיא אֵין לְפִי שְׂבוּ תִלּוּי וּמְלָכֶשׁ שְׂבַע תַּחֲמוֹנוֹת דַּעֲתִיק הַנִּקְרָא אֵין (לְפִי שֶׁהוּא הַמְלָכוֹת דְּאֶדֶם קְדָמוֹן וְהוּא הַפְּסָר דִּלְאִילוּת, לְכֹן נִקְרָא אֵין וְנִקְרָא אֵין, כַּמְבָּאֲרִים בְּעֵין חַיִּים שֶׁעַר מִצַּ פֶּרֶק צ), וְעַל שְׁמוֹ גַּם אֲרִיךְ אֲנָפִין נִקְרָא אֵין.

בְּכִתְיֹנֶת הָאֲרִיץ הַכֹּל הוּא בְּשִׁמְחָה וּבְרַחֲמִים לְעוֹלָם

וְכֵן אֵיבֹן שְׁעָרֵי וְכָל אוֹתָם הַשְּׁעָרוֹת הַזֹּמוֹמִים צָרִישָׁא דִּלְרִיךְ אֲנָפִין, צִין כִּלְלוֹת אֲגָדוֹת
הַשְּׁעָרוֹת, וְכֵן אֵיבֹן גִּימְיִין וְצִין כָּל שְׁעַר יַחֲדֵי לְעָמּוֹ, מְפֻזָּחָא בְּתִימְאָה נִפְקִין
כָּלֵם יוֹזָאִים מִמַּחָא סְתִימְאָה (הַגֵּם שְׁעָר שָׂרָשׁ הַשְּׁעָרוֹת דְּרִישָׁא דִּלְרִיךְ אֲנָפִין הוּא מֵאוֹרוֹת הָאִירָא,
אֲזַל בְּחוּץ אוֹרוֹת הָאִירָא עוֹבְרִים גַּם הָאוֹרוֹת שֶׁל מַחָא סְתִימְאָה, לָכֵן נַחֲשָׁב כְּאִלּוּ הַשְּׁעָרוֹת יוֹזָאִים גַּם מִמַּחָא
סְתִימְאָה), וְכֵן הוּא שְׁעִיעֵין וְכָל הַשְּׁעָרוֹת דִּלְרִיךְ אֲנָפִין הֵם רַפִּים וְחֻלְקִים, לְפִי שְׁיוֹזָאִים עַל
הַגְּלִלְתָּא, שָׂבוּ מִלֵּבֵשׁ הַחֲסֵד דְּעִתִּיק, לְאַפּוֹקֵי שְׁעָרוֹת הַדִּיקְנָא שְׁהֵם קָשִׁים, יִתְבִּין בְּשִׁקּוּדָא
וְהֵם יוֹשְׁבִים בְּמִשְׁקַל אֶחָד, רָצוּנוּ לוֹמַר בְּאֶרֶךְ הַשּׁוּא שְׁכֵלֵם מַגִּיעִים עַד טַבּוֹרָא דְּלִצָּא, שְׁהוּא

וְכִלְהוּ שְׁעִיעִין, (ס"א יתבין) בְּשִׁקוּלָא, וְלֹא אֶתְחַזִּי קָדְלָא, כִּלְא הוּא, בְּגִין דְּהָאֵי עֲתִיקָא קִדִּישָׁא בְּחֵד הוּי, כִּלְא בְּחִידוֹ, וְלֹא שְׁנִיָּא מִרְחָמִי לְעֶלְמִין.

בְּתִלְתָּ עֶשֶׂר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי אֲשֶׁתְּכַח, בְּגִין דְּהָאֵי חֲכֻמָּתָא סְתִימָאָה דְּבִיָּה, מִתְפָּרֵשׁ תִּלְתָּ זְמָנִין לְאַרְבַּע אַרְבַּע, וְהוּא עֲתִיקָא כִּלִּיל לֹון, וְשְׁלִיט עַל כִּלְא.

חַד אֶרְחָא דְנִהִיר בְּפִלְגוּתָא דְשַׁעְרֵי, דְנִפְקֵי מִמּוּחָא, הוּא אֶרְחָא דְנִהִירִין

מתוק מדבש

חֲזִי תַּפְסָרְתָּ דְלָרִיךְ אֲנָפִין, וְלֹא אֶתְחַזִּי קָדְלָא וְאִין הַעֲרָף דְלָרִיךְ אֲנָפִין נִרְאָה לְפִי שְׁהוּא מְכָסָה עַל יְדֵי הַעֲרָבַע שְׁעֵרוֹת דְּאֶחָדִי רִישָׁא דִּילֵיהּ, כִּלְא הוּא קֶלֶר בְּמוֹזָן, וְכֹאֲלוּ הִיָּה כְּמוֹז כִּלְא הוּא יְמִינָא לִוְנוֹ לִוְמֵר כֹּל הַפְּרָטוֹף דְלָרִיךְ אֲנָפִין הוּא צְחִינֵת יְמִין וְרַחֲמִים, בְּגִין דְּהָאֵי עֲתִיקָא קִדִּישָׁא בְּחֵד הוּי לְפִי שְׁנֵה הַעֲתִיקָא קִדִּישָׁא שְׁהוּא חֲרִיךְ אֲנָפִין, צִלְחָדוֹת אֶחָת הֵם הַמ"ה וְהַצ"ן שְׁנֵה, לְכֹן כִּלְא בְּחִידוֹ הַכֹּל הוּא צְחִינֵת, גַּם לֹד הַצ"ן שְׁנֵה הוּא צְחִינֵת וְרַחֲמִים, וְלֹא שְׁנִיָּא מִרְחָמִי לְעֶלְמִין וְאִינוּ מַשְׁתַּנֵּה מִרַחֲמִים לְדִין לְעוֹלָם.

שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַרְחָמִים הֵם הַשְּׁלֹשָׁה עֶשֶׂר תַּקּוּנִים שְׁבִדִּיקָנָא דְלָרִיךְ בְּתִלְתָּ עֶשֶׂר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי אֲשֶׁתְּכַח חֲרִיךְ אֲנָפִין נִמְלָא תְּמִיד צִלְשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַרְחָמִים, שְׁהֵם שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר תַּקּוּנֵי דִיקְנָא שְׁנֵה צִלְחָרִיךְ אֲנָפִין תְּמִיד וְאִינֵם חֲסָרִים מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם, וְהַטַּעַם שְׁנֵה צוֹ שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר תַּקּוּנֵי דִיקְנָא, בְּגִין דְּהָאֵי חֲכֻמָּתָא סְתִימָאָה דְּבִיָּה לְפִי שְׁנֵה הַחֲכָמָה הַסְתוּמָה שְׁנֵה, מִתְפָּרֵשׁ תִּלְתָּ זְמָנִין לְאַרְבַּע אַרְבַּע מִתְחַלֶּקֶת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים לְאַרְבַּע אַרְבַּע, לִוְנוֹ לִוְמֵר לְשֹׁלֶשָׁה שְׁמוֹת הו"ה שְׁנֵה כָּל אֶחָד אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, וְהֵם כְּנֶגֶד הַחֲכָמָה צִינָה דַּעַת הַפְּרָטִיִּים שְׁחִמְחָא סְתִימָאָה, וּצִלְשׁ הו"ו"ת יֵשׁ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת כְּנֶגֶד שְׁנֵים עֶשֶׂר תַּקּוּנֵי דִיקְנָא, וְהוּא עֲתִיקָא בְּצִי"צ לֹון וְהֵה עֲתִיקָא כּוֹלֵל אוֹתֵם, דְּהֵינּוּ חֲרִיךְ אֲנָפִין כּוֹלֵל אֶת כָּל הַשְּׁלֹשׁ הו"ו"ת וְהוּא הַשְּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, וּכְנֶגֶד שְׁנֵה יֵלְאוּ שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר תַּקּוּנֵי דִיקְנָא, (ה"ג יו"ר) וְשְׁלֹשׁ לֹון עַל כִּלְא וְחֲרִיךְ אֲנָפִין הַשְּׁלִיט אֶת הַשְּׁלֹשָׁה עֶשֶׂר תַּקּוּנֵי דִיקְנָא עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת.

סוּד אִין תַּתְעַנֵּג עַל ה', מִהֲאֶרְחָ שְׁבִאֲמַצַּע שְׁעֵרוֹת הָרֹאשׁ דְּלָרִיךְ

חַד אֶרְחָא דְנִהִיר בְּפִלְגוּתָא דְשַׁעְרֵי אֶרֶם וְדָרְךְ אֶחָד בְּגוֹן לָנָן מֵאִיר צִלְמַנְעַ שְׁעֵרוֹת הָרֹאשׁ דְלָרִיךְ אֲנָפִין, חוּץ מִהַשְּׁלֹשָׁה עֶשֶׂר תוֹרְתֵי הַמְּבֹאֵר צִלְדָּרָא רַבָּא, דְנִפְקֵי מִמּוּחָא שְׁהַשְּׁעֵרוֹת יוֹלָאִים מִמֶּחָא סְתִימָאָה כְּנֶזְכֵּר לְעִיל, וְאִמֵּר (ה"ג הַר"ק) הוּא אֶרְחָא דְנִהִירִין

בִּיה צְדִיקִיָּא לְעֵלְמָא דְאַתִּי, דְּכְתִיב (משלי ד יח) וְאַרְחַ צְדִיקִים כְּאֹר נֹגַהּ וְגו', וְעַל דָּא כְתִיב (ישעיה נח יד) אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יְהו"ה, וּמֵהָאִי אֲרַחָא מִתְנַהֲרִין כָּל שָׂאָר אֲרַחִין דְּתַלְיִין בְּזַעִיר אֲנָפִין.

הָאִי עֲתִיקָא סָבָא דְסָבִין, כְּתָרָא עֲלָאָה לְעִילָא, דְּמִתְעַטְרִין בִּיה כָּל עֲטָרִין, וְכִתְרִין מִתְנַהֲרִין, כָּל בּוֹצִינִין מִנִּיהּ וּמִתְלַהֲטִין (וּמִתְנַהֲרִין), וְהוּא הוּא בּוֹצִינָא עֲלָאָה טְמִירָא דְלֹא אֲתִידַע, (וְכָל שָׂאָר בּוֹצִינִין מִנִּיהּ מִתְלַהֲטִין וּמִתְנַהֲרִין).

מתוך מדבש

בִּיה צְדִיקִיָּא לְעֵלְמָא דְאַתִּי זֶה הָאֲרַח מֵאִיר לֵאחֹר שְׂבָאֲמַנְע שְׁעֵרוֹת הָרָשׁ דְּזַעִיר אֲנָפִין שְׂמַמְנוּ יֵאִירוּ הַצְדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא, דְּכְתִיב וְאַרְחַ צְדִיקִים וְדַרְךְ הַצְדִּיקִים שְׂבָאֲמַנְע אֲנָפִין שְׂהִם נִהְיִים שֶׁם מִמֶּנּוּ, כְּאֹר נֹגַהּ וְגו' הוּא כְּאֹר הַמֵּאִיר בְּאֲרַחַת דְּצַפְלָגוֹתָא דְשַׁעֲרֵי דְאֲרִיךְ אֲנָפִין, וְעַל דָּא כְתִיב וְעַל זֶה נֵאמַר אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יְהו"ה אֲתָה הַצְדִּיק תִּתְעַנֵּג בְּאֹר שְׂלֵמַעְלָה מִזַּעִיר אֲנָפִין הַנִּקְרָא יְהו"ה, וּמֵהָאִי אֲרַחָא וּמִזֶּה הָאֲרַח שֶׁל אֲרִיךְ אֲנָפִין, מִתְנַהֲרִין כָּל שָׂאָר אֲרַחִין מֵאִירִים כָּל שָׂאָר תַּלְיָ"ג אֲרַחִין, דְּתַלְיִין בְּזַעִיר אֲנָפִין שֶׁנֶּשׁ בְּאֲמַנְע שַׁעֲרֵי דְרִישָׁא דְזַעִיר אֲנָפִין.

אֲוֵרוֹת הַכְּתָר דְּאֲרִיךְ מֵאִירִים וּמִשְׁפִּיעִים לְכָל פְּרָצוּפֵי הָאֲצִילוֹת

הָאִי עֲתִיקָא עֲתִיק הֵזֶה שֶׁהוּא אֲרִיךְ אֲנָפִין, סָבָא דְסָבִין נִקְרָא זָקֵן הַזְּקֵנִים, לְפִי שֶׁהוּא יוֹתֵר זָקֵן מֵאֲבָא וְאִמָּא, שְׂגִם הֵם זְקֵנִים מִזַּעִיר אֲנָפִין וְנִקְצִיָּה, כְּתָרָא עֲלָאָה לְעִילָא הַכְּתָר הָעֲלִיּוֹן שֶׁלֹּא לְמַעְלָה, דְּמִתְעַטְרִין בִּיה כָּל עֲטָרִין שְׂמַתְעַטְרִים צו כָּל הָעֲטָרוֹת, דְּהֵיִינוּ שְׂמֵאִירוֹת צו כָּל הָעֲטָרוֹת שֶׁל שְׂבָעָה תְּקוּנֵי גִלְגֻלְתָּא, וְגַם מֵאִירִים צו הַשְּׁלֶשֶׁה עֶשֶׂר תְּקוּנֵי דִיקְנָא, וְהֵם מִשְׁפִּיעִים לְכָל הַנֶּאֱחָלִים הַמַּחְמוּמִים, וְכִתְרִין מִתְנַהֲרִין וְהַכְּתָרִים מֵאִירִים מִמֶּנּוּ, דְּהֵיִינוּ אֲבָא וְאִמָּא הַנֶּעֱשִׂים כְּתָרִים וּמַחֲזִין לְזַעִיר אֲנָפִין וְנִקְצִיָּה מֵאִירִים מִמֶּנּוּ, (ה"ג יו"ד) וְכָל בּוֹצִינִין וְכָל שְׂבָעַת הַגְּרוֹת שְׂהִם זַעִיר אֲנָפִין וְנִקְצִיָּה, מִנִּיהּ מִתְלַהֲטִין מִתְלַהֲטִים מִמֶּנּוּ מִזֵּד הַדִּין דְּאֲרִיךְ אֲנָפִין (הַגִּם שְׂאֲרִיךְ אֲנָפִין הוּא רַחֲמִים גְּמוּרִים תְּמִיד, אֲמַנְס כְּלָפִי הַסָּסד שְׂבו, נִשְׁכָּח כְּאֵלֹו יֵשׁ צו אִיזו צְחִינַת דִּין, כְּדִמְפְּרֵשׁ וְאִיל), וּמִתְנַהֲרִין וּמֵאִירִים מִמֶּנּוּ מִזֵּד הַסָּסד דְּאֲרִיךְ אֲנָפִין, וְמֵה שְׂנִשְׁכָּח כְּאֵלֹו יֵשׁ בְּאֲרִיךְ אֲנָפִין אִיזו צְחִינַת דִּין, כִּי וְהוּא הוּא בּוֹצִינָא עֲלָאָה טְמִירָא דְלֹא אֲתִידַע לְפִי שֶׁהוּא הוּא הַגֵּר הָעֲלִיּוֹן הַנִּסְתָּר שְׂאִינוּ נֹדַע וּמִשְׁג, רְלוּנו לֹאִמֵּר לְפִי שֶׁהַגְּבוּרָה דַּעֲתִיק מְלָבֶשֶׁת בְּמַחָא סְתִימָאָה דְּאֲרִיךְ אֲנָפִין, וּמִמֶּנּוּ נִשְׁכָּח אִיזו צְחִינַת דִּין בְּאֲרִיךְ אֲנָפִין.

האי עתיקא אשתכח בתלת רישין, וכלילין בחד רישא, וזהו (נ"א והוא) רישא עלאה לעילא לעילא, ובגין דעתיקא קדישא אתרשים בתלת, אוף הכי כל שאר בוצינין דנהרין מניה כלילין בתלת.

עוד, עתיקא אתרשים בתרין, כללא דעתיקא בתרין הוא, בתרא עלאה דכל עלאין, רישא דכל רישי, וזהו דהוי לעילא מן דא דלא אתידע, כך כל שאר בוצינין סתימין בתרין.

מתוך מדבש

אורות האדם קדמון מתגלים ברישא דלא אתידע, בגלגלתא ובמחא סתימא דאריך

האי עתיקא זה העתיק שהוא אדם קדמון, אשתכח בתלת רישין אורו נמא לנו ונגלה אלינו, זהו מתלבש בתלת רישין הנזכרים, שהם, רישא דלא אתידע, וגלגלתא, ומחא סתימא דאריך אנפין, וכלילין בחד רישא כלל התרין רישין דאריך אנפין כלולים ברישא דעתיק, וזהו רישא עלאה דעתיקא וזה הראש העליון למעלה, דהיינו ראש העתיק שהוא למעלה ממחא סתימא, דעתיקא וגם למעלה מן הגלגלתא דאריך אנפין. ובגין דעתיקא קדישא אתרשים בתלת ולפי שעתיק הקדוש שהוא אדם קדמון נרשם ונעלם אורו בתלת רישין הללו, זה גרס כי אוף הכי כך שאר בוצינין דנהרין מניה חף כך כל שאר נרות המאירים ממנו, שהם שאר כל הספירות המאירות מאדם קדמון, כדילין בתלת נכללו בתלת, דהיינו נסדרו נסדר זה להיות לכל שלש קשר אחד, כמו חכמה בינה דעת, חסד גבורה תפארת, נח הוד יסוד.

הפעם שהספירות נסדרו בקו ימין ושמאל שרשו בגלוי האדם קדמון עוד יש אפן אחר, עתיקא אתרשים בתרין עתיקא קדישא שהוא אדם קדמון נרשם ומלבש רק בשני פרטופים, כי כללא דעתיקא בתרין הוא אדם קדמון נכלל רק בשני כללים, כלל א' בתרא עלאה דכל עלאין הוא כתר עליון של כל העליונים, דהיינו אריך אנפין שהוא כתר העליון של כל פרטופי האצילות, והוא כלול מהגלגלתא והמחא סתימא, שהוא רישא דכל רישי הראש והראשון של כל הסכמות דאצילות, והגלגלתא ומחא סתימא נחשבים לאחד, וכלל ב' וזהו דהוי דעתיקא מן דא זה הראש שהוא למעלה מאריך אנפין, שהוא רישא דלא אתידע והיינו רישא דעתיק הנקרא רישא דלא אתידע. וזה גרס כי כך כל שאר בוצינין סתימין בתרין כך כל הנרות סתומים בשנים, ראונו לומר לכן נסדרו הספירות שערסם הם רק שני קוים, חכמה ובינה, וחסד וגבורה, ונח והוד, וקו אמצעי דעת תפארת יסוד הם רק מכריעים ביניהם.

עוד עתיקא קדישא אתרשים ואסתים בחד, והוא חד, וכלא הוא חד,
כך כל שאר בוצינין מתקדשין ומתהדרין בחד, ואינון
חד.

מצחא דאתגלי בעתיקא קדישא, רצון אקרי, דהא רישא עלאה דא
סתים לעילא דלא אתידע, פשיט חד טורנא בסימא יאה,
דאתכליל במצחא, ובגין דאיהו (נ"א דההוא) רעוא דכל רעיון אתתקן
במצחא, ואתגליא בבויסיטא (ס"א אתגליף בפסיטא) האי מצחא אקרי רצון.

מתוק מדבש

עוד יש אפן אחר, כי עתיקא קדישא אתרשים ואסתים בחד אדם קדמון נרשם
ונסתם ונתלבש אורו צפרנוף אחד, דהיינו עקר התלבשותו הוא צרישא דלא אחידע,
והרישא דלא אחידע הגם שכולל את השלש ראשונות שבו, עם כל זה והוא חד הוא רק
פרנוף אחד דעתיק, ובכא הוא חד וכל השלשה רישין הם צחינה אחת של פמר דאלינות,
וזה גרס כי כך בל שאר בוצינין כך כל שאר הנרות שהם הספירות, (ה"ג הרמ"ק)
מתקשרין מתקשרים כל שלש שלש מהם, ומתהדרין בחד וחוזרים להיות נחשבים לצחינה
אחת, כי כל שלש ספירות זמין ושמאל ומכריע, הם ענין סגול"ל שהיא צחינה אחת, ואינון
חד וכל התשע ספירות ציחד כלם הם פרנוף אחד.

מצחא דאתגלי בעתיקא קדישא כשהמנח של אריך אנפין מתגלה מן השערות שעליו,
רצון אקרי לו הוא נקרא רצון, לפי שאז יש שעת רצון, (ה"ג יה"ר) דהא רישא
עלאה דסתים לעילא דלא אתידע כי ראש העליון הסתום למעלה שהוא הרישא דלא
אחידע דעתיק שאינו משג, פשיט חד טורנא בסימא יאה פשט והלביש את הארת
היסוד שלו הנקרא "טורנא" שפרשו אדון, על שם יוסף שהוא ציטוד, שגממר צו (בראשית
מה ט) שמני אלהים"ם לאדון, ונקרא "צסימא" לפי שצבצב וממתיק את הגזירות, והוא
"יאה" צטוד (שם לט ו) ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה, דאתבליץ במצחא שנקלל
צמנח, רצונו לומר היסוד דעתיק נכלל תחלה בדעת דמחא סתימאה, ומשם מאיר צמנח
דאריך אנפין, ובגין דההוא רעוא דכל רעיון ובצביל שזה היסוד הנקרא רצון של כל
הרעיונות (לפי שהוא היסוד הראשון מכל היסודות הנקראים גם כן רצון), אתתקן במצחא נסתם
ונתלבש צמנח דאריך אנפין, ואתגליא בבויסיטא ונתגלה צמנח המנח, לכן האי מצחא
אקרי רצון זה המנח של אריך אנפין נקרא רצון, על שם היסוד דעתיק שנתלבש צו.

ובד רצון דא אתגלייא, רענא דרעוין אשתכח בכלהו עלמין, וכל צלותין דלתתא מתקבלין, ומתנהרין אנפוי דזעיר אנפין, וכלא ברחמי אשתכח, וכל דינין אתטמרן ואתפפין.

בשבתא בשעתא דצלותא דמנחה, דהוא עידן דכל דינין מתערין, אתגלייא האי מצחא, ואתפפין כל דינין, ואשתכחו רחמין בכלהו עלמין, ובגין כך אשתכח שבת בלא דינא, לא לעילא ולא לתתא, ואפילו אשא דגיהנם אשתקע (ס"א אשתכח) באתריה, ונייחין חייביא. ועל דא אתוסף נשמתא דחדו בשבתא, ובעי בר נש למחדי בתלת

מתוך מדבש

כל התפלות מתקבלות בעת רענא דרעוין שהוא התעוררות הרחמים ובד רצון דא אתגלייא וכשמנח ה' לזון דאריך אנפין ממנח מן השערות שגליו, רענא דרעוין אשתכח בכלהו עלמין אז לזון של הרנונות נמנח בכל העולמות, דהיינו שאז הוא שעת לזון בכל העולמות, ועל ידי זה וכל צלותין דלתתא מתקבלין כל תפלות ישראל שלמטה מתקבלות, ומתנהרין אנפוי דזעיר אנפין ומאיר פניו של זעיר אנפין, לזונו לומר שהם מקבלים הארה ממנח דאריך אנפין ונכפיש דעיניי שגמנחו, ובכל ברחמי אשתכח ואז כל העולמות נמנחים בהתעוררות רחמים, כי נמשכת הארת הרחמים לכלם, וכל דינין אתטמרן ואתפפין וכל צעלי דינים הסחפונים מסתמרים ונכנעים.

בשעת מנחה דשבת מתגלה המצח דאריך ונתעורר הרחמים בכל העולמות בשבתא בשעתא דצלותא דמנחה בשבת כשמגיע שעת תפלת המנחה, דהוא עידן דכל דינין מתערין שהוא הזמן שציונות החל כל הדינים מתעוררים, וכל שעת מנחת שבת אתגלייא האי מצחא ממנח זה המנח של אריך אנפין, ואתפפין כל דינין ועל ידי זה נכנעים כל צעלי הדינים, ואשתכחו רחמין בכלהו עלמין ונמנח התעוררות רחמים בכל העולמות, ובגין כך אשתכח שבת בלא דינא ולכך נמנח כל יום השבת בלא דין כלל, דא דעינא לא למעלה בזעיר אנפין ונקביה, וכל דלתתא ולא למטה בצעלי דינים הסחפונים, ואפילו אשא דגיהנם אשתקע באתריה ואפילו אש הגיהנם נשקע ונכבה במקומו, ונייחין חייביא ונחים הרשעים מענשם.

הנשמה יתרה שבשבת מביאה לידי שמחה שעלינו להראות בכל השלש סעודות ולפי ששבת יש שעת לזון ועל דא אתוסף נשמתא דחדו בשבתא על כן נמוססת נשמה יתרה בשבת המביאה לידי שמחה, לכן ובעי בר נש למחדי בתלת סעודתי

סעודתי דשבתא, דהא כל מהימנותא, וכל כללא דמהימנותא, ביה אשתכח, ובזי בר נש לסדרא פתורא, ולמיכל תלת סעודתי דמהימנותא, ולמחדי בהו.

אמר רבי שמעון, אסהדנא עלי לכל אלין דהכא, דהא מן יומאי לא בטילנא אלין תלת סעודתי, ובגיניהון לא אצטריכנא לתעניתא בשבתא, ואפילו ביומי אחריני לא אצטריכנא, כל שכן בשבתא, דמאן דזכי בהו, זכי למהימנותא שלימתא.

מתוך מדבש

דשבתא לריך האדם לשמח בשלש סעודות של שבת, ולשיר שירות וזמירות כדי להראות שמחה ימרה, דהא כל מהימנותא לפי שכל המורה הנקראת אמונה על שם הפסוק (תהלים יט ח) "עדות ה' נאמנה", וכך בצללא דמהימנותא וכל ענפי המורה המסופעים ממנה, ביה אשתכח נמלאים ותלויים בשבת, כי השומר שבת כהלכתה נחשב לו כאלו קיים כל המורה כלה, (אי נמי, מהימנותא רמו לזעיר אנפין ונקביה, וכל כללא דמהימנותא הוא לריך אנפין), ובזי בר נש לסדרא פתורא ולריך האדם לסדר ולהכין השלחן עם לחם ויין, כדי שתשרה עליו קדשת השבת, שכל קדשה לריכה הכנה והזמנה, ולמיביל תלת סעודתי דמהימנותא ולכלל שלש סעודות הנקראות במורה הנקראת אמונה כנוצר לעיל, והיינו בשלש פעמים היום הנזכרים בפסוק (שמות טו כה) ויאמר משה אכלוהו היום וגו', ולמחדי בהו ולריך לשמח בהם בהתעוררות שירה וזמרה.

רבי שמעון בר יוחאי העיד על עצמו שמעולם לא בטל השלש סעודות בשבת ולא נצרך לתענית חלום

אמר רבי שמעון, אסהדנא עלי חמי מעיד על ענמי, דכך אצין דהכא לפני כל נשמות הנדיקים שצאו לכאן, דהא מן יומאי שמיים עמדי על דעמי, לא בטילנא אצין תלת סעודתי לא בטלתי שלש סעודות האלו, (הטעם שרבי שמעון היה משבח את עצמו בזה כי צימיו עדין לא נתפשה דרשת חכמינו וזכונם לצרכה שצריך לכלל שלש סעודות בשבת, ולא נזכרו בזה אלא יחידים סגולה), ובגיניהון לא אצטריכנא לתעניתא בשבתא וזכונתם לא נצרכתי לתענית חלום בשבת, (כי זכונת השלש סעודות אין לחשב על חלומות רעים), ואפילו ביומי אחריני לא אצטריכנא ואפלו צימי החל לא הייתי צריך להתענות תענית חלום כל שכן בשבתא, דמאן דזכי בהו כי מי שזוכה בקיום מצות השלש סעודות בשבת, זכי למהימנותא שדימתא הוא זוכה לאמונה שלמה, ונחשב לו כאלו קיים כל המורה הנקראת אמונה כנוצר לעיל.

חד סעודתא דמטרוניתא, וחד סעודתא דמלכא קדישא, וחד סעודתא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין, ובההוא עלמא יזבי בהו לאלין.

האי רצון בד אתגלייא, כל דינין אתכפין משולשליהון.

תקונא דעתיקא קדישא, אתתקן בתקונא חד, כללא דכל תקונין, והיא

מתוק מדבש

סוד שלש סעודות השבת והנוהר בהם יזכה לעתיד לשפע מאריך וזעיר אנפין ונקביה

וסדר השלש סעודות הם, חד סעודתא דמטרוניתא אחת סעודת המלכה שהיא המלכות, והיא סעודת ליל שבת, שאז יש יחוד דחק וגרון על ידי הלשון המכריע צפה המלכות בעצמה מינה וצה, ואז משם אנחנו מוונים לכן נקראת סעודתא דמטרוניתא, וחד סעודתא דמלכא קדישא ואחת היא סעודת המלך הקדוש שהוא זעיר אנפין, והיא סעודת שחרית דשבת, שאז יש יחוד צפה דזעיר אנפין הנקרא מלכא קדישא, ואז משם אנחנו מוונים, וחד סעודתא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין ואחת סעודת עתיקא קדישא שהוא אריך אנפין, והיא סעודה שליטת דשבת, שאז יש יחוד צפה דאריך אנפין ומשם אנחנו מוונים, והוא סוד מוך אצל ואמא שהם סתומים מוך זעיר אנפין ונקביה, ובההוא עלמא יזבי בהו דאלין הנוהר בשלש סעודות דשבת מוסתו צעולם העליון לקבל שפע מפרלופי אריך אנפין וזעיר אנפין ונקביה. (עין צפרשת יתרו דף פח ריש עמוד ב צענין הסדר של שלש סעודות, כי כאן מדבר ממה שאנו מוונים מפרלופים הנקבים, ושם מדבר ממה שהפרלופים צענים מוונים, ועין שם צפרושני).

ומסיק דצרינו ואמר האי רצון בד אתגלייא כשמתגלה מלח הרצון של אריך אנפין מן השערות שעליו, כל דינין אתכפין משולשליהון אז כל צעלי הדינים נכנעים מכח השלשלאות שקושרים אותם צהם.

כאן בא לפרש ענין המוחא סתימא, שמשם שרש האורות של המצח, כדי לבאר לנו איך הוא

ענין צלוי מצח הרצון

וזה שאמר תקונא דעתיקא קדישא הסקון של עתיקא קדישא, היינו התלצשות הקטר דאריך אנפין, אתתקן בתקונא חד נתקן צמקון אחד, דהיינו נתלצש צמחא סתימא, כללא דכל תקונין שהוא כולל את כל תקוני הגלגל ומקוני דיקנא, והיא חכמה

חֲכָמָה עֲלָאָה סְתִימָאָה, כָּלְלָא דְכָל שְׂאָר, וְהָאִי אַקְרִי עֲדָן עֲלָאָה סְתִימָא,
וְהוּא מוֹחָא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא, וְהָאִי מוֹחָא אֲתַפְּשֵׁט לְכָל עֵיכָר, מִגִּיה
אֲתַפְּשֵׁט עֲדָן אַחֲרָא, וּמֵהָאִי עֲדָן אֲתַגְלָף.

וְהָהוּא (דף רפט ע"א) רִישָׁא סְתִימָא דְבְרִישָׁא דְעֵתִיקָא דִּלָּא אֲתִידַע, כִּד
פְּשִׁיט חַד טוֹרְנָא (ס"א גוֹנָא), דִּהְוָה מִתְתַּקֵּן לְאֲתַנְהָרָא, בְּטִשׁ
בְּהָאִי מוֹחָא (נ"א מִצְחָא), וְאֲתַגְלָף, וְאֲתַנְהִיר בְּכַמָּה נְהוּרִין, וְאַפִּיק וְאַרְשִׁים
כְּבוֹסִיטָא דָא בְּהָאִי מִצְחָא, וְאַתְרִשִׁים בֵּיה חַד נְהוּרָא דְאַקְרִי רְצוֹן, וְהָאִי

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

עֲלָאָה סְתִימָאָה וְהִיא חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה הַסְמוּמָה, כִּדְלָא דְכָל שְׂאָר שְׁהִיא כוֹלֶלֶת אֶת כָּל
שְׂאָר חֲכָמוֹת שְׁמוּמָה וְלִמְטָה, וְהָאִי אַקְרִי עֲדָן עֲלָאָה סְתִימָא וְזֶה הַמַּחֲסָא סְתִימָאָה נִקְרָא
עֲדָן הַעֲלִיּוֹן הַסְמוּם, לְפִי שְׁהוּא סְמוּם יוֹתֵר מֵאַחַד וְאַחַד שְׂגִים הֵם נִקְרָאִים עֲדָן, וְהוּא
מוֹחָא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא וְזֶה הוּא הַמַּחֲסָא הַיְסוּדִי שֶׁל אֲרִיךְ אֲנִפִּין, כִּי הַצִּינָה יֵרֶדֶה לְגִרוֹן,
וְהָאִי מוֹחָא אֲתַפְּשֵׁט כָּכָר עֵיכָר וְהַשְׁפַּע שֶׁל מַחֲסָא סְתִימָאָה מִתְפַּשֵּׁט לְכָל דְּדִי הַפְּרָוִסִים,
מִגִּיה אֲתַפְּשֵׁט עֲדָן אַחֲרָא וּמִמַּחֲסָא סְתִימָאָה מִתְפַּשֵּׁט הַשְׁפַּע דְּרָךְ הַמְּוֹלֹת לְאַחַד וְאַחַד
הַנִּקְרָאִים גַּם כֵּן עֲדָן, וּמֵהָאִי עֲדָן אֲתַגְלָף וּמִמַּחֲסָא סְתִימָאָה הַנִּקְרָא עֲדָן נִקְרָא לְאַחַד
וְאַחַד לְקַבֵּל הַשְׁפַּע מִמֶּנּוּ.

הַיְסוּד דְעֵתִיקָא עִם הַחֲסֵד שְׂבִי נִקְרָא חֲסֵד עֲלִיּוֹן לְהִיּוֹתוֹ הַחֲסֵד הָרִאשׁוֹן מִפְּרָצוּפֵי
הָאֲצִילוֹת

וְהָהוּא (דף רפט ע"א) רִישָׁא סְתִימָא הִנֵּה אֹחֲזוֹ רֹאשׁ הַסְמוּם, שְׁהוּא רִישָׁא דִּלָּא אֲתִידַע
דְּעֵתִיקָא, דְּבְרִישָׁא דְעֵתִיקָא הַמְתַּלְבֵּשׁ צִרְאָשׁ שֶׁל עֵתִיק שְׁהוּא אֲרִיךְ אֲנִפִּין, דִּלָּא
אֲתִידַע וְזֶה הָרֹאשׁ שֶׁל עֵתִיק הוּא שְׁאִינוֹ נוֹדַע מִה שֵׁיט צְמוּכוֹ כְּנוֹכַח לְעִיל, כִּד פְּשִׁיט
חַד טוֹרְנָא כְּשֶׁפֶשֶׁט וְהַלְבִּישׁ אֶת הַיְסוּד שֶׁלוֹ הַנִּקְרָא טוֹרְנָא (שְׁפָרוּשׁ אֲדוֹן כְּנוֹכַח לְעִיל) צִמְצִמָה
דְּאֲרִיךְ אֲנִפִּין, דִּהְוָה מִתְתַּקֵּן לְאֲתַנְהָרָא שְׁהִיא הַיְסוּד מִתְקַן לְקַבֵּל הָאֵרָה מִן הַחֲסֵד
דְּעֵתִיק הַמְלָבֵשׁ צִמְצִמָה דְּאֲרִיךְ אֲנִפִּין, בְּטִשׁ בְּהָאִי מוֹחָא צִמְצִמָה הַיְסוּד דְּעֵתִיק נִתְלַבֵּשׁ
צִמְצִמָה סְתִימָאָה דְּאֲרִיךְ אֲנִפִּין, וְאֲתַגְלָף וְנִחְקֵק הַמַּחֲסָא סְתִימָאָה לְהִיּוֹת צִית קְבוּל לְהַיְסוּד
דְּעֵתִיק, וְאֲתַנְהִיר בְּכַמָּה נְהוּרִין וְעַל יְדֵי זֶה הָאִיר הַמַּחֲסָא סְתִימָאָה צִמְצִמָה הָאֲרוּחַ, כִּי
קַבֵּל הָאֵרָה גַּם מִחֲסֵד דְּעֵתִיק שְׁצִיטוּד, וְלֹא רַק מִגְּזִירָה דְּעֵתִיק שְׁנִתְלַבֵּשׁ צוֹ מִקְדָּם, וְאַחֲרֵי
הַמְלָבֵשׁ הַיְסוּד צִמְצִמָה סְתִימָאָה, אֲזַי וְאַפִּיק וְאַרְשִׁים כְּבוֹסִיטָא דָא בְּהָאִי מִצְחָא הוֹלִיא
עֵתִיק וְרָשָׁם הָאֵרָה הַיְסוּד שֶׁלוֹ צִמְצִמָה אֲרִיךְ אֲנִפִּין, כְּתֹאֵר וְכִדְמִיּוֹן שְׁנִתְלַבֵּשׁ צִמְצִמָה סְתִימָאָה,
וְאַתְרִשִׁים בֵּיה חַד נְהוּרָא דְאַקְרִי רְצוֹן וְנִשְׁאֵר רְשׁוּם צִמְצִמָה אֹר הַיְסוּד דְּעֵתִיק הַנִּקְרָא
רְעוֹן, וְהָאִי רְצוֹן אֲתַפְּשֵׁט לְתַתָּא בְּדִיקָנָא וְזֶה הָרְעוֹן שְׁהוּא אֹר הַיְסוּד, נִתְפַּשֵּׁט לְמִטָּה

רצון אתפשט לתתא בדיקנא, עד ההוא אתר דמתישבא בדיקנא, ואקרי חסד עלאה, ודא איהו נוצר חסד, ובהאי רצון כד אתגלייא, מסתכלין מארי דדינא ומתפפין.

עינאי דרישא דעתיקא קדישא, תרין בחד שקילן, דאשגחין תדירא, ולא נאים, דכתיב (תהלים קכא ד) לא ינום ולא יישן שומר ישראל, ישראל קדישא, בגין כך לא אית ליה גבינין על עינא, ולא כסותא.

מתוך מדבש

בדיקנא דאריך אנפין, וירד ממקון לתקון צדק מעבר עד ההוא אתר דמתישבא בדיקנא עד מקום ההוא שמישש היסוד בקציעות בשני מנלות שבדיקנא, ואקרי חסד עזאז והיסוד עם החסד דעמיק שבו נקרא חסד העליון, לפי שהוא חסד הראשון מכל החסדים ועולם האלילות, ודא איהו נוצר חסד וזה היסוד עם החסד שבו, נמישצ צמקון השמיני הנקרא נוצר חסד שהוא מול העליון, ומשם ירד להמישצ גם צמקון השלשה עשר הנקרא ונקח. ועמה מסים את הדרוש ואומר ובהאי רצון כד אתגלייא וזה הרצון כשמתגלה, רצונו לומר כשמתגלה המנח דאריך אנפין שבו מאיר היסוד הנקרא רצון, מסתכלין מארי דדינא ומתפפין מסתכלים בו בעלי הדינים ונכנעים ואינם פועלים דין.

עקר דרוש עינא דאריך אנפין מבאר באדרא רבא (דף קכט עמוד ב), וכאן נשנה רק בקצור.

החשגחה העליונה היא מעיני האריך שבבחינת רחמים

עינאי דרישא דעתיקא קדישא העינים שצראש עתיקא קדישא, דהיינו השפי עינים דאריך אנפין, (ה"ג יח"ר) תרין בחד שקילן שפי העינים שקולות ונחשבות לאחת, כי שפיהם הם צחינת רחמים, דאשגחין תדירא והם משגיחות ממיד על כל העולמות לטובה, ודא נאים ואריך אנפין אינו יסן, כי אם יסתם אריך אנפין עיניו רגע אחד יחרב כל העולם, דכתיב "הנה" לא ינום ולא יישן שומר ישראל, ומפרש כי "ישראל" הוא ישראל קדישא שהוא זעיר אנפין, שאריך אנפין שומרו ממיד, בגין כך לפי שאין צאריך אנפין צחינת שנה כלל, לכן דא אית ליה גבינין על עינא אין לו גנות עינים, ודא כסותא ולא כסות על העינים שהוא העפעפים.

ההוא מוֹחָא אתגְלִיף וְנִהִיר בְּתֵלַת חוֹרִין דְּעִילָא (נ"א דְּעִינָא), בְּחוּרָא
חָדָא מִסְתַּחֲיִין עֵינִין דְּזַעִיר אֲנָפִין, דְּכַתִּיב (שיר ה' יב) רוּחַצוֹת בְּחָלָב,
דְּהוּא (נ"א בְּהוּא) חוֹרָא קְדָמָאָה, וְשָׂאָר חוֹרִין אִסְתַּחֲיִין וְנִהִרִין לְשָׂאָר
בּוּצִינִין.

מוֹחָא אֲקָרִי נְבִיעָא דְּבִרְכָתָא, נְבִיעָא דְּכָל בְּרָכָאן מְנִיה אֲשַׁתְּכָחוּ, וּבְגִין
דְּהָאֵי מוֹחָא לְהִיט בְּתֵלַת חוֹרִין דְּעִינָא, בְּעִינָא תְּלִי בִּיה בְּרָכָתָא,
דְּכַתִּיב (משלי כב ט) טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרָךְ, דְּהָא בְּמוֹחָא תְּלִיין חוֹרוֹ דְּעִינָא.

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

מִשְׁלָשֶׁת חֻלְקֵי חֲמוּחָא סְתִימָאָה דְּאָרִיךְ נִמְשָׁךְ אוֹר לְעִינָא דְּאָרִיךְ לְרַחֲיִצַת סְפִירוֹת
הַתְּפָאֶרֶת

וְאָמַר כִּי הָהוּא מוֹחָא זֶה הַמִּחָא סְתִימָאָה, אֲתַגְלִיף נַחֲקָא וְנַחֲלָא לְשִׁלְשָׁה מַחֲיָן חֲכָמָה
צִינָה דַּעַת פְּרַטִּיִּים שָׂזוּ, לָכֵן וְנִהִיר בְּתֵלַת חוֹרִין דְּעִינָא הוּא מֵאִיר צִשְׁלֶשֶׁת גּוּנֵי
לְצִנּוּתֵי הָעֵין, וּמִפְּרָשׁ בְּחוּרָא חָדָא צִלָּן אֶחָד שְׁהוּא מִקִּיף הַסִּילּוֹן, מִסְתַּחֲיִין עֵינִין
דְּזַעִיר אֲנָפִין צוּ מַתְרַמְלוֹת וּמֵאִירוֹת הָעֵינִים שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין, דְּכַתִּיב רוּחַצוֹת בְּחָלָב
פְּרוּשׁ צִלָּן שְׁצִלָּנִים כְּחָלָב, דְּהוּא חוֹרָא קְדָמָאָה שְׁהוּא לָכֵן הִרְאָשׁוֹן, דְּהִינּוּ תוֹר הַכּוֹלֵל
כָּל תוֹר, וְשָׂאָר חוֹרִין וְשָׂאָר שְׁנֵי גּוּנֵי לָכֵן שֶׁל עֵינֵי אֲרִיךְ אֲנָפִין, אִסְתַּחֲיִין וְנִהִרִין לְשָׂאָר
בּוּצִינִין מִחֲסִילִים וּמִמַּתִּיקִים וּמֵאִירִים לְשָׂאָר הַגְּרוֹת, שֶׁהֵם שָׂאָר סְפִירוֹת דְּזַעִיר אֲנָפִין (כְּמִנְחָא
צְאִרִיכוֹת צְאִדְרָא רָבָא).

מְקוֹר הַבְּרָכוֹת הוּא חֲמוּחָא סְתִימָאָה, וְסוּד טוֹב עֵין הוּא הָעִינָא דְּאָרִיךְ

הֵנָּה מוֹחָא אֲקָרִי נְבִיעָא דְּבִרְכָתָא הַמִּחָא סְתִימָאָה נִקְרָא מְצוּעַ הַבְּרָכוֹת, כִּי הוּא מְקוֹר
הַבְּרָכוֹת, נְבִיעָא דְּכָל בְּרָכָאן מְנִיה אֲשַׁתְּכָחוּ שְׁהוּא הַמְצוּעַ וְהַמְקוֹר שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת
נִמְלָאוֹת וְנִמְשָׁכוֹת מִמֶּנּוּ, וּבְגִין דְּהָאֵי מוֹחָא לְהִיט בְּתֵלַת חוֹרִין דְּעִינָא וּלְפִי שְׁמָה
הַזֶּה, דְּהִינּוּ שְׁלֶשֶׁה מַחֲיָן דְּחֲכָמָה צִינָה דַּעַת שֶׁל הַמִּחָא סְתִימָאָה מֵאִירִים צִשְׁלֶשֶׁת גּוּנֵי
לְצִנּוּתֵי עֵין אֲרִיךְ אֲנָפִין, לָכֵן בְּעִינָא תְּלִי בִּיה בְּרָכָתָא צִעִין אֲרִיךְ אֲנָפִין תְּלָה הַכְּמוּצַ
אֶת הַבְּרָכָה, דְּכַתִּיב טוֹב עֵין הִינּוּ עֵין אֲרִיךְ אֲנָפִין שְׁהוּא טוֹב, וְכְמוּצַ צִלָּשׁוֹן יְחִיד, לְהוֹרוֹת
שְׁנַאֲמַר עַל עֵינֵי אֲרִיךְ אֲנָפִין שֶׁשְּׁפִיחֵן כְּחַד נַחֲשָׁבוֹת, הוּא יְבוֹרָךְ כְּמוֹ שְׁאֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ וְכַרוּס
לְצִרְכָּה (בְּמַסְכֵּת סוּטָה דף לז עמוד ב) אֵל תִּקְרִי יִצְרָךְ אֵלָּא יִצְרָךְ, שֶׁהָעֵין תִּצְרָךְ אֶת הָעוֹלָמוֹת,
כִּי מִמֶּנָּה נִמְשָׁכוֹת הַבְּרָכוֹת, דְּהָא בְּמוֹחָא תְּלִיין חוֹרוֹ דְּעִינָא כִּי צִהֲלֶרֶת חֲכָמָה צִינָה
דַּעַת דְּמִחָא סְתִימָאָה תְּלוּיִים שְׁלֶשֶׁת גּוּנֵי לָכֵן שֶׁל עֵין אֲרִיךְ אֲנָפִין, לָכֵן נִמְשָׁכוֹת הַבְּרָכוֹת
מֵהַמַּחֲיָן לְעֵין.

האי עינא פד אשגח בזעיר אנפין, (עלמין) (ס"א אתנהרן אנפין בלהו בחדו) אננהרן בלהו בחדו, עינא דא הוא כלא ימינא, לית ביה שמאלא, עינין דתתא, ימינא ושמאלא, תרי בתרי גווינין.

בצניעותא דספרא אוליפנא, דהא י' עלאה י' תתאה, ה' עלאה ה' תתאה, ו' עלאה ו' תתאה, כל אלין עלאין בעתיקא תליין, תתאין בזעיר אנפין אינון, לאו תליין, אלא אינון ממש, ובעתיקא קדישא תליין, דהא שמא דעתיקא אתפסייא מפלא, ולא אשתבח, אבל אלין

מתוך מדבש

בשעיני האריך הנחשבות כאחת מאירות בזעיר אנפין, נמשך רב שפע ושמחה לכל פריצופי בריאה יצירה עשיה

האי עינא עין זו של אריך אנפין, פד אשגח בזעיר אנפין כשמסגיחה ומאירה בזעיר אנפין, (ה"ג י"ה"ר) אנפין בלהו בחדו אז כל פני הפרלופים דגריאה יצירה עשיה כלם שמחים בצדו השפע. ואמר עוד כי עינא דא עין הנה של אריך אנפין, הוא בלא ימינא שתיקן נחשבות לעין ימין, לית ביה שמאלא כי אין באריך אנפין צחינת שמאל, לכן חפלו עין השמאלית היא חסד ורחמים, מה שאינו בן עינין דתתא עינים שלמטה שהם של זעיר אנפין, ימינא ושמאלא יש בהם ימין ושמאל, תרי בתרי גווינין השפי עינים הם צדדי צחינות, כי רק עין הימנית היא רחמים והשמאלית היא דין.

בצניעותא דספרא אוליפנא למדנו בספרא דלניעותא (המוצא צסוף פרשת תרומה), דהא כי יש י' עלאה י' תתאה י' עליונה י' תחתונה, ה' עלאה ה' תתאה ה' עליונה ה' תחתונה, ו' עלאה ו' תתאה ו' עליונה ו' תחתונה, דהיינו י"ו דחכמה צינה דעת דמחא סתימאה, שהם מחין העליונים מקימים את י"ו דחכמה צינה דעת דזעיר אנפין שהם מחין התחתונים, ומפרש כל אצין עלאין בעתיקא תליין כל אומות י"ו העליונות תלויות באריך אנפין, כי שם הוא שרשם ושם הם נעלמות, תתאין בזעיר אנפין אינון ואומות י"ו התחתונות הם בזעיר אנפין, לאו תליין אלא אינון ממש ושם לא רק שהם תלויות, אלא הם שם ממש, כי עקר השם הוי"ה הוא בזעיר אנפין, לכן זו נחשבים המחין דיה"ו נגלים כלפי חכמה צינה דעת דמחא סתימאה, ובעתיקא קדישא תליין ובאריך אנפין הם תלויים רק צדקו בעלמא, דהא שמא דעתיקא אתפסייא מבלא, ולא אשתבח כי שמו של עתיקא שהוא אריך אנפין מכסה ונעלם מהכל ואינו נזכר צורה רק פעם אחת (כמו שכתוב באדרא רבא דף קל עמוד א), אב"ל עם כל זה, אצין

אתוון דתלִיין בעתיקא, בגין דיתקיימון אינון דלתתא, דאי לאו הכי,
לא יתקיימון.

ובגין כך, שמא קדישא סתים וגלִיָא, ההוא דסתים לקבליה דעתיקא
קדישא סתימא דכלא, וזההוא (אתגלִיָא בגינייה דתלִיָא), (ס"א דאתגלִי
בגיני דההוא (דאתגלִיָא) דתלִיָא) בזעיר אנפין, ובגין כך, כל ברכאן בעיין
סתים וגלִיָא, אלין אתוון סתימן, דתלִיין (בעתיקא קדישא, תלִיין, אמאי תלִיין,
י' לקיימא י' דלתתא), (ס"א ודאי בגולגלתא במצחא בעיינין תלִיָא י', אמאי תלִיָא,
לקיימא ל' דלתתא).

מתוך מדבש

אתוון חלו האומות של יו"ה, דתלִיין בעתיקא שפלויות ונרמוזות במחא סתימא, הם
בגין דיתקיימון אינון דלתתא כדי לקים את יהי"ו דחכמה צינה דעת שלמטה בזעיר
אנפין, דאי לאו הכי שחם לא היו למחין דזעיר אנפין שרש במחא סתימא, דא יתקיימון
לא היו מתקיימות חלו שלמטה.

השם הוי"ה הוא סתום כנגד אריה, וגלוי בזעיר אנפין, וזהו סוד גפח הכרכות
שבִּלְשׁוֹן גלוי ונסתר

ובגין כך ולפי שצריך להיות שרש להמחין דזעיר אנפין צריך אנפין, לכן שמא קדישא
סתים וגלִיָא השם הקדוש הוי"ה הוא סתום וגלוי, דהיינו ההוא דסתים לקבליה
דעתיקא קדישא סתימא דבכא זה שסתום הוא כנגד צריך אנפין שבו הוא השרש של
השם הוי"ה, ושם הוא עדין נעלם, (ה"ג יה"ר) וזההוא דאתגלִיָא בזעיר אנפין וזה
שהוא גלוי הוא בזעיר אנפין, כי זו השם הוי"ה הוא בגלוי. ובגין כך ולפי שיש שמי
צחינות בשם הוי"ה סתום וגלוי, לכן כל ברכאן כל סדר נסח הצרכות, בעיין סתים
וגלִיָא צריכים להיות בלשון סתום ונסתר ובלשון נגלה ונוכח, כמו צורך אתה ה', הוא
בלשון נוכח, והוא כנגד זעיר אנפין, ואשר קדשנו וכו' הוא בלשון נסתר, והוא כנגד צריך
אנפין, ואמר אצין אתוון סתימן חלו אומות של יהי"ו דשם הוי"ה הסתומות, דתלִיין
בעתיקא קדישא הסלויים ומשרשות צריך אנפין, (ה"ג יה"ר) אמאי תלִיין למה הצריך
למלותם שיהיו שרשם צריך אנפין, ומשיב תלִיָא י' לקיימא י' דלתתא חלוייה י' של
צריך אנפין, כדי לקים את י' שלמטה שבזעיר אנפין, וכן שאר שמי אומות ה' ו' דצריך
אנפין, מקיימות את שמי אומות ה' ו' דזעיר אנפין, ולכן גם את הצרכות תקנו בשני
לשונות נוכח ונסתר.

חוטמא, בהאי חוטמא בנוקבא דפרדשקא דביה, נשיב רוחא דחיי
 לזעיר אנפין, ובהאי חוטמא בנוקבא דפרדשקא תליא ה',
 לקיימא ה' אחרא דלתתא, ודא רוחא נפיק ממוחא סתימא, ואקרי
 רוחא דחיי, ובהאי רוחא זמינין למנדע חכמתא בזמנא דמלפא משיחא,
 דכתיב (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה וגו'.

האי חוטמא חיינ מפל סטרינ, חדו שלימא, נחת רוח, אסוותא, בחוטמא
 דזעיר אנפין (כמה דאוקימנא) כתיב (ש"ב כב ט) עלה עשן באפו וגו',
 והכא כתיב (ישעיה מח ט) ותהלתי אחטם לך.

מתוק מדבש

ענין חטם דאריך אנפין נתבאר באריכות באדרא רבא (דף קל עמוד ב).

בכת רוח החטם דאריך ישבילו ישראל לעתיד בחכמת התורה וסודותיה

חוטמא סוד החטם של אריך אנפין, בהאי חוטמא, בנוקבא דפרדשקא דביה צוה
 החטם צנקז הימני שבו, שהוא כעין עמוד חלול הנקרא פרדשקא, נשיב רוחא
 דחיי לזעיר אנפין נושג רוח החיים לזעיר אנפין, להמטיק דיני החטם שלו, ובהאי
 חוטמא בנוקבא דפרדשקא וצוה החטם צנקז השמאלי שבו, תליא ה' לקיימא ה'
 אחרא דלתתא תלוייה ה' כדי לקים ה' אחרת שלמטה, רזונו לומר שם מלצשת צהעלם
 המלכות דעתיק שהיא צחינת אות ה', כדי לקים את המלכות דזעיר אנפין שהיא ה'
 אחרונה דשם הוי"ה, ודא רוחא נפיק ממוחא סתימא וזה הרוח הנושג בחוטמא
 דאריך אנפין, יוצא ממחא סתימא שבו ומתגלה בחטם, ואקרי רוחא דחיי ונקרא רוח
 החיים, לפי שנמשך מהחכמה, שבה כתיב (קהלת ז יב) החכמה תסיה צעליה, ובהאי רוחא
 זמינין למנדע חכמתא בזמנא דמלפא משיחא וצחם זה הרוח של נקז השמאלי של
 אריך אנפין, עתידים ישראל לדעת חכמת המורה וסודותיה צעת ציאת מלך המשיח. ומבאר
 באדרא רבא שכל ישראל יוכו לקבל שפע חכמה מזה הרוח לדעת סמרי תורה, דכתיב
 ונחה עציו על משיח, וממנו יתפשט לכל ישראל רוח יהו"ה רוח חכמה ובינה וגו'.

החטם דאריך משפיע הרפואה השמחה והנחת רוח בעולם

האי חוטמא זה החטם של אריך אנפין, חיינ מפל סטרינ משפיע חיים מכל הנדדים אפלו
 מנקז השמאלי, חדו שלימא נחת רוח אסוותא ומשפיע שמחה שלמה ורחמים גמורים,
 ונחת רוח ורפואה, לפי שיוצא מן החטם צנחת, לכן מציא רפואה לעולם, אצל בחוטמא
 דזעיר אנפין כתיב בחטם של זעיר אנפין כחוצ צדה עשן באפו וגו' הרומו על התעוררות
 דינים קשים, והכא כתיב וכלן בחטם של אריך אנפין כחוצ צדה עשן באפו וגו' פרוש
 אריך אנפין אומר לזעיר אנפין מהלמי היא שאני משפיע רוח חיים מנקבי חטמי לך.

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא, אוקים ה' בפומא, והכא לא מתקיימא הכי, ולא אצטרפא (ס"א אצטרפא), אף על גב דבחד סלקא, אלא בה' דינא תליא, ודינא בחוטמא תליא, דכתיב עלה עשן באפו, ואי תימא הא כתיב ואש מפיו תאכל, עקרא דרוגזא בחוטמא תליא.

כל תקונין דעתיקא קדישא, במוחא שקיט וסתים מתתקנן, וכל תקונין דזעיר אנפין בחכמה תתאה מתתקנן, דכתיב (תחלים קד כד) כלם בחכמה

מתוך מדבש

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא ונספר האגדה שצצית מדרשו של רב ייבא סבא, אוקים ה' בפומא העמיד וקצע שאות ה' דמלכות דעמיק ממלצות צפה דאריך אנפין, ולא צנקב השמאלי על הסטס כנוכר לעיל, והכא לא מתקיימא הכי חבל כאן צדורש שלנו אינו מתקיס כך, ולא נוכל לפרש כדצרינו, ולא אצטרפא ואינו מטטרף חפלו לסניף צעלמא, אף על גב דבחד סלקא חף על פי שלכונה אחת עולה, כי הגזרות מתפשטות צין צחטס וצין צפה, לכן אפשר לפרש התלצשות המלכות צנייהם, אלא בה' דינא תליא חלא צאות ה' הדין תלוי, ודינא בחוטמא תליא ועקר הדין תלוי צחטס, לפי שצחטס נמשך הדין מהגזרות דדעת, דכתיב כמו שכתוב צחטס זעיר אנפין עצה עשן באפו ולכן המלכות שהיא צחינת דין עקר התלצותה הוא צחטס, ואי תימא ואס תאמר הא כתיב הרי כתוב ואש מפיו תאכל הרי שגס צפה יש צחינת דין, ומשינ עקרא דרוגזא בחוטמא תליא מכל מקום עקר הרגז והדין תלוי צחטס, כי הוא מקבל תחלה את הדין מן גזרות הדעת, וממנו מתפשט גם להפה.

תקוני האריך הם במוחא סתימאה, ותקוני הזעיר אנפין בחכמה

כל תקונין דעתיקא קדישא כל התקונים שהם התלצשות האורות של עתיקא קדישא, דהיינו של הגלגלמא ואורא שצרישא דאריך אנפין, במוחא שקיט וסתים מתתקנן צמת השוקט והסתום שהוא המוח סתימאה, שהגזרות שבו שקטות וסתומות, צו מתתקנים ומתלצשים, וכך תקונין דזעיר אנפין וכל התקונים והתלצשות אורות של זעיר אנפין, בחכמה תתאה מתתקנן צחכמה התחתונה שבו מתתקנים ומתלצשים, דכתיב כמו שכתוב בזהם בחכמה עשית מכאן למדנו שאי אפשר לשום ספירה לקבל אור העליון, אם לא יתלצש האור תחלה צחכמה של אוחו הפרלוף (כמנאר צשער הפנות דרוש יוס הפופרים פרק א),

עשית, וה' כָּלֵלָא דְכֵלָא וְדָאִי, מַה בֵּין ה' לָהּ, ה' דִּהְכָא דִינָא אֲתָעֵר
מִנָּה, וְדִהְכָא רַחֲמֵי גוּ רַחֲמֵי.

בְּדִיקָנָא דַּעֲתִיקָא קְדִישָׁא, תִּלְיָא כָּל יְקִירוּ דְכֵלָא, מְזֵלָא דְכֵלָא אֲקָרִי,
מִהָאִי דִּיקָנָא מְזֵלָא יְקִירוּתָא (נ"א מִהָאִי מְזֵלָא יְקִירָא) דְכָל יְקִירִין,
מְזֵלִי עֲלָאִי וְתַתָּאִי, כְּלָהוּ מִשְׁגִּיחִין לְהָהוּא מְזֵלָא, בְּהָאִי מְזֵלָא תִלְיָא

מתוך מדבש

וְה' בְּכָלֵא דְכֵלָא וְדָאִי וְאוֹת ה' שְׁהִיא הַמְלָכוֹת הִיא כָּלֵל הַכָּל וְדָאִי, כִּי כָּלֵל מְקוֹם הַמְלָכוֹת
כּוֹלֵלֵת אֶת כָּל הָאֲרוֹת שֶׁל תַּשַּׁע סְפִירוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת. וְשׂוֹאֵל מַה בֵּין ה' לָהּ מַה הַבְּדֵל יֵשׁ
בֵּין ה' שֶׁל הַמְלָכוֹת הַתַּחְתּוֹנִת, לְבֵין ה' שֶׁל מְלָכוֹת דַּעֲתִיק, וּמִשִּׁב ה' דִּהְכָא דִינָא אֲתָעֵר
מִנָּה ה' שֶׁל הַמְלָכוֹת שְׁלֵמָטָה דִּין מִתְעוֹרֵר מִמֶּנָּה, כִּי כָּל צְנִינָה מִהַגְבּוֹרוֹת, וְדִהְכָא רַחֲמֵי
גוּ רַחֲמֵי וְה' שֶׁל הַמְלָכוֹת דַּעֲתִיק הִיא רַחֲמִים תּוֹךְ רַחֲמִים, רָחוּק לֹאִמֵּר הִיא מְלָאָה רַחֲמִים
גְּמוּרִים, (וְאִמֵּר כָּל זֶה לְהַגְדִּיל שֶׁנֶּחֱמָס הַחֵטֵּם דֹּאֲרִיךְ אֲנִפִּין, שְׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הָאֲרוֹת שֶׁל מִסָּא סְתִימָאָה וְהוּא
תְּכֵלִית הַרַחֲמִים).

כֵּל עֲנִי תְּקוּנֵי דִיקָנָא דֹּאֲרִיךְ אֲנִפִּין מִפְּרָשִׁים צִירִיכוֹת צִירִיכוֹת צִירִיכוֹת (בְּפִרְשָׁת נִשָּׂא דף קל עמוד ב, וּבְסִפְרֵנוּ
הוּא בְּכָרְךְ י"ב עמוד ס'קפז. וְעִין גִּס מְזֵלָא יְפֵה הַמְצָאֵת בְּקִנּוֹר אֶת פְּרָטִי הַדִּיקָנָא), וְכָאן מְבָרַר רַק כַּמָּה
פְּרָטִים מִמֶּנּוּ, וְצִיָּקֵר מִפְּרָשׁ כָּאן אֶת סוּד שְׁנֵי הַמְּזֻלּוֹת שֶׁצֶדֶק תְּלוּיִם פְּרָטִי אֲצֵל וְאִמָּא, כִּי כָּל מַה שֶּׁחֲדַשׁ
רַבִּי שְׁמֻעוֹן בְּאֲדָרָא ז' הוּא תְּקוּנֵי פְּרָטִי אֲצֵל וְאִמָּא.

משני מזלות הדיקנא דאדרך נמשכות כל השפעות העליונים והתחתונים

בְּדִיקָנָא דַּעֲתִיקָא קְדִישָׁא צִיָּקֵן שֶׁל עֲתִיקָא קְדִישָׁא שְׁהוּא חֲרִיךְ אֲנִפִּין, תִּלְיָא כָּל יְקִירוּ
דְכֵלָא תְּלוּי כָּל יָקָר וְשִׁנָּה שֶׁל כָּל הַפְּרָטִיִּים, לְפִי שְׁכָלֵם נִשְׁפָּעִים מִמֶּנּוּ, מְזֵלָא
דְכֵלָא אֲקָרִי וְהוּא נִקְרָא מְזֵל שֶׁל הַכָּל, מִפְּנֵי שְׁכָל תְּקוּן וְתְּקוּן מִהַשְׁלָשָׁה עֶשֶׂר תְּקוּנֵי
דִיקָנָא, מְזֵל וּמִשְׁפֵּיעַ שְׁפַע אַחֵר, לְכֵן כָּלֵלֹת כָּל הַדִּיקָנָא נִקְרָא מְזֵל, (ה"ג י"ה"ר) מִהָאִי
דִיקָנָא מִמְּזֵלָא יְקִירָא דְכָל יְקִירִין מִזֶּה הַדִּיקָנָא שֶׁל חֲרִיךְ אֲנִפִּין מִשְׁנֵי הַמְּזֻלּוֹת שָׂבוּ,
שֶׁהֵם מִשְׁפִּיעִים אֶת כָּל הַמַּחֲזִין לְאֲצֵל וְאִמָּא וְלֹאֲעִיר אֲנִפִּין וְנִקְצִיָּה, וְהַמַּחֲזִין הֵם יָקָרִים וּמִשְׁפָּעִים
יוֹתֵר מִכָּל הַפְּרָטִיִּים, וְהֵינּוּ מְזֵלֵי עֲלָאִי וְתַתָּאִי מִהֶם נִזְלָים וְנִמְשָׁכִים הַמַּחֲזִין לְעֲלִיוֹנִים שֶׁהֵם
אֲצֵל וְאִמָּא, וְלַתַּחְתּוֹנִים שֶׁהֵם זְעִיר אֲנִפִּין וְנִקְצִיָּה, בְּכָלֵהוּ מִשְׁגִּיחִין לְהָהוּא מְזֵלָא וְכָלֵם
מִתְּכַלִּים וּמִנְפִּים לְקַבֵּל שְׁפַע הַמַּחֲזִין מֵאֵלֵינוּ מְזֻלּוֹת, (הַשְּׁנֵי מְזֻלּוֹת נִזְרָר וְנִקְרָא נִקְרָאִים מְזֻלָּא
בְּשֵׁנוֹן יָחִיד, לְפִי שֶׁשְׁנֵיהֶם שׂוֹים בְּאֲרָכָם, וְגַם לְפִי שְׁכָל אֶחָד מֵהֶם כּוֹלֵל אֶת כָּל שְׁאֵר הַתְּקוּנִים), בְּהָאִי
מְזֵלָא תִלְיָא חֲזִי דְכֵלָא מְזֻלָּא דְכֵלָא צִיָּה הַמְּזֻלָּה תְּלוּיִם חֲזִיִּים שֶׁל הַכָּל וְהַמְּזֻלּוֹת שֶׁל
הַכָּל, (כִּי עַל זֶה הַמְּזֻלָּא אֲמָרוּ תְּכַמִּינוּ וְכִרְוֹנֵם לְצִרְכָּה בְּמִסְכָּת מוֹעֵד קָטָן דף כח עמוד א, צִיָּה חֲזִי וּמוֹזִי

חיי דכלא, מזוני דכלא, בהאי מזלא תליין שמיא וארעא, גשמיין דרעוא, בהאי מזלא אשגחותא דכלא, בהאי מזלא תליין כל חיילין עלאין ותתאין.

(דף רפט ע"ב) תלת עשר נביעין דמשחא דרבותא טבא, תליין בדיקנא דמזלא יקירא דא, וכלהו נפקין לזעיר אנפין, לא תימא בלהו, אלא תשעה מנייהו משתבחון בזעיר אנפין, לאכפייא דינין. (וכד) האי מזלא, תלייא בשקולא עד טבורא, כל קדושי קדושין דקדושה,

מתוק מדבש

זמנא תליין, בהאי מזלא תליין שמיא וארעא גם צוה המנל תלוי הקיום של שמים וארץ, גשמיין דרעוא וגם צו תלויים ירידת גשמי רטון, הצאים צנחת ורטון, בהאי מזלא אשגחותא דכלא וגם המנל הוא השגחת הכל, כי כל העולמות מנפים שוה המנל ישגית עליהם ונשפיע בהם, בהאי מזלא תליין כל חיילין עלאין ותתאין צוה המנל תלויים כל צבאות העליונים והסתמונים, דהיינו כל תולדות השמים והארץ וכל צבאם תלויים צאלו השני מנלות.

תשעה מנלות מדיקנא דאריך מאירות תמיד בזעיר אנפין להמתקת הדינים (דף רפט ע"ב) תלת עשר נביעין דמשחא דרבותא טבא שלשה עשר נורות הנוצעים שמן חסוד וטוב היורדים ממחא סתימאה, תליין בדיקנא דמזלא יקירא דא הם תלויים בדיקנא דאריך אנפין הנקרא בצללות מנל היקר, ובצדו נפקין לזעיר אנפין וכל השלשה עשר האורות דמקוני דיקנא דאריך אנפין, יוצאות לפעמים למקן את תשעה מקוני דיקנא דזעיר אנפין, להיות צו גם בן שלשה עשר מקוני דיקנא, ואמר דא תימא בצדו אל תאמר שכל השלשה עשר מקוני דיקנא מאירים תמיד בזעיר אנפין, אלא תשעה מנייהו משתבחון בזעיר אנפין אלא תשעה מהם נמנאים תמיד בזעיר אנפין, לאכפייא דינין כדי להכניע את הדינים, כי הדיקנא דזעיר אנפין הוא צחינת דין, ונממק צשרשו בדיקנא דאריך אנפין, ובעת רטון מאירים צו כל השלשה עשר מקוני דיקנא.

בני חיי ומוזני וברומה תלויים בשני מנלות בדיקנא דאריך נוצר ונקח וכד האי מזלא וכאשר זה המנל של נוצר ונקח (פנר נוצר לעיל, שמכנה את שני המנלות צלשון יחיד "מנלא"), תלייא בשקולא עד טבורא הם תלויים ומשלשלים צמחקל וצאריך שוה עד טבורא דלצא (שהוא חצי המספרת דאריך אנפין), אז כל קדושי קדושין כל הממין דלצא ואמא הנקראים קדש קדשים, דקדושה וגם הממין דזעיר אנפין ונקציה שיהם קדש, ביה

ביה תליין, בהאי מזלא פשיט פשיטותא דקוטרא עלאה, ההוא רישא דכל רישין, דלא אתידע ולא אשתמודע ולא ידעין עלאין ותתאין, בגין כך בלא בהאי מזלא תלייא.

בדיקנא דא תלת רישין דאמינא מתפשטין, וכלהו מתחברין בהאי מזלא, ומשתבחין ביה, ובגין כך כל יקירו דיקירותא בהאי מזלא תלייא.

מתוך מדבש

תליין תלוים צוה המזל, ועוד בהאי מזלא פשיט צוה המזל פשט והמשיך והוריד ממדרגה למדרגה, פשיטותא דקוטרא עלאה התפשטות קשר העליון, דהיינו היסוד דעמיק עם החסד שצו הקשורים יחד, נתפשטו וירדו שניהם והאירו צמנלות של נוצר ונקה, ומפרש מי הוא אשר פשט והמשיך המסכה זו, ואמר שהוא ההוא רישא דכל רישין דלא אתידע ולא אשתמודע, ולא ידעין עלאין ותתאין הראש של כל הראשים, דהיינו עמיק שהוא ראש העליון מהסתלת רישין (הנזכרים לעיל דף רפח עמוד א), שלא נודע לעצמו, ולא נודע לאריך הנפין, וכל שכן שאינו משג לעליונים שהם אצא ואמא, ולתחתונים שהם זעיר הנפין ונקציה, ואשמעין שאף על פי שמקבלים האורות גדולות מעמיק, עם כל זה אין שום אחד משיג צו כלום, בגין כך בלא בהאי מזלא תלייא ומסיק דבריו ואמר הואיל שיסוד דעמיק עם החסד שצו האיר צמני המנלות, לכן כל עניני העולם כמו צני חיי ומוזני וכיוצא, כלם תלוים צהמנלות.

אורות השלשה ראשים ואותיות יח"ו שבאריך מתחברות בשני מולי דדיקנא להארת הנאצלים מהם

ואמר עוד כי בדיקנא דא צוה הדיקנא של אריך הנפין, תלת רישין דאמינא מתפשטין השלשה ראשים שאמרתי (לעיל דף רפח עמוד א) מתפשטים ומאירים, והם רישא דלא אתידע, וגלגלתא, ומחא סמימאה, שכלם מאירים צהדיקנא, ובכהו מתחברין בהאי מזלא ומשתבחין ביה וכל האורות של תלת רישין מתחברים צוה המזל של נוצר ונקה, ונמצאים צו ומתשבים צו, הואיל והם כוללים כל אורות הדיקנא, ואמר כל זה כדי להגדיל שבח של המזל קדישא, שעל ידי זה יגדל גם כן שצחי אצא ואמא היונקים מהם, ובגין כך ולכך הואיל וכל כך אורות כלולים צאלו השני מנלות, לכן בלא יקירו דיקירותא כל מה שהוא יקר שציקר, דהיינו כל הממין דאצא ואמא וזעיר הנפין ונקציה, בהאי מזלא תלייא גם כן תלוים ונמשכים מאלו המנלות כנוצר לעיל.

כָּל אֵלִין אַתּוֹן דִּתְלִין בַּהַאי עֲתִיקָא, כְּלָהוּ תְלִין בַּהַאי דִּיקְנָא, וּמִתְחַבְרֵן
בַּהַאי מִזְלָא וְתִלִּין בִּיה, לְקִימָא אַתּוֹן אַחֲרִינִין.

דְּאִלְמָלִי לֹא סְלִיקוּ אֵלִין אַתּוֹן בַּעֲתִיקָא, לֹא קִימִין אֵלִין אַחֲרִינִין,
וּבִגִּין כֶּךָ אָמַר מֹשֶׁה כִּד אַצְטְרִיד, יְהוָה יְהוָה תְּרִי זְמִנִּי,
וּפְסִיק טַעֲמָא בְּגוּוֹיָהּ, דְּהָא בְּמִזְלָא תִלִּיא כְּלָא, מַהֲאִי מִזְלָא מִתְכַּסֵּי
עֲלָאִי וְתַתָּאִי, וּמִתְכַּפֵּיין קַמִּיה, זַכָּאָה חוֹלְקִיה מֵאן דְּזָכִי לְהֵאִי.

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

וְגַם כִּד אֵלִין אַתּוֹן כָּל חֵלוּ הָאוּמִּיּוֹת שָׁל יְהוָה (הַנִּזְכָּרוֹת לְעִיל עֲמוּד א), דִּתְלִין בַּהַאי
עֲתִיקָא הַתְלוּיּוֹת צִוָּה הַעֲתִיקָא, דְּהִינּוּ צִחְכְּמָה צִינָה דַּעַת דְּמַחָא סְתִימָאָה דִּלְרִיד
אֲנִפִּין, כְּלָהוּ תְלִין בַּהַאי דִּיקְנָא כָּלס תְלוּיּוֹת צִוָּה דִּיקְנָא הַיּוֹלָא מִהַמְּחָא סְתִימָאָה, וְלִכְן
גַּם צוּ יֵשׁ אוּמִּיּוֹת יְהוָה, וּמִתְחַבְרֵן בַּהַאי מִזְלָא וּמִתְכַּסֵּי צִוָּה הַמִּזְל, דְּהִינּוּ צִחְכְּמָה מִזְלֹת
שָׁאֵנוּ עוֹסְקִים צִחְכְּמָה, וְתִלִּין בִּיה וְתְלוּיּוֹת צוּ וְנִמְשָׁכוֹת מֵהֶס, לְקִימָא אַתּוֹן אַחֲרִינִין כִּדִּי
לְקִיס אוּמִּיּוֹת אַחֲרוֹת, דְּהִינּוּ אֵת הַיּוֹלָא סְצִחְכְּמָה צִינָה דַּעַת דְּזַעִיר אֲנִפִּין.

סוֹד בְּטוֹל תְּרִינִים בְּהוֹכֶרֶת ח' ה', הָרֵאשׁוֹן בְּזַעִיר אֲנִפִּין, וְהַשְּׁנִי בִּצְרִיד, וְהַפְּסִיק
שְׂבִינִיָּהֶם לְהַדְנִישָׁת הַחֲבֵרָה

דְּאִלְמָלִי לֹא סְלִיקוּ אֵלִין אַתּוֹן בַּעֲתִיקָא כִּי אֵס חֵלוּ הָאוּמִּיּוֹת יְהוָה לֹא הָיוּ עוֹלוֹת
וּמִשְׁרָשׁוֹת צִחְכְּמָא סְתִימָאָה דִּלְרִיד אֲנִפִּין, לֹא קִימִין אֵלִין אַחֲרִינִין לֹא הָיוּ
מִתְקִימוֹת אוּמִּיּוֹת הָאֲחֵרוֹת שֶׁהֵם הַיּוֹלָא דְּזַעִיר אֲנִפִּין, וּבִגִּין כֶּךָ וּלְפִי שְׁהִיָּה דִּלְרִיד אֲנִפִּין
מִתְקִימוֹת אֵת יְהוָה דְּזַעִיר אֲנִפִּין, לִכְן אָמַר מֹשֶׁה, כִּד אַצְטְרִיד כְּשֶׁהִיָּה לְרִיד לְהַתְפַּלֵּל
וְלַעֲזוֹר רַחֲמִים, יְהוָה יְהוָה תְּרִי זְמִנִּי הַזְכִּיר הַשֵּׁם הַיּוֹלָא שְׁמִי פְעָמִים, הָרֵאשׁוֹן הוּא
בְּזַעִיר אֲנִפִּין וְהַשְּׁנִי הוּא בִּצְרִיד אֲנִפִּין, (כִּד מִבְּאֵר צִשְׁעֵר הַכּוּנוֹת דְּרוּשִׁי וְעֲזוֹר דְּרוּשׁ א', דף מג
טוֹר צ וְעִין ט), וּפְסִיק טַעֲמָא בְּגוּוֹיָהּ וְיֵשׁ טַעַם מִפְּסִיק צִינִיָּהֶם, כִּדִּי לְהוֹדִיעַ שֵׁיט הַצִּדֵּל
צִין הַיּוֹלָא שְׂבִינִיָּהֶם אֲנִפִּין, לְצִין הַיּוֹלָא שְׂבִינִיָּהֶם אֲנִפִּין, וְעַל יְדֵי תְפִלָּתוֹ הַמְּשִׁיךְ לְהוֹיָא שְׂבִינִיָּהֶם
אֲנִפִּין הָאֲרֵת אוּמִּיּוֹת הַיּוֹלָא שְׂבִינִיָּהֶם אֲנִפִּין, דְּהָא בְּמִזְלָא תִלִּיא בְּכָא כִּי הַכֵּל תְלוּי צִמּוֹל,
דְּהִינּוּ דִּיקְנָא דִּלְרִיד אֲנִפִּין, כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁכִים כָּל הַמַּחֲנִין לְזַעִיר אֲנִפִּין, וְעַשָּׂה מִשָּׁה הַמְּשָׁכָה
זו, כִּי מַהֲאִי מִזְלָא מִתְכַּסֵּי עֲלָאִי וְתַתָּאִי מִזֶּה הַמִּזְל מִתְכַּסֵּי הַעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּתוּנִים,
דְּהִינּוּ כָּל הַדִּינִים וְצַעֲלֵי דִינִים, וּמִתְכַּפֵּיין קַמִּיה וְנִכְנָעִים לְפָנֶיה, לִכְן עַל יְדֵי הַמְּשָׁכָה
אוּרֹת הַמִּזְלָא בְּזַעִיר אֲנִפִּין נִמְתְּקוּ כָּל דִּינֵי הַדִּיקְנָא שְׂבו, זַכָּאָה חוֹלְקִיה מֵאן דְּזָכִי לְהֵאִי
אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ מִי שְׂזָכָה לָזֶה, שְׁעַל יְדֵי תְפִלָּתוֹ יִזְכֶּה לְהַמְּשִׁיךְ הָאֲרֵת הַשְּׁלֵשָׁה עֶשֶׂר תְּקוּנֵי
דִּיקְנָא דִּלְרִיד אֲנִפִּין צִתְשָׁעָה תְּקוּנֵי דִּיקְנָא דְּזַעִיר אֲנִפִּין, שְׁאֵל נִשְׁלָמִים גַּם בְּזַעִיר אֲנִפִּין
שְׁלֵשָׁה עֶשֶׂר תְּקוּנֵי דִּיקְנָא.

האי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, לא אדבר, ולא אשתבח,
ובגין דאיהו רישא עלאה לכל עלאין, לא אדבר בר רישא חדא
בלא גופא, לקיימא בלא, והאי (נ"א דכל סתימין, (ס"א בגין דאיהו) רישא עלאה
לכל עלאין, לא אדבר אלא רישא חדא בלא גופא, לקיימא בלא, והוא) טמיר וסתים
וגניז מכלא.

תקוננזי אתתקנן בההוא מוחא סתימא דכלא, דאתפשט ואתתקן בלא,
ונפיק חסד עלאה ונתתאה, וחסד עלאה אתפשט ואתתקן,
ואתפליל בלא במוחא סתימא דא.

מתוק מדבש

האי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין זה העתיקא קדישא שהוא חריך אנפין,
שהוא סתום מוך חצא ואמא, שהם סתומים מוך זעיר אנפין ונקביה, לא אדבר
אינו נזכר צמורה (כמנאר באדרא רבא), ולא אשתבח ואינו נמצא ומשג לפרנופים שסתפיו,
ובגין דאיהו רישא עלאה לכל עלאין ולפי שהוא ראש העליון לכל העליונים, רצונו
לומר כי הוא פתר עליון גם לאחא ואמא הנקראים עליונים, לפי שהם צמיות חכמה וצנייה
דכללות כל האלילות, לא אדבר בר רישא חדא בלא גופא אינו נזכר ונכר באריך אנפין
רק ראש אחד בלי הגוף, כי גופו מן הגרון ולמטה מלבש באחא ואמא וזעיר אנפין ונקביה,
ומה שנכר בו הראש, הוא לקיימא בלא כדי לקים את כל הפרנופים על ידי שיקבלו
אור ושפע ממנו, ולומר והאי, טמיר וסתים וגניז מביא וזה הראש של חריך אנפין,
הוא נסתר וסתום וגנוז מכל הפרנופים, נקט שלשה תארים הללו כנגד תלת רישין דחריך
אנפין, שהם גלגלתא, חוירא, ומחא סתימא, ורצונו לומר אף על פי שהפרנופים מקבלים
ממנו שפע רב ואורות גדולים, אפלו הכי אין משיגים אותו, ואין להם עליה צדום וזמן
עד רישא דחריך אנפין.

תקוננזי תקוניו, דהיינו המלצות האורות של הפתר ואחרא דחריך אנפין היתה באפן זה,
אתתקנן בההוא מוחא סתימא דכלא מחלה נתקנו ונתלצשו צמחא סתימא
הסתום מכל, ועל ידי זה נתמעט אורם, דאתפשט ואתתקן בלא ואז נתפשטו אלו
האורות לכל זד, דהיינו צשערות הראש, וצדיקנא, ועל ידי זה יכלו פרנופים הסתומים
לקבל אורו, ונתקנו על ידו, ונפיק חסד עלאה וגם על ידי המחא סתימא ילא חסד
העליון של עתיק המלצש בגלגלתא דחריך אנפין, ונתתאה וגם ילא חסד הסתומן שצמוד
דעתיק המלצש צדעת דמחא סתימא, וחסד עלאה אתפשט ואתתקן ומחלה חסד
העליון שהוא בגלגלתא, נתפשט ונתלצש צמחא סתימא, וחסד תפאה ממילא היה מלצש
צדעת דמחא סתימא, ואתבליד בלא במוחא סתימא דא הרי שנכללו כל האורות

כד אתתקן חורא דא, בנהירו דא, בטש מאן דבטש בְּהאי מוחא,
ואתנהיר, ותלייא ממוזלא יקירא מוחא אחרא, דאתפשט ונהיר
לתלתין ותריין שבילין, כד אתנהיר נהיר ממוזלא יקירא.

אתנהירו תלת רישין עלאין, תריין רישין, וחד דכליל לון, ובמוזלא
תליין ואתכלילן ביה.

מתוך מדבש

זמחא סמימאה, צין אורות דרישא, וצין הסקדים הנזכרים, וממחא סמימאה ירדה הארחת
לדיקנא, ומשס לפרלופים הסמחונים.

החכמה ובינה דאצילות נתקנו ממוזלא יקירא שבדיקנא דאריך שְׁהאירו לשלשים
ושנים שבילי החכמה שנתגלו בבינה

כד אתתקן חורא דא וכאשר נתקן ונתלבש אור הלצן הזה, שהוא הסוד דעתיק
המלבש זכר דאריך אנפין, בנהירו דא צאור הזה שהוא המחא סמימאה, שאז
נמוסך אור גדול צחוד דיסוד שהיה כבר מלבש צדעת דמחא סמימאה, בטש מאן דבטש
בְּהאי מוחא אז הבה מי שהבה צמחא סמימאה הזה, רזונו לומר היסוד דעתיק הנזכר
נחצבר ונתיחד עם מחא סמימאה, ועל ידי זה ואתנהיר האיר המחא סמימאה גם צחודים,
מלבד הגבורה דעתיק שכבר הייתה מלבשת צו. ותלייא ממוזלא יקירא מוחא אחרא ואז
נתלה ונתקן ממזל היקר של אריך אנפין מח אחר, שהוא החכמה דאצילות, וגם הצינה
הייתה כלולה עמה, דאתפשט ונהיר לתלתין ותריין שבילין שנתפשט והאיר לל"ב שצילי
חכמה, ורזונו לומר כשחכמה דאצילות נתפשט, אז נמצא החכמה שהיא צחינת זכר, הייתה
לעצמה, והצינה שהיא צחינת נקבה, הייתה לעצמה, ואז האירו הל"ב שצילין, ונתגלו צצינה
לל"ב אלהים דמעשה צראשית, ואמר כד אתנהיר כשמאירים אצא ואמא, נהיר ממוזלא
יקירא הם מאירים בקצלת מחין ממזל היקר, דהיינו משני המזלות.

אתנהירו עוד האירו מאור המחא סמימאה, תצת רישין עלאין שלשה ראשים עליונים
שהם אצא ואמא והמזל, שגם המזל מאיר ממחא סמימאה היורד צמוכו לנרד
אצא ואמא, ומפרש תריין רישין שני ראשים הם אצא ואמא, וחד דבליץ לון וראש אחד
שהוא המזל הכולל אותם, כי הוא יורד ומתפשט עד טבורא דלצא, כשעור קומת אצא
ואמא, וחופף ומכסה עליהם, והם טמונים שחטיו, ובמוזלא תליין ואתכלילן ביה והם
תלויים צמזל ונכללים צו, דהיינו שהם מלבשים צו ונכללים צהארותיו.

מכאן שארי לאתגלייא יקירו דדיקנא, דאיהו מזלא סתימא, ואינון מתתקנו.

ובמה דעתיקא קדישא תלת רישין מתעטרין ביה, הכי פלא בתלת רישין, וכד אתגהרן, תליין פלהו דא בדא בתלת רישין, תרין מתרין סטרין, וחד דכליל לון.

ואי תימא, מאן עתיקא קדישא.

מתוק מדבש

מכאן מאצא ואילך שהוא מקבל המחין ממזל השמיני, שארי לאתגלייא יקירו דדיקנא דאיהו מזלא סתימא מתחילים להתגלות הארות גדולות של הדיקנא, שהוא מזל הסתום, דהיינו מזל השמיני המתלבש במזל השלשה עשר שממנו יונקת אמא, ואינון מתתקנו ואצא ואמא נתקנים על ידי קבלת המחין מן המזלות.

כל הפרצופים תלויים זה בזה, ועיר אנפין ונקביה בבינה, אבא ואמא במזלא, והמזלא בשלש ראשונות העליונים

ובמה דעתיקא קדישא וכמו שעתיקא קדישא, שהוא הרישא דלא אחידע דעתיק, תלת רישין מתעטרין ביה שלשה ראשים מתעטרים זו, שהם הגלגלתא, והמחא סתימא, וגם את עצמו כולל עמהם, שכלם נשפעים ממנו ומתעטרים על ידו, הכי פלא בתלת רישין כך כל שאר הפרצופים, הם בשלשה ראשים, כי אצא ואמא הם שני ראשים, ותלין ממזלא קדישא, ועמו הם שלשה ראשים, וכן ועיר אנפין ונקביה הם נשפעים מאמא, ואמא כוללת אותם, הרי הם עמה בעין תלת רישין, וכד אתגהרן וכשהם מאירים על ידי שנמשך להם אור המחין מאין סוף צדוד הוא, אז תליין פלהו דא בדא בתלת רישין תלויים כל הפרצופים זה בזה בשלשה ראשים העליונים, כי ועיר אנפין ונקביה מתחברים באמא, ואצא ואמא במזלא, והמזלא בשלשה ראשים העליונים שהם עתיק וגלגלתא ומחא סתימא, ואז נסדרו כל הפרצופים תרין מתרין סטרין שני פרצופים משני דדים שהם אצא ואמא העומדים צימן ושמאל של אריך אנפין, וחד דכ"ד לון ופרצוף אחד הכולל אותם הוא המזלא.

לפי שהאריך לעיל לדבר בשבח המזלא קדישא, שכל האורות והשפע הנמשך מעתיקא קדישא הוא על ידי המזלא, לכן שואל ואי תימא מאן עתיקא קדישא ואם תאמר מי הוא עתיקא קדישא הנזכר לעיל, כי מנינו שאדם קדמון, וגם אריך אנפין בכללותו, וגם שני ראשים של אריך אנפין, נקראים בשם עתיקא קדישא, אם כן שפע הנשפע מעתיקא קדישא על ידי המזלא באיזה עתיקא קדישא מדבר.

תא חזי, לעילא לעילא אית דלא אתידע, ולא אשתמודע, ולא אתרשים,
והוא כליל כלא, ותרין רישין ביה כלילן (ס"א פליין), וכדין כלא
(חדא) הכי אתתקן.

וההוא לאו במניינא, ולא בכללא, ולא בחושפון, אלא ברעותא דלפא,
על דא אתמר, (תהלים לט ב) אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני.

מתוק מדבש

ומשיב תא חזי, דעילא דעילא זא ורסא, כי למעלה מן המסא סתימאה, וגם
למעלה מן הגלגלסא, ששניהם נקראים עתיקא קדישא, אית דלא אתידע יט
פרטוף עתיק שלא נודע מהות רשא דלא אתידע שלו מפני הספקות שבו, וזא
אשתמודע ואינו משג אפלו לאריך אנפין, וזא אתרשים ואינו נרשם אפלו בקנו
של י' דשם הוי"ה, הוא הנקרא בשם עתיקא קדישא לעיל, ונקט שלשה מארים הללו
כנגד השלשה ראשים דעתיק שאינם מתלבשים באריך אנפין, והוא בלי"ד בלא והוא
כולל הכל, שהרי השבע תחונות שלו נעשו נשמה לאריך אנפין, ותרין רישין ביה
בלי"ן וגם השני ראשים שהם גלגלסא ומסא סתימאה לאריך אנפין זו נכללים, שהרי
החסד שלו מתלבש בכתר לאריך אנפין, וגבורה שלו מתלבשת במסא סתימאה לאריך
אנפין, וכדין בלא הכי אתתקן ואז כל השבע תחונות של עתיק כך נתקנות
ומתלבשות בכל הגוף של אריך אנפין, ונמצא שכל נשמתו של אריך אנפין היא משבע
תחונות דעתיק.

פרצוה עתיק שבעהינת מלכות דאדם קדמון אינו נכלל בפפירות ובפרצופים
ובעולמות בריאה יצירה עשייה

וההוא לאו במניינא וזה הפרטוף עתיק אף על פי שהוא כולל הכל, עם כל זה אינו
במנין העשר ספירות של עולם האצילות, וזא בבלי"א ואינו נכנס בכללות הממשה
פרטופים, וזא בחושפון ואינו בחשפון של חרצעה עולמות אצילות צריאה יצירה עשייה, יען
כי הוא צחינת מלכות דאדם קדמון, שהוא נחשב בכללות האין סוף צרוך הוא, ואי אפשר
לדבר זו צפה אלא ברעותא דלפא אלא צרנון והרהור בלב, עד דא אתמר כי על זה
נאמר אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני פרושו אם לדבר בלשוני יהיה נחשב לי
לחטא ועון, ובודאי אין אנו מדברים בשלש ראשונות דעתיק, וכל האמור לעיל כי האורות
והשפע נמשכים מעתיקא קדישא על ידי המזל, הוא באריך אנפין בכתר ובמסא סתימאה,
כי גם הם נקראים עתיקא קדישא כנוזר.

אתר דשירותא אשתכח מעתיקא קדישא, דאתנהיר ממזלא, הוא נהירו דחכמתא, דאתפשט לתלתין ותריין עיבר, ונפקא מההוא מוחא סתימאה, מנהירו דביה.

ומה דעתיקא קדישא נהיר בקדמיתא (ס"א בחכמתא), דא היא שירותא ממה דאתגלייא (הוי), ואתעביד לתלת רישין, ורישא חדא פליל לון, ואלין תלת מתפשטן לזעיר אנפין, ומאלין נהרין כלא.

מתוק מדבש

תחלת הגלוי דאריך בפרצוף החכמה שםספר ל"ב שביליו מתגלים בחכמה דזעיר אנפין

זה שומר אתר דשירותא אשתכח מעתיקא קדישא מקום התחלת הגלוי הנמצא ויורד מעתיקא קדישא שהוא אריך אנפין, דאתנהיר ממזלא שאותו מקום מאיר מן המנל, הוא נהירו דחכמתא הוא אור החכמה שהוא חצא דאצילות, דאתפשט לתלתין ותריין עיבר שמתפשט החכמה שבו לשלשים ושנים שצילים, חצא חגס מתגלים למספר שלשים ושנים אלא בחכמה דזעיר אנפין, ונפקא מההוא מוחא סתימאה ואור זה המאיר לאצא מן המנל, הוא נמשך ממחא סתימאה, מנהירו דביה מאור המסד עלאה שבו.

המזלא ואבא ואמא מתפשטים בזעיר אנפין לנתינת מחין המאירים גם למלכות ומפרש עוד ואמר כי ומה דעתיקא קדישא נהיר בקדמיתא מה שעתיקא קדישא שהוא אריך אנפין מאיר בתחלה בגלוי קדם לכל פרצופי אצילות, דא היא שירותא ממה דאתגלייא זהו צפרנוף חצא שהוא התחלה לגלוי אורות העליונים למטה בזעיר אנפין, ואתעביד לתלת רישין והוא נעשה ראש אחד מהתלת רישין, שהם חצא ואמא, ורישא חדא בליד לון וראש אחד שהוא המנלל הכולל את חצא ואמא, (ואף על פי שגבר אמר זאת לעיל, חזר לאמרו כאן לנרד מה שמבאר מבין ואילך), ואצין תלת ואלו השלשה ראשים שהם המנלל וחצא ואמא, מתפשטין לזעיר אנפין מתפשטים לזעיר אנפין לתת לו מחין, ומאצין נהרין בלא ומאלו המחין מאירים הכל, רצונו לומר גם הנקצא, כי היא מקצלת את הארת המחין מזעיר אנפין.

וסדר המשכת המחין מאצא ואמא לזעיר אנפין הוא צאפן זה, כי מתרוקנים הכלים של הגנח הוד יסוד דאצא ואמא, ובהם מתלבשים המחין חכמה צינה דעת דזעיר אנפין, ועל ידם הם יכולים לפגם ולהתלבש בתלת חללים שהם כלי החכמה צינה דעת שצראש זעיר אנפין, ומפרש כאן את התרוקנות הכלים של גנח הוד יסוד דאצא.

אתגליף האי חכמתא, ואפיק חד נהרא דנגיד ונפיק לאשקאה גנתא,
ועייל (נ"א ועיילן) ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד חד מוחא,
ומתמן אתמשיך ונגיד בכל גופא, ואשקי כל אינון נטיעאן, הדא הוא
דכתיב (בראשית ב' י) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו'.

תו אתגליף האי חכמתא, ואתמשך ועייל ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד
מוחא אחרא.

(ההוא אחרא) תהוא נהירו דאתמשכא מניה, אלין תרין משיכן אתגליפו,

מתוך מדבש

ואמר אתגליף האי חכמתא במחלה נחקק כלי הנלם דחכמה ונמרוקן מן האורות שבו,
ואפיק חד נהרא והוליא והלביט בכלי הנלם נהר אחד, שהוא אור החכמה דזעיר
אנפין הנקרא נהר, דנגיד ונפיק לאשקאה גנתא שנמשך ויוצא להשקות את הגן שהוא
זעיר אנפין, ועייל ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד חד מוחא ונקנס כלי הנלם דלצא
עס מח החכמה ומתלבט בחלל הימני שצראש זעיר אנפין, ונעשה עס מח החכמה, ומתמן
אתמשיך ונגיד בכל גופא ומן הראש נמשך הארתו בכל הגוף, דהיינו צקו הימין שלו,
ואשקי כל אינון נטיעאן ומשקה את הנטיעות שהם חסד ונלם דזעיר אנפין, הדא הוא
דכתיב והו שסמוז ונהר יוצא מעדן נהר הוא החכמה דזעיר אנפין יוצא מאצא הנקרא
עדן, דהשקות את הגן וגו' להשקות את נטיעות הגן שהם חסד ונלם דזעיר אנפין.

מח הבינה דזעיר אנפין הנמשך מהוד דאבא מתפשט בגבורה והוד שבזעיר
אנפין

תו אתגליף האי חכמתא ועוד נחקק ונמרוקן מן האורות שבו, כלי ההוד דלצא,
ואתמשך ועייל ברישא דזעיר אנפין ונקנס צראש זעיר אנפין, בחלל השמאלי
של הגלגלתא, ואתעביד מוחא אחרא ונעשה מח אחר שהוא מח הבינה דזעיר אנפין,
שנפשט בגבורה והוד שלו.

מח הדעת דזעיר אנפין הנמשך מיסודות דאבא ואמא מתפשט בכל ספירות
הזעיר אנפין

ועשה צמח הדעת מקצר דדבר המובן, ואומר תהוא אחרא מח האחר שהוא מח הדעת
דזעיר אנפין, (ה"ג יח"ר, וכן צהמשך) הוא נהירו דאתמשיך מביהיה הוא אור הנמשך
מן היסודות דלצא ואמא, ומפרש כי אליו תרין משיכן מתגלפון, ומתחבון צמד רישא
דעמיקא דצירא אלו השתי המשכות דיסודות דלצא ואמא, נחקקים ומתרוקנים הכלים שלהם,
ומתחבונים ונכללים צראש אחד שהוא יסוד דאמא הנקרא עמק הצאר, כי היסוד דלצא

מתחברין בחד רישא דעמיקא דבירא, אף דכתיב (משלי ג ב) בדעתו תהומות נבקעו, ועייל ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד מוחא אחרא, ומתמן אתמשיך ועייל לגו גופא, ומלייא כל אינון אדרין ואכסדרין דגופא, הדא הוא דכתיב (שם כד ד) ובדעת חדרים יפלאו.

ואלין נהרין מנהירו דההוא מוחא עלאה סתימאה, דנהיר במזלא (עתיקא קדישא), וכלא דא בדא תליין, ואתקשר דא בדא ודא בדא, עד דישתמודע דכלא חד, וכלא הוא עתיקא (דף רצ ע"א) ולא אתפרש מניה כלום.

מתוך מדבש

מתלבש ציסוד דאמא, דכתיב בדעתו תהומות נבקעו מלת דדעת"ו נוטריקון דדעת ו' שהוא זעיר אנפין, רטנו לומר לזכור, תהומות שהם היסוד ועטרה דאמא, נבקעו וילאו משם הארת הסודים וגבורות דדעת דזעיר אנפין, ועייל ברישא דזעיר אנפין ונכנסו ונתלבשו צלל האמנעי צראש זעיר אנפין, ואתעביד מוחא אחרא ונעשה מנ אחר שהוא מנ הדעת, ומתמן אתמשיך ועייל לגו גופא ומן הראש נמשך ומתפשט מנ הדעת תוך כל הגוף דזעיר אנפין, ומלייא כל אינון אדרין וממלא את כל החדרים, שהם הסוד וגבורה תפארת הנקראים חדרים לפי שהם לפנים, ואכסדרין דגופא וגם ממלאים את אכסדרות הגוף שהם הנלח הוד יסוד, שהם כעין אכסדרה שלפני החדרים, הדא הוא דכתיב זהו שפתוך ובדעת חדרים יפלאו לטנו לומר מן הסודים וגבורות דדעת דזעיר אנפין מתמלאים כל השש קנאות, שבכללותם נקראים כלם חדרים, (וידוע שמאחר שהיסוד דאמא מסתם צוחה דזעיר אנפין, לכן הסודים וגבורות דדעת המלגשים זו, מתגלים גם ומתפשטים ומתפזרים בכל השלשה קוים ולא רק בקו אמנעי).

אבא ואמא מלבישים את אריך מהרין עד הטבור, וזעיר אנפין ונקביה מהטבור עד רגליו

ואלין נהרין מנהירו דההוא מוחא עלאה סתימאה ואלו השלשה מחין דזעיר אנפין, מלבד שמאירים מאצא ואמא, עוד הם מאירים גם ממסא עלאה סתימאה דאריך אנפין, (ה"ג יח"ד) דנהיר במזלא דעתיקא קדישא כי המסא סתימאה מאיר צמול של אריך אנפין, והצמול מאיר צעיר אנפין, ובכא דא בדא תליין וכל הפרטופים תלויים זה בזה, ואתקשר דא בדא ודא בדא ומתקשר פרטוף זה בזה וזה בזה, כי זעיר אנפין ונקביה הם תלויים וקשורים באצא ואמא, ואצא ואמא צמולא דאריך אנפין, ואריך אנפין מתלבש בכלם, עד דישתמודע דבכא חד עד שנקר ונדע שכלם הם אור אחד, ובכא הוא עתיקא ונמלא שכלל כלם הוא עתיקא דהיינו אריך אנפין המסצר וקושר את כל הפרטופים, (דף רצ ע"א) ולא אתפרש מניה כלום ואין שום דבר מפרש ונפרד ממנו,

אַלִּין תֵּלֶת נְהוּרִין, נְהָרִין לְתֵלֶת אַחֲרָנִין דְּאַקְרוּן אֲבָהוּ, וְאַלִּין נְהָרִין לְבָנִין, וְכֹלָא נְהִיר מֵאַתֵּר חַד, כִּד אַתְגְּלִיָּא הַאי עֵתִיקָא רַעְוָא דְרַעְוִין, כֹּלָא נְהִיר, וְכֹלָא אֲשֶׁתְּכַח בְּחֵדוּ שְׁלִימָתָא.

הַאי חֲכָמָתָא אַקְרִי עֵדָן, וְהַאי עֵדָן אַתְמָשְׁן מַעֲדָן עֲלָאָה סְתִימָאָה דְכָל סְתִימִין, וַיִּמְהַאי עֵדָן אַקְרִי שִׁירוּתָא, דְּבַעֲתִיקָא לֹא אַקְרִי וְלֹא הָוִי

מתוך מדבש

כִּי אֲבָא וְאִמָּא מְלַבִּישִׁים עָלָיו מִן הַגָּרוֹן עַד הַטְּצוֹר, וְזַעֲרִי אֲנָפִין וְנִקְצִיָּה מִן הַטְּצוֹר עַד רַגְלָיו, וְאִין דְּכָר חוֹלָה לוֹ.

חֲכָמָה בִּינָה דַּעַת דְּזַעֲרִי אֲנָפִין מֵאִירִים לְחֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאֶרֶת שְׁבוּ, וְחֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאֶרֶת לְנֶצַח חוּד יְסוּד שְׁבוּ, וְכָל תַּהֲאָרוֹת הֵם מִתַּחֲכָמָה דְּזַעֲרִי אֲנָפִין אֲעִין תֵּלֶת נְהוּרִין אֵלּוּ הַשְּׁלֶשָׁה אִוְרוֹת שֶׁל חֲכָמָה בִּינָה דַּעַת דְּזַעֲרִי אֲנָפִין, נְהָרִין לְתֵלֶת אַחֲרָנִין הֵם מֵאִירִים לְשֶׁלֶשׁ סְפִירוֹת אֲמִרוֹת, דְּאַקְרוּן אֲבָהוּ הַנִּקְרָאִים אִוְרוֹת שְׁהֵם חֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאֶרֶת דְּזַעֲרִי אֲנָפִין, וְאֲעִין נְהָרִין לְבָנִין וְאֵלּוּ מֵאִירִים לְבָנִים שְׁהֵם נֶחֱסֵי חוּד יְסוּד דְּזַעֲרִי אֲנָפִין, וְכֹלָא נְהִיר מֵאַתֵּר חַד וְכָל פְּרָטוּף זַעֲרִי אֲנָפִין מֵאִיר מִמָּקוֹם אֶחָד שְׁהוּא הַחֲכָמָה שְׁבוּ, כִּי הַחֲכָמָה מֵאִירָה לְבִינָה, וְהַבִּינָה לְדַעַת וְהַדַּעַת מֵאִירָה לְכָל הַשֵּׁשׁ קְלוּוֹת. וְאִמֵּר כִּד אַתְגְּלִיָּא הַאי עֵתִיקָא רַעְוָא דְרַעְוִין כְּשֶׁמִּתְגַּלֶּה הַחֶסֶד דַּעַתִּיק בְּמִנְחָ דְּאֶרֶץ אֲנָפִין הַנִּקְרָא רֵאוֹן הַרְלוּוֹת, כִּי זֶה הַחֶסֶד הוּא רֹאשׁ וְשֶׁרֶשׁ וְעָקֵר לְכָל הַחֲסָדִים שֶׁכָּל פְּרָטֵי הָאֲלִילוֹת, וְרֵאוֹנוּ לוֹמֵר כְּשִׁירְדָת הָאֶרֶת הַחֶסֶד דַּעַתִּיק הַמְלַבֵּשֶׁת בִּיסוּד דַּעַתִּיק בְּמִנְחָ דְּאֶרֶץ אֲנָפִין, וּמִשֶּׁם יוֹרְדָת וּמִתְגַּלֶּה בְּמִנְחָ קַדִּישָׁא, וְאִזּוּ בִּפְאָא נְהִיר הַכָּל מֵאִיר, כִּי נִמְשָׁכִים אִוְרוֹת הַמִּנְחָ דְּאֶרֶץ אֲנָפִין עַד הַמִּנְחָסִים דְּאֲבָא וְאִמָּא וּמֵאִירִים שֵׁם, וְכֹלָא אֲשֶׁתְּכַח בְּחֵדוּ שְׁלִימָתָא וְאִזּוּ הַכָּל נִמְלָא בְּשִׁמְחָה שְׁלֵמָה, כִּי מֵאֲבָא וְאִמָּא נִמְשָׁכִים אֵלּוּ הָאִוְרוֹת עַד הַמִּנְחָ דְּזַעֲרִי אֲנָפִין, וְנִמְשָׁכִים כָּל הַדִּינִים דְּשֵׁם.

חֲכָמָה נִקְרָא אֲב לְפִי שְׁמוּלִיד כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהוּא רֹאשׁ הָאֲצִילוֹת וְנִקְרָא עֵדָן הַאי חֲכָמָתָא חֲכָמָה זוֹ שְׁהוּא אֲבָא דְּכָלְלוֹת הָאֲצִילוֹת, אַקְרִי עֵדָן נִקְרָאת עֵדָן, שְׁעָלִיָּה נֶאֱמַר "וְנֶהֱר" שְׁהוּא הַחֲכָמָה דְּזַעֲרִי אֲנָפִין, "וְיֹצֵא מֵעֵדָן" דְּהֵיִינוּ מֵאֲבָא, וְהַאי עֵדָן אַתְמָשְׁן מַעֲדָן עֲלָאָה סְתִימָאָה דְּכָל סְתִימִין וְעֵדָן הִזֵּה נִמְשָׁךְ מֵעֵדָן הָעֵלְיוֹן שְׁהוּא הַמִּתָּחַ סְתִימָאָה הַנִּקְרָא גַם כֵּן עֵדָן (כִּי חֲכָמָה כָּל מָקוֹם שֶׁהִיא נִקְרָאת עֵדָן), וְהוּא סְתוּם בְּאֲבָא וְאִמָּא שְׁהֵם סְתוּמִים בְּזַעֲרִי אֲנָפִין וְנִקְצִיָּה, וַיִּמְהַאי עֵדָן וּמֵעֵדָן הִזֵּה שְׁהוּא אֲבָא וְלִמְטָה, אַקְרִי שִׁירוּתָא נִקְרָא הַסְתַּלֵּת הַגְּלוּי, כִּי הוּא רֹאשׁ עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, דְּבַעֲתִיקָא לֹא אַקְרִי וְלֹא הָוִי שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא כִּי בַּעֲתִיק דְּהֵיִינוּ בְּאֶרֶץ אֲנָפִין אֵינוֹ נִקְרָא עֵדָן

שירותא וסיומא, ובגין דלא הוי ביה שירותא וסיומא, לא אקרי אתה, בגין דאתפסייא ולא אתגלייא ואקרי הוא, ומאתר דשירותא אשתכח, אקרי אתה, ואקרי אב, דכתיב (ישעיה סג טז) כי אתה אבינו.

באגדתא דבי רב ייבא סבא, כללא דכלא, זעיר אנפין אקרי אתה, עתיקא קדישא דאתפסייא אקרי הוא, ושפיר, והשתא קרינן באתר דא דשירותא אשתכח אתה, אף על גב דאתפסייא, מניה הוי שירותא, ואקרי אב, והוא אב לאבהן, והאי אב נפיק מעתיקא

מתוך מדבש

צ"ש גלוי, לא בתחלתו שהוא מתח סתימא שצו, ואפלו לא צסיומו שהוא המלכות שצו, ובגין דלא הוי ביה שירותא וסיומא ולפי שצאריך אנפין לא היה צו התגלות האורות לא בתחלתו ולא צסיומו, דא אקרי אתה לכן לא נקרא אתה, שהוא לשון גלוי כמי שמדבר עם חצרו ואומר לו אתה, בגין דאתפסייא לפי שהקרוםא דחורא מכסה את המתח סתימא שצו, ודא אתגלייא ואינו מתגלה לפרטופים המתמונים, ואקרי הוא ולכן נקרא "הוא" שהוא לשון נסתר, ומאתר דשירותא אשתכח אצל ממקום שנתחל התחלת הגלוי, דהיינו מאצא דאלימות, אקרי אתה נקרא "אתה" שהוא לשון נוכח וגלוי, ואקרי אב וגם נקרא אב, כי הוא המוליד את כל העולמות, דכתיב כי אתה אבינו הרי שמתל "אתה" נקראת חצו, והוא אב לזעיר אנפין ונקציה, לכן גם אנו קוראים אותו צ"ש אב.

באגדתא דבי רב ייבא סבא למדנו צספר האגדה של רב ייבא סבא, שהוא היה לפני רבי שמעון, ועדין לא היו יודעים מענין פרטופי אצא ואמא מה שגלה רבי שמעון כאן צאדקא זוטא, לכן היו אומרים בדלא דבלא כלל הכל הוא, זעיר אנפין אקרי אתה שזעיר אנפין נקרא "אתה", כי הוא פרטופ המגלה, עתיקא קדישא דאתפסייא אקרי הוא ואריך אנפין שהוא מכסה נקרא "הוא", על שם שהוא נעלם ונסתר, ושפיר ויפה אמרו לפי דעתם, והשתא אצל עתה שנתגלה ענין פרטופ אצא, קרינן באתר דא דשירותא אשתכח, אתה אנו קוראים "אתה" צמקום הזה, כי ממנו התחלת הגלוי, ואמר אף על גב דאתפסייא אף על פי שאצא מכסה פחת המולא, מניה הוי שירותא עם כל זה ממנו היא התחלת הגלוי, ואקרי אב ונקרא אב לזעיר אנפין ונקציה ולכל המתמונים, והוא אב לאבהן והוא אב של האצות, כי ממנו יוצאים שלשה אורות דחכמה צינה דעת דזעיר אנפין, המאירים לחסד גבורה תפארת שצו הנקראים אצות פנוקר לעיל. והאי אב נפיק מעתיקא קדישא וזה האב יוצא מאריך אנפין על ידי המולא, דכתיב

קדישא, דכתיב (איוב כח יב) והחכמה מאין תמצא, ובגין כך לא אשתמודע.

תא חזי, כתיב (שם פסוק כג) אלהי"ם הבין דרפה, דרפה ממש, אבל והוא ידע את מקומה, מקומה ממש, וכל שפן דרפה, (ס"א מקומה ממש ולא דרפה, מקומה ממש וכל שפן דרפה), וכל שפן ההיא חכמה, דסתימא ביה בעתיקא קדישא.

האי חכמה שירותא דכלא, מניה מתפשטן תלתין ותריין שבילין, (שבילין ולא ארחין), ואורייתא בהו אתפלילת בעשרין ותריין אתוון ועשר

מתוק מדבש

והחכמה שהוא חכא, מאין תמצא מאריך אנפין הנקרא "אין" מניחותו, ובגין כך ולפי ששרשו ממקום נעלם מאד, לא אשתמודע אינו נודע מהותו ואין זו שום השגה.

תא חזי צא וראה כתיב אלהי"ם הבין דרפה פרוש ועיר אנפין הנקרא אלהי"ם כלפי אריך אנפין, הוא מבין דרכו של חכא, דרפה ממש היינו שמבין את התפשטות הל"ב דרכי ושבילי החכמה שבו, אבל והוא חבל אריך אנפין הנקרא "הוא" ידע את מקומה דהיינו מקומה ממש הוא יודע את חכא ואמא ששם הוא מקומו והתלבשותו ותחלת גלוי, וכל שפן דרפה וכל שפן שמבין את התפשטות ל"ב דרכי ושבילי החכמה דזעיר אנפין, וכל שפן ההיא חכמה דסתימא ביה בעתיקא קדישא וכל שפן שידע את דרכי הממחא סתימאה שבו צעמנו, כי ידע אינש צנפשיה.

התורה בעשרים ושתים אותיותיה ועשר ספירות התפארת נכללו בשלשים ושנים שבילי החכמה

האי חכמה חכמה זו שהוא חכא, שירותא דכלא הוא ראש ותחלת כל פרנסי האלילות, ועל ידו נעשה ונאלל כל מה שלמטה ממנו צהתלבשות האין סוף צרוך הוא צו, מניה מתפשטן תלתין ותריין שבילין ממחו מתפשטת ונחלקת החכמה דזעיר אנפין לשלשים ושנים שבילים, כי בחכא עצמו אין התפשטות עדין עד רדתו לזעיר אנפין, ואורייתא בהו אתפלילת בעשרין ותריין אתוון והמורה צעירים ושמים אותיותיה נכללה בשלשים ושנים שבילי חכמה דחכא, כי גם אמא, שבה שרש האותיות נכללה בחכא, ואחר כך כשנתפשט חכא דזעיר אנפין נגלתה צו המורה יותר, ועשר אמירן וגם עשרה מאמרות נכללים בשלשים ושנים שבילי חכמה דחכא, והם המשע ספירות דזעיר אנפין, והמלכות שממלכת

אמירן, האי חכמה אב לאבהן, ובהאי חכמה שירותא וסיומא אשתכח,
ובגין כך חכמה עלאה חכמה תתאה.

כד אתפשט חכמה, אקרי אב לאבהן, כלל לא אתפליל אלא בהאי,
(ס"א כד מתפשטאן חכמות אתקרי אב לאבהן, כלל לא אשתכלל אלא בהאי),
דכתיב (תהלים קד כד) כלם בחכמה עשית.

זקף רבי שמעון ידוי וחדדי, אמר ודאי עידן הוא לגלאה, וכלא אצטריך
בשעתא דא.

תאנא, בשעתא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין בעא לאתקנא,

מתוך מדבש

את זעיר אנפין לעשר ספירות. ואמר האי חכמה אב לאבהן חכמה זו שהיא אצא, הוא
אב לחכמה בינה דעת דזעיר אנפין שהם נקראים אבות לסדר גבורה תפארת, ובהאי
חכמה שירותא וסיומא אשתכח וצאצא נמצא השרש של תחלת הגלוי שהוא זעיר אנפין,
וסוף הגלוי שהוא המלכות, ובגין כך חכמה עצמה חכמה תתאה ולכן יש חכמה
עליונה שהוא אצא, וחכמה תחתונה שהיא הנקצא הנקראת חכמת שלמה.

כד אתפשט חכמה אקרי אב לאבהן כשנתפשט אצא ונגלתה אמת שהיתה כלולה עמו,
אז הולידו את החכמה בינה דעת דזעיר אנפין הנקראים אבות, ואז נקרא אצא אב
לאבות כנזכר, כ"א אתבדיל אצא בהאי כל הפרצופים שמתחיו אינם נכללים אלא
צאצא, דכתיב ב"ם בחכמה עשית פרוש כל האלימות עשה האין סוף צריך הוא דרך
החכמה שהיא אצא דאלימות.

רבי שמעון שמח על שנתנה לו רשות לגלות סתרי תורה לפני הסתלקותו
זקף רבי שמעון ידוי זקף רבי שמעון את ידיו למעלה, והתפלל שיתנו לו רשות לגלות
איזה סוד שהיה ירא לגלות בלי גטילת רשות, ונתנו לו, וחדדי ושמש על זה, אמר,
ודאי עידן הוא לגלאה ודאי עתה הוא זמן ושעת הכשר לגלות סתרי תורה, וכ"א
אצטריך בשעתא דא והכל זריזים לגלות עתה בצערה זו שהיא עת פטירתה, שאם לא
עכשו אימתי. והתחיל רבי שמעון לגלות את הסודות של אצא ואמא.

כל תקון וקיום הפרצופים הוא בדבר ונקבא

תאנא, בשעתא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין למדנו, כי בצערה שתיקא קדישא
שהוא אריך אנפין, שהוא סתום מוך אצא ואמא, שהם סתומים מוך זעיר אנפין

כלא אתקין בעין דכר ונוקבא, באתר דאתפלילו דכר ונוקבא, לא אתקיימו
אלא בקיומא אחרא (ס"א בעין דכר) דדכר ונוקבא.

והאי חכמה כללא דכלא, בד נפקא ואתנהיר מעתיקא קדישא, לא
אתנהיר אלא בדכר ונוקבא, דהאי חכמה אתפשט ואפיק מיניה
בינה, ואשתכח דכר ונוקבא הוא, חכמה אב, בינה אם.

חכמה ובינה בחד מתקלא אתקלו, דכר ונוקבא, ובגינייהו כלא אתקיים
בדכר ונוקבא, דאלמלא האי, לא מתקיימין.

מתוק מדבש

ונקביה, בעא דאתקנא לנה למקן את עולם האלילות, בלא אתקין בעין דכר ונוקבא
את הכל מקן בעין זכר ונקבה, כי אפלו מחא סמימאה דלרין אנפין, היתה הבינה שלו כלולה
בתוכו וזהו, באתר דאתפלילו דכר ונוקבא כי במקום שנקללו זכר ונקבה ציחד בחד, כאשר,
דהיינו באצא דמפרש ואזיל, (ה"ג יח"ד) לא אתקיימו בקיומא אחרא לא נתקיימו בקיום
אחר, אלא בדכר ונוקבא אלא בזכר ונקבה, דהיינו בשאצא כזר נתקן יחד עם אמה.

אות י' מחסד דעתיק המלכש בכתר דאריך האיר בחכמה

והאי חכמה בדלא דכלא וסכמה זו דהיינו אצא דאלילות הוא כלל הכל, כי נכללת זו
אמה, והנה בד נפקא כאשר ילא ונאלל אצא, ואתנהיר מעתיקא קדישא וקבל
הארה מלרין אנפין, ראונו לומר שהאירה זו אות י' מן החסד דעתיק המלכש צכתר
דלרין אנפין, (וזה החסד נקרא אורא דכא, והוא ממלת אור"י אות י' שהיא אצא, שהוא י' דהוי"ה,
ונשאר אור שהוא החסד), לא אתנהיר אלא בדכר ונוקבא אז לא קבל אצא אורות הללו
אלא כשהוא כלול יחד עם הנקבא שלו שהיא אמה, ואמר פי (ה"ג יח"ד) והלאה) האי חכמה
אתפשט ואפיק מיניה בינה זו הסכמה שהוא אצא נתפשט והוא ממנו את הבינה
שהיא אמה שהיתה כלולה עמו, ואשתכח דדכר ונוקבא הוא, חכמה אב, בינה אם
ונמנא שהם צמוד זכר ונקבה, כי סכמה הוא אצא, ובינה היא אמה, והם האלילו את זעיר
אנפין ונקביה, ונקראים אז ואם שלהם.

פרצופי החכמה ובינה שוים בגדלתם ובקומתם

חכמה ובינה בחד מתקלא אתקדו אצא ואמה צמסקל אחד נשקלו, כי הם שוים בגדלתם
ובקומתם, ולא כמו זעיר אנפין ונקביה שקומת הנקבא מתחלת מהחזה שלו ולמטה,
ואמר הגם שאצא ואמה הם שוים בקומתם, מכל מקום דכר ונוקבא הם צנחנים זכר
ונקבה, שהנקבה גריבה לקבל שפעה מן הזכר. ובגינייהו וצביל אצא ואמה שנתקנו בעין
דכר ונקבא נפרדים, בלא אתקיים בדכר ונוקבא כל הפרטופים וכל הנמנאים נתקיימו

שירותא דא אב לכלא, אב לכלהו אבהן, אתחברו דא בדא, ונהירו
דא בדא, (חכמה אב, בינה אם, דכתיב (משלי ב ג) כי אם לבינה תקרא),
כד אתחברו אולידו, ואתפשטת מהימנותא.

באגדתא דבי רב ייבא סבא הכי תאני, מהו בינה, אלא כד אתחברו
דא בדא, יו"ד בה"י, אתעברת, ואפיקת בין ואולידת, ובגין
כך בינה אקרי, בין י"ה שלימותא דכלא, אשתכחו תרווייהו דמתחברן,
ובין בגווייהו.

מתוק מדבש

צנחנת זכר ונקבה, דאדמ"א האי ש"ס לא שצא ואמא נתקנו צסוד פרטופים גמורים,
דא מתקיימין לא היו יכולים שאר פרטופים המתחברים, כי לא היו יכולים לקבל
את אור העליון ולהתקיים על ידו.

שירותא דא זה ההתחלה והראשית, דהיינו אצא שממנו מתחיל גלוי עולם האלילות, אב
דב"א הוא אב לכל הפרטופים שלמטה ממנו, חפלו לאמא, כי הוא נותן לה
את המחין, אב דב"הו אבהן והוא אב לכל האצות, דהיינו לחכמה צינה דעת ומסד
גבורה תפארת דזעיר אנפין הנקראים אבהן, והנה אתחברו דא בדא אצא ואמא נתחברו
זה צוה צסוד היסוד, ונהירו דא בדא והאירו זה צוה, כי אצא האיר ונתן את טפת
המחין לאמא, כד אתחברו אולידו וכאשר נתחברו הולידו את זעיר אנפין, וצטבור שני
את הנלס דמחין דזעיר אנפין, ואתפשטת מהימנותא ותפשטת האמונה, היינו המחין
הפנימיים הנקראים מהימנותא תפשוטו צתוך כל פרטוף זעיר אנפין.

בינה נוטריקון"ן בן י"ה רמז חכמה ובינה והבן שהוא זעיר אנפין
באגדתא דבי רב ייבא סבא הכי תאני צספר האגדה של רב ייבא אצא למדנו כך,
מהו בינה רמז לומר למא נקרא פרטוף אמא לפעמים גם צשם צינה, כי על
פי רב אמא נקראת צתוצים צשם תצונה (כמו שכתוב (שמות לא ג), ואמלא אותו רוח אלהים
צחכמה וצתצונה. ומלת צינה נזכרת צבורה רק פעם אחת (צדצרים ד ו), כי היא צחכמה וצתצונה,
ואמר אצא כד אתחברו דא בדא יו"ד בה"י אלא כשנתחברו ונתיחדו אצא ואמא זה
צוה, דהיינו י' של אצא צה' של אמא, אתעברת אמא נתעברה מזעיר אנפין, (או מנלס
דמחין שלו), ואפיקת בין ואולידת והולידה את הבן שהוא זעיר אנפין, ובגין כך
בינ"ה אקרי ולכך היא נקראת צינ"ה שהיא נוטריקון ב"ן י"ה כדי לרמז צשמה צצור
אצא ואמא שהם י"ה והולדת הב"ן שהוא זעיר אנפין, שלימותא דב"א הרי שם צינה
הוא שלמות הכל, כי אשתכחו תרווייהו דמתחברן נמצאת צשם צינה רמז שניהם אצא
ואמא שנתחברו, ובין בגווייהו וזעיר אנפין שהוא צנס היוצא משניהם.

כָּלֵלָא דְכָלָא, בְּתַקוּנֵיהוּ אֲשֶׁתְּכַח שְׁלִימוּתָא (נ"א בן י"ה תרנוייהו דמתחברין,
ובן בגווייהו, בְּתַקוּנֵיהוּ אֲשֶׁתְּכַח שְׁלִימוּתָא דְכָלָא, כָּלֵלָא) **דְּכָלָא, אָב וָאִם**
בֶּן וּבַת.

מְלִין אֵלִין לָא אֲתִיְהַבּוּ לְגַלְאָה, בַּר לְקַדִּישִׁי עֲלִיּוֹנִין דְּעָאלוּ וְנִפְקוּ,
וַיִּדְעִין אֲרַחֲוִי דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּלֹא סָטָן בָּהּ לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא,
דְּכְתִיב (הושע י') כִּי יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה יְחִידָה, וְצַדִּיקִים יֵלְכוּ בָּם וְגו', זַכָּא
חֻלְקִיה דְּמֵאן דְּזָכִי לְמַנְדַּע אֲוֲרַחֲוִי, וְלֹא סָטִי וְלֹא יִטְעִי בָּהּ.
דְּמְלִין אֵלִין סְתִימִין אֵינוֹן, וְקַדִּישִׁי עֲלִיּוֹנִין נְהִירִין בָּהּ, כְּמֵאן דְּנִהִיר

מְתוֹק מִדְּבַשׁ

חֲכָמָה וּבִינָה וְזַעֲרִי אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה בְּסוּד אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הוּי"ה שְׁמֵהֶם נֶאֱצָלוּ
הַנְּמַצָּאִים

בְּדָלָא דְבִכָּא כָּלֵל הַעוֹלָה מְכַל הַנֶּזֶק לְעִיל, בְּתַקוּנֵיהוּ כִּי בְּתַקוּנָא שֶׁל אֲבָא וְאִמָּא שְׁתַּקְנוּ
בְּשָׁנֵי פְרָנוּפִים נִפְרָדִים זָכָר וְנִקְבָּה, עַל יְדֵי זֶה אֲשֶׁתְּכַח שְׁלִימוּתָא דְבִכָּא נִמְצָא
שְׁלֵמוֹת כָּל הָאֲלִילוֹת, כִּי מַעֲסָה יֵשׁ בְּחִינוֹת אָב וָאִם בֶּן וּבַת שֶׁהֵם סוּד אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת
יהו"ה, שְׁמֵהֶם נִמְצָא כָּל הַמַּצִּאוֹת.

גְּלוּיֵי הַסּוּדוֹת רַק לְקַדוּשִׁי עֲלִיּוֹן וּמִבְּנֵי דְרַבִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָאוּ
מִצִּין אֵלִין לָא אֲתִיְהַבּוּ לְגַלְאָה סוּדוֹת הָאֵלוּ לֹא נִתְּנָה רְשׁוּת לְגִלוּתָם, בַּר לְקַדִּישִׁי
עֲלִיּוֹנִין רַק לְקַדוּשִׁים עֲלִיּוֹנִים דְּהֵיִינוּ לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים, דְּעָאלוּ וְנִפְקוּ שְׁנִכְסוּ בְּפִרְסָא
הַסְּכָמָה וְיָאֵלוּ בְּרָאוּ (וְלֹא נִשְׁאָרוּ בְּקַשּׁוֹת וּבְפַקְפּוּקִים לְתוֹת הַעֲדָר הַנִּנְתָּם בְּהַסְּכָמָה, אֵלֹא אִם אֶחָד לֹא
מִצִּין בְּרָאוּ אֲמַר בְּלָבוּ שְׁמַחְמַת חֶסֶד שְׁכָלִי אֵינִי מַשִּׁיג עִמָּךְ הַדְּבָרִים, לְאִישׁ כָּה מְזוּה לְלַמֵּד עִמּוֹ. רח"ו
בְּהַסְּכָמַת שַׁעַר הַהַקְדָּמוֹת, וַיִּדְעִין אֲרַחֲוִי דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וַיִּזְדַּעַס דְּרַבִּי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא חֵיד שְׁמַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ עַל יְדֵי הַסְּפִירוֹת, דְּלֹא סָטָן בָּהּ לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא
שְׁאִינָא נֹוֹטִים בָּהֶם לְחַשֵּׁב דְּזַר כְּנֶגֶד הַנִּהְיָאוֹ יִתְבָּרַךְ לִימִין אוֹ לְשִׁמְאַל, דְּכְתִיב כִּי יִשְׂרָאֵל
דְּרַבִּי יְהו"ה וְצַדִּיקִים יֵלְכוּ בָּם וְגו' וּמִצִּינִים אֶת דְּרָכֵינוּ בְּרָאוּ, זַכָּא חֻלְקִיה דְּמֵאן
דְּזָכִי לְמַנְדַּע אֲוֲרַחֲוִי אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל מִי שְׁזָכָה לְדַעַת דְּרַבִּי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא סָטִי
וְלֹא יִטְעִי בָּהּ וְלֹא נָטָה וְלֹא טָעָה בָּהֶם.

דְּמִצִּין אֵלִין כִּי אֵלוּ הַסּוּדוֹת שֶׁל הַפְּרָנוּפִים, בְּתִימִין אֵינוֹן הֵם סְתוּמִים מִלְּהֲצִין חֲמַת
הַדְּבָרִים, כִּי אֵף עַל פִּי שְׂאֵנוּ מַכְנִים שְׁמוֹת לְהַפְּרָנוּפִים כְּמוֹ אֲבָא וְאִם בֶּן וּבַת, אֵין
הַדְּבָר כַּפְשׁוּטוֹ חָס וְשָׁלוֹם, כִּי לֹא רָאִיתָ כָּל תְּמוּנָה כְּמוֹ (דְּבָרִים ד טו), וְקַדִּישִׁי עֲלִיּוֹנִין
נְהִירִין בָּהּ וְאִפְלוּ קְדוּשִׁי עֲלִיּוֹן מֵאִירִים וּמַשִּׁיגִים בָּהֶם רַק הָאֶרָה מוֹעֲטָה, כְּמֵאן דְּנִהִיר

מנהירו דבוצינא, לא אתמסרו מלין אלין, אלא למאן דעאל ונפק, דמאן
דלא עאל ונפק, טב ליה דלא אברי.

דהא גליא קמי עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין, דמלין אלין נהרין
בלבאי באשלימותא דרחימותא ודחילו דקדשא בריך הוא, ואלין
בני דהכא, ידענא בהו דהא עאלו ונפקו, ואתנהירן באלין מלין, ולא
בכלהו, והשתא אתנהירו בשלימותא כמא דאצטריך, זכאה חולקי עמהון
בההוא עלמא.

מתוך מדבש

מנהירו דבוצינא קמי שמאיר לו אור הנר שהוא אור קטן, ולא כאור השמש שהוא אור
גדול, ורצונו לומר כי עד זמן האדרא זוטא לא היו סודות דפרנופי אצא ואמא מבצרים
בצאור רחב אלא בצראשי פרקים, וגם עתה לא אתמסרו מלין אצין לא נמסרו אלו
הסודות של פרנופי אצא ואמא, אלא למאן דעאל ונפק אלא למי שצבר נכנס בצרדס
הסכמה וידע לצאת ממנה לשלום, וחזר כאן על אלו הדברים, להזהיר שמי שניגשו אלו
הדברים לידו, לא ימסרם אלא להראוים אליו, דמאן דעאל ונפק טב ליה דלא
אברי כי מי שלא נכנס ויצא בשלום, טוב היה לו שלא נצרא, (כי מי שאינו לומד לשם שמים
יכול לצא לידי כפירה חס ושלום).

רבי שמעון בר יוחאי, הסודות הללו מאירים בלבאי בשלמות האהבה
ויראת ה'

דהא גליא קמי עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין כי גלוי לפני עתיקא קדישא
שהוא סתום מכל הסתומים, דהיינו אריך אנפין שעל ידו נתקנים פרנופי אצא ואמא,
דמלין אצין נהרין בלבאי כי הסודות האלו שאני מגלה הם מאירים וצורכים בלבאי,
באשלימותא דרחימותא ודחילו דקדשא בריך הוא בשלמות אהבה ויראת ה'
שום פניה ורה, (מכאן אם ישאלך אדם כמה פשיג את הסכמה, אמר לו, בשלמות אהבה ויראת הקדוש
צרוך הוא), ואצין בני דהכא ואלו צני שצבאן, דהיינו החצריא קדישא שהיו נחשבים לו
כנזים, ידענא בהו דהא עאלו ונפקו מפיר אני צהם שצבר נכנסו ויצאו בשלמות הסכמה,
ואתנהירן באצין מלין ומאירים צהצנת אלו הסודות של פרנופי אצא ואמא, וצא בבצרהו
אצל עד עתה לא ידעו כל הסודות הללו כראוי, והשתא אתנהירו בשלימותא כמא
דאצטריך ועתה הם מאירים ומצינים בשלמות כמו שצריך, זכאה חולקי עמהון בההוא
עלמא אשרי חלקי יחד עם הצצריא צעולם הצא.

אמר רבי שמעון, כל מה דאמינא דעתיקא קדישא, וכל מה דאמינא דזעיר אנפין, כלל אחד, כלל הוא חד מלה, לא (דף רצ ע"ב) תלייא ביה פירודא, בריך הוא בריך שמיא לעלם ולעלמי עלמין.

תא חזי, שירותא דא דאקרי אב, אתפליל ביו"ד דתלייא ממוזלא קדישא, ובגין כך יו"ד פליל אתון אחרנין, יו"ד סתימא דכל אתון אחרן, יו"ד רישא וסיפא דכלא.

מתוך מדבש

ברוך הוא, בפרצוף אריך, ברוך שמו בשאר פרצופי האצילות, לעלמי עלמין
בבריאה יצירה עשיה

אמר רבי שמעון, כל מה דאמינא דעתיקא קדישא כל מה שאמרתי שיש כמה פרצופים באצילות, כמו אריך אנפין וכן אבא ואמא, וכל מה דאמינא דזעיר אנפין וכל מה שאמרתי שיש פרצוף זעיר אנפין וכן הנקבא, כלל אחד כלם נחשבים לפרצוף אחד בלבד, כלל הוא חד מלה הכל הוא דבר אחד, לפי שכלם מלגשים על פרצוף אריך אנפין, לכן הכל נחשב רק לפרצוף אחד של אריך אנפין, לא (דף רצ ע"ב) תלייא ביה פירודא לא פלוי צו פרוד, כי אין שום פרוד בין פרצופי האצילות, ולא כמו עולמות בריאה יצירה עשיה שנקראים עולמות הפרוד, בריך הוא ברוך הוא בפרצוף אריך אנפין הנקרא "הוא", בריך שמיא ברוך שמו בכל פרצופי האצילות הנרמזים בארבע אותיות "שם" הו"ה, לעלם ופעלמי עלמין לעולם ולעולמי עולמים, דהיינו "בשש" עולמות בריאה יצירה עשיה.

האות י' דהו"ה שמונה על חכמה מקורו באותיות תדיקנא דאריך

תא חזי, שירותא דא דאקרי אב צא וראה, כי אבא דאצילות שהוא התכלת הגלוי ונקרא אב לכל העולמות כנוצר לעיל, אתפליל ביו"ד דתלייא ממוזלא קדישא וכלל צי' התלוייה ממזל הקדוש, כי ממזל השמיני דדיקנא קדישא דאריך אנפין יש אות א' בצורת י' ו' י', ומאות י' התפתוה נמשך אבא שהוא אות י' דשם הו"ה, ובגין כך יו"ד בליל אתון אחרנין הואיל ואבא תלוי ונכלל באות י' דא' דמזל השמיני, לכן אות י' זו כוללת אותיות אחרות, שהם ו' ד' כזה יו"ד, ונמצא פי יו"ד סתימא דכל אתון אחרן אות י' דאבא סותמת כל אותיות אחרות, שהם ו' ד' ונעשה מהם אות ה' דאמא, כי אמא היא נעלמת תוך הו"ד, ואינה נזכרת רק י' פשוטה שהיא אבא, לכן יו"ד רישא וסיפא דכלל יו"ד מלאה היא ראש וסוף הכל, כי אות י' פשוטה רומזת אל אבא, ובקוץ התפתון של ה' נכללת אמא, ושתי אותיות ו' ד' הם רומזות גם על זעיר אנפין ונקבא, הרי אות יו"ד מלאה רומזת לכל פרצופי עולם האצילות מתחלתו ועד סופו.

וְהָהוּא נָהָר דְּנִגִּיד וְנָפִיק, אַקְרִי עֲלֵמָא דְּאִתִּי, דְּאִתִּי תְדִיר וְלֹא פְסִיק,
וְהָאִי הוּא עֲדוּנָא דְּצִדִּיקָא לְזַפְּאָה לְהָאִי עֲלֵמָא דְּאִתִּי, דְּאִשְׁקִי
תְדִיר לְגִנְתָּא וְלֹא פְסִיק, עֲלִיָּה פְתִיב (ישעיה נח יא) וּבְמוֹצָא מִים אֲשֶׁר לֹא
יִכְבְּבוּ מִימִיו, וְהָהוּא עֲלֵמָא דְּאִתִּי אַבְרִי בִּי"ד, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (בראשית
ב י) וְנָהָר יוֹצֵא מַעַדָּן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן.

י"ד כְּלִיל תְּרִין אֲתוּוֹן ו"ד, בְּאַגְדָּתָא דְּבִי רַב יִיבָא סְבָא תְּנִינָן, אֲמַאי
ו"ד כְּלִילָן בִּי"ד, אֲלֵא נְטִיעָה דְּגִנְתָּא (ס"א ודאי) דָּא, אַקְרִי ו',
וְאִית גִּנְתָּא אַחְרָא דְּאִיָּה ד', וּמַהֲאִי ו' אֲשֶׁתִּקְיָא ד', (דְּאִיָּה אַרְבַּעַה) (ס"א

מתוך מדבש

הַנֶּהָר שֶׁהוּא חֲבִינָה נִקְרָא עוֹלָם הַבָּא מִפְּנֵי שֶׁהַשְׁפָּעָתוֹ הוּא תְּמִידִי
וְהָהוּא נָהָר דְּנִגִּיד וְנָפִיק הוּא הַנִּמְשָׁךְ וְיוֹלָא, הֵיִינוּ הַצִּינָה, אַקְרִי עֲלֵמָא דְּאִתִּי
לִכְן נִקְרָאת עוֹלָם הַבָּא, דְּאִתִּי תְדִיר וְלֹא פְסִיק מִפְּנֵי שֶׁשְׁפָּעָה צָל תְּמִיד צְלִי
הַפֶּסֶק, לְפִי שֶׁיִּחְדוּ שֶׁל חַיּוֹת הָעוֹלָמוֹת חִינוּ נִפְסָק חֲפָלוּ אַחֵר הַסְרָבָן, וְהָאִי הוּא עֲדוּנָא
דְּצִדִּיקָא וְזוֹ דְּהֵיִינוּ הַצִּינָה, הִיא עֵדָן וְשִׁמְעוֹנוֹ וְשִׁמְחָת הַלְדִּיקִים, לְזַפְּאָה לְהָאִי עֲלֵמָא
דְּאִתִּי לְזִכּוֹת לְזֶה הַמַּעֲנוֹג צְעוֹלָם הַבָּא אַחֵר פְּטִירָתָם, דְּאִשְׁקִי תְדִיר לְגִנְתָּא וְהַצִּינָה הִיא
מַשְׁקָה תְּמִיד אֶת זְעִיר אֲנָפִין, וְלֹא פְסִיק וְחִינוּ נִפְסָק, כִּי הַשְׁפָּע מִיִּחְדוּ חַיּוֹת הָעוֹלָמוֹת
חִינוּ נִפְסָק לְעוֹלָם, עֲלִיָּה פְתִיב וּבְמוֹצָא מִים כְּמִקּוֹר מִים, אֲשֶׁר לֹא יִכְבְּבוּ מִימִיו שֶׁלֹּא
יִתְבַּשּׁ לְעוֹלָם וְלֹא יִפְסִיק מִלְּמַת מִימִיו, וְהָהוּא עֲלֵמָא דְּאִתִּי וְעוֹלָם הַבָּא הוּא, דְּהֵיִינוּ
הַצִּינָה, אַבְרִי בִּי"ד נִבְרָאָה צִי" כִּי הִיא רְמוּזָה צָקוֹן הַמַּחֲמוֹן שֶׁל י' לְדַבָּר כְּנוֹכַח, הָדָא
הוּא דְּכִתִּיב זֶהוּ שְׁמֹכֵב, וְנָהָר הִיא הַצִּינָה, יוֹצֵא מַעַדָּן יוֹלָא מִן הַסְכְּמָה, כִּי הִיא הִימָה
כְּלוּלָה עִמּוֹ, לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן שֶׁהוּא זְעִיר אֲנָפִין.

האזניות ו"ד שְׁבַמְלוּי חִי"ד רְמוֹז הַתַּפְּאֶרֶת וּמַלְכוּת

וְשׂוֹאֵל יו"ד בְּצִיף תְּרִין אֲתוּוֹן ו"ד הָרִי אֹת יו"ד כּוֹלֶלֶת שְׁמֵי אֹתִיּוֹת ו' ד' שֶׁהֵם זְעִיר
אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה, אֵם כֵּן לְמַה לֹּא נִרְמָז צְפִסְקוֹן זֶה רַק זְעִיר אֲנָפִין וְלֹא הַנִּקְבָּה הַכְּלוּלָה
גַּם כֵּן בְּאוֹת יו"ד לְדַבָּר, וּמַשִּׁיב כִּי בְּאַגְדָּתָא דְּבִי רַב יִיבָא סְבָא תְּנִינָן צְפִסְקוֹן הַלְדָּה
שֶׁל רַב יִיבָא סְבָא לְמִדְּנוֹ, אֲמַאי ו"ד בְּצִיף בִּי"ד מִפְּנֵי מַה אֹתִיּוֹת ו' ד' כְּלוּלֹת בִּי"ד,
דְּהֵיִינוּ עַל אִיזָה פְּרָנוֹף הֵם רִמּוּזוֹת, וְאוֹמֵר אֲלֵא נְטִיעָה דְּגִנְתָּא דָּא אֲלֵא הַנְטִיעָה שֶׁל
זוֹ הַגֶּן, דְּהֵיִינוּ זְעִיר אֲנָפִין שֶׁהוּא נְטוּעַ בְּחוּךְ אֲמָא צְסוּד הַעֲצוּר, אַקְרִי ו' נִקְרָאת ו' כִּי
הוּא ו' דְּהוּי"ה, וְאִית גִּנְתָּא אַחְרָא וְשֶׁ גֵן אַחֵר, הֵיִינוּ הַמַּלְכוּת שֶׁגַּם הִיא נִקְרָאת גֵּן
(לְנִטְיָעוֹת שֶׁל הַנִּשְׁמוֹת שֶׁמַּעֲבִירוֹת בָּהּ), דְּאִיָּה ד' שֶׁהִיא צְסוּד אֹת ד', כִּי הַמַּלְכוּת צְהִימָה
עֵדִין אַחֵר בְּאֲחוֹר עִם זְעִיר אֲנָפִין נִקְרָאת אֹת ד', וְכַשְׂכָּאָה פְּנִים צְפִינִים עִם זְעִיר אֲנָפִין

ראשים), והיינו רזא דכתיב, ונהר יוצא מעדן וגו', מאן הוא עדן דא, חכמה עלאה, ודא יו"ד, להשקות את הגן, דא הוא ו', ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, דא הוא ד', וכלא כליל ביו"ד.

ובגין כך אקרי אב לכלא, אב לאבהן, שירותא דכלא (אקרי), ביתא דכלא, דכתיב (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, (מהאי יו"ד שירותא וסימא דכלא), וכתיב (תהלים קד כד) כלם בחכמה עשית.

באתריה לא אתגלייא ולא אתידע, מדאתחבר באימא, אתרמיו באימא,

מתוך מדבש

נקראת אות ה' (כמו שכתוב בחלק ז דף קג סוף עמוד ז), ומהאי ו' אשתקניא ד' ומנו הו' נשקה הד', רזנו לומר מועיר אנפין מקצלת המלכות את השפע, והיינו רזא דכתיב והו' הסוד שכתוב ונהר יוצא מעדן וגו', ושאל מאן הוא עדן דא מי הוא זה העדן, ומשיב חכמה עלאה הוא חכמה עליונה דהיינו אצא, ודא יו"ד והו' סוד אות יו"ד מלאה, להורות על אמא וזעיר אנפין ונקציה הכלולים עמו, להשקות את הגן, דא הוא ו' זו היא אות ו', שהיא זעיר אנפין, ומה שכתוב ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, דא הוא ד' זו היא אות ד', שהיא המלכות כשהיא אחור באחור עס זעיר אנפין, הרי שהיא נרמזת בסוף הפסוק של ונהר ילא מעדן, ובצא כלי"ד ביו"ד ומסיק דצרי וזמר הרי שכל הפרטופים אצא ואמא וזעיר אנפין ונקציה נכללים באות יו"ד.

בחכמה יבנה בית היא הבינה שהיא בית לחכמה

ובגין כך ולפי שכל הפרטופים כלולים באצא, אקרי אב דבצא הוא נקרא אצא לכל העולמות שלמטה ממנו, אב לאבהן והוא אצא לאבות, דהיינו לחכמה צינה דעת וחסד גבורה תפארת דזעיר אנפין הנקראים אבות כנזכר לעיל, שירותא דבצא הרי הוא התחלת הכל, דהיינו אות ו' פשוטה דהו"ה הרומזת לתחלת האלילות, ביתא דבצא והוא צית של הכל, דהיינו אמא הכלולה עמו נקראת צית לאצא, דכתיב בחכמה יבנה בית על ידי אצא יבנה צית שהיא אמא, וכתיב, בצאם בחכמה עשית כל הפרטופים כלם הם נקצים ונכללים בחכמה שהיא אות יו"ד כנזכר (ומלת עשית, היא כמו (במדבר כד יח) וישראל עשה חיל, שפרשו לשון קצין ואסיפה).

החכמה בולל כל פרוצפי האצילות ולכך נקרא שמה קדישא

ואמר אף על פי שאצא נקרא ו' דהו"ה, מכל מקום באתריה במקומו צמצם חכמה, דא אתגלייא אין זה אות ו' בגלוי, ודא אתידע ולא נודע אות ו' אפלו צרמו, אלא יש צמצם חכמה אות ה' הרומזת על צינה הכלולה עמו, צסוד הבן בחכמה, והטעם

ובגין כך אימא כללא דכלא, בה אתידע ובה אתרמיז, שירותא וסיומא דכלא (חכמה אקרי), דבה סתים כלא, כללא דכלא שמא קדישא.

עד השתא רמיזנא ולא אמינא כל אלין יומין, והאידנא מתגלפין סטריין, י' כליל בהאי חכמה, ה' דא אימא, וקרינן בינה, ו"ה אלין תרין בגין דמתעטרין מאימא, והא תנינן דבינה אתכליל מכלא,

מתוק מדבש

שחין אות י' צתבת חכמה, לפי שאצא נכלל במולא ונחשז כעתיקא קדישא פנוכר לעיל. מדאתחבר באימא חבל משנתחבר אצא עם אמא צסוד וחכס צצניה, אתרמיז באימא אז הוא נרמז צאות י' דצניה, (וזהו רק צרמו, כי אות י' דצניה היא נסה ולא נסה), ובגין כך אימא כפלא דכפא לפי שש צינה כוללת כל הפרלופים, ששמי אותיות י"ה דצניה רומזות לאצא ואמא, ושמי אותיות צ"ן דצניה רומזות לזעיר אנפין, ונכללת עמו הנקצא צהיותו צסוד העצור צאמא, הרי בה אתידע ובה אתרמיז נמצא כי צתבת צינה נודע ונרמז אצא, ואף על פי שאמרנו שאמא גם כן כוללת את כל הפרלופים, מכל מקום שירותא וסיומא דכפא התחלת וסיום הכל אינם צאמא, חכמה אקרי חלא נקרא חכמה, דבה סתים כפא כי צה סתום הכל, דהיינו צאותיות ו"ד נכללים זעיר אנפין ונקציה, ורצונו לומר שאצא הוא התחלת האצילות צאות י' דהוי"ה שצו, והוא סיומה צאות ד' דמלוי יו"ד שצו, הרומזת למלכות, כפלא דכפא הרי אצא הוא כלל הכל, כי הוא כולל את כל פרלופי האצילות, וגם הוא לצדו נקרא שמו קדישא שש הוי"ה הקדוש, לפי שהוא כולל את אצא ואמא וזעיר אנפין ונקציה הרמוזים צארבע אותיות הוי"ה.

ואמר רבי שמעון עד השתא רמיזנא ופא אמינא כפא אצין יומין עד עסה רק רמזי את פרלופי אצא ואמא, ולא אמרתי צפרוש וצהרצבה, כל הימים שעד עסה, והאידנא מתגלפין סטריין חבל עסה נפתחים ומתצארים כל נדדי ואפני הסודות דפרלופי אצא ואמא, ולא נשארים סתומים צבתחלה, והוא י' כפלא בהאי חכמה אות י' דהוי"ה נכללת צחכמה זו, רצונו לומר אף על פי שעקר שרש אות י' הוא במולא, עם כל זה היא כלולה צחכמה, ה' דא אימא, וקרינן בינה ה' דהוי"ה היא אמא, וקוראים אותה צינה, רצונו לומר אף על פי שאות ה' רומזת לצבונה, עם כל זה לפעמים רומזת גם לאמא, ו"ה אצין תרין בגין ו"ה דהוי"ה הם שני צנים, דהיינו צן וצת שהם זעיר אנפין ונקציה שנקראים צנים לאצא ואמא, דמתעטרין מאימא שמתעטרים מאמא על ידי שמקצלים המחין והכתרים ממנה, צסוד מה שכתוב (שיר ג יא) צעטרה שטירה לו אמו, (ואז הנקצא צצהיותה אחור צחכמה צצחית ד', עסה שצצר זעיר אנפין ונקציה הם פנים צצנים וקצלו מחין מאמא, היא נעשית צצחית אות ה' דהוי"ה), ואף על פי שאמרנו שאמא היא רק אות ה' דהוי"ה, עם כל זה והא תנינן הרי למדנו לעיל, דבינה אתכפלא מכלא שצניה נכללת

יו"ד דמתחברא באימא, ומפקין ב"ן, והיינו בינה, אב ואם דאינון י"ה, בן בגווייהו.

השתא אית לאסתכלא, בינה ואקרי תבונה, אמאי אקרי תבונה, ולא בינה, אלא תבונה אקרי בשעתא דינקא לתרין בגין, ב"ן וב"ת, דאינון ו"ה, וההיא שעתא אקרי תבונה, דכלא כליל באלין אתוון, ב"ן וב"ת אינון ו"ה, וכלא חד כללא, והיינו תבונה.

מתוק מדבש

לכדה מכל חרבע אומיות הוי"ה, ומפרש ח'ך, כי יו"ד דמתחברא באימא כי י' דלכא שמתחבר באמא צסוד היחוד, ומפקין ב"ן ומוציאים את הצן שהוא זעיר אנפין צסוד העבור, ועמו כלולה גם הנקצא צסוד פסיעה לבר, ונמצא צומן היחוד עזמו שאמא מקצלת מאצא טפה זרעית דזעיר אנפין, או אמא כלולה מאצא ואמא וזעיר אנפין ונקציה, הרי כל חרבע אומיות הוי"ה נרמזות צה, והיינו בינה ולטעם זה היא נקראת צינה, כי צחצח צינ"ה נרמזים אב ואם, דאינון י"ה, שהם סוד אומיות י"ה דהוי"ה, בן בגווייהו ומלת צ"ן שהוא זעיר אנפין הוא צמוכס דלכא ואמא צצחנית טפה זרעית.

הבינה נקראת תבונה בשעת יניקת הזעיר אנפין ונקביה

השתא אית לאסתכלא עמה אחר שצחרנו שאמא נקראת צינ"ה על שם שיש צמלה זו אומיות י"ה שהם אצא ואמא, וב"ן שהוא זעיר אנפין שציניהם כנוכר, יש להסתכל ולהתבונן בינה ואקרי תבונה מה שצינה נקראת צמורה צבונה, אמאי אקרי תבונה וצא בינה למה היא נקראת צבונה ולא צינה, אם מחמת שלפעמים הם שני פרטופים נפרדים, היו יכולים להקרא צינה עלאה וצינה תפאה, ומשיב אצא תבונה אקרי בשעתא דינקא לתרין בגין אלא צינה נקראת צבונה בשעה שהיא מניקת לשני צנים, שהם ב"ן וב"ת, דאינון ו"ה שהם ו"ה דהוי"ה דהיינו זעיר אנפין ונקציה, כי יש זמן שאמא מניקת לזעיר אנפין ונקציה לכל אחד צפני עזמו, לפעמים לזעיר אנפין ולפעמים לנקצא, וההיא שעתא אקרי תבונה ובשעה ההיא נקראת צינה בשם צבונה, משום דבצא פליר באצין אתוון כי הכל נכלל באלו האומיות של צבונ"ה, שהיא נוטריקון ב"ן וב"ת, אינון ו"ה צן וצח אלא שאת אומ צ' חשדינן שתי פעמים, ואלו זעיר אנפין ונקציה הם אומיות ו"ה דשם הוי"ה, ובצא חד בצצא וזעיר אנפין ונקציה שניהם נכללים יחד, והיינו תבונה זהו הטעם שצינה נקראת לפעמים צבונה.

בספרא דרב המנונא סבא אמר, דשלמה מלכא תקונא קדמא דגלי ואמר, (שיר ד א) הנך יפה רעיתי, מהאי הוא, ותקונא תניינא אקרי פלה, דאיהי נוקבא דלתתא.

ואינון דאמרי דתרווייהו להאי נוקבא דלתתא אינון, לאו הכי, דה"א קדמא לא אקרי פלה, וז"ל בתראה אקרי פלה לזמנין ידיען, (לזמנין סגיאין) דהא זמנין אינון דדכורא לא אתחבר עמה, ואסתלק מינה, בההוא זמנא כתיב (ויקרא יח יט) ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב,

מתוך מדבש

הנך יפה רעיתי אומר אבא לאמא שחן ב' רעין דלא מתפרשין

בספרא דרב המנונא סבא אמר צסקרו של רב המנונא סבא אמר סבא ישרה, שגס אני סבא כותיה, דשלמה מלכא תקונא קדמא דגלי כי שלמה המלך מקון הראשון שגלה, ואמר דהיינו מה שכתוב צריש פלשה ד' דשיר השירים המתחיל הנך יפה רעיתי עד סוף פסוק ז', שמסים כלך יפה רעיתי ומוס אין צך, כל זה נקרא תקונא קדמא, מהאי הוא מקון זה הוא מענין אמא שאנו עוסקים בו, והיינו שאבא אומר לאמא, הנך יפה רעיתי, כי אבא ואמא הם תרין רעין דלא מתפרשין, ותקונא תניינא ומקון השני, דהיינו שם מפסוק ח' ואילך, המתחיל אחי מלכנון פלה, הוא נקרא מקון השני, אקרי פלה דאיהי נוקבא דלתתא היא נקראת פלה שהיא נקבא שלמטה, ראונו לומר שמדבר מענין נקבא דזעיר אנפין הנקראת לפעמים צסס פלה.

ואינון דאמרי דתרווייהו להאי נוקבא דלתתא אינון ואותם חכמים האומרים וסוצרים ששני המקונים נאמרו לנקבא שלמטה דזעיר אנפין, דאו הכי אינו כן, ואין עקר בדבריהם, דלא מצעיא דנקבא דלתתא לא נקראת רעיה חלל חפלו פלה חניה נקראת תמיד, והקדים ואמר דה"א קדמא לא אקרי פלה כי ה' הראשונה דהוי"ה לא נקראת פלה, וזה פשוט, וז"ל בתראה אקרי פלה לזמנין ידיען ורק ה' האחרונה דהוי"ה שהיא הנקבא דזעיר אנפין, היא נקראת פלה לפעמים, ומכל שכן שלא יצדק צה תאר רעיה, ושאל ולמה רק לפעמים נקראת הנקבא דלתתא פלה, ואמר דהא זמנין סגיאין אינון דדכורא לא אתחבר עמה, ואסתלק מינה כי הרבה זמנים יש דזעיר אנפין אינו מתחבר עמה, ומסתלק ונפרד ממנה צעונות ישראל, בההוא זמנא וצמן ההוא כתיב ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב ראונו לומר האשה העליונה שהיא השכינה הקדושה בהיותה בגלות צעונות ישראל נקראת נד"ה, צסוד נד"ה, שגד ה' האחרונה דהוי"ה מיה"ו, ואז נאמר ליסוד דזעיר אנפין ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב, חפלו צקריצה

בשעתא דאתדבא נוקבא, ודכורא בעי לאתחברא עמה, כדין אקרי פלה, ככלה ממש אתייה.

(אבל) האי אימא לא אפסיק רעותא דתרווייהו לעלמין, בחד נפקין, בחד שריין, לא אפסיק דא מן דא, ולא אסתלק דא מן דא, ובגין כך פתיב, ונהר יוצא מעדן, יוצא תדיר ולא אפסיק, הדא הוא דכתיב, וכמוצא מים אשר לא יבזבו מימיו, ובגין כך פתיב רעיתי, ברעותא דאחיה שריין, באחדותא שלימתא, אבל הכא אקרי פלה, דכד אתא דכורא לאתחברא עמה, היא פלה, ככלה אייה אתייה ממש.

מתוך מדבש

בעלמא (כמזל צקשט אחרי דף עט עמוד ג, עין סט), בשעתא דאתדבא נוקבא ואחר כך בשעה שנטקרת הנקבא מחזות החלונים, ודכורא בעי לאתחברא עמה והזכר ועיר אנפין רוצה להתחבר ולהתמיד עמה, כדין אקרי פלה או היא נקראת פלה, מהטעם כי בפלה ממש אתייה היא צאה ככלה ממש, לפי שגם בחינת פלי היסוד שלה נסתלק ממנה ונספס פתחה, ואחר כך חוזרת לבחינת צתולה ואז היא ככלה ממש.

אבא ואמא נאצלו באחד וכו' נשארים להמשיך חיות העולמות

אבא האי אימא חבל אמא זו שהיא ה' הראשונה דהוי"ה שהיא מקון הראשון הנזכר, לא אפסיק רעותא דתרווייהו לעלמין לא נפסק הרגל של שניהם לעולם, כי חבל ואמא הם תמיד מרגלים ומחזרים ומיחדים יחד, ואפלו אם גזרו עונות ישראל לא נפסק יחודם של חיות העולמות, בחד נפקין והם ציחד יצאו ונאצלו מאריך אנפין, בחד שריין וציחד הם שורים ועומדים תמיד פנים בפנים, לא אפסיק דא מן דא אין נפסקים ונפרדים זה מזה, כי אם יפסק היחוד של חיות העולמות היו כל העולמות נחרצים, ולא אסתלק דא מן דא ואינם מסתלקים זה מזה, אפלו צומן הגלות, ובגין כך פתיב ולכך כחוב ונהר הוא אמא, יוצא מעדן יוצא מאבא, ומפרש יוצא תדיר השפע יוצא מהם תמיד, ולא אפסיק ואינו נפסק, כי היחוד של חיות העולמות אינו נפסק לעולם, הדא הוא דכתיב זהו קעין שחוב וכמוצא מים אשר לא יבזבו מימיו למקור מים חיים שאינו פוסק מלמח מימיו לעולם, ובגין כך פתיב רעיתי ולכך כחוב רעיתי על אמא, שפרשו ברעותא דאחיה שריין כי חבל ואמא שורים צרלן של אחיה תמיד, באחדותא שלימתא ובאחדות שלמה, אבא חבל חבל כאן צחקון שני שצחיר השירים שרומז על הנקבא דעיר אנפין, אקרי פלה היא נקראת פלה, דכד אתא דכורא לאתחברא עמה היא פלה כי כאשר צא ועיר אנפין להתחבר עמה, היא פלה, דהיינו בפלה אייה אתייה

ובגין כך, תרי תקונין דנוקבי פריש שלמה, תקונא דקדמיתא סתימא, בגין דאיהי סתימא, ותקונא תניינא פריש יתיר, ולא סתים כולי האי.

ולבתר תליא כל שבחא בההיא דלעילא, דכתיב (שיר ו ט) אחת היא לאמה, ברה היא לילדתה, ובגין דאיהי אימא, מתעטרא בעטרא דכלה, ורעותא דיו"ד לא אפסיק מנה לעלמין, אתיהיב ברשותה כל

מתוך מדבש

מפיש היא כלה ממש, רזונו לומר אחר שהנקבא נטרה מאחזת החלונים, וזעיר אנפין צא להתיחד עמה, אז היא צנחנת צמולה ונעשה לה יסוד חדש לכן נקראת כלה.

ובגין כך תרי תקונין דנוקבי פריש שלמה ולכן שני תקונים, דהיינו של צ' נוקבין אמא ומלכות, פרש שלמה המלך, תקונא דקדמיתא סתימא הפקון הראשון שהוא אמא סתום, דהיינו היסוד שלה סתום, בגין דאיהי סתימא לפי שהיסוד שלה סתום ומלבד צתוך זעיר אנפין, לכן אף על פי שהכחוש הרבה לשבח את אמא בשאר תארי הגוף, כגון עינים, שערות, שנים, שפתים, פנים, נואר, שדים, עם כל זה לא שבח עוד יותר צדך פרט, אלא אמר צדך כלל, "כלך יפה רעיתי", ורמו צוה על היסוד שנקרא "כלל", אצל לא רצה לפרש צהדיא לפי שהוא סתום, ותקונא תניינא פריש יתיר אצל תקון השני פרש יותר, דהיינו צשבח הכלה פרש יותר, גם את היסוד שלה, וצא סתים בויצי האי הגם שסתם אצל לא סתם כל כך כמו צאמא, כי אמר צדך רמו "גן נעול אחסי כלה גל נעול מעין סתום" שרומז על היסוד דנקבא.

הבינה מקבלת העטרוט והפחין מאריך שהוא הבתר דאצילות

ובביתר ואחר שאמר אלו השני תקונים, (ה"ג יו"ר) תלי צא שבחא תלה ופרש את כל השבח, בההיא דעשיצא צפרנוף שלמעלה שהיא אמא, דכתיב אחת היא לאמה המלכות היא מיוחדת לאמא, ברה היא דיוצדתה צרורה היא לאמא, לפי שהיא הולידה אותה, ובגין דהאי אימא מתעטרא בעטרא דבצא (ה"ג יו"ר) ולפי שאמא מתעטרת בעטרת הכל, דהיינו שהיא מקבלת עטרוטיה ומחוסיה מאריך אנפין, שהוא כתר דכל האצילות, ורעותא דיו"ד לא אפסיק מנה לעלמין וגם הרנון של י' שהוא אצל אינו נפסק ממנה לעולם, דהיינו היחוד של חיות העולמות אינו נפסק אפלו רגע אחד, אם כן נמצא שכל השפע הנמשך מאריך אנפין ומאצא, הכל מתקבץ תוך אמא, וממנה ועל ידה מקבלים זעיר אנפין ונקבא וצריאה וצירה עשיה, משום הכי אתיהיב ברשותה צא חירו דעבדין נתן צידה כל חרות של העבדים, דהיינו צנחנת השפע הנשפע לעולם היצירה ששם מלאך

חירו דַּעבְדִּין, כָּל חירו דְּכָלָא, כָּל חירו דְּחַיִּיבֵיא, לְדַפְּאָה לְכָלָא, דְּכְתִיב (ויקרא טו ז) **כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם, וְכְתִיב** (שם כה י) **וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה.**

יובל היא, מאי יובל, כְּמָה דַּאתְּ אָמַר, (ירמיה יז ח) **וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו, מִשּׁוּם הֵהוּא נָהָר דַּאתִּי וְנִגִּיד וְנִפְיָק, וְאֵתִי תְדִיר וְלֹא פְסִיק.**

כְּתִיב (דף רצא ע"א) (משלי ב ג) **כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹלָךְ, בִּינּוֹן דַּאֲמַר כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, אֲמַאי לְתַבּוּנָה, אֲלֵא כֹּלָא כְּמָה**

מתוק מדבש

מט"ט שְׁהוּא צְחִינַת עֲזָד, כָּל חירו דְּכָלָא וְגַם כָּל חרות וְשַׁפַּע שֶׁל שָׂחַר כָּל הָעוֹלָמוֹת, כָּל חירו דְּחַיִּיבֵיא וְגַם כָּל חרות הֶרְשָׁעִים מַעֲנָשָׁם, לְדַפְּאָה לְכָלָא לְטַהַר אֶת כָּלָם עַל יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁהִיא צְחִינַת אִמָּא, דְּכְתִיב, **כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם** דְּהֵיִינוּ דְּיוֹם הַכְּפוּרִים שֶׁהוּא גַם כֵּן צְחִינַת אִמָּא, יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם, הֵיִינוּ זְעִיר אֲנַפִּין אֹמֵר לְצַנִּי יִשְׂרָאֵל, שְׁפָרְנוֹף אִמָּא יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם, הֲרִי רָחִיָּה עַל חרות הֶרְשָׁעִים מַעֲנָשָׁם, וְכְתִיב, **וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה** הִיא רוֹמֶזֶת עַל אִמָּא שֶׁיֵּשׁ צָה חֲמִשִּׁים שָׁעָרִי צִינָה, וְאָמַר (ה"ג יה"ר) **וְקִרְאתֶם דְּרוּר שֶׁהוּא עֵינָן הַחֲרוּת, הֲרִי רָחִיָּה עַל חרות הַעֲזָדִים.**

וְאֲנֵצ אֹרְחִיָּה דִּזְרַשׁ גַּם סוּם הַפְּסוּק דְּכְתִיב יוֹבֵלִי הִיא, וְאָמַר מַאי יוֹבֵלִי מֵה פְּרוּשָׁה שֶׁל מַלְת יוֹבֵל, וּמִפְּרָשׁ שֶׁהִיא לְשׁוֹן נָהָר כְּמָה דַּאתְּ אָמַר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְעַל יוֹבֵלִי שֶׁהוּא נָהָר הַמוֹצִיל אֶת הַמַּיִם לְגִנוֹת וּפְרָדְסִים, וְאִינוּ נִפְסָק מִמֵּיו לְעוֹלָם, יִשְׁפָּח שְׂרָשָׁיו שֶׁסִּי יִתְפַּשְׁטוּ שְׂרָשֵׁי הָאֵילָן הַנְּטוּעַ עַל פְּלָגֵי מַיִם, וְהוּא צָח לְחֹרוּת מִשּׁוּם הֵהוּא נָהָר שֶׁהוּא אִמָּא, דַּאֲתִי וְנִגִּיד וְנִפְיָק שֶׁמַּצִּיא אֶת הַשַּׁפַּע מֵאֲצָל תְּדִיר, וְאֵתִי תְדִיר וְלֹא פְסִיק וְצָח תְּמִיד וְאִינוּ נִפְסָק, כִּי הַשַּׁפַּע שֶׁל הַיַּחֲדוּד שֶׁל חֵיווֹת הָעוֹלָמוֹת אִינוּ נִפְסָק לְעוֹלָם, וְלִכְךָ קָרָא אֶת אִמָּא יוֹבֵל וְלֹא נָהָר, כִּי הִיא צְחִינַת יוֹבֵל שֶׁאִינוּ נִפְסָק לְעוֹלָם.

פְּרוּשׁ הַפְּסוּק הַמוּבָא לְהֵלֶן, כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא אִם תִּקְרָא לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְתַפְלֵל אֱלֹהֵי שִׁיתָן לָךְ בִּינָה, לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹלָךְ וְכֵן אִם בְּצִבּוּר הַתַּבּוּנָה תִתֵּן קוֹל תַּפְלִתָּךְ, אִז תְּבִין יִרְאֵת ה' וְדַעַת אֱלֹהִיִּים תִּקְצָא. (רַבְנֵי יוֹנָה)

תַּבּוּנָה נִזְטָרִיקוֹן בֵּן וּבֵת רָמּוֹ לִזְעִיר אֲנַפִּין וְנִקְבִּיָּה הַמְּקַבְּלִים מִמֶּנָּה

כְּתִיב (דף רצא ע"א) **כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹלָךְ** הִנֵּה רַצִּי שֶׁמַּעוֹן דְּרַשׁ מַלְת "אִם" שֶׁמִּנְקֻדָּת צְחִיר"ק, כָּאלוּ הִיא "אִם" צִנְקוּד לִיר", וְשׁוֹאֵל בִּינּוֹן דַּאֲמַר הַכְּמוּצַב כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא דְּהֵיִינוּ שְׁקוּרָא לֹאֵס צָשׁ צִינָה, אֲמַאי לְתַבּוּנָה לְמָה שָׁנָה אֶת שְׁמָה מִיד לְקֹרוּתָה צָשׁ תַּבּוּנָה, וּמַשִּׁיב אֲפָא כָּלָא כְּמָה דַּאֲמִינָא אֲלֵא הַכֵּל הוּא כְּמוֹ

דאמינא, הי מנייהו עלאה, בינה עלאה מתבונה, בינה אב ואם ובן, י"ה אב ואם, ובן בגווייהו, תבונה פלא פללא דבנין בן ובת ו"ה, ולא אשתבח אב ואם אלא באימא, דאימא ודאי (ס"א אלא בבינה, ובתבונה ודאי אימא) רביעא עלייהו, ולא אתגלייא, אשתבח דכללא דתרין בנין אקרי תבונה, וכללא דאב ואם ובן אקרי בינה, וכד בעי לאכללא פלא, בהאי אתפליל.

והאי אב ואם ובן, אקרון חכמה בינה ודעת, בגין דהאי בן נטיל סימנין

מתוק מדבש

שאמרתי למעלה, כי כאשר חצא ואמא מתיחדים ומולידים את הבן, אז אמא נקראת בשם צינ"ה, ובשעה שאמא מניקת את זעיר אנפין ונקציה נקראת תבונה, ושואל הי מנייהו עפאח חיזו מהן עליונה, ומשיב בינה עפאח מתבונה צינה עליונה מתבונה, וטעם הדבר כי בינ"ה, אב ואם ובן בשם צינ"ה כלולות אותיות י"ה שהם אב ואם, וב"ן בגווייהו ואותיות צ"ן שהוא זעיר אנפין שיצא מציניהם, אבל תבונה, פלא פללא דבנין כל המצה כוללת רק את המים, דהיינו ב"ן וב"ת שהם זעיר אנפין ונקציה, והם אותיות ו"ה דשם הוי"ה, ולא אשתבח אב ואם אלא בבינה ולא נמנאים רמוזים אז ואם אלא בשם צינ"ה, שיש בה אותיות י"ה שרמוזות על חצא ואמא, (ה"ג יה"ר) דתבונה ודאי רביעא עפיהו כי ודאי כשנקראת בשם תבונה אז היא רוצנת על זעיר אנפין ונקציה, ולא אתגלייא והיא בעצמה אינה מגלה, לפי שמתלבשת בהם בסוד מחין, לכן לא היה אפלו לאמא שום רמז במלת תבונה, אשתבח דבפלא דתרין בנין אקרי תבונה נמנא היוצא מדברינו אלה שרק כללות שני צנים שהם זעיר אנפין ונקציה נרמזים בשם תבונה, ובפלא דאב ואם ובן אקרי בינה וכללות אב ואם ובן שהם חצא ואמא וזעיר אנפין נקראים וכללים בשם צינה, וכד בעי דאבפלא פלא וכשרוצה הפתוח לכלל חצא ואמא וזעיר אנפין יחד, אז בהאי אתבפלא צוה השם של צינה וכללים ולא בשם תבונה.

הזעיר אנפין נטיל מחין דאבא ואמא, והמלכות רק מחין דבינה

והאי אב ואם ובן ולאו האז ואם ובן שדברנו עליהם עד עתה, אקרון חכמה בינה ודעת הם נקראים חכמה וצינה ודעת דכללות האצילות, (רמזו לומר שאחא ואמא הם השרשים לכל החכמות ולכל הצינות, אך הדעת שהיא שרש זעיר אנפין, לכן היא עצמה יורדת למטה ומתלבשת בזעיר אנפין, והארתה לצד גשפורה למעלה כדי להכריע צין חצא ואמא, נמנא כי לעולם חצא ואמא נקראים חכמה וצינה של כללות האצילות, וזעיר אנפין נקרא דעת של הכללות, הנהות מורנו הרב חיים ויטאל צען חיים שער כט פקד ז), והטעם שזעיר אנפין נקרא בשם דעת בגין

דאבוי ואמיה אקרי דעת, דהוא סהדותא דתרווייהו, והאי בן אקרי בוכרא, דכתיב (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, ובגין דאקרי בוכרא, נטיל תרין חולקין, וכד אתרבי בעטרוי, נטיל תלת חולקין, ובין כף ובין כף תרין חולקין ותלת חולקין, כלא חד מלה, והאי והאי הכי (ס"א חד) הוי, ירותא דאבוי ואמיה ירית.

מאי ירותא, דא אחסנתא דאבוי ואמיה, ותרין עטרין דהו גניזין

מתוך מדבש

דהאי בן נטי' סימנין דאבוי ואמיה לפי שכן הזה שהוא זעיר אנפין לוקח הסימנים של אבא ואמא, רגונו לומר שמקבל החכמה וצינה שלו מחלקם של אבא ואמא עמם, לכן זעיר אנפין אקרי דע"ת שהיא אומיות עדו"ת, דהוא סהדותא דתרווייהו כי הארות פני זעיר אנפין מעידות על שניהם, שהוא בן של אבא ושל אמא, כי על ידי החכמה וצינה שקבל מהם, הוא דומה להם בהארת פניו (דעין שאמרו חכמינו וזכרונם לברכה (רש"י בראשית כה יט) שהכל היו מעידים שאברהם הוליד את יצחק לפי שהיה דומה לו), והאי בן אקרי בוכרא וזה הדין שהוא זעיר אנפין נקרא בן בכור, לפי שנוול קדם הנקבא, דכתיב בני בכורי ישראל וישראל היינו זעיר אנפין, ובגין דאקרי בוכרא ולפי שנקרא בכור נטי' תרין חולקין הוא לוקח שני חלקים, דהיינו מחין דאבא ומחין דאמא, אצל הנקבא אין לה חלק במחין דאבא כלל, וכד אתרבי בעטרוי וכשזעיר אנפין נגדל כל נרכו על ידי שפי עטרו של החכמה וצינה דאבא ואמא, אחר כך נטי' תלת חולקין הוא לוקח שלשה חלקים, כי לוקח גם את דעת העליון (שהוא שלש ראשונות דדעת) מעלם מח הדעת דאבא ואמא, ובין כף ובין כף תרין חולקין ותלת חולקין, כלא חד מלה ודין שמקבל רק שני חלקים שהם החכמה וצינה, ודין שמקבל שלשה חלקים שהם חכמה צינה דעת, הכל הוא דבר אחד, ומפרש דצרוי ואמר והאי והאי הכי הוי זה וזה, צין פשהם השני מחין חכמה וצינה, ודין שהם חכמה צינה דעת כך הם, שכלם ירותא דאבוי ואמיה ירית ירשת אבא ואמא שהם ירשו אותם מאריך אנפין.

החסדים דדעת שפועיר אנפין נמשכו מאבא, והנבורות שבו מאמא, ונעשים בבחינת תפלין של ראש

ושאל מאי ירותא למה נקראים המחין דזעיר אנפין ירשה, ומשיב דא אחסנתא דאבוי ואמיה לפי שאבא ואמא ירשו אותם מאריך אנפין לחלקם ולנחלתם, והם הורישום לזעיר אנפין, ותרין עטרין אצל השפי עטרו של החסדים וגבורות דדעת דזעיר אנפין (דהיינו השבע מחמוות דדעת), דהו גניזין בגווייהו שהיו גנוזות באבא ואמא בתורת פקדון,

בְּגוּוֹיֵיהוּ וְאַחְסִינוּ לְבָן דָּא, מִסְטָרָא דְאַבּוּי הוּהּ גְּנִיזוּ בְּגוּוֹיָהּ חַד עֶטְרָא
דְּאַקְרִי חֲסֵד, וּמִסְטָרָא דְאַימָא חַד עֶטְרָא דְאַקְרִי גְבוּרָה, וְכִלְהוּ מִתְעַטְרִין
בְּרִישִׁיָּה וְאַחִיד לֹון.

וְכַד נְהָרִין אֱלִין אָב וְאָם עֲלִיָּה, כִּלְהוּ אַקְרוּן תְּפִילִין דְּרִישָׁא, וְכִלְא נָטִיל
בֵּן דָּא, וְיִרִית כִּלְא, וְאַתְפָּשֵׁט בְּכָל גּוּפָא, וְהָאִי בֵּן יְהִיב לְבִרְתָּא,
וְבִרְתָּא מַנִּיָּה אֲתָזֵן, וְעַל כָּל פָּנִים מִכָּאן בְּרָא יִרִית וְלֹא בִרְתָּא, בְּרָא יִרִית
לְאַבּוּי וְלְאַמִּיָּה וְלֹא בִרְתָּא, וּמַנִּיָּה אֲתָזֵן בִּרְתָּא, כְּמָה דְכֶתִיב (דְּנִיָּאל ד ט)

מתוך מדבש

וְאַחְסִינוּ לְבָן דָּא וְהוֹרִישוּ אוֹתָם לְזֶה הַבֶּן, רְלוּנוּ לומר שְׁנַמְשְׁכוּ לזַעִיר אֲנָפִין עַל יְדֵי אֲבָא
וְאַמָּא, אֲבָל הֵם חִלְקוּ וְנִחְלְמוּ דְזַעִיר אֲנָפִין עֲזָמוּ שְׂרֵשׁ אוֹתָם מֵאַרְיָךְ אֲנָפִין, כִּי מִסְטָרָא
דְּאַבּוּי הוּהּ גְּנִיזוּ בְּגוּוֹיָהּ חַד עֶטְרָא דְאַקְרִי חֲסֵד מֵלָד אֲבִיו הֵימָּה גְּנוּזָה בְּחוּף הַדַּעַת
שְׁלוּ עֶטְרָה אַחַת הַנִּקְרָאת חֲסֵדִים, כִּי הַחֲסֵדִים דְּדַעַת נִמְשְׁכוּ לוֹ עַל יְדֵי אֲבָא, וּמִסְטָרָא
דְּאַימָא חַד עֶטְרָא דְאַקְרִי גְבוּרָה וּמֵלָד אִמּוֹ הֵימָּה גְּנוּזָה בְּחוּף הַדַּעַת שְׁלוּ עֶטְרָה אַחַת
הַנִּקְרָאת גְּבוּרוֹת, כִּי הַגְּבוּרוֹת דְּדַעַת נִמְשְׁכוּ לוֹ עַל יְדֵי אִמָּא, וְכִלְהוּ מִתְעַטְרִין בְּרִישִׁיָּה
וְאַחִיד לֹון וְכָל הַשְּׁלֶשָׁה מַחֲזִין מִתְעַטְרִים בְּרָאשׁוֹ וְאוֹתוֹ אוֹתָם, וְכֵלִם נִשְׁאַרִים לְמַעַלָּה בְּרָאשׁוֹ
אֲפִלוּ הַדַּעַת שְׁנַמְשֵׁךְ לזַעִיר אֲנָפִין מִהַתְפָּשֻׁטוֹת הַדַּעַת דְּאֲבָא וְאַמָּא בְּשֵׁשׁ קַנּוּת שְׁלֹהֶם, אֲבָל
בְּזַעִיר אֲנָפִין הוּא בְּרָאשׁוֹ כְּמוֹ הַחֲכָמָה וְצִינָה.

וְכַד נְהָרִין אֱלִין אָב וְאָם עֲלִיָּה וּכְשִׁמְאִירִים אֲבָא וְאַמָּא עַל זַעִיר אֲנָפִין בְּנִחְמִיָּה הַמַּחֲזִין
דְּחֲכָמָה וְצִינָה שְׁהֵם רַק הָאֵרוֹת, אִזּוּ בְּכִלְהוּ אַקְרוּן תְּפִילִין דְּרִישָׁא כָּל הַמַּחֲזִין נִקְרָאִים
תְּפִלִין שֶׁל רֹאשׁ, רְלוּנוּ לומר גַּם הַחֲסֵדִים וּגְבוּרוֹת דְּדַעַת שְׁהֵם חִלְקוּ הַזַּעִיר אֲנָפִין עֲזָמוּ,
בְּכִלְלוֹת כָּלִם נִקְרָאִים תְּפִלִין שֶׁל רֹאשׁ, כִּי הַרְבֵּעָה מַחֲזִין הֵם הֵם הַרְבֵּעַ פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל הַתְּפִלִין
שֶׁל רֹאשׁ, וְכִבְּרָא נְטִיָּד בֵּן דָּא וְאֵת כָּל הַמַּחֲזִין לֹוקֵם זַעִיר אֲנָפִין, וְיִרִית כִּבְרָא וְיִוֹרֵשׁ אֵת
הַכֵּל, רְלוּנוּ לומר שְׁגַם אֵת הַגְּבוּרוֹת שְׁהֵם לְזַרְךְ בְּנִין הַנִּקְבָּא יִוֹרֵשׁ זַעִיר אֲנָפִין, וְנוֹמֵן הָאֲרָתָם
לְנִקְבָּא, וְאַתְפָּשֵׁט בְּכָל גּוּפָא וּמִתְפָּשֵׁטִים בְּכָל הַגּוּף, כִּי הַחֲסֵדִים וּגְבוּרוֹת דְּדַעַת שְׁנִחְלָצְשׁוּ
בִּיסוּד דְּאַמָּא מִמַּסְמִים בְּחוּף דְּזַעִיר אֲנָפִין, הֵם יֵלְאוּ מִשָּׁם וּנְתַפְּשׁוּ בְּכָל גּוּפוֹ שֶׁל זַעִיר
אֲנָפִין לְהַגְדִּילוֹ, וְהָאִי בֵּן יְהִיב לְבִרְתָּא וְזֶה הַבֶּן נוֹמֵן לְהַצֵּת, רְלוּנוּ לומר אַחֵר כִּךְ זַעִיר
אֲנָפִין נוֹמֵן עֶטְרָא דְּגְבוּרוֹת לְנִקְבָּא, וְבִרְתָּא מַנִּיָּה אֲתָזֵן וְהַנִּקְבָּא נוֹזֶנֶת עַל יְדֵי זַעִיר אֲנָפִין,
וְעַל כֵּן פָּנִים דְּהֵייוּ בְּכָל אֲפֹן, מִכָּאן בְּרָא יִרִית וְלֹא בִרְתָּא מִכָּאן נִשְׁמַע שְׁהֵבֵן יִוֹרֵשׁ
וְלֹא הַצֵּת, וּרְלוּנוּ לומר אֲפִלוּ אִם זַעִיר אֲנָפִין לֹא הִיָּה בְּכוֹר אֲלֹא בֶּן פְּשׁוּט, מִכָּל מְקוֹם
בְּרָא יִרִית לְאַבּוּי וְלְאַמִּיָּה וְלֹא בִרְתָּא הֵבֵן יִוֹרֵשׁ אֵת אֲבִיו וְאִמּוֹ וְלֹא הַצֵּת, דְּהֵייוּ שְׁזַעִיר
אֲנָפִין יִוֹרֵשׁ אֵת הַכֵּל, וּמַנִּיָּה אֲתָזֵן בִּרְתָּא וּמִמֶּנּוּ נוֹזֶנֶת הַנִּקְבָּא, כְּמָה דְכֶתִיב כְּמוֹ שְׁכַמוּב

וּמְזוֹן לְכֹלָא בֵּיהּ, (וְאִי תִּימָא כָּל הָאִי וְהָאִי אֶקְרוּן צְדִיק וְצֶדֶק, בְּחֵד אֵינּוּן וְחֵד כֹּלָא).

הֲנִי אָב וְאִם כְּלִילָן וּמִתְחַבְּרִין דָּא בְּדָא, וְאָב טָמִיר יִתִּיר.
וְכֹלָא אַחִיד מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא, וְתִלְיָא מִמְּזֹלָא קְדִישָׁא יְקִירוּ דְכָל יְקִירִין.
וְאֵלִין אָב וְאִם מְתַקְנִין בֵּיתָא כְּמָה דְאַמִּינָא, דְכְּתִיב (משלי כד ג) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכַּוֵּן, וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ כָּל הוּן יְקָר

מתוך מדבש

וּמְזוֹן לְכֹלָא בֵּיהּ צִהֲלִין שְׂרוּמֵי עַל זְעִיר אֲנָפִין, יֵשׁ דִּי מְזוֹן לְכָל, דִּהֲיִינוּ גַם לְנִקְבָּא וּמִמְנָה נִזְוִים כָּל עוֹלָמוֹת צְרִיחָה יִצְרָה עֲשִׂיהָ.

אָבָא נְעֻלָּם יוֹתֵר מֵאֲמָא וּמִתְלַבָּשִׁים זֶה בְּתוֹךְ זֶה בְּגִלְגֻּלְתָּא דְזְעִיר אֲנָפִין
הֲנִי אָב וְאִם חָלוּ הָאֵב וְהָאֵם הַנּוֹכְרִים, הַנּוֹתָנִים מַחֲוִין לְזְעִיר אֲנָפִין, הֵנָּה הֵם צְחִינֵי יִשְׂרָאֵל
סָבָא וּתְבוּנָה, וְהֵם כְּלִילָן וּמִתְחַבְּרִין דָּא בְּדָא נִכְלָלִים וּמִתְחַבְּרִים זֶה לְזֶה לְכָרֶךְ נְחִינֵי
הַמַּחֲוִין, וְאָב טָמִיר יִתִּיר וְלֹא הוּא נְעֻלָּם יוֹתֵר מֵאֲמָא, כִּי הַנֶּחֱטָ הוּא יְסוֹד דְלֹאֵב
מִתְלַבָּשִׁים תּוֹךְ נֶחֱטָ הוּא יְסוֹד דְלֹאֵב, וְאַחֲרֵי כֵךְ שְׂנִיָּהִם מִתְלַבָּשִׁים עִם הַמַּחֲוִין דְחֻכְמָה
צִינָה דַּעַת דְלֹאֵב וְאַחֲרָא צִתְלַת חֲלָלִי דְגִלְגֻּלְתָּא דְזְעִיר אֲנָפִין.

וְכֹלָא אַחִיד מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא וְהַכֵּל אַחוּז מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא, רְלוּנוּ לִזְמַר צִין אֲבָא וְצִין
אֲמָא כֻּלָּם הֵם נְחָאִים וְיוֹנְקִים מֵאֲרִיךְ אֲנָפִין הַנִּקְרָא עֲתִיקָא קְדִישָׁא, וְתִלְיָא מִמְּזֹלָא
קְדִישָׁא וְתוֹלִיִּים וְנִמְשָׁכִים הַמַּחֲוִין שְׁלֵהֶם מַשְׁנֵי מַנּוּלֹת שֶׁל הַדִּיקְנָא דְאֲרִיךְ אֲנָפִין, הַנִּקְרָאִים
יְקִירוּ דְכָל יְקִירִין כִּי כֻלָּלוֹת הַדִּיקְנָא נִקְרָא יְקָר (עַל שֵׁם (וְיִקְרָא יֵע לֵב) וְהִדְרָת פְּנֵי זָקֵן, כִּי
מִי שֵׁשׁ לוֹ זָקֵן מְכַדִּים אֲחוּז), וְהַמַּנּוּלֹת הֵם יוֹתֵר יְקָרִים כִּי הֵם כּוֹלָלִים כָּל הַשְּׁלֵשָׁה עֶשֶׂר תְּקוּנֵי
דִּיקְנָא.

וְאֵלִין אָב וְאִם וְאִלּוּ הָאֵב וְאִם שְׁהִם יִשְׂרָאֵל סָבָא וּתְבוּנָה, מְתַקְנִין בֵּיתָא הֵם מִתְקַנִּים
אֶת הַבַּיִת, דִּהֲיִינוּ אֶת זְעִיר אֲנָפִין שִׁיחָה מוֹכֵן לְקַבֵּל הַמַּחֲוִין כְּעֵין צִינָה, כְּמָה
דְאַמִּינָא כְּמוֹ שְׁאֲמַרְתִּי לְעִיל, שְׁזַעֲרִי אֲנָפִין יוֹרֵשׁ אֶת הַמַּחֲוִין מֵאֲבָא וְאַחֲרָא, וּמִבִּיא רִאִיָּה
שְׁאֲבָא וְאַחֲרָא הַנּוֹכְרִים כֹּאֵן הֵם יִשְׂרָאֵל סָבָא וּתְבוּנָה דְכְּתִיב בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה
יִתְכַּוֵּן הֲרִי כְּתוּב כֹּאֵן חֻכְמָה וּתְבוּנָה שְׁהִם יִשְׂרָאֵל סָבָא וּתְבוּנָה, וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ
כָּל הוּן יְקָר וְנִצִּים דִּהֲיִינוּ צִחֻסְדִּים וְגִבּוֹרוֹת דַּעַת מִתְמַלְלִים הַסָּד גִּבּוֹרָה תַּפְאֶרֶת וְנֶחֱטָ
הוּא יְסוֹד דְזְעִיר אֲנָפִין הַנִּקְרָאִים חֲדָרִים, כִּי חֲסִדִּים נִקְרָאִים יְקָר (עַל שֵׁם שְׁנִמְשָׁכִים מִחֻכְמָה
שְׂבָה שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם נְחִיבוֹת כְּמִסְפֵּר כְּזו"ד, וְהֵינּוּ יְקָר), וְהַגִּבּוֹרוֹת נִקְרָאוֹת נְעִים (עַל שֵׁם שְׁנִמְשָׁכֹת
מִצִּינָה הַנִּקְרָאֹת נֵעַם, עֵין צִסְפֵּר מֵאֲזִירֵי אֹר עֶרֶךְ יְקָר וְנֵעַם), וּמִבִּיא עוֹד פְּסוּק שְׁמַמְנוּ מוֹכֵחַ גַּם

רצון השם יתברך שיתגלו סודות אלו ואבנם בלא בושָה לִגְן עֵדֶן
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאֶדְרָא הֵיִינוּ בְּאֶדְרָא רַבָּא, דָּא גִלְיָנָא בִּפְּאָ לֹא גִלְיָתִי הִכְלָה, כִּי אִזּו
לֹא גִלְיָתִי אֵת כָּל הַפְּרָטִים שֶׁל פְּרָטוֹפִי אֵצֶה וְאִמָּא, וְכָל הַגִּי מַדְיִן מְבִירִין בְּלָבָאִי
הוּוּ עַד הַשְּׂתָא וְכָל אֵלּוּ הַסּוּדוֹת הֵיוּ טְמוּנִים וְנִסְתָּרִים בְּלִבִּי עַד עַתָּה, וְלֹא רָצִיתִי לְגַלּוֹתָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִעֲנִיָּא דְאִמָּרָא לֵון דְּעֲבָמָא דְאֵתִי וְרָצִיתִי לְהַסְתִּירָם כְּדִי לְגַלּוֹתָם לְעוֹלָם
הַבָּא, מִשּׁוּם דְּתַמּוֹן שְׂאֵתָא שְׂאֵיל דָּנָא לְפִי שָׂם שׂוֹאֵל אוֹתָנוּ הָרֹאשׁ מְחִיצָתָא מִהּ חֲדוּשׁ
חֲדָשָׁתָא בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַתַּחַתּוֹן, בְּמִדָּה דְּכַתִּיב כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַהֲיָה אֱמוּנָתָא עִתֵּיד
חוֹסֵן יִשׁוּעוֹת חֲכָמָת וְדַעַת וְגו' רָאוּנוּ לוֹמַר שֶׁשׂוֹאֲלִים שָׂם חֲכָמָה וְדַעַת, מִה שֶׁנֶּשְׁאָר אֵלּוּ
בְּצַחֲנִית אֱמוּנָה (שֶׁכָּל דָּבָר כְּמוֹס נִקְרָא אֱמוּנָה, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי י"א יג) וְנִאֲמַן רוּחַ מִכְסֵה דָבָר),
וְחֲכָמָה בְּעֵינֵי מֵינִי וְסוּדוֹת הַחֲכָמָה יִשְׁאֲלוּ מִמֶּנִּי, לָכֵן לֹא רָצִיתִי לְגַלּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה אֵת
הַסּוּדוֹת שֶׁל פְּרָטוֹפִי אֵצֶה וְאִמָּא, וְהַשְּׂתָא רַעוּתָא דְּקַדְשָׁא בְּרִירָה הוּא בְּהָאִי חֲבַל עַתָּה
אֵינִי רוֹאֶה שֶׁרָאוּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁאֵגֻלֵּם בְּעוֹדֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה, לָכֵן אֵינִי מְגַלֵּם עַתָּה צִיּוֹם
הַתַּמְלָקוֹת, הֵא בִּלָּא בְּסוּפָא אֵינְעוּלָּ כִּמְיֵי פִלְטָרוֹי וְעַתָּה וְדֹאִי בְּלֹא צוּשָׁה אֲכַנֵּם לִגְן עֵדֶן
שֶׁהוּא הַפִּלְטָרִין שְׁלוֹ, וְלֹא יֹאמְרוּ עָלַי שֶׁהִסְתַּרְתִּי לְגַלּוֹת חֵלֶק מִהַסּוּדוֹת שֶׁל תַּקּוֹן עוֹלָם
הָאֵלִילוֹת.

בְּתִיב (ש"א ב ג) **כִּי א"ל דְּעוֹת יְהו"ה, דְּעוֹת וְדָא, הוּא הַדְּעַת, בְּדַעַת כָּל פְּלִטְרוֹי אֲתַמְלִיין, דְּכְתִיב** (משלי כד ד) **וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ, (וּבְגִין כְּ) דַּעַת אַחְרָא לֹא אֲתַגְלִיא, דְּהָא טְמִירָא אָזִיל בְּגוּוּיָה וְאֲתַפְלִיל בֵּיה, דַּעַת נְהִיר בְּמוֹחִין, וְאֲתַפְשֵׁט בְּמוֹחָא כְּלָא, (בְּמוֹחָא, בְּגוּפָא כְּלָא, כִּי א"ל דְּעוֹת יְהו"ה).**

בְּסַפְרָא דְּאַגְדָּתָא תְּגִינָן, כִּי א"ל דְּעוֹת יְהו"ה, אַל תִּקְרִי דְּעוֹת אֶלָּא עֲדוּת, דְּהוּא סְהִדוּתָא דְּכָלָא, סְהִדוּתָא דְּתַרִּין חוּלְקִין, כְּמָה דָּאֵת

מתוך מדבש

דַּעַת עֲלִיּוֹן מְכַרִּיעַ בֵּין חֲכָמָה וּבִינָה, וְדַעַת תַּחְתּוֹן בֵּין חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת דְּדַעַת כאן צא למן טעם למה הזעיר אנפין נקרא בשם דעת, ואמר בתיב, כי א"ל דעוֹת יְהו"ה דעוֹת הוּא לשון רבים, ומפרש דעוֹת וְדָא ודאי יש זעיר אנפין שמי דעוֹת, א' דעת עליון המכריע בין חכמה ובינה, צ' דעת תחתון המכריע בין חסדים וגבורות דעוֹת, והוא מתפשט בשש קלוֹת דזעיר אנפין, הוא הדעת ולכן נקרא זעיר אנפין בשש דעת, כי בְּדַעַת כָּל פְּלִטְרוֹי אֲתַמְלִיין דעוֹת הפלטרין שהם הסדרים שלו מתמלאים, דְּכְתִיב וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ דהיינו כל השש קלוֹת, שהם עקר זעיר אנפין, לכן כל קלוֹת זעיר אנפין נקרא דעת. ואמר ובגין כָּךְ הוֹאִיל שְׂדַעַת הַתַּחְתּוֹן לְצַד נִתְמַלְאוּ כָּל הַשֶּׁשׁ קְלוֹת דְּזַעִיר אֲנַפִּין, לְכֵן דַּעַת אַחְרָא לָא אֲתַגְלִיא הַדַּעַת הָאֲחֵר שְׁהוּא דַּעַת עֲלִיּוֹן לֹא נִתְמַלְא וְלֹא נִתְפַּשֵּׁט בְּשֶׁשׁ קְלוֹת דְּזַעִיר אֲנַפִּין, דְּהָא טְמִירָא אָזִיל בְּגוּוּיָה וְאֲתַפְלִיא בֵּיה אֵלָּא זֶה הַדַּעַת הַטָּמִיר לִמְעַלָּה, הוּא הוֹלֵךְ וְנִכְנָס וּמִתְפַּשֵּׁט בְּחוּךְ דַּעַת הַתַּחְתּוֹן, וְנִכְלָל צו וְנַעֲשֶׂה נִשְׁמָה אֱלִיּוֹ. ואמר עוד דַּעַת נְהִיר בְּמוֹחִין דַּעַת הַתַּחְתּוֹן מֵאִיר בְּסוּד אֹר חוּזַר גַּם בְּמַחֲנִין דְּהֵיִינוּ בְּכֶתֶר חֲכָמָה בִּינָה דַּעַת דְּזַעִיר אֲנַפִּין, וְלֹא רַק קוֹ אֶחָד מֵאִיר בְּמַחֲ אֶחָד וּמִגְדִּילוֹ, אֵלָּא וְאֲתַפְשֵׁט בְּמוֹחָא כְּלָא כָּל הַשְּׁלֵשָׁה קוּיִם שֶׁל הַחֲסָדִים מִתְפַּשֵּׁטִים בְּכָל הַמַּחֲנִין.

פרצוף יעקב נקרא בשני אפנים בתפארת

בְּסַפְרָא דְּאַגְדָּתָא תְּגִינָן וּבְסֵפֶר אֲגָדָה לְמַדְנֹה, שְׁמִפְרַשׁ פְּסוּק זֶה צֹאפֵן אַחֵר, כִּי מֵה שְׁכֻמוֹ בִּי א"ל דְּעוֹת יְהו"ה, א"ל תִּקְרִי דְּעוֹת אֶלָּא עֲדוּת כִּי אוֹמְיוּסִיָּהִם שְׁוֹת, וְצֹא לְרַמּוֹ דְּהוּא סְהִדוּתָא דְּכְכָא שְׁזַעִיר אֲנַפִּין הוּא עֲדוּת עַל הַכָּל, דְּהֵיִינוּ סְהִדוּתָא דְּתַרִּין חוּלְקִין הוּא עֲדוּת שֶׁל שְׁנֵי חֲלָקִים, רְלוּנוֹ לֹאֵר הָאֵרֶת פְּנֵי זַעִיר אֲנַפִּין מַעֲדָה שְׁקִיב שְׁנֵי חֲלָקִי מַחֲנִין שֶׁהֵם חֲכָמָה וּבִינָה מֵאֲצָא וְאִמָּא, לְפִי שְׁדוּמָה לְהֵם בְּהָאֵרֶת פְּנֵי וּבְזַכַּר לַעֲלִי, כְּמָה דָּאֵת אָמַר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיָּקָם עֲדוּת בִּיעֲקֹב פְּרוּשׁ הָקִים וְהָעֲמִיד וְקָבַע

אָמַר (תהלים עח ה) וַיָּקָם עַדוֹת בִּינְעֻקָּב, וְאַף עַל גַּב דְּהָאֵי מַלְּה אִוְקְמוּהּ
בְּסַפְרָא דְּצִנִּיעוּתָא בְּגִוּוֹנָא אַחְרָא, הָתָם בְּאַתְרֵיהּ שְׁלִים, הֵכָא כֻּלָּא שְׁפִיר,
וְכֻלָּא הָוִי כַּד אֶסְתִּים מַלְּה.

הָאֵי אָב וְאֵם כְּלָהּ בְּהוּ כְּלִילָן, כְּלָהּ בְּהוּ סְתִימָן, וְאִינוּן סְתִימָן בְּמִזְלָא
קִדִּישָׁא, עֲתִיקָא דְּכָל עֲתִיקִין, בִּיה סְתִימָן, בִּיה כְּלִילָן, כֻּלָּא הוּא,
כֻּלָּא הָוִי, בְּרִידָא הוּא, בְּרִידָא שְׁמִיה לְעֵלָם וּלְעֵלְמִי עֲלָמִין.

מתוק מדבש

הַעֲדוֹת שֶׁל חֲצָא וְאַמָּא צִוְעִיר אֲנָפִין הִנְקֵרָא יַעֲקֹב, וְאַף עַל גַּב דְּהָאֵי מַלְּה וְאַף עַל פִּי
שְׁדָּנָר זֶה שֶׁל שֵׁם יַעֲקֹב, אִוְקְמוּהּ בְּסַפְרָא דְּצִנִּיעוּתָא פֻּרְשׁוּ בְּסַפְרָא דְּלִנִּיעוּתָא, בְּגִוּוֹנָא
אַחְרָא צֶאֱפֵן אַחֵר, שְׁהַסְפֵּאֲרֵת דִּזְעִיר אֲנָפִין לָבְדוּ נִקְרָא צֶשֶׁם יַעֲקֹב, וְלֹא כָלְלוֹת כָּל הַזְעִיר
אֲנָפִין, מִכָּל מְקוֹם הָתָם בְּאַתְרֵיהּ שְׁלִים שֵׁם צִמְקוֹמוּ הַדְּרוֹשׁ שְׁלֵם, כִּי כִפִּי הַדְּרוֹשׁ שֶׁל
שֵׁם רִאשִׁי לְפָרְשׁוֹ עַל הַסְפֵּאֲרֵת, הֵכָא בִּצָּא שְׁפִיר וְגַם הַדְּרוֹשׁ שְׁצִנְכָאן יִפֵּה לְדָרְשׁוֹ עַל
כָּלְלוֹת זְעִיר אֲנָפִין, וְכִצָּא הָוִי כַּד אֶסְתִּים מַלְּה וְכָל הָאֲפִסִּים טוֹבִים כְּשֶׁתְּהִיֶּה אוֹתָהּ הַמְלָה
סְתוּמָה, שְׁאֵז הִיא סוֹבְלַת כְּמָה פְּרוּשִׁים וְכֵלֶם אֲמַת, חֲצָל מְלָה הַמְפִּרְשֵׁת לֹא תִסְבֵּל רַק מֵה
שֶׁמִּפְרֵשׁ צֶה.

הארריך ממשיך מחין לאבא ואמא והם לזעיר אנפין ונקביה

הָאֵי אָב וְאֵם כְּלָהּ בְּהוּ כְּלִילָן וְזֶה הַחֲצָא וְאֵם כָּלֶם נִכְלָלִים וּמִתְלַבָּשִׁים צִוְעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה
צִסוּד הַמַּחֲיִין, וּמִפְרֵשׁ כְּלָהּ בְּהוּ סְתִימָן כָּלֶם דִּהִינּוּ הִנָּחַת הוּד יִסוּד שֶׁל חֲצָא וְאַמָּא
סְתוּמִים תּוֹךְ זְעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה, וְאִינוּן סְתִימָן בְּמִזְלָא קִדִּישָׁא וְחֲצָא וְאַמָּא הֵם סְתוּמִים
וְנִכְלָלִים תַּחַת שְׁעֵרוֹת שֶׁל שְׁנֵי הַמְּנוּלוֹת דְּאַרְרִיד אֲנָפִין הַמַּחֲפִּים עֲלֵיהֶם, וְאַרְרִיד אֲנָפִין נִקְרָא
עֲתִיקָא דְּכָל עֲתִיקִין פְּרוּשׁ זָקֵן הַזְקִנִּים, כִּי חֲצָא וְאַמָּא הֵם זְקִנִּים כְּנֻגַּד זְעִיר אֲנָפִין
וְנִקְבִּיָּה, וְאַרְרִיד אֲנָפִין הוּא זָקֵן כְּנֻגַּד חֲצָא וְאַמָּא, בִּיה סְתִימָן בִּיה כְּלִילָן צֶאֱרִיד אֲנָפִין
הֵם סְתוּמִים וְזוֹ הֵם כָּלְלוֹת תַּחַת הַמְּנוּלוֹת, וְעַם כָּל זֶה בִּצָּא הוּא אֲרִיד אֲנָפִין כּוֹלֵל אֶת
כָּל עוֹלָם הָאֲלִילוֹת, בִּצָּא הָוִי הַכֹּל נִעֲשֶׂה וְנִמְשָׁךְ מֵאַרְרִיד אֲנָפִין, כִּי תַחֲלֶה אֲרִיד אֲנָפִין מִמַּשִּׁיד
הַמַּחֲיִין לְחֲצָא וְאַמָּא, וְאַחֵר כֵּךְ הֵם מִמַּשִּׁיכִים מַחֲיִין לְזְעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה, בְּרִידָא הוּא צֶרוּךְ
הוּא אֲרִיד אֲנָפִין צֶעֱמָנוּ הִנְקֵרָא "הוּא", בְּרִידָא שְׁמִיה וְצֶרוּךְ שְׁמוֹ כְּנֻגַּד עוֹלָם הָאֲלִילוֹת,
דְּעֵבֶם וְדְעֵצְמִי עֲצָמִין לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמִי עוֹלָמִים, כְּנֻגַּד שְׁלֵשָׁה עוֹלָמוֹת צֶרִיחָה וְיִירָה עֲשִׂיָּה.

כָּל מַלְיָן דְּאֲדָרָא יָאוּת, וְכָלְהוּ מַלְיָן קַדִּישִׁין, מַלְיָן דְּלֹא סָטָאן לִימִינָא
וְלִשְׂמָאלָא, כָּלְהוּ מַלְיָן דְּסְתִימִין, וְאַתְגַּלְיִין לְאַיְנוֹן דְּעָאלוּ וְנִפְקוּ,
וְכָלְא הָכִי הוּא.

וְעַד הַשְׁתָּא הוּוּ מִתְכַּסְיִין אֵלֵין מַלְיָן, דְּדַחִילָנָא לְגַלְאָה, וְהַשְׁתָּא
אַתְגַּלְיִין, וְגַלִּי קָמִי (מַלְכָּא) עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, דְּהָא לֹא לִיקְרָא דִּילִי
וּדְבִית אָבָא עֲבִידְנָא, אֱלָא בְּגִין דְּלֹא אִיעוּל בְּכִסּוּפָא קָמִי פִלְטְרוֹי
עֲבִידְנָא.

מתוך מדבש

גְּלוּיֵי הַסּוּדוֹת שְׁנֵאמְרוּ בְּרוּחַ חַקְדָּשׁ, בְּלֵם הֵם עַל כּוּ חֵישָׁר וְהֶאֱמַת
כָּל מַלְיָן דְּאֲדָרָא יָאוּת וְכָל דְּצָרֵי הַסּוּדוֹת שֶׁל אֲדָרָא זו, הֵם יָפִים וְאַמְתִּיִּם צְלִי שׁוּם
טַעוֹת צָהֳם, וְכָלְהוּ מַלְיָן קַדִּישִׁין וְכֻלָּם הֵם דְּצָרִים קְדוּשִׁים, כִּי כָלָם נֶאֱמָרוּ צְרוּם
הַקֹּדֶשׁ, מַלְיָן דְּלֹא סָטָאן לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא שְׁחִינָם נוֹטִים לְשׁוּם זֶד לֹא לִימִין וְלֹא לְשְׂמָאל,
אֱלָא כָלָם הֵם עַל כּוּ הֵישֵׁר וְהֶאֱמַת, כָּלְהוּ מַלְיָן דְּסְתִימִין כָּלָם הֵם סוּדוֹת הַסְתוּמִּים מִצְנֵי
אֲדָם, וְאַתְגַּלְיִין לְאַיְנוֹן דְּעָאלוּ וְנִפְקוּ וְהֵם מִתְגַּלִּים לְהַצְחָרִים שֶׁכָּצַר נִכְסוֹ בְּצִדְדֵי הַחֲכָמָה
וְדַעוּ לָאֵת מִמֶּנּוּ צְלִי מְצוּכוֹת וּסְפָקוֹת וְקִשְׁיוֹת, וְכָלְא הָכִי הוּא וְכֵן כָּל דְּצָרֵי הַזֶּהָר
וְהָאֲדָרָא רַבָּא כָלָם הֵם מַלְיָן קַדִּישִׁין וְסְתִימִין.

וְעַד הַשְׁתָּא הוּוּ מִתְכַּסְיִין אֵלֵין מַלְיָן וְעַד עַתָּה הָיוּ מְכַסִּים אֵלֵינוּ הַסּוּדוֹת שֶׁל פְּרָטוּפֵי
אֲצָא וְאַמָּא, דְּדַחִיָּנָא לְגַלְאָה כִּי יִרְאֵתִי לְגִלּוֹת, שְׁחַשְׁתִּי אֲוִלִי עַל יְדֵי גְלוּיֵי הַסּוּדוֹת
הֵלְלוּ יִמְשֶׁךְ אִיזָה נֶזֶק וְעֵנֶשׁ חֶסֶם וְשָׁלוֹם, וְהַשְׁתָּא אַתְגַּלְיִין אֲבָל עַתָּה צִיּוֹם הַסְתַּלְקוּתִי נִתְּגַלּוּ
כָּל אֵלֵינוּ הַסּוּדוֹת, כִּי רִאִיתִי שֶׁכֶּךָ הוּא רָצוֹן הַקְדוֹשׁ צְרוּךְ הוּא, וְלִפִּי שֶׁלֹּא נִתֵּן לוֹ הַקְדוֹשׁ
צְרוּךְ הוּא רְשׁוּת בְּפִרּוֹשׁ, אֱלָא רַבִּי שְׁמַעוֹן צַעֲזָמוּ הֲצִין שֶׁכֶּךָ הוּא רָצוֹן ה', לָכֵן הִיָּה חוֹשֵׁשׁ
עֲדִין אֲוִלִי יַעֲנֵשׁ חֶסֶם וְשָׁלוֹם, (וְעוֹד שָׂא לְהוֹרוֹת לְדוּרוֹת הַבָּאִים, שֶׁאִם אֲדָם הַשִּׁג אִיזָה הַשְּׂגָה, לֹא יִפְּזוּ
לְגִלּוֹתָהּ אֱלָא אִם בֶּן הַשּׁוּמְעִים רְאוּיִים לָכֶּךָ, וְהוּא עֲזָמוּ נָקִי מִשּׁוּם נְגִיעָה עֲנִיָּה), לָכֵן אֲמַר וְגַלִּי בְּפִי
עֲתִיקָא קַדִּישָׁא וְגַלִּי לְפָנֵי עֲתִיקָא קַדִּישָׁא דְּהֵיִינוּ לְפָנֵי חֲרִיךְ אֲנִפִּין, דְּהָא לֹא לִיקְרָא
דִּילִי וּדְבִית אָבָא עֲבִידְנָא כִּי לֹא לְכַזְדִּי וְלֹא לְכַזּוֹד צִית אֲצִי עֲשִׂיתִי הַדְּצָר הַזֶּה, לְגִלּוֹת
אֵלֵינוּ הַסּוּדוֹת, לָכֵן אִין לִי לַחֲשַׁשׁ לַעֲנֵשׁ עַל גְּלוּיֵי סוּדוֹת הֵלְלוּ, אֱלָא בְּגִין דְּלֹא אִיעוּל
בְּכִסּוּפָא קָמִי פִלְטְרוֹי עֲבִידְנָא אֱלָא עֲשִׂיתִי זֹאת כְּדִי שֶׁלֹּא אֲכַנֵּס בְּצוּסָה לְפָנֵי פִלְטְרוֹין
שֶׁלֹּא שְׁהוּא הֵגֶן עֲדָן, שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ עָלַי שֶׁצִּגְרִיעוֹת וְחִסְרוֹן גְּלוּיֵי פְּרָטוּפֵי אֲצָא וְאַמָּא נִסְתַּלְקָתִי
מִן הָעוֹלָם, וְהִי נִרְאֶה כְּעִין פָּגֵם בְּאֲצָא וְאַמָּא, שִׁכְלַתִי לִדְרֹשׁ צָהֳם וְלִהְמַשִּׁיךְ הָאֲרָתָם לְמִטָּה,
וּמִנִּיעֵתִי אֵת עֲנִיָּה מִזָּה.

ועוד דהא חמינא, דקדשא בריה הוא, וכל הגי זפאי קשוט דהכא משתבחן, בלהו מסתפמין על ידי, דהא חמינא דכלהו חדאן ביהאי הלולא דילי, וכלהו זמינין (דף רצא ע"ב) ביהוא עלמא בהילולא דילי, זפאה חולקי.

אמר רבי אבא, כד סיים מלה דא בוצינא קדישא בוצינא עלאה, ארים ידוי ובכה וחייה, בעא לגלאה מלה חדא, אמר במלה דא אצטערנא כל יומאי, והשתא לא יזהבין לי רשותא, אתתקף ויתיב, ורחיש בשפוותיה,

מתוך מדבש

ועוד דהא חמינא דקדשא בריה הוא וכל הגי זפאי קשוט דהכא משתבחן ועוד כי רחמי שהקדוש צרוך הוא וכל אלו נדיקי חמת שנמצאים כאן, דהיינו כל נשמות הנדיקים, שזאו מן הגן עדן לשמע סודות הללו, בלהו מסתפמין על ידי כלם הם מסמיים לדברי לגלותם, דהא חמינא דכלהו חדאן ביהאי דלוינא דילי כי אני רואה שכלם שמחים בשמחה שלי, ושמחתם צודאי רחיה להסמכתם, ואם כן צודאי לא ימשך מזה שום נזק וענש, וכלהו זמינין (דף רצא ע"ב) ביהוא עלמא בהילולא דילי וכל אלו הנשמות שזאו כאן לשמחתי, כמו כן כלם מזמנים צעולם הצא לקחת חלק בשמחתי, זפאה חולקי אשרי חלקי שזיכתי לגלות סודות הללו.

השבינה שרתה על רבי שמעון בר יוחאי ולא יכלו להסתכל בו

אמר רבי אבא, כד סיים מלה דא בוצינא קדישא בוצינא עלאה כשנים דצר זה המאור הקדוש המאור העליון שהוא רבי שמעון, ארים ידוי הרים את ידיו בתפלה, והתפלל שיתנו לו רשות לגלות חיוה סוד, ובכה וחייה וצכה ושחק, צכה על שלא נתנו לו רשות מן השמים לגלות סוד ההוא, ויהיו הצברים חסרים מזה, ואמר כך מיד שמח, כי אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה (שבת דף ל עמוד ב), ומפרש מה שצכה, כי בעא דגלאה מלה חדא לפי שרצה לגלות סוד אחד, אמר במלה דא אצטערנא כל יומאי צסוד זה נטעמתי כל ימי להצינו ועמה רחמי למסרו להצברים, והשתא לא יזהבין לי רשותא ועמה צשעת הסתלקותי לא נותנים לי רשות לגלותו, אתתקף ויתיב כי צתחלה היה מטה מעט על נדו מחמת חלישותו, ועמה נחזק וישב על המטה כדי להשתחוות להשכינה, כעין שכתוב ציעקב (בראשית מח ב) ויתחזק ישראל וישב על המטה, ורחיש בשפוותיה ורחש ואמר הסוד ההוא צלחש, מה שלא נתנו לו רשות לגלותו צקול רם, ושמח על זה שהקדוש צרוך הוא והנשמות שצגן עדן שמעו דצבריו שחמר צלחש, (אי נמי,

וסגיד תלת זמנין, ולא הוה יכול בר נש לאסתפל לא באתריה, כל שבין ביה.

אמר פומא פומא דזכות לכל האי, לא אנגיבו מבוועד, מבוועד נפיק ולא פסק, עלך קרינן (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן, ובתיב (ישעיה נח יא) וכמוצא מים אשר לא יבזבו מימיו.

האידינא אסהדנא עלי, דכל יומין דקאימנא, תאיבנא למחמי יומא דא, (נ"א רעותא לגלאה רזא דא), ולא סליק ברעותי (נ"א ביד) בר האידינא, דהא בעטרא דא מתעטר האי יומא, והשתא בעינא לגלאה מלין קמיה

מתוך מדבש

רשע בשפתיו והתפלל תפלה בלחש, ובקש רשות שיוכל עוד לגלות סודות). וסגיד תלת זמנין והשתחוה שלש פעמים כנגד השכינה (רזנו לומר כדי להמשיך את אור השכינה דאגילות דרך שלשה עולמות בריאה וצורה עשה השתחוה שלש פעמים), ומחמת אור הגדול שזרד עליו וזא הוה יביד בר נש לאסתפל לא באתריה לא היה יכול אדם להסתפל במקומו, לפי שהיה מקף באור השכינה, כל שבין ביה וכל שבין שלא היו יכולים להסתפל זו לפי שהשכינה שרטה עליו. אמר רבי שמעון לעצמו, פומא פומא דזכות דכל האי פה פה שזכות לכל זה לגלות כל חלה הסודות, דא אנגיבו מבוועד לא יבשו כלומר לא פסקו מימי מקור, כי הלא מבוועד נפיק וזא פסק מקורך זא ולא נפסקו ממך מעיני חכמתך, עלך קרינן עלך אני קורא ונהר יוצא מעדן פרוש שיוצא ממיד מימי הנער מעדן שהוא הסכמה, ובתיב ועוד כחוצ וכמוצא מים אשר לא יבזבו מימיו פרוש כמקור המים אשר לא יפסקו שפע מימיו.

היום הוה יתאריך עד שאגמר לגלות הסודות לכבוד השם יתברך

האידינא אסהדנא עלי ועסה קדם הסתלקותי אני מעיד עלי, דכל יומין דקאימנא כי כל ימי שעמדתי וקיימתי בעולם הזה, תאיבנא למחמי יומא דא הייתי משתוקק לראות ולהגיע לזה היום, כי כל מה שהצדיקים משיגים קדם הסתלקותם לא יכולים להשיג כל ימי חייהם, (ומוצא במדרש הנעלם שפרשת וירא (דף נח עמוד א), אמר רבי יצחק, שנשמתו של צדיק מתאווה אימתי תלא מן העולם הזה שהוא הצל, כדי להתענג בעולם הבא), וזא סליק ברעותי בר האידינא ולא נגמר רזוני וספלי רק עכשו, דהא בעטרא דא מתעטר האי יומא כי בעטרה זו של גלוי סודות הללו מתעטר יום הזה, ורזנו לומר שכל ידי חלו הסודות נמשכים מחין ועטרות לוטיר אנפין, והשתא בעינא לגלאה מלין קמיה דקדשא בריה דהוא ועסה לפני הסתלקותי אני רוצה לגלות עוד סודות לפני הקדוש צרוך הוא שהוא

דקדשא בריך הוא, דהא בלהו מתעטרין ברישיה, והאי יומא לא יתרחק
למיצל לדוכתיה פיומא אחרא, דהא כל יומא דא ברשותי קיימא,
והשתא שרינא לגלאה מלין, בגין דלא איעול בכסופא לעלמא דאתי,
והא שרינא אימא.

בתיב, (תהלים פט טו) צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמת יקדמו פניך.
מאן חבימא יסתפל בהאי, למחמי ארחוי (ס"א דינוי) דקדישא עלאה,
דינין דקשוט, דינין דמתעטרין בכתרי עלאין.

מתוך מדבש

כאן, דהא בלהו מתעטרין ברישיה כי כל אלו הסודות יהיו עטרות צראשו של הקדוש
צרוך הוא, והאי יומא לא יתרחק למיעל לדוכתיה פיומא אחרא ובה היום לא ילך
השמש במהירות לשקע במקומו כביום אחר, דהא כל יומא דא ברשותי קיימא כי כל
היום הנה נמלא ברשותי, ועד שאגמר לדרש סודות הללו מכתת היום שיתארך לכבוד
הקדוש צרוך הוא והלדיקים העומדים כאן, (וגם אי אפשר שישקע השמש והסתלקות רבי שמעון
תהיה ביום אחר עד שאגמר דרשת כל הסודות, כי הקדוש צרוך הוא יושב וממלא שנותיהם של הלדיקים
מיום ליום (ראש השנה דף יא עמוד א), ואם כן מכתת היום), והשתא שרינא לגלאה
מדין ועתה אני מתחיל לגלות דברי הסודות, בגין דלא איעול בכסופא לעלמא דאתי
כדי שלא אכנס בצנעה לעולם הבא, שלא יאמרו עלי שצגריעות נסתלקתי מנה העולם, והא
שרינא אימא והנה אני מתחיל ואומר הלכה את הסודות.

מאור האריך אנפין נעשו עצמות כל פרצופי האצילות

בתיב באלו אומרים לאריך אנפין צדק ומשפט שהם זעיר אנפין ונקציה, הם מבזין
בפסאך כי הם מלבישים עליו מטבירו ולמטה ששם הוא מקום מושב האדם על
הכסא, לכן הם נקראים מכוון וכסא לאריך אנפין, חסד ואמת חסד הוא אבא המלביש
על חסד דאריך אנפין, ואמת הוא אמא כי יש צבעת תחתונות שלה שצעה שמות ס"ג
שגיימטריא אמ"ת, יקדמו פניך הם מקדימים לקבל הארת פנים דאריך אנפין, קדם
לזעיר אנפין ונקציה.

וכדי לבאר פסוק זה מקדים ואמר מאן חבימא יסתפל בהאי מי הוא החכם שיסתפל
ויתבונן בסוד פסוק זה, למחמי ארחוי דקדישא עלאה לראות על ידי זה דרכי
הנהגת קדוש העליון שהוא אריך אנפין, שמנהיג את העולם על ידי זעיר אנפין ונקציה
שהם הם דרכיו, כמו שכתוב (דברים לב ד) כי כל דרכיו משפט, דינין דקשוט שכלם הם

דְּהָא אָמִינָא דְּכֻלְהוּ בּוֹצִינִין נְהָרִין מְבוֹצִינָא עֲלָאָה, טְמִירָא דְּכָל טְמִירִין,
כְּלָהוּ דְּרָגִין לְאַתְנַהָרָא, (נ"א וְכֻלְהוּ אֵינּוּן דְּרָגִין לְאַתְנַהָרָא), וּבִהְיוּא נְהוֹרָא
דְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא, אֲתַגְלִיָּא מַה דְּאַתְגְּלִיָּא, וְכֻלְהוּ נְהוֹרִין אֲחִידִין נְהוֹרָא
דָּא בְּנְהוֹרָא דָּא, וְנְהוֹרָא דָּא בְּנְהוֹרָא דָּא, וְנְהָרִין דָּא בְּדָא, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ
דָּא מִן דָּא.

נְהוֹרָא דְּכָל בּוֹצִינָא וּבּוֹצִינָא, דְּאַתְקִירוּן תְּקוּנֵי מַלְפָּא, כְּתִירֵי מַלְפָּא, כָּל
חַד וְחַד נְהִיר וְאֲחִיד בְּהֵוּא נְהוֹרָא דְּלָגוּ לָגוּ, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ

מתוך מדבש

דְּזִין חֲמַת, דִּינִין דְּמִתְעַשְׂרִין בְּכַתְרֵי עֲלָאִין דִּינִים הַמְתַּלְצָשִׁים צְחִינַת עֲטוּרוֹת וּמַחֲנִין
בְּאַצָּא וְאַמָּא, שְׁהִס כְּתָרִים עֲלִיוֹנִים לְזַעֲרֵי חֲנִפִּין וְנִקְצִיָּה.

דְּהָא אָמִינָא כִּי כְּזַר חֲמַרְתִּי לְעִיל (דף רפח עמוד ב), דְּכֻלְהוּ בּוֹצִינִין נְהָרִין מְבוֹצִינָא
עֲלָאָה שְׁכָל הַמְּאֻרוֹת שְׁהִס הַסְּפִירוֹת דְּזַעֲרֵי חֲנִפִּין וְנִקְצִיָּה, מְאִירִים מִמְּאֹר הָעֲלִיּוֹן
שְׁהוּא חֲרִיךְ חֲנִפִּין, טְמִירָא דְּכָל טְמִירִין שְׁהוּא טְמִיר תּוֹךְ אֲצָא וְאַמָּא שְׁהִס טְמִירִין תּוֹךְ
זַעֲרֵי חֲנִפִּין וְנִקְצִיָּה, כְּלָהוּ דְּרָגִין לְאַתְנַהָרָא כָּל הַמְּדֻרְגּוֹת גַּם שֶׁל אֲצָא וְאַמָּא מְאִירִים
מִחֲרִיךְ חֲנִפִּין, וּבִהְיוּא נְהוֹרָא דְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא וְזֶה הָאֹר שֶׁל חֲרִיךְ חֲנִפִּין הַמְתַּפְּשֵׁט
בְּכָל מְדֻרְגָּה וּמְדֻרְגָּה, רְלוּנו לומר שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל פְּרָטוּפֵי הָאֲלִילוֹת בְּסוּד מַחֲנִין, אֲתַגְלִיָּא
מַה דְּאַתְגְּלִיָּא מִתְגַּלֶּה זֶה מִה שֶׁמִּתְגַּלֶּה, רְלוּנו לומר שֶׁמִּתְגַּלֶּים זֶהֱס הַדִּיעִים, וְלֹא בְּחֲרִיךְ
חֲנִפִּין עֲלָמוּ כִּי שֶׁס הַס נִכְפִּים, (כִּי הַגְּזוּרָה דְּעַמִּיק הַמְתַּלְצָשִׁת בְּמַחֲא סְמִימָא דְּחֲרִיךְ חֲנִפִּין הִיא כְּפוּיָה
שֶׁס, וּמַחֲלַת הַתְּגֻלוֹתָהּ הִיא צְדִיקָנָא, וְצִיּוֹתָר מִתְגַּלֶּה בְּאַצָּא וְאַמָּא וּבְזַעֲרֵי חֲנִפִּין וְנִקְצִיָּה, כִּי כָּל מַה שֶׁהָאֹר
מִתְרַחֵק מִמְּקוֹרוֹ יִתְגַּלוּ צו הַדִּיעִים יוֹמֵר), וְכֻלְהוּ נְהוֹרִין וְכָל הָאֻרוֹת שֶׁל הַפְּרָטוּפִים עִם הַמַּחֲנִין
הַמְתַּפְּשֵׁטִים זֶהֱס, אֲחִידִין נְהוֹרָא דָּא בְּנְהוֹרָא דָּא אֲחֻזִּים אֹר פְּרָטוּף זֶה בְּאֹר חֲרִיךְ
חֲנִפִּין הַמְתַּפְּשֵׁט זֶהֱס, וְנְהוֹרָא דָּא בְּנְהוֹרָא דָּא וְאֹר חֲרִיךְ חֲנִפִּין בְּאֹר הַפְּרָטוּפִים,
וְנְהָרִין דָּא בְּדָא וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ דָּא מִן דָּא וְעַל יְדֵי שְׁמִאִירִים זֶה בְּזֶה חִינֵס נִפְרָדִים
זֶה מִזֶּה, כִּי אֹר חֲרִיךְ חֲנִפִּין נַעֲשֶׂה עֲלָמוֹת הַפְּרָטוּפִים.

שְׁתָּה חוֹזֵר וּמְבַאֵר הַדְּבָרִים דְּלָעִיל

וְאַמֵּר נְהוֹרָא דְּכָל בּוֹצִינָא וּבּוֹצִינָא אֹר שְׁכָל מְאֹר וּמְאֹר, דְּהֵינּוּ אֹר הַפְּנִימִי שְׁהוּא
צְחִינַת הַנְּשָׂמָה שְׁכָחוּךְ כָּלִי וְגוֹף הַסְּפִירוֹת, (כִּי צוּיָנָא הִיא כָּלִי הַנֵּר שְׁכָחוּכו הַשֶּׁמֶן וְהָאֹר),
דְּאַתְקִירוּן תְּקוּנֵי מַלְפָּא כְּתִירֵי מַלְפָּא הַנִּקְרָאִים תְּקוּנֵי וּלְבוּשֵׁי הַמֶּלֶךְ שְׁהוּא חֲרִיךְ חֲנִפִּין,
וְגַם הַס נִקְרָאִים כְּתָרִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ, כִּי הַס צְחִינּוֹת כְּתָרִים שְׁהֵאֲלִילִס חֲרִיךְ חֲנִפִּין הַנִּקְרָא
מַלְפָּא, (כְּמוֹ שְׁכָחוּז (מִשְׁלֵי טו טו) בְּאֹר פְּנֵי מֶלֶךְ מַיִים, הַנֶּאֱמָר עַל חֲרִיךְ חֲנִפִּין), הִנֵּה כִּי חַד וְחַד
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאלוֹ הָאֻרוֹת וְהַסְּפִירוֹת, נְהִיר וְאֲחִיד בְּהֵוּא נְהוֹרָא דְּלָגוּ לָגוּ מִאִיר

לבר, ובגין כך כלא בחד דרגא אסתלק, וכלא בחד מלה אתעטר, ולא מתפרש דא מן דא, איהו ושמייה חד הוא.

נהורא דאתגלייא אקרי לבושא דמלכא, נהורא דלגו לגו, (בההוא נהורא הוא מה), נהורא סתים, וביה שריא ההוא דלא אתפרש ולא אתגלייא, וכלהו בוציני, וכלהו נהורין, נהרין מעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין, בוצינא עלאה, וכד מסתכלן, בלהו נהורין דאתפשטן, לא אשתבח בר בוצינא עלאה דאטמר ולא אתגלייא.

מתוך מדבש

ואחזו צאמו האור שהוא לפני ולפנים, שהוא אור חריך אנפין המתלבש פוך גוף הספירות ובתוך נשמתם, וְאֵלָּא מתפרש דבר ואין אור חריך אנפין מתפרש ונפרד לחוץ מהם, ובגין כך והואיל ואור חריך אנפין מלבש בתוך נשמות הספירות, בלא בחד דרגא אסתלק כל הספירות עם חריך אנפין כלם נחשבים ועולים למדרגה אחת, ובלא בחד מלה אתעטר וכלם בשם הוי"ה אחד מתעטרים ונקראים, וְאֵלָּא מתפרש דא מן דא ואינם נפרדים זה מזה, כי איהו ושמייה חד הוא חריך אנפין ושמו דהיינו כל פרנסי האלילות הרמוזים בשם הוי"ה, הם אור אחד, איהו ושמוי חד זהו (מיקונו זוהר הקדמה דף ג ע"ב).

אור המחין שהוא נשמת הספירות סתום בתוך האור המגלה של בלי וגוף הספירות

נהורא דאתגלייא אקרי לבושא דמלכא האור שמתגלה נקרא לבשו של המלך, דהיינו האור של כלי וגוף הספירות, הוא מלביש על אור הפנימי שהוא נשמת הספירות, נהורא דלגו לגו נהורא סתים האור שהוא לפני ולפנים הוא אור סתום, רצונו לומר המחין הנמשכים מאריך אנפין לאצא ואמא ולזעיר אנפין ונקציה, הנה הם אורות הסתומים בתוך נשמת הספירות, וביה שריא ההוא דלא אתפרש ובתוך אור זה שורה ומתלבש חריך אנפין עצמו שאין שמו מפרש צמורה, וְאֵלָּא אתגלייא ואינו מתגלה לפרנסי האלילות, ובדהו בוציני הגם שכל המאורות שהם גופי הספירות, ובדהו נהורין וכל האורות שהם נשמות של הספירות, נהרין מעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין בוצינא עלאה מאירים מעתיקא קדישא שהוא חריך אנפין שהוא סתום מכל הסתומים והוא מאור העליון שבאלילות, ועם כל זה אין משיגים אותו, וכד מסתכלן, בדהו נהורין דאתפשטן והנה כאשר מסתכלים, בכל האורות המתפשטים מאריך אנפין לידע שרשם שממנו נחצבו, דא אשתבח בר בוצינא עלאה לא ימצאו מקור מחצבתם אלא את מאור העליון שהוא חריך אנפין אשר לא משיגים אותו, כי הוא דאטמר וְאֵלָּא אתגלייא טמיר בתוך פרנסי האלילות כנשמה בתוך הגוף, לכן אינו מתגלה להם.

בְּאִינוֹן לְבוּשֵׁין דִּיקָר, לְבוּשֵׁי קָשׁוּט, תְּקוּנֵי קָשׁוּט, בּוּצִינֵי קָשׁוּט,
אֲשֶׁתְּכַחוּ תְּרִין בּוּצִינֵין, תְּקוּנָא דְּכוּרְסִיָּא דְּמַלְפָּא, וְאַקְרוּן צִדֵּק
וּמִשְׁפָּט, וְאִינוֹן שִׁירוּתָא וּשְׁלִימוּתָא דְּכָל מְהִימְנוּתָא, וּבְהִנֵּי מִתַּעֲטְרִין
כָּל דִּינִין דְּלַעֲיֵלָא וְתַתָּא, וְכֹלֵא סְתִים בְּמִשְׁפָּט, וְצִדֵּק מְהֵאֵי מִשְׁפָּט
אֲתִיָּן.

מתוק מדבש

אבא ואמא עלאין מלבישים על האריו מהגרון עד החנות, ישראל סבא ותבונה
עד המבור, וזעיר אנפין ונקביה משם ולמטה

ואחר הקדמות הללו בא רבי שמעון לפרש הפסוק צדק ומשפט מכון כסאך שבו התחיל
מאמר זה

ואמר בְּאִינוֹן לְבוּשֵׁין דִּיקָר צָלוּ לְבוּשֵׁי הַכְּזוּד, דְּהֵיִינוּ צִין פְּרָנוּפִי הָאֲלִילוֹת הַמְּלָצִישִׁים
עַל אֶרֶץ אֲנָפִין, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁי קָשׁוּט לְבוּשֵׁי אֱמֶת, הֵם אֲבָא וְאֵמָא הַמְּלָצִישִׁים עַל
אֶרֶץ אֲנָפִין מֵהַגְּרוֹן עַד הַחוּמָה, תְּקוּנֵי קָשׁוּט תְּקוּנֵי אֱמֶת, הֵם יִשְׂרָאֵל סָבָא וְתַבּוּנָה הַמְּלָצִישִׁים
עַל אֶרֶץ אֲנָפִין מֵהַחוּמָה עַד הַטּוֹבָר, בּוּצִינֵי קָשׁוּט וּמֵאוּרֵי אֱמֶת, הֵם זַעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה
הַמְּלָצִישִׁים עַל אֶרֶץ אֲנָפִין מֵהַטּוֹבָר וְלַמָּטָה, צִין כָּל אֵלוֹ הַפְּרָנוּפִים אֲשֶׁתְּכַחוּ תְּרִין בּוּצִינֵין
נִמְלָאִים שְׁנֵי מֵאוּרוֹת, רָנוּנוּ לֹאמַר שֵׁשׁ צְבָלָם שְׁנֵי פְּרָנוּפִים שֶׁהֵם זַעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה,
תְּקוּנָא דְּכוּרְסִיָּא דְּמַלְפָּא וְהֵם תְּקוּן שֶׁל כֶּסֶף הַמֶּלֶךְ, דְּהֵיִינוּ הֵם צְחִינַת כֶּסֶף לְאֶרֶץ
אֲנָפִין הַנִּקְרָא מַלְפָּא, לְפִי שֶׁהֵם מְלָצִישִׁים אוֹתוֹ מִטּוֹבָרוֹ וְלַמָּטָה, שֶׁשֶּׁם מוֹשֵׁה הָאֵדֶם עַל
הַכֶּסֶף, וְאַקְרוּן צִדֵּק וּמִשְׁפָּט לְדָק הוּא מַלְכוּת, וּמִשְׁפָּט הוּא זַעִיר אֲנָפִין, וְהֵם מְכוֹן כֶּסֶף
שֶׁל אֶרֶץ אֲנָפִין, וְאִינוֹן שִׁירוּתָא וְזַעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה הֵם תַּחֲלַת עוֹלָם הָאֲלִילוֹת מִמָּטָה
לְמַעְלָה צָסוּד (תְּהִלִּים קיח יט) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי לְדָק, וּשְׁלִימוּתָא דְּכָל מְהִימְנוּתָא וְהֵם
שְׁלֵמוֹת וְסִיּוּם כָּל עוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַנִּקְרָאִים צֶשֶׁם אֱמוּנָה, כִּי רַק צְחִימוּנָה אֲפָשָׁר לְדַעְתָּם,
וּמִשֶּׁם וְלַמָּטָה מִתַּחֲלִים עוֹלָמוֹת צְרִיָּה לִיכְרָה עֲשִׂיהָ שֶׁהֵם עוֹלָם הַפְּרוּד שְׁאוֹתָם אֲפָשָׁר
לְהַשִּׁיג, וּבְהִנֵּי מִתַּעֲטְרִין כָּל דִּינִין דְּדִיעִיָּא וְתַתָּא וְזַעִיר אֲנָפִין וְנִקְבִּיָּה מִתַּעֲטְרִים
וּמִתַּלְצִישִׁים כָּל הַדִּינִים וְהַגְּבוּרוֹת שְׁלֵמוֹתָהּ וְשְׁלֵמוֹתָהּ, שֶׁשֶּׁרֶשׁ מֵהַגְּבוּרָה דַּעֲתִיק הַמְּלָצִישֶׁת צְחוּךְ
מִחָא סְחִימָה דְּאֶרֶץ אֲנָפִין, הַמִּתַּפְשֵׁטוֹת לְאֲבָא וְאֵמָא, שֶׁהֵם לְמָטָה כְּלָפֵי אֶרֶץ אֲנָפִין, וְכִיָּא
סְתִים בְּמִשְׁפָּט וְהֵם סְתוּם צְמִשְׁפָּט שֶׁהוּא זַעִיר אֲנָפִין, דְּהֵיִינוּ אֲפִלּוּ הַסְמֵשׁ גְּבוּרוֹת דַּעֲת
שֶׁהֵם חֵלֶק הַנִּקְצָא, גַּם הֵם סְתוּמוֹת וּמִתַּלְצִישׁוֹת תַּחֲלָה צַעִיר אֲנָפִין, וְאַחַר כֵּן זַעִיר אֲנָפִין
נוֹתֵן לְהַנְקָצָא, וְצִדֵּק מְהֵאֵי מִשְׁפָּט אֲתִיָּן וְלָדָק שֶׁהִיא הַנִּקְצָא מִנָּה הַמִּשְׁפָּט שֶׁהוּא זַעִיר
אֲנָפִין, מְקַצֵּל שְׁפָעָה וּמוֹנוּהָ.

וּלְזַמְנֵין קָרִינֵן לָהּ (בראשית יד יח) וּמִלְכֵי צֶדֶק מִלֵּךְ שָׁלֵם, כִּד מִתְעַרִּין דִּינִין מִמִּשְׁפָּט, כְּלָהּ רַחֲמֵי, כְּלָהּ בְּשָׁלִימוֹ, דְּהָאֵי מִבְּסָם לְהָאֵי צֶדֶק, וְדִינִין מִתְתַּקְּנִין, וְכָלָהּ נִחְתִּין לְעֵלְמָא בְּשָׁלִימוֹ בְּרַחֲמֵי, וּבְדִין (אָרִי) שְׁעָתָא דְּמִתְחַבְּרֵן דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְכָל עֲלָמִין כְּלָהּ בְּרַחֲמֵי וּבְחִדּוּתָא.

וְכִד אֶסְגִּיאוֹ חוּבֵי עֲלָמָא, וְאַסְתַּאבַּת מִקְדָּשָׁא, וְדְכוּרָא אֶתְרַחֵק מִן נוֹקְבָא, וְחוּיָא תְּקִיפָא שְׂרִיָּא לְאַתְעָרָא, וּוִי לְעֵלְמָא דְּמִתְזֵן בְּהָהּ זִמְנָא מֵהָא צֶדֶק, כִּמָּה חֲבִילֵי טְרִיקִין מִתְעַרִּין בְּעֵלְמָא, כִּמָּה זִכָּאִין מִסְתַּלְקִין מֵעֵלְמָא.

מתוק מדבש

דִּינֵי הַזֶּעִיר אֲנִפִּין חֵם בְּכַחֲנִית רַחֲמִים כְּלָפֵי דִּינֵי חַמְלָבוֹת וּמִמִּתְקִין אוֹתָם וְאִמֵּר וּלְזַמְנֵין קָרִינֵן לָהּ וּלְפַעֲמִים אֵנוּ קוֹרְאִים אֶת הַגִּקְצָא, כִּמוֹ שְׁכַחוּ וּמִלְכֵי צֶדֶק מִלֵּךְ שָׁלֵם וְהֵינּוּ כִּשְׁהִיא שְׁלָמָה צִדִּין וּבְרַחֲמִים, וּמִי הִיא צִנְחִינָה זֹו כִּד מִתְעַרִּין דִּינֵין מִמִּשְׁפָּט כְּשִׁמְתַּעוֹרְרִים דִּינִים מִמִּשְׁפָּט, דְּהֵינּוּ כְּשִׁמְתַּעוֹרְרִים דִּינֵי הַמַּלְכוּת וְהֵם מַעֲרִיצִים מִדִּינֵי זְעִיר אֲנִפִּין, אִזּוּ בְּכָהּ רַחֲמֵי גַם דִּינֵי הַלֶּדֶק הֵם רַחֲמִים, בְּכָהּ בְּשָׁלִימוֹ כִּלְסֵם הֵם צִנְחִינֵי צִדִּין וּבְרַחֲמִים, דְּהָאֵי מִבְּסָם לְהָאֵי צֶדֶק כִּי דִינֵי זְעִיר אֲנִפִּין הֵם צִנְחִינֵי רַחֲמִים כְּלָפֵי דִינֵי הַמַּלְכוּת וּמִצְמִים וּמִמִּתְקִים אֶת דִּינֵיהֶם, וְאִזּוּ וְדִינֵין מִתְתַּקְּנִין גַּם דִּינֵים הַסְּחָמוֹנִים נִתְקָנִים וּמִתְצַטְלִים, וְכָהּ נִחְתִּין לְעֵלְמָא בְּשָׁלִימוֹ בְּרַחֲמֵי וְכָל הַדִּינִים יוֹרְדִים לְעוֹלָם הַזֶּה צִנְחִינֵי מַעֲרִיצִים בְּרַחֲמִים, לָכֵן הַדִּינִים הַסְּחָמוֹנִים מִתְצַטְלִים, וּבְדִין שְׁעָתָא דְּמִתְחַבְּרֵן דְּכַר וְנוֹקְבָא וְאִזּוּ כְּשִׁינְדִים הַדִּינִים מִמִּתְקִים, אִזּוּ הִיא הַשְּׁעָה שְׁמִתְחַצְרִים דְּכַר וְנִקְצָא, לָאוּ לֹאמֵר כִּי אִתּוֹ הַזֶּמֶן הוּא שְׁעָה יְחִיד זְעִיר אֲנִפִּין וְנִקְצָה, וְכָל עֲלָמִין בְּכָהּ וְכָל הָעוֹלָמוֹת וְאִפְלוּ הָעוֹלָם הַזֶּה, בְּרַחֲמֵי וּבְחִדּוּתָא הֵם צִהֲתַעוֹרוֹת רַחֲמִים וְשִׁמְחָה.

הַעֲנוֹת גּוֹרְמִים לְהַתְעוֹרוֹת הַנִּקְבָּא דְּקַלְפָּה לִינֵק מִחַמְלָבוֹת

וְכִד אֶסְגִּיאוֹ חוּבֵי עֲלָמָא וְכְּשִׁמְתַּעוֹרְרִים עֲנוֹת הָעוֹלָם, וְאַסְתַּאבַּת מִקְדָּשָׁא וְעַל יְדֵי זֶה נִטְמָא הַמִּקְדָּשׁ, לָאוּ לֹאמֵר כִּיכּוֹל נִטְמָא הַמַּלְכוּת עַל יְדֵי יְנִיקַת הַקְּלָפוֹת הַטְּמָאוֹת, וְאִזּוּ וְדְכוּרָא אֶתְרַחֵק מִן נוֹקְבָא הַזֶּה וְזֶה זְעִיר אֲנִפִּין נִסְרַד מִן הַגִּקְצָא שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת, כִּי וְחוּיָא תְּקִיפָא שְׂרִיָּא לְאַתְעָרָא מִחֲמַת שְׁנָחַשׁ הַחֹק מִתְחִיל לְהַתְעוֹרֵר, וְהוּא הַגִּקְצָא דְּקַלְפָּה הַמִּתְחַלֵּת לְהַתְעוֹרֵר, כִּי נִסְתָּה לָהּ רְשׁוּת לִינֵק מִהַקְדָּשָׁה צְעוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, אִזּוּ וְוִי לְעֵלְמָא דְּמִתְזֵן בְּהָהּ זִמְנָא מֵהָא צֶדֶק אִזּוּ לְעוֹלָם שְׁנוֹן צְאוֹתוֹ הַזֶּמֶן מִן זֶה הַלֶּדֶק שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת, לִפִּי שְׁאוֹ הִיא צִדִּינִים קָשִׁים מֵאֵד רַחֲמָנָא לָלֵךְ, וְאִזּוּ כִּמָּה חֲבִילֵי טְרִיקִין מִתְעַרִּין בְּעֵלְמָא כִּמָּה חֲצוֹרוֹת מִשְׁחִימִים הַנּוֹשְׁכִים כְּנַחֲשִׁים, מִתְעוֹרְרִים צְעוֹלָם לְהַעֲנִישׁ אֶת הַחוּטָאִים, וְכִין שְׁתַּנָּה רְשׁוּת לְהַמְשִׁיחַ אִינוּ מִצְחִין בִּין לְדִיק לְרַשָּׁע (בְּבָא קָמָא דָּף ס עמוד א), לָכֵן כִּמָּה זִכָּאִין מִסְתַּלְקִין מֵעֵלְמָא כִּמָּה לְדִיקִים מִסְתַּלְקִים מִן הָעוֹלָם.

וְכָל כֹּהֵן לֵמָּה, בְּגִין דְּאַתְרַחֵק דְּכוּרָא מִן נוֹקְבָא, וּמִשְׁפָּט לֹא קָרַב בְּצִדְקָא
דָּא, וְעַל הָאֵי כְּתִיב, (משלי יג כג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט, דְּמִשְׁפָּט
אַתְרַחֵק מֵהָאֵי צִדְקָא, וְלֹא אַתְבַּסְמָא, וְצִדְקָא יִנְקָא מֵאַתְרֵי אַחֲרָא.

וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה מִלְכָּא, (קהלת ז טו) אֵת הַכֹּל רִאִיתִי בְּיָמַי הַבְּלִי, יֵשׁ
צָדִיק אוֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְגו', הַכֹּל דָּא (בס"א ל"ג הַכֹּל דָּא) הַכֹּל חֲדָא
מִהַבְּלִים דְּלִיעִילָא, דְּאַקְרוּן אֲנָפִי מִלְכָּא, וְדָא אִיהוּ מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא, דְּכֵד
הִיא מִתְעַרָּא בְּדִינוּי, כְּתִיב, יֵשׁ צָדִיק אוֹבֵד בְּצִדְקוֹ, מֵאֵי טַעְמָא, מִשּׁוּם
דְּמִשְׁפָּט אַתְרַחֵק מִצִּדְקָא, וּבְגִין כֹּהֵן אַקְרִי, וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט.

מתוך מדבש

וְכָל כֹּהֵן לֵמָּה לִוְנוֹ לומר מה הוא הטעם שנתנה להם רשות למצול, בְּגִין דְּאַתְרַחֵק
דְּכוּרָא מִן נוֹקְבָא לְפִי שְׁתַּרְחֵק הַדְּכָר מִן הַנְּקֵבָה, דְּהִינּוּ שְׁחִין יְחֻד צִין זְעִיר אֲנָפִין
וְנִקְצִיָּה, וּמִפְּרֵשׁ יוֹמֵר וּמִשְׁפָּט לֹא קָרַב בְּצִדְקָא דָּא וְהַמִּשְׁפָּט אִינוּ קְרוּב אֶל זֶה הַלֵּדָה,
דְּהִינּוּ שְׁחִין אֲנָפִין לֹא נִתְקַרַּב וְלֹא נִתְחַזַּר עִם הַמַּלְכוּת לְהַמְחִיק דִּיעִיָּה, וְעַל הָאֵי כְּתִיב
וְעַל מֵה שְׁגַם לְדִיקִים מִסְתַּלְקִים מִן הָעוֹלָם נִלְמַד וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט, וּמִפְּרֵשׁ דְּצִרְיוֹ
דְּמִשְׁפָּט אַתְרַחֵק מֵהָאֵי צִדְקָא וְלֹא אַתְבַּסְמָא לְפִי שְׁמִשְׁפָּט שְׁהוּא זְעִיר אֲנָפִין נִתְרַחֵק
מִן זֶה הַלֵּדָה שְׁהוּא הַנְּקֵבָה, וְאִינוּ מִמְחִיק דִּיעִים הַקָּשִׁים שֶׁל לֵדָה, וְצִדְקָא יִנְקָא מֵאַתְרֵי
אַחֲרָא וְאִזּוּ הַלֵּדָה יוֹנֵק מִמָּקוֹם אַחֵר, דְּהִינּוּ הַמַּלְכוּת יוֹנֵקת הַדִּיעִים מֵאַמָּה עֲלֵמָה וְלֹא דִלְךָ
זְעִיר אֲנָפִין, וְהֵם דִּיעִים קָשִׁים מְאֹד (כְּמוֹ שְׁתַּחֲבֹז צִשְׁעֵר הַכּוֹנוֹת צִעֲנִי רֹאשׁ הַשֵּׁנָה).

סוד אור פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים, שְׂבַע סְפִירוֹת הַבְּנֵן הַמְּקַבְּלִים הָאֵרֶת פְּנֵי הָאֵרֶץ
וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה מִלְכָּא וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, אֵת הַכֹּל רִאִיתִי בְּיָמַי הַבְּלִי
יֵשׁ צָדִיק אוֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְגו', הַכֹּל דָּא זֶה הַכֹּל הַנּוֹזֵר צִקְרָא, הַכֹּל חֲדָא מִהַבְּלִים
דְּלִיעִילָא הוּא הַכֹּל אֶחָד מֵהַכֹּלִים שֶׁל מַעְלָה, הִינּוּ הַמַּלְכוּת הִיא הַכֹּל אֶחָד מִשְׁעָה הַכֹּלִים
שֶׁל שְׂבַע סְפִירוֹת הַבְּנֵן, דְּאַקְרוּן אֲנָפִי מִלְכָּא שְׁהֵם נִקְרָאִים פְּנֵי הַמֶּלֶךְ שְׁהוּא אֶרֶץ אֲנָפִין,
לְפִי שְׁמִקְבָּלִים הָאֵרֶת אֹר פְּנִי, צִסוד (משלי טז טו) צָאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים, וּמִפְּרֵשׁ שְׁמָה
שְׁתַּחֲבֹז "צִימֵי הַכֹּלִים" וְדָא אִיהוּ מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא וְזֶה הִיא הַמַּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה שְׁהִיא הַכֹּל
הַאֲחֵרוֹן מִשְׁעָה הַכֹּלִים, דְּכֵד הִיא מִתְעַרָּא בְּדִינוּי כִּי כְּשִׁיא מִתְעוֹרֶרֶת דְּלִיעִיָּה, לִוְנוֹ
לומר כְּשִׁיא שׁוֹלֵטת דְּלִיעִיָּה הַקָּשִׁים, אִזּוּ כְּתִיב יֵשׁ צָדִיק אוֹבֵד בְּצִדְקוֹ לִוְנוֹ לומר הוּא
נִלְמַד וּמֵה מִסְתַּמָּה הַתְּעוֹרֶרֶת דִּיעֵי הַלֵּדָה, מֵאֵי טַעְמָא מֵהוּ הַטַּעַם, וּמִפְּרֵשׁ מִשּׁוּם דְּמִשְׁפָּט
אַתְרַחֵק מִצִּדְקָא לְפִי שְׁמִשְׁפָּט נִתְרַחֵק מִלֵּדָה, וְאִינוּ זְעִיר אֲנָפִין מִמְחִיק אֶת דִּיעִיָּה הַקָּשִׁים,
וּבְגִין כֹּהֵן אַקְרִי וְלִכְךָ קוֹרְאִים כֹּהֵן וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט פְּרוּשׁ יֵשׁ לְדִיק שְׁמִסְתַּלֵּק מִן
הָעוֹלָם לְפִי שְׁהַמַּלְכוּת הִיא צֶלָה יְחֻד זְעִיר אֲנָפִין הַנְּקֵבָה מִשְׁפָּט.

תא חזי, בד אשתכח זכאה עלאה בעלמא, רחיקא דקדשא ברין הוא, אפילו בד אתער צדק בלחודוי, יכיל עלמא לאשתזבא בגיניה, וקדשא ברין הוא בעי ביקריה, ולא מסתפי (דף רצב ע"א) מן דינא, וכד ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה, מסתפי אפילו ממשפט, ולא יכיל למיקם ביה, כל שכן בצדק.

דוד מלכא בקדמיתא אמר, (תהלים כו ב) בחנני יחו"ה ונסני, דהא אנא לא מסתפינא מפל דינין, אפילו מהאי צדק, וכל שכן דאחינדא ביה, מה כתיב (שם י"ט טו) אני בצדק אחזה פניך, בצדק ודאי, לא מסתפינא

מתוך מדבש

הצדיק העובד מאהבה בבחו לחמתיק את דיני המלכות

תא חזי, בד אשתכח זכאה בעלמא זא וראה כשנמצא לדיק גדול בעולם, דהיינו כשיש אפלו רק לדיק אחד בעולם שהוא לדיק גמור, צמחית (משלי י כה) ולדיק יסוד עולם, רחיקא דקדשא ברין הוא שהוא אהבו של הקדוש צרוך הוא, כי אינו עובד על מנת לקבל פרס, אלא עובד מאהבת צוראו, אפילו בד אתער צדק בלחודוי או אפלו כשנעורר דיני הלך בלד, דהיינו דיני המלכות, יכיל עלמא לאשתזבא בגיניה יכול העולם להנצל בשבילו, על ידי שהוא ממשיך חסדים וממתיק את הדינים, וקדשא ברין הוא בעי ביקריה והקדוש צרוך הוא רוצה צדודו, ולא מסתפי (דף רצב ע"א) מן דינא לכן אינו מתירא מן הדין, וכד ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה וכאשר אותו הלדיק אינו עומד צקיומו ולדקו, מסתפי אפילו ממשפט או הוא מתירא אפלו ממשפט, דהיינו מן הדינים דזעיר אנפין, ולא יכיל למיקם ביה ואינו יכול לעמד צו ולסכלו, כל שכן בצדק וכל שכן שאינו יכול לעמד ולסכל דיני הלך שהוא המלכות.

אני בצדק אחזה פניך, שלא נתירא מדיני המלכות

ומציא רחיה מדוד המלך, כי דוד מלכא בקדמיתא אמר דוד המלך צמחית מחמת לדיק אמר בחנני יחו"ה ונסני שצדאי אוכל לעמד צנסיון, דהא אנא לא מסתפינא מפל דינין, אפילו מהאי צדק כי אני איני מתירא משום דינים, אפלו מדיני המלכות, לכן איני מתירא מהתצרות הילך, וכד שכן דאחינדא ביה וכל שכן לפי שאני אחזו צמלכות לכן אין לי מה להתירא מדיניה, כי מה כתיב מה אמר עוד דוד אני בצדק אחזה פניך, הנה בצדק ודאי צבונה אמר בלך, דהיינו צמח המלכות אני צא לראות את פני זעיר אנפין, לא מסתפינא למיקם בדיני כי איני מתירא לעמד ולסכל דיני

למיקם בדינוי, בתר דחב אפילו ממשפט מסתפי, דכתיב (שם קמג ב) ואל תבא במשפט את עבדך.

תא חזי, כד מתבסמא האי צדק ממשפט, בדין אקרי צדקה, ועלמא מתבסמא בחסד, ואתמליא מניה, דכתיב (שם לג ה) אוהב צדקה ומשפט חסד יהו"ה מלאה הארץ.

אסהדנא עלי, דכל יומאי הוינא מצטער על עלמא דלא יערע בדינוי דצדק, ולא יוקיד עלמא בשלהובוי, כמה דכתיב (משלי ל ב) אכלה ומחתה פיה.

מתוך מדבש

המלכות, בתר דחב אכל אחר שחטא צמעשה דנת שצע, אפילו ממשפט מסתפי אפלו מדיני ועיר אנפין היה מתירא, דכתיב שאמר דוד המלך ואל תבא במשפט את עבדך דהיינו צדיני ועיר אנפין הנקרא משפט.

תא חזי, כד מתבסמא האי צדק ממשפט צא וראה, כשזה הצדק מתבסס ממשפט, דהיינו כשועיר אנפין ממתיק את דיני המלכות על ידי הסקדים, בדין אקרי צדקה אז היא נקראת צדקה זה, ועלמא מתבסמא בחסד ואז כל דיני העולם נמסקים בחסד, ואתמליא מניה והעולם מתמלא מחסד, רזונו לומר שנמשכים חסדים לכל העולם, דכתיב כמו שכתוב אוהב צדקה ומשפט מי שאוהב לעשות מצדק צדקה על ידי המסקת המשפט, אז חסד יהו"ה מלאה הארץ החסד של הו"ה שהוא ועיר אנפין מלאה הארץ שהיא המלכות וממתיקה, וממנה נמשך החסד לכל העולם.

כמד האריז"ל (צען חיים שער טל פרק יד), על הכתוב והיה מעשה הצדקה שלום וזה לשונו, כעודע שהצדקה שנותן צדיק לצדק (דהיינו ועיר אנפין למלכות), הם הסקדים הנקראים שלום וצדקה, ואז צדק שהיא בחינת דין מתמסקת על ידי הסקדים שהם ה', ואז מצדק נעשה צדקה, וזה כונת מלות צדקה.

ואמר רבי שמעון על עצמו לפני כל גשמות הצדיקים שהיו באותו המעמד, אסהדנא עלי אני מעיד על עצמי, דכ"י יומאי הוינא מצטער על עצמא שכל ימי חיי הייתי מנטער על העולם והייתי מתפלל עליו, דלא יערע בדינוי דצדק שלא יפגע צדיני המלכות אשר אי אפשר לעמד בהם, ואל יוקיד עצמא בשלהובוי שלא ישרף את העולם בשלהבת אש הדינים, כי עקר צנין הנקצא הוא מהגזירות, כמה דכתיב כמו שנאמר אבדה פרוש שרפה את העולם באש הדין, ובחיתה פיה רזונו לומר הצדיקה את עצמה "ואמרה לא פעלתי און", כי שורת הדין היא שגפוש החוטאת היא תמות (ויחזקאל יח ד), אכל רבי שמעון המתיק כל דיני המלכות ולא פעלה דינים צימי חייו.

מִכָּאן וּלְהֵלָאָה, כָּפּוּם כָּל חַד, כָּפּוּם בִּירָא עֲמָקָא, וְהָא בְּדָרָא דָּא אֵית
בֵּיהּ זָכָאִין, וְזַעֲרִין אֵינּוֹן דִּיקוּמוֹן לְאַגָּנָא עַל עֲלָמָא וְעַל עָנָא
מֵאַרְבַּעָה זִיּוֹן, (ס"א עַל עֲלָמָא וְעַלִּנָּא בַּעֲזִין).

עַד כָּאן אַחֲדִין מְלִי דָּא בְּדָא, וּמִתְפָּרֶשֶׁן מְלִין דְּסִתִּימִין בְּעִתִּיקָא קֳדִישָׁא,
סִתִּימָא דְּכָל סִתִּימִין, וְהִיךְ אַחֲדִין אֵלִין בְּאֵלִין.

מִכָּאן וּלְהֵלָאָה מְלִין דְּזַעֲרִין אַנְפִּין, אֵינּוֹן דְּלָא אַתְגָּלִיין בְּאַדְרָא, אֵינּוֹן
דִּהוּ סִתִּימִין בְּלִבָּאִי, וְתַמָּן לָא אַתְתַּקְנּוּ, (עַד כָּאן סִתִּימִין מְלִין).

מִתּוֹק מִדְּבָר

לְאַחַר הַסְתַּלְקוּתִי יִתְנַהֲגוּ עִם כָּל אֶחָד כְּפִי מַעֲשָׂיו וּזְכוּתָיו
אֲבָל מִכָּאן וּלְהֵלָאָה אֲחֵר הַסְתַּלְקוּתִי, כָּפּוּם כָּל חַד כְּפִי מַעֲשָׂה וּזְכוּת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
כִּךְ יִתְנַהֲגוּ עִמּוֹ, (אִי נָמִי רָזוּנוּ לומר, כְּפִי שְׁעוֹר גְּדֹל הַזְכוּת שֶׁל כָּל זָדִיק וְזָדִיק שֶׁהָיוּ בְּדוֹר, כִּךְ
יְהִיָּה שְׁעוֹר גְּדֹל הַדֵּינִים שֶׁמִּשְׁעוֹרָרוּ בְּעוֹלָם, כְּדִי שֶׁכָּל זָדִיק יוֹכֵל לְהַמְחִיק וּלְהִגֵּן עַל דּוֹרוֹ, ר"מ), כָּפּוּם
בִּירָא עֲמָקָא כְּפִי הַבָּאֵר שְׁנוֹתָנָת מִימִיָּה כִּךְ עֲמָקָה (רָזוּנוּ לומר אִם נוֹתֵנָת מִיִּם מִתּוֹקִים, הוּא
רָאִיָּה שֶׁהַבָּאֵר עֲמָקָה, כִּי כָל מֶה שֶׁהָיָה עֲמָקָה יוֹמֵר, מִימִיָּה מִתּוֹקִים יוֹמֵר), וְרָזוּנוּ לומר כְּפִי גְדֹלָת
וְזָדִיקָת הָאָדָם, כִּךְ יְהִיָּה עָנְשׁוּ וּשְׁכָרוּ, וּמִפְּרָשׁ וְהָא בְּדָרָא דָּא אֵית זָכָאִין וְהִגָּה
בְּדוֹר הַזֶּה יֵשׁ זָדִיקִים הַרְאִוִּים לְהִגֵּן עַל הַדּוֹר, אֲבָל אֲחֵרֵי הַסְתַּלְקוּתִי וְזַעֲרִין אֵינּוֹן,
דִּיקוּמוֹן לְאַגָּנָא עַל עֲלָמָא יְהִיו זָדִיקִים מַעֲמִים, וְהֵם יְקוּמוּ לְהִגֵּן עַל הָעוֹלָם, וְעַל עָנָא
מֵאַרְבַּעָה זִיּוֹן וְהִגּוּ עַל כָּל קֳדָשִׁים שֶׁהָיָה פְּזוּרָה יִשְׂרָאֵל, הַמְּסֻרִּים בְּאַרְבַּע כְּנֻפּוֹת הָעוֹלָם,
שֶׁלֹּא יִפְגְּעוּ בָּהֶם הַדֵּינִים שֶׁל הַמַּלְכוּת, (וְגַם רוּמוֹ עַל שְׁעוֹד שֶׁל אַרְבַּע מַלְכוּתִים, שֶׁכָּל גִּלוּת וְכָל
דוֹר יְהִיו זָדִיקִים שֶׁיִּגְנוּ עַל יִשְׂרָאֵל מִמַּקְטָרְגִּיָּהֶם).

עַד כָּאן אַחֲדִין מְלִי דָּא בְּדָא מִתְחַלֵּת הַאֲדָרָא וְעַד כָּאן אַחֲזִים וּמִקְשָׁרִים דְּזַרֵּי הַסּוּדוֹת
זֶה בָּזֶה, רָזוּנוּ לומר כְּפִי סֹדֵר הַשְּׁתַּלְשּׁלוֹת הַפְּרָזוּפִים זֶה אֲחֵר זֶה, וּמִתְפָּרֶשֶׁן מְלִין
דְּסִתִּימִין בְּעִתִּיקָא קֳדִישָׁא וְנִתְבָּאֵרוּ סוּדוֹת הַסְתוּמִּים שֶׁבְּעִתִּיקָא קֳדִישָׁא, דִּהִינּוּ בְּעִנְיֵי
אֲרִיךְ אֲנִפִּין, סִתִּימָא דְּכָל סִתִּימִין שֶׁהוּא סְתוּם תּוֹךְ אֲבָל וְאִמָּא שֶׁהִם סְתוּמִים תּוֹךְ זַעֲרִין
אֲנִפִּין וְנִקְצִיָּה, וְהִיךְ אַחֲדִין אֵלִין בְּאֵלִין וְאִין הַפְּרָזוּפִים אַחֲזִים וּמִלְצִיָּשִׁים אֵלֵינוּ עַל אֵלֵינוּ.

אֲשֶׁרֵי הַזִּכָּה לְדַעַת סוּדוֹת פְּרָצוּפֵי הָאֲצִילוֹת

מִכָּאן וּלְהֵלָאָה מְלִין דְּזַעֲרִין אַנְפִּין וְעַמָּה מִכָּאן וּלְהֵלָאָה נִבְאֵר אֵת דְּזַרֵּי הַסּוּדוֹת שֶׁל
תְּקוּן זַעֲרִין אֲנִפִּין, אֵינּוֹן דְּלָא אַתְגָּלִיין בְּאַדְרָא אֲוִתָּם שֶׁלֹּא נִתְגַּלוּ בְּאַדְרָא רַבָּא,
אֵינּוֹן דִּהוּ סִתִּימִין בְּלִבָּאִי אֵלֵינוּ הַסּוּדוֹת שֶׁהִיוּ סְתוּמִים בְּלִבֵּי עַד עַמָּה, וְתַמָּן לָא אַתְתַּקְנּוּ

השתא אתתקנו ואתגליין, וכלהו מלין סתימין וברירין בלהו, זכא חולקי, ואינון דיירתו ירותא דא, דכתיב (תהלים קמד טו) אשרי העם שפכה לו וגו'.

האי דאוקימנא, אב ואם בעתיקא אחידן בתקונוי, הכי הוא, דהא ממוחא סתימא דכל סתימין תליין (נ"א נפקין), ומתאחדן ביה, (ואף על גב דעתיקא קדישא אתתקן בלחודוי), וכד יסתכלון (בכל) מלי, פלא הוא עתיקא בלחודוי, הוא הוי, והוא יהא, וכל הגי תקונין, ביה (אחידן, ביה סתימן, לא מתפרשן מניה, מוחא סתימא לא אתגלייא ולא תליא ביה).

מתוך מדבש

ושם בצלחא רבא לא נסדרו אלו הסודות, השתא אתתקנו ואתגליין אצל עמה קדם הסמלקותי אני מסדרם ומגלם, וכדהו מלין סתימין וכל אלו הסודות הם סתומים, וברירין בלהו אצל כלם הם צורים למי שראוי להניסם, זכא חולקי אשרי חלקי שזימתי לגלות כל אלו הסודות, ואינון דיירתו ירותא דא וגם אשרי חלקם של אלו שירשו ירשה הזו, רזונו לומר כל המצרים שזכו להשיגם וקבלום צממנה כעין ירשה צלי עמל, דכתיב אשרי העם שפכה לו וגו' פרוש אשרי למי שזוכה לדעת כל אלו הסודות של פרטופי האלילות.

אבא ואמא נאחזים במזל השמיני והשלשה עשר שבדיקנא דאריך

האי דאוקימנא את הסוד הזה שצברנו (לעיל דף רצב עמוד א), אב ואם בעתיקא אחידן בתקונוי כי אבא ואמא נאחזים בתקוני עתיקא, רזונו לומר בשני תקוני דיקנא דאריך אנפין, אבא צמל השמיני ואמא צמל השלשה עשר, הכי הוא כן הוא כמו שאמרנו, דהא ממוחא סתימא דכל סתימין תליין כי ממם הסתום מכל סתומים הם תלוים ויונקים, ומתאחדן ביה ומתאחזים זו בתקוני דיקנא דאריך אנפין, וכד יסתכלון בבל מלי וכאשר יסתכלו ויתבוננו בכל דברי שגליתי עד עתה, יבינו כי בלא הוא עתיקא בלחודוי כל עולם האלילות הוא אריך אנפין לצדו, כי הוא מצרים מראש עולם האלילות עד סופו, הוא הוי אריך אנפין הוא צהוי תדירית מלבש צאבא ואמא וזעיר אנפין ונקציה, והוא יהא והוא יהיה לעמיד, רזונו לומר שצכל פעם שנמשכים מחין חדשים, נמשכים על ידי המנלות דאריך אנפין, וכד הגי תקונין ביה אחידן וכל אלו התקונים של אבא ואמא וזעיר אנפין ונקציה אחזים באריך אנפין, ואין דבר חוץ לו כלל.

אָב וְאִם מִהֲאֵי מוֹחָא נָפְקוּ, אַתְּפִלִּילוּ בְּמוֹזְלָא, וּבִיָּה תִלְיִין, וּבִיָּה אַחֲדִין,
זַעֲרִי אַנְפִּין בְּעֵתִיקָא קִדִּישָׁא תִלְיָא וְאַחֲדִי, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי
בְּאַדְרָא.

זָפָאָה חוֹלְקִיָּה דְּמֵאן דְּעָאל וְנָפִיק, וַיִּנְדַּע אוֹרְחִין, דְּלֵא יִסְטִי לִימִינָא
וְלִשְׁמַאלָא, וּמֵאן דְּלֵא עָאל וְנָפִיק, טַב לִיָּה דְּלֵא אַבְרִי, וּכְתִיב
(הושע יד י) כִּי יִשְׂרָאֵל דִּרְכֵי יְהוָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִסְתַּפֵּל הוּינָא כָּל יוֹמָאֵי בְּהֲאֵי קָרָא, דְּכְתִיב (תהלים לד
ג) בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנוּיִם וַיִּשְׁמְחוּ, וְהֵאֵידֵנָא אַתְקִיָּם

מתוך מדבש

וּמִפְרֶשׁ אִין הֵם אַחוּזִים זֶו, וְאָמַר כִּי (ה"ג יח"ר) אָב וְאִם מִהֲאֵי מוֹחָא נָפְקוּ אִנְכָּא וְאָמַר
מִמַּחָא סְמִימָאָה יִנְאוּ, אַתְּפִלִּילוּ בְּמוֹזְלָא וְאַחֲרֵי כֵן נִכְלְלוּ צִמְנוּלוֹת, וּבִיָּה תִלְיִין
הָרִי צִמְנוּלוֹת שֶׁל אַרְיָה אַנְפִּין הֵם תְּלוּיִם, וּבִיָּה אַחֲדִין וְזֶו הֵם נִאֲחוּזִים, כִּי הֵם מְלַבִּישִׁים
אֶת אַרְיָה אַנְפִּין מִהַגְרוֹן עַד הַטְּצוֹר. זַעֲרִי אַנְפִּין בְּעֵתִיקָא קִדִּישָׁא תִלְיָא וְאַחֲדִי וְכֵן
זַעֲרִי אַנְפִּין תְּלוּי וְאַחוּז צַעֲמִיקָא קִדִּישָׁא, כִּי הוּא יוֹגֵק מֵאֲרֻצָּה תּוֹרְתִי דְּאֲחוּרִי רִישָׁא דְּאַרְיָה
אַנְפִּין, וּמְלַבִּישׁ עָלָיו מִהַטְּצוֹר וְלִמְטָה, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי בְּאַדְרָא וְהָרִי כְּצֵר בְּאַרְתִּי אַחוּזִת
זַעֲרִי אַנְפִּין בְּאַרְיָה אַנְפִּין בְּאַדְרָא רָצָא.

וְאָמַר זָפָאָה חוֹלְקִיָּה דְּמֵאן דְּעָאל וְנָפִיק אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ לָמִי שְׁנַנְכֵס צִפְרָדֶס הַחֲמָה וַיִּנְכָּא
מִמֶּנּוּ לְשָׁלוֹם צְלִי סַפְקוֹת וּפַקְפּוּקִים, וַיִּנְדַּע אוֹרְחִין וַיִּדַּע דְּרָכֵי הַסּוּדוֹת עַל קו
הַחֲמַת וְהַיֶּשֶׁר, דְּלֵא יִסְטִי לִימִינָא וְלִשְׁמַאלָא שְׁלֵא יִטָּה מִקּוּ הַיֶּשֶׁר שְׁהוּא בְּאַמְנָע לִימִין
וְלִשְׁמַאל, וּמֵאן דְּלֵא עָאל וְנָפִיק וּמִי שְׁלֵא נִכְנֵס וַיִּנְכָּא בְּשִׁלְמוֹת, רָחוּוּ לוֹמַר שְׁלֵא יִנְכָּא לְשָׁלוֹם,
וְאִז טוֹב הִיָּה לוֹ שְׁלֵא הִיָּה נִכְנֵס כָּל עֵקֶר, טַב לִיָּה דְּלֵא אַבְרִי לָכֵן טוֹב הִיָּה לוֹ שְׁלֵא
הִיָּה נִכְנָר, כִּי קִלְקַל יוֹמַר מֵאֲשֶׁר תִּקַּן, וּכְתִיב, כִּי יִשְׂרָאֵל דִּרְכֵי יְהוָה הָרִי שְׁלִרְיָה לְדַעַת
דְּרָכֵי ה' עַל קוּ הַיֶּשֶׁר.

עַל יְדֵי אוֹר ה' נִשְׁמַתִּי לִוְהָטֶת וּדְבוּקָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ וְעוֹסֶקֶת בַּתּוֹרָה

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִסְתַּפֵּל הוּינָא כָּל יוֹמָאֵי בְּהֲאֵי קָרָא הִימִי מִסְתַּפֵּל וּמִתְצוֹנֵן כָּל
יְמֵי צִפְרוּשׁ פְּסוּק זֶה, דְּכְתִיב, בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי מִשְׁמַע שְׁנַפְשִׁי תִתְהַלֵּל זֶה
צִינָה לְבִין עֲלָמָה, וְאַחֲרֵי כֵן כְּתוּב יִשְׁמְעוּ עֲנוּיִם וַיִּשְׁמְחוּ אִם כֵּן אִין יִשְׁמְעוּ אֲחֵרִים מֵה
שְׁנַפְשִׁי תִתְהַלֵּל זֶה, וּמִשְׁנֵי וְהֵאֵידֵנָא אַתְקִיָּם קָרָא בְּלָא וְעַמָּה שְׂצָאוּ נִשְׁמוֹת הַצִּדִּיקִים

קרא פלא, ביהו"ה תתהלל נפשי ודאי, דהא נשמתי ביה אחידא, ביה להטא, ביה אתדבקת ואשתדלת, ובאשתדלותא דא תסתלק לאתרהא, ישמעו ענוים וישמחו.

כל הגי צדיקניא, וכל בני מתיבתא קדישא, וזכאין דאתיין השתא עם קדשא בריך הוא, בלהו שמעין מלי וחדאן, בגין כך (שם פסוק ד) גדלו ליהו"ה אתי ונרוממה שמו יחדיו.

מתוך מדבש

מן הגן עדן לשמע הסודות שאני מגלה, נתקיים כל הכתוב, ביהו"ה תתהלל נפשי ודאי כדמפרש ואזיל, דהא נשמתי ביה אחידא כי נשמתי חמוה וקשורה בהקדוש צרוך הוא, ביה להטא זו לוקטת, דהיינו על ידי אור ה' נשמתי לוקטת, ביה אתדבקת וזו בהקדוש צרוך הוא מתדבקת, ואשתדלת וכח אור ה' נשמתי משתדלת בתורה, (ונקט ג' לשונות כנגד הנפש רוח נשמה שלו), ובאשתדלותא דא תסתלק לאתרהא ובהשתדלות ועסק של דבקות ה' תעלה נשמתי לגן עדן, ומחמת דבקות ה' זו תסתלק נפשי, כאלו לא היו אחרים שומעים, אבל למעשה ישמעו ענוים וישמחו.

ומפרש מי הם הענוים, ואמר כל הגי צדיקניא הם כל אלו הצדיקים שזכו מן הגן עדן, וכל בני מתיבתא קדישא וגם כל בני הישיבה הקדושה שלמעלה, וזכאין דאתיין השתא עם קדשא בריך הוא ועוד הצדיקים שזכו עמה עם הקדוש צרוך הוא, ראונו לומר הם נשמות יומר גבוהות שזכו בלווי הקדוש צרוך הוא, בפלהו שמעין מלי כלם שומעים את דברי הסודות שגלית, וחדאן והם שמחים, כמו שכתוב ישמעו ענוים וישמחו, בגין כך ולכך אמר לכל הצדיקים שהיו באותו המעמד, גדלו ליהו"ה אתי ומספינו עמי לגלות סוד השגחה מלכים דועיר אנפין, ונרוממה שמו יחדיו ראונו לומר יחד כל הצדיקים שבעולם הזה ובעולם הבא, (אי נמי, גרוממה שמו על ידי גלוי הסודות של השגחה מלכים שכתוב בהם "יחדיו", כדמפרש ואזיל).

כאן מתחיל רבי שמעון לדבר בפירוט בתקון פיראון ועיר אנפין, ומתחיל צדור המלכים, כדי להשמיענו מקור ועיר אנפין ופיראון.

פרוש הפסוקים המובאים להלן, כי הנה המלכים נועדו כי הנה מלכי גוג ומגוג נתחברו יחד להלחם על ירושלים, עברו יחדו וגם עברו יחדו למלחמה, הנה ראו אכל הנה ראו את כחו של הקדוש ברוך הוא שיוצא ונלחם בהם, בן תמחו בן תמחו על זה, נבחרו נחפזו ומחמת הבהלה נחפזו לברח.

פִּתַּח וְאָמַר, כְּתִיב (בראשית לו לא) וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוּם,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים מח ה) כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ עֲבָרוּ יַחְדָּיו,
נוֹעְדוּ, בְּאֵן אֶתֶר, בְּאֶרֶץ אֲדוּם, בְּאַתֵּר דְּדִינִין מִתְאַחֲדִין תַּמָּן.
עֲבָרוּ יַחְדָּיו, דְּכְּתִיב (בראשית שם) וַיָּמָת וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו, הִמָּה רָאוּ כֵּן תַּמָּהוּ
נִבְהָלוּ נַחֲפָזוּ, דִּלָּא אֶתְקִימוּ בְּאַתְרֵיהּוּ.

מתוך מדבש

בְּחַיֹּת שְׁבַעַת הַמְּלָכִים בְּמַעֲי אַמָּא בְּבֶר הַעֲלוּ מִיִּין נוֹקְבִין וְגִרְמוּ לְיַחֲדוּ אַבָּא
וְאַמָּא

פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר כְּתִיב לִפְרֹשׁ מֵה שְׁכִמּוֹז וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים שְׁהִם הַשְּׁבַעַת מְלָכִים,
 אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוּם תַּחֲלַת מְלוּכְתָּם הֵימָּה צְהִיּוּתָם עֲדִין צִחְמָה הַנִּקְרָאֶת אֶרֶץ
 אֲדוּם, עַל שֶׁם הַדִּינִים הַמְכֻנִּים צִשֶׁם אֲדוּם שְׁמַתְעֵרִין מִנֶּה, וְשׂוֹאֵל וְהֵלֵךְ צִחְמָה הִיּוּ הַשְּׁבַעַת
 מְלָכִים עֲדִין צְסוּד הַעֲצוֹר וְאִיךְ מָלְכוּ שֶׁם, וּמַשִּׁיב הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְהוּא שְׁכִמּוֹז כִּי הִנֵּה
 הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ עֲבָרוּ יַחְדָּיו נוֹעְדוּ הוּא לְשׁוֹן וְעַד וְאַסִּיפָהּ וְחֲצוֹר, וּמִפְּרֹשׁ נוֹעְדוּ בְּאֵן
 אֶתֶר צִחִיזָה מְקוֹם נַחֲמָצְרוּ, הֵלֵךְ מִיַּד צִנְחָתָם מֵאֲמָה נִפְרְדוּ כֵּל אֶחָד מִנְּחָצְרוּ, וְלֹא הִיּוּ
 צִינִיָּהֶם שׁוּם קָשָׁר וְחֲצוֹר, וְלִכְךָ הִיּוּ נִקְרָאִים רְשׁוּת הַרְבִּים, אֲלֵא צִעַל כְּרִמְךָ שְׁנַחֲמָצְרוּ כְּשֶׁעֲדִין
 הִיּוּ בְּאֶרֶץ אֲדוּם דְּהֵיִינוּ צִחְמָה, בְּאַתֵּר דְּדִינִין מִתְאַחֲדִין תַּמָּן צְמָקוֹם שְׁהַדִּינִים מִתְאַחֲזִים
 שֶׁם, וּרְלוֹנוּ לִזְמַר כִּי צְהִיּוּתָם עֲדִין צִחְמָה צְסוּד הַעֲצוֹר, שֶׁם הִיּוּ מַעֲלִין מִיִּין נוֹקְבִין, וְעַל
 יְדֵי זֶה גִּרְמוּ הַחֲזֹרָת פְּטִים צְפִינִים וְיַחֲדוּ צִין אֶצֶל וְאֲמָה וְהַמְשַׁכֶּת הַמַּחֲזִין לָהֶם, וְהֵיִינוּ שְׁנוֹעְדוּ
 וְנַחֲמָצְרוּ הַשְּׁבַעַת מְלָכִים צִחְמָה לְהַעֲלוֹת מִיִּין נוֹקְבִין, וְזֶה הֵימָּה מְלוּכְתָּם שֶׁם.

עֲנִין שְׁבִירַת הַכְּלִים שְׁיִירְדוּ לְבִרְיָאָה וְהַאֲוֵרוֹת שְׁנַשְׁאָרוּ בְּאַצִּילוֹת

וּמֵה שְׁכִמּוֹז עֲבָרוּ יַחְדָּיו פְּרוּשׁ כְּשֶׁעֲבָרוּ הָאֲוֵרוֹת שֶׁל הַשְּׁבַעַת מְלָכִים מִכְּלִי אֵל כְּלִי, עֲצָרוּ
 בְּלֵם יַחְדָּו, רְלוֹנוּ לִזְמַר שְׁמַחְלָה נִכְנְסוּ יַחַד כֵּל הָאֲוֵרוֹת שֶׁל הַשְּׁבַעַת מְלָכִים כְּלִי הַדַּעַת
 לְמִלְךָ, וּמִלְכוּ שֶׁם לְפִי שְׁעָה, וְהַכְּלִי לֹא הִיּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל רַבּוּי הָאֲוֵרוֹת, לְכֵן נִשְׁצַר וְיָרַד לְעוֹלָם
 הַצְּרִיחָה, שְׁזֶה נִקְרָא אֲחִלּוּ מִיתָה, וְאַחֵר כֵּךְ שְׁאֵר הָאֲוֵרוֹת נִכְנְסוּ בְּלֵם יַחַד כְּלִי הַחֶסֶד לְמִלְךָ,
 וְאַחֲרַיִם לֹא כְמוֹ שְׁאֲרַע לְכָלִי הַדַּעַת, וְכֵן לְכָל שְׁבַעַת מְלָכִים, וְזֶה שְׁאֲמַר דְּכְּתִיב, וַיָּמָת וַיִּמְלֹךְ
 תַּחְתָּיו וַיִּמְלֹךְ כְּלִי הַדַּעַת, וְאַחֵר כֵּךְ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו כְּלִי הַחֶסֶד וְכֵן בְּלֵם. וּמֵה שְׁכִמּוֹז הַפִּזָּה
 רָאוּ פְּרוּשׁ הַמְּלָכִים הַמַּחְמוּמִים רָאוּ שְׁצִירַת כְּלִים הַעֲלִיּוֹנִים, כֵּן תַּמָּהוּ נִבְהָלוּ נַחֲפָזוּ וְתַמָּהוּ
 עַל רַבּוּי הָאֲוֵרוֹת הַצִּחִים יַחַד, וְנִצְהָלוּ, וְעַם כֵּל זֶה נַחֲפָזוּ כֵּל אֶחָד לְהִנָּס כְּלִי שְׁלֹו לְמִלְךָ,
 כִּי הִיּוּ סוֹבֵר שֶׁהוּא יִתְקִים, אֲבָל גַּם הוּא נִשְׁצַר וְיָרַד הַכְּלִי שְׁלֹו לְצְרִיחָה, אֲבָל הָאֲוֵרוֹת
 נִשְׁאָרוּ צִחִילוֹת, דְּרָא אֶתְקִימוּ בְּאַתְרֵיהּוּ אֲלֵא שְׁלֹא נִתְקִימוּ הַכְּלִים צְמָקוֹמָם, כִּי נִשְׁצָרוּ.

בגין דתקונין דמלכא לא אתתקנו, וקרתא קדישא וישורוי לא אזדמנו,
הדא הוא דכתיב, באשר שמענו בן ראינו וגו', דהא פלהו לא
אתקיימו.

והיא אתקיימת השתא בסטרא דכורא דשריא עמה, הדא הוא דכתיב
(שם פסוק לט) וימלוך תחתיו הדר, ושם עירו פשו, ושם אשתו
מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב, מי זהב ודאי, כמה דאוקיימנא
באדרא.

מתוך מדבש

ואומר הטעם שנשצרו הוא בגין דתקונין דמלכא לא אתתקנו לפי שעדין התקונים של
המלך לא נתקנו, ראונו לומר הלבוש של האדם קדמון שהוא עולם האצילות המלבישו
מהטבור ולמטה, לא נתקן עדין, ומפרש יוסר וקרתא קדישא ועיר הקדושה שהיא
המלכות דאדם קדמון שהארות שבע המחמונות שלה ירדו ונעשו עמיק דאצילות, וישורוי
לא אזדמנו וחומותיה דהיינו אריך אנפין, ששבע המחמונות דעמיק מתלבשות צמוח, לא
היו עדין מתקנים צמוד פרנף, ולא נתלבוש הכלים דעמיק צמוך הכלים דאריך אנפין, לכן
השצעה מלכים לא היו יכולים לקבל האורות העלומים שנמשכו אליהם ולכן נשצרו, הדא
הוא דכתיב זהו שפמוז שהמלכים המחמונים אומרים, באשר שמענו שנשצרו הכלים של
המלכים העליונים, בן ראינו צעינו שארע גם לנו, דהא בלהו לא אתקיימו ונמצא
שכל השצעה מלכים לא נתקינו אלא נשצרו.

שבעת המלכים נתקנו על ידי שם מ"ה שנתחבר עם השם ב"ן
והמתיקם

והנה אחר שצירת השצעה מלכים ילא השם מ"ה, והיא אתקיימת השתא בסטרא
דכורא דשריא עמה ועל ידי זה גם המלכות שהיא צחינת נקצה צחינת שם
צ"ן, גם בן נתקנה על ידי שם מ"ה שהוא צחינת הזכר ששרה עמה, הדא הוא דכתיב
זהו שפמוז וימלוך תחתיו הדר שהוא שם מ"ה המדש, ושם עירו פשו כאן לא מצאנו
סוד, ושם אשתו מהיטבאל הרי שילאו דכר ונקבא, בת מטרד בת מי זהב, ואמר
מי זהב ודאי כי מים הוא צחינת חסד, וזהב הוא צחינת דין, דהיינו שנכללו החסד דמ"ה
עם הגבורה דצ"ן, ונמסקו ונתקנו, כמה דאוקיימנא באדרא כמו שצארכו צאדקא (דף
קלה ע"ב).

(והא) בספרא דאגדתא דרב המנונא סבא אתמר, וימלוך תחתיו הדר, הדר ודאי, כמה דאת אמר (ויקרא כג ט) פרי עץ הדר, ושם אשתו מהיטבאל, כמה דאת אמר, כפות תמרים, ובתיב (תהלים צב יג) צדיק בתמר יפרח, דאיהי דבר ונוקבא.

האי אתקריאת בת מטרד, בת מההוא אתר דטרדין כלא לאתדבקא, ואקרי אב, ובתיב (איוב כח יג) לא ידע אנוש ערפה, ולא תמצא בארץ החיים. דבר אחר, בת מאימא, דמסטרעא מתאחדין דינין, דטרדין (דף רצב ע"ב) לכלא.

מתוק מדבש

מעם קריאת השש קצוות דשם מ"ה החדש בשם הדר
בספרא דאגדתא דרב המנונא סבא אתמר צספר האגדה של רב המנונא סבא למדנו, למנה נקראו השש קצוות דשם מ"ה החדש צסם "הדר" כמו שכתוב וימלוך תחתיו הדר, ואמר הדר ודאי ודאי לאוי לו השם הזה, כמה דאת אמר כמו שנאמר פרי עץ הדר" פרוש עץ העושה פרות, והוא סוד היסוד העושה פרות, ולפי שערך השש קצוות הוא היסוד, לכן הגון לקרותו צסם הדר. וכן מה שכתוב ושם אשתו מהיטבאל הוא שמה הראוי לה כמה דאת אמר כמו שנאמר כפות תמרים שעינו כפה ועטרה של היסוד הנקרא תמר, ובתיב, צדיק בתמר יפרח היינו דאיהי דבר ונוקבא כי מהיטבאל היא צחינת עטרת היסוד, המחצרת וקשורה עם הדר שהוא היסוד הנקרא לדיק, כי צסם מהיטבאל"ל יש אותיות מ"ה שהוא הדר, ושאר האותיות יטבאל"ל מספרם צ"ן, שהוא העטרה צחינת צ"ן דמ"ה, המחצרת עם מ"ה דמ"ה תמיד, לכן נקראת מהיטבאל"ל, ולכן כתיב "יפרח" שלא נשבר כמו השצעה מלכים שמתו.

וממשיך ואמר האי זו הנקבא מהיטבאל, אתקריאת בת מטרד היא נקראת צמורה צת מטרד, כי היא בת מההוא אתר דטרדין בלא לאתדבקא צת מאותו המקום שכל הפרנפים טרודים ורודפים להשיג אותה, ואקרי אב ונקרא אב, והיינו היא צת מחכמה דלדס קדמון, שהיא שם ע"צ דלדס קדמון, ובתיב ועל זה נאמר לא ידע אנוש ערפה אין מי שיוכל לדעת ולהשיג ערפה של זו החכמה, ולא תמצא בארץ החיים אפלו בעולם הבא הנקרא ארץ החיים גם כן לא תמצא, שגם שם לא ישיגו את החכמה דלדס קדמון.

דבר אחר פרוש אחר למנה מהיטבאל נקראת צת מטרד, בת מאימא כי היא צת מאמא, לפי שגימטריא מס"ג דלדס קדמון שהוא הצינה דלדס קדמון, דמסטרעא מתאחדין דינין כי מלד אמא נאחזים בעלי הדינים בכל פרנף כפי ערכו, דטרדין (דף רצב ע"ב)

בת מי זהב, דינקא בתרין אנפין, דנהירא בתרין גוונין, בחדס ובדינא.

עד לא אברי עלמא לא הוו משגיחין אנפין באנפין, ובגין כך עלמין קדמאי אתחרבו.

ועלמין קדמאי בלא תקונא אתעבידו, וההוא דלא הוה בתקונא, אקרי זיקין נצוצין, כהאי אומנא מרצפא (ס"א מרזפתא), כד אכתש

מתוך מדבש

כבדא שהם מטרידים ומענישים לכל הראוי לענש, לכן נקראת אמא מטרה, והנקבא שילאה ממנה נקראת צת מטרה.

ומה שמטיטצאל נקראת בת מי זהב, היינו כי מים הם צחינת חסד שהוא שם ע"ב, וזהב הוא צחינת גבורה שהיא שם ס"ג, דינקא בתרין אנפין והיא יונקת צשני אפנים, משם ע"ב ומשם ס"ג דלדס קדמון, שממם ילאו שני שמות מ"ה וצ"ן, דנהירא בתרין גוונין בחדס ובדינא שמאירים צשני אפנים בחדס וצדין, ולכן גם היא מאירה וכלולה צשני אפנים, דהיינו ממ"ה וצ"ן, שהם צחינת חסד ודין.

סבת נפילת שבעת המלכים מפני שעדין לא נתקן הארץ, ואבא ואמא עמדו אחור באחור

והמשדך רבי שמעון ואמר עד לא אברי עלמא קדם שנצאלו ונתקנו העיר אנפין ונקביה דעולם התקון, והוא צהינתם עדין בעולם הנקדים, לא הוו משגיחין אנפין באנפין אז אבא ואמא לא היו משגיחים ומסתכלים פנים בפנים, כי היו עדין צחינת אחור באחור, ובגין כך עלמין קדמאי אתחרבו ולכך עולמות הראשונים, דהיינו עולם הנקדים, שהם שבעה מלכי קדם, שכל מלך הוא עולם צפני עצמו, ולפי שילאו אז מצחינת יחוד דאחור באחור, לכן נחרבו ומתו.

ומפרש יותר כי ועלמין קדמאי בלא תקונא אתעבידו ומלכי קדם שהם השבעה מלכים נעשו בלא תקון, ראונו לומר כי לא היו צחינת תקון של פרנאף אדם צסוד שלשה קוים, וההוא דלא הוה בתקונא ואותם השבעה מלכים שלא היו צסוד התקון, אקרי זיקין נצוצין נקראים נילוצי אש שהתנוצלו צדין חזק, (מלת זיקין היא מלשון הכחוש (בישעיה נ יא), מאזרי זיקות, ופרש שם המנודות, נילוצות אש, וצדצרי חכמינו וזכרונם לברכה (חלון דף קלו עמוד ט), ונפקי זקוקין דנור מפמיה דרז), כהאי אומנא כאמן של חרש צרול, מרצפא המרדד טפי צרול על הסדן, כד אכתש במנא דפרזלא כשמכה עליהם צפטיש של צרול, אפיק זיקין

בְּמָנָא דְּפִרְזָלָא, אִפִּיק זִיקִין לְכָל עֵיבָר, וְאֵינּוּן זִיקִין דְּנִפְקִין, נִפְקִין לְהִיטִין
וּנְהִירִין, וְדַעֲכִין לְאַלְתֵּר, וְאַלִין אֲקֵרוּן עַלְמִין קְדָמָא.

וּבְגִין כֶּךָ אֲתַחֲרְבוּ וְלֹא אֲתַקְיָמוּ, עַד דְּאֲתַתְּקֵן עֲתִיקָא קְדִישָׁא, וְנִפִּיק
אוּמָנָא (ד"א מָאנָא) לְאוּמָנוּתִיהָ.

וְעַל הָאֵי תַנִּינָא בְּמַתְנִיתָא דִּילָן, דְּנִיצוּצָא אִפִּיק זִיקִין בְּזִיקִין (נ"א דְּבוּצִינָא
אִפִּיק זִיקִין נִיצוּצִין), לְתַלַּת מָאָה וְעֶשְׂרִין עֵיבָר, וְאֵינּוּן זִיקִין עַלְמִין

מִתּוֹק מִדְּבָשׁ

לְכָל עֵיבָר הוּא מוּזִיא נִיזוּצֵי אֵשׁ הַמִּתְפָּזְרִים לְכָל זֶד, וְאֵינּוּן זִיקִין דְּנִפְקִין נִפְקִין לְהִיטִין
וּנְהִירִין וְאוּתָם הַנִּיזוּצִין כְּשִׁינְאִים מִתַּחַת הַפֶּטִישׁ, הֵם לוֹהֲטִים וּמְאִירִים, וְדַעֲכִין לְאַלְתֵּר
חָבֵל מִיַּד הֵם נִכְדִים וּמִתְצַטְטִים, וְאַלִין אֲקֵרוּן עַלְמִין קְדָמָא וְאֵלּוּ נִקְרְאִים עוֹלָמוֹת
הָרָשׁוֹנִים, רָזוּנוּ לומר קְדָמִין זֶה הִיּוּ הַשְּׁבָעָה מַלְכִים, שְׁכַשְׁיָלָאוּ הֲאִירוּ וּמָלְכוּ, וּמִיַּד מִתּוּ.

וּמִסִּיק דְּזָרְיוּ שְׁאֵמֵר לְעִיל וּבְגִין כֶּךָ אֲתַחֲרְבוּ וּלְכָךְ נִחְרְבוּ, לְפִי שְׁאֲצָא וְאִמָּא לֹא הִיּוּ
בְּצַחֲנִת יָחוּד פְּנִים בְּפְנִים, וְלֹא אֲתַקְיָמוּ וְלָכֵן לֹא נִתְקִימוּ אֵלָּא שְׁמִתּוּ הַשְּׁבָעָה
מַלְכִים, עַד דְּאֲתַתְּקֵן עֲתִיקָא קְדִישָׁא עַד שְׁנַתְּקֵן תַּחְלָה עֲתִיקָא קְדִישָׁא שְׁהוּא חָרִיךְ חָנְפִין,
וְעַל יְדֵי זֶה נִתְמַעֵט הָאוּר, וְנִפִּיק אוּמָנָא לְאוּמָנוּתִיהָ וְגַם יָלָא הָאֵמֶן לְאִמָּנוּתָא, הוּא
הַצּוּלִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא סוּד הַגְּבוּרֹת הַגְּנוּזוֹת בְּמַעֲי הַצִּינָה, יָלָא לְאִמָּנוּתָא שְׁלֹו, דְּהֵינּוּ לְנַטַּשׁ
בְּאוּתָם הַנִּיזוּצִין שְׁנַתְּזָרְרוּ, וְלִהֲפָרִיד מֵהֶם הַסִּיגִים וְהַקְּלָפוֹת, וְעַל יְדֵי כֵן נִתְקִימוּ הַשְּׁבָעָה
מַלְכִים.

מִהַש"ךְ נִיצוּצִין שְׁנַתְּפָזְרוּ בְּנִפְלִילַת הַמַּלְכִים נִתְקֵנוּ פְּרָצוּפִי בְּרִיָּאָה יְצִירָה עֲשִׂיהָ
וְעַל הָאֵי וְעַל סוּד הַשְּׁבָעָה שְׁאֵל הִיּוּ הַשְּׁבָעָה מַלְכִים בְּצַחֲנִת נִיזוּצִין, תַּנִּינָא בְּמַתְנִיתָא
דִּיִּץ לְמַדְנוּ בְּצַחֲנִתָּא שְׁלֵנוּ, דְּבוּצִינָא דְּהֵינּוּ הַצּוּלִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא הַנּוֹפֵר, אִפִּיק זִיקִין
נִיצוּצִין הוּזִיא הַנִּיזוּצִין שְׁהִיּוּ לוֹהֲטִים וּמִתְנַצְצִים, וְהֵם הַשְּׁבָעָה מַלְכִים שְׁנַתְּזָרְרוּ, לְתַלַּת
מָאָה וְעֶשְׂרִין עֵיבָר שְׁנַתְּלָקוּ וְנִתְפָּזְרוּ לְש"ךְ גְּדָדִים, רָזוּנוּ לומר כִּי ש"ךְ חֲלָקִים הָרְאוּסִים
לְזַעִיר חָנְפִין וְנִקְצִיָּה דְּאִלְלוּת נִתְקֵנוּ, וְש"ךְ חֲלָקִים מֵה שְׁלֹא הִיּוּ רְאוּסִים לְאִלְלוּת יָרְדוּ לְתַקֵּן
מֵהֶם פְּרָצוּפִי עוֹלָמוֹת בְּרִיָּאָה יְצִירָה עֲשִׂיהָ, וְטַעַם מִסְפָּר זֶה, כִּי כָל אֶחָד מֵהַשְּׁבָעָה מַלְכִים
נִקְרָא בָּשׁם אֶד"ס, שְׁמִסְפָּרוּ מ"ה, וְשְׁבָע פְּעָמִים אֶד"ס הֵם שֵׁט"ו, וְעַם חֲמֵשׁ גְּבוּרֹת שְׁבָעִי
חֲמֵה הַמִּתְקַנּוֹת אוּתָם, הָרִי בִּיחַד ש"ךְ, וְאֵינּוּן זִיקִין עַלְמִין קְדָמָא אֲקֵרוּן וְאוּתָם הַש"ךְ

קדמאי אקרון, ומיתו לאלתר, לבתר נפיק אומנא (ס"א מאנא) לאומנותיה, ואתתקן בדכר ונוקבא, והני זיקין דאתדעכו ומיתו, השתא אתקיים כלא. מבוצינא דקרדינותא נפק ניצוצא, פטישא תקיפא, דבטש ואפיק זיקין עלמין קדמאי, ומתערבי (ד"א ומתדכי) באורא דכיא, ואתבסמו דא בדא. כד אתחברו אבא ואימא, וההוא אב הוא מרוחא דגניז בעתיק יומין, ביה אתגניז האי אורא, ואכליל לניצוצא דנפיק מבוצינא דקרדינותא,

מתוך מדבש

נילוזין נקראים עולמות הראשונים, דהיינו עולם הנקדים, ומיתו לאלתר ומתו מיד, כי מיד שנקנסו למלך בכליהם נשצרו ומתו, לבתר נפיק אומנא לאומנותיה ואמר כך ילא האמן לאמנותו, דהיינו הצוינא דקרדינותא ילא לאמנות שלו, להפריד הסיגים מהנילוזין קדישין, ואתתקן בדכר ונוקבא ואז נתקנו השצעה מלכים צסוד זכר ונקבה, שהם הדר ומטיבאל, ומסיק דצרו והני זיקין דאתדעכו ומיתו ואלו הנילוזין שנקצו ומתו צתחלה, השתא אתקיים כלא עסה כשהגיע עת תקונם נתקינו ונתקנו כלם.

בוצינא דקרדינותא היא הגבורה דעתיק המלכצשת במחא סתימאה דאריך

ומפרש את ענין הגבורה דעתיק שנגנזה במשי אפא

ואומר מבוצינא דקרדינותא ממאור הסוק, שהיא הגבורה דעתיק המלכצשת פוך מחא סתימאה דאריך אנפין, שהיא שרש כל הדינים, נפק ניצוצא ילא ניזוך, שהוא כח הגבורה הנגזן פוך מעי אמא דלקמן, פטישא תקיפא וכח זה הוא חזק כפטיש חזק, דבטש ואפיק זיקין עלמין קדמאי שעורר והוליא והעלה את הנילוזין של עולמות הראשונים, שהם השצעה מלכים שנקלו לצריאה, ומתערבי באורא דכיא ואלו הנילוזין מתעצבים עם אור הטוהר, שהוא כח הסוד דעתיק שצמוך הגלגלתא דאריך אנפין, שנמשך מזה הסוד כח לאבא, ואתבסמו דא בדא ועל ידי זה נתצממו ונתקנו הנילוזין על ידי הסוד.

החכמה כלולה מחסד וגבורה דעתיק, ומיחוד אבא ואמא יצא תקון גלגלתא דועיר אנפין

וממשיך ואמר כי זו ההמסקה היתה כד אתחברו אבא ואימא כשנתצרו ונתקנו אבא ואמא, ומפרש וההוא אב הוא מרוחא דגניז בעתיק יומין זה האב הוא מרוח הגנוז בעתיק יומין, רצונו לומר שינאה אות יי מאויר שהוא הסוד דעתיק שנגלגלתא דאריך אנפין, ונשאר או"ר, ואות יי זה הוא יי דהוי"ה שהיא אבא, אז ביה אתגניז האי אורא צאצא האיר דרך העלם וגניזה זה האור שהוא הסוד דעתיק, ואכדיל לניצוצא ואבא כלל צמוכו את הניזוך שהוא הגבורה, דנפיק מבוצינא

דגניז במעוי דאימא, וכד אתחברו תרווייהו ואתכלילו דא בדא, נפיק גולגלתא חד תקיפא, ואתפשט בסטרוי, דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא.

במה דעתיקא קדישא תלת רישין אשתכחו בחד, כך בלא אזדמן בתלת רישין, במה דאמינא.

בהאי גולגלתא דזעיר אנפין נטיף טלא מרישא חוורא, (ואחיד ליה).

מתוך מדבש

דמרדינותא שילא ממאור המוק שהוא הגבורה דעתיק המלצת צמחא סתימאה דאריך אנפין, דגניז במעוי דאימא שנמשך משם כח של גבורה וגנו צמעי אמא. וכד אתחברו תרווייהו ואחר כך כשנתכרו ונמסדו שניהם אצא ואמא, ואתכלילו דא בדא ונכללו זה בזה, רצונו לומר שכללה הגבורה שצמחא עם הסד שצאצא, אז כח שניהם נתכרו הניזונין הנריכים אל תקון זעיר אנפין, ואז (ה"ג יה"ר) נפיק גולגלתא חדא תקיפא ילא מתקנת גלגלת אחת חזקה שהוא הראש של זעיר אנפין, ואתפשט בסטרוי ונתפשט בצדדיו, כי הואיל שטפות אצא ואמא היו כלולים ממסדים וגבורות, לכן נתפשט צמי צדדיו, דהיינו דא בסטרא דא זה צל זה, דהיינו מם המכמה ועטרא דחסדים דעת נתפשטו צל ימין, ודא בסטרא דא וזה צל זה, דהיינו מם הבינה ועטרא דגבורות דעת נתפשטו צל שמאל.

ואחר שסיים את תקון הגלגלת דזעיר אנפין, חזר על דבריו דלעיל (בדף רפח עמוד ז), שאמר במה דעתיקא קדישא תלת רישין אשתכחו בחד כמו שעתיקא קדישא נמצאו השלשה ראשים יחד, רצונו לומר התלת רישין שהם, רישא דלא חסידע, וגלגלתא דאריך אנפין, ומחא סתימאה דיליה, הם מתכרים יחד, כך בלא אזדמן בתלת רישין כך הכל נזדמן בשלשה ראשים, כי אצא ואמא עם שרשם שהוא המולא קדישא הם תלת רישין, וכן זעיר אנפין ונקציה עם שרשם שהוא אמא הם תלת רישין, במה דאמינא כמו שאמרתי לעיל (בדף רפח עמוד ז).

מהחל חיוורא מרישא דאריך על ראש זעיר אנפין ונמשך למלכות יונו הצדיקים ויחיו המתים לעתיד

בהאי גולגלתא דזעיר אנפין נטיף טלא מרישא חוורא וצגלגלת הזו שהוא ראש זעיר אנפין, נטף ונוזל טל מראש הלצן של אריך אנפין, וטל הזה יורד דרך ארבעה חורמי דאחורי רישא דאריך אנפין עד רישא דזעיר אנפין, (וענין הטל הוא הארת מחא סתימאה

וההוא טלא אתחזי בתרי גווי, ומניה מתזן חקלא דתפוחין קדישין, ומחאי טלא דגולגלתא דא, טחנין מנא לצדיקייא לעלמא דאתי, וביה זמינין מתייא לאחייא.

ולא אזדמן מנא דנפל מחאי טלא, בר ההוא זמנא בזמנא דאזלו ישראל במדברא, וזן להו עתיקא דכלא, מחאי אתר, מה דלא אשתבח לבתר, הדא הוא דכתיב (שמות מז ד) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, כמה דאת אמר (בראשית כו כח) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו'.

מתוך מדבש

דאריך אנפין, שיש צו יה"צ דאלפין שמספרו ט"ל, וההוא טלא אתחזי בתרי גווי וטל ההוא נראה בשני גוים, בצחינת גון לזן צחינתו עדן צאריך אנפין, ובצחינת גון אדם כשמתישב צראש ועיר אנפין, ומניה מתזן חקלא דתפוחין קדישין ומנה הטל שצראש ועיר אנפין מון שדה תפוחים הקדושים שהוא הנקצא דועיר אנפין, ורלונו לומר שגמסך דרך החורפי דועיר אנפין עד רישא דנקצא העומדת באחוריו מהחזה ולמטה, ומנה הטל מקצלת הנקצא שפע מוון. ועוד ומהאי טלא דגולגלתא דא ומן טל הנה שצראש ועיר אנפין, טחנין מנא לצדיקייא לעלמא דאתי טוחנים מן לצדיקים לעולם הצא, דהיינו אחר תחית המתים וזונו הצדיקים מן המן שירד מנה הטל, וביה זמינין מתייא לאחייא ובו עתידים המתים להחיות, כי ירד הטל לועיר אנפין וממנו לנקציה, וצעת תחית המתים ירד הטל מראש הנקצא על קצרי הצדיקים להחיותם.

ואמר ולא אזדמן מנא דנפל מחאי טלא ולא נזדמן שיפל מן מנה הטל, בר ההוא זמנא בזמנא דאזלו ישראל במדברא רק באותו הזמן כשהלכו ישראל במדבר, וזן להו עתיקא דבכא וזן אותם העתיק מכל, מהטל שירד מרישא דאריך אנפין, מחאי אתר ממקום הנה דהיינו דרך ועיר אנפין, מה דלא אשתבח לבתר מה שלא נמלא אחר כך בכל שאר הזמנים, כי תמיד השפע צא רק דרך הנקצא, הדא הוא דכתיב זהו שכתוב שאריך אנפין אמר הנני ממטיר לכם לחם מן השמים היינו מן ועיר אנפין הנקרא שמים, וראה שנה הלחם הוא הטל כמה דאת אמר כמו שגמסך ויתן לך האלהים מטל השמים וגו' דהיינו מטל של ועיר אנפין נתן להם לחם מן השמים.

האי בההוא זמנא, לזמנא אחרא תגינן, קשים מזונותיו של אדם קמי קדשא בריך הוא, והא במזלא תליא.

במזלא ודאי, ועל פן בני חיי ומזוני, לאו בזכותא תליא מלתא, אלא במזלא תליא מלתא, וכלא תליין בהאי מזלא, במה דאוקימנא. תשעה אלפין רבוא עלמין, נטלין וסמכין על האי גולגלתא.

מתוך מדבש

המן שבמדבר היה מפיל דמחא סתימאה, ואחר כך תלוי המזון במזלא דדיקנא דאריר אנפין

ואמר האי בההוא זמנא זה היה רק צמן ההוא, ולזמן ענין ירדת המן מטל העליון דמחא סתימאה היה רק צדור המדבר צוכותו של משה רבנו, אלל דזמנא אחרא תגינן לזמן אחר למדנו (במסכת פסחים דף קיח עמוד א), קשים מזונותיו של אדם קמי קדשא בריך הוא דהיינו לפני המלכות העומדת לפני הקדוש צרוך הוא שהוא זעיר אנפין ולמטה ממנו, (ואין הכוונה בלא להדגיש את מלת "קשים", אלא מלות "קמי קדשא בריך הוא", ומה שכתב "קשים", היינו כי המלכות היא בעלת דין, והיא זריכה להשפיע ממה שקבלה ממזל העליון הנומן ברחמים רבים, זה קשה לפניו), ולזמן לומר אחר שנפסק המן שהיה לחס מן השמים, מאז ואילך אין השפע בא מטל העליון, אלא מן המזל הקדוש דדיקנא דרך המלכות, ונקרא לחס מן הארץ, וזה שאמר והא במזלא תליא והרי המזונות תלויים צמול.

ומפרש במזלא ודאי ודאי צמול של אריר אנפין, ולא צמולות של מערכת השמים הגשמיים, ועל פן אמרו חכמינו זכרונם לברכה (במסכת מועד קטן דף כח עמוד א) בני חיי ומזוני זנים וזנים, לאו בזכותא תליא מלתא חס נדונים צהיכל הזכות שהוא היכל הגבורה, ששם יושבים הבית דין של מעלה וזנים את האדם כפי מעשיו, ולפי שצאלו השלשה דברים תלוי קיום העולם, אלא במזלא תליא מלתא אלא צמול העליון תלוי הדבר, ולזמן לומר ממנו נמשכים אלו השלשה דברים, שהוא הרחמים גמורים שאין המקטרגים יכולים להגיע עד שם, וכל זה מוכרח למען קיום העולם, ואמר כי לא רק אלו השלשה דברים תלויים צמול ובא תליין בהאי מזלא אלא כל העליונים והסתתונים תלויים צוה המזל, במה דאוקימנא כמו שצארנו לעיל (דף רפט סוף עמוד א).

כל חמספריים שבאריר הם אלפים ורבעות

ואחר שצאר שמארבעה תורתי רישא דאריר אנפין ירד הטל והמן לרישא דזעיר אנפין פנוקר, מוסיף לצאר גם את התשעה תורתי האחרים, ואמר תשעה ארפין רבוא ערמין תשעה אלפים רבוא עולמות, הם תשעה תורתי מן השלשה עשר שעל הגלגלתא דאריר אנפין, הנמשכים דרך פני אריר אנפין, נטלין וסמכין על האי גולגלתא

והאי אורא דכיא אתפליל בכלא, פיון דהוא כליל מפלא, וכלא אתפליל ביה, אתפשטו אנפוי לתרין סטרין, בתרין נהורין כלילן מפלא.

וכד אסתכלו אנפוי באנפין דעתיקא קדישא, פלא ארף אפים אקרי, מאי ארף אפים, (ארף אפים מפעי ליה), אלא הכי תנינן, בגין דארף אפיה לחייביא, אבל ארף אפים, אסוותא דאנפין, דהא לא אשתבח אסוותא בעלמא, אלא בזמנא דאשגחין אנפין באנפין.

מתוך מדבש

הס יורדים ונמשכים ונסמכים על גלגלתא דזעיר אנפין, ומה שאמר "אלפין רבוא", כי בארץ אנפין כל המספרים הם אלפים ורצבות, ומלת "עלמין" ראונו לומר אורות נעלמים.

חכמה ועטרא דחסדים דדעת בימין שבראש הזעיר אנפין, ובינה ועטרא דגבורות דדעת בשמאל

ועתה מבאר את ענין הפוחין הנמשכים לזעיר אנפין

ואמר והאי אורא דכיא ואור הטבור הנה שהוא טפת החסדים דאצא הכלולה מחמשה חסדים, אתבדיל בבא נכלל בכל החמש גבורות שהם טפת אמא, (ה"ג יו"ד) ובין דהוא אתבדיל בבא וכיון שהחסדים נכללים בכל הגבורות, וכלא אתכליל ביה וכל הגבורות כלולות דהחסדים, והטפות דאצא ואמא נתלכשו בזעיר אנפין בסוד מחין, אתפשטו אנפוי לתרין סטרין לכן נתפשטו פניו של זעיר אנפין לשני קדדים לימין ולשמאל, בתרין נהורין בדילן מבא צא אורות הכלולים מכל, כי חכמה ועטרא דחסדים דדעת בימין, ובינה ועטרא דגבורות דדעת בשמאל.

וכד אסתכלו אנפוי באנפין דעתיקא קדישא וכשמסתכלים פניו של זעיר אנפין צפניו של עתיקא קדישא, דהיינו צמח של חרץ אנפין, אז בא ארף אפים אקרי הכל נקרא חרץ אפים, ראונו לומר כי נתפשטו פני זעיר אנפין ויהיה צהם גם כן ש"ע נהורין כמו צפני חרץ אנפין, (ולא רק ק"ן נהורין שיש סמיד צפני זעיר אנפין), ושאל מאי ארף אפים למה נקרא הקדוש צרוך הוא חרץ אפים, ומשיב אצא הכי תנינן אלא כך למדנו (במסכת סנהדרין דף קיא סוף עמוד א), בגין דארף אפיה לחייביא לפי שמאריך חפז וכעסו להרשעים עד שישובו בתשובה, לכן נקרא חרץ אפים, אבל ארף אפים חזל לפי הסוד הפשוט של חרץ אפים הוא אסוותא דאנפין רפואה הנמשכת מן הפנים, (באן מפרש מלת "חרץ" מלשון (נרמיה לג ו) חרצה ומרפא), דהא לא אשתבח אסוותא בעלמא כי לא נמצאת ונמשכת רפואה וחיים בעולם, אלא בזמנא דאשגחין אנפין באנפין אלא בזמן שמשגיחים זעיר

בְּחִלְלָא דְגוּלְגֻלְתָּא, נְהִירִין תַּלְת נְהוּרִין, וְאִי תִימָא תַּלְת, אַרְבַּע אֵינוֹן,
בְּמָה דְאִמִּינָא, אַחְסִנְתִּיה דְאָבוּי וְאִמִּיה, וְתַרִּין גְּנִיזִין דְּלָהוֹן,
דְּמַתְעַטְרֵן בְּלָהוּ בְּרִישִׁיה, וְאֵינוֹן תַּפְלִין דְּרִישָׁא לְבַתֵּר.

מִתַּחְבָּרֵן בְּסִטְרוֹי וְנְהִירִין, וְעָאֲלִין בְּתַלְת חֲלָלִי דְגוּלְגֻלְתָּא, נִפְקִין כָּל חַד
בְּסִטְרוֹי, וּמִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוּפָא.

מתוך מדבש

אֲנִפִּין וְאֶרֶץ אֲנִפִּין פְּנִים צְפֻנִים, דְּהֵיִינוּ כְּשִׁפְנִי זְעִיר אֲנִפִּין מִקְצֵלִים הָאֶרֶת הַמֶּנְחָה דְּאֶרֶץ
אֲנִפִּין, (אי נמי, הַרְפּוּסָה הִיא צֶטוּל אַחִיזַת הַחִינוּיִם).

הַחֲסָדִים וְגִבּוּרֹת דְּדַעַת דְּזַעִיר אֲנִפִּין נִמְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ וְהָיוּ גְּנֻזִים בְּאֶבָּא וְאִמָּא
בְּחִלְלָא דְגוּלְגֻלְתָּא צִלְשֶׁת חֲלָלִי הַגְּלֻלְתָּא שֶׁל זְעִיר אֲנִפִּין, נְהִירִין תַּלְת נְהוּרִין מֵאִירִים
שֶׁלֹּשָׁה אִזְרוֹת שֶׁהֵם שֶׁלֹּשָׁה מַחֲוִין שֶׁל חֲכָמָה צִינָה דַּעַת הַמַּתְלַצְשִׁים צִלְת חֲלָלִי
דְּגוּלְגֻלְתָּא, וְאִי תִימָא תַּלְת, אַרְבַּע אֵינוֹן וְאִם תֵּאמַר חֵד אִמְרָנוּ כִּי יֵשׁ שֶׁלֹּשָׁה מַחֲוִין, הֲרֵי
אַרְבָּעָה מַחֲוִין הֵם, בְּמָה דְאִמִּינָא כְּמוֹ שֶׁאִמְרָמִי לְעִיל (דף רצא עמוד א) שֶׁהַמַּחֲוִין נִחְלָקִים
לְאַרְבַּע צִחִינוֹת, וְהֵם אַחְסִנְתִּיה דְאָבוּי וְאִמִּיה יִרְשֶׁת אֶבְיוֹ וְאִמּוֹ, כִּי הַחֲכָמָה וְצִינָה דְּזַעִיר
אֲנִפִּין הֵם חֲלָקִים וְנִחְלָתָם מִמַּחֲוִין עֲלָמָם דְּאֶבָּא וְאִמָּא שִׁירָשׁ זְעִיר אֲנִפִּין מֵהֵם, וְתַרִּין גְּנִיזִין
דְּלָהוֹן וְשְׁנֵי חֲלָקִים הַגְּנֻזִים צִינָה, דְּהֵיִינוּ הֵם הַחֲסָדִים וְגִבּוּרֹת דַּעַת דְּזַעִיר אֲנִפִּין שֶׁאִינֵם
מִחֲלָקִים דְּאֶבָּא וְאִמָּא, אֲלָא חֲלָקוּ שֶׁל זְעִיר אֲנִפִּין מֵאֶרֶץ אֲנִפִּין שֶׁהָיוּ גְּנֻזִים צִינָה וְאִמָּא,
דְּמַתְעַטְרֵן בְּלָהוּ בְּרִישִׁיה שְׁכָלִם מִתְעַטְרִים צִרְאָשׁוּ שֶׁל זְעִיר אֲנִפִּין צִסוּד מַחֲוִין פְּנִימִיִּים,
וְאֵינוֹן תַּפְלִין דְּרִישָׁא לְבַתֵּר וְהֵם סוּד תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ אַחֵר כֶּךָ, כִּי הָאֶרֶת וְרִשִּׁימָת
הַמַּחֲוִין הַפְּנִימִיִּים יוֹאֲלִים לַחוּץ וּמֵאִירִים צִסוּד תַּפְלִין צִמְנָח זְעִיר אֲנִפִּין, וּמִכָּה הָאֶרֶת זֹו יֵשׁ
צִתְפְּלִין אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, אִם כֵּן יֵשׁ צְפֻנִים אַרְבָּעָה מַחֲוִין, וְאִדָּא אִמְרָתָּ שֶׁנֶּשׁ רַק תַּלְת נְהוּרִין.

וּמִשִּׁיב מִתַּחְבָּרֵן בְּסִטְרוֹי וְנְהִירִין מִתְחַצְרִים צִדְדֵיּוֹ וּמֵאִירִים שֵׁם, רָזוּנוּ לוֹמַר אִמָּת שֶׁתַּחֲלָה
צִשְׁעַת לִדְת הַמַּחֲוִין הָיוּ אַרְבָּעָה מַחֲוִין נִפְרָדִים, אֲבָל אַחֵר כֶּךָ מִתְלַצְשִׁים כָּל הָאֶרֶבָּעָה
מַחֲוִין צִנְנָח הוּד יִסוּד דְּחִצּוּנָה, וְהַחֲסָדִים וְגִבּוּרֹת דַּעַת מִתְלַצְשִׁים שְׁנִיהֶם יַחַד צִיסוּד דְּאִמָּא
וּמֵאִירִים שֵׁם, וְעָאֲלִין בְּתַלְת חֲלָלִי דְגוּלְגֻלְתָּא וְאַחֵר כֶּךָ נִכְנָסִים וּמִתְלַצְשִׁים צִלְשֶׁת חֲלָלִים
שֶׁל הַגְּלֻלְתָּא דְּזַעִיר אֲנִפִּין, וְצִחְלָל הָאֲמָנְעִי שֶׁהוּא חֲלָל הַדַּעַת מִתְלַצֵּשׁ הַיִּסוּד דְּאִמָּא עִם
הַחֲסָדִים וְגִבּוּרֹת דַּעַת, לָכֵן אִמְרָמִי שֶׁתַּל נְהוּרִין הֵם צִחְלָלִי דְגוּלְגֻלְתָּא דְּזַעִיר אֲנִפִּין, וְאַחֵר
שֶׁנִּכְנָסוּ הַמַּחֲוִין צִתְלָת חֲלָלִי דְּגוּלְגֻלְתָּא דְּזַעִיר אֲנִפִּין נִפְקִין בְּלָ חַד בְּסִטְרוֹי יוֹאֲלִים וּמִתְפַּשְׁטִים
כָּל מַח צִצֵּד וְצָקוּ שְׁלוֹ, דְּהֵיִינוּ מַח הַחֲכָמָה מִתְפַּשֵּׁט צִחְכָּמָה חֲסָד נֶחֱס דְּזַעִיר אֲנִפִּין, וּמַח

ואלין מתחברין בתרי מוחי, ומוחא תליתא פליל לון, ואחיד (נ"א ואינון תפלין דרישא, ואלין מתחברין בתרי מוחי, ומוחא תליתא פליל לון, ועאלין בתלת חללי דגולגלתא, לבתר נפקין כל חד בסטרוי, ומתפשטין בכל גופא, והאי מוחא תליתא אחיד) בהאי סטרא ובהאי סטרא, ומתפשט בכל גופא, ואתעביד מניה תרי גוויי פלילן פחדא, ומהאי נהיר אנפוי, ואסהיד באפא ואימא גוויי דאנפוי, והוא אקרי דעת.

בדעת (ס"א בדא) פתיב (ש"א ב ג) כי א"ל דעות יהו"ה וגו', בגין דאיהו בתרי גוויי, לו נתפנו עלילות, אבל לעתיקא קדישא סתימא

מתוך מדבש

הצינה מתפשט צינה גזורה הוד דזעיר אנפין, ומתפשטין בכל גופא והם מתפשטים בכל הגוף, עד הפרקים המחוברים דנלח והוד שלו.

ואלין ואלו הסכמה וצינה הנמשכות מאצא ואמא, מתחברין בתרי מוחי מתחברים רק צניי מחין חכמה וצינה דזעיר אנפין, ומוחא תליתא ומח השלישי היינו מח הדעת, בליד דון הוא כולל אותם, כי הוא מכריע בין חכמה וצינה, ואחיד בהאי סטרא ובהאי סטרא ואחוז צל זה וצל זה, כי עטרא דחסדים אחוזה עם מח הסכמה צל ימין, ועטרא דגבורות אחוזה עם מח הצינה צל שמאל, ומתפשט בכל גופא וגם מח הדעת מתפשט בכל קו אמנעי דדעת תפארת יסוד דזעיר אנפין, ואתעביד מניה ונעשה ממנו בתוך הגוף דזעיר אנפין, תרי גוויי בלידן פחדא שני גוויי חסד ודין כלולים כאחד. ומהאי נהיר אנפוי ומח המח של הדעת מאירים פני זעיר אנפין, ואסהיד באפא ואימא גוויי דאנפוי והארות פניו מעידות באצא ואמא שהם נתנו לו את המחין (כעין מה שחזו צימק אצו, כי זר הקדוש צרוך הוא קלספר פניו דומה לאצרהס, והעידו הכל שאצרהס הוליד את יצחק), והוא אקרי דעת וזה המח שאנו עוסקים צו נקרא דעת.

פרוש הפסוק המובא להלן, כי אל דעות ה' פרוש שיודע מה שבלבכם (ול"א פתיב, וקרינו) ול"ו נתפנו עלילות פרוש וכל מעשי האדם נמנים לפניו, (נתפנו לשון מנן כמו (שמות ה יח) ותכן לבנים). (רש"י)

ולא נתפנו עלילות רמז הדעת דזעיר אנפין הפועל מצד החסד ומצד הגבורה בדא פתיב דדעת דזעיר אנפין פתוז כי א"ל דעות יהו"ה וגו' צלשון רצים, הטעם בגין דאיהו בתרי גוויי לפי דדעת דזעיר אנפין כלולה משני צדינות, דהיינו מחסד וגבורה, ולכן "זו" נתפנו עלילות כי הוא פועל פעולות משנות זו מזו מצד החסד ומצד הדין, ולכן קרינו מלת "לו" צו' להורות על זעיר אנפין, אבד לעתיקא קדישא סתימא

לא נתכנו, מאי טעמא נתכנו להאי, בגין דירית תרין חולקין, וכתיב
(שם ב כב כו) עם חסיד תתחסד וגו'.

והא בקשוט אוקימו חבריאי, דכתיב (בראשית כט יב) ויגד יעקב (דף רצג ע"א)
לרחל פי אחי אביה הוא, ויגד, הא אוקמוה דכלא רזא דחכמתא,
וכי בן רבקה הוא, בן רבקה, ולא כתיב בן יצחק, רמז, וכלא רמיזא
בחכמתא, ועל האי אקרי שלים בכלא, וביה אתחזי מהימנותא, ובגין
פך פתיב ויגד יעקב, ולא כתיב ויאמר.

מתוך מדבש

"דא" נתכנו חלל לעמיקא קדישא הסתום מהשנה, דהיינו כלפי חרין אנפין, כתיב "לא"
זא, להורות שאינו פועל פעולות משנות, חלל כל מעשיו הם פעולות הרחמים, ומפרש יומר
מאי טעמא נתכנו להאי מהו הטעם שלועיר אנפין נתכנו עלילות דהיינו שפועל פעולות
משנות זו מזו, בגין דירית תרין חולקין לפי שיוצא שני חלקים, דהיינו מחין דאצא
ומחין דאמא, ומלך החסדים דאצא פועל חסדים, ומלך הגבורות דאמא פועל גבורות,
וכתיב ועל זה נאמר עם חסיד תתחסד מלך החסד, (ה"ג יח"ר) עם גבור תמים
תתקם מלך הגבורה.

ויגד יעקב לרחל, רמז לה שבו נכללו העשרות דחסדים וגבורות

והא בקשוט אוקימו חבריאי והרי צלמת צארו החסדים, (בפרשת ויחי דף רלד עמוד ב) על
מה דכתיב ויגד יעקב (דף רצג ע"א) לרחל פי אחי אביה הוא, הנה מה שכתוב
ויגד, הא אוקמוה הרי צארו החסדים, דכא רזא דחכמתא שכל מקום שנוצר לשון
"ויגד" מורה על דברי חכמה, וכאן זא להורות, שיעקב רמז לה פי אחי אביה הוא
צרמאות, דהיינו שהוא פולל גם עטרא דגבורות, שמשם שרש הקלפות שמהם הרמאות,
וכי בן רבקה הוא הטעם שכתוב בן רבקה, ולא כתיב בן יצחק, רמז הוא זא לרמז
שהוא בן רבקה צחמימות צחנינת עטרא דחסדים, וכא רמיזא בחכמתא והכל רמז
צחכמה, וזא להורות שזעיר אנפין פועל עלילות משנות פעם צחכד ופעם צדין, ועל האי
אקרי שלים בכא ועל כן נקרא יעקב שהוא זעיר אנפין שלם בכל, צסוד (בראשית כה
כו) ויעקב איש מס, שפרש הפרגוס "גבר שלים", לפי שהוא שלם בכל, צחכדים וצגבורות,
וביה אתחזי מהימנותא ובו נראית האמונה, ראונו לומר שיש צו גם הגבורות שהם
חלק הנקצח הנקראת אמונה, ובגין פך וכדי לרמז סודות החכמה שהוא צחנינת אגדה,
לכן פתיב "ויגד" יעקב, ולא כתיב ויאמר.

הגוי גווי, כמה דנהרין בעטרא דרישא, ועאלין בחללי דגולגלתא, הכי מתפשטין בכל גופא, וגופא אתאחיד בהו, לעתיקא קדישא סתימא, לא נתפנו, ולא ייאן ליה, דהא פלא בחד אשתכח, חידו לכלא, חיים לכלא, לא תלייא ביה דינא, אבל בהאי לו נתפנו עלילות ודאי.

בגולגלתא דרישא תליין כל אינון רבוון ואלפין קוצי דשערין, דאינון אופמין, ומסתפקין דא בדא, אחידן דא בדא, דאחידן בנהירו

מתוך מדבש

החסדים וגבורות דדעת מתפשטים בכל גוף הוציר אנפין, והארות חגבורות למלכות

הגוי גווי אלו השני גוים של החסדים וגבורות דדעת, כמה דנהרין בעטרא דרישא כמו שמאירים בעטרה של הראש, דהיינו צטרשם שצחקר, ועאלין בחללי דגולגלתא ומשם נכנסים צחלל של הגלגלת צחלי מת דעת, הכי מתפשטין בכל גופא כן הס מתפשטים צכל הגוף של זעיר אנפין, ולא נפנות לנקצא אלא הארות הגבורות, וגופא אתאחיד בהו והגוף של זעיר אנפין מתאחו צהס, כי נעשים עגס מעצמו וצטר מצטר, ולכן יש צעיר אנפין עלילות שונות, אצל דעתיקא קדישא סתימא "לא" נתפנו לעתיקא קדישא הסתום שהוא חריך אנפין, כנגדו כתיב "לא" נתפנו צא' כנזכר לעיל, כי אין צחריך אנפין אלא פעלת הרחמים, ולא ייאן ליה ואין יפות לו פעלות הדינים, דהא בלא בחד אשתכח כי הוא פועל כלו צצחניה אחת של רחמים, דהיינו חידו דבכא הוא משפיע שמחה לכל העולמות, וכן חיים דבכא ומשפיע חיים לכל הנצחיים, וטעם הדבר כי לא תלייא ביה דינא שאין דין תלוי ונמנא צחריך אנפין כלל, אבל בהאי אצל צעיר אנפין, כנגדו קרינן "לו" נתפנו צעירות ודאי "לו" צו, לפי שהוא פועל פעלות משנות זו מזו.

השערות השחורות שבראש זעיר אנפין נמשכות ממחית החכמה ובינה שפכתה ושל עצמם

בגולגלתא דרישא צגלגלת של ראש זעיר אנפין, תליין כל אינון רבוון ואלפין קוצי דשערין תלויות ומשלשלות כל אותם הרצנות והאלפים קויות ואגדות שערות שאין להם מספר (המנצחים צאדרא רצא דף קלו עמוד א), דאינון אופמין שהם שחרים מחמת ששם הוא שרש הקלפות הנצחיות צשערות השחרים דזעיר אנפין (כמצטר צען חיים שער יג פרק ה כלל ב), ועליו נאמר (שיר ה יא) קולותיו תלתלים שחרות כעורה, ומסתבבין דא בדא והם מסצכים זה צזה, אחידן דא בדא והם אחוים זה צזה, מטעם דאחידן בנהירו

עלאה, דמתעטר ברישיה מאבא, וממוחא דאתנהיר מאבא, לבתר נפקין
נימין על נימין, מנהירו דמתעטר ברישיה מאימא, ומשאר מוחי, וכלהו
אחידן ומסתבכי באינון שערי דאחידן מאבא.

בגין דאינון מתערבין דא בדא, ומסתבכין דא בדא, וכלהו מוחי אחידן
בגולגלתא במוחא עלאה.

מתוך מדבש

עלאה שהם נאחזים צאור עליון של הכתר, דמתעטר ברישיה מאבא שמתעטר צראש
זעיר אנפין מאבא דהיינו מתכמה, ורזונו לומר לפי שהם נאחזים בצרש מח החכמה שצכתר
(לפי שהשערות יולאים על גבי הגלגלת, לכן צחקת שהם עוזרים ויוזאים גם משרש המחין שצכתר),
וממוחא דאתנהיר מאבא וגם ממח החכמה שלמטה המקבל הארה משרש החכמה
שצכתר.

ואחר שגמחו השערות ממח החכמה, לבתר נפקין נימין על נימין אחר כך יולאים
ולומחים הרבה נימי שערות, מנהירו דמתעטר ברישיה מאימא גם מן האור
המתעטר צראש זעיר אנפין מאבא, רזונו לומר משרש מח הצינה שצכתר, וכן ממח הצינה
הסתחון, כמו שאמר צחקת, אלא שקצר ולא חש עוד הפעם להזכירו, וסמך על מה
שכתב צמח החכמה, ומשאר מוחי ואחר כך לומחים שערות גם משאר המחין דהיינו
מן המסדים וגבורות של הדעת, וכלהו וכל השערות של הצינה והדעת, אחידן ומסתבכי
באינון שערי דאחידן מאבא הם לחוים ומסבכים בהשערות שגמחו תחלה מלד מח
החכמה.

ועסה מסיק דצריז ואומר (ה"ג יו"ר) בגין אינון לפי שהשערות לומחים מפח שלשה מחין
של חכמה צינה דעת, לכן מתערבין דא בדא ומסתבכין דא בדא מתערבים זה
בזה ומסתבכים זה בזה, רזונו לומר רצוי המחין גרמו הסתבכות וערצוב השערות אלו
באלו. ואמר כלל גדול וכלהו מוחי וכל המחין של חכמה צינה דעת הסתחונים, אחידן
בגולגלתא במוחא עלאה הם לחוים ומשרשים בגלגלת צמח העליון, דהיינו צשרשי מחי
חכמה צינה דעת שצכתר.

הנה מצא צאדקא רבא (דף קלו עמוד א), ששרש פרי"ג מצות של המורה הקדושה נאחזים בצלגומא דשערי
דרישא דזעיר אנפין, וטעמי מצות המורה משרשים בשערות של זעיר אנפין. ונדע כי כל אורות השערות
הם מצחינת אור חוזר, ובאשר חוזרים לעלות הם פוגעים בתלת חללי דגלגלתא ובתלת מחין דחכמה צינה דעת
שבהם, ומדי עקבם צאור חוזר לוקחים מאורות המחין וגם מאורות החללים, ובסייעתא דשמיא צוה גבין אה
מאמר הבא.

וְכִלְהוּ מְשִׁיכֵן אֶתְמַשְׁכֵּן מִתְּלַת חֲלָלֵי דְמוּחָא, אֲחִידֵן בְּמוּחֵי, מִתְעַרְבֵן
דָּא בְּדָא בְּדַכְיָא בְּמִסְאָבָא, בְּכָל אֵינֹון טַעְמִין, וְרִזִּין סְתִימִין
וּמִתְגַּלְיִין.

וּבְגִין כִּד פְּלִהוּ מוּחֵי רְמִיזֵי (שמות כ ב) בְּאַנְכֵי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךְ וְגו', כִּמָּה
דְּנִהְרִין בְּעֵטְרָא דְרִישָׁא, וְעָאֲלִין בְּחֲלָלֵי דְגוּלְגֻלְתָּא.

מתוק מדבש

וְזֶה שְׁאֵמֵר וּבְדָהוּ מְשִׁיכֵן וְכָל חֲלָה הַשְּׁעֵרוֹת שְׁנַמְשְׁכוּ וְעָלוּ צָלוּר חוּזְרֵי, אֶתְמַשְׁכֵּן מִתְּלַת
חֲלָלֵי דְמוּחָא נִמְשְׁכוּ וְעָלוּ מִתְּלַת חֲלָלֵי הַמַּחִין שֶׁל חֲכָמָה צִינָה דַּעַת וְלִמְחוּ צְרָאשׁ זְעִיר
חֲנֻפִּין, אֲחִידֵן בְּמוּחֵי וְאוֹרוֹת הַחֲלָלִים חֲחוּזִים צָלוּרוֹת הַמַּחִין, מִתְעַרְבֵן דָּא בְּדָא אֹור
הַחוּזֵר וְאוֹר הַמַּחִין וְאוֹר הַחֲלָלִים כֻּלָּם מְעַרְבִים אֵלּוּ צָלוּ, בְּדַכְיָא בְּמִסְאָבָא כִּי צָהֵם
תְּלוּיִים טַעְמֵי הַמַּנּוֹת שֶׁל עֵינֵי אֲזֻהְרַת הַטְּמָאָה וְהַטְּעַם שְׁאֵמֵר שְׁהֵם מְעַרְבִים,
לְפִי שֶׁשְּׁעֵרוֹת שְׁצִימִין שֶׁם שָׂרֵשׁ הַטְּעָמִים שֶׁל הַמַּנּוֹת שֶׁל עֵינֵי טְהָרָה, וּבִשְׁעֵרוֹת שֶׁצְּשִׁמְאָל
שֶׁם שָׂרֵשׁ הַטְּעָמִים שֶׁל הַמַּנּוֹת שֶׁל עֵינֵי אֲזֻהְרַת הַטְּמָאָה, וּמוֹסִיף וְאָמַר כִּי לֹא רַק טַעְמֵי
הַמַּנּוֹת שֶׁל עֵינֵי טְמָאָה וְטְהָרָה מְשַׁרְשִׁים שֶׁם, אֲלֵא בְּכִד אֵינֹון טַעְמִין צָכָל אֵלּוּ הַטְּעָמִים
שֶׁל עֵינֵי כֶּשֶׁר וּפְסוּל, מִתֵּר וְאִסוּר, זָכָאי וְחַיִּב, וְרִזִּין סְתִימִין וּבִתְגַלְיִין וְגַם סוּדוֹת
הַסְּתוּמִים וְהַנְּגָלִים, רָצוּנוּ לוֹמַר גַּם שָׂרֵשׁ הַטְּעָמִים שֶׁל סוּדוֹת הַנְּסֻתִּים, וְגַם הַטְּעָמִים שֶׁל
נִגְלוֹת הַתּוֹרָה שֶׁם הֵם.

עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת הֵם בְּדִנְיַת הַמַּחִין לְשָׂאֵר מִצְוֹת הַתּוֹרָה חֲרָמוֹת בָּהֶם
וּבְגִין כִּד וּלְפִי שְׁאֵמֵרנוּ טַעְמֵי הַמַּנּוֹת תְּלוּיִים בִּשְׁעֵרוֹת הָרָאשׁ, שְׁהֵם נִמְשְׁכִים מִהַמַּחִין
דְּכֶתֶר וּמִהַמַּחִין שֶׁצְּתַלַּת חֲלָלֵי דְגֻלְגֻלְתָּא, חֵם כֵּן צִהְרַת שֶׁשָּׂרֵשׁ טַעְמֵי הַמַּנּוֹת הֵם
צִמְחִין, לְכֵן מִטַּעַם זֶה בְּדָהוּ מוּחֵי רְמִיזֵי בְּאַנְכֵי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךְ וְגו' כֵּל הַמַּחִין
רְמוּזִים בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת (שֶׁל פֶּרֶשׁ יִתְרוֹ), שֶׁיֵּשׁ צָהֵם כֶּת"ר אֲחִיּוֹת, וְעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת הֵם
כְּדִמְתַּת הַמַּחִין לְשָׂאֵר הַתּוֹרָה, לְכֵן צָהֵם רְמוּזִים כֵּל הַמַּחִין, וּמִפְּרָשׁ חֵם הָעֵינִין וְאָמַר
כִּמָּה דְּנִהְרִין בְּעֵטְרָא דְרִישָׁא כִּמוֹ שֶׁהַמַּחִין שָׂרֵשׁ מְאִירִים צִכְתֵּר שְׁצָרָאשׁ, וְהֵם
חֲכָמֵי"ה צִינָה וְדַע"ת שֶׁשֹּׁלֵשׁ תְּצוֹת אֵלּוּ (עַם ו' שֶׁל וְדַעַת) מִסְּפָרִם כֶּת"ר צִמְכוֹן, כִּמְנִין
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת הָרָאשׁוֹנוֹת מִמֶּשׁ, וּכְדִמְנִין עֲנִפֵי הַמַּחִין הַיּוֹרְדִים וְעָאֲלִין
בְּחֲלָלֵי דְגוּלְגֻלְתָּא וְנִכְנָסִים צִתַּלַת חֲלָלֵי דְגֻלְגֻלְתָּא, הַגֵּם שֶׁשֶּׁם נִחְלָקָה הַדַּעַת לְשִׁנִּים,
לְדַעַת עֲלִיּוֹן וְלְדַעַת תַּחְמוֹן, עַם כֵּל זֶה גַּם שֶׁם נִשְׁאֵר שְׁמֵם חֲכָמֵי"ה צִינָה וְדַע"ת
שְׁמִסְפָּרִם כֶּת"ר.

כָּל אֵינזון קוצין אונקמין, חפֿיין וַתְּלִיין לִסְטָרָא דְּאודנין, וְהָא אוֹקִימָנָא, דְּבגין כָּךְ כְּתִיב, (מ"ב יט טו) הִטָּה יְהו"ה אֶזְנֶךָ וְשָׁמַע, מִכָּאן אוֹקִימָנָא, מאן דְּבִעֵי דִירכין מִלָּפָא אודגיה לְקַבְּלֶיהָ, יִסְלֹסל בְּרִישִׁיָּה דְּמִלָּפָא, וַיִּפְנֶה שְׁעָרֵי מַעַל אודגיו, וַיִּשְׁמַע לֶיהָ מִלָּפָא בְּכָל מָה דְּבִעֵי.

בְּפִלְגוּתָא דְּשְׁעָרֵי, מִתְאַחַדָּא חַד אורחא בְּאַרְחָא דְּעֵתִיק יומין, וּמִתְפָּרֵשׁ מִנִּיהָ כָּל אורחוי דְּפִקוּדֵי אורִייתָא, (וְאַתְמַנֵּן עַלִּיהֶו).

מתוך מדבש

סוד גלוי האזנים משערות שעליהם בעת התפלה שעל ידי זה תקבל ברצון

כָּל אֵינזון קוצין אונקמין כָּל אִתְּסָא קוליס וְאִגְדוֹת שְׁעֵרוֹת הַשְּׁחָרִים דְּרִישָׁא דְּזַעִיר אֲנָפִין, חפֿיין וַתְּלִיין לִסְטָרָא דְּאודנין הַסּ תְּלוּסִים וּמַכְסִּים לְגַד הָאֲזִינִים, רָזוּנוּ לומר כִּי לִפְעָמִים עַל יְדֵי עֲוֹנוֹת הַמַּחֲמוּסִים נִמְשָׁכִים הַשְּׁעֵרוֹת לְגַדִּים וּמַכְסִּים אֶת הָאֲזִינִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְנסוּ וְלֹא יִתְקַבְּלוּ תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאֲזִינֵי זַעִיר אֲנָפִין, וְהָא אוֹקִימָנָא וְהָרִי בְּאֲרָנוּ בְּאִדְרָא רָבָא (דף קלו עמוד א), דְּבגין כָּךְ כְּתִיב שְׁבַשְׁבִּיל זֶה כְּתוּב, בְּחֻקֶּיהָ הַמֶּלֶךְ כִּשְׁהַתְּפִלָּה הַזֶּה יְהו"ה אֶזְנֶךָ וְשָׁמַע כִּי עַל יְדֵי הַטִּיט הָאֲזִין לְגַד מַטָּה, יִתְמַשְׁכוּ וַיִּתְּמַלְקוּ הַשְּׁעֵרוֹת מֵעַל הָאֲזִין וַיִּתְּנוּ מָקוֹם לַתַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִכָּנס בְּאֲזִין זַעִיר אֲנָפִין, מִכָּאן אוֹקִימָנָא מִפְּסוּק זֶה לְמַדְנוּ, מֵאֵן דְּבִעֵי דִירכין מִלָּפָא אודגיה לְקַבְּלֶיהָ מִי שְׂרוּטָה שֶׁהַמֶּלֶךְ זַעִיר אֲנָפִין יֵטֵה אֲזִינוּ אֵלָיו לִשְׁמַע תַּפְּלוֹתוֹ, יִסְלֹסל בְּרִישִׁיָּה דְּמִלָּפָא יִסְלֹסל הַשְּׁעֵרוֹת בְּרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, רָזוּנוּ לומר עַל יְדֵי יְחֻדִּים יָכוֹל לְסַדֵּר שְׁעֵרוֹת הָרֹאשׁ דְּזַעִיר אֲנָפִין עַל מָקוֹמָם, וַיִּפְנֶה שְׁעָרֵי מַעַל אודגיו וַיִּפְנֶה הַשְּׁעֵרוֹת מֵעַל אֲזִינוֹ, דְּהֵיִינוּ שִׁיחֻזִּירָם אַחֲרֵי הַעֲרָף, וְעַל יְדֵי זֶה יִתְּגַלוּ הָאֲזִינִים, וַיִּשְׁמַע לֶיהָ מִלָּפָא בְּכָל מָה דְּבִעֵי וַיִּשְׁמַע לוֹ הַמֶּלֶךְ בְּכָל מָה שֶׁבָקַשׁ וַתְּתַקַּבַּל תַּפְּלוֹתוֹ וּבִקְשָׁתוֹ.

בְּפִלְגוּתָא דְּשְׁעָרֵי בְּאִמְנָעוֹת הַשְּׁעֵרוֹת דְּרִישָׁא דְּזַעִיר אֲנָפִין, מִתְאַחַדָּא חַד אורחא בְּאַרְחָא דְּעֵתִיק יומין מִתְאַחַדוּ דִּרְךְ אֶתְד דְּרְךְ שֶׁל עֵתִיק יומין, רָזוּנוּ לומר בְּאִמְנָעוֹת הַשְּׁעֵרוֹת יֵשׁ בּוֹ אֶרֶץ דֵּק פְּנוּי מִשְׁעֵרוֹת, הָאֲחֻזוּ בְּאִרְחָא שֶׁבְּאִמְנָעוֹת שְׁעֵרוֹת דְּרִישָׁא דְּאִרְךְ אֲנָפִין (ועקר מִה שֶׁאִרְךְ אֲנָפִין מֵאִיר זַעִיר אֲנָפִין הוּא מִזֶּה הָאֶרֶץ, שֶׁנִּמְשָׁךְ מִמֶּנּוּ הָאֶרֶץ בְּהַתְּמַדָּה לְאֶרֶץ שֶׁבְּאִמְנָעוֹת שְׁעֵרוֹת זַעִיר אֲנָפִין), וּמִתְפָּרֵשׁ מִנִּיהָ כָּל אורחוי דְּפִקוּדֵי אורִייתָא וַתְּתַלְקוּת וַיִּזְלָאוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדְּרָכִים שֶׁל תַּרְי"ג מִנּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁמְשַׁרְשׁוֹת בָּזֶה הָאֶרֶץ.

כָּל מַאֲרִיחוֹן דִּיבְבָא וַיִּלְלָה תַלְיִין בְּכָל קוּצָא וְקוּצָא, וַאֲיִנוֹן מִפְּרָשִׁין רִשְׁתָּא לְחִיבִינָא, דְּלֹא יָדְעִין אֲיִנוֹן אֲרַחוֹן, הָדָא הוּא דְכִתִּיב (משלי ד יט) דֶּרֶךְ רָשָׁעִים כָּאֶפְלָה, וְכָל אֱלִין תַּלְיִין בְּקוּצִין תְּקִיפִין, וּבִגִּין כְּךָ בְּלָהוּ תְּקִיפִין.

וְאוֹקִימָנָא, בְּאִינוֹן שְׁעִיעֶן, אֲתֵאחְדֵן מַאֲרִיחוֹן דְּמִתְקַלָּא (ס"א דְּרַחֲמִימוֹתָא), דְּכִתִּיב (תהלים כה י) כָּל אֲרַחוֹת יְהו"ה חֹסֶד וְאַמֶּת, וְכָל כְּךָ, בִּגִין דְּמִשְׁכִּין מִמוֹחִין סְתִימִין דְּרַהֲיִטִי מוֹחָא, וּבִגִּין כְּךָ מִשְׁתַּבְּחִי כָּל חַד כְּפֻּם אֲרַחוֹי.

מתוך מדבש

וְאָמַר עוֹד כִּי כָּל מַאֲרִיחוֹן דִּיבְבָא וַיִּלְלָה כָּל צַעֲלֵי שְׁצָרִים, שְׁהִם הַמִּלְאָכִים שְׁנַגְרָאוּ מִצְרוּרֵי כְּלֵי הַחֶסֶד שֶׁל הַשְּׁצָעָה מִלְכִּין שְׁמָחוּ, וְכָל צַעֲלֵי פְרוּעָה, שְׁהִם הַמִּלְאָכִים שְׁנַגְרָאוּ מִצְרוּרֵי כְּלֵי הַגְּבוּרָה דְּשְׁצָעָה מִלְכִּין, תַּלְיִין בְּכָל קוּצָא וְקוּצָא הֵם תְּלוּסִים וְנִלְחָמִים וְיוֹנְקִים מִכָּל קוֹץ וְקוֹץ שֶׁל אֲגָדוֹת הַשְּׁעֵרוֹת הַיּוֹלָאִים מִמֶּנּוּ הַצִּינָה כְּדִבְרֵימוֹךְ, וַאֲיִנוֹן מִפְּרָשִׁין רִשְׁתָּא לְחִיבִינָא וְהֵם פּוֹרָסִים רַשָּׁת לְהַרְשָׁעִים לְמַפְסָס וּלְהַעֲנִיֵּשׁ, דְּלֹא יָדְעִין אֲיִנוֹן אֲרַחוֹן לְפִי שְׁלֹא רָנוּ לְדַעַת אֵת אֲלוֹ הַדְּרָכִים שֶׁל דְּרָכֵי הַתּוֹרָה כְּדִי לְקַיֵּם, הָדָא הוּא דְכִתִּיב זֶהוּ שְׁמֻצְ דֶּרֶךְ רָשָׁעִים כָּאֶפְלָה וּמִסִּיִּים הַפְּסוּק "לֹא יָדְעוּ צִמָּה יִכְשְׁלוּ", פְּרוּשׁ עַל יְדֵי שְׁלֹא רָנוּ לְדַעַת הַתּוֹרָה יִכְשְׁלוּ וַיַּעֲשׂוּ כְּדִלְקָמָן, וְכָל אֲיִין וְכָל אֲלוֹ הַמִּלְאָכִים שֶׁל מֵאֲרִי דִּיבְבָא וַיִּלְלָה, תַּלְיִין בְּקוּצִין תְּקִיפִין תְּלוּסִים וְנִלְחָמִים רַק בְּקוֹצִין וְאֲגָדוֹת הַקְּשׁוֹת הַיּוֹלָאוֹת מִמֶּנּוּ הַצִּינָה, וּבִגִּין כְּךָ בְּלָהוּ תְּקִיפִין לְכֵן כָּלֵס הֵם מִלְאָכִים קָשִׁים צְדִימִים קָשִׁים.

שְׂרָשׁ מִלְאָכֵי חֲדִין וְהַרְחָמִים מִהַשְּׁעֵרוֹת שְׁבִמְחוֹת חֲבִמָּה וּבִינָה שְׁבִרָאֵשׁ וְעִיר אֲנִפִּין

וְאוֹקִימָנָא וּצְאֲרָנוּ צִאֲדָרָא רַבָּא (דף קלו עמוד א), כִּי בְּאִינוֹן שְׁעִיעֶן אֲתֵאחְדֵן מַאֲרִיחוֹן דְּמִתְקַלָּא דְּרַחֲמִימוֹתָא צִאֲוֹתִם שְׁעֵרוֹת הַסְּלָקִים שְׁהִם רַפִּים הַיּוֹלָאִים וְנִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ הַחֲכָמָה, צִהִם נִלְחָמִים הַמִּלְאָכִים צַעֲלֵי הַמַּשְׁקָל שֶׁל אֶהְצֵה, דְּהֵיִינוּ הַמַּטִּים לְפִי הַחֶסֶד לְשֹׁלֵם שְׁכָר טוֹב לְעוֹשֵׁי לָזוֹן ה', דְּכִתִּיב כָּל אֲרַחוֹת יְהו"ה חֹסֶד וְאַמֶּת דְּהֵיִינוּ כָּל הַמִּלְאָכִים הַיּוֹלָאִים מִן הַשְּׁעֵרוֹת הַיּוֹלָאִים מִמֶּנּוּ הַחֲכָמָה, הֵם עוֹשִׂים חֶסֶד וְאַמֶּת עִם הַצְּרִיזוֹת, וְכָל כְּךָ וְכָל זֶה שְׁנַשְׁתַּמוּ הַמִּלְאָכִים אֲלוֹ מֵאֲלוֹ, שֵׁשׁ מֵהֶם מֵאֲרִי יִצְבָּא וַיִּלְלָה, וְיֵשׁ מֵהֶם מֵאֲרִי מִתְקַלָּא, הַטַּעַם הוּא בִּגִין דְּמִשְׁכִּין מִמוֹחִין סְתִימִין דְּרַהֲיִטִי מוֹחָא לְפִי שְׁהִם מוֹשָׁכִים אֵת הַשְּׁפַע וְיוֹנְקִים מִשְׁלָשָׁה מִחִין הַסְּתוּמִים צְכִלְיָהֶם צְרִישָׁא דְּעִיר אֲנִפִּין, וּבִגִּין כְּךָ מִשְׁתַּבְּחִי כָּל חַד כְּפֻּם אֲרַחוֹי וְלִכְּן כָּל אֶחָד פּוֹעֵל כְּפִי שְׂרָשׁוּ שְׁנַחֲצָז מִמֶּנּוּ.

מחד מוחא, באינון קוצין שעיען, אתמשכן מאריהון דמתקלא, דכתיב
כל ארחות יהו"ה חסד ואמת. ממוחא תנינא באינון קוצין תקיפין,
אתמשכן ותליין מאריהון דיבבא ויללה, דכתיב בהו דרף רשעים כאפלה,
לא ידעו במה יפשו, מאי קא מיירי, אלא לא ידעו, כלומר לא ידעין,
ולא בעאן למנדע.

במה יפשו, אל תקרי במה, אלא באימא יפשו, באינון דמתאחדין
בסטרא דאימא, מאי סטרא דאימא, גבורה תקיפא, מינה מתאחדין
מאריהון דיבבא ויללה.

מתוך מדבש

המסרב לקבל מצות התורה מפני שפובר להפך נקרא רשע

ומפרש דגרו וזמר מחד מוחא ממס אחד של הסכמה, באינון קוצין שעיען צחות
אגדות החלקות, אתמשכן מאריהון דמתקלא משם נמשכים צעלי המשקל
הממס כלפי הסוד והזכות, דכתיב כל ארחות יהו"ה חסד ואמת כזכר פרושו
לעיל. ממוחא תנינא ממס השני של הצניח, באינון קוצין תקיפין צחות אגדות
הקשות, אתמשכן ותליין מאריהון דיבבא ויללה משם נמשכים ותלוים צעלי שצרים
ותרועה הנזכרים, שהם פורסים רשת לרגלי הרשעים, דכתיב בהו שגאמר צהם דרף
רשעים כאפלה לא ידעו במה יפשו כזכר פרושו לעיל, ושאל מאי קא מיירי
מה כונת הפסוק הלא חס לא ידעו הם שוגגים, ולמה קראם רשעים, ומשיב אלא
מה שגאמר לא ידעו פרושו כלומר לא ידעין הטעם שאינם יודעים, ולא בעאן
דמנדע לפי שאינם רוצים לדעת, רזונו לומר אף על פי ששומעים מצות התורה
וטעמיהם, אבל חס הוא הפך סדרתם והצנתם, אינם רוצים לשמע וצועטים צהם, לכן
הם רשעים.

ומפרש עוד מה שכתוב במה יפשו, אל תקרי במה, אלא באימא יפשו ומפרש
דגרו וזמר באינון דמתאחדין בסטרא דאימא צחות המלאכים שגאחזים במס
של אמא, שהם צעלי דינים הקשים, על ידם הם נכשלים ונענשים, כי מאי סטרא דאימא
מהו כל אמא, גבורה תקיפא גבורה קשה, כי מאמא דיין מתערין, לכן מינה
מתאחדין מאריהון דיבבא ויללה ממנה מתאחדים צעלי היצנא ויללה המענישים לצחות
הרשעים הצועטים צמאות התורה.

ממוחא תליתא, באינון קוצין דאינון באמצעיתא, אתמשכן ותליין מאריהון דמידין (דמארין), ואקרון אנפין נהירין ולא נהירין, ובהגי כתיב (משלי ד כו) פלס מעגל רגליך, וכלא אשתכח באינון קוצין ושערי דרישא.

מצחא דגולגלתא מצחא לאתפקדא (ס"א לאתעקרא) חייביא על עובדיהון, וכד האי מצחא אתגלייא, מתערין מאריהון דדינין, לאינון דלא מתכספין בעובדיהון.

מתוך מדבש

אנפין נהירין מלאכי החסד, ולא נהירין מצד הנבוכה, ונמשכו מקוצי שערות הראש דועיר אנפין

ועתה חזור לסים את ענין הפלאכים הנאחזים בשערות דרישא היוצאים מן הפהון ואמר במוחא תליתא ממח השלישי של הדעת המכריע בין חכמה וזינה, באינון קוצין דאינון באמצעיתא בלוחם קוצי השערות שהם באמצע היוצאים מלד הדעת הכלולה מחסדים וגבורות, אתמשכן ותליין מאריהון דמידין נמשכים ותלויים בעלי מדין, הם מלאכים המכריעים לפעמים לזכות מלד החסדים דדעת, ולפעמים לחובה מלד הגבורות דדעת, כפי המעשים של בני אדם, ולכן ואקרון אנפין נהירין הם נקראים פנים מאירים מלד החסד, ולא נהירין ואינם מאירים מלד הגבורה, ובהגי כתיב וצאלו כחוצ פלם מעגל רגליך כי הם כמו הפלס המכריע לכאן ולכאן, ומסיק דגריז ואמר ובחא אשתכח באינון קוצין ושערי דרישא וכל אלו נמשכים באלו הקוצין של שערות ראש ועיר אנפין, ולפי שהמלאכים נמשכים משלש צחינות שערות, לכן נשתנו כל אחד כפי שרשו.

מגילי המצח דועיר אנפין מתעוררים הדינים

מצחא דגולגלתא המנח של הגלגלת דרישא דועיר אנפין, מצחא לאתפקדא חייביא על עובדיהון הוא מנח לפקד את הרשעים על מעשיהם, דהיינו להביא עליהם ענש צעת פקדתם (כמו ויקרא יח כה) ואפקד עונה עליה, וכד האי מצחא אתגלייא וכשמנח הנה מתגלה מן השערות של הראש המסתלסלים עליו, אז מתערין מאריהון דדינין מתעוררים בעלי הדינים להעניש, דאינון דחא מתכספין בעובדיהון ללוחם הרשעים שהם עוי פנים ולא מתכספים צמעייהם הרעים, וחוטאים ציד רמה.

האי מצחא סומקא כוורדא, ובשעתא דאתגלייא מצחא דעתיקא בהאי מצחא, אתהדרת חוורא כתלגא, וההיא שעתא עת רצון אקרי לכלא.

בספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא אמר, מצח, זכי מצח, מצחא דעתיקא, ואי לאו אשדי ח' בין תרין אתוון, במה דאת אמר (במדבר כד יז) ומחץ פאתי מואב.

ואוקימנא, דאקרי נצח באתוון רצופין, וכמה נצחים הוו, ואף על גב

מתוך מדבש

במנחת שבת שהוא זמן התגלות מצח האריך נמתקים הדינים ואז מתקבלת התשובה

האי מצחא סומקא כוורדא עור המנח של זעיר אנפין הוא אדם כשזשנה, המורה על דינים קשים, ובשעתא דאתגלייא מצחא דעתיקא בהאי מצחא ובשעה שמתגלה המנח של עתיקא שהוא אריך אנפין, ומאיר צמנח הנה, והיינו צמנחת שבת שאז מתגלה הארת המנח של אריך אנפין ומאירה צמנח זעיר אנפין, אז נמתקים כל דיני המנח, ולכן אתהדרת חוורא כתלגא חוזר המנח דזעיר אנפין להיות לבן כשלג, כעין המנח של אריך אנפין, המורה על רחמים וחסדים, וההיא שעתא עת רצון אקרי לבלא ואותה השעה נקראת שעת רצון לכל, רצונו לומר אפלו להרשעים, וזקל יכולים לחזור בתשובה, וקשובתם מתקבל, (לכן תקנו לומר צמנחת שבת הפסוק (תהלים סט יד) "ואני תפילי לך ה' עת רצון").

בספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא אמר דספר האגדה של רב ייבא סבא אמר, פי מצח הם אומיות מס"ך, לכן אם זכי מצח דהיינו מצחא דעתיקא מתגלה הארת המנח של עתיק צמנח זעיר אנפין ומתצטלים ממנו הדינים, ואי לא ואם לא זכה לזה, אז אשדי ח' בין תרין אתוון מטילים את הח' בצסוף פנת מנח בין ב' אומיות מ' ונ' של מנח, ונעשה פנת מס"ך במה דאת אמר כמו שגאמר ומחץ פאתי מואב שהיא לשון דין וענש, ורצונו לומר שמתקלקלת הארת מנח דאריך אנפין ממנח דזעיר אנפין ויחזור להיות אדם מרצוי הדינים שבו.

נצח דאמא נחלק לשלשה פרקים ומתלבש ברחבמה חסד נצח דזעיר אנפין ואמר רבי שמעון ואוקימנא לכל אנו פרשנו (באדרא רבא דף קלו עמוד ג) בצופן אחר, דאקרי נצח באתוון רצופין כי מנח נקרא נחש בצלופח אוח מ' צאות נ' שלאחריה, ואז המנח נקרא נחש להורות שהוא נחש את הדין, וטעם חלופ הנה הוא, כי נחש דאמא מריק השפע להיסוד שלה המתלבש בדעת דזעיר אנפין, שנגדו מחוץ הוא המנח, ולכן נקרא מנח על שם גלוי אורות הנחש שם, וכדי שלא תקשה איך אמרינן שצמנח דזעיר

דנצח אחרא, (באתרא) בנצח אחרא אסתלק, ואית נצחים אחרנין, דמתפשטין בכל גופא.

ובגין דבשבתא בשעתא דצלותא דמנחה, בגין דלא יתערוך דינין, גליא עתיקא קדישא מצחא דיליה, וכל דינין אתפפין, ואשתככו ולא אתעבדו.

בהאי מצחא, תליין כ"ד בתי דינין, לכל אינון דחציפין בעובדיהון,

מתוק מדבש

אנפין מתלבש הנצח דאמא, הלא נצח דאמא מתפשט בגוף זעיר אנפין ולא צמנחו, לזה אמר ובמה נצחים הוו כי נצח דאמא מתחלק לשלשה פרקים ומתפשטים ומתלבשים צחמה חסד נצח דזעיר אנפין, וגמלא גיש כמה נחיס, ולכן ואף על גב דנצח אחרא אף על פי שנצח אחר דהיינו פרק העליון דנצח דאמא, בנצח אחרא אסתלק צנח אחר עולה, דהיינו שמתלבש צמנח הנקרא נצח, כי פרק העליון דנצח דאמא המתלבש צחמה דזעיר אנפין, מריק שפע ליסוד שלה המלבש צדעת דזעיר אנפין שנגד המנח, ועם כל זה ואית נצחים אחרנין יש נחיס אחרים, ראונו לומר חוץ מפרק העליון דנצח יש עוד שני פרקים, דמתפשטין בכל גופא שמתפשטים ומתלבשים בכל הגוף, דהיינו צחמס ונצח דזעיר אנפין, אס כן אין שום קשר איך יש נצח צמנח דזעיר אנפין.

ובגין דבשבתא בשעתא דצלותא דמנחה ולפי שצצצת צעעת תפלת מנחה, שאז צימות החל מתעוררים הדינים, בגין דלא יתערוך דינין אצל צצצת כדי שלא יתעוררו הדינים למטה, לכן גליא עתיקא קדישא מצחא דיליה מגלה עתיקא קדישא שהוא אריך אנפין את הארת המנח שלו המאיר צמנח דזעיר אנפין, וכך דינין אתפפין ועל ידי זה כל הדינים נשארים כפופים צמנח זעיר אנפין, ואשתככו ושם הם נחים וסקטים, ודא אתעבדו ואינם פועלים אז שום דינים צעולמות.

החמש גבורות דאמא בסוד חמש פעמים אה"ה

בהאי מצחא צמנח זה של זעיר אנפין, תליין עשרים וארבעה בתי דינין תלויים עשרים וארבעה צפי דינים, הם צחינות דינים הנמשכים מחמש גבורות שצדעת המלבשת צמנח זעיר אנפין, וטעם מספר זה, כי החמש גבורות דאמא הם סוד חמש פעמים שם אה"ה שיש בהם עשרים אותיות, ועוד דיני ארבעה מיתות צית דין שצמלכות המשרשים צמנח זעיר אנפין, כנגדם הם העשרים וארבעה צפי דינים כדמפרש ואזיל, ומשם ממשיך הדין והענש לכל אינון דחציפין בעובדיהון לכל אותם המחשפים צמעשיהם,

בְּמָה דְּכְתִיב (תהלים עג יא) וְאָמְרוּ אִיכָה יָדַע א"ל וַיֵּשׁ דַּעַה בְּעֵלְיוֹן.
וְהָא עֲשָׂרִים אֵינֻן, אַרְבַּע (דף רצג ע"ב) לְמָה, לְקַבְּלִיהוֹן דְּאַרְבַּע מִיתוֹת
בֵּית דִּינָא לְתַתָּא, דְּתַלְיִין מַלְעִילָא, וְאַשְׁתְּאָרוּ עֲשָׂרִין, וּבִגִּין כֶּךָ לֹא
מַעֲנִישִׁין בֵּי דִינָא עֲלָאָה עַד דִּישְׁלִים (נ"א עֲשָׂרִין) וְסִלְקָא לְעֲשָׂרִין שְׁנִין,
לְקַבְּלִיהוֹן דְּעֲשָׂרִין בְּתֵי דִינָא.
בְּמַתְנִיתָא סְתִימָאָה דִּילָן תַּנְיֵנן, לְקַבְּלִיהוֹן דְּכ"ד סְפָרִים דְּאַתְבָּלִילן
בְּאוּרִייתָא.

מתוק מדבש

דְּהֵינֻן שְׁחוּטָאִים צִיד רְמָה וְצַחוּת מִלָּת, בְּמָה דְּכְתִיב כְּמוֹ שֶׁכְּחוּצ וְאָמְרוּ שֶׁהָרֶשָׁעִים
אוֹמְרִים אִיכָה יָדַע א"ל וַיֵּשׁ דַּעַה בְּעֵלְיוֹן הָרָשָׁי תְּצוֹת מִסְפָּרָם עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה, כְּנֶגֶד
הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה דִּינִים שֶׁצִּמְמַח זַעִיר אֲנָפִין, שְׁמַשׁ נִמְשָׁךְ לְהֵם הָעֵנֶשׁ.
בֵּית דִּין אֵין מַעֲנִישִׁים עַד עֲשָׂרִים שָׁנָה כְּנֶגֶד עֲשָׂרִים בְּתֵי דִין שְׁבַמְצַח זַעִיר
אֲנָפִין

וְשׂוֹאֵל וְהָא עֲשָׂרִים אֵינֻן וְהָרִי הֵם רַק עֲשָׂרִים צָמִי דִּינִים כְּנֶגֶד הַחֲמֵשׁ פְּעָמִים שֶׁם אֵהִי"ה,
אַרְבַּע (דף רצג ע"ב) לְמָה אַרְבַּע כְּנֶגֶד מִי נוֹסֵף עֲלֵיהֶם, וּמִשִּׁיב לְקַבְּלִיהוֹן דְּאַרְבַּע
מִיתוֹת בֵּית דִּינָא לְתַתָּא שְׁאַרְבַּע הוּא כְּנֶגֶד אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין שְׁלֵמָה, שְׁשָׁרָשׁ
מֵאַרְבַּע אוֹתוֹת הֵשֵׁם אֲדָנִי שֶׁצִּמְמַח, דְּתַלְיִין מַלְעִילָא שְׁתַּלּוּיּוֹת וְנִמְשָׁכוֹת מִלְּמַעְלָה מִמַּחֲזָה
דְּזַעִיר אֲנָפִין, וְאַשְׁתְּאָרוּ עֲשָׂרִין וְנִשְׁאַרִים עֲשָׂרִים צָמִי דִּינִים לְמַעְלָה, כִּי הָאֲרַבַּע מִיתוֹת
בֵּית דִּין הֵם מִשְׁפָּטִים וְעֵנֶשֶׁים, וְלֹא שׁוּפָטִים וְצָמִי דִּינִים, וּבִגִּין כֶּךָ לֹא מַעֲנִישִׁין בֵּי דִינָא
עֲלָאָה וְלִכְךָ לֹא מַעֲנִישִׁים הַצִּית דִּין שֶׁל מַעְלָה שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין, (ה"ג יו"ד) עַד דִּישְׁלִים
וְסָדִיק לְעֲשָׂרִין שְׁנִין עַד שֶׁאֲדָם יִשְׁלִים וְעוֹלָה לְעֲשָׂרִים שָׁנָה, לְקַבְּלִיהוֹן דְּעֲשָׂרִין בְּתֵי
דִינָא כְּנֶגֶד הָעֲשָׂרִים צָמִי דִּינִים שֶׁצִּמְמַח דְּזַעִיר אֲנָפִין.

בְּמַתְנִיתָא סְתִימָאָה דִּילָן תַּנְיֵנן צִצְרִיתָא הַסְתַּמָּה שְׁלֵנוּ לְמַדְנוּ, לְקַבְּלִיהוֹן דְּכ"ד סְפָרִים
שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה סְפָרִים, דְּהֵינֻן לְדוֹן אֶת הָעוֹזְרִים עֲלֵיהֶם, דְּאַתְבָּלִילן
בְּאוּרִייתָא הַלּוּלִים צַחוּתָהּ, כִּי כָּל הַדִּינִים הַנִּמְצָאִים צַעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה סְפָרִים הֵם כְּלוּלִים
צַחוּתָהּ, כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ וְכַוּנָם לְבָרְכָה (בְּמִסְכָּת תַּעֲנִית ט עמוד א) דְּלִיכָא מִידי דְּכְתִיבִי צַחוּתָהּ
לֹא רְמִיז צַחוּתָהּ.

עיינין דרישא, אינון עיינין דלא מסתמין מנייהו חייביא, עיינין דניימין
 וְלֹא נִימִין, וּבִגְיִן כֶּה, אַקְרוּ (שיר ה' יב) עֵינֵינוּ פְּיוֹנִים, מֵאֵי יוֹנִים, כְּמָה
 דַּאֲתָ אָמַר (ויקרא כה יז) וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ, וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים צד ז)
 וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה י"ה וְגו', וּכְתִיב (שם פסוק ט) הִנוּטָע אֲזֵן הָלֹא יִשְׁמָע וְגו'.

תקונא דעל עינא, שערי דמתשערן בשעורא שלים, מאינון שערי תליין

מתוך מדבש

ההשגחה העליונה היא מצד עיני ועיר אנפין ובזמן הדורמיטא במחין שלו
 הנכנסים במלכות

עיינין דרישא העינים שצראש ועיר אנפין המסגירות צמחמות, אינון עיינין דלא
 מסתמין מנייהו חייביא אלו הם העינים שהרשעים אינם נשמרים ונוהרים
 מהשגחתן הראות את מעשיהם, כי אומרים לפי דעתם המקלקלת כי לא יראה י"ה, מטעם
 שצעיני ועיר אנפין יש ענין השנה והדורמיטא דלקמן (כעין מה שאמר המן הרשע, ישן הוא
 האלו"ה שלהם, מדרש רבה אסתר פ"ו י"ג), ואמר עיינין דניימין וְלֹא נִימִין עיני ועיר אנפין
 הגם שהם נראות כישנות צסוד הדורמיטא, אבל צאמת אינן ישנות כי אין זה נחשב לשנה,
 כי אדרבה על ידי זה נמשכים לו מחין חדשים, ועוד שגם צמן הדורמיטא אין הנקצא
 ישנה, כי אז המחין דועיר אנפין נכנסים צה, ואז יש השגחה צעולם על ידי הנקצא, ובגין
 כֶּה ולפי שיש צועיר אנפין ענין הדורמיטא, אקרו הם נקראים עייניו פיונים צכ' הדמיון,
 ודריש יונים מלשון אונאה, וזה שאמר מאי יונים למה מדמה את עיני ועיר אנפין ליונים,
 ומשיב כמה דאֲתָ אָמַר כמו שנאמר וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ כי ועיר אנפין נראה
 כאלו מלנה ומטעה את הבריות, כי נראה כישן, אבל צאמת אינו ישן, ועל דא כְּתִיב
 ועל זה נאמר וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה י"ה הרשעים אומרים על ועיר אנפין כי הוא ישן ואינו
 משגיח חס ושלום, אבל טועים הם, כי וכתיב צפסוק שלאחריו הִנוּטָע אֲזֵן הָלֹא יִשְׁמָע
 אם יצר עין הלא יציט, כי צדאי הוא נופה ומציט תמיד צמעשיהם אפלו צמן הדורמיטא,
 ואין שום שנה לפיו חס ושלום (עין צשער הפונות צדוש הפורים).

שבע מאות אלה מלאכים שמשעירות העין דועיר אנפין מבינים להשגיח על מעשי
 הבריות

תקונא דעל עינא המקון והקשוט שעל העינים, שהם צחינות שערות הגציני העומחים
 צסוף המלת, שערי דמתשערן בשעורא שרים הם שערות המשערים צשעור
 שלם, דהיינו שכלם הם צאריך אחד שוה, ואין צהם ארצים וקצרים, (ה"ג יה"ר) מאינון

אֵלֶּף וּשְׁבַע מָאָה מְאֵרֵי דְאַשְׁמֻחֻתָא, לְאַגְחָא קְרָבָא, וּבְדִין קִימֵי בְּלָהוּ
מְשׁוּלְשְׁלִיהוֹן, וּמִתְפַּקְחִין עֵינֵינוּ.

בְּסוּתָא דְעַל עֵינֵינוּ, גְּבִינִין מִתְאַחֲדִין בְּהוּ, וְאֵלֶּף רַבּוּן מְאֵרֵי תְרִיסִין
אִתְאַחֲדִין בְּהוּ, וְאֵינוֹן אֶקְרוּן בְּסוּתָא דְעֵינֵינוּ.

וְכָל אֵינוֹן דְּאֶקְרוּן עֵינֵי יְהו"ה, לֹא פְקַחִין, וְלֹא מִתְעַרְיִין, בַּר בְּזֻמְנָא
דְּאֵלִין בְּסוּתֵי דְגְבִינִין מִתְפַּרְשִׁין אֵינוֹן תְּתָאֵי מַעֲלָאֵי, וּבְשַׁעֲתָא

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

שְׁעָרֵין תְּלִיין שְׁבַע מָאָה אֲלָפֵי מְאֵרֵי דְאַשְׁמֻחֻתָא מְאוּתָם הַשְׁעָרוֹת תְּלוּיָם שְׁבַע מְאוּת
אֲלָפִים מְלֻאכִים צְעִלֵי הַשְּׁגָחָה, שְׁהִם מְמַנִּים לְהַשְׁגִּיחַ צְעוּלָם צְמַעְשִׁיָּהֶם עַל הַבְּרִיּוֹת אִם טוֹבִים
אִם רָעִים, דְּאַגְחָא קְרָבָא וְהִם מִתְגַּבְּרִים לַעֲשׂוֹת מְלַחְמָה עִם עוֹבְרֵי רְלוּוֹ יִתְצַבֵּךְ, הַגּוֹרְמִים
לְמַנְעַ הַשְּׁגָחָה עֵינֵי זְעִיר אֲנָפִין, עַל יְדֵי שְׁאוּמְרִים כִּי לֹא יִרְאֶה י"ה בְּנֻכָּר, (וְטַעַם מִסְפֵּר זֶה
כְּנֻגָּד מֵהַ שְׂכֻחוֹב (בְּזִכְרִיהָ ד' י), שְׁבַעֲהָ אֲלָה עֵינֵי יְהו"ה הֵמָּה מְשׁוּטָטִים בְּכָל הָאָרֶץ), וּבְדִין קִימֵי
בְּלָהוּ מְשׁוּלְשְׁלִיהוֹן וְאִזְ עוֹמְדִים וְנִתְרִים כָּלִם מִקְשָׁרֵי הַשְּׁלֵשֶׁלֶת שְׁלֹהֶם, כְּדִי לַפְעֹל דִּין
צְעוּלָם, (כִּי כְּשֵׁם רַחֲמִים צְעוּלָם וּמְאִירוֹת עֵינֵין דְּאֶרִיךְ אֲנָפִין צְעִינֵי זְעִיר אֲנָפִין, אִזְ קְשׁוּרִים כָּל צְעִלֵי הַדִּין
בְּשִׁלְשֻׁלוֹת, וְאִינִם יְכוּלִים לַפְעֹל דִּין), וּמִתְפַּקְחִין עֵינֵינוּ אֲבָל מִיָּד נִפְקָחוֹת עֵינֵי זְעִיר אֲנָפִין, כְּדִי
לְהַחֲלִישׁ אֶת כַּח דִּין הַחֻק שֶׁל צְעִלֵי הַדִּין.

בְּסוּתָא דְעַל עֵינֵינוּ הַכְּסוּת שֶׁעַל הָעֵינַיִם, הִם הַעֲפַעְפִּים הַמְכַסִּים עַל הָעֵין, וְהִם הַנִּסְגָּרִים
וְהַנִּפְתָּחִים, גְּבִינִין מִתְאַחֲדִין בְּהוּ שְׁעָרוֹת הַגְּבִינִין נִחְאֻזִים בָּהֶם, (ה"ג יו"ר) וְאֵלֶּף
וְאֶרְבַּע מָאָה רַבּוּן וְאֵלֶּף וְאֶרְבַּע מְאוּת רַבּוּת (מִסְפֵּר זֶה הוּא כְּנֻגָּד שְׁתֵּי פְעָמִים שְׁבַע מְאוּת
הַנּוֹכְרִים לְעִיל, לְפִי שֵׁם שְׁנֵי עֲפַעְפִּים, וְשׁ עוֹד טַעֲמִים אֲחֵרִים צְמַעְשִׁיָּהֶם), מְאֵרֵי תְרִיסִין צְעִלֵי מְגִנִּים
שְׁהִם צְעִלֵי דִינִים, (ה"ג יו"ר) מִתְאַחֲדִין בְּהוּ נִחְאֻזִים בָּאֵלֹו הַעֲפַעְפִּים, וּמִטַּעַם אֲחִיזוּתָם שֶׁם
וְאֵינוֹן אֶקְרוּן בְּסוּתָא דְעֵינֵינוּ וְגַם הַמְלָאכִים צְעֻמָּם נִקְרָאִים כְּסוּת שֶׁל הָעֵינַיִם, לְפִי
שֶׁכְּשׁוֹפְעִים דִּין אִזְ עֵינֵי זְעִיר אֲנָפִין מְכַסּוֹת בְּהַעֲפַעְפִּים.

וְכָל אֵינוֹן וְכָל אֵלֹו הַמְלָאכִים הַיּוֹצֵאִים מִשְׁלֵשֶׁת גּוּנֵי עֵינֵי זְעִיר אֲנָפִין כְּדִלְקֻמָּן, דְּאֶקְרוּן
עֵינֵי יְהו"ה שְׁנִקְרָאִים עֵינֵי יְהו"ה, מִשּׁוֹם שְׁאוּמְרִים צְעִינֵי זְעִיר אֲנָפִין, הִנֵּה הִם דָּא
פְּקַחִין וְדָא מִתְעַרְיִין אִינִם נִפְקָחִים וְאִינִם מִתְעוֹרְרִים לְהַשְׁגִּיחַ צְמַעְשִׁיָּהֶם, בַּר בְּזֻמְנָא
דְּאֵלִין בְּסוּתֵי דְגְבִינִין מִתְפַּרְשִׁין אֵינוֹן תְּתָאֵי מַעֲלָאֵי רַק בְּזֻמְן שְׁאֵלֹו הַכְּסוּתִים שֶׁל
הַגְּבִינִין שְׁהִם הַעֲפַעְפִּים וְהַשְׁעָרוֹת שְׁבַעֲפַעְפִּים, נִפְרָדִים וְנִחְלָקִים הַתְּחֻמוֹת מִן הָעֵלְיוֹנִים
וְנִתְחַמּוֹת הָעֵינַיִם, וּבְשַׁעֲתָא דְאִתְפַּרְשִׁין גְּבִינֵי תְתָאֵי מַעֲלָאֵי וּבְשַׁעֲהָ שְׁנִפְרָדִים גְּבִינִין

דאתפרשן גביני תתאי מעלאי, ויהבין אתר לאשגחא, מתפקחין עינין,
ואתחזי כמאן דאתער משינתיה, אסתחרו עינין, וחקמן לעינא פקיקחא,
ואסתחן בחורא דיליה, וכד אסתחין אתפכין מאריהון דדינין לישראל,
ובגין כך כתיב (שם מד כד) עורה למה תישן אדנ"י הקיצה וגו'.

ארבע גוויין אתחזין באינון עינין, מאינון נהירין ארבע בתי דתפילין,
דנהירין ברהיטי מוחא.

מתוך מדבש

הסתמונים מן העליונים, ויהבין אתר לאשגחא ונותנים מקום להעניים להשגיח צמחונים,
מתפקחין עינין ואתחזי כמאן דאתער משינתיה אז נפקחות עיני זעיר אנפין ונראות
כמי שנעור משנתו, אזל צלמא חין שנה לפניו בכלל, אסתחרו עינין ואז מסתבצות
העינים, וחקמן לעינא פקיקחא ורואות ומסתכלות לעין הפקוסה פדיר של חריף אנפין,
ואסתחן בחורא דייליה ונרחלות ונטהרות עיני זעיר אנפין מדיניהם, צגון לזן החילון
דעין חריף אנפין שהוא פכלית רחמים, וכד אסתחין וכשנרחלות העינים דזעיר אנפין,
אתפכין מאריהון דדינין לישראל אז נכנעים צעלי הדינים המקטרגים על ישראל,
ובגין כך כתיב ולכן כחוצ עורה למה תישן אדנ"י, הקיצה וגו' כדי להשגיח על
ישראל צרחמים, שאז חין צעלי הדין יכולים לפעל דין.

עקר ראית העינים נמשכת ממש הדעת דזעיר אנפין

ארבע גוויין אתחזין באינון עינין מאינון נהירין ארבע בתי דתפילין ארבעה
גוונים נראים צלמות העינים של זעיר אנפין, שהם לזן אדם ירק שחר, המאירים
מאותם האורות של ארבעה צמים של התפלן שהארבע פרשיות שצדקם הם סוד הארבעה
מחין, דנהירין ברהיטי מוחא והם מאירים צללים של המוח, ורלונו לומר שהארבעה מחין
שצראש מאירים צענים.

ודע כי עקר ראית העינים נמשכת ממש הדעת (פמנאר צען חיים שער כה פרק ג, דברוש
הסודים וגבורות אות יז), אלא שטעורא דחסדים ממשיך הארה ממש החכמה, ועטורא
דגבורות ממשיך הארה ממש הדינה, ועל ידי כן כל ארבעה מחין מאירים דרך העינים,
(הנה גון לזן יוצא מלד מח החכמה כי הוא רחמים, גון ירק ממש הדינה, כי היא נקראת קו ירק, גון
שחר מלד עטורא דחסדים דדעת, כי אף על פי שהוא חסד, עם כל זה הוא שחר כנגד לבנונית החכמה,
גון אדם מלד עטורא דגבורות דדעת).

שבעה דאקרון עיני יהו"ה, ואשגחותא נפקי מגוון אופקא דעינא, כמה דאוקימנא באדרא, דכתיב (זכריה ג ט) על אבן אחת שבעה עינים, ואינון גוונים מתלהטין בסטרייהו.

מסומקא נפקין אוחרנין, מארי דאשגחותא לדינא, ואינון אקרון (עין דה"ב טו ט) עיני יהו"ה משוטטות בכל הארץ, משוטטות ולא משוטטים, בגין דכלהו דינא.

מירוקא נפקין אוחרנין, דקיימין לגלאה עובדין בין טב ובין ביש, דכתיב (איוב לד כא) כי עיניו על דרכי איש, ואלין אקרון (זכריה

מתוך מדבש

(ה"ג יח"ר) שבעה דאקרון עיני יהו"ה דאשגחותא שבע כמות מלאכי השגחה הנקראים עיני ה', נפקי מגוון אופקא דעינא יולאים מגוון השחר של העינים, שהוא מלך הסוד, דהיינו מהבט עין שממנה יולא כל הראיה וההשגחה, והם ממנים להשגים צמעשה בני האדם, כמה דאוקימנא באדרא כמו שצארנו בצדקא רבא (דף קלו סוף עמוד ט), והטעם למספר שבעה דכתיב על אבן אחת שבעה עינים ורלונו לומר לפי שהסודים המאירים צעין ימין מתפרטים לשבעה, וכך הגבורות המאירות צעין שמאל, וכנגדם יולאו שבע כמות מלאכי השגחה, ואינון גוונים ואותם השלשה גונים האחרים, מתלהטין בסטרייהו הם מתלהטים ומאירים מן הנדדים.

מהגון האדם שבעיניו ועיר אנפין נמשך חגלוי לבית דין של מעלה על מעשי חרשעים

מסומקא נפקין אוחרנין מגוון האדם של עיניו ועיר אנפין הנמשך מלך עטרא דגבורות, יולאות שבע כמות מלאכים אחרים, שהם מארי דאשגחותא דדינא בעלי השגחה לגלות דרכי הרשעים לפני הבית דין של מעלה כדי לדונם עליהם, ואינון אקרון עיני יהו"ה משוטטות בכל הארץ להשגים צמעשים של הפחיתונים (לפנינו צפוסק כחוז כי יהו"ה עיניו משוטטות), משוטטות כחוז כלשון נקבה, ולא משוטטים כלשון זכר, וטעם הדבר בגין דכלהו דינא לפי ששרשם מהארת עטרא דגבורות שהיא בחינת דין ונקמה.

מירוקא נפקין אוחרנין מגוון הירק של עיניו ועיר אנפין הנמשך ממח הבינה, יולאות שבע כמות מלאכים אחרים, דקיימין לגלאה עובדין בין טב ובין ביש העומדים לגלות המעשים של האדם בין טוב ובין רע, לפי שהבינה מלך ענמה היא רחמים רק מלדדיה מתעוררים דינים כוודע, דכתיב כי עיניו על דרכי איש עיני ה' הם משגיחים על כל דרכי איש בין טוב ובין רע, ואלין אקרון עיני יהו"ה משוטטים ולא המלאכים

(ד) עיני יהו"ה משוטטים, משוטטים ולא משוטטות, בגין דאינון לתרין סטריין, לטב ולביש.

מחנורא נפקין כל אינון רחמי, כל אינון טבאן דמשתפחי בעלמא, לאוטבא להו לישראל.

ובדין אסתחין (נ"א אסתחרון) כל אינון תלת גוויי, לרחמא עליהו. אליין גוויין מתערבין דא בדא, ואתדבקן דא בדא, כל חד אוזיף לחבריה מגוויי דיליה, בר מחנורא, דכלהו כלילן ביה פד אצטריף, והוא חפי על פלא.

מתוך מדבש

היולאים ממח הבינה נקראים בלשון זכר כי עקרה הוא רחמים, ודא משוטטות בלשון נקבה, בגין דאינון סטריין לטב וביש לפי שהם ממנים לשני נדדים לטוב ולרע.

מחנורא חלבן שבעיני ועיר אנפין נמשכים מלאכי רחמים וכל החובות שבעולם לישראל

מחנורא מגון הלצן של עיני ועיר אנפין הנמשך ממח הסכמה, נפקין כל אינון רחמי יולאים כל אלו מלאכי רחמים, כל אינון טבאן דמשתפחי בעלמא וגם כל הטובות שנמלאים בעולם, כלם נמשכות ממח הסכמה, לאוטבא דהו לישראל כדי להטיב לישראל ולא לגוים.

וחזור למה שאמר לעיל שפשעי ועיר אנפין נפתחות ומסתכלות בעיני חריף אנפין ובדין אסתחין כל אינון תלת גוויי אז נרחמים כל השלשה גוויי העין גוון לצן של עיני חריף אנפין, ועל ידי זה כלם חוזרים להיות לבנים, לרחמא עליהו כדי לרחם על ישראל, לפי שהם גרמו זאת על ידי מעשיהם הטובים או על ידי תפלותם.

להבין מאמר הזה בעזרת השם יתברך, נקדים מה שמבאר באדרא רבא (דף קלו עמוד א), שסדר הגוים מבפנים ולחוץ הוא באופן זה, הצט עין היא גון שחר, ועליו מקיף גון ירק, ועליו מקיף גון אדם, והנה הגוים כל גון כלול מבצרו באופן זה, גון ירק הואיל ועומד באמצע בין גון השחר והאדם, הרי הוא ממלא כלול ומערב משניהם וגם הם מערבים עמו, אצל על גון השחר מקיף עליו חוט אדם, וכן על גון האדם מקיף עליו חוט שחר, הואיל והם מרחקים זה מזה, וכל זה נעשה כדי שיסתכלו כל הגוים זה בזה.

וזה שאמר אליין גוויין מתערבין דא בדא אלו השלשה גוים מערבים זה בזה, דהיינו שכל אחד כלול מבצרו, ואתדבקן דא בדא ועל ידי זה הם דבוקים ומקשרים זה בזה, פי (ה"א יח"ר) כל חד אוזיף לחבריה מגוויי דיליה כל אחד משאיל לחבירו חוט מן הגון שלו, כדי שכלם יתערבו ויסתכלו זה בזה, בר מחנורא חוץ מגון לצן הנמשך מעינא דחריף אנפין, דכלהו כליין ביה פד אצטריף שכל השלשה גוים נכללים זו

כָּל גּוֹנוֹיִן דִּלְתַּתָּא לֹא יִכְלִין כָּל בְּנֵי עֲלָמָא לְאַסְחָרָא לִזְנוֹן חַוּרָא, לְאוּפְקָא
לְסוּמְקָא וּלְיִרוּקָא, וְהִכָּא בְּאַשְׁגָּחוּתָא חַד, כְּלָהוּ אֶתְאַחְדָּן וְאַסְתַּחֲיוּ
בְּחַוּרָא.

גְּבִינֵי לֹא מִשְׁתַּכְּכִין, בַּר כַּד בְּעִיִּין גּוֹנוֹיִן דְּחַוּרָא לְאַשְׁגָּחָא, בְּגִין דְּגְבִינֵין
יְהִיבִין אֶתֶר לְאַשְׁגָּחָא לְכָלֵּהוּ גּוֹנוֹי, וְאִי אֵינֻן לֹא יְהִיבִין אֶתֶר, לֹא
יִכְלִין לְאַשְׁגָּחָא וּלְאַסְתַּכְּלָא, גְּבִינֵין לֹא קְיִימִין וְלֹא מִשְׁתַּכְּכִין שְׁעִתָּא חַדָּא

מחוק מדבש

וְנִמְתַּקִּים עַל יָדוֹ, כְּשֶׁנֶּרִיד לְהִמְתַּקֵּי הַדִּינִים וּלְעוֹרֵר רַחֲמִים עַל הָעוֹלָם, וְהוּא חֲפִי עַל בְּלָא
וְהוּא מְכַסֶּה עַל כָּל הַשְּׁלֵשָׁה גּוֹיִם שְׁכָלֵם נְהֻכִּים לְלָנָן עַל יָדוֹ.

וְאוֹמֵר כִּי נֹדַע כָּד גּוֹנוֹיִן דִּלְתַּתָּא שְׁכָל הַגּוֹיִם שְׁלֵמָטָה צְעוּלָה הִזֵּה, דָּא יִכְדִּין כָּד בְּנֵי
עֲלָמָא דְּאַסְחָרָא לִזְנוֹן חַוּרָא אִין יִכְלֵת צִיד כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְהַפְכֵם לְמַרְחָה לָנָן,
דְּהֵינֵינוּ דְּאוּפְקָא דְּסוּמְקָא וְיִירוּקָא אֶת גּוֹן הַשַּׁחַר וְאָדָם וְרַק אִי אֶפְשָׁר שְׁיַהֲפֹכוּ לְלָנָן,
כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַסִּיר הַצֵּבַע מִכָּל וְכָל וּלְהַחְזִירוֹ לָנָן כְּשֶׁלֵּג, וְהִכָּא בְּאַשְׁגָּחוּתָא חַד אֲזֵל כְּאִן
בְּשֵׁלֶשֶׁת גּוֹיִם עֵינֵי זַעִיר אֲנַפִּין, בְּהַשְׁגָּחָה וְהַסְתַּכְּלוּת אַחַת שְׁמַגְבִּיָּה זַעִיר אֲנַפִּין אֶת עֵינֵי
וּמִסְתַּכֵּל צַעֲרֵי אֲרִיךְ אֲנַפִּין, כְּדָהוּ אֶתְאַחְדָּן וְאַסְתַּחֲיוּ בְּחַוּרָא כָּל הַשְּׁלֵשָׁה גּוֹיִם נֶאֱחָזִים
וְנִרְחָשִׁים בְּגוֹן לָנָן שֶׁל אֲרִיךְ אֲנַפִּין וְחוֹזְרִים כָּלֵם לְמַרְחָה לָנָן.

וְחַיִּיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב, הַזַּעִיר אֲנַפִּין סוֹגֵר וּפּוֹתֵחַ עֵינָיו לְהַסְתַּכֵּל בְּאֲרִיךְ

גְּבִינֵי דָּא מִשְׁתַּכְּכִין גְּבִינֵי עֵינֵי זַעִיר אֲנַפִּין שֶׁהֵם הַעֲפֵעָפִים אֵינֶם נָחִים וְשִׁקְטִים, רְלוּנו
לֹא כְּאֶשֶׁר זַעִיר אֲנַפִּין מִתְּעוֹרֵר מִצְחִינָה מִדּוֹרְמִיטָא וְעֵינָיו מִתְּפַקְחוֹת, אִזּוּ עֲפֵעָפִי
עֵינָיו אֵינֶם נָחִים לְהִיחֹם פְּתוּחִים תָּמִיד, אֲלֵא הֵם נִפְתָּחִים וְנִסְגָּרִים כְּדָמַת עֵינֵי הָאָדָם,
(ה"ג יו"ד) בַּר כַּד בְּעִיִּין גּוֹנוֹיִן דְּאַשְׁגָּחָא רַק כְּשֶׁגּוֹיִם עֵינֵי זַעִיר אֲנַפִּין רוֹנִים לְהַשְׁגִּיחַ
צַעֲרֵי אֲרִיךְ אֲנַפִּין, אִזּוּ הֵם פְּתוּחִים כָּל אוֹתוֹ הַזֶּמֶן, בְּגִין דְּגְבִינֵין יְהִיבִין אֶתֶר דְּאַשְׁגָּחָא
כְּכָדֵהוּ גּוֹנוֹי לְפִי שְׁהַגְבִּינִים כְּשֶׁנִּפְתָּחִים נוֹתֵנִים מְקוֹם לְכָל הַגּוֹיִם לְהַשְׁגִּיחַ צַעֲרֵי אֲרִיךְ אֲנַפִּין,
וְאִי אֵינֻן דָּא יְהִיבִין אֶתֶר וְאֵם הֵם לֹא נוֹתֵנִים מְקוֹם, דְּהֵינֵינוּ כְּשֶׁהֵם נִסְגָּרִים, דָּא יִכְדִּין
דְּאַשְׁגָּחָא וְדְאַסְתַּכְּלָא אִזּוּ אֵינֶם יְכוּלִים לְהַשְׁגִּיחַ וּלְהַסְתַּכֵּל, צַעֲרֵי אֲרִיךְ אֲנַפִּין. וְאוֹמֵר כְּשֶׁזַּעִיר
אֲנַפִּין מִתְּעוֹרֵר מִדּוֹרְמִיטָא, אִזּוּ גְּבִינֵין דָּא קְיִימִין אֲלוֹ הַגְּבִינִים אֵינֶם עוֹמְדִים בְּצִחִיָּה
אַחַת, וְדָא מִשְׁתַּכְּכִין שְׁעִתָּא חַדָּא שְׁיִימָתָא וְאֵינֶם נָחִים לְהִיחֹם פְּתוּחִים אֲפֵלוּ שְׁעָה

שְׁלִימָתָא, אֵלָא פְּקַחִין וְסִתְמִין, סִתְמִין וּפְקַחִין, מִשּׁוּם עֵינָא פְּקִיחָא דְקָאֵי
עֲלֵיהוּ, וְעַל דָּא כְּתִיב (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב.

וְהָא אוֹקִימָנָא, כְּתִיב (ישעיה לג ב) עֵינֶיךָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַיִם נְזֻחַ שְׁאֲנָן, וּכְתִיב
(דברים יא יב) תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּהַ מִּרְשֵׁית הַשָּׁנָה וְגו', דְּהָא
יְרוּשָׁלַיִם בְּעֵינָא בְּנָ, דְּכְתִיב (ישעיה א כא) צֶדֶק יִלֵּין בְּהַ, וּבִגִּין כֶּךָ יְרוּשָׁלַיִם
וְלֹא צִיּוֹן, דְּכְתִיב (שם פסוק כו) צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדֶּה וְגו', דְּכָלֵּא רַחֲמֵי.

עֵינֶיךָ, עֵינֶךָ כְּתִיב, עֵינָא דַּעֲתִיקָא קִדִּישָׁא סִתְמָא דְּכָלֵּא, הַשְׁתָּא עֵינֵי

מחוק מדבש

שְׁלֵמָה, אֵלָא פְּקַחִין וְסִתְמִין, סִתְמִין וּפְקַחִין אֵלָא נִפְתָּחִים וְנִסְגָּרִים, וְנִסְגָּרִים וְנִפְתָּחִים,
כְּדָמַת עֵינֵי צְנִי אֵדָם, מִשּׁוּם עֵינָא פְּקִיחָא דְקָאֵי עֲלֵיהוּ מִשּׁוּם עֵין שֶׁל אֲרִיךְ אֲנִפִין
הַפְתּוּחָה תָּמִיד שְׁעוּמָדָה וּמִסְתַּכְלָת צְעִינֵי זְעִיר אֲנִפִין, וְעַל דָּא כְּתִיב וְעַל זֶה נֶאֱמַר וְהַחִיּוֹת
רָצוּא וְשׁוּב רָצוּ לומר לומר זְעִיר אֲנִפִין רַךְ וּמִמָּהֵר לִסְגֹר עֵינָיו, וְאִמֵּר כֶּךָ שׁוֹב חוּזַר וּפּוֹתְסָם.

וְהָא אוֹקִימָנָא וְהִי צִאֲרָנוּ צִאֲדָרָא רָצָא (דף קלז עמוד א), כִּי כְּתִיב שִׁשְׁעִיָה הַתְּפִלָּה שֶׁהַקְדוֹשׁ
צָרוּךְ הוּא יִסְתַּכֵּל בְּרַחֲמֵים עַל יְרוּשָׁלַיִם, וְזֶה שְׁאֵמֵר עֵינֶיךָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַיִם נְזֻחַ
שְׁאֲנָן עֵינֶיךָ יִשְׁגִּיחוּ עַל יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִיא נְזֻחַ שְׁאֲנָן, וְהֵיכָן שִׁשְׁעִיָה עַל הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת
יְרוּשָׁלַיִם, כִּי הִיא צְרִיכָה לְהִשְׁתַּכֵּל לְהַמְתִּיק דִּיעָה, וּכְתִיב וְכֵן כְּמוֹת תָּמִיד עֵינֵי
יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּהַ מִּרְשֵׁית הַשָּׁנָה וְגו' פְּרוּשׁ צִאֲרָנוּ שֶׁהִיא גַם כֵּן סוּד הַמַּלְכוּת,
וְכְמוֹת צֶה עֵינֵי הַשְׁגָּחָה עֵינֵי זְעִיר אֲנִפִין, וְזֶה שְׁאֵמֵר דְּהָא יְרוּשָׁלַיִם בְּעֵינָא בְּנָ צִירוּשָׁלַיִם
שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת, הִיא צְרִיכָה לְהִשְׁתַּכֵּל עֵינָא עֲלָהָה לְהַמְתִּיק דִּיעָה, אוֹ עֵינֵי דְזְעִיר אֲנִפִין אוֹ
עֵין דְּאֲרִיךְ אֲנִפִין, וְהַטַּעַם הוּא דְּכְתִיב צֶדֶק יִלֵּין בְּהַ פְּרוּשׁ צִירוּשָׁלַיִם, וְלָדֶק הִיא מַדָּה
הַדִּין וְהַגְּזֵרָה, וּבִגִּין כֶּךָ וְלִכְךָ כְּמוֹת צֶסוֹף הַפְּסוֹק יְרוּשָׁלַיִם וְלֹא צִיּוֹן כְּמוֹת צִתְלָה
הַפְּסוֹק, דְּכְתִיב (ישעיה לג ב) חֲזֹה לִיוֹן קָרִית מוֹעֲדָנוּ, וְסִים צִירוּשָׁלַיִם וְלֹא אִמֵּר עֵינֶיךָ תִּרְאִינָה
אֲזַמָּה, דְּהֵיכָן אֵת לִיוֹן שֶׁצִּתְלָה הַפְּסוֹק, וְהַטַּעַם הוּא לֹאשְׁמַעִין שֶׁהַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת יְרוּשָׁלַיִם,
צְרִיכָה לְהִשְׁתַּכֵּל עֵינֵים הַעֲלִיוֹנִים לְפִי שֶׁהִיא צְחִינָה דִין, אֲבָל לִיוֹן הִיא צְחִינָה רַחֲמִים דְּכְתִיב
צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדֶּה וְגו' דְּהֵיכָן דְּכָלֵּא רַחֲמֵי כִי מִשְׁפָּט הוּא כְּלוֹ רַחֲמִים, כְּלָפִי לָדֶק
שֶׁהוּא כְּלוֹ דִין.

לְעֵתִיד תִּשְׁגִּיחַ עֵין הָאֲרִיךְ עַל הַמַּלְכוּת לְהַמְתִּיק דִּיעָה וְיִהְיֶה כְּלוֹ רַחֲמִים
וְעַמָּה מִפְּרָשׁ עוֹד אֵת הַפְּסוֹק לְעֵיל מִהַ שְׁכֵמוֹת עֵינֶיךָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַיִם, הִנֵּה עֵינֶיךָ כְּתִיב
חֶסֶד י' שֶׁהוּא לְשׁוֹן יִחִיד כְּדִי לְרַמֵּז עַל עֵינָא דַּעֲתִיקָא קִדִּישָׁא סִתְמָא דְּכָלֵּא
עֵין שֶׁל עֲתִיקָא קִדִּישָׁא שֶׁהוּא סִתְמוֹת מְכַל הַשָּׁגָה, וְהֵיכָן עֵינֵי אֲרִיךְ אֲנִפִין שֶׁכְּלוֹ רַחֲמִים, וְזֶה

יהו"ה אלהי"ך בה, לטב ולביש, כְּמָה דַּאתְחַזִּי, (לסומקא ולירוקא, והכא באשגחותא חדא בלהו אסתחרן ואסתחזין בחנורא, גבינוי לא משתכחי, כד בעינן גווינן לאשגחא), בגין כך לא אתקיימו בקיומא תדיר, והתם עיניך תראינה ירושלים, כלא לטב, כלא ברחמי, דכתיב (שם נד ז) וברחמים גדולים אקבצך.

תמיד עיני יהו"ה אלהי"ך בה מרשית השנה, מרשית חסר א' כתיב, ולא ראשית באל"ף, מאן היא, ה"א דלתתא, ולעילא כתיב (איכה ב א) השליך משמים ארץ תפארת ישראל, מאי טעמא השליך משמים ארץ, משום דכתיב (ישעיה נ ג) אלביש (דף רצד ע"א) שמים קדרות, ועיניך בקדרותא בגוונא אוכמא אתחפו.

מתוך מדבש

יהיה לעמיד לצא, השתא חבל עסה בזמן הזה כתיב עיני יהו"ה אלהי"ך בה וכמוז עיני בלשון רבים, לרמוז על שתי עינים של זעיר אנפין, שהם בשני אפנים לטב ולביש לטוב מעין ימין, ולרע מעין שמאל, כְּמָה דַּאתְחַזִּי כפי שראוי לבחינת זעיר אנפין הכלול מחסדים וגבורות, בגין כך לא אתקיימו בקיומא תדיר ולכן לא נתקיימו ישראל צירושלים בקיום תמיד, לפי שלא היטה עין אריך אנפין משגמם צה, חבל והתם ולעמיד לצא בזמן הגולה עליו נאמר עיניך תראינה ירושלים פרוש עין של אריך אנפין תשגיח על המלכות להמתיק דיניה, בלא לטב בלא ברחמי ואז יהיה כל ההשגחה לטובה והכל יהיה ברחמים, דכתיב ועל זה נאמר וברחמים גדולים אקבצך ורחמים גדולים הוא רחמי אריך אנפין.

מה שכתוב תמיד עיני יהו"ה אלהי"ך בה פרוש עיני זעיר אנפין הם משגיחות במלכות, מרשית השנה ממדרגה עליונה שבה, "ועד אחרית שנה", פרוש עד מדרגה התחתונה שבה כדמפרש ואזיל, ואומר מרשית חסר א' כתיב צפורה, ולא ראשית בא' להורות שאור אריך אנפין הרמוז צאות א', מאיר באמא הרמוזה במלת ראשית, חבל המלכות אינה מקבלת מאור אריך אנפין הגנוז תוך אמא, ולהורות על זה כתוב צפורה מלת ראשית חסר א', ושאל מאן היא צמי מדבר הפסוק שבשצילו חסר א' הרמוז לאור אריך אנפין, ומשיב ה"א דלתתא צה' שלמטה שהיא הנקצא דזעיר אנפין. ויעיףא כתיב ולמעלה בזעיר אנפין כתוב השליך משמים ארץ השליך מתפארת שלו הנקרא שמים את המלכות הנקראת ארץ, ומפרש מי השליכה ואמר תפארת ישראל שהוא זעיר אנפין, ושאל מאי טעמא מהו הטעם כי השליך משמים ארץ, ומשיב משום דכתיב לפי שכתוב אלביש (דף רצד ע"א) שמים קדרות שפרשו ועיניך בקדרותא בגוונא אוכמא אתחפו כי עיני זעיר אנפין נחפסו בגון השחר, המורה על תקף הדינים, והוא שגם הרקת המלכות מלקייתה מחצרת עם זעיר אנפין.

מַרְשִׁית הַשָּׁנָה, מֵאֵן אֶתֶר מִסְתַּכְּלִין בִּירוּשָׁלַיִם אֶלֶין עֵינֵי יְהו"ה, חֲזֹר
וּפִירֵשׁ מַרְשִׁית הַשָּׁנָה, דִּהוּא דִּינָא בְּלֹא אַל"ף, וְדִינָא אֶתְאַחֵד
בְּסִטְרָהּ, אַף עַל גַּב דְּלָאוּ הוּא דִּינָא מִמֶּשׁ.

וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה, אַחֲרִית שָׁנָה וְדַאי, דִּינָא אֲשַׁתְּכַת, דִּהָא כְּתִיב (ישעיה
א כא) צֶדֶק יִלִּין בָּהּ, דִּהִיא אַחֲרִית הַשָּׁנָה.

תָּא חֲזִי, א' בְּלַחֲדוּי אַקְרִי רַאשׁוֹן, דְּכֵר, בְּאַל"ף סְתִים וְגִנְזוּ מַה דְּלָא
אֲתִידַע, כִּד אֶתְחַבֵּר הָאִי אַל"ף בְּאַתֵּר אַחֲרָא, אַקְרִי רַאשִׁית.

מתוק מדבש

הַמְלָכוֹת בְּבַחֲנִית דִּין בְּשִׂיאָנָה מְקַבְּלַת אוֹר הָאֲרִיז וְאִינָה שָׁנָה בְּקוּמָה לְזַעֵר אֲנָפִין
עַכְשָׁן חֲזֹר לְבָאֵר עוֹד מַה שְּׂכֻמוֹת מַרְשִׁית הַשָּׁנָה, וְאִמֵּר הַטַּעַם שְׂחַסֵּר א', כְּדִי לֹאֲשַׁמְעִין
מֵאֵן אֶתֶר מֵאִיזָה מְקוֹם, דִּהֵינּוּ מֵאִיזוּ מִדְּרָגָה וְאִילָן, מִסְתַּכְּלִין בִּירוּשָׁלַיִם אֶלֶין עֵינֵי
יְהו"ה מִסְתַּכְּלוֹת וּמֵאִירוֹת עֵינֵי יְהו"ה שֶׁהוּא זַעֵר אֲנָפִין צִנְקָצָא הַנִּקְרָא יְרוּשָׁלַיִם, חֲזֹר וּפִירֵשׁ
הַסְּכּוּמִי בְּעֵלְמוֹ מַרְשִׁית הַשָּׁנָה דִּהֵינּוּ דִּהוּא דִּינָא בְּלֹא אַל"ף שֶׁהִיא דִּין בְּלֹא א', דִּהֵינּוּ
צִמְן שְׁאִין הַנִּקְבָּא מְקַבְּלַת אוֹר אֲרִיז אֲנָפִין, וְהוּא כְּשֶׁעֲדִין הִיא צִנְחִינַת דִּין, וְאִינָה צִמְדִּינָה
הַעֲלִינָה לְהִיּוֹת קוּמָתָה בְּקוּמַת זַעֵר אֲנָפִין, שְׁאֵל הִיא צִנְחִינַת דִּין, וְדִינָא אֶתְאַחֵד בְּסִטְרָהּ
וְהִדִּין נִחְסָא צִנְדָּה, כִּי עֲדִין יֵשׁ צָה דִּין וְאִיזוֹת הַסִּיּוּמִים, אַף עַל גַּב דְּלָאוּ הוּא דִּינָא מִמֶּשׁ
אֵף עַל פִּי שְׁאִין הִיא צִנְחִינַת דִּין מִמֶּשׁ, שֶׁהִיא הִיא צִנְדָּלוֹת, וְאִין צָה רַק אִיזוֹת מוֹעֲטָה.

וּמַה שְּׂכֻמוֹת וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה, אַחֲרִית שָׁנָה וְדַאי הֵינּוּ שֶׁהִיא מְקַבְּלַת טַמִּיד אֵת הָאֵת
עֵינֵי זַעֵר אֲנָפִין עַד שְׂמַרְדִּי לְסוּף כָּל הַמְּדִרְגּוֹת, כְּלוּמַר עַד שְׂמַחֲזֹר לְצִנְחִינַת נִקְדָּה
קִטְנָה, שְׁאֵל דִּינָא אֲשַׁתְּכַת הִדִּין נִמְלָא צַעֲלוֹס, וְהַסִּיּוּמִים מִתְּגַזְּרִים, דִּהָא כְּתִיב צֶדֶק
יִלִּין בָּהּ וְלָדָק הוּא סוּד הִדִּין, דִּהִיא אַחֲרִית הַשָּׁנָה שְׁנִמְרָם עַל הַמְּדִרְגָּה הַסְּמִינָה שְׁנִשׁ
צָה דִּינִים קָשִׁים, וּבְכָל מְדִרְגּוֹת הֵלְלוּ עֵינֵי דְזַעֵר אֲנָפִין מִשְׁגִּיחוֹת צָה וּמֵאִירוֹת צָה.

מִחֲמַט חֲקִירָמוֹן תֵּשׁ הָאֲרִית בִּחַ הָאֲרִיז וְנִתְלַבֵּשׁ בְּאַבָּא וְאַמָּא וְאִין נִקְרָא רַאשִׁית

שְׁתָּה בָּא לְפָרֵשׁ אֵת אוֹת א'

וְאִמֵּר תָּא חֲזִי, א' בְּלַחֲדוּי צָה וְרָחָה, כְּשֶׁאֲרִיז אֲנָפִין הַנִּקְרָא צָהוֹת א' הוּא לְצִדוֹ מֵאִיר
בְּכָל פְּרָטוּפֵי הָאֲלִילוֹת, מְבַלִּי הַתְּלַבְּשׁוֹת אוֹרוֹ בְּצִנְחָא וְאַמָּא, אַקְרִי רַאשׁוֹן, דְּכֵר אִין
הוּא נִקְרָא רַאשׁוֹן וְלֹא רַאשִׁית, לְפִי שְׂמֵלַת רַאשׁוֹן הִיא לְשׁוֹן זָכֵר, וְאֲרִיז אֲנָפִין הוּא רַק
צִנְחִינַת זָכֵר, וְאִין צוֹ צִנְחִינַת נְקִבָּא בְּצִנְחָא וְאַמָּא וְזַעֵר אֲנָפִין וְנִקְבִּינָה, וְעוֹד בְּאַל"ף סְתִים
וְגִנְזוּ מַה דְּלָא אֲתִידַע צֶאֱרִיז אֲנָפִין סְמוּס וְגִנְזוּ וּמִלְבָּשׁ עֲתִיק הַנִּקְרָא רִישָׁא דְלֹא אֲתִידַע,
אֲבָל כִּד אֶתְחַבֵּר הָאִי א' בְּאַתֵּר אַחֲרָא כְּשֶׁמִּתְחַבֵּר א' זוֹ בְּמִקְוִם אַחֵר, לְרֹנוֹ לֹמֵר כְּאֶשֶׁר

וְאִי תִימָא דַּאתְחַבְרָא, לֹא, אֶלָּא אֶתְגַּלְיָא בֵּיהּ, וְנִהִיר לִיהּ, וּבְדִין אֶקְרִי
רַאשִׁית, וְאֶפִּילוּ בְּהֵאִי רַאשִׁית לֹא אֲשַׁגַּח בִּירוּשָׁלַיִם, דְּאֶלְמָלָא הוּת
בְּהֵאִי, אֶתְקִימַת תְּדִירָא, אֲבָל מְרִשִׁית כְּתִיב, וְלַעֲלֹמָא דַּאֲתִי כְּתִיב, (שם
מא כו) רַאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הָנֵם וְגו'.

חֻטְמָא דְזַעִיר אֲנָפִין, תְּקוּנָא דְפְרָצוּפָא, כָּל פְּרָצוּפָא בֵּיהּ אֲשַׁתְמוּדַע.

מתוק מדבש

חֻטָּא אֲדָם הִרְאשׁוֹן וְגַרְסָא שְׁנַתְחַבְרָא חֲרִיךְ אֲנָפִין צִאָבָא וְאִמָּא וְגַנְגוֹ אִוְרוֹ בְּחוּכְסָא, אִזּוּ תַשֵּׁשׁ
כַּחוּ, וְאִזּוּ אֶקְרִי רַאשִׁית נִקְרָא רַאשִׁית בְּלָשׁוֹן נִקְרָא וְלֹא רַאשׁוֹן.

וּמִפְרָשׁ דְּזַבְרֵי וְאִמָּר וְאִי תִימָא דַּאתְחַבְרָא וְאִם תֵּאמַר שְׁחֲרִיךְ אֲנָפִין נִתְחַבְרָא בְּסוּד הַיְחוד
עִם אֶצְבָּא וְאִמָּא, שְׁכֵן מוֹרָה לְשׁוֹן חֲבוֹר, וְאִמָּר דָּא אִינוּ כֵּן, אֲדָא אֶתְגַּלְיָא בֵּיהּ
אֶלָּא נִתְגַּלְיָא בּוֹ, רָלוּנוֹ לִוְמֵר שְׁנַתְחַבְרָא חֲרִיךְ אֲנָפִין צִאָבָא וְאִמָּא, וְנִהִיר לִיהּ וּמֵאִיר לוֹ,
וּבְדִין אֶקְרִי רַאשִׁית וְאִזּוּ הוּא נִקְרָא רַאשִׁית וְלֹא רַאשׁוֹן כְּנֻכָּר, וְאֶפִּילוּ בְּהֵאִי רַאשִׁית
וְאֶפִּילוּ כְּשֶׁחֲרִיךְ אֲנָפִין מְלָבֵשׁ צִאָבָא וְאִמָּא שְׂאִי נִקְרָא רַאשִׁית, דָּא אֲשַׁגַּח בִּירוּשָׁלַיִם אִינוּ
מִשְׁגִּיחַ וּמֵאִיר חֲרִיךְ אֲנָפִין דְּרָךְ אֶצְבָּא וְאִמָּא צִירוּשָׁלַיִם שְׁהִיא מְמַלְכּוּת, דְּאֶלְמָלָא הוּת בְּהֵאִי
שְׂאִם הִיא כִּד שְׁהִמְלֻכּוּת תְּקַבֵּל שְׁפַע מֵחֲרִיךְ אֲנָפִין דְּרָךְ אֶצְבָּא וְאִמָּא וְלֹא דְרָךְ זַעִיר אֲנָפִין,
אֶתְקִימַת תְּדִירָא אִזּוּ הִיא הִימָּה מִתְקִימַת צְמִדְרָגָה גְבוּהָה תְּמִיד, וְלֹא הִיא עוֹד שׁוּם
גְלוּת וְחֲרָבָא, אֲבָל מְרִשִׁית כְּתִיב חֶסֶד ח', לְרֵמוֹ שְׁחֶסֶד מִמֶּנָּה אִזּוּ חֲרִיךְ אֲנָפִין הִגְנוּ
צִאָבָא וְאִמָּא, וְלֹא קִבְלָה הָאֶרֶץ לֹא דְרָךְ זַעִיר אֲנָפִין, וְזַעֲלָמָא דַּאֲתִי כְּתִיב וְלַעֲלֹם הִבָּא
נְאֻמָּר, רַאשׁוֹן צִיּוֹן הִנֵּה הָנֵם וְגו' רָלוּנוֹ לִוְמֵר וְלַעֲתִיד לִבָּא לֹא מִצְעִיָּא שְׁהִמְלֻכּוּת תְּקַבֵּל
מֵאִזּוּ חֲרִיךְ אֲנָפִין הִגְנוּ צִאָבָא וְאִמָּא שְׁנִקְרָא רַאשִׁית צֹא', אֶלָּא תּוֹכָה גַּם לְקַבֵּל מֵאִזּוּ
חֲרִיךְ אֲנָפִין עֲלָמוֹ בְּזִמְנָא שְׁנִקְרָא רַאשׁוֹן, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ בְּשׁוּב ה' לְיוֹן צְמִחָהּ
צִימִינוּ אִמָּן.

חֻטְמָא דְזַעִיר אֲנָפִין סוּד הַחֻטָּם שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין, תְּקוּנָא דְפְרָצוּפָא הוּא קְשׁוּט וְיוֹפִי
פְרָלוֹף הַפְּנִים, כִּי בִּי פְרָצוּפָא בֵּיהּ אֲשַׁתְמוּדַע כָּל פְּרָלוֹף הַפְּנִים נִכְרַע עַל
יְדֵי הַחֻטָּם (כְּמֵאִמָּר חֲכָמֵינוּ וְקָרוֹנִס לְבָרָהּ (בְּמִסְכָּת יְצִמּוֹת דף קכ עמוד א), אִין מַעֲדִין אֶלָּא עַל
פְּרָלוֹף הַפְּנִים עִם הַחֻטָּם), וְכֵן כֹּהֵן עַל יְדֵי גְבוּרַת הַחֻטָּם נִכְרַע שְׁגִם הַפְּנִים הֵם צְבָחִינַת
גְבוּרָתוֹ.

חוטמא דא לא כחוטמא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין, דחוטמא דעתיקא חיים דחיים (לכלא), דהא מתרין נוקבין נפקין רוחין דחיין לכלא, בהאי זעיר אנפין כתיב, (ש"ב כב ט) עלה עשן באפו וגו'. בהאי תנא כל גווי (נ"א תרי גווי) אחידן ביה, בכל גוונא וגוונא אחידן במה מאריהון דדינא קשיא, דאחידן בההוא תנא, (ובגין כך) ולא מתבסמין בלהו אלא בתנא דמדבחא דלתתא, ועל דא כתיב, (בראשית ח כא) וירח יהו"ה את ריח הניחח, מהו הניחח, אתבסמותא דמארי דינא נחת רוח.

מתוק מדבש

מהחטם דאריך נמשכים חיים טובים לכל העולמות

וקדם שפירש את הגבורות היוצאות מן החטם של זעיר אנפין, והמתקתם על ידי חטם דאריך אנפין, מקדים ואמר, דע כי חוטמא דא זה החטם של זעיר אנפין, דא כחוטמא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין אינו חטם של עתיקא קדישא שהוא סתום מכל סתומים והיינו אריך אנפין, דחוטמא דעתיקא חיים דחיים דכלא כי החטם של אריך אנפין נמשכים ממנו חיים שהם חיים טובים לכל העולמות, דהא מתרין נוקבין נפקין רוחין דחיין דכלא כי משני נקבי החטם יוצאים רוחות של חיים לכל, לזונו לומר שגם מנקב השמאלי יוצא רוח חיים לכל העולמות, אבל בהאי זעיר אנפין כתיב בחטם של זעיר אנפין כתוב, עלה עשן באפו וגו' הרימו על גבורות קשות הנמצאות באפו, אם כן רב ההבדל בין חטם אריך אנפין לחטם זעיר אנפין.

ואמר מה שכתוב עלה עשן באפו, הנה בהאי תנא כל גווי אחידן ביה צוה העשן שחטם זעיר אנפין, לחוים גם שאר הגוים, כי העשן הוא צגון שחר, ולחוים צו הגחלים שהם צגון חדם, והשלשנות שהיא צין שני הגוים (פנחאר באדרא רבא דף קלו עמוד ב), בכל גוונא וגוונא אחידן במה מאריהון דדינא קשיא בכל אחד משלשה גוים הללו, לחוים כמה צעלי דינים קשים, שהם המלאכים הממנים להפרע מהרשעים כשיש חרון אף ה' בעולם היוצא מדיני החטם, ושני הגוים שהם הגחלים והשלשנות דאחידן בההוא תנא הם לחוים צוה העשן, כי הוא שרש הגוים, ולא מתבסמין בלהו ואין הגוים וצעלי הדינים הנחוצים בהם מתבסמים ונמשכים מתקף דינם, אלא בתנא דמדבחא דלתתא אלא בכח עשן המערכה העולה מהקרבנות של המזבח שלמטה, שהוא גם כן עשן קדומת עשן החטם, לכן עשן הדין נמשך צעשן כמוהו, ועל דא כתיב ועל זה נאמר וירח יהו"ה את ריח הניחח ולא כתוב את ריח הקרבן, מהו הניחח, מה פירושו, ואמר אתבסמותא דמארי דינא המתקת צעלי הדינים, נחת רוח היא נחת רוח להקדוש צרוך הוא.

וַיֵּרַח יְהו"ה אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ, אֶת רִיחַ הַקָּרְבָּן לֹא כְתִיב, אֲלֵא אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ, דְּכֻלָּהוּ גְבוּרָאן דְּאַחֲדִין בְּחוּטָמָא, וְכָל דְּאַתְאַחֲדִין בְּהוּ כְּלָהוּ מִתְבַּסְמָן.

וְכַמָּה גְבוּרָאן מִתְאַחֲדִין בְּחָדָא, דְּכְתִיב (תהלים קו ב) מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת יְהו"ה יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ.

וְהָאִי חוּטָמָא, מִחַד נּוֹקְבָא נִפְק אִשָּׁא דְאַכְלָא כָּל שְׂאָר אִשְׁיָן, מִחַד נּוֹקְבָא תִּנְנָא, וְהָאִי וְהָאִי מִשְׁתַּכְּבִי בְּאִשָּׁא וְתִנְנָא דְּמִדְּבַחָא, וְאַתְגַּלְיָא

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

הַנִּחַת רוּחַ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִהַקָּרְבָּנוֹת הוּא הַמִּתְקַת הַגְּבוּרֹת שֶׁל חָטָם הַזֶּעִיר אֲנִפִּין

וּמִפְּרָשׁ יוֹמֵר וַיֵּרַח יְהו"ה אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ, הֵנָּה אֶת רִיחַ הַקָּרְבָּן לֹא כְתִיב כִּי אִין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִהְנֶה מֵרִיחַ זֶשֶׁר הַקָּרְבָּן, אוֹ מִהֵיזְוֹלִין הַעוֹלִים מֵהֶם, אֲלֵא אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ דִּהֵינּוּ דְּכֻלָּהוּ גְבוּרָאן דְּאַחֲדִין בְּחוּטָמָא שְׁכָל הַגְּבוּרֹת הַחֲמוּזֹת בַּחֲטָם, וְכָל דְּאַתְאַחֲדִין בְּהוּ וְכָל זַעֲלִי דֵינִים הַחֲמוּזִים בְּגְבוּרֹת הַחֲטָם, בְּכָהוּ מִתְבַּסְמָן כָּלִם מִתְבַּסְמִים זַעֲשֵׁן הַקָּרְבָּנוֹת, וְהוּ נַחַת רוּחַ לְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמַּסְקוֹת כָּל הַגְּבוּרֹת הַחֲמוּזֹת בַּחֲטָם.

וְכַמָּה גְבוּרָאן מִתְאַחֲדִין בְּחָדָא וְכַמָּה גְבוּרֹת מִתְאַחֲזוֹת יַחַד בַּחֲטָם זַעֲרִי אֲנִפִּין, כִּי שֵׁם הוּא מְקוֹם אֲחִיזָתָם וְשִׁרְשָׁם, דְּכְתִיב כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת יְהו"ה מִשְׁמַע שְׂרָצִים הֵם גְּבוּרֹת ה' עַד שְׁאִי אֶפְשָׁר לְמַנוּחָם, יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ (מלך ישיע פְּרוּשָׁה לְשׁוֹן קִדּוּן, כִּמוֹ (שְׁמוּאֵל א' עו ד) וְשִׁמְעַ שְׁאוֹל) פְּרוּשׁ יִקְבֹּץ אֶת כָּל הַגְּבוּרֹת שֶׁל הַחֲטָם הַנִּקְרָא תְּהִלָּה, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מִח ט) וְתִהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ לָךְ.

וְהָאִי חוּטָמָא וְהוּא הַחֲטָם שֶׁל זַעֲרִי אֲנִפִּין שֶׁאֲמַרְנוּ לְמַעַלָּה, שְׂיוֹצָא מִמֶּנּוּ עָשָׂן, הֵינּוּ מִחַד נּוֹקְבָא נִפְק אִשָּׁא דְאַכְלָא כָּל שְׂאָר אִשְׁיָן מִנְּקָב אֶחָד שֶׁהוּא נִקְבַּת הַשְּׂמַלְלִי, יוֹצָא אֵשׁ הַאוֹכֵלֶת כָּל שְׂאָר אֲשׁוֹת, הָרוּמוֹ עַל דִּין קָשָׁה בְּיוֹמֵר, (ה"ג יו"ר) וּמִחַד נּוֹקְבָא תִּנְנָא וּמִנְּקָב אֶחָד שֶׁהוּא נִקְבַת הַיָּמִי יוֹצָא עָשָׂן, הָרוּמוֹ עַל דִּין שְׁאִינוּ קָשָׁה כָּל כָּךְ, וְהָאִי וְהָאִי מִשְׁתַּכְּבִי בְּאִשָּׁא וְתִנְנָא דְּמִדְּבַחָא וְהוּא נִשְׁקָט וְנִמְסַק זָאשׁ וְעָשָׂן הַמְּזוּחַ, כִּי הָאֵשׁ שֶׁל נִקְבַת הַשְּׂמַלְלִי נִמְסַק זָאשׁ הַקָּרְבָּנוֹת, וְהַעָשָׂן שֶׁל נִקְבַת הַיָּמִי נִמְסַק זַעֲשֵׁן הַקָּרְבָּנוֹת, כָּל אֶחָד כְּדָגְמָתוֹ, כִּי עַל יְדֵי הַקָּרְבָּנוֹת אוֹ עַל יְדֵי הַתְּפִלוֹת שֶׁבְּמִקּוֹם הַקָּרְבָּנוֹת, וְאַתְגַּלְיָא הָאִי

האי עתיקא קדישא, ואשתכך כלא, היינו דאתמר (ישעיה מח ט) ותהלתי אחטם לך.

חוטמא דעתיקא קדישא, אריך ומתפשט, ואקרי ארך אפים, והאי חוטמא זעיר, וכד תנא שרי, נפיק בבהילו, ואתעביד דינא, ומאן מעב ליהאי, חוטמא דעתיקא, וכלא כמה דאמינא באדרא, ואתערו חבריא. ובספרא דרב המנונא סבא, אוקים הני תרי נוקבי, מחד תננא ואשא, ומחד נייחא ורוחא טבא, דאית ביה ימינא ושמאלא,

מתוך מדבש

עתיקא קדישא מתגלה הארת חטם אריך אנפין הנקרא עתיקא קדישא, ואשתכך בלא ונשקטים ונמתקים כל דיני החטם של זעיר אנפין, וגם נמתקים כל צעלי הדינים, היינו דאתמר וזה שנאמר ותהלתי אחטם לך פרוש שאריך אנפין אומר לזעיר אנפין השבח והתהלה שלי הוא, שאמשך אורות סטמי אליך, להמתיק דיני חטם שלך.

מפני חטמו הארך שממנו הש"ע נהרין נקרא אריך אנפין לעמת חק"ן נהרין שבחטם הזעיר אנפין הנקרא זעיר

חוטמא דעתיקא קדישא סוד החטם של עתיקא קדישא שהוא אריך אנפין, אריך ומתפשט, ואקרי ארך אפים הוא ארך ומתפשט לש"ע נהרין, ומנה נותן ק"ן נהרין לזעיר אנפין, ונשאר לו אר"ך נהרין, לכן הוא נקרא ארך אפים, והאי חוטמא זעיר חבל חטם זה של זעיר אנפין הוא קצר וקטן, כי אין בו רק ק"ן נהרין, ולכן נקרא זעיר אנפין, וכד תנא שרי וכסהעשן שהוא צחינת הדין מתחיל לצאת, אז אינו מתעכב כלום אלא נפיק בבהילו הוא יוצא צחפזון, כי כפי קטן האף אין העשן יכול להתעכב בו, ואתעביד דינא ומיד נעשה הדין, וכל זה כשלא נמשכה הארה מחטם דאריך אנפין, וזה שאמר ומאן מעב ליהאי ומי מעב את החטם דזעיר אנפין שלא ילאו הגבורות ממנו, חוטמא דעתיקא הארת חטם של אריך אנפין, על ידי שמאיר בזעיר אנפין, ובלא כמה דאמינא באדרא והכל כמו שפיר אמרתי באדרא רבא (דף קלח ריש עמוד ה), ואתערו חבריא ונתעוררו החצרים שם לפרשו.

ובספרא דרב המנונא סבא ובספרו של רב המנונא סבא, אוקים הני תרי נוקבי העמיד ופרש את ענין שני נקבי החטם של זעיר אנפין צאפן אחר, דהיינו מחד תננא ואשא מנקב השמאלי יוצא עשן ואש, דהיינו דין וגבורה, ומחד נייחא ורוחא טבא ומנקב הימני יוצא נחת ורוח טוב, כי הלא דאית ביה ימינא ושמאלא יש בחטם זעיר אנפין שני נקבים ימין ושמאל, ומאד הימין יוצאים חסדים, ומאד השמאל יוצאות

ובְּתִיב (ס"א דְּכְתִיב) (הושע יד ו) וְרִיחַ לוֹ כַּלְבָּנוֹן, ובְּנוֹקְבָא כְּתִיב (שיר ז ט) וְרִיחַ אִפְךָ בַּתְּפוּחִים, וּמָה בְּנוֹקְבָא הָכִי כָּל שְׁפָן בִּיה, וְשִׁפּוּר קֹאמֶר.

וּמָה דֹאמֶר וְיִרְחַ יְהו"ה אֶת רִיחַ הַנִּיחָח, הַנִּיחָח בְּתַרִי סְטָרִי, חַד נִיחָא דִּאֲתַגְלִיָּא עֲתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, דִּהָאִי הוּא נִיחָא וְאֲתַבְּסָמוּתָא לְכָלָא, וְחַד אֲתַבְּסָמוּתָא דִּלְתַתָּא בְּהָהוּא תַנְנָא וְאַשָׁא דְּמַדְבָּחָא, וּבִגִּין דִּאִיהוּ מַתְרִין סְטָרִין, כְּתִיב נִיחָח, וְכָלָא בְּזַעִיר אֲנָפִין אֲתַמֶּר.

מתוק מדבש

גְּבוּרֹת, וְרָחִיב לְדַבֵּר וּבְתִיב שְׁנֹאמֶר בְּזַעִיר אֲנָפִין, וְרִיחַ לוֹ כַּלְבָּנוֹן הֵנָּה מַדְבֵּר שֶׁסְּבָחָה יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא זְעִיר אֲנָפִין שִׁפְרָח כְּשׁוֹשָׁנָה וְרִחוֹ יִהְיֶה נֹדֵף כְּרִיחַ לְבָנוֹן הַמְרִיחַ צִיּוֹת, וְכָא לְרַמּוֹ שִׁשְׂרָאֵל הַסְּתִימִינִים יִהְיוּ מְשַׁפְּעִים בְּהַרְבֵּה מִיָּד טוֹבוֹת וְחֲסָדִים, וּבְנוֹקְבָא כְּתִיב וּבְנֹקְבָא דְזַעִיר אֲנָפִין נֹאמֶר וְרִיחַ אִפְךָ בַּתְּפוּחִים רִיחַ הַיּוֹלֵא מֵאִפְךָ הוּא כְּרִיחַ הַסְּתִימִינִים, (רָנוּ לומר עֵינֵינוּ נִחַם רוּחַ שֶׁל חֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאֶרֶת הַנִּקְרָאִים תַּפּוּחִים), וּמָה בְּנוֹקְבָא הָכִי וּמָה בְּנֹקְבָא שֶׁהִיא יוֹתֵר בְּעֵלֶת דִּינִים מְזַעֵר אֲנָפִין נֹאמֶר כִּךְ שֵׁשׁ צֶה נִחַם רוּחַ, כִּךְ שְׁפָן בִּיה כָּל שָׁן בְּזַעִיר אֲנָפִין בְּזַדִּי שֵׁשׁ צוֹ נִחַם רוּחַ, וְאִמֶּר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְשִׁפּוּר קֹאמֶר וְיִפְהָ אִמֶּר רַב הַמְּנוּחָה סָבָא, כִּי וְדִי יֵשׁ גַּם בְּזַעִיר אֲנָפִין זְמַן שֶׁל רַחֲמִים שְׁאֵל מִנְקֵב הַיָּמִינִי יוֹלֵא נִחַם וְרוּחַ טוֹב, אֲבָל עַל פִּי רַב הוּא כְּדַבְּרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁמַעֲנִי הַנִּקְבִּים יוֹלֵאִים דִּינִים.

וְיִרְחַ ה' אֶת רִיחַ הַנִּיחָח, הָאֲרוֹת הָאֲרִיךְ שְׁחִמְתִּיקוּ גְּבוּרֹת חֲטָם הַזַּעִיר אֲנָפִין וּמָה דֹאמֶר וּמָה שְׁנֹאמֶר וְיִרְחַ יְהו"ה אֶת רִיחַ הַנִּיחָח מֵלֵת נִחַם הוּא לְשׁוֹן כְּפוּל שֶׁל נִחַם, וְלֹא אִמֶּר וְיִרְחַ ה' אֶת רִיחַ הַנִּחַם, וְטַעַם הַדְּבַר הַנִּיחָח בְּתַרִי סְטָרִי כִּי הַנִּיחָח מוֹרֶה עַל נִחַם כְּפוּל מִשְׁנֵי לְדָדִים, דִּהִינּוּ חַד נִיחָא דִּאֲתַגְלִיָּא עֲתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְכִכְּ סְתִימִין נִחַם חֲסֵת שֵׁשׁ לְזַעִיר אֲנָפִין, הוּא עַל יְדֵי שְׁמַתְגָּלָה עֲתִיקָא קְדִישָׁא שֶׁהוּא סְתִימָא מְכַל סְתִימִינִים, שֶׁהוּא אֲרִיךְ אֲנָפִין וּמֵאִיר בְּחָטָם זְעִיר אֲנָפִין, דִּהָאִי הוּא נִיחָא וְאֲתַבְּסָמוּתָא לְכָלָא שְׁאֵהוּ נִחַם וְהַמְּתָקָה לְכָל, כִּי עַל יְדֵי הָאֲרִיחַ אֲנָפִין נִמְתָּקוֹת כָּל הַגְּבוּרֹת בְּחָטָם זְעִיר אֲנָפִין, וְחַד אֲתַבְּסָמוּתָא דִּלְתַתָּא וְהַמְּתָקָה חֲסֵת הַבָּהָה מִלְּמַטָּה, בְּהָהוּא תַנְנָא וְאַשָׁא דְּמַדְבָּחָא עַל יְדֵי הַעֲשָׂן וְאֵשׁ שֶׁל הַמְּזֻבָּח, כִּי עַל יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת מִתְקַשְּׂרִים כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה עוֹלֹת כָּל הַגְּבוּרֹת וְנִכְנָסוֹת בְּחָטָם זְעִיר אֲנָפִין וְשֶׁסְּבָחָה נִמְתָּקוֹת, וּבִגִּין דִּאִיהוּ מַתְרִין סְטָרִין וְלִפִּי שְׁמַתְקוֹת הַגְּבוּרֹת בָּאוֹת מִשְׁנֵי לְדָדִים, דִּהִינּוּ עַל יְדֵי אֲרִיךְ אֲנָפִין, וְגַם עַל יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת, לְכָן כְּתִיב נִיחָח שֶׁהוּא לְשׁוֹן כְּפוּל שֶׁל נִחַם, לְהוֹרוֹת עַל זֶה, וְכִכְּ בְּזַעִיר אֲנָפִין אֲתַמֶּר וְכָל אֵלֶּה הַהַמְּתָקוֹת נֹאמְרוּ רַק בְּזַעִיר אֲנָפִין, כִּי אֲרִיךְ אֲנָפִין אֵין לְרִיךְ לְשׁוֹם הַמְּתָקָה, כִּי אֵין צוֹ שׁוֹם דִּינִים, אֲלֵא הוּא כָּלוּ רַחֲמִים.

תרי אודנין למשמע טב וביש, ותריוויהו סלקין לחד, דכתיב (מ"ב יט מז) הטה יהו"ה אֶזְנֶךָ וּשְׁמֶע.

אודנא לגו בגו דיליה, תלייא ברשימין עקימין, בגין דיתעפב קלא לאעלא במוחא, ויבחיין ביה מוחא, ולא בבהילו, דכל מלה דהוי בבהילו לא הוי בחכמתא שלימתא.

מאודנין אלין תליין כל מאריהון דגדפין, דנטלין קלא מעלמא, ובקהו הכי אקרון אַזְנֵי יהו"ה.

מתוק מדבש

תרי אודנין סוד שמי אונים של זעיר אנפין, למשמע טב וביש הם לשמע טוב ורע, רטנו לומר כל און שומעת בין טוב ובין רע, ותריוויהו סלקין לחד לכן שפיהם עולות ונחשנות לאון אחת, דכתיב הטה יהו"ה אֶזְנֶךָ וּשְׁמֶע מדכתיב אונך חסר י' שהיא לשון יחיד, מוכח ששמי אונים לאחת נחשנות.

הנקב שבפנים האון הוא עקם כדי לעבב הקול מלחכנס למוח עד שיבחיין בטיבו אודנא לגו בגו דיליה האון לפני ולפנים שלה, תלייא ברשימין עקימין תלויה צרשימים ושזילים עקמים, רטנו לומר הנקב שבפנים האון עשוי צורת עקלקלות, שמתעקס ועולה עד המוח, בגין דיתעפב קלא לאעלא במוחא כדי שכל ידי העקמומית יתעבב הקול עד שיכנס למוח, ויבחיין ביה מוחא ואז יוכל המוח לבחון הקול אם הוא טוב או רע, ויא בבהילו ולא יכנס צמחירות, שאם היה נקב האון צישר, היה הקול נכנס בצהילות ומחירות, ולא היה יכול המוח להבחין כראוי, דכא מלה דהוי בבהילו לא הוי בחכמתא שלימתא כי כל דבר שנעשה בצהילות אי אפשר שיהיה צחכמה שלמה.

מאודנין אלין תליין כל מאריהון דגדפין מאלו השמי אונים דזעיר אנפין, תלוים ומשרשים כל המלאכים בעלי כנפים, (ומנאר באדר'א רבא דף קלח עמוד ג, שהם שית מאה אלף רבוא), דנטליין קלא מעלמא שהם נוטלים ומעלים את קול התורה והתפלה מן בני העולם, ובקהו הכי אקרון אַזְנֵי יהו"ה וכלם נקראים אַזְנֵי ה' על שם שרשם.

פרוש הפסוק המובא להלן, גם במדעף מלך אל תקלל אפלו בדעתך ובמחשבתך אל תקלל את הפלך, ובחדרי משפך שאין שם איש, גם כן אל תקלל עשיר אפלו במחשבה, ואל תחשב שאין מי שיודע מחשבתך להלשין עליך, כי עוף השמים יוליך את הקול רצונו לומר חיש מהר יהיה נודע קללתך למלך, כאילו עוף השמים הוליך את קול קללתך, ואף אם קללת במחשבה מכל מקום ימצא מי שיבין הדבר ברמיתו ויגיד לו, ובעל כנפים הוא עוף השמים, יגיד דבר את דבר קללתך ותענש על ידי זה. (מצודות)

דְּכִתִּיב בְּהוּ (קהלת י' ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וְגו', כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, הָאִי קָרָא קִשְׁיָא, הַשְׁתָּא מָאִי קוֹל אִיכָא הָכָא, דְּהָא רִישָׁא דְקָרָא כְּתִיב, גַּם בְּמִדְעָךְ מֶלֶךְ אֵל תִּקְלָל, בְּמִדְעָךְ כְּתִיב, וּבַחֲדָרֵי מִשְׁכְּבֶךָ וְגו', מָאִי טַעְמָא כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, וְהָא לִיכָא הָכָא קָלָא.

אָלָא וְדָאִי, כָּל מַה דְּחָשִׁיב בְּר נָשׁ, וְכָל מַה דִּי־סִתְפַּל בְּלִבּוּי, לָא עֲבִיד מִלָּה, עַד דְּאִפִּיק לִיה בְּשִׁפּוֹנוֹתֶיהָ, וְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ לָא אֲתַפּוּן בִּיה, וְהָיָא מִלָּה דְּאִפִּיק, מִתְבַּקְעָא בְּאִירָא, (דף רצד ע"ב) וְאָזְלָא וְסָלְקָא וְטָסָא בְּעִלְמָא, וְאֲתַעְבִּיד מַנִּיה קָלָא, וְהָיָא קָלָא נְטִילִין לִיה מֵאִרֵּי דְגִדְפִין, וְסָלְקִין לִיה לְמִלְכָּא, וְעִיל בְּאוּדְנוּי, הָדָא הוּא דְכִתִּיב

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

וְהָא שְׁאֵמֵר דְּכִתִּיב בְּהוּ שְׁנַאֲמֵר בְּמִלְאֲכִים כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וְגו', הֵנָּה מַה שְּׁכִתּוּב כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, הָאִי קָרָא מִשְׁיָא פְסוּק זֶה קִשְׁיָא, הַשְׁתָּא מָאִי קוֹל אִיכָא הָכָא עִסָּה חִינָה קוֹל יֵשׁ כָּאן בְּפְסוּק זֶה, דְּהָא רִישָׁא דְקָרָא כְּתִיב כִּי בְּתַחֲלֵת הַפְּסוּק כְּתוּב, גַּם בְּמִדְעָךְ מֶלֶךְ אֵל תִּקְלָל הָרִי בְּמִדְעָךְ כְּתִיב דְּהִינּוּ בְּמִשְׁכְּבֶךָ, וּבַחֲדָרֵי מִשְׁכְּבֶךָ וְגו' וּפְרוּשׁוֹ כְּאֵלּוּ אָמֵר וּבַחֲדָרֵי מִשְׁכְּבֶךָ אֵל תִּקְלָל בְּמִדְעָךְ עֲשִׂיר, אִם כֵּן מָאִי טַעְמָא מַהוּ הֵטַעַם שְׁכִתּוּב כָּאן כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, וְהָא לִיכָא הָכָא קָלָא וְהָרִי חִין כָּאן קוֹל אֵלָא מִתְשַׁבֵּה.

סוּד הַזֵּהָרִית הִתְרָה מְלַחֲצִיא קִלְלָה מִחֶפֶה

וּמִשְׁבִּי אָדָּא וְדָאִי כָּל מַה דְּחָשִׁיב בְּר נָשׁ אֵלָא וְדָאִי כָּל מַה שְּׁמוּשָׁנָא הָאֲדָם, וְכָל מַה דִּי־סִתְפַּל בְּלִבּוּי וְכָל מַה שְּׁיִסְתַּפֵּל וְיִתְבַּחֵן בְּלִבּוּי, לָא עֲבִיד מִלָּה חִינָה עוֹשָׂה וּפּוֹעֵל בְּזֶה שׁוּם דְּבָר, עַד דְּאִפִּיק לִיה בְּשִׁפּוֹנוֹתֶיהָ עַד שְׁמוּנִיא אֹתוֹ בְּשִׁפְטוֹ, כִּי דְבָרִים שְׂבֻלָּה חִינָם דְּבָרִים (קדושין דף מט עמוד ב) עַד שְׁיִוְלִיחֵם בְּפִיו, וְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ לָא אֲתַפּוּן בִּיה וְאִם עַל פִּי שְׂבֻלָּה נִתְבַּחֵן בּוּ, אֵלָּא הוֹנִיא הַדְּבָרִים מִפִּיו שְׂבֻלָּה בְּכּוֹנֶה, עַם כָּל זֶה נִחְשָׁבִים לְדָבוּר, לָכֵן הוֹאִיל וְהוּא רְגִיל לְקַלֵּל בְּמִשְׁכְּבּוֹ, לֹא יִמְלֹט שְׂבֻלָּה יוֹנִיא פִּעֵם בְּפִיו אֶת הַקִּלְלָה שְׂבֻלָּה בְּמִתְבַּחֵן, וְהָיָא מִלָּה דְּאִפִּיק מִתְבַּקְעָא בְּאִירָא וְאֹתוֹ הַדְּבָר שְׁהוֹנִיא מִפִּיו בּוֹקֵעַ אֶת הָאִוִּירִים שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, (דף רצד ע"ב) וְאָזְלָא וְסָלְקָא וְטָסָא בְּעִלְמָא, וְאֲתַעְבִּיד מַנִּיה קָלָא וְהוֹלֵךְ וְהוֹלָה וּמְשׁוּטְט בְּאִוִּיר הָעוֹלָם, וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ קוֹל, לְרֵוּנוֹ לומר שְׁהַדְּבָר מְשׁוּטְט בְּעוֹלָם עַד שְׁעוֹבֵר מִמֶּנּוּ חֵלֶק הַגִּשְׁמִי וּמִזְדַּכֵּךְ עַד שְׁנַעֲשֶׂה קוֹל רֹחֲמִי, וְאִזְּוִי וְהָיָא קָלָא נְטִילִין לִיה מֵאִרֵּי דְגִדְפִין אֶת הַקּוֹל הֵנָּה לֹקָחִים אֹתוֹ בְּעִלֵּי הַכְּנָפִים, וְסָלְקִין לִיה לְמִלְכָּא וּמַעֲלִים אֹתוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ, שְׂכָן כְּתוּב כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, אֲבָל עַד שְׂבֻלָּה עוֹבֵר מִמֶּנּוּ הַעֲבִיז

(דברים ה כה) וַיִּשְׁמַע יְהו"ה אֶת קוֹל דְּבָרֵיכֶם, (במדבר יא א) וַיִּשְׁמַע יְהו"ה וַיַּחֲר אָפוֹ.

וּבְגִין כִּךְ כָּל צְלוֹתָא וּבְעוֹתָא דְּבַעֲי בַר נָשׁ מִקְמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּעִי לְאַפְקָא מִלִּין בְּשׁוּוֹתֵיהּ, דְּאִי לֹא אִפִּיק לֹון, לָאו צְלוֹתֵיהּ צְלוֹתָא, וְלָאו בְּעוֹתֵיהּ בְּעוֹתָא, וְכִיּוֹן דְּמִלִּין נִפְקִין, מִתְּבַקְעִין בְּאוּרָא, וְסִלְקִין וְטָסִין, וְאַתְּעִבִּידוּ קָלָא, וְנָטִיל לֹון מֵאן דְּנָטִיל, וְאַחִיד לֹון, לְאַתֵּר (נ"א לְכַתְרָא) קִדְשָׁא, בְּרִישָׁא דְּמִלְכָּא.

מִתְּלַת חֲלָלֵי דְּמוֹחֵי, נָטִיף נָטִיפָא לְאוּדְנִין, וְהָהוּא אֶקְרִי נַחֲל כְּרִית, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (מ"א יז ג) נַחֲל כְּרִית, כְּלוּמַר כְּרוֹתָא דְּאוּדְנִין,

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

שֶׁל חֲמוּץ הַדְּצוֹר אִי אִפְשָׁר לְהַעֲלוֹמוֹ, וְעִיף בְּאוּדְנֵי וְהַקּוֹל נִכְנָס בְּאֻזְנוֹ, בִּין קוֹל טוֹב וְבִין רָע, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב זֶהוּ שְׁכֻמוֹ וַיִּשְׁמַע יְהו"ה אֶת קוֹל דְּבָרֵיכֶם דְּהֵיִינוּ לְטוֹב, דְּכִתִּיב דְּסִיפָא דְּקָרָא "הֵיטִיבוּ" כָּל אֲשֶׁר דְּעִרוּ, וְכִתְּבוּ וַיִּשְׁמַע יְהו"ה וַיַּחֲר אָפוֹ הֵיִינוּ לְרָע.

הַתְּפִלָּה וְהַבְּקָשָׁה צָרִיךְ לְהוֹצִיא בִּפְהָ שְׂאֵל בּוֹקְעִים הָאוּר וְנַעֲשֶׂה קוֹל הָעוֹלָה לְמַעַלָּה

וּבְגִין כִּךְ וְלִכְךָ נִלְמַד מִזֶּה, כִּי כָּל צְלוֹתָא וּבְעוֹתָא דְּבַעֲי בַר נָשׁ מִקְמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל תְּפִלָּה וּבְקָשָׁה שְׂמַנְקָשׁ הָאֵלֶּם מִהַקְדוּשׁ צְרוּךְ הוּא, בְּעִי לְאַפְקָא מִלִּין בְּשׁוּוֹתֵיהּ נְרִיךְ לְהוֹצִיא הַדְּצוֹרִים בְּשִׁפְטֵי, דְּאִי לֹא אִפִּיק לֹון לָאו צְלוֹתֵיהּ צְלוֹתָא שְׂאֵל לֹא הוֹצִיא בְּפִיו אֵין תְּפִלָּתוֹ תְּפִלָּה, וְלָאו בְּעוֹתֵיהּ בְּעוֹתָא וְאֵין בְּקָשָׁה וְאֵין דְּמִלִּין נִפְקִין וְכִיּוֹן שֶׁהַדְּצוֹרִים יֵלְאוּ מִפִּיו, מִתְּבַקְעִין בְּאוּרָא, וְסִלְקִין וְטָסִין וְאַתְּעִבִּידוּ קָלָא מִתְּבַקְעִים בְּאוּר וְעוֹלִים וּמִשׁוּטָטִים עַד שְׂמַנְדְּכִים וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם קוֹל רוֹמְנִי, וְנָטִיל לֹון מֵאן דְּנָטִיל וְאֵין לֹוקֵם אוֹתָם מִי שְׁלֹוקָם, וְהוּא הַמֶּלֶךְ סַנְדִּל שֶׁר הַפְּנִים, וְאַחִיד לֹון לְכַתְרָא קִדְשָׁא בְּרִישָׁא דְּמִלְכָּא וְאוֹמוֹ אוֹתָם וּמַעֲלֵם וְקוֹשְׁרֵם לְהִיּוֹת כְּתָר קְדוּשׁ צְרָאשׁ קוֹנוֹ.

מִתְּלַת חֲלָלֵי דְּמוֹחֵי מַשְׁלָשָׁה תְּלָלִים שְׂהֵם כְּלִי הַמַּחֲסִין שֶׁל חֲכָמָה צִינָה דַּעַת, נָטִיף נָטִיפָא דְּאוּדְנִין נוֹטֶפֶת נָטִיפָה לְאֻזְנִים, וְכִוְנוֹ לִוְמַר מִחֻלָּל מִחַ הַצִּינָה יֵשׁ נֶקֶב אֶחָד שְׁנַמְשָׁךְ לְאֻזְן, וְדָרְךְ הֶנֶקֶב הֵהוּא נוֹטֶפֶת טַפַּת אֹזֶר מִהַמַּחֲסִין לְחוּץ הָאֻזְנִים, (כַּמְבָּר בְּאַדְרָא רָצָא דף קלח עמוד ג), וְהָהוּא וְזֶה הֶנֶקֶב אֶקְרִי נַחֲל כְּרִית כִּי צוֹ נוֹלֵת טַפַּת הַמַּחַס כְּמִיָּם צִנְחָל, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר כְּמוֹ שְׁנַמְר נַחֲל כְּרִית (כְּמוֹ שְׁכֻמוֹ (תְּהִלִּים מ ז), אֻזְנִים כְּרִית לִי), כְּלוּמַר כְּרוֹתָא

וקלא עייל בַּהֲהוּא עֲקִימָא, וְאַשְׁתָּאב בַּהֲהוּא נַהֲרָא דִּהְהוּא נְטִיפָא, וּבְדִין
אַתְעֵבב תַּמָּן, וְאַתְבָּחִין בֵּין טב לְבִישׁ, הָדָא הוּא דְכָתִיב (א״כ לִד ג) כִּי אֶזֶן
מִלִּין תִּבְחֶן, וּמֵאֵי טַעְמָא אֶזֶן מִלִּין תִּבְחֶן, מִשּׁוּם דְּאַתְעֵבב קִלָּא בַּהֲהוּא
נַהֲרָא דְנְטִיפָא, בַּעֲקִימוּתָא דְאַוּדְנִין, וְלֹא עֵייל בַּבְּהִילוֹ, וּבְגִין כֶּף אַתְבָּחִין
בֵּין טב לְבִישׁ.

וְחִידָא יִטְעַם לְאַכּוּל (שם), מֵאֵי טַעְמָא חִידָא יִטְעַם לְאַכּוּל, בְּגִין דִּיתְעֵבב
תַּמָּן, וְלֹא עֵייל בַּבְּהִילוֹ בְּגוּפָא, וְעַל דָּא יִטְעַם וְיִתְבָּחֶן בֵּין מְתִיקָא
לְמִרִירוֹ.

בַּהֲאֵי נוקבא דְאַוּדְנִין, תַּלְיִין נוקבין אוּחְרַנִין, נוקבא דְעֵינִין, נוקבא

מתוך מדבש

דְאַוּדְנִין פְּרוּט הִנְקֵז הוּא כַּעֲשֵׂן חֲפִירָה צְלוּנִים, וְקִלָּא עֵיירָ בַּהֲהוּא עֲקִימָא וְהָקוּל נִכְנָס
צְלוּתוֹ עֲקִימַת הָאֲזִינִים, שְׁשֵׁם הִיא טַפַּת הָאֹר שְׁנִטְפָה מִהֶמֶת, (ה"ג יח"ד) וְאַשְׁתָּאב בַּנְהֲרָא
דִּהְהוּא נְטִיפָא וְנִשְׁאָב וְנִקְלַט הָקוּל צְנִהָר שֶׁל נְטִיפָה הִיא, וּבְדִין אַתְעֵבב תַּמָּן וְלֹא
הָקוּל מִתְעֵבב שֶׁס צְלוּנִים, וְאַתְבָּחִין בֵּין טב לְבִישׁ וְעַל יְדֵי זֶה נִבְחֶן הָקוּל צִין טוֹב לָרַע,
וְאִם לֹא טַפַּת אֹר זֶה שְׁשׂוֹאֶצֶת אֶת הָקוּל לְמַעְלָה, לֹא הִיא יָכוֹל הָקוּל לַעֲלוֹת מִחֶמֶת עֲקִימַת
הִנְקֵב, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְהוּא שְׁכֵמוֹ בִּי אֶזֶן מִלִּין תִּבְחֶן הָאֶזֶן צוֹמֶנֶת לְדַעַת קוֹל הַדְּבָרִים
אִם טוֹבִים הֵם אִם לֹא, וּמֵאֵי טַעְמָא אֶזֶן מִלִּין תִּבְחֶן וְעַל יְדֵי מַה הִיא יְכוּלָה לְבָחֵן אֶת
הָקוּל, מִשּׁוּם דְּאַתְעֵבב קִלָּא בַּהֲהוּא נַהֲרָא דְנְטִיפָא לְפִי שֶׁהָקוּל מִתְעֵבב צְלוּתוֹ הִנְקֵר
שֶׁל הַנְטִיפָה שְׁנִטְף מִהֶמֶת, שְׁהוּא בַּעֲקִימוּתָא דְאַוּדְנִין צַעֲקִימַת הָאֲזִינִים, וְלֹא עֵיירָ בַּבְּהִילוֹ
וְאִין הָקוּל נִכְנָס צְמִהִירוֹת, אֲלֵא נִכְנָס לֹאט לֹאט וְגַם מִתְעֵבב שֶׁס, וּבְגִין כֶּף אַתְבָּחִין בֵּין
טב לְבִישׁ וְלִכְן אִפְשָׁר לְבָחֵן אֶת הָקוּל צִין טוֹב לָרַע.

הַרְגַּשְׁתָּ טַעַם הַמֵּאֲכָל בְּחָדָה, כִּדִּי לְהַבְחִין בּוֹ טוֹב לָרַע

וְכַתּוּב אַחֵר כִּי אֶזֶן מִלִּין תִּבְחֶן וְחִידָא יִטְעַם לְאַכּוּל, מֵאֵי טַעְמָא חִידָא יִטְעַם לְאַכּוּל מֵהוּ
הַטַּעַם שֶׁהִסְךָ יִטְעַם אֶת הַמֵּאֲכָל, וְאָמַר בְּגִין דִּיתְעֵבב תַּמָּן לְפִי שְׁנִתְעֵבב הַמֵּאֲכָל
שֶׁס צִחָךְ, וְלֹא עֵיירָ בַּבְּהִילוֹ בְּגוּפָא וְאִינוּ נִכְנָס צְמִהִירוֹת לְגוּף, לָנוּנוּ לומֵר שְׁאִינוּ צוֹלַע
אוֹתוֹ צְמִהִירוֹת, וְעַל דָּא יִטְעַם וְיִתְבָּחֶן בֵּין מְתִיקָא לְמִרִירוֹ וְעַל יְדֵי זֶה יִטְעַם וְיִבְחֶן
הִסְךָ אֶת הַמֵּאֲכָל אִם הוּא מְתוּק אִם מַר.

בַּהֲאֵי נוקבא דְאַוּדְנִין תַּלְיִין נוקבין אוּחְרַנִין צִהָ הִנְקֵז שֶׁל הָאֲזִינִים תְּלוּיִם נִקְצִים אַחֲרֵים,
לָנוּנוּ לומר כִּי יֵשׁ צְלוּן כַּעֲשֵׂן גִידִין דְקִים תְּלוּיִם הַנְמַשְׁכִּים אֶל שְׂאֵר נִקְצֵי הָרֵאשׁ,
דְּהֵינּוּ נוקבא דְעֵינִין אֶל הִנְקֵז שֶׁל הָעֵינִים, נוקבא דְבּוּפָא וְאֵל הִנְקֵז שֶׁל הָפֶה, נוקבא

דפומא, נוקבא דחוטמא, מההוא קלא דעייל בְּנוֹקְבָא דְאוּדְנִין, אי אצטריך
עייל לְנוֹקְבֵי דְעִינִין, וְנִבְעִין דְמַעֲיִן מֵהָהוּא קְלָא.

אי אצטריך עייל לְנוֹקְבָא דְחוטמא דְפִרְדֵּשְׁקָא, וּמִפְקֵי תַנְנָא וְאִשָּׁא מֵהָהוּא
קְלָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (במדבר י"א א) וַיִּשְׁמַע יְהו"ה וַיַּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר
בָּם אֵשׁ יְהו"ה.

ואי אצטריך עייל הוּא קְלָא לְנוֹקְבָא דְפומא, וּמִלִּיל וְגִזֵּר מְלִין (נ"א
גזירין), מֵהָהוּא קְלָא כְּלָא, מֵהָהוּא קְלָא דְאוּדְנִין, עייל בְּכָל גּוֹפָא,
וְאַתְרָגִישׁ מַנְיָה, כְּלָא (ס"א כְּמָה תְּלִיָא) תְּלִיָא בְּהָאֵי אוּדְנָא, וְכָפָה מֵאֵן

מתוך מדבש

דְחוטמא וְאֵל הַקֶּבֶץ שֶׁל הַחֹטֵם, לֵכֵן מֵהָהוּא קְלָא דְעִייל בְּנוֹקְבָא דְאוּדְנִין מֵאוּמוֹ הַקּוֹל
מִתְפַּלּוֹת הַתַּחֲמוּמִים וְכדומָה, הַנִּכְנָס בְּקֶבֶץ שֶׁל הָאֻזִּים, אי אצטריך עייל לְנוֹקְבֵי דְעִינִין
אֵס לָרִיךְ נִכְנָס לְקֶבֶץ הָעֵינִים, כְּגוֹן אֵס יִשְׂרָאֵל מִתְפַּלְּלִים בַּעַת נְרָחַס, וּמַעוֹרְרִים רַחֲמֵי זְעִיר
אֲנִפִּין, אִזּוּ הַקּוֹל שְׁנִכְנָס בְּאוֹן זְעִיר אֲנִפִּין הוֹלֵךְ דֶּרֶךְ הַגִּידִים בְּקֶבֶץ הָעֵינִים, וְנִבְעִין דְמַעֲיִן
מֵהָהוּא קְלָא וְכִיכּוֹל נוֹבְעוֹת דְמַעוֹת עַל יְדֵי הַקּוֹל הַהוּא, דְהֵינּוּ שְׁיוֹנָאִים תַּקֵּף דִּינֵי הַמַּחֲנִין
דֶּרֶךְ הָעֵינִים בְּסוּד דְמַעוֹת וּנְמַתְקִים הַדִּינִים, וַיִּשְׂרָאֵל נוֹשָׁעִים בַּתְּשׁוּעָה ה'.

אי אצטריך עייל לְנוֹקְבָא דְחוטמא דְפִרְדֵּשְׁקָא וְאֵס לָרִיךְ לְהַעֲנִישׁ אֶת הָרָשָׁעִים, אִזּוּ אַחֵר
שְׁנִכְנָסוּ קוֹלוֹת הַתַּחֲמוּמִים הַלּוֹעֲקִים חֲמָס עַל הָרָשָׁעִים בְּאוֹנֵי זְעִיר אֲנִפִּין, הוֹלֵךְ כֹּחַ הַקּוֹל
דֶּרֶךְ הַגִּידִים וְנִכְנָס בְּקֶבֶץ הַחֹטֵם הַנִּקְרָא פִּרְדֵּשְׁקָא (כ"ל דף רפט עמוד א, בְּחֶסֶם לָרִיךְ אֲנִפִּין), וּמִפְקֵי
תַנְנָא וְאִשָּׁא מֵהָהוּא קְלָא וּמוֹנִיא עָשָׂן וְאֵשׁ עַל יְדֵי אוֹמוֹ הַקּוֹל, וְגוֹרֵם אוֹמוֹ הַקּוֹל לְהוֹנִיא
דִּין קֶשֶׁה מֵהַחֹטֵם הַנִּקְרָא עָשָׂן וְאֵשׁ כְּנֹזֵךְ לְעִיל, הָדָא הוּא דְכְתִיב וְזֶה שְׁמִעוּב וַיִּשְׁמַע יְהו"ה
אֶת הַקּוֹל שֶׁעָלָה אֵלָיו, וַיַּחַר אַפּוֹ הֵינּוּ שֶׁעָלָה בְּחִטּוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהו"ה.

קול דבורי האדם נכנס בְּאוֹנֵי זְעִיר אֲנִפִּין וְאִשְׁרֵי הַנּוֹחַר בְּתַחֲרָתוֹ

ואי אצטריך עייל הוּא קְלָא בְּנוֹקְבָא דְפומא וְאֵס לָרִיךְ לְגִזֵּר אִיזוּ גִזְרָה הֵן לְטוֹב הֵן
לְמוֹרָב, אִזּוּ הַקּוֹל שְׁנִכְנָס בְּאוֹן זְעִיר אֲנִפִּין, הוֹלֵךְ דֶּרֶךְ הַגִּידִים לְתוֹךְ חֻלַּל הַפֶּה, וּמִפְקֵי וְגִזֵּר
גִּזְרִין וְגוֹרֵם לְדַבֵּר וְלְגִזֵּר גִּזְרוֹת, דְהֵינּוּ שְׁהַנְבִּיאִים יִקְבְּלוּ הַדְּבָרִים מִפֶּה דְזְעִיר אֲנִפִּין וְהֵם יִגְלוּהוּ
לְהַתַּחֲמוּמִים, מֵהָהוּא קְלָא כְּלָא הַכֹּל מְלוֹי בְּקוֹל הַמַּגִּיעַ לְאוֹנֵי זְעִיר אֲנִפִּין שְׁהָרִי מִשֵּׁם נִמְשָׁךְ
לְעֵינִים וְלַחֲסֹם וְלִפֶּה, מֵהָהוּא קְלָא דְאוּדְנִין עייל בְּכָל גּוֹפָא מֵאוּמוֹ הַקּוֹל הַנִּכְנָס לְאֻזִּים
מִתְפַּשֵּׁט גַּם בְּכָל הַגּוֹף, וְאַתְרָגִישׁ מַנְיָה וְנִמְרָגֵשׁ מִמֶּנּוּ הַגּוֹף, כִּי הַגּוֹף שֶׁהוּא הַתַּפְּאֶרֶת מְכַרֵּעַ
בֵּין דִּין לְרַחֲמִים, וְכַפִּי הַקּוֹל כֶּךָ הַכְרַעְתּוֹ אֵס לְטוֹב וְאֵס לְרָע, כְּלָא תְּלִיָא בְּהָאֵי אוּדְנָא
נִמְנָא כָּל עֵינֵי הָעוֹלָם מְלוֹים כַּפִּי הַקּוֹל הַנִּכְנָס בְּאוֹנֵי זְעִיר אֲנִפִּין, לֵכֵן וְכָפָה מֵאֵן דְנִטְרִיר

דנטיר מלוי, על דא כתיב (תהלים לד יד) נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה.

האי אודנא קרי ביה שמיעה, ובשמיעה אתפלילין אינון מוחי, חכמה אתפליל ביה, דכתיב (מ"א ג ט) ונתת לעבדך לב שומע, בינה, פמה דאת אמר (ש"א ג י) דבר פי שומע עבדך, (מ"ב יח כו) פי שומעים אנחנו, (ויקני תליין כלא), דעת, פמה דאת אמר (משלי ד י) שמע בני וקח אמרי, (שם ב א) ומצותי תצפון אתך, הא כלא תליין באודנין.

בהאי אודנא תליין צלותין ובעותין, ופקיחא דעינין, הדא הוא דכתיב

מתוך מדבש

מדאי חשרי מי ששומר דבוריו ולשונו מנבלות פה ולשון הרע וכדומה, כי הקול עולה צלזני ועיר אנפין, ע"ד דא כתיב על זה נאמר נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה.

השמיעה בבחינת בינה וכוללת שלשת המוחין דחכמה בינה דעת

האי אודנא צלזני על ועיר אנפין, קרי ביה שמיעה קרא צה שמיעה, כי הצלזני שומעת, ושמיעה היא בחינת בינה, (ה"ג יח"ד) ובשמיעה אתפלילין אינון תלת מוחי ובשמיעה שצבינה נכללים צה כל השלשה מוחי חכמה בינה דעת, כי בכל אחד מהם מצינו לשון שמיעה הרומז שכלם נכללים צבינה, ומפרש חכמה אתפליל ביה צחקמה נכלל לשון שמיעה, דכתיב ונתת לעבדך לב שומע שפרשו ונתת לעבדך חכמה צל"צ נתיבות, כמו שכתוב אחר כך הנה נתתי לך לב חכם ונבון, וכתיב ו' נתן חכמה לשלמה, הרי דלג שומע היינו חכמה, בינה צה הוא עקר השמיעה, פמה דאת אמר כמו שנאמר דבר פי שומע עבדך שפרשו מצינ עבדך, ועוד כתוב פי שומעים אנחנו שפרשו מצינים אנחנו, דעת גם צה מצינו לשון שמיעה, פמה דאת אמר כמו שנאמר שומע בני וקח אמרי שפרשו דע צני, כי צני הוא ועיר אנפין שהוא צן לדעת, (ומה שכתוב צלזני ומצותי תצפון אתך, הוא פסוק צריט פקד צ' דמשלי ואין לו שכיחא לכאן), הא כלא תליין באודנין הרי שהכל תלוי צלזני, גם השלשה מוחין חכמה בינה דעת תלויים צענין השמיעה שצלזני.

התפללות עולות באין ועיר אנפין וגורמות לפקחת עיניו להסתכל בארץ למזבח ישראל

בהאי אודנא תליין צלותין ובעותין צלזני על ועיר אנפין תלויים ועולות הספלות והצקשות, ופקיחא דעינין הגורמים שזעיר אנפין יפקח את עיניו להסתכל צעין ארץ אנפין ולהשגיח צעין טובה על צני ישראל, הדא הוא דכתיב והו שכתוב

(מ"ב יט טו) הטה יהו"ה אַזנך ושמע, פקח עיניך וראה, הא כלא ביה תלייא.

בהאי אודנא תליין רזין עלאין, דלא נפקין לבר, בגין כך היא עקימא לגו, ורזא דרזין סתימין ביה, ווי להווא דמגלה רזין, ובגין דהאי אודנא פניש רזין, ועקימותא דלגו נטיל לון, לא גלי רזין לאינון דעקימין בארתייהו, אלא לאינון דלא עקימין, הדא הוא דכתיב (תהלים כה ד) סוד יהו"ה ליראיו ובירתו להודיעם, דנטלי ארחוי, ונטלי מלין. ואינון דעקימין בארתייהו, נטלי מלין, ועיילין לון בבחילו, ולית בהו אתר לאתעבבא, וכל נוקבין אחרנין מתפתחין ביה, עד דנפקין

מתוך מדבש

הטה יהו"ה אַזנך ושמע, פקח עיניך וראה, הא כלא ביה תלייא הכי הכל תלוי צלון ועיר אנפין.

אוי לו למי שמגלה סודות התורה לשאינם ראויים

בהאי אודנא תליין רזין עלאין גם צלון על אנפין פלוס סודות העליונים, דלא נפקין לבר שאינם יולאים לחון, בגין כך היא עקימא לגו ולכך צלון היא עקמה מצפנים, דהיינו השגלים שצלון הם עקמים, ורזא דרזין סתימין ביה ועל ידי זה סודי הסודות נשארים סתומים זה, לכן ווי להווא דמגלה רזין אוי למי שמגלה סודות הפורה לשאינם ראויים, ובגין דהאי אודנא פניש רזין ולפי צלון ועיר אנפין אוספת ועוצרת צמחה את הסודות, ועקימותא דלגו נטייל לון והעקמימות שצפנים לוקחת ושומרת אותם, לא גלי רזין לאינון דעקימין בארתייהו לכן אין הקדוש צרוך הוא מגלה סודות הפורה לאלו שהולכים בצרך עקלמות, אלא לאינון דלא עקימין אלא לאלו שאינם עקמים בצדקם, הדא הוא דכתיב זהו שפתו סוד יהו"ה ליראיו הקדוש צרוך הוא מגלה סודו ליראיו ובירתו להודיעם על ידי ששומרים את צרית קדש מודיע להם סודו, והיינו דנטלי ארחוי שנוקמים דרכיו והולכים בצדקו ה', (ה"ג יח"ר) ונטרי מלין והם שומרים דברי הסודות.

ואינון דעקימין בארתייהו ואלו שהולכים בצרך עקלמות, אם שומעים איזה דבר סוד נטלי מלין ועיילין לון בבחילו הם לוקחים ומקבלים את דברי הסודות ההם, ומכניסים אותם צמחירות וצבילות, ולית בהו אתר לאתעבבא אצל אין זהם מקום להעבב, כי מיד מגלים אותו לאחרים, וכל נוקבין אחרנין מתפתחין ביה וכל הנקבים האחרים דהיינו של העינים והחטם נפתחים על ידו, ולונו לומר הוא נחשור גם צרמו עיניו וחטמו לגלות הסודות, עד דנפקין מלין בנוקבא דפומא עד שיוצאים דברי הסודות

מלין בְּנוֹקְבָא דְפּוּמָא, וְאַלִין אַקְרוֹן חִיבֵי דָרָא, שְׁנוּאֵי דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

בְּמִתְנִיתָא דִילָן תַּנּוּ, בְּאִילו קָטִיל גּוֹבְרִין, וּבְאִילו פִּלַּח לַעֲבוּדָה זָרָה, וּכְלָא בְּחֵד קָרָא, דְּכְתִיב (ויקרא יט טו) לֹא תִלַּךְ רִכִּיל בְּעַמֶּךָ לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רַעְךָ אֲנִי יְהוָה, מֵאֵן דְּעֵבֵר עַל הָאִי רִישָׁא דְקָרָא, בְּאִילו עֵבֵר עַל כִּלָּא.

זְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצִדִּיקֵינָא, דְּעֲלִיָּהוּ כְתִיב (משלי יא יג) וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכַסֶּה דְבָר, נֶאֱמַן רוּחַ וְדָאִי, דְּהָא רוּחָא דִלְהוֹן מֵאַתֵּר עֲלָאָה קִדִּישָׁא אֲשֶׁתִּלִּיף, וּבִגִּין כֶּף נֶאֱמַן רוּחַ אַקְרוֹן.

וְסִימָן דָּא אוֹקִימָנָא, הֵהוּא דְמַגְלָה רִזִּין, בְּיָדוּעַ דְנִשְׁמַתִּיהָ לָאו אִיהוּ

מתוק מדבש

בְּנִקְצַ הַפֶּה, וּמַגְלָה אוֹתוֹ לְאַחֲרִים, כִּי אֵין מַעֲזוֹר לְרוּחוֹ, וְאַלִין אַקְרוֹן חִיבֵי דָרָא וְאִילו נִקְרָאִים רַשְׁעֵי הַדּוֹר, שְׁנוּאֵי דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא שׁוֹנֵאֵס.

בְּמִתְנִיתָא דִילָן תַּנּוּ בְּצִרְיָתָא שְׁלֵנוּ לְמַדְנוּ, בְּאִילו קָטִיל גּוֹבְרִין נַחֲשָׁב לוֹ כְּאִילו הִרְג אֲנָשִׁים, לְפִי שֶׁעַל יְדֵי גְלוּי הַסּוּדוֹת הַחִינּוּנִים מִקְבָּלִים כַּח לְהִרְג בְּנֵי אָדָם, וּבְאִילו פִּלַּח לַעֲבוּדָה זָרָה וְנַחֲשָׁב לוֹ כְּאִילו עֲבַד עֲבוּדָה זָרָה, וּבְאִילו בְּחֵד קָרָא וְהַכֵּל רְמוֹז בְּפִסּוּק אֶחָד, דְּכְתִיב לֹא תִלַּךְ רִכִּיל בְּעַמֶּךָ לְגַלּוֹת סוּדוֹת, לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רַעְךָ לְאוֹנוֹ לומר שֶׁלֹּא תִגָּרַם שְׁפִיכַת דָּמִים, אֲנִי יְהוָה וְלֹא תַסְלִיף אוֹתִי בְּעֲבוּדָה זָרָה, מֵאֵן דְּעֵבֵר עַל הָאִי רִישָׁא דְקָרָא מִי שֶׁעֹזֵר עַל רֹאשׁ הַכְּמוּצַ שְׁהוֹלֵךְ רִכִּיל וּמַגְלָה סוּד, בְּאִילו עֵבֵר עַל בְּאִילו נַחֲשָׁב לוֹ כְּאִילו עֲבַר גַּם עַל רְצִיחָה וְעֲבוּדָה זָרָה.

מִי שֶׁרוּחוֹ מִמָּקוֹם הַשְּׁכִינָה הוּא שׁוֹמֵר סוּד וְהוּא הַמְּסַנְעֵתוֹ בְּשִׁמְרָתוֹ זְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצִדִּיקֵינָא אֲחֵרֵי חֲלִיקָהּ שֶׁל הַצִּדִּיקִים הַשּׁוֹמְרִים וּמְכַסִּים אֶת הַסּוּדוֹת, דְּעֲלִיָּהוּ כְתִיב שְׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר, וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכַסֶּה דְבָר, וּמִפְּרֵשׁ נֶאֱמַן רוּחַ וְדָאִי בְּכוּנָה קָרָאֵס הַפִּסּוּק בְּלִשׁוֹן נֶאֱמַן רוּחַ, דְּהָא רוּחָא דִלְהוֹן מֵאַתֵּר עֲלָאָה קִדִּישָׁא אֲשֶׁתִּלִּיף כִּי הָרוּם שְׁלָהֶם מִמָּקוֹם עֲלִיוֹן קְדוֹשׁ, דְּהֵינּוּ מִן הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת אֲמוּנָה, נִשְׁלַף וְנַחֲשָׁב בְּכָף נֶאֱמַן אַקְרוֹן וְלִכְךָ הֵם נִקְרָאִים נֶאֱמַן רוּחַ עַל שֶׁם שְׂרָשָׁם, וְהַשְּׁכִינָה מַסִּיעַת לָהֶם שִׁיחֵי מִן הַמְּכַסִּים דְּצָר.

וְסִימָן דָּא אוֹקִימָנָא וְסִימָן זֶה הַעֲמֵדְנוּ, הֵהוּא דְמַגְלָה רִזִּין זֶה הָאִישׁ שֶׁמַּגְלֶה סוּדוֹת, (ה"ג יו"ר) בְּיָדוּעַ דְנִשְׁמַתִּיהָ לָאו אִיהוּ מְגוּפָא דְמִלְכָּא קִדִּישָׁא בְּיָדוּעַ שֶׁנִּשְׁמַתוֹ אִינֵה

מגופא דמלכא קדישא, ובגין כך לית ביה רזא, ולא מאתר דרזא הוא, וכד תיפוק נשמתיה, לא אתדבקא בגופא דמלכא, דהא לא אתריה הוא, ווי לההוא בר נש, ווי ליה ווי לנשמתיה.

זכאה חולקיהון דצדיקניא דמכסין רזין, כל שבין רזין עלאין דקדשא ברין הוא, (רזין עלאין דמלכא קדישא), עלייהו כתיב (ישעיה ס כא) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

(דף רצה ע"א) אנפוי בתרין תקרובין דבוסמא, (פלהו) סהדותא על מה דאמינא, דהא סהדותא בהו תליא.

מתוך מדבש

מגוף המלך הקדוש, לנו לומר שנשמתו לא נחצה מגוף ועיר אנפין (עיין באדר'א רבא דף קמג סוף עמוד א ועמוד ב), ובגין כך לית ביה רזא ולכך אין זו שמירת הסוד, ולא מאתר דרזא הוא ואין נשמתו ממקום הסוד, וכד תיפוק נשמתיה לא אתדבקא בגופא דמלכא, דהא לא אתריה הוא וכשנמצא נשמתו לא תתדבק בגוף המלך, כי אין שם מקומו, ווי לההוא בר נש ווי ליה ווי לנשמתיה אוי לאותו האדם, אוי לו ואוי לנשמתו.

זכאה חולקיהון דצדיקניא דמכסין רזין אשרי חלקם של הצדיקים המכסים את הסודות, לנו לומר אפלו סודות שבין אדם לחצרו, כל שבין רזין עלאין דקדשא ברין הוא וכל שכן סודות העליונים של הקדוש ברוך הוא, עלייהו כתיב ועליהם נאמר ועמד כלם צדיקים אלו שהם משרשים ביסוד נדיק, לעולם יירשו ארץ וירשת המלכות הנקראת ארץ.

על הפנים נבר ענין קבלת המחין

(דף רצה ע"א) אנפוי בתרין תקרובין דבוסמא הפנים של ועיר אנפין דהיינו שמי הלחיים, הם כשמי ערוגות הצדק שנומחים בהם בשמים חשודים, כן בשמי הפנים דועיר אנפין נומחים שערות הדיקנא שהם יפים וחשודים, שעליהם נאמר (שיר ה יג) לחיו פערוגת הצדק, בפיהו סהדותא על מה דאמינא כל הפנים בין חלק הפנוי משער ששם נקרים הגונים, ובין חלק שנומח בהם שער, כללות כל הפנים הם עדות והוכחה על מה שאמרתי לעיל (דף רבא עמוד ב), כי המחין שצראש ועיר אנפין נוקעים את המצח שלו, ומתפשטת הארתם ומאירות את פני ועיר אנפין, המעידים שהוא זכה לקבל מחין דחכמה ובינה מחלקי אבא ואמא, דהא סהדותא בהו תליא שטען העדות תלוי בפנים, כמו שכתוב (ישעיה ג ט) הכרת פניהם עתה צם.

ובכלל תליא סהדותא, אבל הגי תקרובי דבוסמא חוורא וסומקא, סהדותא לאבא ואימא, סהדותא לאחסנא דירית ואחיד לון.

והא במתניתא דילן אוקימנא, במה פרסי בין חוורא לסומקא, ואתפלילן ביה פחדא בסטרא דחוורא, פד אתנהיר מן נהירו דחוורא דעתיקא, חפייא ההוא חוורא על סומקא, וכלא בנהירו אשתבח, וכדין פתיב (במדבר ו כה) יאר יהו"ה פניו אליך.

מתוך מדבש

ואמר ובכח תליא סהדותא כי גם צל שחר הגוף תלויה העדות, דהיינו הוראת המחין, לפי שהנח הוד יסוד דאמא עם המחין מתפשטים צל שלשת קוי גוף ועיר אנפין עד סיוס רגליו, והארעם צוקעת ויוצאת לחוץ דרך נקצי שערות הגוף, אבל הגי תקרובי דבוסמא חוורא וסומקא סהדותא לאבא ואימא חלל חלל ערוגות הצעם שהם שני תפוחי הפנים דועיר אנפין, שיש צהם גוני הלצן והאדם, הם עדות לאבא ואמא, כי צהם תלוי עקר הוראת קצלת המחין מאבא ואמא, ומפרש על איזה מחין מעידות הפנים, ואמר סהדותא לאחסנא דירית ואחיד לון הם מעידים על הירשה שירש ועיר אנפין מאבא ואמא ואחז צהם, רעונו לומר ירשת וחלקי אבא ואמא עצמם שקצלו מאריך אנפין, והם הורישוהו לעיר אנפין, והוא קצלם מהם להיות המחין שלו.

בשפני ועיר אנפין מאירים ברחמים, מבפיה וממתיק חגון הלצן את האדם והא במתניתא דילן אוקימנא והרי בצריתא שלנו למדנו, במה פרסי בין חוורא לסומקא כמה מרחק יש בין גון לבן לבין גון האדם צהיותם עדין צשרשם צאריך אנפין, כי שרשם הוא צשפי זרועות אריך אנפין, ויש צין זרוע הימין לזרוע שמאל דאריך אנפין רחב כל גופו, שהם הרבה פרסאות של מעלה, ואתפליץ ביה פחדא חלל צועיר אנפין הם נכללים כאחד, רעונו לומר כשועיר אנפין מקצלם מאבא ואמא ומאירים צאור פניו, שם נכללו שני הגונים יחד, בסטרא דחוורא כשנכלל גון האדם בגון לבן, והוא פד אתנהיר כשפני ועיר אנפין מאירים, מן נהירו דחוורא דעתיקא מן אור הלצנונית של פני אריך אנפין, חפייא ההוא חוורא על סומקא אז מכסה וממתיק גון הלצן כשפני ועיר אנפין הנמשך לו מאבא, את גון האדם הנמשך לו מאמא, ובכח בנהירו אשתבח ואז גם גון האדם צעמו מאיר צחסדים, וכדין פתיב אז כתוב יאר יהו"ה פניו אליך שפני ועיר אנפין מאירים ברחמים, ומסתלקים ממנו הפנים של זעם.

וכד חייבין סגיאין, תליין דינין בעלמא, ואשתכחת סגירותא בכלא (ס"א בעלמא), וסומקא אתפשט באנפין, וחפא כל (נ"א על) חורא, וכדין כלא אשתכח בדינא, וכדין פתיב (תהלים לד י) פני יהו"ה בעושי רע, (בגדי קנאה פתיב (ישעיה נט י) בגדי נקם) וכלא בהאי תלייא.

ובגין דא סהדותא הוא בכלא, כמה וכמה מארי תריסין, מחפאן להני גווי, מצפאן להני גווי, כד נהירין גווי כל עלמין בלהו בחדו, בזמנא דנהיר חורא, כלא אתחזו בהחוא גוונא, וכד אתחזו בסומקא, כלא הכי אתחזו בהחוא גוונא.

מתוך מדבש

וכד חייבין סגיאין וכשמתרצים הרשעים, אז תליין דינין בעלמא הדינים תלוים צעולם צעונות הסחמונים, ואשתכחת סגירותא בעלמא ונמלאת סגירה צעולם, כי אז נסגרו ונתכסו מזעיר אנפין כל המחין שמנד אצא, וכל שכן הארת פני חריך אנפין, וסומקא אתפשט באנפין וגון האדם שהם המחין שמנד אמה מתפשטים צפני זעיר אנפין, וחפא על חורא ומכסים וכוללים צהם את גון הלצן שהם המחין דאצא, וכדין בלא אשתכח בדינא ואז הכל נמצא דין, ראונו לומר אפלו המחין שמנד אצא מסכימים לדיני אמה, (אפן שהלצן והאדם תמיד הם כלולים יחד, ואין שום מרחק ביניהם, מה שאין כן בשרשם צפני ורעות דאריך אנפין, היו כמה פרסאות מרחק בין זה לזה, כנזכר לעיל), וכדין בתיב ואז נאמר פני יהו"ה בעושי רע פרוש מי שגרם צמעשו הרעים לעורר הדינים, נענש מהפנים של זעם דזעיר אנפין, ובלא בהאי תלייא וכל השנוי בין הארת הפנים, לצין הפנים של זעם, תלוי רק בזעיר אנפין, אצל חריך אנפין תמיד הוא צהארת הפנים.

באור פני מלך חיים הוא זעיר אנפין, ואז כל העולמות הם בשמחה (ה"ג יח"ר) ובגין דסהדותא הוא בבלא ולפי שהעדות הוא צל גוי הפנים, ראונו לומר לפי צפני זעיר אנפין הם מורים לפעמים לטוב ולפעמים לרע, לכן בפה ובפה מארי תריסין כמה וכמה מלאכים צעלי מגנים שהם צעלי מלחמה, מחפאן להני גווי מצפאן להני גווי מחכים לאלו הגונים ומצפים לאלו הגונים של הפנים דזעיר אנפין, נקט שני לשונות, כי יש שמחכים שפני זעיר אנפין יהיה צגון אדם, כדי לפעל דין צמחונים, ויש מהם שמצפים שפני זעיר אנפין יהיה צגון לצן, כדי לעשות חסד לצני ישראל, כד נהירין גווי אצל כשמאירים הגונים צמראה לצן, אז כל עלמין בלהו בחדו כל העולמות כלם הם בשמחה, כי כלם נהנים מאור פני זעיר אנפין, כמו שכתוב (משלי טו טו) באור פני מלך חיים, והוא בזמנא דנהיר חורא כשגון הלצן מאיר ומתגבר, שאז בלא אתחזו

באלין תקרובין דבוסמא, שארי דיקנא לאתחזא, מרישא דאודנין,
ונחית, וסליק בתקרוכא דבוסמא.

שערין אופמין דדיקנא, בתקונא יאה שפיר, בגיבר תקיף שפיר, משחא
דרבות דדיקנא עלאה דעתיקא, בהאי דיקנא דזעיר אנפין אתחזי
ונהיר.

מחוק מדבש

בההוא גוונא כל העולמות נמצאים צבחינות חסדים, וכד אתחזי בבוסימא וכשגון האדם
מתגבר, בלא דבי אתחזי בההוא גוונא אז כל העולמות נמצאים צבחינות גבורות.

אחר שזכר את הגוים של הפנים דזעיר אנפין, מתחיל לפרש את המעשה תקוני דדיקנא שלו (המפרשים
צקקשת שלם לך), ואלו הם, א' ארך, ב' אפים, ג' ורע חסד, ד' נושא עון, ה' ופסע, ו' ונקא וגו',
ז' פוקד עון וגו', ח' על שלשים, ט' ועל רבעים, ועין טבלא יפה צפרושנו צאדקא רבא (צדק קלט עמוד
א, וצספרנו היא צכרך יב עמוד שח), המצא את כל פרטי תקוני דדיקנא דזעיר אנפין.

וזה שאמר בא"י תקרובין דבוסמא צאלו השתי ערוגות הצבש שהם שני תפוחי הפנים
כנזכר לעיל, שארי דיקנא לאתחזא מתחיל דדיקנא דזעיר אנפין להתראות ולהתגלות,
מרישא דאודנין תקון הראשון ילא מנגד ראש האזנים, ונחית ואחר כך ירד סדר
התקון סביב הפה, ששם הם תקון שני ושלישי, וסליק ואחר כך עלה וכפה בתקרוכא
דבוסמא צתפוחי הפנים ששם הם שר התקונים (כמבאר צתקוני דיקנא דזעיר אנפין צאדקא
רבא מדף קלט עמוד א ואלך)

אורות תשעה תקוני דיקנא דאריך מאירים לתמתיק תשעה תקוני דיקנא דזעיר
אנפין

שערין אופמין דדיקנא שערות השחורים של דדיקנא דזעיר אנפין, בתקונא יאה שפיר
הם מסדרים צתקון יפה ונאה, רזונו לומר שאין שערות דדיקנא מערבים זה צזה
כמו שערות הראש, בגיבר תקיף שפיר ונראה צדמיון צחור יפה תאר שכתו עליו,
ושערותיו סדורים לו צסדר נכון ויפה, משחא דרבות דדיקנא עלאה דעתיקא שמן
המשחה של דיקנא העליון של עתיק, שהם אורות השערות של התשעה תקוני דיקנא
דאריך אנפין הנקראים שמן משחת קדש, בהאי דיקנא דזעיר אנפין אתחזי ונהיר
צזה התשעה תקוני דיקנא דזעיר אנפין מתגלים ומאירים, ועל ידי זה הם נמסקים מן
הגבורות שצבשם.

שפירו דהאי דיקנא, בתשעה תקונין אשתכח, וכד משחא דרבנות דתלת
עשר נביעין דדיקנא דעתיקא קדישא נהיר בהאי דיקנא, אשתכחו
כ"ב תקונין, וכדין מתברכין בלהו, וישראל סבא מתברכא בהאי, וסימן
(בראשית מו כ) בך יברך ישראל.

כל תקונין דדיקנא דא, אוקימנא באדרא קדישא, דכלהו מתיקונין
דעתיקא קדישא אתתקנו, והכא בעינא לגלגא מה דלא אתגלי
תמן, בגין למיעל בלא כסופא, (הא כל תקונין דדיקנא אוקימנא, דכלהו מתיקונין
דדיקנא עתיקא קדישא, אוקימנא באדרא קדישא).

מתוק מדבש

שמן משחת קדש, שלשה עשר תקוני דיקנא דאריך המאירים בעשרת ימי
תשובה או באמירת שלש עשרה מדות

שפירו דהאי דיקנא בתשעה תקונין אשתכח היפי של תקוני דיקנא דזעיר אנפין
נמצא בתשעה תקונים, וכד משחא דרבנות דתלת עשר נביעין דדיקנא
דעתיקא קדישא נהיר בהאי דיקנא וכאשר שמן המשחה של שלשה עשר מזועי העתיקא
קדישא מאיר בזה הדיקנא, כגון צעת אמירת שלש עשרה מדות הרחמים צתפלה, או צעשרת
ימי תשובה, שאז נמשכים יחד כל השלשה עשר תקוני דיקנא דאריך אנפין, ומאירים בתשעה
תקוני דיקנא דזעיר אנפין, אשתכחו כ"ב תקונין ואז נמצאים ומאירים צועיר אנפין ציחד
עשרים ושנים תקונים, שהם שלשה עשר תקוני דדיקנא דאריך אנפין, וסעשה תקוני דיקנא
שלו, והם שרש עשרים ושנים אומיות הסורה (כמצא באדרא רבא), וכדין מתברכין בלהו
ואז מתברכים בלם, שנעשים כל תקוני דיקנא צצחינת רחמים, הגם שיש מהם שהם צצחינת
דין, וישראל סבא מתברכא בהאי וישראל סבא שהוא זעיר אנפין מתברך בזה, ראונו
לומר שמחלצן דיקנא דיליה ונעשה כסבא על ידי זה, וסימן ב"ד יברך ישראל על ידי
ב"ך תקוני דיקנא, יברך ישראל שהוא זעיר אנפין, וראונו לומר על ידי זה נמשכת הארתם
גם בכל גופו ומתברך מהם.

כל תקונין דדיקנא דא כל התשעה תקונים של הדיקנא דזעיר אנפין, דהיינו כל תקון
ותקון לעצמו, אוקימנא באדרא קדישא כצר בארנו באדרא קדישא (מדף קלט עמוד
א ואילך), דכלהו מתיקונין דעתיקא קדישא אתתקנו שכלם על ידי הארת תקוני דיקנא
דאריך אנפין נתקנו, והכא בעינא לגלגא וכן אני רוצה לגלות, מזה דלא אתגלי תמן
מה שלא נתגלה שם, בגין למיעל בלא כסופא כדי שאכנס בלי צושה לעולם הבא, ראונו
לומר שלא יאמרו עלי שהחסרתי מלגלות הסודות שהיו ראויים לגלותם בעולם הזה.

שיתא אינון תשעה אקרון, תקונא קדמא, נפק ההוא ניצוצא בוצינא דקרדינותא, ובטש בתחות שער דרישא, מתחות קוצין דעל אודנין, ונחית מקמי פתחא דאודנין, עד רישא דפומא.

הא תקונא דא מעתיקא קדישא לא אשתבח, אלא כד נגיד מזלא דעתיקא קדישא, ותלייא מניה ההוא מבושא דחכמתא, (חסר) כד אימא אתמשכת ואתכלילת באורא דכיא, ההוא חורא נקיט

מתוך מדבש

תקוני דיקנא דזעיר אנפין הם ו' בנגד חו' שבהוי"ה ועם ג' המוחין נשלמו לט' והתחיל ואמר שיתא אינון הסקוני דיקנא דזעיר אנפין היו תחלה רק ששה תקונים כנגד אות ו' דהוי"ה שזעיר אנפין, שכנגדה יש לו רק ו' תקונים, תשעה אקרון חבל תשעה נקראים, כי אחר כך כשקבל זעיר אנפין מאמא שלשה מחין נשלמו לו תשעה תקוני דיקנא. ואמר כי תקונא קדמא תקון הראשון של דיקנא דזעיר אנפין נתקן באופן זה, נפק ההוא ניצוצא בוצינא דקרדינותא כי ילא אותו הניצוץ של מאור החזק, שהוא סוד הסמט גבורות יסוד דאמא שקבלה מגבורה דעתיק המלצשת צמחא סמימא, ובטש בתחות שער דרישא והכה צפנימיות הפנים פתח סיוס שערות הראש, מתחות קוצין דעל אודנין מפתח קולי השערות שעל האזנים, ומכאן אותה ההפאה התנוץ אורו לחוץ צפנים דזעיר אנפין, ומנה נעשה תקון הראשון דדיקנא, (והוא הדין כל שאר תשעה תקוני דיקנא נעשו גם כן מהארת הסמט גבורות דאמא). ונחית מקמי פתחא דאודנין וזה התקון הראשון שערותיו יורדים מלפני פתח האזנים ולא מאחורי האזנים, עד רישא דפומא ויורדים ומסמימים השערות של תקון הראשון עד ראש העליון של הפה, דהיינו עד ראשי שערות השפתיים.

הא תקונא דא הנה זה התקון הראשון, מעתיקא קדישא לא אשתבח הארת עתיקא קדישא לא נמאח צו, רזונו לומר לא מתלצשת צמחו הארת תקוני דיקנא דאריך אנפין, אלא מאירה צו מצוץ, ומפרש את הענין כי (ה"ג יה"ר) כד נגיד מזלא דעתיקא קדישא כשמוסף המזל דאריך אנפין הארה, ותלייא מניה ההוא מבושא דחכמתא שממנו תלוי אותו מצוץ הסמט, רזונו לומר שנמשך על ידו האור של המאח סמימא להאיר באור ח' תקוני דיקנא דזעיר אנפין, אז צתקון הראשון לא מאירה צמחו הארה זו, (ה"ג יה"ר) אלא כד אימא אתמשכת ואתכלילת באורא דכיא ונכללים באור הטבור דהיינו צמחין דאחא, כי ההוא חורא נקיט אורא דכיא אורו גון הלצן לוקחת אמא, רזונו לומר

אימא, (חסר) וּנִיצוּצָא עֲאֵלָת, וְנִפְקָת, וְאַתְאַחַד דָּא בְדָא, וְאַתְעֵבִידָת
חד תקוּנָא.

וְכַד אַצְטְרִיד, סִלְקָא דָּא עַל דָּא, וְאַתְפְּסִיָּא חַד מִקְמִי חֲדָא, וּבְגִין כִּד
כִּלָּא אַצְטְרִיד, חַד לְמַעַבְד נוקמין, וְחַד לְרַחֲמָא, וְעַל הָאִי תְּאִיב
לְהָאִי דִּיקְנָא דְּוִד מִלְפָּא, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא.

בְּהָאִי דִּיקְנָא, תְּשַׁעָה תְּקוּנִין אֲשֶׁתִּכְחוּ, שִׁיתָא רַבּוּן דְּתַלְיִין בְּהוּ, וּמִתְפַּשְׁטִין
בְּכָל גּוּפָא, וְאַלִין שִׁיתָא דְּתַלְיִין, תַּלְיִין בְּשַׁעְרֵי דְּתַחוּת תְּקַרְוָבָא

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

הַמַּחֲסִין דְּלִצְנָא מִתְלַבְּשִׁים בְּמַחֲסִין דְּלִמָּא, וּנִיצוּצָא עֲאֵלָת וְאִזּוּ הַנִּיּוֹץ שֶׁהוּא הַמַּחֲסִין דְּלִמָּא
נִכְנָסִים תּוֹךְ רִישָׁא דְּזַעִיר אֲנָפִין, וְנִפְקָת וְהִתְרָה מִמַּחֲסִין דְּלִמָּא יוֹלָאָת פִּתְחַת שַׁעֲרוֹת הָרִאשׁ, וְאַתְאַחַד דָּא בְדָא וְהִתְרָה הַמַּחֲסִין דְּלִמָּא מִתְאַחַדָת בְּתַקוּן הָרִאשׁוֹן דְּתַקוּנֵי דִּיקְנָא דְּזַעִיר
אֲנָפִין, (ה"ג יו"ר) וְאַתְעֵבִיד מִד תַּקוּנָא וְכִד נַעֲשֶׂה אֹר שֶׁל תַּקוּן הָרִאשׁוֹן.

בְּתַקוּנֵי דִּיקְנָא דְּזַעִיר אֲנָפִין תְּלוּיִם הִתְהוּוּת הַדִּינִים וְהַרְחָמִים בְּעוֹלָם
וְכַד אַצְטְרִיד וְכֹאשֶׁר הָעוֹלָם לָרִיד לְהִתְעוֹרְרוֹת רַחֲמִים, סִלְקָא דָּא עַל דָּא, וְאַתְפְּסִיָּא
חַד מִקְמִי חֲדָא אִזּוּ עוֹלָם הַמַּחֲסִין דְּלִצְנָא עַל הַמַּחֲסִין דְּלִמָּא, וּמִתְפַּסִּים הַמַּחֲסִין דְּלִמָּא
לְגַמְרֵי מִלְפְּנֵי הַמַּחֲסִין דְּלִצְנָא, כְּדִי לַפְּעֵל רַחֲמִים רַבִּים בְּעוֹלָם, וּבְגִין כִּד בִּלָּא אַצְטְרִיד
וְלִכְד הַכָּל לָרִיד, רְלוּנו לומר בֵּין הַמַּחֲסִין דְּלִצְנָא וּבֵין הַמַּחֲסִין דְּלִמָּא שְׁנֵיהֶם לָרִידִים לְהִתְלַבֵּשׁ
בְּרִישָׁא דְּזַעִיר אֲנָפִין, חַד לְמַעַבְד נוקמין אֶחָד לַעֲשׂוֹת נְקָמוֹת, רְלוּנו לומר בְּכַח הַמַּחֲסִין
דְּלִמָּא עוֹשֶׂה זַעִיר אֲנָפִין נְקָמוֹת בְּשׁוּנְאֵי יִשְׂרָאֵל, וְחַד לְרַחֲמָא וְאַתְד לְרַחֵם, רְלוּנו לומר
בְּכַח הַמַּחֲסִין דְּלִצְנָא מְרַחֵם זַעִיר אֲנָפִין עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַל הָאִי וְעַל שְׁתַּקוּנֵי דִּיקְנָא דְּזַעִיר אֲנָפִין
כְּלוּלִים מִבְּחִינַת דִּינִים וּגְבוּרוֹת, תְּאִיב לְהָאִי דִּיקְנָא דְּוִד מִלְפָּא חֲשֵׁק דְּוִד הַמֶּלֶךְ לְקַבֵּל
הָאֵרָה מִזֶּה הַדִּיקְנָא דְּזַעִיר אֲנָפִין, וְלֹא מִדִּיקְנָא דְּלָרִיד אֲנָפִין שֶׁהוּא כְּלוּ רַחֲמִים, לְפִי שֶׁהוּא
הִיָּה לָרִיד לְקַבֵּל כַּח הַגְּבוּרָה מִתַּקוּנֵי דִּיקְנָא דְּזַעִיר אֲנָפִין לְחַס מִלְחָמוֹת נֶגֶד שׁוּנְאֵי ה',
כְּמָה דְּאוּקִימָנָא כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ בְּאַדְרָא רַבָּא (דף קלט עמוד ב).

בְּהָאִי דִּיקְנָא בְּזֶה הַדִּיקְנָא דְּזַעִיר אֲנָפִין, תְּשַׁעָה תְּקוּנִין אֲשֶׁתִּכְחוּ נִמְלָאוֹת הָאֵרוֹת שֶׁל
הַתְּשַׁעָה תַּקוּנֵי דִּיקְנָא דְּלָרִיד אֲנָפִין, שִׁיתָא רַבּוּן דְּתַלְיִין בְּהוּ שֶׁשֶׁה רַבּוּת שַׁעֲרוֹת
תְּלוּיִם בָּהֶם, רְלוּנו לומר שֶׁשֶׁ הָאֵרוֹת מִהַתְּשַׁעָה תַּקוּנֵי דִּיקְנָא דְּלָרִיד אֲנָפִין אֶחָד שֶׁנִּתְּלָו
וְהִתְרָה בְּתַקוּנֵי דִּיקְנָא דְּזַעִיר אֲנָפִין (וְקִרְאָם רְלוּן בֵּין שְׁכָל בְּחִינַת לָרִיד אֲנָפִין הֵם בְּשַׁעֲבוֹן הַיּוֹמָר
שֶׁלם), (ה"ג יו"ר) מִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוּפָא הָאֵרָתָם מִתְפַּשְׁטָת וּמֵאִירָה גַם בְּכָל גּוּפָא דְּזַעִיר
אֲנָפִין, דְּהֵיִינוּ בְּשֶׁשׁ קָלוֹת שְׁכָו הַנִּקְרָאִים גּוּף, וְאַלִין שִׁיתָא דְּתַלְיִין וְאִלּוּ הַשַּׁעֲרֵי תַּקוּנֵי

דבוסמין, תלת מהאי סטרא, ותלת מהאי סטרא, ובניקירותא דדיקנא תליין תלת אחרנין, חד לעילא בשפון, ותרין באינון שערין תליין עד טבורא.

וכל הני שיתא, תלת מבאן ותלת מבאן, אתמשכן ותליין בלהון באינון שערי תליין, ומתפשטין בכל גופא.

ובגין דהני תלתא, אינון ביקירו דדיקנא יתיר מכלהו, כתיב בהו שמא

מתוך מדבש

דיקנא דאריך אנפין שנתלו והאירו בתקוני דיקנא דזעיר אנפין, תליין בשערי דתחות תקורבא דבוסמין עקר הארתם מתלצט צהשערות של שני המנלות שהם תקון הששי ותקון הששי דתקוני דיקנא דזעיר אנפין, שהם עצי הזקן היורדים ומשפלים עד החזה, תלת מהאי סטרא ומתלצטות שלש הארות מנד הימין של עצי הזקן, ותלת מהאי סטרא ושלש הארות מתלצטות מנד השמאל של עצי הזקן, ובניקירותא דדיקנא וזיקרו של דיקנא, דהיינו צאמנע כבוד והדרת פנים של דיקנא דזעיר אנפין, תליין תלת אחרנין תלויות ומתלצטות שלש הארות האחרות מתשעה תקוני דיקנא דאריך אנפין, והיינו חד לעילא בשפון הארה אחת למעלה צשערות השפמים ששם הוא תקון השני, ותרין באינון שערין תליין עד טבורא ושמי הארות צאותם השערות התלוים עד הטבור, דהיינו צשני המנלות המשפלים עד החזה דזעיר אנפין הנקרא טבורא.

עקר הארת התשעה תקוני דיקנא דאריך אנפין היא בשני מנלות דדיקנא דזעיר אנפין

וכך הני שיתא וכל אלו השש הארות של תקוני דיקנא דאריך אנפין, שהם תלת מבאן שלש הארות צנד הימין, ותלת מבאן ושלש הארות צנד השמאל, כנוכר לעיל, אתמשכן ותליין בלהון באינון שערי תליין כלם הם תלויות ונמשכות ונכללות צאותם השערות של המנלות המשפלים עד החזה, ומתפשטין בכל גופא והארתם מתפשטת בכל הגוף של זעיר אנפין, אם כן נמצא שכל התשעה תקוני דיקנא דאריך אנפין המאירים צתשעה תקוני דיקנא דזעיר אנפין, כלם נכללים צשני המנלות דזעיר אנפין, ומשם מתפשטת הארתם בכל גופא דזעיר אנפין.

השערות שסביב השפמים ושל שני מולי דזעיר אנפין הם הדרת פניו ובגין דהני תלתא ולפי שאלו השלשה תקונים, שהם השערות שצצות השפמים, והשערות של שני המנלות דזעיר אנפין, אינון ביקירו דדיקנא יתיר מכלהו הם זיקרו של דיקנא יותר מכלם, שעקר הדרת פנים הוא על ידס, (וגם הם סוד מין דדיקנא), כתיב

קדישא, דכתיב (תהלים קיח ה) מן המצר קראתי י"ה, יהו"ה לי לא אירא, והא דאוקימנא באדרא, מן המצר קראתי י"ה, מאתר דשרי דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר (ס"א דחיק) רחיק מקמי אודנין, שפיר הוא.

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא, הכי אמר, ואוקים דשירותא דדיקנא מחסד עלאה, דכתיב (דה"א כט יא) לך יהו"ה הגדולה והגבורה והתפארת וגו', וכלא הוא, והכי שארי, ותשעה אתמשכן ותליין בדיקנא ומקמי אודנין הכי שארי.

מתוק מדבש

בהו שמוא קדישא לכן כמותים צהם שלשה שמות סמוכים ורלופים זה לזה (אצל שאר השפה מקומים שיש צהם עוד שלשה שמות, אינם רלופים, כי מפסיק צהם שם "אלדס"), דכתיב מן המצר הוא שערות ססציות השפטים ששם הוא מקום מלך, משם (ה"ג יח"ר) קראתי י"ה, ענני במרחב י"ה היינו מקום רחב הזקן שהוא מלך העליון, ומה שכתוב יהו"ה די לא אירא הוא מלך המלכות, ופרושו על ידי שענני במרחב י"ה לא אירא משום דבר, ושאל והא דאוקימנא באדרא והרי צארנו צאדלרא (דף קלט עמוד ג), מן המצר קראתי י"ה כי פסוק זה נאמר על תקון ראשון, דהיינו מאתר דשרי דיקנא לאתפשטא ממקום שמתחיל הדיקנא להתפשט, דהוא אתר רחיק מקמי אודנין ששם הוא מקום לר מלפני האזן, ואיך אמרת כאן שמן המלך נאמר על תקון השני, שהוא שערות השפטים, ומשיב שפיר הוא יפה הוא שני הצאורים, כי מן המלך פרושו מקום לר ודחוק, וצין תקון ראשון, וצין תקון השני, הם צמקום לר ודחוק, ושיך הלשון מן המלך על שניהם.

מן המצר נאמר על התקון הראשון שהוא החסד העליון דועיר אנפין

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא ובספר האגדה של רב ייבא סבא, הכי אמר כך הוא כמו שאמרנו, שמלות "מן המלך" נאמר על תקון הראשון, ואוקים ועוד פרש צספרו, דשירותא דדיקנא מחסד עלאה שמתלת דיקנא דועיר אנפין היא מן הססד שהוא העליון והראשון מהשש קלוות, (רענו לומר שמקום הראשון נקרא ססד ומקום שני גבורה וכו'), דכתיב לך יהו"ה הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל צשמים וצאדל, צצפסוק זה נפרטים כל השש קלוות (עד כאן דברי רב ייבא סבא), ואף על פי שפסט הכתוב מדבר על ספירות ועיר אנפין ולא על תקוני דיקנא, (ה"ג יח"ר) וב"א הכי הוא אצל כל צחינות ועיר אנפין, צין הספירות וצין תקוני דיקנא, הם צצחינות שש קלוות, והכי שארי וכן הם מתחילים מן הססד ועקדם הם שש קלוות, לפי שועיר אנפין שרשו מאות ו' דהו"ה, רק אחר כך נמוספים לו שלש ראשונות, צין צגופו וצין צדיקנא שלו, כי ותשעה אתמשכן ותליין בדיקנא משעה תקומים של אריך אנפין

וקיומא לא מתקיימין, אלא באתר אחרא, כמה דאוקימנא, וכד אצטרף
עלמא לרחמי, אתגלייא מזלא קדישא, וכל הגי תקונין דבדיקנא
יקירא דזעיר אנפין, בלהו רחמי משתפחי, וכד אצטרף לדינא מתחזיין
דינא, וכדין עבדין נוקמין לשנאיהון דישאל לאינון דעקין להו.

(דף רצה ע"ב) כל יקירו דדיקנא, באינון שערי דתליין אינהו, משום דכלא
בהאי תליין.

מתוך מדבש

נמשכים ומשפלים דדיקנא דזעיר אנפין, ומבמי אודנין הכי שארי ומקון ראשון
המתחיל מלפני פתח האזנים, הוא מתחיל מחסד כנוכר, ואף על פי שנמוספו לו עוד
שלשה תקונין.

בשהעולם צריך לרחמים מתנלים שני המלות נוצר ונקב דאריך אנפין להאיר
בדיקנא דזעיר אנפין

וקיומא לא מתקיימין וקיום התשעה תקוני דיקנא דזעיר אנפין אינם מתקיימים, אלא
באתר אחרא אלא במקום אחר דהיינו על ידי התשעה תקוני דיקנא דאריך
אנפין המאירים בהם, כמה דאוקימנא כמו שפנר בארנו לעיל, וכד אצטרף עלמא
לרחמי וכשהעולם צריך להתעוררות רחמים, כדי לרחם על ישראל, אתגלייא מזלא
קדישא מתגלה מן הקדוש, דהיינו השני מלות דנוצר ונקב דאריך אנפין, ומאירים
בדיקנא דזעיר אנפין, וכך הגי תקונין דבדיקנא ביקרא דזעיר אנפין בלהו רחמי
משתפחי ואז כל אלו התקונים של הדיקנא הוקר של זעיר אנפין, אפלו בחינת הגבורות
שבהם, כלם נמארים בהתעוררות רחמים, וכד אצטרף לדינא וכשצריך לדון את שונאיהם
של ישראל, מתחזיין דינא אז כל הדיקנא נראה ומתעורר צדין, וכדין עבדין נוקמין
לשנאיהון דישאל לאינון דעקין להו ואז הם עושים נקמות בשונאי ישראל, לאותם
המנערים והדומקים את ישראל.

(דף רצה ע"ב) כל יקירו דדיקנא כל יקר והדר וכבוד הנקו, באינון שערי דתליין
אינהו הוא באותם השערות המלוים, שהם השני מלות המשפלים עד הסוף, משום
דבא בהאי תליין לפי שכל שפע הדיקנא מתחבר ומתקצר באלו המלות.

כָּל הָגִי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא דְזַעִיר אַנְפִּין, כְּלָהּ קִשְׁיִשִּׁין תְּקִיפִין, מְשׁוּם דְּכָלָהּ
אַכְפִּיין לְדִינִין, בְּשַׁעְתָּא דְּמִזְלָא קִדִּישָׁא אַתְגְּלִי.

וְכַד בְּעָא לְאַגְחָא קֶרְבָּא, בְּהָאֵי דִיקְנָא אַתְחֲזִי כְּגַבְר תְּקִיף, מֵאֲרִי נִצְחָן
קֶרְבָּא, וּבְדִין מְרִיט מֵאֵן דְּמְרִיט, וְאַגְלִישׁ מֵאֵן דְּאַגְלִישׁ.

הָגִי תַשְׁעָה תְּקוּנִין, אֲמָרְן מִשָּׁה זְמַנָּא תְּנִינָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאַצְטְרִיף לְאַהֲדָרָא
לִזְן כְּלָהּ רַחֲמִי, דָּאף עַל גַּב דְּתַלְסַר תְּקוּנִין לֹא אֲמָרְן הַשְׁתָּא,

מתוך מדבש

כָּל הָגִי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא דְזַעִיר אַנְפִּין, כְּלָהּ קִשְׁיִשִּׁין וְתְקִיפִין (ה"ג יו"ר) כָּל אֵלּוּ
הַשְּׁעָרוֹת שֶׁל הַדִּיקְנָא דְזַעִיר אַנְפִּין כֻּלָּם הֵם קָשִׁים וְחֻקִּים, מְשׁוּם דְּכָלָהּ אַכְפִּיין
לְדִינִין לְפִי שְׁכָלִם כּוֹפִים וּמַכְנִיעִים אֶת הַדֵּינִים, רְלוּנו לֹוֹמֵר לָכֵן הֵם זְרִיכִים לִהְיוֹת חֻקִּים
כְּדִי לְהַתְגַּבֵּר בְּכַחַם עַל הַדֵּינִים וּלְכַוּתָּם, כִּי חֵין הַדִּין נִמְתַּק אֲלָא בְּשַׁרְשׁוֹ, בְּשַׁעְתָּא דְּמִזְלָא
קִדִּישָׁא אַתְגְּלִי בְּשַׁעָה שְׁנִגְלָה הַמִּזְלָא הַקְדוּשָׁה, רְלוּנו לֹוֹמֵר הַזְמַן שֶׁל כְּפִית הַדֵּינִים הוּא
כְּשִׁמְזַל דְּלָרִיךְ אַנְפִּין מִתְגַּלָּה וּמֵאִיר בְּדִיקְנָא דְזַעִיר אַנְפִּין, אִזּוּ הֵם חוֹזְרִים לְרַחֲמִים לְיִשְׂרָאֵל
וְכּוֹפִים אֶת הַדֵּינִים.

(ה"ג יו"ר) וְכַד בְּעִי לְאַגְחָא קֶרְבָּא וּכְשִׁזַּעִיר אַנְפִּין רֹאָה לַעֲשׂוֹת מַלְחָמָה כְּנֶגֶד שׁוֹנְאֵי
יִשְׂרָאֵל, בְּהָאֵי דִיקְנָא אַתְחֲזִי כְּגַבְר תְּקִיף מֵאֲרִי נִצְחָן קֶרְבָּא אִזּוּ עַל
יְדֵי הַדִּיקְנָא שֶׁלֹּו נִרְאָה כְּגִזְזֹר אַמִּין צַעַל נוֹצָח מַלְחָמוֹת, כְּמוֹ שְׁכַחֲבוּ (יִשְׁעִיָּה מִב יג) יו"ה
כְּגִזְזֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מַלְחָמוֹת יַעִיר קִנְיָה, וּבְדִין מְרִיט מֵאֵן דְּמְרִיט (מֵלֵת מְרִיט הִיא מַלְשׁוֹן
(וְיִקְרָא יג מ) כִּי יִמְרֹט רֹאשׁוֹ, שְׁפָרוֹשׁוֹ שְׁיַעֲקֹר שַׁעַר רֹאשׁוֹ) וְאִזּוּ לַפְעָמִים עוֹקֵר הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא
אֶת שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל לְגַמְרֵי שֶׁלֹּא יִשְׁאַר מִהֶם שְׂרִיד וּפְלִיט, וְאַגְלִישׁ מֵאֵן דְּאַגְלִישׁ (הוּא לִשׁוֹן
גִּלוּת, כִּי בְּקִרְחָתוֹ מִתְרַגֵּם בְּגִלְיוֹתָהּ (שֶׁסּוֹק מִצִּי), וְרְלוּנו לֹוֹמֵר שֶׁלַּפְעָמִים הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא
מַגִּלָּח אֶת הַשׁוֹנְאִים דְּהֵיִינוּ שְׁמִשְׁחִיר מִקְנָח מִהֶם וְלֹא עוֹקֵרֵם מִשְׁרָשָׁם.

וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא בִּחַ אֲדִנִּי, הָאֲרֵת דִּיקְנָא דְּלָרִיךְ אַנְפִּין בְּתַשְׁעָה תְּקוּנֵי דִיקְנָא
דְּזַעִיר אַנְפִּין

הָגִי תַשְׁעָה תְּקוּנִין וְאֵלּוּ הַתַּשְׁעָה תְּקוּנִים שֶׁל הַדִּיקְנָא דְזַעִיר אַנְפִּין, אֲמָרְן מִשָּׁה זְמַנָּא
תְּנִינָא אֲמָרְם מִשָּׁה צַפְעִם שְׁנִיָּה בְּחֻטָּא הַמְרַגְלִים בְּצַרְשַׁת שְׁלַח לָךְ, (כִּי צַפְעִם רֹאשׁוֹנָה
בְּחֻטָּא הַעֲגָל, אֲמַר הַשְּׁלֵשָׁה עֶשֶׂר תְּקוּנֵי דִיקְנָא דְלָרִיךְ אַנְפִּין, וְאִזּוּ הַמְשִׁיךְ הָאֲרַחֲס לְמַטָּה בְּחֻטָּא דִּיקְנָא דְזַעִיר
אַנְפִּין), וְהֵיִינוּ בְּשַׁעְתָּא דְּאַצְטְרִיף לְאַהֲדָרָא לִזְן כְּלָהּ רַחֲמִי בְּשַׁעָה שְׁהִיָּה זְרִיךְ לְהַחֲזִיר
אֶת כָּלִם לְרַחֲמִים לְרַחֲם עַל יִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹאֵל דָּאף עַל גַּב דְּתַלְסַר תְּקוּנִין לֹא אֲמָרְן
הַשְׁתָּא אִף עַל פִּי שַׁעְתָּה לֹא אֲמַר כָּל הַשְּׁלֵשָׁה עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְאִם כֵּן חֵיךְ הַמַּתִּיק אֶת

בכוונא תלייא מלתא, דהא לא ייעול בהני תקונין לאדפרא, אלא במזלא
אתפון, ואדפר ליה.

הדא הוא דכתיב (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כח אדנ"י, מאן כח אדנ"י,
ההוא דאקרי מזלא קדישא סתימא דכל סתימין, דחילא דא,
ונהירו דא, ממזלא תלי.

וכיון דאמר משה דא, ואדפר דא, ואתפון ביה, אמר הני תשעה
תקונין דתליין בזעיר אנפין, בגין דינהירו פלהו, ולא ישתבח
דינא, ועל דא כלא במזלא תלי.

מתוק מדבש

דיני תקוני דיקנא דזעיר אנפין והסוחרם לרשמים, ומשיב בכוונא תלייא מלתא צכונת
הלכ תלוי הדבר, דהא לא ייעול בהני תקונין לאדפרא פי צודאי לא יכנס משה רבנו
צתקוני דיקנא דזעיר אנפין להסוחרם סתם לעורר דינים על ישראל מס ושלוס, אלא במזלא
אתפון ואדפר ליה אלא תחלה הני מכון להמשיך הארה ממזל דאריך אנפין לתקוני
דיקנא דזעיר אנפין להמתיקם, ואחר כך הסוחרם.

הדא הוא דכתיב זהו שכתוב ועתה יגדל נא כח אדנ"י, ומפרש מאן כח אדנ"י מי
הוא כח זעיר אנפין שנקרא אדנ"י, ואמר ההוא דאקרי מזלא קדישא אותו שנקרא
מזל הקדוש, דהיינו הדיקנא דאריך אנפין, (פמאלר צשער הכונות דרוש ה דברכת פהניס דף מא
עמוד ג, ועין גם צשמן ששון, שיש צדיקנא דאריך אנפין שם אדנ"י, צמלוי שמים עשרה אותיות, שהוא
רשמים גדולים), סתימא דכל סתימין שהוא סתום צאצא ואמר והם סתומים צזעיר אנפין
ונקביה, ואמר דחילא דא כי כח הנה להמתיק את דיני תקוני דיקנא דזעיר אנפין,
ונהירו דא והארה זו להסוחרם ולהמתיקם, במזלא תלי הוא תלוי מן המזל דאריך
אנפין.

וכיון דאמר משה דא ואדפר דא ואתפון ביה וכיון שאמר משה את הפסוק ועתה
יגדל נא כח אדנ"י והסוחר אותו, ונתפון להמשיך הארה המזל צתקוני דיקנא דזעיר
אנפין, אמר אחר כך אמר הני תשעה תקונין דתליין בזעיר אנפין את אלו התשעה
תקוני דיקנא התלויים צזעיר אנפין, בגין דינהירו פלהו כדי שחירו כלם מאור המזלות,
ולא ישתבח דינא ולא ימלא עוד דין צדיקנא דזעיר אנפין, פי בלם הסוחר לרשמים, ועל
דא כלא במזלא תלי ועל זה אנו אומרים צכל מקום, הכל תלוי צמזל, דהיינו צמזל של
הדיקנא דאריך אנפין.

האי דיקנא בד שראן שערי (ס"א לאתערבא) לאתערבא (נ"א לאתארבא), אתחזי בגיבר תקיף, בגיבר מארי נצח קרבין, בהאי דיקנא נגיד משה דרבות מעתיקא סתימא, כמה דאת אמר (תהלים קלג ב) פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן.

אלין שערי לא חפין על שפון, ושפון פלהו סומקין פוורדא, דכתיב (שיר ה יג) שפתותיו שושנים, שפון מרחשן גבורה, מרחשן חכמתא, באינון שפון תליין טב וביש חיי ומותא.

מתוק מדבש

פשמן הטוב הנמשך מאריך אנפין על ראש ועיר אנפין, יורד על הזקן תשעה תקוני דיקנא שלו שהוא זקן אהרן

האי דיקנא בד שראן שערי לאתערבא זה הדיקנא דעיר אנפין כשמתחילים שערות הזקן להתעורר ולנמנע פנים, אתחזי בגיבר תקיף בגיבר מארי נצח קרבין אז הוא נראה כגבור למין בעל נוח מלחמות, לנקם באויבי ישראל, (ואמר לשון "אחשו" לפי שהוא נראה כגבור, אבל אינו גבור ממנו, רק כשנשלים לו כל הדיקנא, כמבאר באדרא רבא דף קמ עמוד ט), בהאי דיקנא נגיד משה דרבות מעתיקא סתימא דדיקנא הזה של ועיר אנפין נמשך שמן המסכה מעתיק הסתום מהשנה, דהיינו שנמשך צו הארת תשעה תקוני דיקנא דאריך אנפין להמתיקם ולהאירם, כמה דאת אמר כמו שנאמר פשמן הטוב כמו השמן הטוב הנמשך על הראש של ועיר אנפין, ומשם הוא יורד על הזקן על התשעה תקוני דיקנא דעיר אנפין, זמן אהרן הוא ועיר אנפין הנקרא כהן גדול כעין אהרן.

אלין שערי לא חפין על שפון אלו השערות של תקון שני שהוא למעלה מן השפה העליונה, אינם משתלשלים וחופפים על השפטים, כדי שיהיה נוח להביל הפה ללאת בלא עכוב, ויכלו כלם להיות ממנו (כמבאר באדרא רבא דף קמא עמוד א בתקון השני), ושפון בדהו סומקין פוורדא וכל השפטים הם אדמות כשושנה, מחמת רצוי דיני החסם שיוצאים ועוצרים דרך שם, דכתיב שפתותיו שושנים פרוש אדמות כשושנים, והיות שהדעת גנוזה צפה ועיר אנפין, והיא כלולה מחסדים וגבורות (כמבאר בצרפת משפטים דף קכג עמוד א), שפון מרחשן גבורה לכן לפעמים השפטים מדברות בענין גבורות וגזרות מלד הגבורות שצדעת, מרחשן חכמתא ולפעמים מדברות ומגלות סודות חכמת התורה מלד החסדים שצדעת, כי באינון שפון תליין טב וביש חיי ומותא באלו השפטים תלוים טוב ורע, וחיים ומות, מלד החסדים וגבורות דדעת הגנוזה צפה.

מאלין שפון תליין מאריהון דאתערותא, דכד מרחשין אלין שפון,
מתערין פלא, למגזר (מארי) דינא בכל בתי דינין, (דמדוריהון בהון,
ובגין כך) דאקרון עירין, דכתיב (עין דניאל ד יד) בגזרת עירין פתגמא ובמאמר
וגו'.

מאי עיר, בספרא דאגדתא, כמה דאת אמר (ש"א כח מז) ויהי ערך, דמתערין
דינין לאינון דלא אתרחימו לעילא, בגין כך מתערין אליו, דאינון
מארי דבבו (ס"א להו) (דכלהו), ועם כל דא, בתרי גווי, ברחמי ודינא,
ועל דא אקרון (דניאל ד י) עיר וקדיש, דינא ורחמי.

מתוק מדבש

מאליו שפון תליין מאריהון דאתערותא מאלו השפטים תלוים צעלי המתעוררות שהם
המלאכים המתעוררים על ידי דבריו של זעיר אגפין, דכד מרחשין אליו שפון
פי כשמדברות וגזרות דין אלו השפטים, מתערין פלא למגזר דינא בכל בתי דינין
אז מתעוררים הכל לגזר דין בכל בתי דינים של היכל הזכות, דאקרון עירין אשר המלאכים
דשם נקראים עירין, דכתיב, בגזרת עירין פתגמא ובמאמר קדישין שאלתא, פרוש
הגזרות של העירין תלויות צפתגמא, דהיינו צדצור הפה דזעיר אגפין, ויואלות לפעל על
ידי מלאכי הדין.

עיר וקדיש הם המלאכים הדנים בהיכל הזכות בדין לרשעים וברחמים
לצדיקים

ושאל מאי עיר, ומשיב בספרא דאגדתא צספר האגדה פרט, שהוא כמה דאת אמר
כמו שנאמר ויהי ערך שפרשו שונאך, דהיינו מלאכי דין, דמתערין דינין לאינון
דלא אתרחימו לעילא שמתעוררים דינים על אלו שאינם אהובים למעלה, בגין כך
מתערין אליו ולכך מתעוררים אלו מלאכי עירין לעשות דין, דאינון מארי דבבו דהו
לפי שהם שונאים לאלו שאינם אהובים למעלה, ועם כל דא ואף על פי שכל מלאכי
העירין הם צחינת דינים, עם כל זה בתרי גווי הם דנים צהיכל הזכות צשני אפנים,
ברחמי צרחמים לצדיקים, ודינא וצדין לרשעים, ועל דא אקרון עיר וקדיש ועל כן
הם נקראים עיר וקדיש, עיר מלד הדין, וקדיש מלד הרחמים, דינא ורחמי דין ורחמים,
פי הלא שרשם צדעת הגנוזה צפה דזעיר אגפין הכלולה מחסדים וגזרות.

ובאלין שפון אתחזי פומא בד אתפתח, רוחא דנפיק מן פומא, ביה מתלבשין כמה אלף ורבבן, וכד אתפשט, מתלבשין ביה נביאן מהימני, וכלהו פה יהו"ה אקרון.

בד מלין נפקין מן פומא, ומתרחשין בשפון, מתנהרין לכלהו תמני סרי אלפין עלמין, עד דמתקטרין כלהו כחדא, בתמניסר אורחין ושבילין דאשתמודען.

מתוק מדבש

מחבל הפה דזעיר אנפין נזונים רבבות מלאכים, וממנו נמשך בח הנבואה

ובאלין שפון אתחזי פומא בד אתפתח על ידי פתיחת השפתיס נכר הפה כשנפתח, ודרך השפתיס יולאס הדבוריס מהפה, ואמר רוחא דנפיק מן פומא הרוח דהיינו כהכל היולא מן הפה, ביה מתלבשין כמה אלף ורבבן מתלבשים צו כמה חלק ורצות מלאכים שהם חיים ונזונים מן השפע היולא מהכל הפה, וכד אתפשט וכשהכל הפה דזעיר אנפין מתפשט עד נח והוד שלו, ועד נח והוד דנקבא, מתלבשין ביה נביאן מהימני אז מתלבשים צו ומקבלים ממנו כח הנבואה נביאי האמת, והנבואה נקראת הלבושה, כמו שכתוב (דברי הימים א' יב יט) ורוח לבשה את עמשי, וכדהו פה יהו"ה אקרון וכל נביאי אמת נקראים פה יהו"ה, לפי שמקבלים הנבואה מהכל הפה דזעיר אנפין.

יחוד תחוד וגרון שבבחינת יחוד דנשיקין גורם ליחוד התחתון

בד מלין נפקין מן פומא כשיולאס הדבוריס מן הפה דזעיר אנפין, על ידי היסוד דסך וגרון שמתחדים על ידי הלשון בתוך הפה, שהם סוד חכמה צינה דעת שצפה, והם אותיות אה"ע וגיכ"ק, שהוא בחינת יחוד דנשיקין הגורם ליחוד הסתמון, ומתרחשין בשפון ויולאס ונדצרים הדבוריס בשפתיס, (ה"ג יו"ר) מנהרין לבדהו תמני סרי אלפין עצמין הם מאירים לכל שמונה עשר אלפים עולמות, דהיינו ליסוד דזעיר אנפין הנקרא ח"י העולמיס, וגורמים שיתעורר ליחוד הסתמון, עד דמתקטרין לבדהו כחדא עד שמתקשרים כל הח"י אלפים עולמות, דהיינו היסוד דזעיר אנפין, בתמניסר אורחין ושבילין דאשתמודען בשמונה עשרה דרכים ושצילים הנודעים שהם ליסוד דנקבא, שגש צה גם כן שמונה עשרה בחינות דרכים.

וּכְלָא מַחְפָּאן לְפּוּמָא דָּא, (בְּדָא) בְּלִישָׁן מַמְלַל רַבְרָבָן, בְּקִיטְרָא דְטִיחְרָא,
בְּעוּטְרָא.

וְעַל דָּא בְּתִיב (שיר ה מז) חֲבֹ מִמְתְּקִים, מִמְתְּקִים וְדָאִי, מֵאִי חֲבֹ, כְּמָה דָּאֵת
אָמַר (איוב לד ג) וַחֲדָּ יִטְעֵם לְאָכּוּל, וְכָלוּ מִחֲמָדִים, אֵשׁ וּמִים, אֲשָׂא
וּמֵיִיא מִתְתַּקֵּן (ס"א וּמִתְדַּבֵּק וַיֵּאָד) וַיֵּאָד בְּצִיּוּרֵי, דְּהָא גְוֹנֵי מִתְחַבְּרָן כְּחֵדָּא.

חֲבֹ, בְּאַתְוֹן רְשִׁימָן דְּמִתְגַּלְפֵּן בְּעִטְרוֹי, גְּלִידִין, אַחַה"ע בְּגֵרוֹן, א'

מתוק מדבש

וּבְדָא מַחְפָּאן לְפּוּמָא דָּא וְכָל אֵלּוּ הִסְוּדוֹת דְּזַעִיר אֲנִפִּין וְנִקְצִיה מַחֲסִים לְהִיחֹד דְּנִשְׁקִין
שְׁנַעֲשֶׂה צִפֶּה דְּזַעִיר אֲנִפִּין, מִשּׁוּם שְׂאִי אֲפִשֵּׁר לְהִיּוֹת יַחֲד מַחֲמוֹן אֲס לֹא יִקְדִּים לוֹ
יַחֲד הַעֲלִיּוֹן דְּנִשְׁקִין, לְכֹן הֵס מַחֲסִים בְּלִישָׁן מַמְלַל רַבְרָבָן בְּלִישָׁן הַמְדַּבֵּר גְּדוּלוֹת, הַרְוִמוֹ
עַל הִיחֹד דְּנִשְׁקִין (כִּי מַמְלַל הוּא מַלְשׁוֹן לְאוּרָא מְדַבֵּר (הַמְבָרַךְ צִמְצִימָה דְּף יג עמוד א), שְׁהוּא
לְשׁוֹן יַחֲד), וְרָלוֹנוּ לוֹמַר שְׁהַלְשׁוֹן יַחֲד אֵת הַגְּדוּלוֹת שְׁהֵס חֲכָמָה וְצִינָה, דְּהֵיִינוּ אֵת הַסֵּךְ וְהַגְּרוֹן,
בְּקִיטְרָא דְטִיחְרָא וְהִיחֹד הוּא צִקְשֵׁר הַחֲסָדִים דְּסֵךְ (שְׁהֵס צִינָה אֲוֹרוֹת, וְטִיחְרָא הוּא פִּקְרוֹס
עַל לְהִיטִים (דְּצִרִים כח כט) שְׁאִי הַשְׁמַשׁ מְצַהִיק בְּאוּרוֹ), שְׁנַקְשֵׁרִים בְּעוּטְרָא עִס הַגְּזוּרוֹת דְּגֵרוֹן.

וְעַל דָּא וְרָאוּהָ לְדַבֵּר שְׁהַסֵּךְ מִמְתִּיק אֵת גְּזוּרוֹת הַגְּרוֹן, בְּתִיב חֲבֹ מִמְתְּקִים וְלֹא אָמַר
חֲבֹ מִתּוֹק, אֲלֵלָּא מִמְתְּקִים וְדָאִי שְׁהֵס מִמְתִּיקִים לְאַחֲרִים, מֵאִי חֲבֹ שְׁלֹא תֵאמַר
שְׁחֲבֹ מִמְתִּיקִים פְּרוּשׁוֹ דְּצִרִי הֵס מִתּוֹקִים, אֲלֵלָּא כְּמָה דָּאֵת אָמַר כְּמוֹ שְׁנִאֲמַר וַחֲדָּ יִטְעֵם
לְאָכּוּל שְׁשֵׁס וְדָאִי פְּרוּשׁוֹ סֵךְ כְּפִשׁוּטוֹ, כְּמוֹ כֵּן כָּאֵן פְּרוּשׁוֹ סֵךְ מִמֶּשׁ, וְכֵי"ו הַסֵּךְ וְהַגְּרוֹן
בְּכָללוֹת הֵס מִחֲמָדִים הַכָּלוּל מִן אֵשׁ וּמִים כִּי גְזוּרוֹת הַגְּרוֹן נִקְרָאִים אֵשׁ, וְחֲסָדִים דְּסֵךְ
נִקְרָאִים מִים, וְשִׁנְיָהִם רְמוּזִים צִתְּצַת מִחֲמָדִי"ס שְׁיֵס צֶה אֲוִתִּיּוֹת ח"ס שְׁהִיא צִינָה אֵשׁ,
וְאֲוִתִּיּוֹת מִי"ס, וְרִמּוֹס צִתְּצֶה אֲחַת, לְפִי שְׁהֵס מִתְחַצְצִים עַל יְדֵי הַלְשׁוֹן, וְלִכֵּן נִרְמָזִים צִתְּצַת
מִחֲמָדִים, לְאַשְׁמַעֲיָן כִּי אֲשָׂא וּמֵיִיא אֵשׁ וּמִים שְׁהֵס הַחֲסָדִים וְגְזוּרוֹת, מִתְתַּקֵּן וַיֵּאָד הֵס
נִתְקַנִּים צִתְּקוֹן יִפֶּה וְנַעֲס, בְּצִיּוּרֵי צִלְיוּרֵי שְׁל זַעִיר אֲנִפִּין, וּמִפְרָשׁ יוֹתַר דְּהָא גְוֹנֵי כִּי
גְוִי הַלְצָן וְהֵאֵדֵס שְׁהֵס הַחֲסָדִים וְגְזוּרוֹת, מִתְחַבְּרָן כְּחֵדָּא הֵס מִתְחַצְצִים יַחֲד עַל יְדֵי
הַלְשׁוֹן, וְלִכֵּן הֵס נִמְתְּקִים זֶה צִינָה.

מִבְּחַ הָאוֹת א שְׁבַגְרוֹן סָרִים מְלָכִים מִמְשַׁלְתָּם וְלִחְלוּפִין נַעֲמָדִים לְמִלוּכָה

מֵה שְׁכַחַת חֲבֹ מִמְתִּיקִים, הֵיִינוּ בְּאַתְוֹן רְשִׁימָן צִאֲוִתִּיּוֹת רְשׁוּמוֹת שְׁהֵס גִּיכ"ק שְׁצַחֵךְ,
דְּמִתְגַּלְפֵּן בְּעִטְרוֹי הַנִּתְקַקוֹת צִאֲמַנְעוֹת אֲוִתִּיּוֹת אַחַה"ע שְׁהֵס הַעֲטָרָא דְּגְזוּרוֹת שְׁבַגְרוֹן,
גְּלִידִין הֵס נִגְלָדוֹת וְנִגְלָמוֹת וְיוֹאֲוֹת מֵהַהֲעֵלֵס אֵל הַגְּלוֹי, פְּרוּשׁ שְׁתַּחֲלַת הַצִּרָה הַקּוֹל הִיא

דַּטְרִיד מַלְכִין (דניאל ב כא) וּמַהֲעֵדָא מַלְכִין וּמַהֲקָם מַלְכִין.

ח' דַּטְרִיד וְנַחֲתִית, וְסָלִיק וְעָטִיר, כְּבִישׁ בְּאַשָּׁא, גָּלִיד בְּרוּחָא.

ה' יְנוּקָא דְאַימָא, סְטִיר לְנוּקְבָא, אַתְפִּשֵׁט לְנוּקְבָא רַבָּא, בְּתִיאובְתָּא
דְּקֶרְתָּא קַדִּישָׁא, דְּמַתְקֻטְרֵי אַתְרִין דָּא בְּדָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שיר ד ו)
הַר הַמּוֹר גִּבְעַת הַלְבוּנָה.

מתוק מדבש

בְּגֵרוֹן, וּמַשֵּׁם יוֹלָאוֹת אוֹתִיּוֹת אַחֲהִ"ע, וּמַכַּח הַבֶּזֶל שְׁלֹהֶם הַיּוֹלָא לַחֲךְ, נִגְלַמוּ וְנִתְהוּוּ אַחֲרֵי
כֶּךְ אוֹתִיּוֹת גִּיכ"ק בְּסֶךְ. וְהִנֵּה אַחֲדָה"ע בְּגֵרוֹן חָלוּ הָאוֹתִיּוֹת הֵם גְּרוּמִיּוֹת, (וּמַנְחֵל לְהֵן פִּי
אוֹת ח' רומֶז לְאוֹר חֲרִיד אֲנָפִין, וְאוֹת ח' לְאוֹר חֲבָא, וְאוֹת ה' לְאוֹר חֲמָא, וְאוֹת ע' לְשַׁעֲמִים הַבִּלִּים הַיּוֹלָאִים
מִפֶּה דְזַעֲרֵי אֲנָפִין), וּמִפְּרֶשׁ וְאָמַר א' דַּטְרִיד מַלְכִין א' הוּא מְגַרֵּשׁ אֶת הַמְּלָכִים, כְּלוּנוּ לוֹמַר
לְפִי שֶׁא' רומֶז לְאוֹר חֲרִיד אֲנָפִין, שֶׁהוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, לָכֵן הוּא מְגַרֵּשׁ אֶת הַמְּלָכִים
מִכֶּסֶּלָם, וּמַהֲעֵדָא מַלְכִין וּמַסִּיר מְלָכִים מִמַּמְשַׁלְתָם, מַכַּח הַגְּבוּרֹת שֶׁל אוֹתִיּוֹת אַחֲהִ"ע
שֶׁבְּגֵרוֹן, וּמַהֲקָם מַלְכִין וְלַפְעָמִים מַקִּים וּמַעֲמִיד מְלָכִים, מַכַּח אֹר חֲרִיד אֲנָפִין עֲלָמוּ שֶׁהוּא
בְּחִינַת רַחֲמִים.

ח' שְׂמַאוֹתִיּוֹת הַגְּרוּמִיּוֹת אַחֲהִ"ע רָמֶז אוֹר הַחֲבָמָה, וּמִשְׁפִּיל גָּאִים וּמַנְחֵי
שְׁפָלִים

ח' דַּטְרִיד וְנַחֲתִית ח' הַרומֶז לְאוֹר הַחֲבָמָה שֶׁהוּא חֲבָא, וְהוּא גַם כֵּן דְּגַמַּת חֲרִיד אֲנָפִין
שֶׁהוּא מְגַרֵּשׁ וּמוֹרִיד וּמַשְׁפִּיל עֲשִׁירִים וְנִכְבְּדִים, וְסָלִיק וְעָטִיר וְגַם מַגְבִּיהַ שְׁפָלִים וּמַעֲטָרֶם
בְּעֶשֶׂר וְכַזּוֹד, (עַל דֶּרֶךְ שְׂמֻכּוֹ (שְׂמֻכּוֹל א' ז) ה' מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר, מַשְׁפִּיל אֶף מְרוּמִם), וּמִפְּרֶשׁ כְּבִישׁ
בְּאַשָּׁא חֲבָא כּוֹזֵשׁ וְרוֹדֶה בְּחֹזֶק אֶשׁ הַגְּבוּרֹת אֶת הָעֲשִׁירִים עַד שֶׁמַּשְׁפִּילֶם מִכְּבוֹדָם, וְגַם
הוּא גָּלִיד בְּרוּחָא דְהֵיִינוּ מַחֲזֹק כְּלוּנוּ לְשְׁפָלִים, עַד שֶׁמַּעֲלֶם לְעֶשֶׂר וְכַזּוֹד.

(ה"ג יח"ר) ה' יְנִיקָא דְאַימָא אוֹת ה' דְּאַחֲהִ"ע הִיא בְּחִינַת אֹר דְּאֲמָא הַמִּנְיָה לְזַעֲרֵי
אֲנָפִין וְנִקְבִּיהַ, וְתַחֲלֶה אֲמָא מַתְלַבֶּשֶׁת בְּזַעֲרֵי אֲנָפִין, וְאַחֲרֵי כֶךְ סְטִיר לְנוּקְבָא
אֲמָא מַנְדֵּדֶת אֶת עַלְמָה לְהַתְלַבֵּשׁ גַּם בְּנִקְבָא, דְּהֵיִינוּ אַתְפִּשֵׁט לְנוּקְבָא רַבָּא אֲמָא מַתְפַּשְׁטַת
לְנֶקֶב הַגָּדוֹל שֶׁל הַסּוּה דְזַעֲרֵי אֲנָפִין, שֶׁשֵּׁם עוֹבְרוֹת הָאֲרוֹת הַגְּבוּרֹת, בְּתִיאובְתָּא דְּקֶרְתָּא
קַדִּישָׁא בְּחֶשֶׁק וְרָנוֹן לְהַגְדִּיל אֶת הַנִּקְבָּה הַנִּקְרָאת עִיר הַקֹּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם, עַד שֶׁהִיא נִבְנִית
וּנְגַדְלַת בְּפֶרְטוֹף גְּמוּרָה, עַד שֶׁתְּהִיָּה רְאוּיָה לְהַתְיַחֵד עִם זַעֲרֵי אֲנָפִין, וְהֵיִינוּ (ה"ג יח"ר) עַד
דְּמַתְקֻטְרֵי אַתְרִין דָּא בְּדָא עַד שֶׁמַּתְקֻשְׂרִים הַמְקוּמוֹת שֶׁהֵם יְסוּדוֹת דְזַעֲרֵי אֲנָפִין וְנִקְבִּיהַ
זֶה בְּזוֹה, כְּמָה דָּאֵת אָמַר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הַר הַמּוֹר הוּא הַיְסוּד דְזַעֲרֵי אֲנָפִין, גִּבְעַת
הַלְבוּנָה הִיא הַיְסוּד דְּנִקְבָא, (כְּמַנְחֵל בְּסֶפֶר מַאֲוִרֵי אֹר בְּעֶרְכֶּם).

ע' טיהרא דטיפסא, גליפא בשיפסא, רהיטין דענפין, מתאחדן לסטרוי, לרוחין גליפין.

והא ברזי דאתון דשלמה מלכא, אתעטרו אלין אתון, ארבע בארבע. גיב"ק בחיד, כמה דאת אמר (אויב לד ג) וחיך יטעם לאכול, (שם ו ו) היאכל תפל מבלי מלח וגו', וכתוב (ישעיה לב ז) והיה מעשה הצדקה שלום, (תהלים יט יא) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים וגו', מתוקים ודאי, דוד מלכא אמר, גם עבדך נזהר בהם וגו'.

מתוק מדבש

ע' טיהרא דטיפסא (מלת טיהרא, היינו אור, ומלת טיפסא פרושה שלהבת, כמו שכתוב צפרשת ויחי דף רלו עמוד א) ורלנו לומר אות ע' דאחא"ע היא אור השלהבת, דהיינו שצעה הצלים היואלים מפה ועיר אנפין שכל אחד כלול מעשרה, הרי שצעים אורות, גליפא בשיפסא (מלת טיפסא כמו שכתב, ובספר עמר מן הגרסא צשפותא) ורלנו לומר השצעים הצלים היו מקוקים צשפתי ועיר אנפין, רהיטין דענפין (רהיטין הם כמו (שיר א יז) רהיטנו צדומים, והיינו קורות הענפים), מתאחדן לסטרוי רלנו לומר צאלו השצעים הצלים נאחזים ומשרשים שצעים ענפי חילן העליון, שהם שצעים נפש לבית יעקב, לרוחין גליפין שהם מקוקים צארצע רוחות העולם, ורלנו לומר השצעים היו חונים צמדצר תחת ארבעה דגלים צארצע רוחות כמין תצה מרצעת. (יה"ר, ושע"ר צפרשת משפטים דף קכג ע"א).

והא ברזי דאתון דשלמה מלכא והרי צסודות האומיות שצספרו של שלמה המלך מצאר, אתעטרו אצין אתון ארבע בארבע כי נעטטרו ונתחצרו והאירו חלו הארצע אומיות אחא"ע צארצע אומיות גיב"ק, ועל ידי זה גרמו לאומיות גיב"ק להיותם נגלדים ונגלים ולצאת מאין ליט, כנזכר לעיל.

דוד היה מבון ליחוד דנשיקין להמתקת אומיות אחא"ע באומיות גיב"ק שצבחד אומיות גיב"ק בחיד ואומיות גיב"ק שרשם צחקמה, והם ממתיקות את אומיות אחא"ע ששרשם צצניה, כמה דאת אמר כמו שגאמר וחיך יטעם לאכול אומיות שצבחד מטעמות וממתיקות לאומיות שצגרון, כי היאכל תפל (הוא דצר שאינו מתקן כל זרעו) מבצ"י מלח וגו' המטעים וממתיק הצצר, כן אומיות גיב"ק הם צחינת חסדים הממתיקות לאומיות אחא"ע שהם גבורות, וכתוב והיה מעשה הצדקה שא"ם כי לדק הוא צחינת דין, שרומז על אומיות אחא"ע, ונעשה צדקה על ידי אומיות גיב"ק, שהם שלום, שמשלימות וממתיקות אותם, ועל גיב"ק זה נאמר הנחמדים מזהב ומפז רב פרוש שהם נחמדים מאחא"ע שהם גבורות צחינת זהב ופז, ומתוקים מדבש ונפת נופים, ואמר מתוקים ודאי מלד ענמם ולא שצריכים המתקה מאחרים, דוד מלכא אמר דוד המלך אמר אחר

אסיהדנא עלי, דכל יומאי אזדהרנא בהו, דלא לאטעאָה בהו, בר יומא חד דעטירנא עטרי מלכא במערתא דמרוניא, וחמינא בוצינא דאשא מתלהטא אפותיא דמרוניא (נ"א דמערתא), ואזדעזענא, מההוא יומא אזדהרנא בדעתאי בהו, ולא שביקנא לון כל יומאי.

זכא חולקיה מאן דאזדהר במתיקא דמלכא, וטעים בהו בדקחזי, על דא כתיב (שם לר ט) טעמו וראו כי טוב יהו"ה וגו', וכתיב (משלי ט ה) לכו לחמו בלחמי וגו'.

מתוק מדבש

ומתוקים מדבש וגו' גם עבדך גזר בהם וגו' לזנו לומר כשהיה מתפלל או מחד יחודים ומכון להמשיך מחין לעיר אנפין, מיד היה מכון אחר כך ליחד את החך והגרון, שהוא סוד יחוד דנשיקין, שעל ידי זה יתמסקו חמשה מוצאות הפה שהם צחינת דינים, כדי שאחר כך יהיה יחוד המתון של זעיר אנפין ונקביה.

בשרבי שמעון בר יוחאי לא בון פעם ביחוד דנשיקין ראה אש לוחט ברחב כפר מירון

ואמר רבי שמעון אסיהדנא עלי אני מעיד על ענמי לפני כל הצדיקים והנשמות שנמצאים כאן, דכל יומאי אזדהרנא בהו שכל ימי נזרתי צענן זה, שאחר המשכת המחין הייתי מכון לעשות את היחוד דחך וגרון, והייתי זהיר דלא לאטעאָה בהו שלא אטעה צהם, בר יומא חד דעטירנא עטרי מלכא חון מיוס אחד שהייתי ממשיך צחינת מחין שהם עטרות למלך זעיר אנפין, במערתא דמרוניא צמעה של כפר מירון, ששם היה רבי שמעון קובע רצ למודו, ואז פעם אחת אחר המשכת המחין, לא כונתי ליחוד דחך וגרון, וחמינא בוצינא דאשא ורחמי דמות לפיד אש, שהראו לי מן השמים לרמו שיש התעוררות הדינים, מתלהטא אפותיא דמרוניא (פומא היא פרגומו של רחב (שמות כו ז)) שהיה מלחט צרחצה של מירון, ואזדעזענא ונחרדתי על ששכחתי לזון את היחוד דחך וגרון, מההוא יומא אזדהרנא בדעתאי בהו ומאותו היום הייתי נזקק צדעמי צוה, ולא שביקנא לון כל יומאי ולא עזבתי ענן זה מלכון כל ימי.

זכא חולקיה מאן דאזדהר במתיקא דמלכא אשרי חלקו מי שזהיר למסק גבורות המלך, להיינו את גבורות הגרון על ידי מסדי החך, וטעים בהו בדקחזי עד שראוי לטעם ולהנות מהם, על דא כתיב ועל זה נאמר טעמו וראו כי טוב יהו"ה וגו' לזנו לומר המתקו את הגבורות צחסדים שיהיה להם טעם, ועל ידי זה וראו כי טוב הו"ה, ושם הו"ה הוא צצחינת חסדים הנקראים טוב, וכתיב לכו לחמו בלחמי

אתפשט דבורא בדעת, ואתמליין אכסדרין ואדרין, מרישא דגולגלתא שרי, ואתפשט בכל גופא, מחדוי ודרועוי ובכלא.

מאחורוי אתדבק ניצוצא דבוצינא דקרדינותא, ולהטא, ואפיק (דף רצו ע"א) גולגלתא חדא סתימא מפל סטרוי, ונהירו (ס"א ונחיתו)

מתוק מדבש

וגו' פרוש שמתכלו מלחמי, וצמלת צלחמ"י יש צו אומיות מל"ת, דהיינו שיהיה ממפק צחסדים.

על ידי החסדים דדעת נתגדל גוף דזעיר אנפין תחלה בנצח חוד יסוד ואחר כך בחסד גבורה תפארת

אתפשט דבורא בדעת נחפשט ונתגדל גופא דזעיר אנפין על ידי החסדים דדעת, ואתמליין אכסדרין ונתמלאו מאור הדעת הנצח חוד יסוד דזעיר אנפין שהם פעין אכסדרה לפני הסדר, ואדרין הם חסד גבורה תפארת דזעיר אנפין שהם צחינת הסדרים, ונקט תחלה נצח חוד יסוד ואחר כך חסד גבורה תפארת, כי החסדים יוצאים מיסוד דאמא המסמים צחזה דזעיר אנפין ויורדים עד היסוד וממלאים את הנצח חוד יסוד, ומן היסוד עולים צסוד אור חוזר להגדיל את זעיר אנפין, ואז הם ממלאים את החסד גבורה תפארת, מרישא דגולגלתא שרי הגם שגלוי החסדים וגבורות דדעת הוא מהחזה דזעיר אנפין, אבל תחלת התפשטותם היא מהדעת שגולגלתא, ואתפשט בכ"א גופא ושם מתפשטים בכל גופו של זעיר אנפין, וגלוי החסדים וגבורות דדעת (ה"ג י"ה"ר) בחדוי הוא צחזה שלו, ודרועוי ומפשט צסמי ורועות הסתומות, ובכ"א וצכל הגוף שעולים החסדים להגדיל גם את הכתר שצו (כמו שכתוב צען חיים שער כה פ"צ).

ואמר כי מאחורוי מאחורי זעיר אנפין כנגד החזה שלו ששם מסמים יסוד דאמא, אתדבק ניצוצא דבוצינא דקרדינותא שם נמדצק גיוץ של המאור המקו, שהוא סוד הגבורות דאמא, ולהטא והגבורות הם כדמיון אש ליהטת העולה ממטה למעלה, כי אחר שירדו הגבורות מיסוד דאמא עד היסוד דזעיר אנפין, אחר כך עולות משם עד החזה שלו, ונוקצות שם, ונקפפות ויורדות צאחוריו, ועל ידי זה ואפיק (דף רצו ע"א) גולגלתא חדא הוציאה אמא גלגלת אחת שהוא ראש הנקצא, סתימא מפל סטרוי שהוא סתום מפל הסדרים, כי הגלגלת של הנקצא נצראה מעצם אחד סתום מפל נד, ואינה כגלגלת הזכר שנעשה מפמה חלקים, ונהירו דתרי מוחי גליפן צח ואורות של שני מחין דחכמה וצינה חקוקים ונמלאים בגלגלת שלה, כי מח הדעת ירד

דתרי מוחי גליפן בה, ואתדבקת בסטרוי דדכורא, בגין כך אתקרי (שיר
ה ב) יונתי תמתי, אל תקרי תמתי אלא תאומתי ודאי.

שערורי דנוקבא כלילן ביה גווי (ס"א גווי בגו גווי), בדכתיב (שם ו ו) ודלת
ראשך בארגמן.

אתקטר גבורה בחמש גבוראן, ואתפשטת נוקבא בסטרהא, ואתדבקת
בסטרוי דדכורא, עד דאתפרשא מסטרוי, ואתיאת לאתחברא
עמיה אנפין באנפין, וכד מתחברן מתחזין חד גופא ממש.

מתוק מדבש

עד תרין כתפין שלה, צלילת תפארת העליון, ואתדבקת בסטרוי דדכורא והגוף
שלה נמדבק צאחורי ועיר אנפין, והם נמצאים אחור צאחור, בגין כך אתקרי ולכך
נקראת הנקבא יונתי תמתי, אל תקרי תמתי, אלא תאומתי ודאי לפי שהם
דצוקים יחד.

כתב המנוחות כהנה (בראשית רבה פרשה פט) וזה לשונו, מנאמי צספרי רפואות, שהנקבות יש להם גלגל
שלמה בעלם אחד קצב, מה שאין כן בזכר, והוא כדי שלא יצקע מחמת חבלי לדה.

שערורי דנוקבא השערות של הנקבא דזעיר אנפין, (ה"ג יו"ר) בליץ ביה גווי כלולים
צום גונים, כי שערותיה הם אדמים כארגמן שהוא כלול ממה גווי, בדכתיב
כמו שכתוב ודלת ראשך בארגמן פרוש קליעת שערות ראשך מדלת על גצה הראש
והמה יפס כפחילי ארגמן.

הגבורה דאמא משפעת לדעת דמלכות

וממשך ואמר כי אתקטר גבורה בחמש גבוראן נקשרת הגבורה דאמא צנקבא צחמש
גבורות, ורזונו לומר דאמא הינה רק גבורה אחת שהיא הו"ה אחת, וכשנפתה
הגבורה דאמא צדעת דנקבא, שם היא מתחלקת לחמש גבורות שהם חמש הו"ה, ו
ואתפשטת נוקבא בסטרהא ועל ידי חמש גבורות נחשטה ונתגדלה הנקבא בכל
דדיה, ועם כל זה ואתדבקת בסטרוי דדכורא היא נשארה עדין דצוקה אחור צאחור
עם זעיר אנפין, עד דאתפרשא מסטרוי עד שצא הזמן שנפרדה מאחורי ועיר אנפין
על ידי הנסירה, ואתיאת לאתחברא עמיה אנפין באנפין ואז היא צאה להתחבר
ולהתחד עם זעיר אנפין פנים צפנים, וכד מתחברן וכשמתחברים שניהם פנים צפנים,
מתחזין חד גופא ממש אז הם נראים כגוף אחד ממש.

מִהָּכָא אוֹלִיפְנָא, דְּכֵר בְּלַחֲדוּי אֲתַחְזִי פִּלְג גּוּפָא, וְכִלְהוּ רַחֲמֵי, וְכִךְ נּוֹקְבָא, וְכֵד מִתְחַבְּרֵן פְּחָדָא, אֲתַחְזִי כִּלָּא חַד גּוּפָא מִמֶּשׁ, וְהִכִּי הוּא.

אוּף הָכָא, כִּד דְּכֵר אֲתַחְבֵּר בְּנוֹקְבָא, כִּלָּא הוּא חַד גּוּפָא, וְעֲלִמִין כִּלְהוּ בְּחִידוֹ, דְּהָא כִּלְהוּ מִגּוּפָא שְׁלִים מִתְבָּרְכֵן.

וְהִינּוּ רְזָא, (שְׁמוֹת כ יא) עַל כֵּן בִּרְךָ יְהו"ה אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ, דְּהָא אֲשַׁתְּכַח כִּלָּא בְּחַד גּוּפָא שְׁלִים, דְּהָא מִטְרוּנִיתָא אֲתַדְּבַקַת בְּמִלְכָּא, וְאֲשַׁתְּכַח גּוּפָא חַד, וְעַל כֵּן בְּרַכָּאן מִשְׁתַּבְּחִין בְּהָאי יוֹמָא.

מתוך מדבש

הַתְּפָאֶרֶת בְּבַחֲנֵינָא רַחֲמִים וְהַמְלָכוֹת דִּין וּבִשְׁמִשְׁפַּעַת בְּרַחֲמִים מִתְבָּרְכִים
הַעֲלָמוֹת בְּשִׁמְחָה

מִהָּכָא אוֹלִיפְנָא מִכָּאן לְמַדְנוּ גַם בְּמַחֲמוּמִים, דְּכֵר בְּלַחֲדוּי אֲתַחְזִי פִּלְג גּוּפָא הִזְכֵּר לְבַדוּ נִרְאָה רַק פְּחָזִי גּוּף, (ה"ג יח"ד) וְכִלָּא אִיהוּ רַחֲמֵי וְהוּא כְּלוּ רַק רַחֲמִים וּמַחֲסָדִים, וְכִךְ נּוֹקְבָא וְכִךְ הִנְקֵזָה כְּלָה הִיא רַק גְּבוּרוֹת, וְכֵד מִתְחַבְּרֵן פְּחָדָא וּכְשִׁמְחָתְזָרִים וּמַחֲמִידִים יַחַד, נוֹתֵן כֹּל אֶחָד חֵלֶק מִחֲלָקוֹ לְהַשְׁנִי, אֲתַחְזִי כִּלָּא חַד גּוּפָא מִמֶּשׁ לְכֵן אִזּוּ הֵם נִרְאִים כְּגוּף אֶחָד מִמֶּשׁ, לְכוּנוּ לוֹמַר זֶה הִיא שְׁלֵמוֹת הָאֲמִתִּית, וְהִכִּי הוּא וְכֵן הוּא הָאֲמִתִּית, כִּי כֵן הוּא בְּשִׁרְשָׁא לְמַעְלָה.

אוּף הָכָא כִּי גַם בְּזַעֲרֵי אֲנָפִין וְנִקְצִיָּה דְּאֲלִילוֹת, כִּד דְּכֵר אֲתַחְבֵּר בְּנוֹקְבָא כַּאֲשֶׁר זַעֲרֵי אֲנָפִין מִתְחַבֵּר בְּנִקְצָא בְּיַחְדּוֹ פְּנִים בְּפְנִים, כִּלָּא הוּא חַד גּוּפָא הַכֹּל נִתְּשָׁב לְגוּף אֶחָד, לְפִי שְׂכָל אֶחָד כְּלוּל מִמַּחֲסָדִים וּגְבוּרוֹת שְׁנֵיהֶם שְׁלֵמוֹת הָרְאוּיָה, וְעֲלִמִין כִּלְהוּ בְּחִידוֹ וְאִזּוּ כֹל עוֹלָמוֹת צְרִיחָה יִצְרָה עֲשִׂיהָ הֵם בְּשִׁמְחָה, דְּהָא כִּלְהוּ מִגּוּפָא שְׁלִים מִתְבָּרְכֵן לְפִי שְׂכָלָא מִגּוּף שְׁלֵם מִתְבָּרְכִים, דְּהִינּוּ מִמַּחֲסָדִים וּגְבוּרוֹת, שְׁנֵיהֶם הִיא צְרִיחָה שְׁלֵמָה.

וְהִינּוּ רְזָא וְזֵהוּ הַסּוּד מִה שְׂכִמּוּז עַל כֵּן בִּרְךָ יְהו"ה אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְזָרוּגִים לְצִרְכָּה שְׂצָרְכוּ בְּמֵן וְקִדְשׁוּ בְּמֵן (כְּפִירוֹשׁ רַש"י ע"ס גֵּס הַמִּכִּלְתָּא), דְּהָא אֲשַׁתְּכַח כִּלָּא בְּחַד גּוּפָא שְׁלִים כִּי בְּשִׁבְתָּ נִמְלָא הַכֹּל בְּגוּף אֶחָד שְׁלֵם, לְפִי שְׂאִזּוּ נַעֲשֶׂה יַחְדּוֹ זַעֲרֵי אֲנָפִין וְנִקְצִיָּה פְּנִים בְּפְנִים, וּמֵאוֹתוֹ הַיַּחְדּוֹ נִמְשָׁכוֹת צְרָכוֹת לְכֹל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ, וּמִפְּרֵשׁ דְּהָא מִטְרוּנִיתָא אֲתַדְּבַקַת בְּמִלְכָּא וְאֲשַׁתְּכַח גּוּפָא חַד שְׁהִרֵי הַמִּלְכָּה שְׁהִיא הִנְקֵזָא נִתְּדַבְּקָה בְּמִלְךְ שְׁהוּא זַעֲרֵי אֲנָפִין, וְנִמְלָא שְׁהֵם גּוּף אֶחָד בְּסוּד הַיַּחְדּוֹ פְּנִים בְּפְנִים, וְעַל כֵּן בְּרַכָּאן מִשְׁתַּבְּחִין בְּהָאי יוֹמָא וְלָכֵן הַצְּרָכוֹת נִמְלָאוֹת צִיּוֹם הַשַּׁבָּת.

ומהכא, מאן דלא אשתבח דכר ונוקבא, אקרי פלג גופא, ולית ברכתא שריא במלה פגימא וחסירה, אלא באתר שלים, במלה שלים, ולא בפלגות מלה, ופלגות מלה לא אתקיים לעלמין, ולא אתברכן לעלמין.

נזי דנוקבא פלא מנזי דדכורא הוא, והא אוקימנא מלי, ואשתמודען ביני חברייה.

מהאי נוקבא מתאחדן כל אינון דלתתא, מנה ינקין, ובה תבין, והיא אתקריאת אם לכלהו, כמה דאחרא אם לגופא, וכל גופא מנה (ס"א לגנתא, וכל גנתא מנה) ינקא, כה האי אם לכלהו אחרנין דלתתא.

מתוך מדבש

הברכה שורה רק בדבר ובמקום שלם, לכן ימנע האדם מהיות פלג גופא ומהכא ומכאן לנו למדים, מאן דלא אשתבח דכר ונוקבא מי שלא נמצא יחד זכר ונקבה, רזונו לומר שלא נשא אשה, אקרי פלג גופא הוא נקרא חלי גוף, ולית ברכתא שריא במלה פגימא וחסירה ולין הנדכר שורה דכר פגום ומסר, אלא באתר שלים אלא במקום שלם, במלה שלים ודכר שלם, ולא בפלגות מלה ולא בחלי דכר, ופלגות מלה לא אתקיים לעלמין וחלי דכר אין לו קיום לעולם, ולא אתברכן לעלמין ולא מתברך לעולם.

נזי דנוקבא הנזי והיפי של הנקבא, הם החסדים שמקבלת מזעיר אנפין, המאירים בכתר חכמה צינה שלה שבהם היא מתעלה, פלא מנזי דדכורא הוא את הכל קבלה מפייו של הזכר שהוא זעיר אנפין, והא אוקימנא מלי והרי בארנו את הדברים (לעיל דף רנא עמוד א), ואשתמודען ביני חברייה וכבר נודעים הדברים צין החסדים שלנו.

מהאי נוקבא מתאחדן כל אינון דלתתא מנקבא זו נאחזים כל עולמות שלמטה, כי במלכות דאילנות אחוזים כל עולמות צריחה יצירה עשיה, (ה"ג יח"ר) מנה ינקין ומתברכין ממנה הם יונקים ומתברכים, והיא אתקריאת אם לבדהו ולכן היא נקראת אם לכל עולמות צריחה יצירה עשיה, כמה דאחרא כמו פרטוף אחר שהיא אמא עלאה, אם גופא היא אם לגוף, דהיינו לזעיר אנפין הנקרא גופא דאילנות, לפי שהוא מלביש לאריך אנפין מטבורו ולמטה, ובכך גופא מנה ינקא וכל הגוף יונק ממנה, רזונו לומר כל פרטוף זעיר אנפין נחמן על ידי אמא, בסוד (משלי ג יט) כוונ שמים צמזונה, כה האי, אם לבדהו אחרנין דלתתא כן הנקבא דאילנות היא אם לכל עולמות צריחה יצירה עשיה שלמטה.

כְּתִיב (משלי ז ד) אֲמֹר לַחֲכָמָה אַחוֹתִי אֵת, אֵת חֲכָמָה וְאֵת חֲכָמָה, וְהִיא נוֹקֵבָא אַתְקָרִי חֲכָמָה זַעֲרָא לְגַבֵּי אַחְרָא, וְעַל דָּא כְּתִיב (שיר ח ח) אַחוֹת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ וְגו', דְּהָא דָּא בְּגִלּוּתָא אַתְמַשֵּׁךְ.

אַחוֹת לָנוּ קִטְנָה, וְדָאִי קִטְנָה אַתְחֲזִי, אָבֵל רַבְרָבָא הִיא, וְסִגִּיאָה הִיא, דְּהָא הִיא שְׁלִימוֹ דְּנִטִּיל מִפְּלָא, כְּמָה דְּכְתִיב (שם פסוק י) אֲנִי חוֹמָה וְשָׂדִי כְּמַגְדְּלוֹת, וְשָׂדִי, דְּהָא מְלִיין אֵינוֹן לִינְקָא לְכָלֵּא, כְּמַגְדְּלוֹת, דְּאֵינוֹן נְהָרִין רַבְרַבִּין דְּנִפְקִי מֵאִמָּא עֲלָאָה.

מתוך מדבש

המלכות נקרא חכמה ועירא בנגד החכמה העליונה

כְּתִיב, אֲמֹר לַחֲכָמָה אַחוֹתִי אֵת פֶּרוֹשׁ כָּאלוֹ אֹמְרִים לְזַעֲר אֲנָפִין, אֲמַר לַחֲכָמָה תַּמְחָה שְׂהִיא הִנֵּקְצָא, אַחֲמִי אֵת, כִּי זַעֲר אֲנָפִין וְנִקְצִיה הֵם זְנוֹס לֹאֲצָא וְחֲמָא, הִרִי שְׁהִנֵּקְצָא נִקְרָאת אַחוֹתוֹ דְּזַעֲר אֲנָפִין, וְנִקְרָאת חֲכָמָה, אֵלֵּא אֵת חֲכָמָה יֵשׁ חֲכָמָה הַעֲלִינָה שְׂהִיא אֲצָא, וְאֵת חֲכָמָה יֵשׁ חֲכָמָה הַמַּחֲמוֹנָה שְׂהִיא הִנֵּקְצָא, וְהִיא נוֹקֵבָא וְנִקְצָא זֶה דְּזַעֲר אֲנָפִין, אַתְקָרִי חֲכָמָה זַעֲרָא אַחְרָא הִיא נִקְרָאת חֲכָמָה קִטְנָה כְּנִגַּד חֲכָמָה הַעֲלִינָה, וְעַל דָּא כְּתִיב וְעַל זֶה נֶאֱמַר, כָּאלוֹ אֲצָא וְזַעֲר אֲנָפִין שְׁנִיֵּס אֹמְרִים לְנִקְצָא אַחוֹת לָנוּ קִטְנָה, וְשָׂדִים אֵין דְּהָ וְגו' כְּדִי לְהִנִּיק לְעוֹלָמוֹת בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשִׂיהָ, דְּהָא דָּא בְּגִלּוּתָא אַתְמַשֵּׁךְ שְׂהִירִי זֶה הִנֵּקְצָא נִמְשַׁכַּת בְּגִלּוֹת עַל יְדֵי עוֹנוֹת הַמַּחֲמוֹנִים, לְכֵן אֵינָה יְכוּלָה לְהִנִּיק לְעוֹלָמוֹת בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשִׂיהָ.

המלכות שבאצילות מקיפה את העולמות בריאה יצירה עשיה ומשפעת בהם

עוֹד מְפַרֵּשׁ מֵה שְׁכֵמוֹת אַחוֹת לָנוּ קִטְנָה, הִנֵּה וְדָאִי קִטְנָה אַתְחֲזִי הִיא נִרְאִית וְדָאִי קִטְנָה, כִּי כְּשִׁינְדָּת לְבְרִיאָה, בְּהִכְרַם הִיא לְרִיכָה לְהַסְמַעֵט, בְּסוּד (חֲלִין דף ס ריש עמוד ג) לְכִי וּמַעֲטִי אֵת עֲנָמָךְ, אָבֵל רַבְרָבָא הִיא אָבֵל בְּאֵמַת הִנֵּקְצָא הִיא גְדוּלָה בָּחוֹר פְּנִימִי שְׁלֵה, וְסִגִּיאָה הִיא וְגַם גְדוּלָה הִיא בְּכִלְיָה וְגוֹפָה, כִּי עִקְרָה הִיא מַעוֹלָם הַאֲלִילוֹת וְשֵׁם אֵין גְּלוּת, דְּהָא הִיא שְׁלִימוֹ דְּנִטִּיל מִפְּלָא שְׂהִירִי הִיא מַשְׁלֵמַת אֵת כָּל הַפְּרָנוּפִים, וְהִיא מִקְצֵלַת הַשְּׁפַע מִכָּלֵם, וְאֵם לֹא הִיטָה גְדוּלָה, לֹא הִיטָה יְכוּלָה לְקַצֵּל אֵת שְׁפַע כָּלֵם, בְּמָה דְּכְתִיב כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שְׁהִנֵּקְצָא אֹמְרַת אֲנִי חוֹמָה כְּעֵין חוֹמָה הַמִּקְפַּת אֵת כָּל הַעִיר, כִּךְ אֲנִי מִקְיָה לְכָל בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשִׂיהָ, וְשָׂדִי כְּמַגְדְּלוֹת, וּמִפְּרֵשׁ מֵה שְׁכֵמוֹת וְשָׂדִי, דְּהָא מְלִיין אֵינוֹן דְּיִנְקָא דְּבִצָּא כִּי כְּשִׁנִּי בְּאֲלִילוֹת, אִזּוּ הַשָּׂדִים שְׁלִי מֵלֵאוֹת שְׁפַע לְהִנִּיק לְכָל בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשִׂיהָ, וְהִיא שְׁכֵמוֹת כְּמַגְדְּלוֹת הֵינּוּ דְּאֵינוֹן נְהָרִין רַבְרַבִּין דְּנִפְקִי מֵאִמָּא עֲלָאָה שְׂהִיא רוֹמְזִים עַל נִהְרֹת גְדוּלוֹת שְׂהִם בְּחִינַת הַזֶּה יְסוּד דְּאֵמָה הִיוֹאֲסִים מֵאֵמָה עֲלָאָה, הַמַּגְדִּילִים אֵת זַעֲר אֲנָפִין, וְזֶה כְּמַגְדְּלוֹת.

תו אתפשט דכורא בימינא ושמאלא, בירותא דאחסנא, וכד גווי אתחברו,
אקרי תפארת, ואתתקן כל גופא, ואתעביד אילנא רברבא ותקיה,
שפיר ויאה, תחותיה תטלל חיות פרא, ובענפיהי ידורון עופי שמיא,
ומזון לכלא ביה.

דרועוי ימינא ושמאלא, בימינא חיים וחסד, בשמאלא מיתה וגבורה,

מתוך מדבש

ועיר אנפין נקרא תפארת על שמפאר בגווי המחין ובצל חוסים נשמות
המלאכים והצדיקים

תו אתפשט דכורא עוד נתפשט ועיר אנפין, מלכד התפשטות הדעת הנזכרת לעיל (דף
רנ"ה עמוד ז), בימינא ושמאלא צקו ימין וצקו שמאל, בירותא דאחסנא על ידי
הסכמה וצינה שהם ירשת נחלה מאצא ואמא, דהיינו מנ הסכמה נתפשט בסכמה חסד
נחם שלו, ומנ הצינה צצינה גבורה הוד שלו, וכד גווי אתחברו וכאשר הגונים נתחברו,
דהיינו שכל הסכמה צינה דעת כזר נתחברו דועיר אנפין, אקרי תפארת אז הוא נקרא
תפארת, לפי שהוא מפאר בגוין, כי מנ הסכמה שהוא בגון לכן מתפשט צימינו, ומנ
הצינה שהוא בגון אדם מתפשט בשמאלו, ומנ הדעת כלול משני גונים לכן ואדם מתפשט
צקו האמצעי שלו, ואתתקן ב" גופא ועל ידי אלו השלשה מחין דסכמה צינה דעת נתקן
ונתגדל כל גופו של ועיר אנפין, ואתעביד איילנא רברבא ותקיה ועל ידי זה נעשה
ועיר אנפין אילן גדול וסוק, שפיר ויאה הוא יפה ונאה צסוד הססדים וגבורות, תחותיה
תב"ד חיות פרא תספיו תססה חית השדה, לזנו לומר פסת קומת ועיר אנפין, דהיינו
מחזה שלו ולמטה, יושבת צללו הנקצא הנקראת חיה, ולפי שהיא יורדת לצריאה מחוץ
לאילנות נקראת חית השדה, ובענפיהי ידורון עופי שמיא ובענפיו ישכנו עופי השמים,
הם נשמות המלאכים ונשמות הצדיקים הנקראות עופות, והם נמשכות מן הססדים וגבורות
המתפשטים בשש קצוות דועיר אנפין הנקראים ענפי האילן, ומזון דב"א ביה ושפע מזון
נמצא צו לכל העולמות, כי הקמח גבורות שיוקדות ציסוד דועיר אנפין הם מזון ושפע
לנקצא, שהיא נותנת ממנו מזון לכל עולמות צריאה יצירה עשה, (לשון זה הוא קרוב ללשון
הכתוב (דניאל ד ט), תחתיה תטלל חיות פרא ובענפיהי ידרון עופי שמיא ומנ ימין כל בשא).

בורע ימין דועיר אנפין מתפשט מנ החכמה שברחמים, ובורע השמאל מנ
הצינה שבבחינת דין

ועתה חזר לבאר את שני בני ועיר אנפין

ואמר דרועוי ימינא ושמאלא זרועות הימין והשמאל דועיר אנפין הם נשואות פמיד
במדקס, זרוע ימין חסד וזרוע שמאל גבורה, לכן בימינא חיים וחסד צורע

מעוי אתתקן בדעת, ואתמליין כל אכסדרין ואדרין, כמה דאמינא, דכתיב
(משלי כד ד) ובדעת חדרים ימלאו.

תו אתפשט גופא בתרין שוקין, ומתאחדן ביניהו תרין בולייין, ותריין
ביעי דדכורא, דכל משחא ורבות וחיילא (דדכורא) דכל גופא, בהו
אתפנש, דכל חיילין דנפקי, מנהון נפקין, ושריין כלא בפום אמה, ובגין
כך אקרון צבאות, (ס"א דכל גופא בהו אתפנש, ושריין כלא בפום אמה, ובגין כך

מתוק מדבש

ימין נמצא חיים וחסד לישראל, כי צורע הימין מתפשט מן החכמה שהוא רחמים,
בשמואלא מיתה וגבורה וצורע השמאל נמצא המיתה והגבורה, כי צורע השמאל
מתפשט מן הצניעה שהוא צניעת דין, מעוי אתתקן בדעת מעוי דהיינו השש קנאות
דזעיר אנפין, נתקנו על ידי הסקדים וגזרות דדעת, ואתמליין כל אכסדרין ולו
מתמלאים כל האכסדראות, שהם הנגח הוד יסוד שהם לאכסדרה שלפני החדרים,
ואדרין והחדרים שהם חסד גבורה תפארת שהם צפנים ולמעלה מנחם הוד יסוד,
כמה דאמינא כמו שכבר למרתי (לעיל דף רנא סוף עמוד ז), דכתיב ובדעת חדרים
ימלאו פרוש צפנים וגזרות דדעת מתמלאים כל השש קנאות, שכלם הם חדרים
להסקדים וגזרות.

נשמות ישראל נקראו צבאות ה' הנמשכות מנצח והוד דזעיר אנפין

תו אתפשט גופא בתרין שוקין עוד נתפשט גופו של זעיר אנפין צפני שוקים, ראונו
לומר אחר הגדלת הגוף צפנד גבורה תפארת, עוד נתגדל זעיר אנפין צנח והוד,
ומתאחדן ביניהו תרין בולייין ותריין ביעי דדכורא ונאחזים צניעה שמי כליות שהם
מקצלות טפת המחין מהדעת, ומוסרות אותה להשמי צעים דדכורא שנמצאות צניעה, והם
מבשלות את הטפה ומורידות אותה ליסוד, דכל משחא שכל השמן שהוא שפע החכמה,
ורבות וגדלות שהוא שפע הצניעה, וחיילא דכל גופא וכל של כל הגוף שהוא טפת
הסקדים וגזרות דדעת, שממנה נגה כל הגוף, בהו אתפנש צנח והוד הם מתקצצים,
ששם מתבשלת הטפה ומשם יורדת ליסוד, דכל חיילין דנפקי, מנהון נפקין שכל נשמות
ישראל הנקראות לצאות ה', יוצאות מיסוד הפתחון דזעיר אנפין ונקציה, ושריין כלא
בפום אמה וכלם שוכנות צפי היסוד, כי נחם והוד מוסרים את הטפה צפה היסוד, ובגין
כך אקרון צבאות ולכן נחם והוד נקראים לצאות, לפי שמהם יצאו נשמות ישראל הנקראים

אקרוין צבאות, דכל חיילין דנפקי, מנהון נפקי, ואינון נצח ויהוד, תפארת יהו"ה, נצח ויהוד צבאות, ובגין כך יהו"ה צבאות.

אמה דדכורא, סיומא (נ"א פסותא) דכל גופא, ואקרי יסוד, ודא הוא דרגא דמבסם לנוקבא, וכל תיאובתא דדכורא לגבי נוקבא בהאי יסוד, עייל לנוקבא לאתר דאקרי ציון, דהתם הוא אתר פסותא דנוקבא, בבית רחם לאתתא, ובגין כך יהו"ה צבאות אקרי יסוד.

בתיב (תהלים קלב יג) פי בחר יהו"ה בציון אוה למושב לו, כד אתפרשת

מתוק מדבש

לצאות ה', ואינון נצח ויהוד והם נלח ויהוד, ומפרש תפארת יהו"ה כי סתם שם הוי"ה הוא צמפארקת, נצח ויהוד צבאות שניהם יחד נקראים בשם לצאות, ובגין כך ולכך נקראים צקרא בשם יהו"ה צבאות כי הוי"ה צמפארקת ולצאות צנלח ויהוד, וכשהנציא אמר כה אמר הוי"ה לצאות, ידעו ישראל שהנציאה צאה מתפארקת ונלח ויהוד.

כל חשקו של ועיר אנפין להמתיק הגבורות דמלכות

אמה דדכורא סיומא דכל גופא ואקרי יסוד היסוד של הזכר הוא סיוס כל הגוף דועיר אנפין ונקרא יסוד, כי הוא רק צעל משע ספירות והמלכות משלימתו לעשר ספירות, ודא הוא דרגא דמבסם דנוקבא וזו היא המדרגה המצטמת את הנקבא, ראונו לומר היסוד צמסדיו ממתיק את גבורות הנקבא, וכך תיאובתא דדכורא לגבי נוקבא בהאי יסוד וכל משוקת הדכר אל הנקבא צזה היסוד, ראונו לומר כל מלות ועיר אנפין להמתיק גבורות הנקבא על ידי הסקדים שציוסד שלו, עייל דנוקבא לאתר דאקרי ציון כי ועיר אנפין נכנס אל הנקבא למקום שנקרא ציון, שהוא היסוד שלה, דהתם הוא אתר פסותא דנוקבא כי שם הוא המקום שצמספה הנקבא את היסוד דדכורא, בבית רחם לאתתא צצית רחם של אשה המכסה את העצר עד שעת הלדה, ובגין כך יהו"ה צבאות אקרי יסוד ולכך נקרא היסוד הוי"ה לצאות, על שם קצלתו מתפארקת ונלח ויהוד.

בתיב, פי בחר יהו"ה בציון ועיר אנפין הנקרא הוי"ה צמר ציסוד הנקבא הנקרא ציון, אוה דמושב לו הוא אוה שהנקבא תהיה לו צחיגת מושב וכסא כדמפרש ואזיל, ומפרש כד אתפרשת מפורזיתא אחר שנפרדה הנקבא מאחורי ועיר אנפין צסוד הנסירה,

מטרוניתא, ואתחברת במלכא אנפין באנפין, במעלי שבתא, אתעביד
כלא חד גופא, וכדין יתיב קדשא בריך הוא בכורסייה, ואקרי כלא
שמא שלים, שמא קדישא, בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמין.

כל אלין מלין סליקנא עד יומא דא, דאתעטר בהו לעלמא דאתי,
והשתא אתגליין הכא, זכאה חולקי.

האי מטרוניתא פד אתחברת עם מלכא, כל עלמין מתברכן, ואשתכחו
בחדוותא דכלא.

מתוק מדבש

ואתחברת במלכא אנפין באנפין ונתחברה עם המלך פנים בפנים, בסוד יחוד פנים
פנים, במעלי שבתא כליל שבת, אתעביד כלא חד גופא אז זעיר אנפין ונקציה
נשלמים יחד ונעשים כגוף אחד, וכדין יתיב קדשא בריך הוא בכורסייה ואז הקדוש
ברוך הוא יושב בכסאו, והיינו שהנקבא נעשית כסא אליו, וזה שכתוב אוה למושב לו,
ואקרי כלא שמא שלים שמא קדישא ונקראים כל הפרזופים בשם שלם, כי על ידי
יחוד זעיר אנפין ונקציה מתחדשים כל הפרזופים שלמעלה מהם להמשיך להם מחין, ואז
יש חבור ושלוב שמות הוי"ה וההי"ה, והוי"ה אלהי"ם, והוי"ה אדנ"י, וכלם הם שמות
הקדושים, בריך שמייה ברוך שמו צאילות, דעלם ודעלמי עלמין לעולם ולעולמי עולמים,
צבריאה וצריה ועשיה.

ואמר רבי שמעון כל אצין מדין סליקנא עד יומא דא כל אלו הסודות שמרתי מלגלותם
עד היום הנה, דאתעטר בהו לעלמא דאתי כי היה דדעמי שאתעטר בהם לעולם
הבא, רצונו לומר ששם הגלה אותם לפני הנדיקים ושם אתעטר בהם, והשתא אתגליין
הבא אכל עמה נתגלו כאן בעולם הנה, זכאה חולקי חשרי חלקי שזכיתי לגלות את כל
הסודות הללו.

האי מטרוניתא פד אתחברת עם מלכא מלכא זו שהיא המלכות כשמתחברת עם
המלך זעיר אנפין כליל שבת, כל עלמין מתברכן אז כל העולמות מתברכים, כי
נמשך שפע צרכות לכל העולמות, ואשתכחו בחדוותא דכלא ונמלאים כלם בשמחה
גמורה בשבע שמחות.

(דף רצו ע"ב) **כְּמָה דְּדְכוּרָא כְּלִיל בְּתֻלְתָּא, וְשִׁירוּתָא בְּתֻלְתָּא, כְּךָ כְּלָא הָכִי, וְסִיּוּמָא דְכָל גּוּפָא הָכִי, וּמִטְרוּנִיתָא לָא מִתְבָּרְכָא אֲלָא בְּכֻלָּא דְתֻלְתָּא אֱלִין, דְּאִינוּן נֶצַח הוּד יְסוּד, וּמִתְבַּסְמָא וּמִתְבָּרְכָא בְּאַתְר דְּאֶקְרִי קִדְשׁ הַקְדָּשִׁים דְּתֻלְתָּא, דְּכֻתִּיב (תהלים קלג ג) כִּי שֵׁם צִוָּה יְהו"ה אֶת הַבְּרָכָה, דְּהָא תַרְיֵן דְּרַגִּין אִינוּן לְעִילָא וְתַתָּא.**

וּבְגִין כְּךָ לִית רְשׁוּתָא לְמִיעַל תַּמָּן בְּר כְּהֵנָּא רַבָּא, דְּאֵתִי מִן סִטְרָא

מתוך מדבש

בְּכָל הָאֲצִילוּת, הַנֶּצַח הוּד יְסוּד שְׂבַפְרָצוּהָ הָעֲלִיּוֹן מִתְלַבֵּשׁ בְּסוּד מַחִין בְּפַרְצוּף הַתַּחְתּוֹן מְמַנָּה

(דף רצו ע"ב) **כְּמָה דְּדְכוּרָא כְּלִיל בְּתֻלְתָּא** כמו שזעיר אנפין כולל שלש ספירות, דהיינו את הנגלה הוד יסוד דלריך אנפין ואת הנגלה הוד יסוד דלצא ואמא, שמתלבשים זו בצוד מחין, וישירותא בתלתא וגם תחלת כל התקון ה'ה בשלשה, שהלבישו פרצופי האצילות על נגה הוד יסוד דלדס קדמון, כך ב"א ה'ה כך כל האצילות הנגלה הוד יסוד של פרצוף העליון מתלבשים בצוד מחין צפרצוף הסתמון, וסיומא דכ"ל גופא ה'ה וסיוס כל הגוף גם הוא כך, רצונו לומר גם זעיר אנפין שהוא הגוף דכללות האצילות, הסיוס שלו דהיינו הנגלה הוד יסוד שלו מתלבשים בצוד מחין דנקצא, ומטרוניתא דא מתברכא והנקצא דזעיר אנפין לא מקבלת שפע הצרכות צעת היחוד, אלא בבד"א דתלתא אצין אלא בכללות אלו השלשה, דאינון נצח הוד יסוד כי טפות הממין שלה מתלבשות בנגלה הוד יסוד דזעיר אנפין, ומתבסמא והיא מתבסמת מגבורותיה, ומתברכא ומתצרכת על ידי הסודים דיסוד דזעיר אנפין, באתר דאקרי קדש הקדשים דתלתא צמקוס הנקרא קדש קדשים שלמטה, שהוא צחינת היסוד שלה (ולא קדש קדשים שלמעלה שהוא הסכמה צינה דעת), דכתיב כָּטֹל סָרְמוֹן שִׁירָד עַל הַרְרֵי לִיּוֹן כִּי שֵׁם צִוָּה יְהו"ה אֶת הַבְּרָכָה דהיינו צליון שהיא צחינת היסוד דנקצא, ומה שמכנה ליסוד שלה קדש הקדשים דהא תרין דרגין אינון, דע"א ונתא לפי שיש צה שמי מדרגות, א' היסוד שהוא למעלה וצפנים הנקרא ליון וקדש קדשים, ב' עטרת היסוד שהיא למטה וצחון ונקראת ירושלים והיכל, וכמו שקדש הקדשים הוא לפנים מן ההיכל, כך היסוד הוא לפנים מן העטרה.

סוּד אַסּוּר הַבְּנִימָה לְקִדְשׁ הַקְדָּשִׁים שְׂבַגְגָּד הַיְסוּד דְּמִלְכוּת לְבַד מִהַכְּהֵן גְּדוּל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים

ובגין כך ולפי שקדש הקדשים הוא מכון כנגד היסוד דנקצא, לכן לית רשותא דמיעל תמן אין רשות לכנס לקדש הקדשים של מטה, בר כהנא רבא דאיתי מן סטרא דחסד רק הפה גדול ציוס הספורים שצא מלד החסד, כמו שכתוב (דברים לג ח) תמיד

דחֶסֶד, בְּגִין דְּלֹא עֵייל לְהֵהוּא אַתֵּר דְּלַעִילָא, אֶלָּא הֵהוּא דְאַקְרִי חֶסֶד, וְעֵייל בְּקִדְשׁ הַקְדָּשִׁים, וּמִתְבַּסְּמַת נֻקְבָּא, וּמִתְבַּרְכָּא הַאי קִדְשׁ הַקְדָּשִׁים בְּגוּ לְגוּ, אַתֵּר דְאַקְרִי צִיּוֹן.

צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם תְּרִין דְּרָגִין אֵינֻן, חַד רַחֲמִי, וְחַד דִּינָא, צִיּוֹן, דְּכֹתִיב (ישעיה א כו) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה, יְרוּשָׁלַיִם, דְּכֹתִיב (שם פסוק כא) צִדֵּק יִלִּין בָּהּ, כְּמָה דְאַוְקִימָנָא.

וְכָל תִּיאֻבְתָּא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי נֻקְבָּא הֵכָא הוּא, וְקָרִינֵן לָהּ בְּרָכָה, דְּמִתְמָן נִפְקִי בְּרַכָּן לְכָלֵּהוּ עַלְמִין, וְכָלֵּהוּ מִתְבַּרְכָּן, הַאי אַתֵּר אַקְרִי קִדְשׁ, וְכָל קִדְשִׁים דְדְכוּרָא עֵיילִין תְּמָן, בְּהֵהוּא דְרָגָא דְאַמִּינָא.

מחוק מדבש

ואוריין לאיש חסידך, ורומז ליסוד דזעיר אנפין שיש צו טפות החסידים, והטעם הוא בגין דְּלֹא עֵייל לְהֵהוּא אַתֵּר דְּלַעִילָא לפי שאינו נכנס למקום ההוא שלמעלה, דהיינו ליסוד דְּנֻקְבָּא הַנִּקְרָא קִדְשׁ הַקְדָּשִׁים, אֶלָּא הֵהוּא דְאַקְרִי חֶסֶד אֶלָּא הֵסוּד דְּזַעִיר אֲנַפִּין הַנִּקְרָא חֶסֶד לפי שיש צו טפות החסידים, וְעֵייל בְּקִדְשׁ הַקְדָּשִׁים, וּמִתְבַּסְּמַת נֻקְבָּא וּכְשֶׁנִּכְנָס הֵסוּד דְּזַעִיר אֲנַפִּין בְּקִדְשׁ הַקְדָּשִׁים שֶׁהוּא הֵסוּד דְּנֻקְבָּא, אִזּוּ הוּא מִמְּחִיב בְּחֶסֶדִים שְׁלֹו אֵת גְּבוּרָתָהּ, וּמִתְבַּרְכָּא הַאי קִדְשׁ הַקְדָּשִׁים בְּגוּ לְגוּ וְאִזּוּ מִתְבַּרְכָּן קִדְשׁ הַקְדָּשִׁים דִּהֵינּוּ הֵסוּד שֶׁלֹּה שֶׁהוּא לִפְנֵי וּלְפָנִים דִּהֵינּוּ לִפְנֵים מִן הַעֲטָרָה הַנִּקְרָאת הֵיכָל, אַתֵּר דְאַקְרִי צִיּוֹן כִּי הוּא הַמְּקוֹם הַנִּקְרָא צִיּוֹן שֶׁהוּא לִפְנֵים מִירוּשָׁלַיִם שֶׁהוּא הַעֲטָרָה.

ומפרש יוטר ואומר כי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם תְּרִין דְּרָגִין אֵינֻן צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם הֵם שְׁתֵּי מַדְרָגוֹת, חַד רַחֲמִי אֶסֶד רַחֲמִים, שֶׁהוּא צִיּוֹן בְּחִינַת הֵסוּד שֶׁלֹּה, וְחַד דִּינָא וְאֶסֶד דִּין, שֶׁהוּא יְרוּשָׁלַיִם בְּחִינַת הַעֲטָרָה שֶׁלֹּה, וּמִבְּחִיל רִאִיָּה כִּי צִיּוֹן הִיא רַחֲמִים, דְּכֹתִיב צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה דִּהֵינּוּ בְּרַחֲמִי זַעִיר אֲנַפִּין הַנִּקְרָא מִשְׁפָּט, יְרוּשָׁלַיִם הִיא דִּין, דְּכֹתִיב צִדֵּק יִלִּין בָּהּ וְצִדֵּק הוּא בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא בְּחִינַת דִּין, כְּמָה דְאַוְקִימָנָא כְּמוּ שֶׁבְּאַרְנוּ (בְּאַדְרָא רָבָא דִּף קִלּוּ עֲמוּד א').

וְכָל תִּיאֻבְתָּא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי נֻקְבָּא הֵכָא הוּא וְכָל תַּשׁוּקָת זַעִיר אֲנַפִּין אֵל הַנִּקְבָּא כְּדִי לְהַמְחִיב אֵת גְּבוּרָתָהּ, הוּא כֹּאן בְּיִסוּדָהּ, וְקָרִינֵן לָהּ וְאִזּוּ קוֹרְאִים אֵת הֵסוּד וְעֲטָרַת הֵסוּד דְּמַלְכוּת בְּרָכָה, דְּמִתְמָן נִפְקִי בְּרַכָּן לְבִרְכָּהּ עַלְמִין לִפְנֵי שְׁמַשׁ יוֹלָאוֹת הַבְּרִכוֹת לְכָל עוֹלָמוֹת בְּרִיָּה יִצְרָה עֲשִׂיהָ, וְכִדְּהוּ מִתְבַּרְכָּן וְכָלם מַקְצִילִים דִּי סְפוּק בְּרַכָּתָם, הַאי אַתֵּר הֵסוּד דְּנֻקְבָּא, אַקְרִי קִדְשׁ נִקְרָא קִדְשׁ, וְכִדְּ קִדְשִׁים דְּדְכוּרָא וְכָל הַקְדָּשִׁים דִּהֵינּוּ כָּל הַחֶסֶדִים שֶׁהֵם חֲלָקוֹ דְּזַעִיר אֲנַפִּין, עֵיילִין תְּמָן נִכְנָסִים בְּשַׁעַת הַיְּמוֹד, בְּהֵהוּא דְרָגָא דְאַמִּינָא בְּזֶה הַמַּדְרָגָה שֶׁאֲמַרְתִּי שֶׁהוּא יְסוּדָהּ הַנִּקְרָא צִיּוֹן, וְאִזּוּ נִקְרָא יְסוּדָהּ קִדְשׁ הַקְדָּשִׁים.

וּכְלָהוּ אַתְיִין מְרִישָׁא עֲלָאָה דְּגוּלְגֻלְתָּא דְּדְכוּרָא, מִסְטָרָא דְּמוֹחֵי עֲלָאִי,
 דְּשְׂרִיין בֵּיהּ, וְנָגִיד הָהִיא בְּרָכָה בְּכָל שְׁיִיפֵי גּוּפָא, עַד אֵינוֹן
 דְּאֶקְרוֹן צְבָאוֹת, וְכָל הָהוּא נָגִידוֹ דְּאַתְנָגִיד מִכָּל גּוּפָא, מִתְכַּנְשֵׁי תַמָּן,
 וְעַל דָּא אֶקְרוֹן צְבָאוֹת, דְּכָל צְבָאוֹת דְּעֲלָאִין וְתַתָּאִין מִתַּמָּן נִפְקִין, וְהָהוּא
 נָגִידוֹ בְּתַר דְּאַתְכַּנְשֵׁי תַמָּן, שְׂרִיין לֵיהּ בְּהָהוּא יְסוּד קַדִּישָׁא, כְּלָא חוּרָא,
 בְּגִין כִּךְ אֶקְרִי חֶסֶד, וְהָהוּא חֶסֶד עֵייל לְקַדְשׁ הַקְדָּשִׁים, דְּכְתִיב כִּי שָׁם
 צִוָּה יְהו"ה אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם.

מתוך מדבש

כָּל הַחֲסָדִים נִמְשָׁבִים מִמַּחֲנִין דְּזַעִיר אֲנִפִּין שְׁמַצַּד הַמַּחֲנִין דְּאַבָּא וְאַמָּא
 וּכְלָהוּ אַתְיִין מְרִישָׁא עֲלָאָה דְּגוּלְגֻלְתָּא דְּדְכוּרָא וְכָל הַחֲסָדִים נִמְשָׁבִים וְצָאִים וְיוֹרְדִים
 מִרְאֵשׁ הָעֲלִיּוֹן דְּהֵיִינוּ הַמַּחֲנִין שְׁנִגְלָגְלִתָּא שֶׁל זַעִיר אֲנִפִּין, שֶׁהוּא קִבְּלָם מִסְטָרָא
 דְּמוֹחֵי עֲלָאִי מִנֵּל הַמַּחֲנִין הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁל אֲבָא וְאַמָּא, דְּשְׂרִיין בֵּיהּ הַשּׁוֹרִים צְנִגְלָגְלִתָּא
 דְּזַעִיר אֲנִפִּין, וְנָגִיד הָהִיא בְּרָכָה בְּכָל שְׁיִיפֵי גּוּפָא וּמִשָּׁם נִמְשָׁבִים הַצְּרוּת וְהַחֲסָדִים
 בְּכָל אֲזַרֵּי גּוּפּוֹ שֶׁל זַעִיר אֲנִפִּין, עַד אֵינוֹן דְּאֶקְרוֹן צְבָאוֹת עַד אִלּוּ הָאֲזַרִּים הַנִּקְרָאִים
 לְצִאוֹת שֶׁהֵם נֶלֶח וְהוּד, וְכָל הָהוּא נָגִידוֹ דְּאַתְנָגִיד מִכָּל גּוּפָא וְכָל אִוְתָם הַמַּשְׁכוֹת
 הַחֲסָדִים הַנִּמְשָׁבִים מִכָּל הַמַּשְׁפָּטוֹת הַשֵּׁשׁ קִלּוּת דְּזַעִיר אֲנִפִּין, מִתְכַּנְשֵׁי תַמָּן גַּם הֵם
 מִתְקַצְצִים צִנְחָה וְהוּד, וְעַל דָּא אֶקְרוֹן צְבָאוֹת וְעַל כֵּן הֵם נִקְרָאִים לְצִאוֹת, דְּכָל
 צְבָאוֹת לְפִי שְׁכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַנִּקְרָאִים לְצִאוֹת ה', דְּעֲלָאִין הָעֲלִיּוֹנִים הַנִּמְשָׁכוֹת
 מִהַחֲסָדִים דְּחֻכְמָה צִינָה דַּעַת, וְתַתָּאִין וְהַמַּשְׁמוּנִים הַנִּמְשָׁכוֹת מִהַחֲסָדִים דְּשֵׁשׁ קִלּוּת
 דְּזַעִיר אֲנִפִּין, מִתַּמָּן נִפְקִין מִשָּׁם מִנְחָה וְהוּד הֵם יוֹלְאוֹת, וְהָהוּא נָגִידוֹ וְאוֹתָם הַמַּשְׁכוֹת
 הַחֲסָדִים, בְּתַר דְּאַתְכַּנְשֵׁי תַמָּן אֲחֵר שֶׁהֵם מִתְקַצְצִים צִנְחָה וְהוּד, שְׂרִיין לֵיהּ בְּהָהוּא
 יְסוּד קַדִּישָׁא הַנֶּלֶח וְהוּד מִרִּיקִים אֶת טַפּוֹת הַחֲסָדִים לְיְסוּד שְׁלוֹ, וְהַגֵּם שֶׁהַחֲסָדִים
 נִמְשָׁכוּ מִחֻכְמָה צִינָה דַּעַת לֹא נִשְׁמָנוּ גּוֹנֵם אֲלֵא בְּרָא חוּרָא נִשְׁאָרוּ כָּל הַחֲסָדִים
 לְצִנִּים צְלִי הַשְּׁמָנוֹת, בְּגִין כִּךְ אֶקְרִי חֶסֶד לְכֵן נִקְרָא הַיְסוּד חֶסֶד עַל שֵׁם טַפּוֹת
 הַחֲסָדִים שֶׁנִּמְשָׁכוּ, וְהָהוּא חֶסֶד וְזֶה הַיְסוּד עִם טַפּוֹת הַחֲסָדִים שָׂנוּ, עֵייל לְקַדְשׁ
 הַקְדָּשִׁים נִכְנֵס לְקַדְשׁ הַקְדָּשִׁים שֶׁהוּא הַיְסוּד דְּנִקְצָא לְהַמְמִיק גְּבוּרָתָהּ, דְּכְתִיב כִּי
 שָׁם צִינְסוּ דְּנִקְצָא, צִוָּה יְהו"ה שֶׁהוּא זַעִיר אֲנִפִּין, אֶת הַבְּרָכָה הֵיִינוּ הַחֲסָדִים, חַיִּים
 עַד הָעוֹלָם כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים, עַד הַנִּקְצָא הַנִּקְרָאָה עוֹלָם, וּמִמֶּנָּה נִמְשָׁךְ הַשֵּׁפַע
 לְעוֹלָמוֹת הַמַּשְׁמוּנִים.

אמר רבי אבא, לא סיים בוצינא קדישא למימר חיים, עד דאשתככו מלוי, ואנא פתבנא סברנא למכתב טפי, ולא שמענא, ולא זקיפנא רישא, דנהורא הוה סגי, ולא הוה יכולנא לאסתכלא.

אדהכי אזדעזענא, שמענא קלא דקארי ואמר, (משלי ג ב) ארף ימים ושנות חיים וגו', שמענא קלא אחרא, (תהלים כא ה) חיים שאל ממך וגו'.

כל ההוא יומא לא אפסיק אשא מן ביתא, ולא הוה מאן דמטי לגביה,

מתוך מדבש

רבי אבא לא יכל להסתכל במקום רבי שמעון בר יוחאי מפני האור הגדול, ושמע הקול ממרום

אמר רבי אבא, לא סיים בוצינא קדישא למימר חיים לא הספיק המאור הקדוש שהוא רבי שמעון לגמור את מלת חיים שבפסוק הנזכר, עד דאשתככו מלוי עד שנשתתקו דבריו במלת כי שם צנה ה' את "הברכה", ומן השמים עכבוהו מלומר מלת חיים, לרמוז לו שפבר אין לו חיים בעולם הזה, ואמר רבי אבא ואנא פתבנא סברנא למכתב טפי ואני הכותב חשבתי לשמע עוד מפי רבי שמעון ולכתב יותר, ולא שמענא אכל לא שמעתי יותר, (ס"ג יו"ר) ולא זקיפנא רישאי ולא זקפתי את ראשי לראות למה הפסיק רבי שמעון מלדבר עוד, דנהורא הוה סגי כי האור היה גדול מאד, ולא הוה יכולנא לאסתכלא עד שלא הייתי יכול להסתכל במקום רבי שמעון.

אדהכי אזדעזענא בתוך כך נחרדתי, כי שמענא קלא דקארי ואמר שמעתי קול של מעלה שהכריז ואמר, ארף ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך, רצונו לומר כי בעל הקול היה מתפלל על רבי שמעון שיוסיפו לו עוד מן השמים ארף ימים ושנות חיים, ואחר כך שמענא קלא אחרא שמעתי קול אחר שהכריז ואמר חיים שאל ממך הלא רבי שמעון כבר שאל ממך חיים, (ס"ג יו"ר והלאה) נתת לו כי אחר שעלה לברר את מקומו בגן עדן (ממנאר צוהר מדש פ' גרסאית דף כד), זכה שנתרפא והוסיפו לו שנות חיים. והמשיך ואמר הקול וכי אפשר שאורך ימים עולם ועד שיחיה רבי שמעון עולם ועד בתמיה, ועל ידי תשובת קול השני, הפסיק קול הראשון להתפלל עוד, ורבי שמעון נסתלק לחיי עד.

האש שהקיף את הבית לא נפסק כל היום

כל ההוא יומא כל אותו היום כשנסתלק רבי שמעון, לא אפסיק אשא מן ביתא לא נפסק האש מן הבית שסבב אותו משעה שהתחיל רבי שמעון בגלוי הסודות, (מנכר גריס האדרא), ולא הוה מאן דמטי לגביה ולא היה מי שיערב לבו לגשת אליו, לראות

דלא יכילו, דנהורא ואשא הוה בסוחרניה כל ההוא יומא, נפילנא על ארעא וגעניא.

בתר דאזיל אשא, חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים, דאסתלק מן עלמא, אתעטף, שכיב על ימיניה, ואנפוי חייכין.

קם רבי אלעזר בריה, ונטיל ידוי ונשיק לון, ואנא לחיכנא עפרא דתחות רגלוי, בעו חבריאי למבכי, ולא יכילו למללא, שארו חבריאי בבכיה, ורבי אלעזר בריה נפיל תלת זמנין, ולא יכיל למפתח פומיה, לבתר פתח ואמר, אבא אבא, תלת הוו, חד אתחזרו.

מתוך מדבש

אם נתעלה או שכבר נסתלק, דלא יכילו לפי שלא יכלו, דנהורא ואשא הוה בסוחרניה כל ההוא יומא כי האור והאש היו מסבכים אותו כל אותו היום, ואמר רבי אבא נפילנא על ארעא וגעניא נפלנו על הארץ וצעקנו מחמת הצער הגדול.

בתר דאזיל אשא אחר שנסתלקה האש, חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים דאסתלק מן עלמא ראיתי את המאור הקדוש קדש הקדשים שנסתלק מן העולם, ורצונו לומר כי רק אחר שהלך האש נתברר להם שרבי שמעון נסתלק מן העולם, וראו אותו אתעטף שהיה מעטף בטליתו, שכיב על ימיניה ואנפוי חייכין והיה שוכב על צד זמינו ופניו היו שוחקות (כמאמר חכמינו זכרונם לנרקה (כתובות דף קג עמוד ב), מת מתוך השחוק סימן יפה לו, פניו כלפי העם סימן יפה לו).

אחר הסתלקות רבי שמעון בר יוחאי נטל רבי אלעזר ידי אביו ונשקם, ורבי אבא לחף את העפר שתחת רגליו

קם רבי אלעזר בריה, ונטיל ידוי ונשיק לון עמד רבי אלעזר בנו, ולקח את ידי אביו ונשק אותם, ואמר רבי אבא ואנא לחיכנא עפרא דתחות רגלוי ואני לחכתי את העפר שהיה תחת רגליו הקדושות, ואחר שנתאמת אצלם שרבי שמעון נח נפשיה, בעו חבריאי למבכי רצו החברים לבכות, ובלבם בקשו רחמים מהקדוש ברוך הוא שיוכלו לבכות, אבל ולא יכילו למללא לא יכלו לדבר ולבקש רחמים בפיהם, והקדוש ברוך הוא קבל הגיון לבם, לכן שארו חבריאי בבכיה התחילו החברים לבכות על הסתלקות רבם ומאור עינם, ורבי אלעזר בריה נפיל תלת זמנין ורבי אלעזר בנו נפל שלש פעמים על פני אביו, בדרך שעשה יוסף לאביו, כמו שכתוב (בראשית נ א) ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו וישק לו, אבל תחלה ולא יכיל למפתח פומיה לא היה יכול רבי אלעזר לפתח פיו לדבר, מחמת תקף הצער, לבתר פתח רק אחר כך פתח את פיו ואמר אבא אבא

השתא תנוד חיותא, צפראן טאסין, משתקען בנוקבאן דימא רבא,
וחברייא כלהו שתין דמא.

קם רבי חייא על רגלוי, ואמר, עד השתא בוצינא קדישא מסתפל (ס"א
משתדל) עלן, השתא לאו הוא עדן, אלא לאשתדלא ביקריה, קם
רבי אלעזר ורבי אבא, נטלו ליה בטיקרא דסיקלא.

מתוך מדבש

אמר בכפלא כעין שכתוב (מלכים ב' ב יב) אבי אבי רכב ישראל ופרשיו, תלת הוו חד
אתחזרו מה שנפילתי על פגיד שלש פעמים ולא כיוסף שנפל על פגי אביו רק פעם אחת,
כי כל השלש נפילות לאחת נחשבות הואיל ולא יכלתי לדבר רק בפעם השלישית.

רבי אלעזר, מעתה ילמדו בסברות משבשות ומרות במקום מים חיים

והמשיך רבי אלעזר את דבריו, כמספיד את אביו ואמר, כי עד עתה השכינה הנקראת חיה
וגם המלאכים הנקראים חיות הקדש עם נשמות הצדיקים, כלם היו כאן עד שהיית
חי ודרשת בסודות התורה, אבל השתא מכאן ואילך תנוד חיותא תזוז ותלך השכינה עם
כל חיות הקדש, וגם צפראן טאסין נשמות הצדיקים הנמשלות לצפריים טסות והולכות
להם לגן עדן, ואינן חוזרות עוד אלא (ה"ג יה"ר) משתקען בנוקבא דימא רבא הם
נשואות שקועות וקבועות בנקב של הים הגדול (הרמוז על היסוד על המלכות), וגם וחברייא
שהם תלמידי רבי שמעון שעד עכשו שתו יין וחלב ומים חיים מפי רבם, הנה מכאן ואילך
כלהו שתין דמא כלם ישתו דם, כלומר שילמדו סברות משבשות ומרות כדם במקום
מים חיים.

קם רבי חייא על רגלוי קם רבי חייא מהקרקע שהיו יושבים ובוכים על הסתלקות רבי
שמעון, ואמר עד השתא בוצינא קדישא מסתפל עלן עד עתה היה המאור הקדוש
מסתפל ומשגיח עלינו, ומלמד לנו דרכי חיים, השתא לאו הוא עדן עתה אין שהות עוד
לבכות ולהספיד, כי נטה היום לערב, אלא מוטל עלינו לאשתדלא ביקריה דהיינו לעסק
בכבודו כראוי לו. קם רבי אלעזר ורבי אבא שהם היו החשובים ביותר בין החברייא,
נטלו ליה בטיקרא דסיקלא לקחו אותו ממשתו בכסא המיוחד לזה להוליכו לחדר אחר,
כדי לעסק בטהרתו ובהלבשתו כראוי לכבודו, (ומלת טיקרא פרושו עצים, והוא מלשון תקרה
בחלוף דטלנ"ת, ומלת סיקלא הוא כעין אסקלא, ורצונו לומר בכסא הנעשה מאריגת קלפות של עצים
המלא נקבים כעין מכבר, ובו נושאים החולים להוליכם ממקום למקום).

מאן חמא (ס"א ערענרא וערבוביא) ערבוביא דחברייא, וכל ביתא הוה סליק ריחין, סליקו ביה בפורייה, ולא אשתמש ביה אלא רבי אלעזר ורבי אבא.

אתו טריקין ומארי תריסין דכפר צפרי, וטרדאן בהו, (ס"א דצפרי וטרדיא), והו בני מרוניא צווחין בקטירין, דחשיבו דלא יתקבר תמן. בתר דנפק פורייה, הוה סליק באורא, ואשא הוה להיט קמיה, שמעו

מתוך מדבש

ריח גן עדן עלה מפל הבית שנסתלק בה בכפר מירון

מאן חמא ערבוביא דחברייא מי ראה עוד דבר כזה, שהרבה תלמידי חכמים באו בערבוביא לחלק כבוד האחרון לרבי שמעון, וכל ביתא הוה סליק ריחין ומפל הבית עלה ריח טוב מבשמי הגן עדן, שהביאו נשמות הצדיקים שבאו מן הגן עדן לקבל פני רבי שמעון. (ה"ג בד"א) סליקו ליה בפורייה אחר שנתעסקו בו הוציא והו במטה מן החדר אל החצר, כדי להוליכו למקום מנוחתו, ולא אשתמש ביה אלא רבי אלעזר ורבי אבא ולא עסקו בטירתו ובהולכתו אלא רבי אלעזר ורבי אבא.

והנה רבי שמעון נח נפשיה בכפר מירון, וכשרצו להוליכו למקום קבורתו אתו טריקין ומארי תריסין דכפר צפרי באו גבורים ובעלי מלחמה מכפר צפרי למירון, לקחת את ארון האלהים של רבי שמעון בחזקה לקבר אותו אצלם בכפר צפרי, (מלת טריקין פרושו אנשי חיל המפלים, ומארי תריסין פרושו בעלי מגנים, רצונו לומר בעלי מלחמה), וטרדאן בהו וכני מירון היו דוחקים בכני צפרי להחזירם לאחוריהם שלא יקחו מהם את ארון האלקים, והו בני מרוניא צווחין בקטירין והיו בני מירון צועקים יחד באגדה אחת על בני צפרי, דחשיבו דלא יתקבר תמן כי בני מירון חשבו עצות ותחבולות שלא יניחו לרבי שמעון להקבר שם בכפר צפרי, אי נמי פרושו, שיראו בני מירון שמא לא יקבר רבי שמעון אצלם.

מטתו הקדושה עלתה לאויר ואש להט סביבה ויצאה בת קול עולו ואתבגשו להלולא דרבי שמעון

וכדי להשקוט את המריבה בין שני הצדדים עשה הקדוש ברוך הוא נס גדול, כי בתר דנפק פורייה אחר שמטתו של רבי שמעון יצאה מן החצר, הוה סליק באורא עלתה המטה באויר השמים כי המלאכים נשאוהו בידם, ואז נחה ושקטה המריבה, ואשא הוה להיט קמיה ועמוד של אש היה לוהט לפני מטתו, ובצעת שהמטה פרחת באויר

קלא, עולו ואתו ואתפנשו להילולא דרבי שמעון, (ישעיה נז ב) יבא שלום
ינוחו על משכבותם.

כד עאל למערתא, שמעו קלא במערתא, זה האיש מרעיש הארץ,
מרגיז ממלכות, כמה פטרין ברקיעא משתכבין (ס"א ולא משתכחין)
ביומא דין בגינף.

דנא רבי שמעון בר יוחאי דמאריה משתבח ביה בכל יומא.
זכאה חולקיה לעילא ותתא, כמה גניזין עלאין מסתמין ליה, עליה

מתוך מדבש

שמעו קלא יצאה בת קול מן השמים שכלם שמעוה, עולו ואתו ואתפנשו הכנסו ובואו
והתקבצו, רצונו לומר אלו שהם מבחוץ ופנסו, ואלו שהם מרחוק יבואו, וכלם יתקבצו
ויתאספו, להילולא דרבי שמעון לשמחת רבי שמעון שהיה מהלל ומשבח להקדוש ברוך
הוא בשמחה על שזכה לצאת מן העולם בשלמות הגמורה, ואמרה עוד הבת קול יבא
שלום ינוחו על משכבותם רצונו לומר בזמן שהצדיקים ינוחו על משכבותם ראוי שביום
ההוא יהיה שלום ולא קטטות ומריבות, (ואמרה בן כנגד מה שבני צפורי כבר חזרו לאחוריהם
והיתה תקותם למפח נפש, משום הכי אמרה הבת קול שאל ירע בעיניכם שתחלתכם נזכרה, כי ביום
הסתלקות רבי שמעון אין ראוי להיות מחלקת).

המטה נכנסה מאליה למירון והפרו מושמים יצא זה האיש מרעיש הארץ מרגיז
ממלכות

כד עאל למערתא כשנכנסה מטת רבי שמעון מעצמה במערה בכפר מירון, שמעו קלא
במערתא שמעו בת קול שיצאה מן המערה, זה האיש מרעיש הארץ מפחדו היו
רועשים יושבי הארץ, מרגיז ממלכות שבטל בכחו את גזרות המלכיות, כמה פטרין
ברקיעא משתכבין ביומא דין בגינף הרבה פתחון פה של המקטרגים משתפתקים ברקיע
ביום זה בזכותך, (כי הקדוש ברוך הוא מחל לעונותיהם של כל המלוים את רבי שמעון לכבודו, אשר
העונות גרמו הקטרוג, פטרין פרושו כמו (שמות יג יב) פטר רחם שהוא לשון פתיקה).

ועוד הוסיפה הבת קול ואמרה דנא רבי שמעון בר יוחאי דמאריה משתבח ביה בכל
יומא זהו רבי שמעון שהקדוש ברוך הוא משתבח בו לפני פמליא של מעלה כל
יום.

ואמרה עוד הקול זכאה חולקיה לעילא ותתא אשרי חלקו בגן עדן העליון ובגן עדן
התחתון, כמה גניזין עלאין מסתמין ליה הרבה אוצרות עליונים שמורים לו
למעלה, עליה אתמר עליו נאמר פעין שאמר המלאך לדניאל, ואתה לך לקץ היינו

אַתָּמָר, (דניאל יב יג) וְאַתָּה לֵךְ לִקְצֵן וְתַנּוּחַ וְתַעֲמֹד לְגוֹרְלָךְ לִקְצֵן הַיָּמִין.

עד כאן האַדְרָא זוּטָא קדישאַ

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

ההסתלקות שהיא קץ כל בשר, וְתַנּוּחַ בַּקֶּבֶר עִם הַצְדִּיקִים, וְתַעֲמֹד לְגוֹרְלָךְ וְתִקּוּם בַּתַּחֲיָה לַקַּחַת גּוֹרְלָךְ הַנֶּתֶן לְחֵלֶקךָ אַחֵר תַּחֲיַת הַמֵּתִים, לִקְצֵן הַיָּמִין שְׂכָל זֶה יִהְיֶה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים (מצודות בסוף ספר דניאל). אִי נָמִי "לִקְצֵן הַיָּמִין" הַיָּנִינוּ זְמַן הַגָּאֻלָּה שְׂאֵז יַחֲזִיר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יָמִינוּ אֲשֶׁר הִשִּׁיבָה אַחֲזֹר מִפְּנֵי אוֹיֵב (איכה ב ג), וְכִמּוֹ שְׂפָתוֹב (תהלים קלז ה) אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי, וְאוֹמֵר (שם צח א) הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוּ וְזָרוּעַ קִדְשׁוֹ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(מפרשים ורס"ג שם)

עד כאן האַדְרָא זוּטָא קדישאַ

מובא בספר "בארות המים" שלפני אמירת תהלים יאמר האגרת הזאת, וכמו שאומר הרמב"ן "ובכל יום שתקראנה יענוך מן השמים כאשר יעלה על לבך לשאול".

האגרת הזאת שלח הרמב"ן ז"ל מעירו לקטולניא לבנו על הענוה וצוה בו שיקראנה פעם אחת בשבוע וילמדה גם עם בניו, ויהיו רגילים בה בעל פה כדי לחנכם בילדותם ביראת שמים. ובisher לו שביום שיקרא אגרת זה שיענוהו מן השמים כל מה שישאל. וכל מי שירגיל לאומרו בודאי יהא ניצול מכל צרה ומוכסח לו שהוא בן עולם הבא (מספר מעולפת ספירים).

שְׁמַע בְּנִי מוֹסֵר אֲבִיךָ, וְאַל תִּטְּשֵׁנִי תוֹרַת אֲמִיךָ. תִּתְּנֶנִּי תַמִּיד
לְדַבֵּר כָּל דְּבָרֶיךָ בְּנִיחָת לְכָל אָדָם וּבְכָל עֵת, וּבְנִיחָת
תִּנְצֹל מִן הַפֶּלַס, שֶׁהִיא מִדָּה רָעָה לְהַחֲטִיא בְּנִי אָדָם. וְכֵן
אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָהּ, כָּל הַפֶּלַס כָּל מִינֵי גִיהֲזָם
שׁוֹלְטִין בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר הִסֵּר פֶּלַס מִלִּפְנֵי, וְהַעֲבִיר רָעָה מִבְּשָׁרָהּ,
וְאִין רָעָה אֶלָּא גִיהֲזָם, שֶׁנֶּאֱמַר וְגַם רָשָׁע לֵוִים רָעָה.

וּבְאֲשֶׁר תִּנְצֹל מִן הַפֶּלַס תִּעֲלֶה עַל לִבְךָ מִדַּת הַעֲנוּה שֶׁהִיא
מִדָּה טוֹבָה מִכָּל הַמִּדּוֹת טוֹבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר עֲקֹב עֲנוּה
יִרְאֵת יְהוָה יִהְיֶה יִהְיֶה יִהְיֶה ^{אֵין הַכֵּל} ^{יִהְיֶה יִהְיֶה} וּבְעֲבוּר הַעֲנוּה תִּעֲלֶה עַל לִבְךָ מִדַּת
הַיִּרְאָה, כִּי תִתֵּן אֶל לִבְךָ תַמִּיד, מֵאִין בָּאת, וּלְאֵן אֵתָה הוֹלֵךְ,
וְשֶׁאֵתָה רַמָּה וְתוֹלְעָה בְּחַיִּיךָ, וְאַף כִּי בְמוֹתָךְ, וּלְפָנֶי מִי אֵתָה
עֲתִיד לִתֵּן דִּין וְחֵשְׁבוֹן, לְפָנֶי מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה הַשְּׁמַיִם
וְשָׁמַי הַשְּׁמַיִם לֹא יִכְלָכְלוּךָ, אֵף כִּי לְבוֹת בְּנִי אָדָם, וְנֶאֱמַר
הֲלֹא אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ אֲנִי מְלֹא גָאֵם יְהוָה ^{יִהְיֶה יִהְיֶה} ^{אֵין הַכֵּל}
וּבְאֲשֶׁר תִּחְשֹׁב אֵת כָּל אֶלֶה, תִּירָא מִבּוֹרָאךָ וְתִשְׁמַר
מִן הַחֲטָא, וּבְמִדּוֹת הָאֶלֶה תִּהְיֶה שְׂמִיחַ בְּחִלְקֶךָ.

וּבְאֲשֶׁר תִּתְּנֶנִּי בְּמִדַּת הַעֲנוּה לְהַתְּבַשֵּׁשׁ מִכָּל אָדָם וּלְהַתְּפַחֵד
מִבְּנֵי וּמִן הַחֲטָא, אִין תִּשְׁרָה עֲלֶיךָ רִוּחַ הַשְּׁכִינָה, וְזִיו
כְּבוֹדָהּ, וְחַיִּי עוֹלָם הַבָּא.

וְעֲתָה בְּנִי דַע וִירְאָה, כִּי הַמִּתְנַצֵּה בְּלִבּוֹ עַל הַבְּרִיּוֹת, מוֹרֵד
הוּא בְּמַלְכוּת שְׁמַיִם, כִּי מִתְּפָאֵר הוּא בְּלִבוֹשׁ מַלְכוּת
שְׁמַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה ^{יִהְיֶה יִהְיֶה} ^{אֵין הַכֵּל} מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבִשׁ וְגו'. וּבְמִדָּה
יִתְנַצֵּה לֵב הָאָדָם, אִם בְּעֶשֶׂר, ^{יִהְיֶה יִהְיֶה} ^{אֵין הַכֵּל} מוֹרֵשׁ
וּבְעֶשֶׂר, וְאִם בְּכְבוֹד, הֲלֹא לֹאֲלֵהִים הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר

והעשיר והכבוד מלפניו, ואיך מתפאר בכבוד קונו. ואם מתפאר
בזכותו, מסיר שפה לנאמנים, וטעם יקונו. נמצא הכל
שנה לפני המקום, כי באפו משפיל גאים, ובכחו מנצח
שפלים, לכן השפיל עצמו וינשא המקום.

על כן אפרש לך איך תתנהג במדות הענוה ללכת בה תמיד. כל
דבריה יהיו בנחות, וראשה כפוף, ועיניו יביטו למטה לארץ
ולבה למעלה, ואל תביט בפני אדם בדברך עמו, וכל אדם יהיה
גדול ממך בעיניו, ואם חכם או עשיר הוא, עליך לכבדו. ואם
רשע הוא, ואתה עשיר או חכם ממנו, וחשוב בלבה כי אתה חכם
ממנו והוא זכאי ממך, שאתה הוא חוטא הוא שונא ואתה מזיד.

בכל דבריה ומעשיה ובחשיבותיה ובכל עת, וחשוב בלבה כאילו
אתה עומד לפני הקדוש ברוך הוא, ושכינתו עליה. כי
כבודו מלא העולם, ודבריה יהיו באימה וביראה כעבד לפני
רבו, ותתביש מכל אדם, ואם יקרא איש אל תענהו בקול
רם, רק בנחות פעומך לפני רבו. והיו זהיר לקרות בתורה
תמיד אשר תוכל לקיימה, וכאשר תקום מן הספר, תחפש
באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו, ותפשפש
במעשיה בבקר ובערב, ובזה יהיו כל ימיה בתשובה.

והסר כל דברי העולם מלבה בעת התפלה, והכן לבה לפני
המקום ברוך הוא, וטהר רעיונה, וחשוב הדבור קדם
שתוציאנו מפרה, וכן תעשה כל ימי חיי הבהל בכל דבר ודבר
ולא תחטא, ובזה יהיו דבריה ומעשיה ובחשיבותיה ישרים,
ותפלתה תהיה זכה וברה ונקיה ומכוננת ומקבלת לפני המקום
ברוך הוא, שנאמר תכין לבם תקשיב אזניה.

תקרא האגרת הזאת פעם אחת בשבוע ולא תפוזות, לקיימה
וללכת בה תמיד אחר השם יתברך, למען תצליח בכל
דרכיה ותזכה לעולם הבא הצפון לצדיקים, ובכל יום שתקראנה
יענה מן השמים באשר יעלה על לבך לשאול עד עולם אמן סלה:

תפילת השל"ה הקדוש

אֶתֶּהּ הוּא יְהוָה־הִיא יֵאוֹדֵנֶיהָ אִדּוֹן הַכֹּל תִּפְסֵן וְהַעֲלֵתָּ מִסִּימָן וּבִעֲלֵן הַמִּשְׁמֹת מִסִּימָן

אֶלְהִינוּ מִשְׁבְּרֹאֶת הָעוֹלָם, וְיִמְעוֹלֶם וְעַד עוֹלָם אֶתֶּהּ אֵל, וּבְרֹאֶת עוֹלָמָהּ בְּזֵין לְהַשְׁתַּמּוּד־עָא אֶלְהוּתָּהּ בְּאַמְצָעוּת תּוֹרָתָהּ הַקְדוּשָׁה כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרְוָנָם לְבִרְכָּהּ, "בְּרֵאשִׁית", בְּשִׁבִּיל תּוֹרָה וּבְשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם עִמָּה וְנִחְלָתָהּ אֲשֶׁר בְּחֻרָתָּ בָּהֶם מִכָּל הָאֻמוֹת, וְנָתַתָּ לָהֶם תּוֹרָתָהּ הַקְדוּשָׁה, וְכַרְבֶּתֶם לְעִמָּה הַגָּדוֹל.

וְעַל קַיִם הָעוֹלָם וְעַל קַיִם הַתּוֹרָה בָּא לָנוּ מִמּוֹךְ יְהוָה: אֲדֹנָיִם
 אֲלֵהֶנּוּ אֲדֹנָיִם הַכֹּל
 הַתּוֹרָה בְּעַל הַיִּסְבֵּי הַיִּתְּנוּת הַיִּסְבֵּי
 וְכַתְּבָהּ בְּתוֹרָתָהּ "וְכַתְּבָהּ בְּתוֹרָתָהּ" פָּרוּ וְרַבּוֹ,
 וְכַתְּבָהּ בְּתוֹרָתָהּ "וְכַתְּבָהּ בְּתוֹרָתָהּ" וְכַתְּבָהּ בְּתוֹרָתָהּ אֵלֶיךָ,
 כִּי לֹא לְתוֹרָה בְּרָאָה כִּי אִם לְשִׁבְתָּהּ, וְכַתְּבָהּ בְּרָאָה יִצְרָתָהּ אֵלֶיךָ
 עֲשִׂיתָ, כִּי עֲשִׂיתָ אֲנִי וְכַתְּבָהּ בְּרָאָה יִצְרָתָהּ כֹּל עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 יוֹדְעֵי שְׂמֵךְ וְכַתְּבָהּ תּוֹרָתָהּ.

וּבְכֵן אָבּוּא אֵלַיךְ יְהוָהּ, אֵתְּחַנּוּן
 מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, וְאֶפִּיל
 תִּתְחַנְּתִי, וְעֵינַי לָךְ תִּלְוִיּוֹת עַד שֶׁתִּתְחַנְּנִי וְתִשְׁמַעַנִי תִּפְקְדִנִי לְהַזְמִינִי
 לִי בְּנִים וּבָנוֹת, וְגַם הֵם יִפְּרוּ וְיִרְבּוּ הֵם וּבְנֵיהֶם וּבָנֵי בְנֵיהֶם עַד סוֹף
 כָּל הַדּוֹרוֹת לְתַכְלִית שְׁמָהּ וְאֲנִי כְּלָנִי עֹסֵקוּ בְּתוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה לְכַמּוֹד
 וּלְכַמֵּד לִשְׁמֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִי תִּלְמּוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה,
 וְהָאֵר עֵינַיִנִי בְּתוֹרָתְךָ וְדַבֵּק לִבִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ.
 אֲבִינִי אֵב הַרְחֹמִין, תֵּן לְכָלֵנוּ לְחַיִּים אֲרָכִים וּבְרוּכִים, מִי כְּמוֹךָ אֵב
 הַרְחֹמִים זָכוֹר יִצְרָיו לְחַיִּים בְּרוּחִיִּים, זְכַרְנוּ לְחַיִּים צְלוּחִיִּים
 כְּמוֹ שֶׁהַתַּפִּיל אֲבֵרָהּם אֲבִינוּ "לוֹ יוֹחֵה לִפְנֵיךָ", וּפִרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
 זְכוּרָם לְבִרְכָּה, "בִּירְאֵתְךָ".

כִּי עַל כֵּן, בָּאתִי לִבְקֹשׁ וּלְחַזֵּן מִקִּפְנֵיךְ שֵׂיחָא זְרַעִי וְזֶרַע זְרַעִי עַד עוֹלָם זְרַע עֲשֵׂר, וְאֵל יַמְצֵא בִי וּבְזַרְעִי וּבְזֶרַע זְרַעִי עַד עוֹלָם שְׂוִים פְּסִיל וְשִׁמְץ, אֶךְ שָׂלֹם וְאַמֶּת וְטוֹב וְיִשְׁרָא בְּעֵינֵי אֲלֹהִים וּבְעֵינֵי אָדָם, וְיִהְיֶה בְּעַלִּי תוֹרָה, מְאָרִי מִקְרָא, מְאָרִי מִשְׁנָה, מְאָרִי תַלְמוּד, מְאָרִי רֹאשׁ, מְאָרִי מִצְוָה, מְאָרִי גְזֻמָּל וְחֻסְדִּים, מְאָרִי מִדּוֹת

תְּרוּמֵינִי, וְיַעֲבֹדֶיךָ בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה פְּנִימִית, לֹא יִרְאֶה וְיִצְוֶנִי, וְתֵן
לְכָל צְוִיָּה וְצִוְיָה מֵהֶם הִי מוֹסְרָה בְּכַבֹּד, וְתֵן לָהֶם בְּרִיאוֹת וּכְבוֹד
וְכוֹחַ, וְתֵן לָהֶם קוֹמָה יְפִי וְחוֹן וְחֹסֶד, וְיִהְיֶה אַהֲבָה וְאַחוּזָה וְשָׁלוֹם
בֵּינֵיהֶם, וְתִזְמִין לָהֶם צְוִיִּים הַגְּנוּלִים מִזֶּרַע תַּלְמוּדֵי וְחֻכְמֵי מִזֶּרַע
צְדִיקִים, וְגַם צְוִיִּים יְהִי כְּמוֹתֶם כָּכָל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתִּי עֲלֵיהֶם, כִּי
אֶפְרוֹן אֲחִיד עוֹלָה לְכֹאֵן וּלְכֹאֵן.

אֵתָּה יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} יוֹדֵעַ כָּל תַּעֲלוּמוֹת, וּלְפָנֶיךָ גָּגְלוּ מִצְּפוּנֵי
לְבִי, כִּי כִנְיָתִי בְּכָל אֶלֶּה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וּלְמַעַן
תּוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשִׁי, עַל כֵּן עֲצֵנִי יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} עֲצֵנִי בַעֲבוּר
הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וּבְגִלְגָּל תּוֹשִׁיעַ בָּנִים לְהַיּוֹת
הָעֲצָפִים הַיּוֹמִים לְשָׁרֵשׁ, וּבַעֲבוּר דָּוִד עַבְדְּךָ רֹגֵל רְבִיעִי בְּמִרְכָּבָה,
הַמְשִׁיבֵר בְּרוּחַ קִדְשֶׁךָ.

שְׁיִיר הַמַּעֲשִׂוֹת אֲשֶׁר־י כָּל יִרְאֵ יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} הַחֲלֹף
בְּדַרְכָּיו: יִגִּיעַ כְּפִיָּה כִּי תֹאכַל אֲשֶׁר־י וְטוֹב לָךְ:
אֲשֶׁתְּךָ כְּגֶפֶן פְּרִיָּה בִּירְכָתִי בֵּיתְךָ בְּנִיָּה כְּשֶׁתִּלִּי זִיתִים סְבִיב
לְשִׁלְחָנָה: הִנֵּה כִּי כֵן יִבְרַךְ גָּבֵר יִרְאֵ יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי}
יִבְרַכְךָ יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} מִצִּוּן וִירְאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלָּיִם
כָּל יְמֵי חַיָּי: וִירְאָה בָּנִים לְבְנֵיךָ שְׁלֹם עַל יִשְׂרָאֵל:
אֲנִי יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה יָקִים בְּנֵי הַפְּסוּק. וְאֲנִי זֹאת
בְּרִיתִי אוֹתָם אֲמַר יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרִי
אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִי לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּי וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע זֶרַע אֲמַר
יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} מַעֲשֶׂה וְעַד עוֹלָם: יְהִי לְרִצּוֹן אֲמַר־י. וְהַצִּיּוֹן
לְבִי לְפָנֶיךָ. יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} צִוְיִי וְגֹאֲלִי:

תפילת אבות על בנים

מסידור השל"ה הק' פוסט ראשון

אֲנִי אֲלֹהֵי ^{תָפִיל וְעַל הַיָּסוֹד} צְוִי לָקִים מִה שְׁצִוִּיתָנוּ וּלְמַדְתָּם אוֹתָם אֵת
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם, וְיִתְקַיֵּם בִּי מִקְרָא שְׂכָתוֹב (ישעיה נט כא) וּדְבָרִי
אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִי לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּי וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע זֶרַע אֲמַר
יְהוָה יִהְיוּצִדִּיקִי ^{יִהְיוּצִדִּיקִי אֲדוֹן הַכֹּל הַחַי הַחַי וְהַחַי} מַעֲשֶׂה וְעַד עוֹלָם. וְיְהִי בְנֵי מוֹרֵי הוֹרָאוֹת כְּשִׁירוֹת

בְּיִשְׂרָאֵל לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְלֹא יִטּוּ יָמִינִי וּשְׁמַאלִי מִדֶּחַךְ הַיְשָׁרָה, וְדוֹבֵר
שֶׁקֶר וְרוֹחֵקוֹ, וְלֹא יִמְצְאוּ בָּם מוֹם וְלֹא מִדֶּה רָעָה מִקְטָנָם וְעַד גְּדוֹלָם.
וַיְהִי בְּצִי מֵאוֹתָם שִׁפְתוֹיב (תהלים טו א) מִי יִגֹּדֵר בְּאַהֲלֵיךָ מִי יִשְׁכֹּן בְּהֵר
קִדְשֶׁךָ הוֹלֵךְ תַּבְמִּיִם וּפּוֹעֵל צֶדֶק וְדוֹבֵר אֱמֶת בְּלִבָּבוֹ לֹא רָצָל עַל
לְשׁוֹנוֹ לֹא עָשָׂה לְרַעְיוֹ רָעָה וְרוֹחֶפָה לֹא נָשָׂא עַל קְרוֹבוֹ וְגו':

יְהִי רָצוֹן מִקְלָפְנֶיךָ שְׂאוֹלִיד בְּנִים וּבָנוֹת וְלֹא יָמוּת שׁוֹם אֲחִיר מִבְּנֵי
בְּחַיִּי. וְלֹא אֲחִית מִבְּנוֹתֵי בְּחַיִּי. אֲקוּל נְשִׁים לְבָנֵי, וְלֹא יָמוּתוּ
נְשׁוֹתֵיהֶם מִקָּצֵר שָׁנִים וְאֶזְכָּה לְהַשִּׁיב בְּנוֹתֵי לְאֻנְשִׁים הַגִּנְיִם וְצַדִּיקִים,
וְלֹא יָמוּתוּ בַּעֲלֵיהֶן בְּקָצֵר שָׁנִים, וְלֹא תִפְטָר זַיִתִּי:

יְהִי רָצוֹן מִקְלָפְנֶיךָ יְהוָה ^{יִהְיֶה} ^{אֲחִיר וְכָל} ^{הַחַיִּים וְהַחַיִּים} שִׁתְּזַמֵּן לְכָל בְּנֵי אֶת בֵּת זַיִּנוֹ,
וּלְכָל אֲחִית מִבְּנוֹתֵי אֶת בֵּן זַיִּנָּה הַמִּיּוֹדֵד לְכָל אֲחִיר מֵהֶם, וְלֹא
יִקְדִּימוּ אֲחִיר בְּרוּחַמִּים, וְלֹא יִדְחוּ מִבְּנֵי אֲחִירִים, וְיִקְדְּמוּ בְּנֵי וּבָנוֹתֵי
בְּמִזְל טוֹב וּבְשִׁעָה טוֹבָה, וְכָל הַסְּבוֹת בֵּין אֲלֹהִים ^{תַּעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ הַיְסוּדִים} [אֲלֹהִיּוֹת]
וְהַשְׁלֵחוֹת בֵּין מַעֲרֻכִּיּוֹת בֵּין בְּחִירִיּוֹת יַפְעִלוּ לְטוֹבָתָם וּלְכֻסֹּתָם בְּבָנֵי
חַיִּי וּבְמִזְזֵי רוּחִי, וְלֹא יִחַסֵּר לָהֶם לְעוֹלָם מִזֶּן וְטָרֶף, וְהַצִּילָם מִמֵּאוֹרְעוֹת
וּפְעֻלוֹת רָעוֹת. וְלֹא יִחַסְאוּ לֹא בְּזִדּוֹן וְלֹא בְּשׁוֹנָה לֹא בְּאִסָּס וְלֹא
בְּרָצוֹן. וַיִּשְׁמְרוּ אֶת בְּרִית קִדְשִׁי מִכָּל טָמְאָה וְעִרְוָה, וּבְעִת רֵאיוֹ יִקְיָמוּ
מִצִּוֹת פְּרִיָּה וְרִבְיָה. וְהַשְׁכֵּן בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ אֲהָבָה וְאַחֻזָּה וְשָׁלוֹם
וְרַעֲיוּת, וְכֵן בֵּין קְרוֹבֵיהֶם, וְאֶזְכָּה לְזֶן אוֹתָם בְּקִטְנוֹתָם בְּכַבּוֹד, בְּכִי
וְרוֹפָה וּבְצִיּוֹן, וַיְהִי תוֹרָתָם אֲמִצִּיתָם בְּכַבּוֹד, וְלֹא יִצְטָרְכוּ לְבִרְיוֹת,
וְאֶזְכָּה לְרֵאוֹת בְּשִׁמְחוֹתָם, וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם עָקֵר וְעִקְרָה וּבְשִׁפְלָה,
וּיִמְצְאוּ חַן וְשִׁכֵּל טוֹב בְּעֵינֵי אֲלֹהִים ^{תַּעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ הַיְסוּדִים} וְאֲדָם. וְלֹא אֶעֱזוֹב אוֹתָם
בְּיַד אֲחִירִים חַס וְשָׁלוֹם. וַיְהִי שׁוֹמְעִים בְּקוֹל אֲבִיהֶם וְאִמָּם וּרְבֵצֵיהֶם,
וְאִזּוֹ קִטָּן יִשְׁמַע לְגְדוֹל וּיִכְבְּדֵהוּ, וַיְהִי טוֹב וְנָעִים שְׂבֵת אֲחִים גָּם
יָחִיד בְּאַהֲבָה רַבָּה. וּבָנוֹתֵי תַּהֲיֶינָה יְפוֹת וְנָאוֹת וּבְעֻלוֹת שִׁכֵּל וְחִסְדִּיּוֹת,
צְנִיעוּת צִדִּיקִיּוֹת וְחִסְדִּיּוֹת, מַעֲטָרוֹת בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת וְכָל כְּבוֹדָה בֵּת
מִלֵּךְ פְּנִימָה, תַּהֲיֶינָה שְׂלֵמוֹת בְּכִי מוֹם. וּבִרְךָ מַעֲשֵׂי יְדִי, כְּדִי שְׂאֶזְכָּה
לְהַרְבוֹת לָהֶם מִהֵרָ וּמִתָּן פְּרֵאוֹי לְבָנֵי צִיּוֹן. וּבְהֵם יֵצְאוּ פְרוֹת טוֹבוֹת
וּבְנִים צַדִּיקִים זֹכִים וּמִזְכִּים לְכָל יִשְׂרָאֵל, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן. יְהִי
לְרָצוֹן אֲמָרִי פִי וְהַגִּיּוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה ^{יִהְיֶה} ^{אֲחִיר וְכָל} ^{הַחַיִּים וְהַחַיִּים} צִוִּי וְזֹאכִי:

כָּרָא אֶלְלִיחַ בְּהָרְכִי כְמוֹ שְׁלֵשָׁה יְהוּשֻׁעַ בְּעֶבְרוֹ הַיָּרֵדָה עִם
יִשְׂרָאֵל בְּמִלְחָמָה עִם הַכְּנַעֲנִי וְשִׁב בְּשִׁלּוֹם לְאֶרְצוֹ:

מסידור ישועות ישראל שמצא בתהלים ישן קדמון וכמה הוספות מספרים הקדושים
רְבוּצוֹ שֶׁל עוֹלָם זָכְנוּ שִׁיחֵי בְּנֵי מַאֲרִים בַּתּוֹרָה (מי שאין לו בנים
 אומר **זָכְנוּ לְהוֹלִיד בְּנִים טוֹבִים מַאֲרִים בַּתּוֹרָה**). ויהיו בְּרִיאִים
 בְּגִיפָם וּשְׁכָלָם בְּעָלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת. עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמְחָה. וְתָן לָהֶם
 חַיִּים אַרְפִּים וטוֹבִים. ויהיו מְמַלְאִים בַּתּוֹרָה וּבְחֻכְמָה וִירָאת שַׁמַּיִם.
 ויהיו אֱהוּבִים לְמַעַלְה וְנִזְוָמָדִים לְמַטָּה. וְתַעֲלִיכֵם מֵעַל הָרֶעַ וּמִיַּצֵּר הָרֶעַ
 וּמִכָּל מִיַּצֵּר פְּרַעֲנִית. ויהיו לָהֶם חוֹשִׁים בְּרִיאִים לְעַבְדֻתָּהּ. וְזָכְנוּ בְּרוּחַמָּה
 הַרְבִּים וְאֵת אִשְׁתִּי שֶׁתִּמְלֵא מִסֵּפֶר יְמֵינִי (עַד מַלְאֵת שְׁבַעִים שָׁנָה וְיִוְתֵר).
 בְּטוֹב וּבְעֵלִימִים. וְאֶהְבֶּה וּשְׁלֹום. וְנִזְכֶּה לְגָדֹל כָּל אֶחָד מִבְּנֵי וְכָל אֶחָת
 מִבְּנוֹתֵי לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְתִזְמִין לָכֵל אֶחָד מִבְּנֵי אֵת
 בֵּית זִנּוֹ. וּלְכָל אֶחָת מִבְּנוֹתֵי אֵת בֵּן זִנְיָהּ. וְלֹא יִדְחוּ לִפְנֵי אֲחֵרִים חֹס
 וּשְׁלֹום. וּבִרְךָ מַעֲשֵׂה יְדֵינִי לְתֵן לָהֶם מִהֵרָ וּמִתָּן בְּעַלְזָּה. וְיִכָּכֵל לָקִים
 כָּל מֶה שֶׁאֲנִי מִבְּטָיוֹחַ לְתֵן לָהֶם בְּלִי גֵדֶר. וְלֹהֲשִׂאֵם עִם זִוְיָם בִּימֵי
 הַעֲלִירִים בְּנוֹת וּבָרוּחַ וּבְשִׁמְחָה. וּמִהֵם יֵצְאוּ פְרוֹת טוֹבוֹת וּבְנִים צַדִּיקִים
 זֹכִים וּמְזִים לְכָל יִשְׂרָאֵל. וְלֹא יִתְחַפֵּל שְׂמָךְ הַגָּדוֹל עַל יְדֵינִי וְלֹא עַל
 יְדֵי זֶרְעִנִי חֹס וּשְׁלֹום. וּמִלֵּא כָּל מִשְׁאָלוֹת לְבָבִינוּ לְטוֹבָה בְּבְרִיאֵת
 וְהַעֲלִיזָה וְכָל טוֹב. וְיִתְגַּדֵּל כְּבוֹד שְׂמָךְ הַגָּדוֹל וּכְבוֹד תּוֹרָתָה עַל יְדֵינִי
 וְעַל יְדֵי זֶרְעִנִי וְזֶרַע זֶרְעִנִי תְמִיד. אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן. יְהִי לְרַצּוֹן אֲמֵרִי
 פִּי. וְהַגִּיזֵן לִבִּי לִפְנֶיהָ. יְהוֹדָתֶיהָ. יִתְחַפֵּל שְׂמָךְ הַגָּדוֹל וּכְבוֹד תּוֹרָתָה עַל יְדֵינִי וְעַל יְדֵי זֶרְעִנִי וְזֶרַע זֶרְעִנִי תְמִיד. אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן. יְהִי לְרַצּוֹן אֲמֵרִי

מסידור ישועות ישראל

אמרו רז"ל אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תנוקות של בית רכן (שבת דף קי"ט ע"ב). ולכן ירגיל אדם את בניו בתפילה זו בכל יום. וימשיך עליו ועל בני ביתו כל טוב וברכה.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיְהִי וְאִמְנוֹ וְאַחֲזָנוּ בְּרִיאִים וְחֻזְקִים לְעִבּוֹר אוֹתָךְ
 בְּאַמִּתּוֹת. וְתִשְׁפִּיעַ לָהֶם וּלְנוֹ פִּרְסָה בְּרוּחַ וְהַצְלָחָה מִרְבָּה וְכָל טוֹב
 לְעִבּוֹר אוֹתָךְ בְּאַמִּתּוֹת וּבְשִׂמְחָה. וְתֵן בְּלִבֵּנוֹ לְשִׁמוֹעַ בְּקוֹל אֲבִינוֹ.
 וְהוֹשִׁיעֵנו שְׁנֹכְבֵּי אוֹתָם תְּמִיד כֹּאֲשֶׁר רָצוֹנָךְ הַטּוֹב לַעֲמָנוּ. וְנַעֲבֹד

אותָה בְּאַמֶּת. וַיִּצְהָרוּ אֲבֵינוּ וְאַמְצֵנוּ אוֹתָנוּ לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וַיְהִי מִצְלָחִים בְּבְרִיאוֹת וּכְל טוֹב וְעֲשִׂירוֹת לִתֵּן לָנוּ מִהֵר וּבִמְהֵרָה וְכָל טוֹב בְּסֹבֵר פָּנִים יְפוֹת. וּבְמִלָּא כָּל מִשְׁאָלוֹת לְבַבֵּנוּ לְטוֹבָה. אֲבֵינוּ עֹשֵׂי שְׂמִימִים הוֹשִׁיעֵנו כָּל זֶה בְּכֹחַ כָּל יִשְׂרָאֵל. וְנִזְכֶּה לְהַגְדִּיל כְּבוֹד שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּכְבוֹד תוֹרָתְךָ תְּמִיד. יְהִי לְרָצוֹן אֲמִרֵי פִי. וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְחַלֵּץ וְיִתְחַלֵּץ אֲדֹנָיִם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים:

תפילה להצלחה בתורה (מאגרות החזון איש זצוקללה"ה)

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְחַלֵּץ וְיִתְחַלֵּץ אֲדֹנָיִם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים וְאַלְהֵי תְּהֵאֲרֹם וְיִתְחַלֵּץ אֲדֹנָיִם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּרוֹמֶם עָלֵינוּ (פלוגי בן פלוגי) וְתַתֵּפֶר אֶת לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׂמֶךָ. וְלִשְׁקֹד בְּתוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה. וְתַסִּיר מִלְּפָנֵינוּ כָּל הַסְּבוֹת הַמְּבִיעוֹת אוֹתוֹ מִשְׁקִידוֹת תוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה. וְתִכֵּן אֶת כָּל הַסְּבוֹת הַמְּבִיאֹת לְתוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תִּפְקֹחַ בְּרוּחִמִּים. בָּרוּךְ שׁוֹמֵעַ תִּפְקֹחַ:

תפילה לבן למצוא זוג הגון

מהשל"ה הקדוש

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְחַלֵּץ וְיִתְחַלֵּץ אֲדֹנָיִם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים וְאַלְהֵי תְּהֵאֲרֹם וְיִתְחַלֵּץ אֲדֹנָיִם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁתִּמְצֵא לִי בְּרוּחִמִּי הָרַבִּים וּבְחֻסְדִּיךָ הַגָּדוֹלִים אֶת זְוִיגִי הָרָאוּי לִי בְּזִמְנִי לְכָל צָרָתִי וְתַקְנָתִי. זְוִיגִי הַגָּדוֹל הָרָאוּי לְהוֹלִיד. מְזִרְעַת תְּלִמִּידִי וְחֻכְמִים. מְזִרְעַת צְדִיקִים וְאַנְשֵׁי אֱמֶת וְיִרְאֵי חֹטֵא. כְּמוֹ שֶׁהִמְצָאתָ זְוִיגִי שֶׁל אָדָם הָרָאוּשׁוֹן וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב וּבְמִשָּׁה. כָּל אֲחִיד וְאֲחִיד זְוִיגִי בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנֵנוּ. וְאוֹתָהּ אֵשֶׁת שֶׁתִּמְצֵא לִי לְזְוִיגִי תִּהְיֶה אֵשֶׁת טוֹבָה. אֵשֶׁת נָאָה בְּמַעֲשִׂים וְנָאָה בְּמִרְאָה. בְּעֵלֶת מַעֲשִׂים טוֹבִים וְעֵלֶת חָן. אֵשֶׁת מְשֻׁכֶּלֶת וְיִרְאֵת אֲלֹהִים. רַחֲמָת צֶדֶק וְגִמְלוֹת חֶסֶד. לֹא יֵהָא בָּהּ שׁוֹם שְׂמִיץ פְּסוּל וּמוֹם וּפָגָם וְלֹא תִּהְיֶה כְּעֶסֶת וְרַגְזָנִית. רַק תִּהְיֶה בְּעֵלֶת עֲלִיָּה וְגִמְלוֹת רִחוּן. בְּרִיאָה וּבְעֵלֶת כּוֹחַ. וְאֵל יַעֲקֹב אֲכִזְרִיית הַבְּרִיּוֹת וְשִׁנְאִים וּבְחֻסְדִּיךָ וְיִתְחַלֵּץ אֶת בֵּית זְוִיגִי הַהוֹנָנֶת לִי. וְיִקָּם בִּי מִקְרָא שְׂכָתוֹב: מִצָּא אֵשֶׁת מִצָּא טוֹב. וְגַם מִקְרָא שְׂכָתוֹב: לֹא יִזְוִיגִי

קעה

אֶת־הַיְּהוּדִים
אֲדוֹן הַכֹּל
הָיָה הוּא יוֹדֵעַ

יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵלִי
אֵלֶיךָ חֶסֶד

אות ה' מאלפא ריחא (ממזמור קי"ז) קראתי ררל לר

דבר רב **היה נא** **לפני ה' אלהינו** **וְנִשְׁמָע וְנַעֲשֶׂה**

פִּי לְעוֹלָם

יְהוָה יִשְׁמַרְךָ יְהוָה יִשְׁמַרְךָ

תקליף ובעל היכולת
יבואל הבוחות בורם

אדון הכל
היה הנה ויהיה

יִצְחָק

זכר

שָׁרָה

ה

אדם

אשר

אמת.

צב **צב**

11

יֵאָדָה

לחש לעין הרע בדוק ומנוסה

מספר עבודת הקודש להחיד"א זיע"א ("כף אחת" אות לא)

מִשְׁבִּיעַ אֲנִי עֲלֵיכֶם כָּל מִין עֵינָא בִּישָׁא. עֵינָא אֶפְמָא,
עֵינָא צִהָבָא, עֵינָא תַכְלִתָא, עֵינָא יְרוֹקָא, עֵינָא
אַרְפָּה, עֵינָא קֶצֶרָה, עֵינָא רוֹחָבָה, עֵינָא צָרָה, עֵינָא יִשְׁרָה,
עֵינָא עֲקוּמָה, עֵינָא עֲזוּלָה, עֵינָא שׁוֹקֵעַת, עֵינָא בּוֹלְטָת,
עֵינָא רוֹאָה, עֵינָא מַבְטָת, עֵינָא בּוֹקֵעַת, עֵינָא שׁוֹאֵבָת,
עֵינָא דְדַכּוּרָא, עֵינָא דְנִיקָבָא, עֵינָא דְאִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, עֵין
דְּאִשָּׁה וּבֵתָהּ, עֵין דְּאִשָּׁה וְקְרוּבָתָהּ, עֵין דְּבוֹחֹר, עֵין
דְּזִקֹן, עֵין דְּזִקְנָה, עֵין דְּבִתּוּלָה, עֵין דְּבַעֲיּוּלָה, עֵין דְּאַלְמָנָה,
עֵין דְּנִשְׁוֹאָה, עֵין דְּגְרוּשָׁה, כָּל מִין עֵינָא בִּישָׁא שֵׁישׁ
בְּעוֹלָם שְׂרָאָתָהּ וְהַבִּיטָהּ וְדַבְּרָהּ בְּעֵין הָרַע עַל
פַּכ"פ :
גְּזֹרָנָא וְאַשְׁבַּעְנָא לְכוּן בְּהַהוּא עֵינָא עֲלָאָה, עֵינָא קְדִישָׁא,
עֵינָא חֲדָא, עֵינָא חֲזָרָא, עֵינָא דְאִיהִי חֲזָרָא גְזָרָא,
עֵינָא דְכָלִיל כָּל חֲזָר, עֵינָא דְכָלָא יְמִינָא, עֵינָא פְּקִינָא, עֵינָא
דְּאַשְׁמֻזְיוּתָא תְּדִירָא, עֵינָא דְכָלָא רְחִמִי, עֵינָא דְאִיהִי רְחִמִי

אדון הכל
היה הוה ויהיה

אֶתְּהָ סֵתֶר לִי מִצָּר תַּצְרֵנִי רִנִּי פִּלֵּט תִּסּוּבֵּבֵנִי סֵלָה: ג"פ

סֵלָה תִּסּוּבֵּבֵנִי פִּלֵּט רִנִּי תַצְרֵנִי מִצָּר לִי סֵתֶר אֶתְּהָ: ג"פ

יִשְׂרָאֵל בְּסֶטֶר עֲלִיּוֹן. בָּצַל שְׂדֵי יִתְלוֹנָן: אָמַר לִיהוָדָה: ^{אֵין חֶסֶד} יִהְיֶה כִּי ^{הַחֶסֶד הוּא הוֹדָה} יִצְיָלָךְ מִחוּסֵי וּמִצְדֹּתַי. אֲלֵהִי ^{תִּפְסֵן וּבִלְעֵי חֶסֶד} תִּפְסֵן וּבִלְעֵי חֶסֶד ^{תִּפְסֵן וּבִלְעֵי חֶסֶד} מִפִּי יְקֹוֹשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת: בְּאַבְרָתוֹ יִסֵּךְ לָךְ וּתְחִילַת כְּנָפָיו תְּחַסֶּה. צִנְהָ וְסִוְרָה אֲמַתּוֹ: לֹא תִירָא מִפִּיחָךְ לִלְהָ. מוֹחֵץ יַעֲרֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאַפִּלִּי יִהְלָךְ. מִקֵּטֶב יִשְׁוֹר צֹהָרִים: יָפֹל מִצֹּרָךְ אֲלֵךְ וּרְבֻבָה מִימִינֵךְ. אֲלֵיךְ לֹא יִגָּע: רֶק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֹ. וְשִׁלְכֹמֶת רִשְׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אֵתָה יְהוָה! יִהְיֶה חֶסֶד ^{יִהְיֶה חֶסֶד} יִהְיֶה חֶסֶד ^{יִהְיֶה חֶסֶד} מִחוּסֵי. עֲלִיּוֹן שִׁמְתָּ מַעֲוֹנָךְ: לֹא תִאָּנֶה אֲלֵיךְ רָעָה. וְגִזַּע לֹא יִקָּרֵב בְּאַהֲלֶךְ: כִּי מִקְלָכִי יִצְוֶה לָךְ. לִשְׁמֹרֶךְ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפַּיִם יִשְׁאֹנֶךְ. פֶּן תִּגָּזֹף בְּאַבֶּן רִגְלֶךְ: עַל שֹׁחַל וּפֶתֶן תִּדְרֹךְ. תִּרְמֹס כַּפִּיר וְתִגְזֹן: כִּי בִי חֲשֵׁק וְאַפְלִטָהוּ. אֲשַׁבְּהוּ כִּי יִדַּע שְׂמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ. עִמּוֹ אֲנִכִּי בִצְרָה. אֲחַלֶּצֶהוּ וְאִכְבְּדֶהוּ: אֶרְךָ יָמִים אֲשִׁבִּיעֶהוּ. וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי: ג'פ

קעה תפילה קצרה על כל צרה שלא תבוא

יִקַּח לֹא פָחוֹת מִן ח"י פְּרוּטוֹת [או שֶׁמֶן לִמְאוּר] וַיֹּאמֶר 'אלה"א דמאיר ענני' ג"פ
רְבוּצוֹ שֶׁל עוֹלָם הָרִיזוּ זִוְתָּי בְּלִי גֵּדֶר סָף (פְּרוּטוֹת) לְצַדִּיקָהּ, [או שֶׁמֶן לִמְאוּר]
לְשֵׁם זְשֻׁמָּתָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ אֲבוֹת הָעוֹלָם, אֲבִרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. וְלְשֵׁם
זְשֻׁמֹּת הַתְּנָא רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַצֵּס, וְלְשֵׁם זְשֻׁמֹּת כָּל הַצַּדִּיקִים. יְהִי רְצוֹן
מִקְדָּשְׁךָ יְהוָה: ^{יְהוָה הוּא הַחַי הַחַיִּים} אֱלֹהֵי ^{הַתִּשְׁתַּחֲוִי וְהַתְּפִלָּה} וְאֱלֹהֵי ^{הַתִּשְׁתַּחֲוִי וְהַתְּפִלָּה} אֲבוֹתֵי, כְּשֵׁם שֶׁיִּשְׁמַעְתָּ
אֶת תְּפִלָּתָם וְאֶת תְּחִנָּתָם וְהַצַּלְתָּ אוֹתָם מִכָּל צָרָה וְצִוְקָה וְעֲשִׂיתָ עִמָּהֶם גְּסִים
וְנִפְלְאוֹת גְּלוּיִם וְנִסְתָּרִים וְהוֹצֵאתָ אוֹתָם מֵאֲפֶלְכָה לְאוֹרָה, כֵּן בְּזִכְיוֹתָם (ואם עומד
על מצבת צדיק, יאמר ובזכויות מקום המקדש הזה), יְהִי זָא שְׁעֵת רַחֲמִים וְעֵת רְצוֹן
מִקְדָּשְׁךָ, וְתַעֲשֶׂה עִמָּדִי (פ"ב) וְעַם כָּל עַמָּה בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שָׁהִם,
גְּסִים גְּלוּיִם וְנִסְתָּרִים. וְתַעֲזִיזֵנוּ מִכָּל צָרָה וְצִוְקָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. (ומה שצריך
יפרט בפיו, כגון בעבור חולה, יאמר ובפֶּרֶט שֶׁתִּשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלָה (פ"ב), או שצריך לאיזה
שר, יאמר וְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ יִתְגַּדֵּל לִחוֹן וְלִחְסֵד וְלִרְחֻמִּים בְּעֵינֵי כָל רוּאֵי, ובפֶּרֶט אֶעֱלֶה הַשָּׁר
(פלוגי). או שיעילוהו מאיזה עלילה ויפר עצת המלשינים, יפרט ויאמר כְּשֵׁם שֶׁהִפְרַתָּ עֲצַת הַמֶּן הָרָשָׁע,
כֵּן תִּפְרַר וְתִקְלָקֵל מִחֲשֻׁבַּת מְלִישָׁיו (פלוגי וכו', וכן כל כיצא בזה) יְהִיו לְרְצוֹן אֲמִרֵי פִי.
וְהִזְיֹן לְבִי לְפָנֶיךָ. יְהוָה: ^{יְהוָה הוּא הַחַי הַחַיִּים} אֱלֹהֵי ^{הַתִּשְׁתַּחֲוִי וְהַתְּפִלָּה} צִוְרֵי וְגֹאֲלֵי:

אני מאמין להמתקת הדינים

על כל דבר קטן שיארע לו, גם שנתהפך חלוקו, או שכח איזה דבר להביא ומצטער
מזה, ואפילו כל מיני צער קטן הנוגע לו, או לאשתו, או לזרעו ח"ו, או ממטלטליו,
יאמר אני מאמין דלהלן.

ובזה הנוסח שיאמר בכל לבו, יקיים חמש מצוות

- א. אמונה בהשגחה פרטית, ב. להצדיק דינו של הקב"ה, ג. מצות עשה תשובה וידוי,
ד. לעזור רחמים על כנסת ישראל, "והלכת בדרכיו", ה. מצות עשה מדברי קבלה, "אם
חסד אשירה ואם משפט אשירה". (ספר שומר אמונים מאמר השגחה פרטית פ"ד)

אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה הַצֶּעַר וְהַיִּסּוּרִים שֶׁבָּאוּ לִי, הוּא בְּהַשְׁגָּחָה
פְּרָטִית מְעַם יְהוָה: ^{יְהוָה הוּא הַחַי הַחַיִּים} אֱלֹהֵי ^{הַתִּשְׁתַּחֲוִי וְהַתְּפִלָּה} וְהִנְנִי מִקְבָּלֶם עָלַי בְּאַהֲבָה, וְכָל
זֶה בָּא לִי מִסְבוֹת עֲזוֹתֵי הָרָבִים, וְצַדִּיק אֵתָהּ יְהוָה: ^{יְהוָה הוּא הַחַי הַחַיִּים} אֱלֹהֵי ^{הַתִּשְׁתַּחֲוִי וְהַתְּפִלָּה} שֶׁל
כָּל הַבָּא עָלַי כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנִי הִרְשַׁעְתִּי, וְיְהִי רְצוֹן שְׁיִהְיוּ אֵלֵי הַיִּסּוּרִים
לְכַפְּרָה עַל עֲזוֹתֵי הָרָבִים, (ואם בעת רצון, יאמר גם כן וְיִתְקַל בָּזֶה צֶעַר שְׂכִינָת
עֲזוֹנוֹ כְּבִיכּוֹל וְצֶעַר שֶׁל יִשְׂרָאֵל), וְהִנֵּה מֵצֵד הַדִּין הַיּוֹתֵי צָרִיךְ לְפָרוֹט וְלִשְׁוֹב
וּלְהַתְּוֹדוֹת עַל הַחֲטָא וְעַל שִׁבְסִבָּתָם בָּא לִי אֵלֵי הַיִּסּוּרִים, אֲבָל גְּלוּיִי וְיִדְוִיעַ
לְפָנֶיךָ שְׂאִין אֶתִּי יוֹדֵעַ עַד מָה, לִכֵּן יְהִי רְצוֹן מִקְדָּשְׁךָ אֲבִי שֶׁבְּשֵׁמִים
שֶׁתִּמְחֹק וְתַשְׁרֵשׁ הַחֲטָא וְעַן וְפָשַׁע שֶׁצָּרְמוּ לִי אֵלֵי הַיִּסּוּרִים, וְיִמְחֲקוּ כָּל
הַדִּינִים מֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְיִתְהַפְּכוּ כָּל הַצְּרוּפִים לְטוֹבָה, וְיִמְשִׁכּוּ
חֲסִידִים טוֹבִים וּמְזֻקִּים לָנוּ וּלְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל עַד עוֹלָם, אָמֵן:

יחבר והוא יכלכלה. והבוטל ביהוה **אין הכל** **אחריות**

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוֹנָתָן יִשְׁמְעֵל וְיִשְׁמַעְיָא בְּרָמִית וְיִשְׁמַעְיָא בְּרָמִית

אלהינו תָּקוּם וְנִעַל הַיּוֹסֵפִת וְאֶלֶּהֵינוּ תָּקוּם וְנִעַל הַיּוֹסֵפִת

וַהֲיוּ לְרֵצוֹן | אֲמַרְי-פִּי. וְהָלִיץ לִבִּי לְפָנֶיךָ. וְהִוָּאֵה יִמְרוֹתָיִי אֶתְרוֹתָיִי

[illegible]

בָּרַב וְחִסְדָּה. עֲלֵנִי בְּאַמִּת יִשְׁעָה:

להרב המקובל האלה"י רבי שמעון לביא זיע"א, וחתום שמו בראשי החרוזים
הביאור של השיר הוא מספר "כוונת הברכות" להרב המקובל בעל "מתוק
מדבש" וצוק"ל

בַּר יוֹחָאִי זְמַן מְשִׁיחָה אֶשְׁרִיף
שְׁמֵן שִׁשְׁוֹן מִחֲבֵרִיף:
אֶשְׁרִיף שְׁעִלִית לְגִדְלָה (א) מִשְׁחַת שִׁשְׁוֹן הִיָּה
עֲלִיף מִחֲבֵרִיף, כִּי הִפֵּל שְׁמֵחוֹ בְּגִדְלָתָךְ (ב).

ספירת המלכות

הָיָה אִתָּה כְּשֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ. כִּי נִמְשַׁחְתָּ
וְנִתְגַּדְלָתָ עַל יְדֵי הַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה [מִדַּת
הַמַּלְכוּת] הַנִּקְרָאת קֹדֶשׁ. וְעַל יְדֵי זֶה נִדְמִיתָ
לְכֶהֱנָה גְּדוֹל הַנִּמְשָׁח וְנוֹשֵׂא צִיץ גִּזְרֵי
הַקֹּדֶשׁ (ג). וְנִתְגַּדְלָתָ כְּמֶלֶךְ הַחֲבוּשׁ בְּפָאֵר
וְכֹתֵר מַלְכוּת (ד).

(א) ע"י רש"י (תהלים מה ח) שכל לשון גדולה נופל עליה לשון משיחת שמן כדת
המלכים. (ב) ע"י מצודת דוד ובמלבי"ם שם. (ג) מה שהזכיר הציץ, ע"י זוה"ק פ'
ויקהל דף ריח ע"ב (בביאור מתוק מדבש כרך ח עמ' תע) שמי שהסתכל בציץ נפל עליו
פחד, וכן פחדו מקדושת רשב"י, כמובא בזוה"ק פ' תרומה דף קנד ע"ב (בביאור מתוק
מדבש כרך ז עמ' שלח) שעלאין ותתאין זעין מניה. (ד) ע"י זוה"ק פ' אחרי דף עט ע"ב
(בביאור מתוק מדבש כרך יא עמ' רחצ) מלכך דא הוא רשב"י.

מתוק מדבש

לְאַרְעָא וְאוֹתוֹ הָאֹר עוֹמֵד מִשְׁמִים לְאַרְץ, וְרָצוֹנוֹ
לִזְמַר שְׁמִים וְאַרְץ הֵם תְּפָאֶרֶת וּמַלְכוּת שְׁנֵי תַּחְדּוֹ
עַל יְדוֹ, וְנִהְיָ כָּל עֲלָמָא וּמְאִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם,
וְהֵינּוּ אֶת הַשֶּׁשׁ קְצוֹת דְּזַעִיר אֲנַפִּין, עַד דְּיִיתִי
עֲתִיק יוֹמִין וְיִתִּיב עַל כְּרִסְיָא כְּדָקָא יָאוֹת עַד
שְׁעַל יְדֵי יְחִידִיו שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, יָבֵא עֲתִיק
יוֹמִין וְיָאִיר עַל שְׁאָר הַסְּפִירוֹת שֶׁהֵם כְּסֵא אֱלֹוִי
כְּרִיאִי. (הַקְדַּמַּת הַזֶּהר דף יא ע"א)

אֶשְׁרִי הָאִישׁ שֶׁהִקְבִּי הַסְּבִים עִמּוֹ
זְמַן מְשִׁיחָה אֶשְׁרִיף. כִּמּוּ בְּהֵוָה סְגִיָּה וְאַשְׁתַּחְוִי
כַּמְּיָה וְאַמְרוּ וְזָכָר בַּר נִשׁ דְּמֵאֲרִיָּה
אֶסְתַּבֵּם עִמִּיהָ רָגָה לִזְמַר אֲשֶׁרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן הַסְּבִים
כִּינּוּךְ הוּא מְסִיס עִמּוֹ, וְגִיָּה רִיזוֹן טְמִירִין דְּזָא
הוּוּ מִתְגַּלְיָין וְיִתְגַּלְיָין אֶלְמָא לְגִלּוֹת לָךְ סוּדוֹת
נְעֻלָּם שֶׁלֹּא נִתְגַּלְיָין אֶלְמָא לְגִלּוֹתִי הַקֹּדֶשׁ.
(בראשית דף כב ע"ב)

דְּיוֹחָאִי חֲבֵרֵנוּ יֵשׁ לוֹ מְרָגְלִית אֶכְּנָן טוֹב
בַּר יוֹחָאִי. אָמַר רַבִּי רְחוּמָא לְרַבִּי פִּינְחָס,
וְדַאי שְׁמַעְנָא דְּיוֹחָאִי חֲבֵרָנָא אֵית לִיה
מְרָגְלִית אֶכְּנָן טָבָא וְדַאי שְׁמַעְתִּי לְנִכּוֹן שְׁחֲבֵרָנוּ
יוֹחָאִי יֵשׁ לוֹ מְרָגְלִית אֶכְּנָן טוֹבָה, דְּהֵינּוּ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאַסְתַּפְּלִית בְּנִהוּרָא דִּהֵיָּה מְרָגְלִית,
נִקְרָא כְּנִהוּרֵי דְשִׁמְשָׁא מְנִרְתָּה וְנִהוּרָא כָּל
עֲלָמָא וְהַסְּתַפְּלִית בְּעִינֵי הַשֶּׁכֶּל כְּאוֹר אוֹתָהּ
הַמְרָגְלִית, שְׂיָצֵא וְיָאִיר בְּעוֹלָם כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ
בְּגִבּוּרָתוֹ הַמְאִיר מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפּוֹ, רָצוֹנוֹ
לִזְמַר שֶׁהִשְׁגִּיחַ אֶת מַצֵּלֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּשֶׁיָּצֵא מִן
הַמְּצָרָה, שְׁתוֹרְתוֹ עֲתִידָה לְהָאִיר אֶת הָעוֹלָם
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, וְעוֹד לִפִּי שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן הַפְּלִיג
בְּחֻמְקָהּ זֶה הַפֶּלֶא וְפֶלֶא, וְנִתְנָה לוֹ רִשּׁוֹת מִלְמַעְלָה
שְׁנִיגְלָה סוּדוֹת הַתּוֹרָה בְּפִנּוּמֵי, הִרִי הוֹצִיא אוֹר
הַתּוֹרָה וְסוּדוֹתֶיהָ מִנִּרְתָּה, וְהַפְּשִׁיט בְּגָדֵי הַתּוֹרָה
מִפְּשִׁטוֹתָהּ, וְהָיוּ נִהוּרָא קְאִים מִשְׁמִיא

ספירת היסוד

בֵּר יוֹחָאִי מוֹשֵׁב טוֹב יִשְׁבֹּת.
יוֹם נִסְתָּ יוֹם אֱשֶׁר בְּרִחוֹת.
בְּמַעֲרַת צִוְרִים שְׁעֵמֻדָּת.
קִנְיַת הוֹדָךְ וְהַדְרָךְ: בֵּר יוֹחָאִי

ספירות נצח והוד

בֵּר יוֹחָאִי עֲצִי שְׁטִיִּים
עוֹמְדִים. לְמוֹדֵי ה' הֵם
לְוִמְדִים. אֹר מִפְּלֶא אֹר
הִיקוֹד הֵם יוֹקְדִים. הֵלֵא
הַבִּיחַ יוֹרוֹף מוֹרִיף: בֵּר יוֹחָאִי

אֵלֶיךָ שִׁישִׁיכְתָּךְ בְּמַעֲרַה הִיְתָה בַּעֲסָק
 הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאת טוֹב [שְׂכִיכְסוֹד]. וְהוּא
 בָּעַת שְׂכִיכְתָּךְ מִהַמְלָכוֹת שָׂרְצוּ לְהַרְגָּךְ. שָׂאז
 בְּהַמַּעֲרָה בֵּין הַסְּלָעִים נִחְבֵּאת י"ג שָׁנִים.
 וְשֵׁם קִנְיַת וְנִכִּית לְהוֹדֵךְ וְהַדְרָךְ.

אֵלֶיךָ שֶׁהַעֲמַדָּת תְּלַמִּידִים שֶׁהֵם פְּעָצִי
 שְׁטִיִּים עוֹמְדִים. שְׁעִלְהֵם נֹאמֵר וְכָל כְּנִיךְ
 לְמוֹדֵי ה' ^(ה) [שֶׁהֵם בְּכַחֲנִית נִצָּח וְהוֹד]. אֹרְךָ
 הוּא נִפְלֵא עַד שֶׁתְּלַמִּידֶיךָ בּוֹעֲרִים
 וּמִתְלַהֲבִים בְּלִמּוּד סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁגִלִית ^(ו).
 הֵמָּה תְּלַמִּידֶיךָ שֶׁנִּתְקַנְּסוּ בָּךְ עַל יָדֶם מֵאֵמֶר
 חֲזוֹ"ל מִתְּלַמִּידֵי יוֹתֵר מִכֶּלֶךְ.

(ה) וגם אנו כשלומדים בזהר הק' נקראים למודי ה'. (ו) כמובא בתוס' מס' חגיגה (ט"ו ע"א) שעסקו בסודות התורה וליהטה אש סביבותיהם.

מתוך מדבש

רשבי' נקרא קדוש ה'

נְמַשְׁלוֹת מוֹמְדִית הַקִּדְשִׁי. מֵאֵן הוּא קְדוּשָׁה
 יְהו"ה מִי נִקְרָא קְדוֹשׁ ה', וּמַשִּׁיב דָּא
 רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁנִּקְרָא שָׁמַת
 וְנִקְרָא קְדוֹשׁ ה', (וְכַמֵּן לְדַבֵּר, כִּי שְׁמִי שְׁמַת "לְקְדוֹשׁ
 יְהו"ה" גְּנִימַטְרִיא "שְׁמַעוֹן" נִדְקָדֵק. נִסַּח אִמְרַי, וְעַלִּי
 נֹאמֵר לְקְדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד, דְּאִתְרִי מְכַבֵּד בְּעֲצָמָא
 דִּין וּבְעֲצָמָא דְאִתִּי לָכֵן הוּא נִקְרָא מְכַבֵּד וְכֹאֵי
 לְכַבֵּד עֲטוּלָס הָאֵל וְעֲטוּלָס הָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב אֲלֵךְ יָמִים
 צִימְיָנָא שְׁמַתָּלָא עֲשֶׂר וְכַבֵּד.

(נשא דף קמה ע"א בסיום האדרא)

הקב"ה חקק צורתו לְמוֹעֲדָה וּבְכִיבּוֹלִי
מִתְעַצֵּר בּוֹ

נְשִׂאתָ צִיץ נִזֵּר הַקִּדְשִׁי. וְהַשְׁתָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא חֲקַק דִּיקְנָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן לְעִילָא
 וְעַתָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲקַק אֶת צוּרְתוֹ שֶׁל
 רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמַעְלָה, וְקָלִיָּה לְעִילָא לְעִילָא
 סִלְקָא וְקוֹל תּוֹרְתוֹ עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַלְכוּת

וּלְמַעְלָה לְזַעֲרִי אֲנָפִין, וּמִתְעַשְׂרָא בְּכַתְרָא
 קְדִישָׁא וּמִתְעַשְׂרָא בְּכַתְרֵי הַקְדוּשׁ, רְצוֹנוֹ לִוְמֵר
 שֶׁתּוֹרְתוֹ נַעֲשִׂית מִיַּיִן נִוְקָבִין לְמַלְכוּת שְׁהִיא
 כְּתֵר לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה, וְהִיא מַעְלָתוֹ עַד דְּקָדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מִתְעַשְׂרָא בֵּיהּ בְּכָלֵהוּ עֲלָמִין וּמִשְׁתַּבַּח
 בֵּיהּ עַד שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא זַעֲרִי אֲנָפִין
 מִתְעַשְׂרָא בּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּמִשְׁתַּבַּח בּוֹ, עֲלִיָּה
 כְּתִיב עֲלָיו נֹאמֵר וְיֹאמֵר לִי עַבְדִּי אֲתָה יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר בָּךְ אֲתַפְּאֵר. (אחריו דף סא ע"א)

אש השכינה סובבתו תמיד ומעולם
לא נפסק

אֹר הִיקוֹד הֵם יוֹקְדִים. כִּד תִּבְנֵא וּכְשִׁחְזָרְתִּי
 מִן הַגֵּן עֲדָן וְחִזְזָרְתִּי לְבְרִיאוֹתִי, מֵאֵז
 אֶסְתַּר אֲשָׁא מִקְמָאִי הִיְתָה אֵשׁ הַשְּׂכִינָה מִסְבַּכַּת
 אוֹתִי תָמִיד, וּמַעְלָמִין לֹא אֲתַפְּסָק וּמַעְלָם
 לֹא נִפְסָק הָאֵשׁ, וְלֹא הָיָה עָאֵל בִּר נֶשׁ אֵלָא
 בְּרִשׁוּתָא וְלֹא הָיָה אָדָם נִכְנָס לְבֵיתִי אֵלָא
 בְּרִשׁוּת (הַאֲוִינוּ דָּף רפז ע"ב בַּאֲדָרָא זוּמָא)

ספירת התפארת

אֶלְרִיךְ שְׁזָכִיתָ לְכַנֵּס בְּחִיף לְגֹן עֵדֶן^(א)
הַנִּקְרָא שְׁדֵּה תַפּוּחִים^(ב). שְׁשֵׁם גְּלוּ לָךְ סוּדוֹת
הַתּוֹרָה הַנְּעִימִים כְּבָשִׁמִּים^(ג). וְשֵׁם עֲשִׂיתָ
צִיצִים וּפָרָחִים לְהַתּוֹרָה^(ד). וְזָכִיתָ עַל יְדֵי
שְׁגִלִית אֶת הַנִּסְתָּרוֹת בְּסִפּר הַיָּהֵר, לְהַשְׁלִים
אֶת תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה, שֶׁהִיא עַל יְדֵי לְמוֹד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה [שְׁכַת־פִּאָרֶת] וּבִפְרָט
לְמוֹד סוּדוּתֶיהָ.

אֶלְרִיךְ כְּשִׁשְׁבָתָה עִם חֲבֵרֶיךָ בְּכָרֶם
בְּיָבֵנָה^(א), שֵׁם נְאֻזְרָת בְּגִבּוֹרָה לְגִלּוֹת גְּנוֹת
מַלְכוּת רומי. כִּי נִלְחַמְתָּ נֶגְדָם עַל פִּי דַת
הַתּוֹרָה, בְּלִי פֶחַד כְּלוּחִם בְּשַׁעַר שׁוֹנְאִיו.
וּבְזֶה גַם לַחֲמַתָּ עִם חֶרֶב דְּקָדְשָׁה נֶגְדַּ צוּרְרֵי
הַקְּדָשָׁה, שֶׁהֵמָּה הַמְּקַטְרְגִּים הָעֲלִיּוֹנִים.

בֵּר יוֹחָאִי וְלִשְׁלֵיָהּ תַפּוּחִים.
עֲלִיתָ לְלֶקֶט בּוֹ מִרְקָחִים.
סוּד תּוֹרָה כְּצִיצִים וּפָרָחִים.
נִשְׁלֵיָהּ אָדָם נֶאָמַר
בְּעִבְרָה: בֵּר יוֹחָאִי

ספירת הגבורה

בֵּר יוֹחָאִי נְאֻזְרָתָהּ בְּגִבּוֹרָה.
וּבְמַלְחָמָתָהּ אֵשׁ דִּת הַשְׁעָרָה.
וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתַּעֲרָה.
שְׁלַפְתָּ נֶגְדַּ צוּרְרֵיהָ: בֵּר יוֹחָאִי

(ז) ע"י זוה"ק פ' שלח דף קסב ע"א (בביאור מתוך מדבש כרך יג עמ' סה). (ח) ע"י רש"י
פ' תולדות כ"ז כ"ז. (ט) מרקחים פ"י בשמים והוא כינוי לסודות התורה. (י) כמובא
(שבת קמ"ה ע"ב) שעושים ציצין ופרחים לתורה. (יא) ע"י שבת ל"ג ע"ב.

מתוך מדבש

לְמַקוֹמָם, וּמִתְחַדָּשֵׁן בְּזִיוּן וּנְתַחֲדָשׁוּ בְּזִיוִים
וְאוֹרוֹת, לְפִי שְׁכִינִיבָה שְׁכָרְקִיעַ נִתְחַדָּשׁוּ כְּמָה
חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, לְכֵן וּנְהִירוּ יִתִּיר מִנְהוֹרָא דְּזִיוָא
דְּשִׁמְשָׁא, פְּנִיָּהם הִיוּ מְאִירוֹת יוֹתֵר מְאוּר זִיו
הַשֶּׁמֶשׁ. (הַקְּדַמַּת הוֹדֵר דָּף ד ע"א)

כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתִּירָאִים מִגִּבּוֹרָתוֹ
נְאֻזְרָתָהּ בְּגִבּוֹרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אֲרִיא
וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה אֲרִיא שְׁנִיָּהם הֵם
גְּבוּרִים בַּתּוֹרָה כְּאֲרִיּוֹת, וְלֹא רַבִּי שְׁמַעוֹן
כְּשֶׁאֵר אֲרִיּוֹתָא וְאִין רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּשֶׁאֵר הָאֲרִיּוֹת
רְצוּנוֹ לומר כְּשֶׁאֵר תְּלִמְדֵי חֻכְמִים, אֶלָּא עֲלִיה
כְּתִיב אֲרִיָּה שָׂאָג מִי לֹא יִירָא וְגו' שְׁכָל
הָעוֹלָמוֹת מִתִּירָאִים מִמֶּנּוּ, וְמָה עֲלִמִּין דְּלִעִילָא
מִנְדַּעְזֵין מִיָּנִיָּה וְמָה הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים
נִתְחַדָּשִׁים מִלְּפָנָיו, אֲנִן עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה
שִׁישׁ לָנוּ לִירָא מִמֶּנּוּ. (שְׁמוֹת דָּף טו ע"א)

מִלְּאֲכֵי עֲלִיוֹן הִרְבִּיבוּהוּ בְּכַנְפֵיהֶם
לְמַתִּיבָתָא דְּרַקִּיעָא
עֲלִיתָ לְלֶקֶט בּוֹ מִרְקָחִים. אֲדַהְכִּי חֲמָא כְּמָה
גְּדִפִין רַבְרַבִּין עֲלֵאִין בֵּין קָךְ רָאָה בְּאוֹתוֹ
הַחֲדוֹן כְּמָה מִלְּאָכִים גְּדוֹלִים וְעֲלִיּוֹנִים בְּעֲלִי
כְּנָפִים שְׁבָאוּ, כְּדִי לְהַרְפִּיב עֲלֵיהֶם אֶת רַבִּי
שְׁמַעוֹן וְאֶת רַבִּי אֶלְעָזָר לְהַעֲלוֹתָם מִמְּדֻרְגָּה
לְמְדֻרְגָּה, וְסִלְקוּ עֲלֵיהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּרִיה וְעָלוּ עֲלֵיהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּנוֹ, וְסִלְקוּ לְמַתִּיבָתָא דְּרַקִּיעָא וְעָלוּ
בִּישִׁיבָה שֶׁל הַרְקִיעַ, הוּא הֵנָּה עֵדֶן שֶׁל מַעֲלָה
מִקּוֹם מוֹשֵׁב הַרְוּחוֹת, וּרְצוּנוֹ לומר שְׁעֵלְתָהּ
בְּחִינַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁלָּהֶם לְהַתְחַבֵּר בְּרוּחָם שְׁבִגֵן
עֵדֶן הָעֲלִיוֹן לְהֵאִיר מִמֶּנּוּ, וְכָל אֵלִין גְּדִפִין,
הֵווּ מִחֲפָאֵן לְהוּ וְכָל אֵלוֹ הַמִּלְּאָכִים בְּעֲלִי
כְּנָפִים, הִיוּ מִחֲפָים לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְלְרַבִּי אֶלְעָזָר
לְהַחֲזִירָם לְמַקוֹמָם, חֲמָא דְּמַתְהַדָּרֵן רָאָה שְׁחִזְרוּ

ספירת החסד

בְּרַי יוֹחָאִי לְמִקּוֹם אֲבָנִי
עֵינֵי. הַצֵּלֶת וּפְנֵי אֲרִיָּה
לִישׁ. גַּם גָּלִית פּוֹתֶרֶת עַל
עֵינֵי. תִּשְׁוִרִי וּבְמִי
יִשְׁוִרָה: בְּרַי יוֹחָאִי

אֶשְׁרִיר שְׁעִלִית לְפָרְדַּס כְּרִבִּי עֲקִיבָא וְשֵׁם
הַשֹּׁגֶת סוּדוֹת שֶׁל אֲבָנִי שִׁישׁ טָהוֹר יב. וְעוֹד
הַנֶּעֱתָד עַד כִּסֵּא הַכְּבוֹד שֶׁשֵּׁם פְּנֵי אֲרִיָּה הֵם מִן
הַזְּמִין יג. גַּם הַמְשַׁכֶּת לְעוֹלָם אֶת מִדַּת הַחֶסֶד
עַד שֶׁלֹּא נִרְאָתָה הַקִּשְׁת בְּזִמְיוֹד יד. הִנֵּה
הַשֹּׁגֶת הַשְּׂגוֹת נִפְלְאוֹת, וּמִי יִשְׁגֵּב כְּמוֹד טו.

ספירת הבינה

בְּרַי יוֹחָאִי בְּקִדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים.
קו יְרוֹק מִחוּדֵשׁ וְחוּדֵשִׁים.
שִׁבְעַת עֲבָתוֹת סוּד וְחוּדֵשִׁים.
קִשְׁרֶת קִשְׁרִי קִשְׁרִי
קִשְׁרִי: בְּרַי יוֹחָאִי

אֶשְׁרִיר שְׁזָכִית לְבִינָה הַנִּקְרָאת קִדְשׁ
קִדְשִׁים טז. וּבְזִכְרוֹתָהּ הָעוֹלָם עוֹמֵד, כִּי קו יְרוֹק
מְקִיפוֹ, וְהַקִּבְ"ה מַחְדָּשׁוֹ חֲדָשִׁים לְבָקָרִים יז.
הִנֵּה זָכִית לְמִ"ט שְׁעָרֵי בִינָה שֶׁהֵם שְׁבַע
שְׁתוֹת וּבָהֶם מִ"ט זְמַיִם, וְהַבִּינָה נִקְרָאת
סוּד חֲמִשִּׁים עַל שֵׁם חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים שָׁבָה.
וְעַל יְדֵי הַבִּינָה שֶׁהִיא סוּד אוֹת ש' שֶׁל
תְּפִלִּין יח. שְׁנַאֲמַר בָּהֶם כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ
וְנִרְאוּ מִמֶּךָ, זָכִית גַּם אֶתָּה שִׁירָאוּ מִמֶּךָ.

יב) הַמְבוּאָר בּוֹזֵה"ק בַּכֹּהֵן מְקוֹמוֹת. יג) לִישׁ שֵׁם מַשְׁמוֹת הָאֵרִי פְנֵי אֲרִיָּה מִהִימִין
(יְחֻזְקָאֵל א). יד) גּוֹלָה נֹזֵכַר בַּמַּלְכִּים א' ד' מ"א וּבַמַּצּוּדוֹת שֵׁם, וְעִישׁ הוּא כּוֹכֵב גְּדוֹל,
שֶׁעַל יָדוֹ נִסְתַּמּוּ מַעֲיִנֵי הַמְבוּל (ע"י בְּרוּכּוֹת נ"ט ע"א). זֶה שֶׁלֹּא נִרְאָתָה הַקִּשְׁת בִּימִי
מְבוּאָר בּוֹזֵה"ק פ' וִיקְרָא דף ט"ו ע"א (בְּבִיאור מִתּוֹק מַדְבֵּשׁ כֵּךְ י' עמ' קסד). טו) תְּשׁוּרִי
הוּא מַלְשׁוֹן רִאִיָּה וְהַשְּׂגָה. טז) זֶה"ק ח"ב דף רל"ח ע"ב (בְּבִיאור מִתּוֹק מַדְבֵּשׁ כֵּךְ ט
עמ' רכב). יז) מִדַּת בִּינָה נִקְרָאת קו יְרוֹק שֶׁמְקִיף אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ כַּמְבוּאָר בַּתְּקוּנִי
זֶהר בַּהֲקִדְמָה דף י' ע"א (בְּבִיאור מִתּוֹק מַדְבֵּשׁ כֵּךְ א עמ' קנח). וְהַחֲכָמָה מַחְדָּשׁ אֶת הַבִּינָה
תְּמִיד וְזֶהוּ מַחְדָּשׁ חֲדָשִׁים (וְע"י עֵץ חַיִּים שֵׁט"ל דְּרוֹשׁ י'). יח) כַּמְבוּאָר בַּתְּקוּנִי זֶהר תִּקּוֹן
י' דף כ"ו ע"א (בְּבִיאור מִתּוֹק מַדְבֵּשׁ כֵּךְ א עמ' תג).

מתוק מדבש

הַמְּאֹר הַגְּדוֹל קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים
בְּקִדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים. כְּתֹר אֲזִיל אֲשָׁא אַחֵר
שֶׁנִּסְתַּלְקָה הָאֵשׁ, חֲמִינָא לְבוּצִינָא
קִדְשִׁיא קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים דְּאַסְתַּלַּק מִן עֲלְמָא
רִאִיתִי אֶת הַמְּאֹר הַקִּדְשׁ קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים
שֶׁנִּסְתַּלְק מִן הָעוֹלָם, וְיִצְחָנוּ לֹמֵר כִּי רַק אַחֵר
שֶׁהִלֵּךְ הָאֵשׁ נִתְּכַרֵּר לָהֶם שְׂרָבִי שֶׁמַּעֲוֵן נִסְתַּלַּק
מִן הָעוֹלָם, וְנָרָא אוֹתוֹ אֲתַעֲשֶׂף שֶׁהִיא מְעֻשָּׁף
בְּטִלְתּוֹ, שְׂכִיב עַל יְמִינָהּ וְאַפּוֹי חִיבִין וְהִיא

הַקִּבְ"ה גִּזָּה לְרִשְׁבִּי מַה שֶּׁלֹּא גִזָּה לְכָל
הַנִּבְיָאִים
תִּשְׁוִרִי וּבְמִי יִשְׁוִרָה. אֲמַר רַעֲיָא מִהִימָנָא לְרַבִּי
שְׁמַעוֹן, בּוּצִינָא קִדְשִׁיא וְנִבְאָה חוּלְקָה
מְאֹר הַקִּדְשׁ אֲשֶׁרִי חֲלַקָה, דְּקִדְשִׁיא בְּרִיךְ הוּא
גָּלִי לָךְ מַה דְּלֹא גָּלִי לְכָל נְבִיא וְחוּדֵי שֶׁהַקִּדְשׁ
בְּרוּךְ הוּא גָּלִי לָךְ מַה שֶׁלֹּא גָּלִי לְכָל הַנִּבְיָאִים
וְהַחוּזִים, אֲלָא לְמַאֲן וּלְמַאֲן אֲלָא לְמִי וּלְמִי.
(עַקֵּב דף רעג ע"א בְּרַעֲיָא מִהִימָנָא)

ספירת החכמה

אֶשְׁרִי שֶׁהִשְׁגַּת אֶת סוד הַחֲכָמָה הַמְרָמִז
בְּאוֹת יו"ד שֶׁהִיא אוֹת ראשונה שֶׁל הַשֵּׁם.
וְאַתָּה הַשִּׁקְפָּה וְהִשְׁגָּת אֶת פְּנִימִיּוֹת כְּבוֹד
הַחֲכָמָה. כִּי יֵשׁ בַּחֲכָמָה הַנִּקְרָאת רֵאשִׁית
ל"ב נְתִיבוֹת וְעַל יָדָם הִשְׁגָּת אֶת פְּנִימִיּוֹת
חֻקֵּי הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאת תְּרוּמָה. הִנֵּה הִיִּית
בְּסוֹד הַכְּרוֹבִים שְׁמִשְׁפִּיעִים מִלְמַעְלָה לְמַטָּה,
הֵינִנוּ שֶׁהִשְׁפַּעְתָּ מַגְדֵּל אוֹר חֲכָמָתְךָ עַל
כָּל בְּנֵי דוֹרְךָ.

אֶשְׁרִי שֶׁנִּכֵּית לְאוֹר מִפְּלֵא שְׁבִכְחִינַת
הַכֶּתֶר שֶׁהוּא רוֹם מַעֲלֵת הַסְפִּירוֹת, וְתוֹרַתְךָ
מַגֵּעַת עַד שָׁם. עַד שִׁירָאתָ לְהַבִּיט בְּאוֹר רֵב
הַזֶּה יי. כִּי אוֹר הַזֶּה נֶעֱלַם מֵאֵד מִהִשְׁגָּה,
וְעַל כֵּן קוֹרְאִים לָהּ בְּשֵׁם אֵין. שְׁנֹאֲמַר עֲלֶיהָ
עֵין לֹא רָאֶתָהּ, כִּי אֵין מִי שִׁשְׁיִגְנָהּ כ).

אֶשְׁרִי לְהוֹרִיד שִׁלְדוֹדִי. אֲשֶׁרִי לְהוֹמִידִים
אֶפְלוּ פִּשְׁטוֹת מֵאֲמֵרֵי הַזֶּהר הַקְדוּשׁ. וְאֲשֶׁרִי
לְהוֹמִידִים וּמִשְׁיָגִים סוֹדוֹת הַתּוֹרָה שְׁגִלִּית
בְּזֶהר הַקְדוּשׁ. וְהֵם לְבוּשִׁים וּמְקַפִּים
בְּאֵמוּנָה בְּמֵאֲמֵרֶיךָ, כֹּאֲלוּ נֶאֱמָרוּ הַדְּבָרִים
עַל יְדֵי הָאוֹרִים וְתַמִּים שְׁבַחֲשׁוּ.

בַּר יוֹחָאִי גְּמִשְׁחֵת אֶשְׁרִי. שְׁמִן שְׁעוֹן מוֹחֲבֵרִי:

יט) כמ"ש במשה רבינו כי ירא מהביט. כ) נמת, פי' נאום, מלשון אמירה.

מתוק מדבש

שִׁמְעוֹן אֶשְׁרִי רַבִּי טַמְעוֹן, זְכָאָה חוֹלְקָה וְהַכְּרִיא
אֵיִין דְּקִיָּיִין בְּהַדָּה אֶשְׁרִי טַלְקָה וְטַלְקָה הַמְּגִיִּים
הַטְּלוּ הַמְּגִיִּים אֶשְׁרִי, דְּהֵא אֶתְגַּלִּי לְכוֹן מַה דְּעָא
אֶתְגַּלִּי לְכוֹן חִיָּא דְּעִיָּא כִּי נִתְגַּלֵּה לְכוֹן מַה שֶּׁלֹּא
נִתְגַּלֵּה לְכוֹן נִתְגַּלֵּה.

(נשא דף קמד ע"א באדרא רבא)

בַּר יוֹחָאִי יוֹד וְחֲכָמָה קְדוּמָה.
הַשִּׁקְפָּה לְכַבּוּדָה פְּנִימָה.
עֲלֵשִׁים וְשִׁתִּים נְתִיבוֹת
רֵאשִׁית תְּרוּמָה. אֶת כְּרוֹב
מִמִּשְׁחֵי זֵיו אוֹרָה: בַּר יוֹחָאִי

ספירת הכתר

בַּר יוֹחָאִי אוֹר מִפְּלֵא רוֹם
מִעֲלָה. יֵרֶאֶת מִלְּהַבִּיט כִּי
רֵב לָהּ. תַּעֲלֹמָה וְאֵין
קוֹרָא לָהּ. גְּמִיַּת עֵין לֹא
תִשְׁוֶרָה: בַּר יוֹחָאִי

בַּר יוֹחָאִי אֶשְׁרִי יוֹלְדָתָהּ.
אֶשְׁרִי הָעֵם הֵם לוֹמְדֶיהָ.
וְאֶשְׁרִי הַעוֹבְדִים עַל סוֹדָה.
לְבוּשֵׁי חֵשֶׁן תְּבוּיָה וְאוֹרֶיהָ:

שוכב על צד ימינו ופניו היו שוחקות.
(האוינו דף רצו ע"ב באדרא זוטא)

נתגלה לו מה שלא נתגלה לכל אדם
ששמענה

אוֹר מִפְּלֵא רוֹם מִעֲלָה. זְכָאָה אֶת רַבִּי

שיר לכבוד אדוננו התנא הקדוש הרשב"י זיע"א, על סדר א"ב
מרבי יוסף חיים זיע"א ה"בן איש חי"

וְאָמַרְתֶּם כַּה לֵחַי. רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי:
וְאָמַרְתֶּם כַּה לֵחַי. רַבִּי שְׁמַעוֹן צְדִיקָאִי:

אֵיִשׁ אֱלֹהִים ^{תקון ובעל חיובות} קְדוֹשׁ הוּא. אֲשֶׁרִי עִין רָאִתִּהוּ. לֵב
חֹכֵם יִשְׁכִּיל פִּיהוּ. אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

בָּרוּךְ הוּא מִפִּי עֲלִיוֹן. קְדוֹשׁ הוּא מִהַרְיוֹן. מֵאֹרֶן אֶלִיל
הָעֲלִיוֹן. אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

אֵל בּוֹר וְאֵשׁ מְלַחֵמָה. בְּדַת תּוֹרָה תְּמִימָה. מָלֵא מִדָּע
וְחֻכְמָה. אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

דַּרְשׁ כָּל תַּעֲלוּמוֹת. בַּעַז וְתַעֲצוּמוֹת. עֲלָה מַעֲלוֹת רְמוֹת.
אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

הַחֲזֵא בְּתוֹךְ מַעֲרָה. מִפְּנֵי הַגְּזֵרָה. שָׁם לָמַד סִתְרֵי תוֹרָה.
אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

וְשָׁם גִּבְרָא מַעֲלִין לוֹ. וְחֲרוֹב לְמַאֲכָלוֹ. מִה טוֹב חֲלָקוֹ
וְחֻכְלוֹ. אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

אֵל כֹּר צִדִּיק לְבָרְכָה. יֵינן רִיקָא וְבַר רִיקָא. זָכָה רַבִּים וְזָכָה.
אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

חֲדָשׁ כְּמִנְה הִלְכוֹת. הֵם בְּמִשְׁנָה עֲרוּכוֹת. זֶה הַמִּרְגָּז
מִמְלָכוֹת. אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

טָהַר אֶת עֵיר טְבֵרְיָה. עָשָׂה אוֹתָהּ זָקִיָּה. הוֹדִיו לוֹ מִשְׁמִינָא.
אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

יֵדַע כָּל הַנְּסִתָּרוֹת. דְּבָרָיו עוֹשִׂים פְּרוֹת. בְּטֵל כְּמִנְה גְּזָרוֹת.
אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי: וְאָמַרְתֶּם

כָּל יָמָיו אֲשֶׁר חָיָה. אוֹת הַקִּשּׁוֹת לֹא נָהָיָה. כִּי הוּא אוֹת
עוֹלָם הָיָה. אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

לְכָל יִשְׂרָאֵל הָאִיר. בְּסוּד תּוֹרַת הַבְּהִיר. כָּאוֹר הַחֲמוּה
מִן הָאִיר. אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

מָקוֹם בְּחֹר בְּשִׁמְיָא. עִם הַנְּבִיא אֲחִיָּה. זֶה מִבְּנֵי עֲלִיָּה.
אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

זֶה חֲמֵד מֵאֵד לְמַעַלָּה. זָכָה לִיקָר וְנִדְרָה. כֶּתֶר עֲלִיוֹן לוֹ
נִגְלָה. אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

סִינֵי סִינֵי לוֹ נִקְרָא. אֲרִי עֲבֻחַבּוּרָה. מִמֶּנּוּ תֵּצֵא תּוֹרָה.
אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

עֲשֵׂה שְׂבָעִים תְּקוּנִים. יִקְרִים מִפְּעִינִים. בָּם תִּקַּן הָעֲלִינִים.
אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

פָּתַח אֶת פִּיו בְּחֻכְמָה. הוֹצִיא אוֹר תַּעֲלוּמָה. תִּקַּן זְהָרֵי
חֲמוּה. אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

עֲדִיק יְסוּד הָעוֹלָם. גָּלָה מִדֶּרֶשׁ הַנְּעֻלָּם. יָכוֹל לְפִטּוֹר
הָעוֹלָם. אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

קֹוֹל זֶמֶר עָרִיצִים. וְהַכְרִית אֶת הַקּוֹצִים. וְהַצִּיל הַקְּלוּמָצִים.
אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

רָאָה פָּנָיו מְאִירִים. בְּשִׁבְתּוֹ עִם חֲבֵרִים. עֵת גָּלָה סוּד
נִסְתָּרִים. אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

עֲלֵה לָנוּ רֵב עַל מִשְׁכָּבוֹ. מִה יָפִיו וּמִה טוֹבוֹ. הוֹבֵר אֶמֶת
בְּלִבָּבוֹ. אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

תּוֹרָתוֹ מִנֶּהֱלֵךְ לָנוּ. הִיא מְאִירַת עֵינֵינוּ. הוּא יִמְלִיץ טוֹב בְּעֵדֵינוּ.
אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאי:
וְאִמְרָתָם

אשְׁרֵינוּ מִה טוֹב וְחֻלְקָנוּ בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי

וּבְמֵה זָעִים גְּזַרְכָּנוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

אָב הַרְחֵמֵן שְׂמַע קוֹלָנוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

אֶתְהּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

בְּמַהֲרָה יָבוֹא וַיַּגֵּל לִבָּנוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

בֶּן דָּוִד יָבוֹא וַיִּגְאָלָנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

גְּלִילָה כְּבוֹד מַלְכוּתָהּ עָלֵינוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

גְּאָלָה שְׁלֵמָה תִּגְאָלָנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

הַלְעָה וְהַשְׁכִּיל תְּבוֹנָתָנוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

הוֹר יִשְׂרָאֵל תְּבָרַכְנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

הָשִׁיב שְׂכִינְתָּהּ לְצִיּוֹן עִירָנוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

הַיּוֹם תִּשְׁמַע שְׁוֹעֵתָנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

וְתַעֲרֵב לְפָנֶיהָ תַּפְלִתָנוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

וְקַצִּיּוֹן בְּשׁוּבוֹ יַחֲזִיז עֵינֵינוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

זָכוֹת אָבוֹת תַּגֵּן עָלֵינוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

זֶה ה' קוֹיָנוּ וַיּוֹשִׁיעֵנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

חֹסֶם וְרוֹחַם זָא עָלֵינוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

חֲמַל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָמֵנוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

טוֹב וּמַטִּיב הַדָּרֵשׁ לָנוּ, בְּהַלּוּלָא דְּבֵר יוֹחֲאִי.

טוֹבָהּ וְחִסְדֶּיהָ עָלֵינוּ, בְּזָכוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוֹחֲאִי. אֶשְׁרֵינוּ

יְדַבֵּר עַמִּים תְּחַתְּנֵנּוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 יְהִי ה' אֶלְכֵינוּ עֲמָנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 כְּתֵר הַלּוּמִים לְרֹאשֵׁנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 כְּבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֹרְנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 לְשֵׁם וְלִתְהַלָּה תַתְּנֵנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 לָחֵם וְחֶלֶב הַטְּרִיפֵנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 מִבְּרַכְתֶּךָ מֶלֶךְ יְדֵינוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 זָאוּר וְאֵדִיר אֵל תִּשְׁכַּחֲנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 זֶהְלֵנוּ לְצִוּוֹן גּוֹרְלֵנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 סוּף וְקֵץ לְכָל צְרוּתֵנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 סִלּוּ זָא לַעֲוֵנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 עַת רְצוֹן הַיּוֹם לָנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 עֲזָרְנוּ אֶלְכֵי יִשְׁעֵנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 פִּתּוּחַ לָנוּ שַׁעֲרֵי רַחֲמִים לִתְפַלְתֵּנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 פִּרְצָה בְּרוּחַ תְּפַרְצֵנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 צְמִיחַת קֶרֶן לְגֹאֲלֵנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 צִדְקָה וְחֶסֶד עֲשֵׂה עִמָּנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ
 קָרַע רֵעַ גָּזַר דֵּינוּ, בְּהַלּוּלָא דְבַר יוֹחָאִי.
 קוּמִם קָהֵל עֲדַתְנוּ, בְּזִכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בַּר יוֹחָאִי. אֲשֶׁרֵינוּ

רְצוּנָנוּ לְרֹאוֹת אֶת מַלְכָּנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבֵר יוּחָאי.
 רְפוּאָה שְׂלֵמָה תִּרְפָּאֵנוּ, בְּזֻכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוּחָאי. אֲשֶׁרֵינוּ
 שֵׁכֵן כְּמֵאָז בְּאַהֲלֵינוּ, בְּהַלּוּלָא דְבֵר יוּחָאי.
 שְׂוִיבָה ה' אֶת שְׂבוּתֵנוּ, בְּזֻכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוּחָאי. אֲשֶׁרֵינוּ
 תַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאַרְצָנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבֵר יוּחָאי.
 תִּבְנֶה לָנוּ מִקְדָּשֵׁנוּ, בְּזֻכּוֹת אֲדוֹנֵינוּ בֵּר יוּחָאי. אֲשֶׁרֵינוּ
 אֲשֶׁרֵינוּ בְּמַה טּוֹב וְחֻלְקָנוּ בְּהַלּוּלָא דְבֵר יוּחָאי
 וּבְמַה זָעִים זָוָרֵנוּ, בְּהַלּוּלָא דְבֵר יוּחָאי.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא. אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל. לִפְנֵי מִי
 אַתֶּם מְטַהֲרִין. וּבְמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם. אַבְיָכֶם
 שְׂבָשְׁבִים. וְאוֹמַר. מִקּוֹה יִשְׂרָאֵל הַשָּׁם. בְּמַה מִּקּוֹה
 מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים. אֵף הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
 מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל:

תפילה נאה מתוך כתב-יד מתקופת תלמידי האר"י ז"ל
כשמספרים את הילדים בפעם הראשונה
ומשאירים להם פאות הראש

יְהִי רָצוֹן מִקְּדֹשֶׁיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֲדוֹנָי הָאֱדוֹנִים, שֶׁבְּזָכוֹת כָּל הַצְדִּיקִים
וְהַחֲסִידִים מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וּבְזָכוֹת
תּוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה וְהַטְהוֹרָה, וּבְזָכוֹת מִצְוֹתֶיךָ וּשְׁמוֹתֶיךָ
הַקְדוּשִׁים שְׂבָחָה, וּבְזָכוֹת מִצְוֹת פָּאֵת הָרֹאשׁ שֶׁצִּוִּיתָנוּ
בְּתוֹרָתְךָ: "לֹא תִקְּפוּ פָאֵת רֹאשְׁכֶם", וּבְזָכוֹת הַצְדִּיק
הַקְדוּשׁ הַזֶּה, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ וְעֹטְרֵת רֹאשֵׁנוּ, רַבִּי
שְׁמֵעוֹן בֶּר יִיחִיאִי, כְּמוֹ שִׁזְכָּה הַנֶּעַר לְפָאֵת הָרֹאשׁ,
כֵּן יִזְכָּה לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּמִצְוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים,
וְיוֹרֵה הוֹרָאוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּחַיֵּי אָבִיו וּבְחַיֵּי אִמּוֹ, אָמֵן
נְצִיחַ סֶלָה:

ואח"כ אומרים מזמור ק"נ שבתהלים
הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרָקִיעַ עֲלֵיו.
הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדֻלוֹ.
הַלְלוּהוּ בְּתִקְלָה שׁוֹפֵר, הַלְלוּהוּ בַּגְּבֹל וּכְזוֹר. הַלְלוּהוּ
בְּתֵן וּמַחֲזוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִצִּים וְעֶצֶב. הַלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי
שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי תְרוּעָה. כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְיֶה לַיהוָה
הַלְלוּיָהּ.

סגולה גדולה

מבעל מתוק מדבש זצוק"ל

לדיווג הגון, לזרע של קיימא, לפרנסה, להצלחה,
לרפואה, להנצל ממחלות וגזירות רעות

לומר

פרק י"ג בתהילים
13 פעמים 13 ימים

13X13X13

לְמַצְחֵי מִזְמוֹר לְדָוִד: עַד-אֵנָה יְהוָהּ יִהְיֶה נִסִּי יִשְׂרָאֵל
תִּשְׁכַּחֲנִי גִצְחִי, עַד-אֵנָה | תִּסְתִּיר אֶת-פָּנָי
מִמֶּנִּי: עַד-אֵנָה אֶשְׁיֵת עֲצוֹת בְּצַפְסִי, יָצוֹן בְּלִבִּי
יוֹמָם, עַד-אֵנָה | יָרוּם אֵיבִי עָלַי: הִבִּיטָה עֲנָנִי יְהוָהּ
יִהְיֶה נִסִּי יִשְׂרָאֵל
אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תִּקַּח וְעַל הַיְּסוּדֹת, הָאִירָה עֵינַי פֶּן-אֵישֶׁן
הַמּוֹת: פֶּן-יֹאמְרוּ אֵיבֵי יִכְלֵתִיו, עָרִי יִלְכּוּ כִּי אֲמוּט:
וְאֲנִי | בְּחֹסְדָּךְ בָּטוּחַתִּי, יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעָתֶךָ, אֶשְׁיָרָה
לִיהוָהּ יִהְיֶה נִסִּי יִשְׂרָאֵל
אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תִּקַּח וְעַל הַיְּסוּדֹת, הָאִירָה עֵינַי פֶּן-אֵישֶׁן
הַמּוֹת: פֶּן-יֹאמְרוּ אֵיבֵי יִכְלֵתִיו, עָרִי יִלְכּוּ כִּי אֲמוּט:
וְאֲנִי | בְּחֹסְדָּךְ בָּטוּחַתִּי, יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעָתֶךָ, אֶשְׁיָרָה
לִיהוָהּ יִהְיֶה נִסִּי יִשְׂרָאֵל

ורבים כבר נושעו בסגולה זו